STEPHEN KING

REGULIUOTOJAI

"Misteri, mes tvarkome reikalus švinu."

- Stivas Makvinas
Šaunioji septyniukė

Stephen King

REGULIUOTOJAI

Romanas

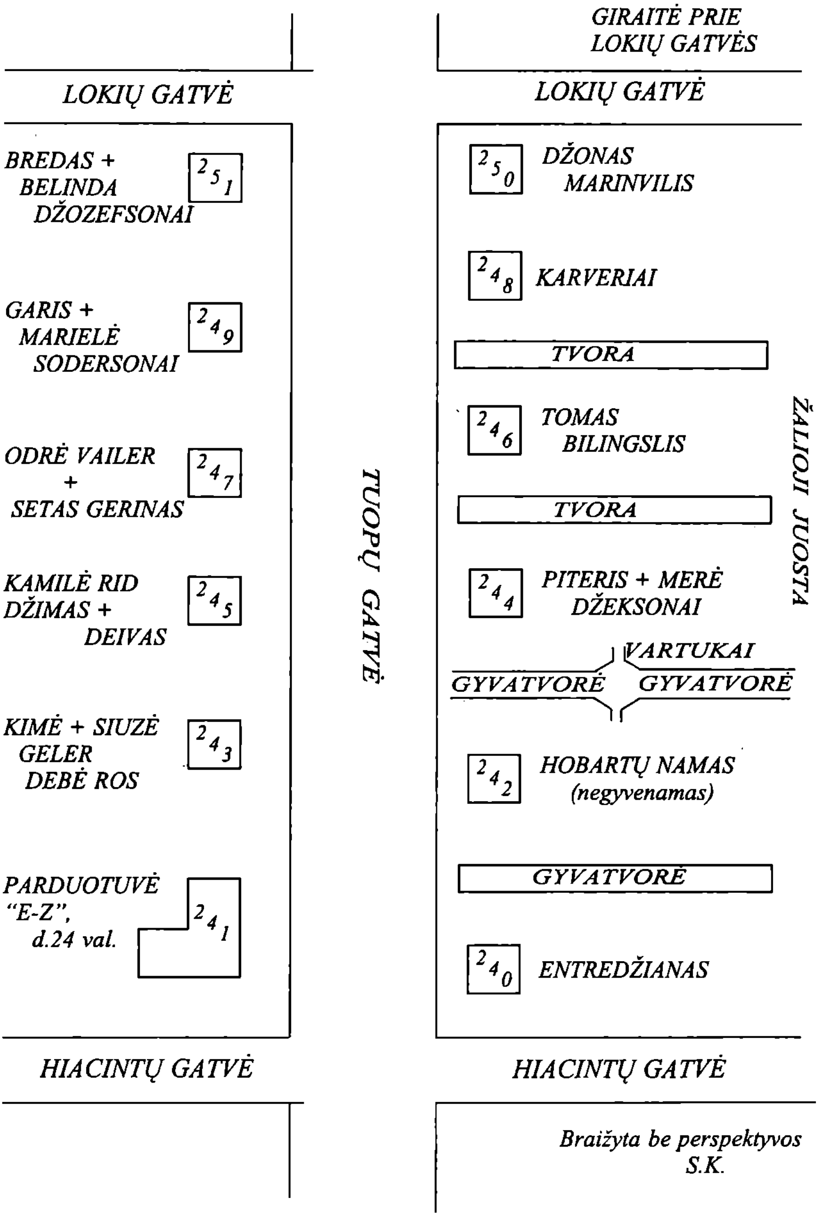
Iš anglų kalbos vertė
JONAS ČEPONIS

eridanas
Kaunas
1999

Stephen King. Rinktiniai raštai, 24 tomas

THE REGULATORS
New York, Signet, 1996

ISBN 9986-97-028-8

GIRAITĖ PRIE
LOKIŲ GATVĖS
LOKIŲ GATVĖ
LOKIŲ GATVĖ
BREDAS +
BELINDA
DŽOZEFSONAI
251
DŽONAS
MARINVILIS
250
KARVERIAI
248
GARIS +
MARIELĖ
SODERSONAI
249
TVORA
TOMAS
BILINGSLIS
246
ODRĖ VAILER
+
SETAS GERINAS
247
TUOPŲ GATVĖ
ŽALIOJI JUOSTA
TVORA
KAMILĖ RID
DŽIMAS +
DEIVAS
245
PITERIS + MERĖ
DŽEKSONAI
244
VARTUKAI
GYVATVORĖ
GYVATVORĖ
KIMĖ + SIUZĖ
GELER
DEBĖ ROS
243
HOBARTŲ NAMAS
(negyvenamas)
242
GYVATVORĖ
PARDUOTUVĖ
"E-Z",
d.24 val.
241
ENTREDŽIANAS
240
HIACINTŲ GATVĖ
HIACINTŲ GATVĖ
Braižyta be perspektyvos
S.K.

Viljamo Gerino atvirukas savo seseriai Odrei Vailer:

1994 liepos 24

Brangioji Odre,

Mes šįvakar Karson Sityje (Nevada) ir keliname rytoj trenktis į San Chosė. Žinau, kad tu "dvejojai" dėl Linės, tačiau vertėjo pavargti. SETUI STEBĖTINAS PERSILAUŽIMAS!!! Daugiau smulkmenų vėliau - duosiu tau žinią iš San Chosė, o kol kas galiu tik pasakyti: "Telaimina Dievas Nevadą!" Džunė tau siunčia linkėjimų. Bilas

Misis Odrei Vailer
Tuopų galvė 247,
Ventvortas,
43292 Okajas

PIRMAS SKYRIUS

TUOPŲ GATVĖ /1996-IEJI, LIEPOS 15-OJI/ 3.45 POPIET

Čionais vasara.

Beje, ne paprasčiausiai vasara, bet vasaros apoteozė, tiesiog jos įsikūnijimas - tobula centrinio Ohajo vasara pačiame liepos vidury-je: sultinga žaluma, akinamai balta saulė, tviskanti iš tojo legendinio išblukusių džinsų žydrio dangaus, siaučiančių kalvos viršuje po Lokių gatvės giraitę vaikų šūkalionė, skambūs beisbolo lazdų trinksniai stadione anapus giraitės, elektrinių vejapjovių čerškesys, galingų automobilių gausmas 19-ajame plente, riedučių čežesys cementiniais Tuopų gatvės šaligatviais ir lygia makadamo danga, sklindantys iš radijų garsai - "Klivlendo indėnų" beisbolo rungtynių reportažas (kaip reta, varžybos vyksta dieną) konkuruoja su Tina Terner, plėšiančia "Maksimalus greitis Natbuše", tą dainą, kurioje skelbiama, kad "Dvidešimt penkios - tai greičio riba, motociklams važiuot nevalia čia", - ir viską supa nelyginant garsinių nėrinių apvadas - raminantis vejos purkštuvų ošimas.

Vasara Ventvorte - oho koks puikumėlis, tiesiog įsivaizduokit! Vasara čionais, Tuopų gatvėje, einančioje tiesiai per vidurį tosios pasakiškos, nors jau šiek tiek nublukusios, Amerikos Svajonės su ore tvyrančiais dešrainių kvapais ir šen bei ten besimėtančiais nutekamuosiuose latakuose apdegusiais popiergaliais nuo pliaukščių, užsilikusių po Liepos ketvirtosios. Karšta liepa, puiki, nuostabi, dieviška, aukščiausios klasės liepa - jėga, tikrai, bet, po teisybei, aš jums pasakysiu, taip pat ir *sausa* liepa - visai be vandens, neskaitant atsitiktinai paleistos čiurkšlės iš laistomosios žarnos tiems paskutiniams kiniško popieriaus skuteliams nuplauti. Šiandien tačiau galima permaina; vakaruos kartkartėmis sugruma griaustinis, ir tie, kurie žiūri "Orų kanalą" (aišku, Tuopų gatvėje pilna kabelinės televizijos), žino, kad vakarop laukiamos audros su perkūnija. Galbūt netgi viesulas, nors tatai mažai tikėtina.

O kol kas - mintyse vien tik vandeningieji melionai, "Kool-Aid"* ir kaip nusivalius purvinas beisbolo lazdas; čionais, Jungtinių Ame-

---

* Firminis gaivinamasis gėrimas.

rikos Valstijų centre - pati vasara ir netgi daugiau, gyvenimas, apie kokį gali tik svajoti: su stovinčiais įvažiuojamuosiuose keliukuose "Ševrolė", o šaldytuvų lentynose belaukiančiais žlėgtainiais, kad atėjus vakarui juos iškeptų per barbekjū* kieme už namų. (O paskiau turbūt seks obuolių pyragas? Kaip jums atrodo?) Žaliuojančių vejų ir kruopščiai prižiūrimų gėlių klombų šalis - Ohajo Karalystė, kur vaikėzai nešioja kepuraites atgal atgręžtais snapeliais, o dryžuotus marškučius - išleistus viršum plačių kaip maišai šortų; jų didžiuliai išklypę sportbačiai tartum visi pažymėti "Nike" ženklu.

Tuopų gatvės kvartalą, nusidriekusį tarp Lokių gatvės kalvos viršuje ir Hiacintų gatvės - jos apačioje, sudaro vienuolika namų ir viena krautuvė. Pastaroji, stovinti Tuopų ir Hiacintų gatvių kampe - tai perdėm amerikietiška paranki krautuvėlė, kur gali nusipirkti cigarečių, savo mėgstamųjų kasečių ir plokštelių, pigių saldainiukų (nors šiais laikais jie visi kainuoja nemažiau dešimtuko), visa, kas reikalinga barbekjū (popierinių lėkštelių, plastikinių šakučių, kukurūzų traškučių, ledų, kečupo, garstyčių, prieskonių), "Popsicle" ledų ant lazdelių ir platų pasirinkimą gėrimų "Snapple", pagamintų iš pačios geriausios žaliavos. Toje kiaurą parą dirbančioje krautuvėlėje "E-Z" gali netgi gauti, jeigu tau reikia, "Penthouse" egzempliorių, tačiau privalai kreiptis į pardavėją; Ohajo Karalystėje nuogybių žurnalai paprastai slepiami po prekystaliu. Ir ką gi, tai visiškai teisinga. Svarbiausia, kad žinotum, kur gauti, jeigu tau reikia tokio.

Šiandien pardavėja nauja, dirba mažiau nei savaitę, ir kaip tik šiuo metu, 3.45 popiet, aptarnauja berniūkštį ir mergytę. Mergaitė iš pažiūros vienuolikos metų ir jau besirengianti tapti gražuole. Berniūkščiui, tikriausiai jos jaunesniajam broliukui, gal kokie šešeri, ir šis (bent tokia naujosios pardavėjos nuomonė) jau besirengiąs tapti pirmarūšiu snargliu.

- Aš noriu *dviejų* šokoladukų! - sušunka Broliužis Snarglius.

- Turime pinigų tik vienam, jeigu abu dar atsigersime gazuoto, - paaiškina jam Dailioji Sesytė - kaip atrodo pardavėjai, nepaprastai kantriai. Jeigu tai būtų jos *pačios* jaunesnysis broliukas, jai kiltų didžiulė pagunda taip įspirt jam iš apačios subinėn, kad nesunkiai gautų Paryžiaus Dievo Motinos katedros Kupriaus vaidmenį mokyklos spektaklyje.

- Mama šį rytą tau davė penkis baksus, aš mačiau, - kaulija snarglius. - Kur kiti, Marrr - grite?

---

* Angl. barbecue - piknikas, per kurį ant atviros liepsnos kepama mėsa.

- Nevadink manęs taip, aš negaliu pakęst, - subara mergytė. Jos plaukai ilgi, tamsiai geltoni, pardavėjai atrodo tiesiog nuostabūs. Naujosios pardavėjos pačios plaukai trumpi ir garbiniuoti, dešinėje nudažyti oranžiniai, kairėje - žaliai. Ji įsitikinus, kad nenusiplovus dažų nebūtų gavus šio darbo, jeigu krautuvės valdytojas nebūtų buvęs absoliučiai prispirtas surasti ką nors sutiksiantį dirbti nuo vienuoliktos ryto iki septintos vakaro. Jai pasisekė, jam - ne. Valdytojas *išgavo* iš jos pažadą, kad dažytus plaukus slėpsianti po skarute arba beisbolo kepuraite, bet pažadai juk tam ir duodami, kad jų netesėtum. O dabar, mato pardavėja, Dailioji Sesytė žvelgia į jos plaukus šiek tiek pakerėta.

- Margrite, Margrite, Margrite! - karkia brolužis su tokia džiugiai įtaigia pagieža, kokią tik geba sutelkti jaunesnieji broliukai.

- Iš tikrųjų tai mano vardas Elena, - paaiškina mergytė, tartum patikėdama svarbią paslaptį. - Margareta - antrasis vardas. Brolis mane juo vadina, nes žino, kaip man tai nepatinka.

- Malonu su tavimi susipažinti, Elena, - nusišypso pardavėja ir ima skaičiuoti, kiek mergaitei mokėti už pirkinius.

- Malonu susipažinti su tavimi, *Marrr - grite!* - mėgdžioja Brolužis Snarglius, taip bjauriai stengdamasis susukti veidą, kad net juokinga. Suraukia nosį, sužvairuoja akimis. - Malonu susipažinti su tavimi, Margrite Kirmėlyte!

Nekreipdama į jį dėmesio, Elena sako:

- Man patinka jūsų plaukai.

- Dėkui, - nusišypso naujoji pardavėja. - Ne tokie gražūs kaip tavo, tačiau ką darysi. Iš viso doleris keturiasdešimt šeši.

Mergytė ištraukia iš savo džinsų kišenės plastikinę piniginėlę smulkiesiems. Iš tokių, kurios atsidaro spragtelėjus. Viduje - du suglamžyti doleriniai banknotai ir keletas centų.

- Paklausk Margritę Kirmėlytę, kur kiti trys baksai! - uždūduoja snarglius. Tai tikras mažagabaritinis megafonas. - Ji išleido juos, nusipirkdama žurnalą su *Yyyyyytenu Houuuuku* viršelyje!

Elena ir toliau nekreipia į jį dėmesio, nors skruostai jai ima kiek rausti. Paduodama du dolerius, ji sako:

- Anksčiau aš jūsų čia nemačiau, tiesa?

- Tikriausiai ne - aš pradėjau dirbti tik praeitą trečiadienį. Jiems reikėjo žmogaus, kuris sutiktų dirbti nuo vienuoliktos ryto iki septintos vakaro ir pasilikti dar porą valandų, jeigu pasitaikytų koks nors vėlyvas pirkėjas.

- Ką gi, labai malonu susipažinti su jumis. Aš - Elė Karver. O čia mano jaunesnysis broliukas Ralfas.

Ralfas Karveris iškiša liežuvį ir subimbia it vapsva, įkliuvus majonezo indelin. "Kas per mandagus žvėriūkštis", pagalvoja pardavėja su dvispalviais plaukais.

- Aš Sintija Smit, - pasisako ji, ištiesdama per prekystalį ranką mergytei. - Visados Sintija ir niekad Sindė. Atsiminsi?

Mergytė šypsodamasi linkteli.

- O aš - visad Elė, tik ne Margareta.

- *Margritė Kirmėlytė!* - su padūkėlišku šešiamečio triumfu suspinga Ralfas, iškeldamas oran rankas ir kraipydamas šlaunimis nuo tikro gyvenimiško džiaugsmo pertekliaus. - *Margritė Kirmėlytė myli Yyyyteną Houuuuuką!*

Elena meta Sintijai ne pagal savo amžių subrendusį žvilgsnį, kupiną nuo viso pasaulio pavargusios išraiškos, kuri byloja: *Matote, kiek gaunu iškęsti.* Sintija pati turi mažesnį broliuką, todėl gerai supranta, kiek gauna iškęsti dailioji Elė. Jai kyla noras leptelti juokelį, tačiau vargais negalais susivaldo. Ir gerai padaro. Juk toji mergaitė - varžoma savo laiko ir amžiaus kaip ir bet kuri kita, o tai reiškia, kad į viską žiūri perdėm rimtai. Elė paduoda broliukui skardinėlę pepsio.

- Šokoladuku pasidalysime lauke, - taria.

- Tuomet turėsi patraukti mane Smarkiuku, - sako Ralfas, kai su seserim pasuka durų link, įžengdamas į spindintį it ugnis krintančios pro langą šviesos stačiakampį. - Turėsi patraukti mane Smarkiuku *iki pat namų.*

- Nė velnio, - atšauna Elė, bet kai ji atidaro duris, Broližis Snarglius atsigręžia ir pasiunčia Sintijai patenkintą savimi žvilgsnį, kuris sako: *Palūkėk ir pamatysi, kas laimės. Tik palūkėk ir pamatysi.* Juodu išeina.

Taip, vasara, bet ne paprasčiausiai vasara; mes kalbame apie liepos 15-ąją, kai pati *viršūnė* vasaros Ohajo mieste, kur dauguma vaikų lanko Atostoginę Biblijos mokyklą ir dalyvauja Vasaros skaitinių programoje, rengiamoje Viešosios bibliotekos, ir kur vienam vaikiūkščiui tiesiog *prireikė* turėti raudoną vežimaitį, kurį praminė (tik jam vienam žinoma kodėl) Smarkiuku. Vienuolika namų ir viena paranki krautuvėlė tiesiog kepa tame ryškiame, plikame vidurinių vakarų liepos spindesy - trisdešimt du laipsniai pavėsy, trisdešimt penki - saulėje; karštis pakankamas, kad oras mirguliuotų viršum gatvės dangos tartum ties atvira krosnimi.

Kvartalas tęsiasi iš šiaurės į pietus, neporiniai gatvės numeriai iš Los Andželo pusės, poriniai - iš Niujorko pusės. Viršuje, vakariniame Tuopų ir Lokių gatvių kampe, stūkso namas, pažymėtas Tuopų 251-uoju. Bredas Džozefsonas lauke priešais jį laisto iš žarnos gėlių

lysves palei takutį. Jam keturiasdešimt šešeri; oda žavingai šokoladinė, didelis, nuožulnus pilvas. Elė Karver mano, kad jis atrodo kaip Bilas Kosbis*... na, bent šiek tiek. Bredas ir Belinda Džozefsonai yra vieninteliai juodieji kvartale, ir kiti šio kvartalo gyventojai velniškai jais didžiuojasi. Jų išvaizda kaip tik tokia, kokia ir dera, Ohajo provincialų nuomone, juodiesiems, ir juos čionai matyti visai gera. Tai malonūs žmonės. Visi Džozefsonus mėgsta.

Keris Riptonas, kuris pirmadieniais popiet išvežinėja po Ventvortą "Shopper", atmina dviračiu iš už kampo ir meta Bredui vamzdeliu susuktą laikraštį. Bredas mikliai pagauna jį laisvąja, neužimta žarnos ranka nė nepajudėdamas iš vietos. Tik mosteli ranka, ir op! - laikraštis delne.

- Šaunu, misteri Džozefsonai! - šūkteli Keris ir numina dviračiu toliau pakalnėn, brezentinis laikraščių krepšys šokčioja jam ant šlaunies. Jis vilki per dideliais trikotažiniais "Orlando Magic" marškučiais su Šako numeriu - 32 - ant jų.

- Taip, aš dar gebu gaudyti, - atsako Bredas ir pasikiša žarnos snapelį po pažastimi, kad galėtų išskleisti savaitraštį ir pasižiūrėti, kas pirmame puslapyje. Tikriausiai vis tas pats mėšlas, - išpardavimai kiemuose ir bendruomenės pasigyrimai, - bet vis tiek jam noris pasižiūrėti. Tokia jau, matyt, žmogiška prigimtis, spėja jis. Kitoje gatvės pusėje, 250-ajame numeryje, Džonis Marinvilis sėdi ant priebučio laiptelio, brazdena gitara ir dainuoja - vieną iš pačių kvailiausių liaudies dainų, bet Marinvilis groja gerai, ir nors niekas jo nesupainios su Marvinu Gėjum (arba, tarkime, su Periu Komu), jis geba nenukrypti nuo melodijos ir neišsimušti iš tonacijos. Bredą šitai visados šiek tiek erzino: žmogus, geras viename dalyke, turėtų tuo tenkintis ir visa kita atidėti į šalį, įsitikinęs Bredas.

Keturiolikmetis Keris Riptonas, ežiuku nukirptais plaukais, žaidžiantis atsarginiu gynėju Ventvorto Amerikos legiono komandoje ("Vanaguose"; šiuo metu pergalių ir pralaimėjimų santykis 14 - 4, likus žaisti dar dvejas rungtynes), numeta kitą "Shopper'į" ant 249-ojo numerio priebučio - čia gyvena Sodersonai. Džozefsonai - Tuopų gatvės Juodųjų Pora; Garis ir Marielė Sodersonai - Tuopų gatvės Bohemiečiai. Ant viešosios nuomonės svarstyklių Sodersonai daugmaž vienas kito verti. Apskritai Sodersonas yra iš tų vaikinų, kurie pasirengę padėti, ir savo kaimynų mėgstamas, nors bemaž visą laiką būna pusiau apsinešęs. Tačiau Marielė... na, kaip kažkada neva pasa-

---

* Bill Cosby (g. 1937 07 12) - garsus komedinis aktorius, populiarios televizijos laidos vedėjas.

kius "Bandutė" Karver: "Tokioms moterims kaip Marielė apibūdinti esama žodžio, kuris skamba kaip šunų patelės".

Kerio metimas puikiai nutaikytas - "Shopper'is", atsimušęs į Sodersonų paradines duris, nusileidžia tiesiai ant kilimėlio, tačiau niekas neišeina jo pasiimti; Marielė viduje prausiasi po dušu (šiandien jau antrąsyk; ji nekenčia tokių orų, kai visa tampi lipni), o Garis lauke už namo išsiblaškęs kursto barbekjū ugnį, prikrovęs tiek briketų, jog, tiesą sakant, jų pakaktų iškepti visam buivolui. Jis apsijuosęs prikyšte, kurios priekyje užrašas: GALITE PABUČIUOTI VIRĖJĄ. Mėsą kepti dar per anksti, bet niekad nėra per anksti viską susiruošti. Už Sodersonų namo, vidury kiemo - skėčio dengiamas piknikų stalas, o ant jo - kilnojamasis baras: indas su alyvomis, butelis džino ir butelis vermuto. Vermutas dar neatkimštas. Priešais šį - stiklas dvigubai martinio porcijai. Garis baigia pakrauti barbekjū grilį, nueina prie stalo ir ištuština, kas buvo likę stikle. Jis labai linkęs į martinį ir paprastai iki ketvirtos ar apie tiek būna jau nusitašęs - tomis dienomis, kai jam nereikia dėstyti mokykloje.

- Puiku, - sako Garis, - eisim toliau. - Ir imasi sutaisinėti dar vieną "Sodersono martinio" porciją. Šitai jis atlieka: a) pripildydamas trim ketvirčiais martinio stiklą Bombėjaus džinu; b) įmesdamas į jį Amačio alyvą; c) dzingtelėdamas laimės dėlei stiklo kraštelį į neatkimštą butelį vermuto.

Garis paragauja, užsimerkia, vėl paragauja. Jau gan raudonos jo akys plačiai prasiveria. Jis nusišypso savo karščiu tvoskiančiam kiemui:

- Taip, ponios ir ponai. Mums pasisekė!

Viršum visų kitų vasaros garsų - vaikų šūkalionės, vejapjovių čerškesio, galingų automobilių gausmo, vejos purkštuvų ošimo, vabzdžių čirškesio išdegusioje jo kiemo žolėje - Gariui girdisi silpnai prasimušantis rašytojo gitaros skimbčiojimas - švelnus ir lengvas. Garis bemaž tuoj pat pagauna melodiją ir šoka aplinkui skėčio metamą paunksmės ratą su stiklu rankoje ir kartu dainuodamas... *Bučiuok mane, šypsokis man... Manęs juk lauksi kantriai dar... Apglėbk mane - mums lemta likt drauge...*

Gera melodija - Garis prisimena ją dar nuo tada, kai gyvenančių dviem namais žemiau Ridų dvyniai buvo ne tik kad nesumanyti, bet ir negimę. Mirksnį jį persmelkia suvokimas, kaip greitai bėga laikas, koks šis atšiaurus ir nenumaldomas. Prašvilpia pro šalį it kulka. Garis siurbteli dar gerą gurkšnį martinio ir svarsto, kuo užsiėmus dar, kai barbekjū laužas jau paruoštas uždegti. Podraug su kitais garsais

jis girdi, kaip viršuje šniokščia dušas, ir pagalvoja apie nuogą Marielę vonios kambary - nors ir vakarų pasaulio kalė, tačiau gerai išlaikius savo kūną. Įsivaizduoja, kaip ji muilinasi krūtis, galbūt sukamais pirštų galiukų judesiais glamonėja sau spenelius, ir tie sustandėja. Žinoma, ji nedaro nieko, po šimts, panašaus, tačiau tokio vaizdinio nuvyti neįmanoma, nebent ko nors imies, kad jo nusikratytum. Garis nusprendžia pabūti dvidešimtojo amžiaus Šventuoju Jurgiu: užuot užmušęs, padulkinsiąs slibiną. Jis pastato stiklą su martiniu ant piknikinio stalelio ir pasuka į namus.

O Viešpatie, vasaros metas, vasaros metas vas-vas-vasaros metas, ir Tuopų gatvėje gyvenimas slenka ramutėlis.

Keris Riptonas pasitikrina užpakalinio vaizdo veidrodėlyje, ar nėra automobilių, įsitikina, kad gatvė tuščia, ir pasuka kiton pusėn prie Karverių. Nepasivargino dėl misterio Marinvilio, nes tasai, vasarai prasidėjus, davė jam penkis dolerius, kad *nepristatinėtų* "Shopper'io".

- Prašau tave, Keri, - pasakė jis rimtai maldaujančiu žvilgsniu. - Negaliu skaityti apie dar vieną atidaromą supermarketą ar sueigas vaistinukėse. Tai mane pribaigs, jeigu perskaitysiu.

Keris visiškai nesupranta misterio Marinvilio, bet šis žmogus gana malonus, o penki baksai lieka penkiais baksais.

Misis Karver atidaro Tuopų gatvės 248-ojo numerio paradines duris ir pamoja Keriui, kai šis lengvai pametėja jai "Shopper'į". Jinai bando pagauti laikraštį, tačiau nesėkmingai, ir nusijuokia. Keris juokiasi kartu su ja. Misis Karver neturi tokių rankų, nei refleksų kaip Bredas Džozefsonas, bet yra dailutė ir velniškai šauni. Jos vyras su maudymosi glaudėmis ir pliažinukėmis šalia namo plauna automobilį. Akies kampučiu pastebi Kerį, pasisuka, atkiša į šį smilių. Keris atsako lygiai tuo pačiu, ir abu dedasi šaudą vienas į kitą. Tokia misterio Karverio nevykusi, tačiau žvali pastanga rodytis užtikrintu vyrioku, ir Keris tai gerbia. Deividas Karveris dirba pašte, ir Keris sumeta, kad veikiausiai šią savaitę tam atostogos. Berniokas sau pasižada: jeigu suaugęs gaus apsistoti prie pastovaus darbo nuo ryto devintos iki penktos popiet (jis žino, kad kaip diabetas ir inkstų nepakankamumas kai kuriems žmonėms *tikrai* taip atsitinka), jis *niekados* neleis atostogų namie, plaudamas automobilį įvažiuojamajame keliukyje.

"Pagaliau aš nesirengiu turėti ir automobilio, - mąsto jis. - Įsitaisysiu motociklą. Ir ne kokį nors japonišką žaisliuką. Didžiulį senutėlį "Harlei-Davidsoną", kaip tą, kurį laiko savo garaže misteris Marinvilis. Amerikietiško plieno".

Keris vėl pasitikrina užpakalinio vaizdo veidrodėlyje ir pastebi Lokių gatvėje, už Džozefsonų sodybos, kažką ryškiai raudona - panašu, kad furgoną, pastatytą tuoj už sankryžos pietvakariniame kampe - ir pasuka savąjį dviratį vėl skersai gatvę, šįsyk prie 247-ojo numerio, Vailerių sodybos.

Iš visų gatvės namų, kuriuose gyvenama (tuščia stovi tik senojo Hobarto sodyba, numeris 242), Vailerių būstas vienintelis, kuris netgi bemaž apšepęs - mažą rančos stiliaus namą visai neprošal būtų perdažyti, o įvažiuojamąjį keliuką - iškloti nauja danga. Ant vejos sukiojasi vandens purkštuvas, tačiau žolė šen bei ten su sausros ir karščio žymėmis, ko nematyti kitų gatvės sklypų vejose prie namų (*netgi ir* prie tuščio Hobarto namo). Nugeltusios dėmės, nors kol kas tik nugeltusios, tačiau linkusios plisti.

"Ji nesupranta, kad vien vandens negana, - mąsto Keris, siekdamas iš savo brezentinio krepšio dar vieną vamzdeliu susuktą "Shopper'io" egzempliorių. - Jos vyras gal ir suprato, bet..."

Staiga jisai sumoja, kad misis Vailer (Keris spėja, kad našlės vis tiek tebevadinamos "misis") stovi viduje už tinklelinių durų, ir nors mato tik jos siluetą, kažkodėl jam baisiai nejauku. Mirksnį Keris sukrypčioja dviračiu ir numeta laikraščio ritinėlį gerokai netaikliai - ne taip kaip paprastai. "Shopper'is" nusileidžia ant vieno iš krūmų, augančių abipus priebučio laiptelių. Jam pikta, kad taip atsitiko, *pikta:* visai kaip kokiame kvailame komediniame šou, kur vaikinukas, išnešiojantis laikraščius, visados numeta "Daily Bugle" ant stogo ar į rožyną - cha-cha, netaiklūs laikraštininkiūkščiai, kas per kvyksmas - ir kokią nors kitą dieną (ar prie kurio nors kito namo) jis rasi būtų sugrįžęs atitaisyti klaidos... galbūt netgi pats įteikęs laikraštį damai į rankas - su šypsena, linktelėdamas ir palinkėdamas geros dienos. Tačiau tik ne šiandien. Kažkas čia jam nepatinka. Kažkas tame, kaip ji stovi viduj už tinklelinių durų: nusmukusiais pečiais, su kadaruojančiomis rankomis - nelyginant vaikiškas žaislas, kurio išsieikvojusios baterijos. Ir, galimas daiktas, - tai dar ne visa, kas atrodo ne taip. Po teisybei, Keris gerai negali jos įžiūrėti, kliudo durų tinklelis, bet jam dingojas, kad, ko gero, misis Vailer viršum juosmens nuoga, kad ji stovi ten savo priemenėje visiškai be nieko, tik su šortais. Stovi ten ir spitrija į jį.

Jeigu ir taip, tai nieko čia seksualaus. Tiktai kelia šiurpulį.

Ir tas vaikis, kuris pas ją gyvena, jos sūnėnas, tasai žebenkščiūkštis taip pat kelia šiurpulį. Setas Gerlandas ar Gerinas, kažkas panašaus. Jis niekad nekalba, net kai jį užkalbini - ei, kaip tau sekasi? Patinka čia? Kaip manai, ar "Indėnai" vėl pateks į atkrintamąsias? - tik

žiūri į tave drumzlinomis akimis. Žiūri taip, kaip, Keris jaučia, dabar į jį žiūri misis Vailer, kuri šiaip esti maloni. Tartum kviestų musę: "Užeik pas mane svetainėn" - štai kaip. Jos vyras pasimirė praeitą vasarą (kiek jis dabar prisimena, tai maždaug tuo pat metu, kai Hobartus ištiko toji bėda, ir šie išsikėlė), ir žmonės kalba, kad tai nebuvo nelaimingas atsitikimas. Žmonės kalba, kad Herbas Vaileris, kuris kolekcionavo pašto ženklus ir sykį padovanojo Keriui seną orinį šautuvą, nusižudė.

Nugara Keriui pašiurpsta žąsies oda, - o tai kažkaip dar baugiau tokią karštą dieną, - ir jis, darsyk dirstelėjęs į užpakalinio vaizdo veidrodėlį, vėl pasuka kiton gatvės pusėn. Raudonasis furgonas vis dar ten pat - prie Lokių ir Tuopų gatvių kampo (perkūnėliai, koks prašmatnus, mąsto berniokas), ir be to šįsyk žemyn gatve leidžiasi mašina, mėlyna "Akura", kurią Keris iškart atpažįsta. Tai misteris Džeksonas, dar vienas gyvenantis šiame kvartale mokytojas, tik jis dėsto ne vidurinėje mokykloje, o tik, žiūrėkit, kad jums neišliptų ant kaktos akys! - Ohajo valstijos universitete. Misteris Džeksonas - tai iš tiesų profesorius Džeksonas, o gal tik docentas Džeksonas. Džeksonai gyvena 244-ajame numeryje, vienu namu aukščiau nuo senojo Hobarto sodybos. Tai dailiausias namas kvartale - erdvus Kodo kyšulio stiliaus kotedžas su išlakia gyvatvore nuokalniau ir aukšta kedro statinių tvora, skiriančia nuo senojo veterinaro sodybos, - įkalniau.

- Ei, Keri! - šūkteli Piteris Džeksonas, susistabdydamas gretimais bernioko. Jis vilki išblukusiais džinsais ir trumparankoviais sportinukais su dideliu geltonu šypsančiu veidu ant jų. GEROS DIENOS! linki misteris Šaipokas. - Kaip sekasi, blogiuk?

- Puikiai, misteri Džeksonai, - nusišypso Keris. Ketina dar pridurti: *Tik, man regis, ten, už savo durų, misis Vailer stovi be marškinių,* bet persigalvoja. - Visa liuks.

- Tu dar nepradedi žaisti?

- Kol kas žaidžiau dvejas rungtynes, bet viskas gerai. Praeitą vakarą mane išleido dviem kėlinukams, o šįvakar veikiausiai išleis dar porai. Iš tiesų tai visa, ko ir tikėjaus. Bet, žinote, Frenkiui Albertiniui tai paskutiniai metai legione, - jis paduoda susuktą "Shopper'io" egzempliorių.

- Tai gerai, - sako Piteris, paimdamas savaitraštį. - O kitais metais ateis eilė mesjė Keriui Riptonui stūgauti gynėjo pozicijoje.

Berniokas nusijuokia, paglostytas minties, kad su savąja legiono uniforma stovėsiąs gynėju ir stūgausiąs it vilkolakis.

- Jūs šiais metais vėl dėstote vasaros mokykloje?

- Taip. Du kursus. "Istorinės Šekspyro dramos", taip pat "Džeimsas Dikis* ir naujoji Pietų gotika". Kuris nors tave domina?

- Manau, aš pasuosiu.

Piteris rimtai linkteli.

- Pasuok, ir tau niekad nereiks lankyti vasaros mokyklos, blogiuk, - jis patapšnoja šaipoką sau ant marškinėlių krūtinės. - Nuo šių metų birželio šiek tiek atlaidžiau žiūrima į dėstytojų aprangą, bet vis tiek vasaros mokykla - nykulys. Kaip ir visados, - Piteris Džeksonas numeta "Shopper'io" ritinėlį ant sėdynės ir įstumia pirmąją "Akuros" pavarą. - Žiūrėk, negauk šilumos smūgio išvežinėdamas kaimynams laikraščius per tokį karštį.

- Ne. Be to, manau, kad vakarop ims lyti. Kartkartėmis vis girdžiu griaudžiant.

- Kaip sakoma... *Atsargiai!*

Didžiulis gauruotas siluetas kulka pralekia pro šalį, vydamasis raudoną diską. Keris krypteli dviratį prie misterio Džeksono automobilio, ir Hanibalas, vokiečių aviganis, besivejantis frisbį, bernioką vos tik paliečia uodega.

- Tai jį turėtumėt perspėti dėl šilumos smūgio, - pastebi Keris.

- Gal tu ir teisus, - pasako Piteris ir pamažu nuvažiuoja.

Keris stebi, kaip Hanibalas tolimajame gatvės gale pačiumpa nuo šaligatvio plastikinį diską ir atsisuka su juo nasruose. Apie kaklą jam parišta gyvų spalvų skepetaitė, o ant snukio tartum užkabinta plati šuniška šypsena.

- Parnešk šen, Hanibalai! - šaukia Džimas Ridas, o jo dvynys brolis prisijungia:

- Eikš čion, Hanibalai! Nebūk pimpelis! Greičiau! Atnešk!

Hanibalas su disku nasruose stovi pamažu vizgindamas uodegą priešais 246-ąjį numerį, kitapus gatvės nuo Vailerių namo. Jo šypsena lyg dar praplatėja.

Ridų dvyniai gyvena 245-ajame numeryje - name, kuris žemiau misis Vailer buveinės. Broliai stovi savo vejos pakraštyje (vienas juodbruvas, kitas šviesus, abu aukšti ir gražūs, su sportinukais, kurių rankovės nukirptos, ir vienodais "Eddie Bauer" šortais) ir žvelgia į Hanibalą. Už jų - dvi merginos. Viena - Siuzė Geler, kaimynė iš gretimo namo. Dailutė, bet, suprantate, ne pritrenkianti. Antroji, raudonplaukė, ilgomis varžybų striksės kojomis - visai kitas dalykas. Ot, jos paveikslėlis galėtų būti patalpintas žodyne prie žodžio pritren-

---

* James Dickey - šiuolaikinis amerikiečių poetas, populiarus universitetiniuose sluoksniuose.

kianti. Keris jos nepažįsta, bet norėtų susipažinti, sužinoti jos lūkesčius, svajones, planus ir fantazijas. Ypač fantazijas. "Tačiau šitai tik ne tau, - mąsto jis. - Toji - subrendus katytė. Kokių septyniolikos, ne mažiau".

- O, *gerutis!* - sako Džimas Ridas, paskiau pasigręžia į savo tamsiaplaukį dvynį. - Dabar tu eik atnešti.

- Nieko nebus, diskas visas seilėtas, - atšauna Deivas Ridas. - *Hanibalai, na, gerutis šuneli, atnešk tą diską!*

Hanibalas stovi ant šaligatvio priešais daktaro namą ir vis šypsosi. Ne, ne, sako jis, nieko nepasakydamas - viską kalba jo šypsena ir karališkai iškilmingi uodegos viksniai. Ne, ne, tu turi merginas ir "Eddie Bauer" šortus, bet pas mane jūsų frisbis ir ant jo varva mano šuniškos seilės, ir todėl, manau, galiu jaustis Svarbia Persona.

Keris siekia kišenėn ir išsitraukia pakelį saulėgrąžų - kažkaip jis aptiko, kad jeigu gauni sėdėti ant atsarginių suolelio, saulėgrąžos padeda greičiau stumti laiką. Keris puikiai įgudo gliaudyti jas dantimis, tuo pat metu kramtyti skanius grūdelius ir kulkosvaidišku prityrusio lygos žaidėjo greičiu spjaudyti lukštelius ant suskeldėjusių betoninių atsarginių žaidėjų bunkerio grindų.

- Aš jus užvaduosiu, - šūkteli jis Ridų dvyniams, tikėdamasis, kad saldžiajai raudonplaukei padarys įspūdį jo gabumai prisijaukinti gyvūnus. Keris ir patsai supranta, kad apie tai svajoti taip kvaila, jog tik vaikinukas, baigęs pirmus mokyklinius metus ir pradėsiantis antruosius, gali puoselėti tokią viltį, bet mergina, o Viešpatie aukščiausiasis, atrodo tokia nuostabi su tais baltais atlenktais šortais! Kada vaikinui yra pakenkęs truputėlis fantazijos?

Jis nuleidžia pakelį su saulėgrąžomis iki šuns aukščio ir patreškina celofanu. Hanibalas iškart atrisnoja, vis dar su raudonu frisbiu tarp savo prašieptų dantų. Keris išberia sau delnan keletą sėklyčių.

- Skanu, Hanibalai, - sako jis. - Labai skanu. Saulėgrąžos mėgstamos viso pasaulio šunų. Pabandyk. Neapsiriksi.

Nežymiai virpčiojančiomis šnervėmis Hanibalas dar kiek tyrinėja sėklytes, paskiau numeta frisbį ant Tuopų gatvės dangos ir sutraukia jas iš Kerio delno sau į nasrus. Berniokas žaibiškai pasilenkia, sugriebia frisbį (šio kraštai gerokai seilėti) ir nuskraidina Džimui Ridui. Sklendžiantis metimas tobulai tikslus - Džimas pagauna diską nė nežingtelėdamas iš vietos. Ir, o Dieve, vajėzau, raudonplaukė ploja jam, strikinėja greta Siuzės Geler, o jos papyčiai (mažučiai, bet žavūs) po liemenėle kratosi aukštyn žemyn. O, dėkui Tau, Viešpatie, dėkui labai, dabar mes bent savaitei turėsime savo atminties bankuose peno, kai nusismaukinėsim į kumštį.

Šypsodamasis, nenujausdamas, kad jis numirs nepraradęs skaistybės ir vis tebebūdamas atsarginiu gynėju, Keris nusviedžia "Shopper'į" ant Tomo Bilingslio namo priebučio (jis girdi už namo stūgaujant daktaro vejapjovę) ir vėl pasuka skersai gatvę prie Ridų namo. Deivas mesteli frisbį Siuzei Geler ir pagauna Kerio jam sviestą "Shopper'į".

- Dėkui, kad atgavai frisbį, - nusišypso Deivas.

- Nėr už ką, - Keris linkteli raudonplaukės pusėn. - Kas ji?

Deivas juokiasi, tačiau nepiktai.

- Nesvarbu, mažiau. Verčiau neklausinėk.

Keris ketina dar šiek tiek pratęsti pokalbį, paskiau nusprendžia, kad neverta pernelyg smalsauti, kol jis įgijęs pranašumo - šiaip ar taip, mergina jam plojo. O nuo šokčiojančių po liemenėle jos papyčių reginio pasistotų netgi pervirtas makaronas. Tikrai, kaip tokiai karštai vasaros popietei šito per akis.

Aukščiau, už jų, kalvos viršuje, raudonasis furgonas pajuda iš vietos, pamažu slenka prie kampo.

- Ateisi šįvakar į rungtynes? - klausia Keris Deivą Ridą. - Mes priimame Kolambo "Maištininkus". Turėtų būti įdomu.

- Tu žaisi?

- Turėtų išleisti porai kėlinukų aikštėje, taip pat bent vieną kartą pozicijon smūgiuoti.

- Tuomet veikiausiai ne, - taria Deivas ir skambiai nusijuokia, priversdamas Kerį susigūžti. Tie Ridų dvyniai su savo apkarpytais sportinukais atrodo it jauni dievaičiai, galvoja Keris, bet kai praveria burnas, tampa įtartinai panašūs į Hagerių dvynes iš "Iha-ha".*

Keris žvilgteli linkui namo Tuopų ir Hiacintų gatvių kampe, priešais krautuvėlę. Paskutinysis namas po kairei - visai kaip to paties pavadinimo siaubo filme**. Įvažiuojamajame keliukyje nėra automobilio, tačiau tai nieko nereiškia - jis gali stovėti garaže.

- Jis namie? - klausia Deivį, smakru krypteldamas 240-ojo numerio link.

- Nežinau, - prieidamas atsako Džimas. - Bet visad ką gali žinoti, tiesa? Štai dėl ko jis toksai keistas. Kone kas antrąsyk palieka prakeiktą savo automobilį garaže ir kerta per krūmus į Hiacintų. Tikriausiai sėda autobusan ir važiuoja, kur jam reikia.

---

* Populiaraus 8-ojo dešimtmečio televizijos humoro personažai - dvi naivios, kvailos apkūnios blondinės.

** Užuomina į rež. Veso Greiveno (Wes Graven) filmą "Paskutinysis namas po kairei" (1972).

- Tu jo bijai? - klausia Deivas Kerį. Ne tai, kad traukia per dantį, tačiau netoli to.

- Po paraliais, ne, - šaltai atsako Keris, žvelgdamas į raudonplaukę ir mąstydamas, koks būtų jausmas laikyti glėbyje tokią pupytę, liauną ir stangrią, kuri galbūt ir lyžteltų liežuviu, besiglaustydama prie jo kietuolio. "Tik ne *tau*, brolyti", vėl pagalvoja jis.

Pamoja raudonplaukei, ir nors išoriškai neišsiduoda, mintyse nesitveria džiaugsmu, kai ši atsako jam tuo pačiu, paskiau Keris šauna įstrižai gatvės, Tuopų gatvės 240-ojo link. Įprastuoju kietu blokštu švystels "Shopper'į" ant priebučio ir tada - jeigu tik trenktas buvusysis kopas* neišpuls apsiputojęs pro paradines duris, verdamas jį apspangusiomis nuo fenciklidino** akimis, galbūt mosikuodamas savo tarnybiniu pistoletu, mačete ar dar kuo nors - Keris sugrįš skersai gatvės prie "E-Z" krautuvėlės atšvęsti gazuoto vandens stikline dar vieną sėkmingą savo maršruto (iš Andersono aveniu į Kolumbo Plačiąją, iš Kolumbo Plačiosios į Lokių gatvę, iš Lokių gatvės į Tuopų gatvę) pabaigą. O paskiau - namo persirengti uniforma ir pirmyn į beisboliškąsias kovas.

Bet pirmiausia reikia baigti su Tuopų 240-uoju, kur gyvena buvusysis kopas, kuris, kalbama, praradęs darbą už tai, kad mirtinai sumušė trejetą nekaltų Nort Saido vaikinų, įtaręs, kad šie išprievartavo mažą mergytę.

Keris visiškai nenutuokia, kiek šioje istorijoje esama tiesos, - apie tai tikrai nieko nėra skaitęs laikraščiuose, - bet jam yra tekę matyti to buvusiojo kopo akis, ir šiose slypi kažkas, ko niekad nebuvo regėjęs jokiose kitose akyse - tuštuma, kuri tau sukelia norą nusukti žvilgsnį į šalį tuoj pat, kad tik nepasirodytumei nemandagus.

Kalvos viršūnėje raudonasis furgonas - jeigu iš tiesų tai furgonas, toks akį rėžiantis ir visaip perdirbtas, jog sunku pasakyti - įsuka į Tuopų gatvę ir ima greitėti. Jo variklis dirba ritmingai, su švelniu kuždesiu. Ir, pasakykit, kas ten per chromuotas daikčiukas anam ant stogo?

Džonis Marinvilis liaujasi brazdinęs gitarą ir stebi praslenkantį pro šalį furgoną. Nemato, kas ten jo viduje, nes langų stiklai poliarizuoti, bet daikčiukas ant stogo labai jau panašus į chromuotą radaro lėkštę, velniškai panašus. Nejau Tuopų gatvėn išsilaipino CŽV? Kitoj pusėj gatvės Džonis mato sustingusį ant pievelės priešais sa-

---

* Žargoniška policininkų pravardė (nuo "copperhead" - "variagalvis", pagal anksčiau nešiotuosius varinius šalmus).

** Raminamasis vaistas, taip pat vartojamas ir kaip narkotikas.

vo namus Bredą Džozefsoną, vis dar su laistomąja žarna vienoje rankoje ir "Shopper'iu" - kitoje. Bredas irgi spokso į lėtai slenkantį furgoną (Vis dėlto, ar tai furgonas? Ar *tikrai?*), o jo veide nuostaba sumišus su glumuliu.

Saulės blyksniai atsispindi nuo skaisčiai raudonų šonų ir chromo po užtemdytais langais - blyksniai tokie ryškūs, jog Džonis turi prisimerkti.

Džonio kaimynas Deividas Karveris vis tebeplauna savo automobilį. Plauna entuziastingai, nieko jam neprikiši - visas "Ševis" iki pat valytuvų padengtas muilo putomis.

Raudonasis furgonas prarieda pro jį, burgzdamas ir tviskėdamas saulėje.

Kitoje gatvės pusėje Ridų dvyniai ir jų draugužės vejoj priešais namą liaujasi svaidę frisbį ir sužiūra į pamažu riedantį furgoną. Jaunikliai sustoję stačiakampiu, kurio vidury tupi Hanibalas, džiugiai lekuojantis ir tik tykantis progos pagriebti frisbį.

Visa dabar jau rutuliojasi greitai, nors niekas Tuopų gatvėje dar to nesuvokia.

Tolumoje sugruma griaustinis.

Keris Riptonas vos teatkreipia dėmesį savo užpakalinio vaizdo veidrodėlyje į furgoną, bet ne į šviesiai geltoną "Raiderio"* sunkvežimį, kuris iš Hiacintų gatvės pasuka dešinėn į Tuopų gatvę ir sustoja asfaltuotoje aikštelėje prie "E-Z" krautuvės, kur Karverių vaikai tebesiginčija, užtrauks Ralfą sesutė Smarkiuku įkalnėn ar neužtrauks. Galiausiai Ralfas sutinka pats eiti ir tylėti dėl žurnalo su Itenu Houku viršelyje, tačiau tik su sąlyga, jeigu jo mieloji sesutė Margritė Kirmėlytė atiduos jam visą saldainį, o ne pusę.

Vaikai nutraukia savo ginčą, pastebėję iš "Raiderio" sunkvežimio radiatoriaus šnypščiant nelyginant drakono alsavimą baltą garą, bet Keriui nė kiek nerūpi sunkvežimio problemos. Visas jo dėmesys sutelktas į vieną vienintelį dalyką: pristatyti trenktam buvusiajam kopui "Shopper'į" ir paskiau laimingai išnešt kailį. Buvusiojo kopo pavardė Koljeras Entredžianas, ir jis vienintelis kvartale ant savo vejos įsmeigęs lentelę ĮEITI VALDON DRAUDŽIAMA - nedidutę, vos pastebimą, tačiau vis dėlto įsmeigęs.

Jeigu jis užmušė porą vaikinų, tai kodėl nesėdi kalėjime, svarsto Keris, ir ne pirmąsyk; paskiau nusprendžia - kas jam darbo. Besitęsianti buvusiojo kopo laisvė - šią tvankią popietę ne jo reikalas; svarbiausia - išgyventi.

---

* Populiari sunkvežimių nuomos kompanija.

Nenuostabu, kad paskendęs savo mintyse Keris nepastebi nei "Raiderio" sunkvežimio su besiveržiančiu iš radiatoriaus garu, nei dviejų vaikų, laikinai nutraukusių savo sudėtingas derybas dėl žurnalo, šokoladuko "Trys muškietininkai" ir raudonojo vežimaičio, nei furgono, besileidžiančio nuo kalvos. Visos jo mintys sutelktos į tai, kad netaptų kita psicho kopo auka. Kokia ironija - po teisybei, lemtis kaip tik artinasi prie jo iš už nugaros.

Vienas iš furgono langų ima slysti žemyn.

Pro jį išsikiša medžioklinio šautuvo vamzdis, spalva šio keista - nei sidabrinė, nei pilka. Dvejetas žiomenų - nelyginant juodas matematinės begalybės ženklas.

Kažkur toli karščiu žėruojančiame danguje vėl sugruma griaustinis.

Iš Kolambo "Dispatch", 1994, liepos 31-oji:

ŠEIMA IŠ TOLYDO NUŽUDYTA SAN CHOSĖ

Keturios aukos per spėjamą gangsterių antpuolį pravažiuojant; gyvas liko tik šešiametis

SAN CHOSĖ (AP). Šeimyninės atostogos Šiaurinėje Kalifornijoje vakar baigėsi tragedija: keturi iš Tolydo atvykusios šeimos nariai nužudyti šautuvo ugnies papliūpa. San Chosė policija spėja, kad jie galėję būti gangsterių apsirikimo aukomis. Iš pravažiuojančio automobilio nušauti Viljamas Gerinas, 42 metų, Džunė Gerin, 40 metų, ir dvejetas iš jų trijų vaikų: Džonas Gerinas, 12-os, ir Merė Lu Gerin, 10-ies metų. Gerinai buvo atvykę į svečius pas Džozefą ir Roksaną Kalabrizius, draugus iš koledžo laikų. Kalabriziai apšaudymo metu buvo savo kieme už namų ir nenukentėjo. Taip pat nenukentėjo šešiametis Setas Gerinas, kuris žaidė už namo smėlio dėžėje. Pasak Džozefo Kalabrizio, Gerinai ir dvejetas jų vyresniųjų vaikų buvo nušauti, kai vejoje priešais namus žaidė kroketą.

"Negaliu patikėti, kad mes gyvename visuomenėje, kurioje įmanomi tokie dalykai, - sukrėstas pasakė Kalabrizis. - Rajonas mūsų geras. Nieko panašaus anksčiau čia nėra atsitikę".

Liudytojai teigia netrukus prieš apšaudymą netoliese regėję raudoną furgoną. Vienas vyriškis pareiškė, kad furgonas galėjęs turėti modernią monitoringo įrangą. "Ant stogo buvo kažkas panašus į radaro lėkštę, - tvirtino jis. - Jeigu tie niekšai neatsikratė furgonu, jį surasti bus nesunku".

Tačiau policija dar nesurado paslaptingojo furgono ir niekas nenareštuotas. Paklaustas, kokie ginklai pavartoti per antpuolį, leitenantas Robertas Alvaresas teikėsi tik atsakyti, kad balistikos ekspertai kol kas dar nesugebėjo tiksliai jų nustatyti ir kad tyrimas tęsiamas.

ANTRAS SKYRIUS

1

Stivas Eimzas matė šaudynes dviejų besiginčijančių greta raudono vežimaičio priešais parduotuvę vaikų dėka. Mergytė atrodė rimtai užširdusi ant berniūkščio, ir vieną sekundę Stivas pamanė, kad ji tikrai pastums mažylį... ir tasai, ko gero, perlėks per vežimaitį ir dribtels po jo sunkvežimio ratais. Ką gi, suvažinėti vaikigalį su "Bart Simpson" marškinėliais centriniame Ohajyje - žinoma, puiki šios visais atžvilgiais sukruštos dienos pabaiga.

Sustodamas gerokai atstu iki jų, - verčiau pasisaugot, nei paskiau gailėtis, - Stivas pastebėjo, kad besiveržiantis iš jo sunkvežimio radiatoriaus garas nukreipė vaikų dėmesį nuo ginčo. Už jų gatve slinko raudonas furgonas. Stivas, ko gero, per visą savo gyvenimą nebuvo regėjęs tokio ryškiai raudono furgono. Tačiau jo akį patraukė ne tiek furgono spalva, kiek chromu spindintis kažkoks dalykėlis ant stogo. Panašus į futuristišką radaro lėkštę. Taip pat ji ir sukiojosi pirmyn bei atgal trumpu lanku, kaip tatai įprasta radarų antenoms.

Kitoje gatvės pusėje dviračiu mynė vaikinukas. Furgonas slinko jo linkui, tartum vairuotojas (ar *kas nors* viduje) būtų norėjęs jį užkalbinti. Vaikinukas visai nenutuokė, kad prie jo kažkas artinasi; ką tik buvo išėmęs iš kabančio sau ant šlaunies krepšio ritinėliu susuktą laikraštį ir užsimojo ranka šį sviesti.

Stivas mašinaliai pasuko rakčiuką degimo spynelėje, išjungdamas sunkvežimio variklį. Jis nebegirdėjo pastovaus iš radiatoriaus besiveržiančio šnypštesio, nebematė vaikiūkščių, stovinčių šalimais raudono vežimaičio, nebegalvojo apie tai, ką pasakys, surinkęs numerį 800, kurį jam davė žmonės iš "Raiderio", jeigu kas nors atsitiktų varikliui. Vieną ar porą sykių gyvenime jam yra pasitaikę patirti nežymius nuojautos dilgsnius, - intuiciją, psichinį nerimą, - bet dabar tai buvo ne dilgsnis, o nelyginant mėšlungis: tikrumas, kad kažkas turi įvykti. Ir ne iš tokių dalykų, kuriais džiaugtumeis.

Jis nematė dvigubo vamzdžio, išsikišančio pro furgono šoninį langą, nes buvo ne iš tos pusės, bet išgirdo šūvio *trinksnį* ir tučtuojau suprato, kas tai per garsas. Buvo užaugęs Teksase ir niekad nėra supainiojęs šūvių su griaustiniu.

Vaikiną nubloškė nuo dviračio balnelio, jo pečiai persikreipė, kojos sulinko, kepuraitė nulėkė nuo galvos, iš trumparankovių sportinukų nugaros liko skuteliai, ir Stivas išvydo daugiau, negu jam būtų norėjęsi - tamsiai raudoną kraują, suplėšytą kūną. Vaikinukas meti-

mui buvo užsimojęs ranka iki ausies, ir susuktas laikraštis dabar nukrito už jo į sausą nutekamąjį lataką, o pats jis išglebęs negrakščiai nusirito ant vejos, priešais kampinį kvartalo namuką.

Furgonas sustojo važiuojamosios dalies vidury, prieš pat Tuopų ir Hiacintų gatvių sankryžą, jo variklis dirbo laisva eiga.

Stivas Eimzas išsižiojęs sėdėjo prie savo išsinuomotojo sunkvežimio vairo, ir tuo metu furgono užpakaly dešinės pusės langutis nuslinko žemyn, tarsi varomas elektros motoriuko kaip kokiame nors "Kadilake" ar "Linkolne".

"Nežinojau, kad juose tai įmanoma, - pagalvojo Stivas, o paskiau: - O vis dėlto, kas tai per furgonas?"

Akies krašteliu jam pasimatė, kad kažkas išėjo iš krautuvės - mergina su mėlynu chalatėliu, kokiais paprastai vilki tokių krautuvėlių kasininkės. Vieną delną laikė pridėjusi prie kaktos, dengdamasi akis nuo saulės. Jaunąją moterį jis matė, tačiau laikraščių išvežiotojo kūnas laikinai buvo dingęs - užstotas furgono. Staiga Stivas sumojo, kad pro ką tik nusileidusį langutį išsikišę dvejetas medžioklinio šautuvo vamzdžių.

Ir pagaliau, kas dar svarbiau, jisai sumojo, kad dvejetas vaikučių, stovinčių visai atviroje vietoje prie savo raudonojo vežimaičio ir žvelgiančių ton pusėn, iš kur nugriaudėjo pirmieji šūviai - puikiausias taikinys.

2

Hanibalas, vokiečių aviganis, išvydo vieną vienintelį dalyką: susuktą ritinėliu laikraštį, iškritusį Keriui Riptonui iš rankos, kai nugriaudėjęs šūvis išbloškė šį iš dviračio balnelio ir taip pat iš gyvenimo. Džiugiai lodamas, Hanibalas metėsi priekin.

- *Hanibalai, ne!* - sušuko Džimas Ridas. Jis nė kiek nenutuokė, kas dedasi (mat užaugo ne Teksase ir iš tiesų palaikė pirmųjų dviejų šūvių trenksmą griaustiniu ne todėl, kad jie nuskambėjo kaip griaustinis, o todėl, kad nesugebėjo atpažinti, kas tai iš tikrųjų buvo - nė įsivaizduot neįsivaizdavo, kad karštą vasaros popietę Tuopų gatvėje gali atsitikti toks dalykas), tačiau jam šitai nepatiko. Nesusimąstęs, ką daro - nei kodėl daro - paleido frisbio diską išilgai šaligatvio parduotuvės linkui, tikėdamasis, kad Hanibalas jį pastebės ir pakeis kryptį. Tačiau planas nesuveikė. Nekreipdamas dėmesio į frisbį, Hanibalas strėle skuodė prie nukritusio "Shopper'io", kurį vien ir tematė priešais tuščia eiga dirbančio raudonojo furgono nosį.

3

Vos tik išgirdusi Sintija Smit išsyk suprato, jog tai šautuvo šūviai - kai buvo maža, jos tėvas pastorius kas šeštadienį šaudydavo į lėkšteles ir dažnai pasiimdavo ją kartu su savimi į šaudyklą.

Tačiau šįkart niekas nesuriko: *Ugnis!*

Ji atidėjo į šalį knygą minkštu viršeliu, kurią skaitė, apibėgo apie prekystalį ir iššoko ant viršutinio krautuvės prieangio laiptelio. Švytesys lauke ją apakino, gindamasi nuo jo prisidengė delnu akis.

Išvydo vidury gatvės stovintį furgoną su neišjungtu varikliu, išsikišantį pro galinį langutį šautuvą, nukreiptą į Karverių vaikus. Šie atrodė suglumę, tačiau bent kol kas neišsigandę.

"Dieve mano, - pagalvojo ji. - Dieve mano, juk tuoj nušaus vaikus!"

Mirksnį Sintija sustingo. Smegenys ragino, kad kojos atsiplėštų iš vietos, tačiau tos neklausė.

"Bėk! Bėk! BĖK! - sukliko ji sau, ir sukaustęs nervus ledas atsileido. Tarsi medinėmis kojomis galvotrūkčiais metėsi priekin, kone nusiversdama trim cementiniais laipteliais, ir sugriebė mažylius. Dvigubi šautuvo žiomenys atrodė didžiuliai, vėpsantys, ir Sintija suprato, kad pavėlavo. Pirmoji stingulio akimirka tapo lemtinga. Sintija sugebėjo pasiekti tik viena: kad tipas furgono gale, nuspausdamas šautuvo gaiduką, podraug su dvejetu nekaltų vaikučių užmuštų ir vėtytą bei mėtytą merguželę.

4

Deividas Karveris numetė kempinę kibiran su muilinu vandeniu, pastatytu prie dešiniojo priekinio automobilio rato, ir įvažiuojamuoju keliuku nužingsniavo gatvės link pasižiūrėti, kas dedasi. Šalimais, prie namo, esančio įkalnėn iš dešinės, Džonis Marinvilis pasekė juo, nusitvėręs už kaklelio gitarą. Kitoje gatvės pusėje Bredas Džozefsonas, palikęs už savęs tebešvirkščiančią vandens žarną, taip pat patraukė per veją šaligatvio link, tebelaikydamas rankoje "Shopper'io" numerį.

- Ar tai variklio išmetamosios dujos? - paklausė Džonis. Tačiau jis taip nemanė.

Kažkada anksčiau, prieš savuosius "Katinėlio Peto" laikus, kai vis dar laikė save rimtu rašytoju (anot jo, tas pat, kaip pasakyt "iš tiesų gera kekšė"), Džonis sukaupė velniškai daug patirties keliaudamas po Vietnamą. Ką tik išgirstas garsas jam labiau panėšėjo į sprogimus,

girdėtus per Teto ofenzyvą*. Sprogimus džiunglėse, po kurių žūdavo žmonės.

Deividas papurtė galvą, paskiau skėstelėjo rankomis, parodydamas, jog nežino. Už jo trinktelėjo atidaromos tinklelinės kremine ir žalia spalva nudažyto vienaaukščio namuko durys, ir takučiu nušlepsėjo basos "Bandutės" pėdos. Buvo apsirengusi džinsais ir kreivai susagstyta palaidinuke su prilipusiais prie galvos tamsiu šalmu plaukais. Ji dar tebekvepėjo dušu.

- Ar tai buvo išmetamosios dujos? Dievuliau, Deivai, garsas visai kaip...

- Šūvio, - užbaigė Džonis ir kiek palūkėjęs pridūrė: - Beveik neabejoju, jog tai buvo šūvis.

Kirstena Karver - Kirstė savo draugams ir "Bandutė" savo vyrui, veikiausiai tik dėl šiam vienam žinomų priežasčių - pažvelgė nuokalnėn. Siaubas kreipė jai veidą, išplėsdamas ne tik akis, bet, sakytum, ir visus bruožus. Deividas pasekė jos žvilgsniu ir išvydo stovintį dirbančiu varikliu furgoną, kyšantį iš šio užpakalinio dešiniojo lango dvigubą šautuvo vamzdį.

- *Ele! Ralfai!* - sukliko "Bandutė". Garsas perrėžė vasaros tvankį ir pasiekė Sodersonų namą, kurio kieme Garis apmirė, įsiklausydamas, taip ir nepakėlęs prie lūpų stiklo su martiniu. - *O, Dieve, Ele ir Ralfai!*

"Bandutė" pasinešė bėgčia pakalnėn furgono link.

- *Kirstena, ne, nereikia!* - suriko Bredas Džozefsonas. Jis leidosi iš paskos, išpuldamas iš kiemo vienu metu su moterim ir vildamasis sugriebti ją gatvės vidury, o galbūt užbėgti jai už akių tarp Džeksonų ir Gelerių. Kaip toks stambus vyras, bėgo stebėtinai greit, tačiau po keliolikos žingsnių suprato, kad jos nepavys.

Deividas Karveris irgi šoko bėgti paskui savo žmoną, jo pilvas kresčiojo virš juokingai mažų glaudžių, pliažinukės pokšėjo į šaligatvį nelyginant vaikiški pistoletai. Šešėlis bėgo gatve jam iš paskos, kur kas ilgesnis ir laibesnis negu pašto tarnautojas Deividas Karveris kada nors gyvenime buvo.

5

"Aš žuvus, - pagalvojo Sintija, parpuldama ant vieno kelio tarpan vaikų, išskėsdama rankas juos apkabinti per pečius bei priglausti prie

---

* Masiškas Vietkongo partizanų puolimas prieš JAV ginkluotąsias pajėgas Vietname, įvykęs 1968 m., per vadinamąją budistų Teto šventę.

savęs. Ir viskas veltui. - Aš žuvus, žuvus, tikrai". Ir vis tiek ji nepajėgė atitraukti akių nuo dvigubų šautuvo žiomenų, tokių tamsių, jog jų angos atrodė it negailestingos akys.

Geltonojo sunkvežimio durelės iš keleivio pusės atsilapojo, ir Sintija išvydo styplą mėlynais džinsais ir lyg roko stiliaus trumparankoviais sportinukais - vyrioką su žilstančiais plaukais iki pečių ir aštrių bruožų veidu.

- Duokit juos šen, panele! - šūktelėjo jis. - Greičiau, *greičiau!*

Sintija stumtelėjo vaikus prie sunkvežimio, suvokdama, kad jau per vėlu. Ir tada, kai ji vis dar stengėsi pasiruošti kulkos arba šratų smūgiui (tartum *galėtumei* pasiruošti tokiam šlykščiam įsiskverbimui), šautuvas, kyšantis pro užpakalinį furgono langutį, pasisuko nuo jų, palei raudoną furgono šoną kryptelėjo priekin, ir nugriaudėjo šūvis. Jo aidas nudundėjo per dienos karštį tartum kėglių rutulys, greitėjantis betoniniu loveliu. Sintija išvydo vamzdžio gale ugnies liežuvį. Ridų šunį, bepribėgantį prie numesto laikraščio, galingai mestelėjo dešinėn kaip ir Kerį Riptoną; visas jo grakštumas buvo sunaikintas.

- *Hanibalai!* - vienu metu šūktelėjo Džimas ir Deivas, ir Sintijai tas balsas priminė dvynius iš mėtinės kramtoškės reklamos.

Ji taip stipriai pastūmė Karverių vaikučius į atlapas sunkvežimio dureles, jog Broliukis Snarglius pargriuvo ir iškart pratrūko bliauti. Mergytė - visados Elė, tik ne Margareta, prisiminė Sintija - atsigręžė, jos veide atsispindėjo begalinis išgąstis. Tačiau ilgaplaukis vyriškis sugriebė ją už rankos ir ėmė traukti kabinon.

- Ant grindų, vaikuti, gulk ant grindų! - sušuko jai, paskiau išsilenkė sugriebti klykiančio berniūkščio. Trumpai pyptelėjo sunkvežimio signalas - vairuotojas viena koja, apauta minkštais bateliais, buvo užsikabinęs už vairo, kad neišsiverstų stačiagalviais iš kabinos. Sintija nubloškė šalin raudonąjį vežimaitį ir sugriebus snarglių už trumpikių užpakalio įkėlė jį vairuotojui į rankas. Gatve artėjo vyro ir moters balsai, šaukiantys vaikų vardus. "Tėtis ir mama, - nusprendė ji. - Rizikuoja būti nušauti vidury gatvės kaip tas šuo ir laikraščių išvežiotojas, jeigu nepasisaugos".

- *Lipk čion!* - sustūgo jai vyriškis. Sintijos nereikėjo antrąsyk prašyti: kaipmat įsiropštė perpildyton sunkvežimio kabinon.

6

Garis Sodersonas, tebelaikydamas rankoje stiklą su martiniu, ryžtingai (nors ir nevisai tvirtai) žingsniavo apie savo namą, kai garsiai

trinktelėjo antrąsyk. "Ko gero, susprogo Gelerių dujinis grilis". Išvydo Marinvilį, kuris devintajame dešimtmetyje praturtėjo, rašydamas vaikiškas knygeles apie nesimpatišką ypatą Katinėlį Petą. Šis stovėjo vidury gatvės delnu prisidengęs akis ir žvelgė nuokalnėn.

- Kas čia galėtų būti, brolyt? - paklausė Garis, prisigretindamas prie jo.

- Regis, kažkas iš to furgono ką tik nušovė Kerį Riptoną, o paskiau - ir Ridų šunį, - atsakė Marinvilis keistu, bejausmiu balsu.

- *Ką?* Kodėl kam nors to reikėtų?

- Nesuprantu.

Garis išvydo kažkokius vyrą ir moterį - jis bemaž buvo tikras, jog tai Karveriai - skuodžiančius žemyn gatve parduotuvės link, tuoj šiems iš paskos pumpuojantį juodaodį ponulį - Bredą Džozefsoną, ne kitaip.

Marinvilis pasisuko į Garį:

- Sušiktas reikalas. Einu skambinti kopams. O kol kas patariu dingti iš gatvės. *Tuoj pat.*

Marinvilis nuskubėjo šaligatviu įkalnėn į savo namus. Garis, nepaklausęs jo patarimo, liko stovėti, kur buvęs, su stiklu rankoje, žvelgdamas į furgoną, stovintį vidury gatvės dirbančiu varikliu ties Entredžiano bungalu, ir trokšdamas (o dėl jo tatai itin keista), kad nebūtų tiek prisigėręs.

7

Pokštelėjo atsilapodamos Tuopų gatvės 240-ojo numerio durys, ir laukan išpuolė Kolis Entredžianas - visai kaip to bijodavosi kurią nors dieną atsitiksiant Keris Riptonas: su revolveriu rankoje. Tačiau kitais atžvilgiais atrodė visai normaliai - nei apsiputojusių lūpų, nei krauju pasruvusių, išsprogusių akių. Aukštas vyriškis, mažų mažiausia šešių pėdų ir keturių colių ūgio, su pradedančiu šiek tiek apvalėti pilvu, tačiau plačiais, raumeningais it futbolo gynėjo pečiais. Mūvėjo chaki spalvos kelnėmis be marškinių. Ant kairio skruosto baltavo skutimosi kremas, per petį turėjo užsimetęs rankšluostį. Laikė rankoje 38-o kalibro revolverį, galimas daiktas, tarnybinį ginklą, kokį Keris dažnai įsivaizduodavo pristatinėdamas "Shopper'į" į kampinį namą.

Kolis pažvelgė į vaikinuką, kniūpsčiom gulintį negyvą ant jo vejos, jau sumirkusiais nuo vandens purkštuvo drabužiais (ir laikraščiais, pasklidusiais iš krepšio bei bevirstančiais suzmekusia pilka mase), o paskiau - į furgoną. Pakėlė revolverį, kairia ranka sugniaužda-

mas dešinį riešą. Ir tuo metu furgonas pajudėjo iš vietos. Nedaug trūko, kad Kolis būtų iššovęs, tačiau tuoj pat jis persigalvojo. Reikia būti apdairiam. Esama Kolambe žmonių, dargi labai įtakingų, kurie apsidžiaugtų išgirdę, kad Koljeras Entredžianas pavartojo priemiestinio Ventvorto gatvėje ginklą... ginklą, kurį, po teisybei, pagal įstatymą privalėjęs sugrąžinti.

"Tai joks pasiteisinimas, ir tu pats tą žinai, - pagalvojo jis, pasisukdamas į nuvažiuojantį furgoną. - Šauk! Velniai rautų, šauk!"

Bet Kolis neiššovė, ir kai furgonas pasuko kairėn, į Hiacintų gatvę, jis pastebėjo, kad gale nėra registracijos numerio... o dar - kas ten sidabriškai blizga ant stogo? Dievaži, apskritai kas *tai* per daiktas?

Kitoje gatvės pusėje misteris ir misis Karveriai buvo beįbėgą į parkavimo aikštelę prie "E-Z" krautuvės. Juodaodis Džozefsonas - jiems iš paskos. Žvilgtelėjęs kairėn ir išvydęs, kad raudonojo furgono nebėra, - ką tik jis išnyko už medžių, užstojančių tą Hiacintų gatvės dalį, kuri eina į rytus nuo Tuopų gatvės, - Bredas sustojo ir pasilenkė, atsiremdamas rankomis į kelius ir stengdamasis atgauti kvapą.

Kišdamasis 38-o kalibrio vamzdį užpakalinėn kelnių kišenėn, Kolis perkirto gatvę, ir uždėjęs ranką Džozefsonui ant peties paklausė:

- Tau viskas gerai, žmogau?

Bredo veidas varvėjo prakaitu. Pakėlęs į jį akis prisivertė nusišypsoti:

- Turbūt.

Kolis priėjo prie geltonojo išsinuomoto sunkvežimio, pakeliui pastebėdamas raudonąjį vežimaitį, kuriame gulėjo pora neatidarytų selterio skardinėlių, o palei vieną iš užpakaliniųjų ratų - šokoladukas "Trys muškietininkai". Kažkas buvo jį užmynęs ir suplojęs.

Užpakalyje pasigirdo šūksniai. Apsisukęs Kolis išvydo Ridų dvynius. Nepaisant vasaros įdegio, jie buvo labai išblyškę ir žvelgė į sukniubusį ant vejos, tolėliau už jų šuns, vaikinuką. Vienas iš dvynių, šviesiaplaukis, - "Džimas", pagalvojo Kolis, - pravirko. Antrasis žingtelėjo atgal, susiraukė, paskiau pasilenkė priekin ir išvėmė sau ant basos pėdos.

Garsiai raudodama misis Karver iškėlė savo sūnų iš sunkvežimio. Berniukas, irgi bliaudamas, apsivijo rankomis jos kaklą ir prilipo it jūros moliuskas prie uolos.

- Ša, - ramino moteriškė su džinsais ir kreivai susagstytais marškiniais. - Ša, mielasis, jau viskas baigėsi. Blogojo žmogaus nebėra.

Deividas Karveris paėmė dukterį iš nepatogiai prigludusio prie sėdynės vyriškio glėbio ir apkabino ją.

- *Tė - tuk,* tu visą mane išmuilinsi! - užprotestavo mergytė.

Kaveris pabučiavo ją į kaktą.

- Nesvarbu, - tarė. - Gerai jautiesi, Ele?

- Taip, - linktelėjo ji. - Kas atsitiko?

Mergytė pamėgino pažvelgt gatvėn, tačiau tėvas ranka uždengė jai akis.

Kolis priėjo prie moters su berniuku.

- Jam viskas gerai, misis Karver?

Ši žvilgtelėjo į jį neatpažindama ir paskiau vėl nukreipė savo dėmesį į klykiantį vaikiūkštį, viena ranka glostydama jam plaukus ir, sakytum, ryte rydama sūnų akimis.

- Regis, taip, - atsakė ji. - Ar tau nieko neatsitiko, Ralfi? Nieko?

Vaikiukas pasikūkčiodamas giliai įtraukė oro ir sustūgo:

- *Margritė pažadėjo užtraukti mane prieš kalniuką namo! Taip buvome susitarę!*

"Dėl snargliūkščio - tvarka", nusprendė Kolis ir vėl pasisuko tenlinkui, kur buvo įvykęs nusikaltimas. Šuo gulėjo plintančiame kraujo klane, o šviesiaplaukis iš Ridų dvynių nedrąsiai artinosi prie nelaimingojo laikraščių išvežiotojo kūno.

- Toliau neik! - griežtai sušuko Kolis per gatvę.

Džimas Ridas pasigręžė į jį.

- O jeigu jis dar gyvas?

- Na ir kas? Ar turi kokių stebuklingų miltelių, kad pabarstytum ant žaizdos? Ne? Tad pasitrauk!

Vaikinas žingtelėjo prie savo brolio, paskiau susiraukė.

- O, vyruti, Deivi, tik pažvelk į savo koją, - ištarė jis ir nusisukęs į šalį taip pat išvėmė.

Staiga Kolis Entredžianas pasijuto vėl įveltas į darbą, kurį jis manė visiems laikams palikęs praeitą spalį, kai buvo ištrenktas iš Kolambo policijos departamento dėl teigiamo narkotikų kraujyje mėginio. Kokainas su heroinu. Puikus triukas, nes nė vieno iš šių narkotikų savo gyvenime Kolis nebuvo vartojęs.

Pirmasis prioritetas: padėti piliečiams. Antrasis - padėti sužeistiesiems. Trečiasis - apsaugoti nusikaltimo vietą. Ketvirtasis...

Ką gi, pasirūpinsiąs ketvirtąja pareiga, kai bus susitvarkęs su pirmosiomis trimis.

Krautuvės naujoji dieninė pardavėja - liesa mergužė dviejų spalvų plaukais, nuo kurių Koliui įsiskaudo akys - išsmuko iš kabinos ir pasitaisė smarkiai pasikėlusį mėlyną chalatėlį. Sunkvežimio vairuotojas pasekė ja.

- Jūs kopas? - paklausė jis Kolį.

- Taip, - tai lengviau, negu mėginti paaiškinti. Žinoma, Karveriai pasakytų ką kita, bet dabar jie užsiėmę savo vaikais, o Bredas Džozefsonas vis dar už jų, susilenkęs ir besistengiantis atgauti kvapą.

- Jūs, žmonės, eikite krautuvėn. Visi. Bredai? Vaikinai? - su paskutiniu žodžiu jis kiek pakėlė balsą, kad Ridų dvyniai suprastų, jog turima galvoje jie.

- Ne, aš verčiau grįšiu namo, - atsiliepė Bredas. Jis atsitiesė, pažvelgė per gatvę į Kerio kūną, paskiau atsiprašoma ir ryžtinga mina vėl pažvelgė į Kolį. Žmogus vos buvo beatgaunąs kvapą, tad Koliui nebeprireiks prisiminti, ko buvo išmokęs reanimacijos kursuose. - Ten Belinda, ir...

- Taip, bet jums geriau būtų įėjus krautuvėlėn, misteri Džozefsonai, bent kol kas. Dėl visa ko - jeigu furgonas sugrįžtų.

- Kurių galų jam sugrįžti? - paklausė Deividas Karveris, vis tebelaikydamas mergytę glėbyje ir žvelgdamas į Kolį per jos galvą.

Kolis truktelėjo pečiais.

- Aš nežinau. Visų pirmiausia nežinau, kodėl jis buvo čia. Verčiau pasisaugot. Eikit vidun, žmonės.

- Ar jūs čia turite teisę įsakinėti? - paklausė Bredas. Jo tonas, nors ir ne visai prieštaraujantis, leido suprasti, jog žinąs, kad Kolis negali. Entrendžianas susidėjo rankas ant nuogos krūtinės. Depresija, kurion nugrimzdo po to, kai jį ištrenkė iš policijos, pastarąsias kelias savaites buvo bepradedanti šiek tiek sklaidytis, bet dabar Kolis pajuto, kad ši vėl ima jam grėsti. Kiek patylėjęs, papurtė galvą: - Ne. Jokios teisės. Šiomis dienomis - ne.

- Tad aš einu pas savo žmoną. Neįsižeiskite, sere.

Atsargus žmogaus tono orumas sukėlė jam šypseną. "Tu nekabink manęs, ir aš nekabinsiu tavęs", - bylojo tas tonas.

- Aš neįsižeidžiau.

Dvyniai neryžtingai susižvalgė, paskiau įbedė akis į Kolį.

Šisai suprato, ko jie nori, ir atsiduso.

- Gerai. Bet keliaukite kartu su misteriu Džozefsonu. O kai grįšite namo, jūs ir jūsų draugužės įeikite vidun. Tvarka?

Blondinas linktelėjo.

- Džimai - juk *tu* Džimas, taip?

Vaikinas vėl linktelėjo, droviai šluostydamasis paraudusias akis.

- Jūsų mama namie? Arba tėtis?

- Mama. Tėtis dar darbe.

- Gerai, vaikinai, eikite. Paskubėkite. Ir jūs, Bredai.

- Pasistengsiu, - atsakė Džozefsonas, - bet, manau, šiandien mano pakankamai prisiskubėta.

Trejetas jų vakarine gatvės puse, ta, kur namai su neporiniais numeriais, pajudėjo įkalnėn.

- Aš irgi norėčiau parsivesti mūsų vaikus namo, misteri Entredžianai, - prašneko Kirstena Karver.

Kolis linktelėjo atsidusdamas. Žinoma, kokio galo, veskitės kur tinkama. Kad ir Aliaskon. Panoro užsirūkyti, bet cigaretės liko namie. Bemaž dešimt metų sugebėjo ištverti nerūkęs, iki tie šunsnukiai centre neparodė jam durų, o paskiau ir išmetė pro jas. Ir klaikiai greit jis vėl įjunko. O dabar panoro užsirūkyti, nes nervinosi. Ne tik įsitempęs dėl to, kad pas jį ant vejos guli negyvėlis (tai būtų buvę visai suprantama), o *susinervinęs*. Susinervinęs *yt vialnias,* pasakytų jo motina. Betgi kodėl?

Todėl, kad gatvėje pernelyg daug žmonių, atsakė jis patsai sau, štai kodėl.

O, tikrai? Na ir kas čia *tokio?*

Jis nežinojo.

Kas tau dedasi? Per ilgai sėdėjai be darbo ir dabar darais kvanktelėjęs? Ar šitai tave trikdo, paikši?

Ne. Tasai sidabrinis daiktas ant furgono stogo. Štai kas mane trikdo, drauguži.

O? Nejaugi?

Na, gal ir ne... bet pradžiai to pakaktų. Arba kaip pasiteisinimo. Šiaip ar taip, nuojauta lieka nuojauta, ir tu arba tiki, pasikliauji ja, arba ne. Pats jis visad tikėdavo, ir toks mažmožis kaip tai, kad buvo išvytas iš tarnybos, nė kiek nepakeitė jo tikėjimo savąja nuojauta.

Deividas Karveris pastatė dukterį ant žemės ir paėmė iš žmonos klykiantį sūnų.

- Aš pavešiu tave vežimėliu, - pažadėjo mažyliui. - Iki pat namų. Tinka?

- Margritė Kirmėlytė myli Iteną Houką, - kaip paslaptį jam pranešė sūnus.

- Tikrai? Na, gal ir taip, tačiau neturėtum jos taip vadinti, - iš atsainaus Deivido tono jautėsi, kad jis atleistų savo vaikui - *bet katram* iš savo vaikų - viską. O jo žmona žvelgė į vaikiūkštį akimis, kokiomis žvelgiama į šventąjį ar berniuką pranašą. Vienas tik Kolis Entredžianas pastebėjo užslėptą nuoskaudą mergytės akyse, kai garbinamąjį jos brolužį dribtelėjo vežimaitin. Kolis turėjo galvoti apie kitus dalykus, daugybę jų, tačiau ta išraiška buvo pernelyg liūdna, kad jos nematytum. Taigi.

Nuo Elės Karver jis pervedė žvilgsnį į merginą su trenktais plaukais ir išnuomojamojo sunkvežimio vairuotoją, panašų į senstantį hipį.

- Na, manau, bent jus galiu paprašyti įeiti vidun, kol atvyks policija? - paklausė jis.

- Ehė, žinoma, - linktelėjo mergina, įtariai nužvelgdama jį. - Jūs kopas, tiesa?

Su vežimaičiu, kuriame sėdėjo Ralfas sukryžiuotomis kojomis, Karveriai tolo, bet vis tiek buvo dar per arti ir galėtų išgirsti... o be to, ką jis rengiasi daryti? Pameluoti? Tik pradėk žengti tokiu keliu, sau tarė jis, ir nežinia, kur tatai nuves tave - buvusįjį kopą su kolekcija pasižymėjimo ženklelių savo rūsyje, kaip pas Elvį*, ir dar pora, įsegtų iš vidaus tavo piniginėje. Galėtum pasivadinti privačiu detektyvu, nors taip ir nesusirengei paprašyti licencijos. Po dešimties ar penkiolikos metų tu vis dar vien kalbėsi ir bent bandysi neštis puikybėn - kaip moteris, peržengusi per trisdešimtį, tebenešioja mini sijonėlius ir vaikštinėja be liemenėlės, stengdamasi žmonėms (kurių daugeliui visvien ant to nusišikt) įrodyti, kad jos varžybų striksės dienos dar nepraėję.

- Kadais buvau, - galiausiai pasakė jis. Pardavėja linktelėjo. Ilgaplaukis vyriokas smalsiai, tačiau anaiptol ne be pagarbos, stebeilijo į jį. - Šauniai apsisukote su vaikais, - pridūrė, žvelgdamas į ją, bet kalbėdamas abiem.

Sintija pagalvojo, paskiau papurtė galvą.

- Reik dėkoti šuniui, - tarė ji ir pasuko parduotuvėn. Kolis ir senstantis hipis nusekė paskui ją. - Anas tipas furgone - tasai su šautuvu - ketino atidengti ugnį į vaikus, - ji pasigręžė į ilgaplaukį. - Jūs matėte? Sutinkate su manimi?

Šis linktelėjo.

- Ir mes niekaip negalėjome jo sustabdyti, - šnekėjo pernelyg su nosiniu akcentu, kad būtų grynas pietietis. Iš Teksaso, pagalvojo Kolis. Iš Teksaso ar Oklahomos. - O paskiau šuo nukreipė jo dėmesį - juk taip buvo, tiesa? - ir tada nušovė vargšelį.

- Kaip tik taip, - sutiko Sintija.

- Jeigu šuo nebūtų nukreipęs to tipo dėmesio... ką gi... manau, mes būtume tokie pat negyvi kaip ir jisai, - ji kryptelėjo smakrą linkui Kerio Riptono kūno, tebemirkstančio ant Kolio vejos, o paskiau pirma jų įėjo krautuvėlėn.

---

* Turimas galvoje Elvis Preslis.

Iš knygos "Filmai televizijoje", red. Stivenas H. Šiueris, "Bantam Books":

(Rež. Vilj aram

tures", 105 min., nesp.

Reguliuotojai.* (1958) Džonas Peinas, Taijus Hardinas, Karena Stil, Roris Kalhounas. Labai vidutiniška melodrama - vesternas apie siautėjančius linčininkus; kai kurios jo scenos stebėtinai žiaurios kaip šeštojo dešimtmečio pabaigos arkliškai operai.** Kolorado valstijos kalnakasių miestą terorizuoja linčininkai (vadovaujami Kalhouno), kurie iš pradžių laikomi antgamtiškomis būtybėmis, bet galiausiai pasirodo esą po pilietinio karo užsilikę kapitono Kvontrilio tipo draugeliai. Peino personažas herojiškas, tačiau neraiškus; Stil stengiasi kuo labiau išnaudoti savąsias šokių salės sukneles su žemomis iškirptėmis (Rež. Bilis Rankuras, "American-International Pictures", 81 min., nesp.

Žmogžudystės repeticija (1982). Robertas R. V Redreiv,

P. detek

na

Pič

per t

ir

raman

sisip

iška L

nesp.

Re

Šešt

kažk

vi

tad

tik

arkl

te

siaub

ural

po

(

---

*Taip vadintos "Laukinių vakarų" naujakurių apgyventuose rajonuose gaujos ar komitetai, organizuoti tvarkai palaikyti prieš įsisteigiant teisėtiems valdžios organams. Jų veikloje buvo daug savivalės.

**Taip pajuokiamai vadinami vesternai.

TREČIAS SKYRIUS

TUOPŲ GATVĖ /1996-ŲJŲ LIEPOS 15-OJI/ 3.58 POPIET

Vos tik Kolis, Sintija ir ilgaplaukis iš "Raiderio" sunkvežimio įeina parduotuvėn, prie pietvakarinio Tuopų ir Hiacintų gatvių kampo, priešais parankiąją "E-Z" krautuvėlę sustoja furgonas. Jo spalva - apsilaupėjusi metališkai melsva, langai - poliarizuoti. Ant stogo - jokio ekranuoto įtaiso, bet šonai išdažyti ryškiais, rėkiančiais futuristiškais raštais, dėl to jis atrodo veikiau kaip koks nors žvalgybinis erdvėlaivis iš mokslinio fantastinio filmo, nei furgonas. Padangos visai nusitrynusios, jų paviršius lygus, švarus, tarsi ką tik nuplauta mokyklinė rašomoji lenta. Giliai viduje, už patamsintų langų, blykčioja šviesėlės - nelyginant kontrolinės prietaisų panelio lemputės.

Gruma griaustinis, dabar jau arčiau ir stipriau. Vasariškas dangaus skaistumas ima blaustis; iš vakarų tvenkiasi purpuriškai juodi, grėsmingi debesys, jie pasiekia liepos saulę ir užtemdo ją. Iškart oro temperatūra pradeda kristi.

Melsvasis furgonas tyliai burzgia. Aukščiau kvartalu, kalvos viršuje, kitas furgonas - šis ryškiai geltonas it netikras bananas - sustoja prie pietrytinio Lokių ir Tuopų gatvių kampo. Stovi tenai taip pat tyliai burgzdamas.

Drioksteli pirmas iš tiesų stiprus perkūnijos trenksmas, ir ryškus žaibo blyksnis perskrodžia dangų. Mirksnį jis atsispindi stiklėjančioje dešinėje Hanibalo akyje, ir ta sužioruoja it spiritinė lemputė.

2

Garis Sodersonas vis tebestovi gatvėje, kai prie jo prisijungia žmona.

- Kokį velnią tu čia veiki? - paklausė ji. - Atrodai lyg ištiktas transo ar dar ko nors.

- Tu negirdėjai?

- Ko negirdėjau? - irzliai atrėmė ji. - Prausiaus po dušu, ką aš galėjau ten girdėti? - Garis gyveno santuokoje jau devynerius metus ir žinojo, kad irzlumas - dominuojantis Marielės būdo bruožas. - Na

taip, girdėjau Ridų vaikinus su frisbiu. Ir lojant prakeiktą jų šunį. Taip pat griaustinį. Ką dar turėjau girdėti? Normano Dikersnaklio* chorą?

Garis parodė pirštu gatvės nuokalnėn, pirma į šunį (bent nebeprireiks Marielei skųstis dėl Hanibalo), paskiau į susirietusią figūrą ant vejos priešais 240-ąjį numerį.

- Nesu tikras, bet, regis, kažkas ką tik nušovė vaikinuką, kuris išvežioja "Shopper'į".

Marielė įsistebeilijo ton pusėn, kurlink rodė vyro pirštas, prisimerkus ir dengdamasi delnu akis, nors saulė jau buvo pasislėpus (Gariui pasirodė, kad temperatūra nukritus bent dešimčia laipsnių). Bredas Džozefsonas pūškavo šaligatviu jų link. Piteris Džeksonas stovėjo lauke prie savo namo, smalsiai žvelgdamas pakalnėn. Taip pat ir Tomas Bilingslis, veterinaras, kurį daugelis vadino Senuoju Daktaru. Karverių šeima kirto gatvę iš parduotuvės savo namų link, mergytė žengė greta motinos, įsitvėrusi į šios ranką. Deivas Karveris (su glaudėmis ir paraudusia nuo saulės oda jis Gariui atrodė kaip virtas omaras - dargi virtas omaras su pridžiūvusiomis muilo putomis), tempė savo sūnų raudoname vežimaityje. Berniukas sėdėjo sukryžiuotomis kojomis ir it paša su valdinga panieka dairėsi aplinkui. Gariui jis visados darė nemenko šikniaus įspūdį.

- Ei, Deivai! - pašaukė Piteris Džeksonas. - Kas čia dedasi?

Nespėjus Karveriui atsakyti, Marielė trinktelėjo delno briauna Gariui per petį - ir dargi taip stipriai, jog martinio likutis išsilaistė ant jo apšiurusių senų sportbačių. Galbūt ir gerai. Neprošal pagailėti savo kepenų ir suteikti joms nors vieną vakarą poilsio.

- Tu kurčias, Gari, ar tiktai kvailas? - pasiteiravo jo brangiausioji.

- Manding abejoks, - atsakė jis, mąstydamas, jog jeigu kada nors nuspręstų kaip reikiant išsiblaivyti, veikiausiai pirma turėtų išsiskirti su Mariele. Arba nors perrėžti jai balsastyges. - Ką tu pasakei?

- Aš klausiau, kam, dėl Dievo, prireikė nušauti *laikraščių išvežiotoją?*

- Galbūt kam nors, kuris praeitą savaitę negavo išsikirpti iš laikraščio savo dvigubų kuponų, - atsakė Garis.

Žaibas it harpūnas perrėžė besitvenkiančius debesis. Vakaruose sugriaudėjo, bet jau arčiau.

---

* Čia žodžių žaismas, iškreiptas mormonų bažnytinio choro "Mormon Tabernacle Choir", garsėjančio visame pasaulyje, pavadinimas.

3

Džonis Marinvilis, kuris kadais laimėjo Nacionalinę Knygų Premiją už romaną apie seksualinę maniją "Malonumas" ir kuris dabar rašė knygeles vaikams apie gudrųjį privatų detektyvą Katinėlį Petą, stovėjo savo svetainėje, žvelgdamas į telefoną ir apimtas baimės. Kažkas čia dedasi. Nors ir stengėsi nereaguoti paranojiškai, bet vis tiek - kažkas čia ne taip!

- Ko gero, - sumurmėjo jis.

Aha, taigi. *Ko gero*. Betgi telefonas...

Ką tik jis buvo įėjęs svetainėn, pastatęs kampan gitarą ir surinkęs numerį 911. Sekė neįprastai ilga pauzė - tokia ilga, jog jis jau buvo beketinąs nutraukti ryšį (cha, kokį ryšį?) ir pabandyti darkart surinkti numerį, kai ragelyje suskambo tartum vaikiškas balsas. Tasai balsas, skanduojantis ir podraug negyvas, Džonį nustebino ir baisiai išgąsdino. Jis nė nebandė savęs apgaudinėti, kad toji baimė - vien iš netikėtumo.

- Mažyti mano Smiti, - suskandavo balsas. - Mačiau, kaip kandai mamai cycį. Ei, ramiau, pala, nestauk, tiktai nespjauk to cycio lauk.

Ragelyje trekštelėjo, o paskiau sekė ištisinis laisvos linijos kaukesys. Susiraukęs Džonis iš naujo surinko numerį. Vėl ilga pauzė, paskiau trekštelėjimas ir tada garsas, kurį Džonis tarėsi atpažinęs: kažkas alsavo į ragelį. Galimas daiktas, sloguojantis vaikas. Pagaliau ne tiek tai svarbu. Svarbu kitkas: kad kažkur netoliese telefono laidai persipynė, ir dabar, užuot susijungęs su kopais...

- Kas čia? - griežtai paklausė jis.

Jokio atsako. Tiktai vis toks pat alsavimas. Ir nejaugi tas garsas *pažįstamas?* Tiesiog juokinga, ką? Dievuliau, kaip galima atpažinti alsavimą į telefoną? Žinoma, negalima, bet vis dėlto...

- Kad ir kas esate, tučtuojau, po šimts, padėkite ragelį! - pyktelėjo Džonis. - Man reikia paskambinti policijai.

Alsavimas užsikirto, liovėsi. Džonis jau buvo benuspaudžiąs svirtelę, kai balsas pasikartojo. Šįsyk pajuokiamas. Be jokios abejonės:

- Mažytis mano Smitis kišo pimpį mamai plyšin. Ei, ramiau, pala, nestauk, jinai nelieps tau jo ištraukt, - o paskiau trumpai drūtai ir kažkaip baisiai: - Daugiau čia neskambink, senas kvaily! *Tekas!*

Darsyk trekštelėjo, ir linija išsijungė, tačiau šįsyk nebebuvo ištiso kaukiančio signalo. Vien tik tyla.

Džonis piršto galu lengvai pabaksnojo telefono svirtelę. Nieko neįvyko. Linija liko negyva. Driokstelėjęs griaustinis, vis dar vakaruose, bet jau kur kas arčiau, privertė krūptelti.

Jis padėjo ragelį ant atramėlės ir nuėjo virtuvėn, pastebėdamas, kaip greitai temsta dangus ir sau primindamas, kad uždarytų viršuje langus, jeigu pradės lyti... *Kai* pradės lyti, sprendžiant iš to, kaip klostosi dalykai.

Virtuvėje irgi buvo telefonas, įrengtas ant sienos gretimais valgomojo stalo. Tereikdavo atsilošti krėsle ir sugriebti ragelį, jeigu pasitaikydavo, kad telefonas suskambėdavo jam bevalgant. Beje, skambėdavo nedažnai; kartais paskambindavo jo buvusioji žmona, štai ir viskas. Leidyklos žmonės Niujorke nusprendė verčiau palikti jiems pinigus nešančią mašiną ramybėje.

Džonis nukėlė ragelį, pridėjo prie ausies ir susilaukė antros tylos porcijos. Jokio jungimosi garso, jokių atmosferos treškesių virtuvės lange mėlynai blykstelėjus žaibui, jokių *va-va-va,* signalizuojančių, kad linija sugedusi. Visiškai nieko. Jis vis tiek pabandė surinkti 911, ir prie ausies neišgirdo jokių pypsnių, kurie skamba, kai spaudi rinkimo mygtukus. Džonis pakabino ragelį ir apsidairė po temstančią virtuvę.

- Mažytis mano Smitis, - sumurmėjo jis ir staiga nusipurtė, smarkiai kresteldamas pečiais - sakytum, demonstratyviai, jeigu nebūtų buvęs vienas. Bjaurūs dzinguliukai, tokių jis dar nebuvo girdėjęs.

Velniop dzinguliukus, pagalvojo jis. O kaip dėl *balso?* Tą tai tu anksčiau girdėjęs... ar ne?

- Ne, - ištarė jis garsiai. - Na... aš nežinau.

Tiesa. Bet alsavimas...

- Nors užsikrušk, juk negali atpažinti žmogaus *alsavimo,* - mestelėjo Džonis tuščiai virtuvei. - Nebent tavo senutėlis serga emfizema.

Jis paliko virtuvę ir pasuko prie paradinių durų. Staiga panūdo pamatyti, kas dedasi ten lauke, gatvėje.

4

- Kas ten atsitiko? - paklausė Piteris Džeksonas Deividą, kai Karverių šeimyna pasiekė rytų pusės šaligatvį. Jis palenkė galvą prie Deivido ir pritildė balsą, kad negirdėtų vaikai. - Ten apačioje ką nors užmušė?

- Taip, - taip pat tyliai atsakė Deividas. - Jo pavardė Keris Riptonas, man regis, - jis žvilgtelėjo į žmoną, kad ši patvirtintų, ir Kirstena linktelėjo. - Bernioką, kuris pirmadieniais išvežioja “Shopper’į”. Vyriokas iš pravažiuojančio furgono.

- Kažkas nušovė *Kerį?* - tai neįmanoma. Neįmanoma, kad žmogus, su kuriuo jo ką tik kalbėta, būtų nušautas. Bet Karveris linksėjo galva. - Viešpatie aukštielninkas!

Deividas linktelėjo.

- Taip, Viešpatie aukštielninkas, manau, ir tegalima pasakyti.

- Greičiau, tėtu-uk, - ragino iš savojo vežimaičio Ralfas.

Deividas atsigręžė, nusišypsojo berniukui, paskiau vėl pažvelgė į Piterį ir prašneko mažne pašnibždomis:

- Vaikai buvo prie parduotuvės, pirko sau sodos vandens. Negaliu tikrai tvirtinti, bet man kyla įspūdis, kad tas tipas taikėsi šauti ir į juos. Paskiau pasimaišė Ridų šuo, ir tada žmogus su šautuvu nudėjo jį.

- Jėzau! - pratarė Piteris. Kažkas nušovė Hanibalą, linksmą šunelį, besivaikantį frisbio lėkštes, su puošnia skarele apie kaklą. Tokia mintis tiesiog neįmanoma. Kodėl tai turėjo nutikti? Bet faktas lieka faktu. - Norėjau pasakyti - Jėzau *šventas!*

Deividas vėl linktelėjo.

- Jeigu pasaulyje būtų daugiau Jėzaus, galbūt atsitiktų kur kas mažiau tokių dalykų. Tiesa?

Piteris pagalvojo apie milijonus žmonių per visą istoriją, nužudytus Jėzaus vardu, paskiau nuvijo šalin tą mintį ir linktelėjo. Nemanė, kad dabar pats tinkamiausias metas teologiniam ginčui su savo kaimynu.

- Noriu parvesti juos namo, - sumurmėjo Kirstena. - Kad nebebūtų gatvėje, gerai?

Deividas darsyk linktelėjo, vėl pajudėjo pro Piterį įkalnėn, paskiau sustojo ir atsigręžė. - Kur Merė?

- Darbe, - atsakė Piteris. - Paliko raštelį, kad grįždama galbūt užsuks į prekybos centrą “Prie sankryžos”. Bet jau bet kurią minutę turi čia pasirodyti - pirmadieniais ji dirba trumpai, antrą valandą būna laisva. O ką?

- Tavim dėtas, aš pasistengčiau, kad ji tuoj pat įeitų vidun, tik tiek. Veikiausiai tas tipas jau seniai nuvažiavęs ir vargiai jį besurasi, bet ką gali žinoti? Juk vyriokas, kuris gali nušauti *laikraščių išvežiotoją...*

Piteris linksėjo. Virš galvų driokstelėjo griaustinis. Elė susigūžė prie motinos kojos, bet Ralfas vežimaityje tik nusijuokė.

Kirstena timptelėjo Deividą už alkūnės.

- Einam. Ir tik *nesustok* pasišnekėti su daktaru, - ji kryptelėjo smakru link Bilingslio, kuris stovėjo sausame nutekamajame latake susikišęs rankas į kišenes ir žvelgė gatve žemyn. Primerktos jo akys buvo sumažėjusios iki žydrų žiburiukų - tartum egzotiškos žuvelės, įstrigusios į raukšlių tinklą.

Tempdamas vežimaitį, Deividas vėl pajudėjo iš vietos.

- Kaip laikais, Ralfi? - paklausė Piteris, kai vežimaitis riedėjo pro šalį. Pastebėjo ant vežimaičio šono blunkančiais dažais užrašą SMARKIUKAS. Ralfas iškišo liežuvį ir vėl subimbė it vapsva stiklainyje, taip išpūsdamas skruostus, jog tie atrodė it Dizio Gilespio*.

- Ė, kaip žavu! - pagyrė Piteris. - Kai paūgėsi, tai tau padės užkariauti merginas. Patikėk manimi.

- Dėdytė kakytė! - kvyktelėjo iš vežimaičio mažasis nenaudėlis ir viena ranka parodė Piteriui perdėm subrendėliškai nepadorų gestą.

- Na, jau pakaks, vyruti, - atlaidžiai sudraudė Deividas neatsigręždamas. Jo bulys krusčiojo pirmyn ir atgal po pernelyg mažomis glaudėmis. Ralfui tai atrodė tartum stūmoklių galvutės.

- Kas nutiko? - savo pavydžiu balsu paklausė Tomas, kai vežimaitis riedėjo pro šalį.

Piteris nesiklausė, ką atsakė Karveris (pats Deividas, turėdamas galvoje žmonos nerimą, painformavo daktarą nesustodamas), o pažvelgė kampo linkui - gal pasirodys ten žmonos "Lumina". Nepamatė jokių judančių transporto priemonių, tik šiapus Abelsonų namo Lokių gatvėje stovėjo furgonas, tiesiog rėkte rėkiančios ryškiai geltonos spalvos. Galimas daiktas, ryškumą iš dalies stiprino prietema nuo užslenkančių debesų, bet vis tiek, žvelgiant į jį, Piteriui įsiskaudo akys. Koks nors jaunimėlis, pagalvojo jis. Kas gi galėtų norėti tokios spalvos daikto. Apskritai vargu ar tai panėšėjo į tikrą transporto priemonę, veikiau - į ką nors iš "Žvaigždžių žygio"** arba...

Staiga jam šovė mintis. Ne per geriausia mintis.

- Deivai?

Karveris atsigręžė. Viršum glaudžių buvo nudribęs jo įdegęs saulėje pilvas, ant kurio džiūvo putos, užsilikusios, kai Deividas plovė automobilį.

- Kuo atvažiavo tas tipas, kuris nušovė Kerį?

- Raudonu furgonu.

- Visai teisingai, - sučirpė Ralfas. - Raudonu kaip Pėdsekio Strėlė.

Piteris beveik to neišgirdo. Jam įstrigo vienintelis žodis - *furgonas,* ir skrandį sugniaužė it replėmis.

- Tiesiog neregėtai raudonas furgonas, - pridūrė Kirstena. - Aš irgi jį mačiau. Žiūrėjau pro langą, kai jis pravažiavo. Deividai, na, ar *eisi?*

---

* Dizzy Gillespie - garsus džiazo trimitininkas pastaruosius 35 metus. Statomas vienon greton su Mailzu Deiviu (Miles Davis) ir Luisu Armstrongu (Louis Armstrong). Neseniai mirė.

** "Star Trek" - garsus amer. režisieriaus Roberto Vaiso (Robert Wise) fantastinis filmas (1979).

- Žinoma, - šis vėl suskato traukti vežimaitį. Kai Deividas nusigręžė, Piteris (trumpam apėmęs jį nerimas praėjo) staiga iškišo liežuvį Ralfui, kuris kaip tik tuo metu atsisuko. Berniūkštis atrodė komiškai nustebęs.

Senasis daktaras, vis dar susikišęs rankas į kišenes, atžingsniavo prie Piterio. Nuskardėjo griaustinis. Abu atkragino galvas ir išvydo, kad dangų viršum Tuopų gatvės užslenka tamsūs debesų klodai. Į Kolumbo centrą smigo žaibai.

- Pliaups kaip pasiutę, - konstatavo veterinaras. Jo reti, kūdikiškai švelnūs plaukai buvo visai žili. - Tikiuosi, jie suspės padoriai uždengti bernioko kūną, - jisai stabtelėjo, ištraukė vieną ranką iš kišenės ir perbraukė sau per kaktą, tartum bandydamas numaldyti beprasidedantį galvoskaudį. - Baisus dalykas. Geras buvo vaikinas. Žaidė beisbolą.

- Žinau, - Piteris prisiminė, kaip Keris nusijuokė, kai jis, Piteris, pasakė, kad kitais metais ateis šiam eilė žaisti tarpinio gynėjo pozicijoje, ir staiga jam sumaudė skrandį (o ne širdį, kaip visados teigdavo poetai) - organą, labiausiai reaguojantį į žmogiškąsias emocijas. Ūmai visa tapo absoliučiai realu. Keris Riptonas kitą vasarą neišeis aikštėn, kaip "Ventvorto vanagų" tarpinis gynėjas; Keris Riptonas šįvakar neįeis namo pro užpakalines duris ir nepaklaus, kas vakarienei. Keris Riptonas išskrido į Nebūties šalį, palikdamas už savęs tik prisiminimą.

Jis dabar vienas iš Prarastųjų vaikinų.

Vėl trenkė griaustinis, taip arti ir skardžiai, jog šįsyk Piteris net pašoko.

- Klausykite, - tarė jis Tomui, - pas mane garaže didelis lakštas plastiko, didumo bemaž kaip dangalas automobiliui. Jeigu aš jį atneščiau, ar nusileistumėte su manimi gatve ir padėtumėte jį uždengti?

- Policininkui Entredžianui tai galėtų nepatikti, - pastebėjo seniokas.

- Nusispjaut į Entredžianą, jis toks pat kopas kaip ir aš, - atšovė Piteris. - Pernai jį ištrenkė už kyšius.

- Tuomet kitiems policininkams, kai tie atvyks...

- Kas man darbo ir dėl jų, - nepasakytum, kad Piteris verkė, bet jo balsas prikimo ir prarado tvirtumą. - Keris buvo geras vaikinas, po teisybei, mielas vaikinas, ir kažkoks narkomanas nušovė jį ant dviračio kaip kokį nors indėną ant žirgo Džono Fordo filme. Prapliups lyti, ir Keris visas permirks. Norėčiau pasakyti jo motinai, kad padariau, ką galėjau. Tad padėsite man ar ne?

- Gerai, jeigu jūs šitaip klausiate, - sutiko Tomas ir paplojo Piteriui per petį. - Eime, Mokytojau, padarysime tai.

- Šaunuolis.

5

Kimė Geler visą tą reikalą pramiegojo. Ji tebemiegojo viršum lovos užtiesalo, kai į miegamąjį įpuolė Siuzė ir Debė Ros - raudonplaukė, padariusi tokį didelį įspūdį Keriui Riptonui - ir ją prižadino. Ji atsisėdo apsiblausus ir bemaž pagiringa (miegoti tokiomis šuniškai karštomis dienomis beveik visad negerai, bet kartais nieko negali sau padaryti), stengdamasi pagauti, ką kalbėjo mergaitės, ir bemaž iškart pamesdama pasakojimo giją. Jos tartum norėjo pasakyti, kad kažkas nušautas, nušautas *Tuopų gatvėje,* ir tai, žinoma, buvo neįtikėtina.

Vis dėlto, kai šios privedė Kimę prie lango, regis, negalėjai paneigti: gatvėje *kažkas* įvyko. Ridų dvyniai ir Kamė, jų motina, stovėjo savo įvažiuojamojo keliuko gale, prie pat šaligatvio. Už jų aukštėliau, pačiame gatvės viduryje, ties kvartalo pabaiga, stovėjo Girtuoklis ir Kalė, mandagesniuose sluoksniuose žinomi kaip Sodersonai... nors dabar Marielė timpčiojo Garį jų namų linkui, ir šis, atrodo, buvo pasirengęs paklusti. Dar toliau už jų ant šaligatvio stovėjo Džozefsonai.

O kitoje pusėje gatvės ji išvydo Piterį Džeksoną ir senioką Bilingslį, išeinančius iš Džeksonų garažo ir nešinus didele paklode mėlynos plastikinės plėvelės. Bekylantis vėjas raibuliavo plėvelę.

Beveik visi gatvėje. Bent tie, kurie šiuo metu namie. Iš čia niekaip nepamatysi, į ką jie spokso. Jos pačios namo šonas iki pat kampo užstojo kvartalo apžvalgą.

Kimberlė Geler atsigręžė į mergaites, stengdamasi išsivaduoti iš apraizgiusių protą voratinklių. Mergaitės strykčiojo nuo kojos ant kojos, tartum joms reikėtų į tualetą. Debė, matė Kimė, vis gniaužinėjo delnus. Abi buvo išblyškusios ir sujaudintos. Dėl tokio derinio Kimė nelabai ėmė į galvą. Bet kad kažkas buvo *užmuštas*... ne, jos tikriausiai apsirinka... o jeigu ne?

- Na, pasakokit, kas atsitiko, - paliepė ji. - Tik be prasimanymų.

- Kažkas užmušė Kerį Riptoną, mes jau tau *sakėme!* - nekantriai šūktelėjo Siuzė, lyg jos motina būtų bukiausia būtybė pasauly... nors kaip tik šiuo metu Kimė tokia ir jautėsi. - Eime, mam! Galėsim pažiūrėti, kai atvyks policija!

- Aš noriu dar jį pamatyti, kol kas nors neuždengė! - staiga pratrūko Debė. Ji apsisuko ir nukurnėjo laiptais. Siuzė mirksnį delsė, atrodė, kiek dvejojo, - tiesą sakant, atrodė, kad jai negera, - paskiau apsisuko ir pasekė savo drauge.

- Eime, mam, - šūktelėjo per petį toji Rožių Karalienė per šio pavasario mokyklos pabaigtuves, grakšti kaip buivolaitė, ir kitą akimir-

ką ji jau bildėjo žemyn laiptais, sudrebindama langus ir sudzinksindama palubės šviestuvus.

Pamažu Kimė nuėjo prie lovos ir įsispyrė basas kojas į šlepetes. Vis dar jautėsi vangi, užsimiegojusi ir sujauktų minčių.

6

- Ir iki pat ten visą kelią bėgai? - trečiąsyk paklausė Belinda Džozefson. Atrodė, kad jai negalėjo sutilpt galvoje šita istorijos dalis. - Toksai nutukęs kaip tu?

- Šūdas, moterie, nesu nutukęs, - pyktelėjo Bredas. - Tik stambus, štai koks.

- Mielasis, kaip tik tą parašys tavo mirties liudijime, jeigu dažnai kartosi šitą šimto jardų sprintą, - neatlyžo Belinda. - "Mirties priežastis - kraštutinis *stambumas*", - priekaištingi buvo tik žodžiai, bet ne tonas. Kalbėdama ji paglostė vyrui sprandą, išpiltą šalto prakaito.

Bredas parodė pirštu žemyn į gatvę.

- Žiū. Pitas Džeksonas ir senasis daktaras.

- Ką jie daro?

- Manau, eina pridengti bernioką, - pasakė jis ir pats žingtelėjo ta kryptimi, bet Belinda tuoj pat truktelėjo jį atgal.

- Ne, tu neisi, drauguži. *Jokiu* būdu, *sere*. Šiai dienai pakaks vieno pasivaikščiojimo pakalnėn.

Jis dėbtelėjo į Belindą tartum sakydamas: "Nepriekaištauk man, moterie". Kaip Bostone užaugusiam juodajam, pažįstančiam getą vien iš televizoriaus, žvilgsnis buvo gana įtaigus. Tačiau Bredas nesiginčijo. Galbūt todėl, kad kaip tik tuo metu savo takutyje pasirodė Džonis Marinvilis. Vėl driokstelėjo griaustinis. Vėjas dabar pūtė pastovus. Kaip Belindai atrodė - šaltas, pranašaujantis liūtį. Virš galvos ritosi rausvai violetiniai audros debesų kamuoliai, tačiau ne jie kėlė baugulį. Kas iš tiesų kėlė baugulį - bent šiokį tokį - tai dangaus geltonumas pietvakariuose. Belinda meldė Dievą, kad tarp šios vietos ir tolimesnių sutemų jie neišvystų tornado piltuvo. Kaip tik to ir betrūktų dienai, susiklosčiusiai taip prastai, kiek siekė atmintis.

Belinda tikėjosi, kad prasidėsiantis lietus sugins žmones į namus, bet kol kas mažne visi gatvės gyventojai buvo lauke ir spoksojo pakalnėn Entredžiano sodybos link. Kol ji žiūrėjo, iš 243-iojo numerio pasirodė Kimė Geler, apsidairė aplink ir pasuko link gretimo namo įkalniau, kur prisijungė prie Kamės Rid, stovėjusios savo priebutyje. Ridų dvyniai (teikiantys peno nekenksmingoms namų šeimininkių fantazijoms, drįso manyti Belinda Džozefson) kartu su Siuze Geler

ir apetitiška raudonplauke, kurios Belinda nepažinojo, stovėjo ant vejos. Deivis Ridas priklaupęs lyg šluostėsi marškinėliais savo pėdas, vienas Dievas težino kodėl...

"*Be abejo,* tu žinai kodėl, - tarė ji sau. - Tenai žemiau guli lavonas, taip, tikrai, ir jį išvydęs Deivas susivėmė. Susivėmė ir šiek tiek pataikė ant savęs, vargšas vaikis".

Ji matė žmones priešais kiekvieną namą arba išlindusius iš kiekvieno namo, išskyrus senojo Hobarto sodybą, kuri buvo negyvenama, buvusiojo kopo namą ir 247-ąjį numerį, trečią namą žemyn jų gatvės puse. Vailerių sodyba. Nelaimėliškesnės šeimos kažin ar yra buvę. Nei Odrės, nei vargšo našlaitėlio, kurį ši auklėjo (nors toks berniukas kaip Setas vargu ar kada nors gali būti išauklėtas, manė Belinda; štai kur visa velniava) lauke nesimatė. Kur nors šiandien išvažiavę? Galimas daiktas, bet Belinda buvo tikra, jog regėjo Odrę ne vėliau kaip vidudienį, atmestinai statančią ant savo vejos vandens purkštuvą. Geriau pasvarsčiusi nusprendė, kad dėl laiko neapsirinka. Prisiminė pagalvojusi, kad Odrė visai beapsileidžianti - tiek jos berankovikė, tiek mėlyni šortai buvo purvini. Be to, kodėl tai moteriai prireikė perdažyti savo nuostabius juodbruvus plaukus tuoju siaubingu purpuriškai raudonu atspalviu, Belinda niekaip nesuprato. Jeigu tam, kad save pajaunintų, tai patyrė apgailėtiną nesėkmę. Beje, neprošal būtų juos išplauti - atrodė riebūs, sulipę.

Būdama paauglė, Belinda kartkartėmis apgailestaudavo, kad ji ne baltoji, - baltosios mergaitės, atrodė, visad patiria daugiau gyvenimo džiaugsmo ir laisviau jaučiasi, - bet dabar, artėdama prie penkiasdešimties ir menopauzės, ji labai džiaugėsi esanti juodaodė. Baltosioms moterims senstant, regis, tenka labiau *susiimti,* kad neišgvertų. Galbūt jos iš prigimties ne tokios tvirtos.

- Bandžiau paskambinti kopams, - buvo besakąs Džonis Marinvilis. Jis žingtelėjo gatvėn, lyg ketindamas kirsti kiton pusėn pas Džozefsonus, tačiau tuoj pat sustojo. - Mano telefonas... - jis nutilo, tartum nežinodamas, kaip tęsti toliau. Belindai tai pasirodė nepaprastai keista. Belinda laikė, kad tasai vyriokas nesiliautų malęs liežuviu netgi gulėdamas mirties patale; Dievas turėtų ištiesti rankas ir įsinešti jį pro auksines duris vien tam, kad nutildytų.

- Jūsų telefonas - ką? - paklausė Bredas.

Džonis dar kiek patylėjo, tarsi rinkdamasis iš daugelio variantų ką atsakyti, paskiau pasirinko trumpąjį:

- Jis neveikia. Gal pabandytumėt paskambinti savuoju?

- Galiu, - sutiko Bredas, - bet, manau, Entredžianas jau paskambino jiems iš krautuvėlės. Jis daugmaž ėmėsi iniciatyvos.

- *Tikrai?* - Marinvilis susimąstęs pažvelgė nuokalnėn. - Tikrai jis ėmėsi? - jeigu Džonis ir pastebėjo dvejetą vyriškių su vilnijančia plastikine plėvele tarp jų, tai nieko nepasakė. Atrodė paskendęs savo mintyse.

Akies krašteliu Belinda pastebėjo kažką judant. Ji pažvelgė aukštyn, Lokių gatvės linkui, ir išvydo prie sankryžos artėjant rusvai žalią "Luminą". Merės Džekson automobilis. Jis pralenkė stovintį netoliese kampo geltonąjį furgoną, paskiau prisistabdė.

"Gerai, kad suspėjai grįžti prieš lietų", - pagalvojo Belinda. Nors jiedvi toli gražu nebuvo artimos bičiulės, jai labiau nei bet kuri kita iš kaimynių patiko Merė Džekson. Įdomi, pasitempusi, nelinkusi į kvailiones... nors jau kuris laikas bemaž nuolat atrodo susirūpinusi. Tačiau tai neatsiliepė jos išvaizdai, kaip atsitiko Odrei Vailer. Tiesą sakant, Merė kaip tik pastaruoju metu atrodė pražydusi - nelyginant išdžiūvusi gėlių lysvė po lietaus.

7

Taksofonas buvo šalimais laikraščių stendo, kuris kėpsojo tuščias, išskyrus vienintelį užsilikusį "USA Today" savaitgalio numerį ir porą "Shopper'io" egzempliorių, visi - praeitos savaitės senienos. Kolį Entredžianą apėmė keistas, melancholiškas jausmas, kai pagalvojo, kad berniokas, kuris būtų šiandien papildęs stendą naujausiais leidiniais, dabar guli negyvas ant jo vejos. O dar tasai sumautas krautuvėlės telefonas...

Jis piktai padėjo ant svirtelės ragelį ir sugrįžo prie prekystalio, rankšluosčiu valydamasis nuo veido skutimosi kremo likučius. Šedevriukas merguželė su dvispalviais plaukais ir panašus į senstantį hipį bernas iš "Raiderio" sunkvežimio nenuleido nuo jo akių, ir Kolis ypač skaudžiai susivokė esąs be marškinių. Kaip niekad anksčiau pasijautė ištrenktu kopu.

- Prakeiktas taksofonas neveikia, - pasakė jis merginai. Pastebėjo, kad ši prisisegus prie chalatėlio kortelę su savo vardu. - Nejau čia neturite pakabinti lentelės, nurodančios, kad jisai sugedęs, Sintija?

- Turime, bet pirmą valandą taksofonas kuo puikiausiai veikė. Vaikinas iš kepyklos skambino juo savo draugužei, - ji užvertė aukštyn akis ir ištarė žodžius, kurie, atsižvelgiant į aplinkybes, Koliui pasirodė absurdiški. - Likote be ketvirčio dolerio?

Taip, iš tiesų, bet esamomis aplinkybėmis šitai nesvarbu. Pro krautuvėlės duris jis pažvelgė laukan ir išvydo Piterį Džeksoną bei pensininką veterinarą iš namo gatve kiek aukščiau, besiartinančius

prie jo vejos su didele mėlynos plėvelės atraiža. Aišku, rengiasi uždengti kūną. Kolis buvo bepuoląs prie durų, ketindamas pasakyti jiems, kad laikytųsi, po šimts, atokiau nuo žuvusiojo, kad šitaip galį sunaikinti įkalčius, ir tuo metu vėl driokstelėjo griaustinis - trenksmas buvo stipresnis už visus girdėtuosius iki šiol, ir Sintija net šūktelėjo iš netikėtumo.

"Teužsikruša, - pagalvojo Kolis. - Tegul uždengia. Vis tiek lis".

Taip, galimas daiktas, tai būtų geriausia. Tikriausiai lietus prapliups anksčiau, nei čion atvyks kopai (Kolis dar nė negirdėjo jokių sirenų) ir visi galimi įkalčiai nueis šuniui ant uodegos. Tad geriau bus uždengti kūną... bet vis tiek jo neapleido nesmagus jausmas, kad įvykiai sparčiai tampa nevaldomi. Ir netgi tai, suvokė jis, tik iliuzija: nuo pat pradžių ši situacija buvo jam nė kiek nepavaldi. Iš esmės, jis - tik vienas iš eilinių Tuopų gatvės gyventojų. Kas be ko, tatai turi ir savų privalumų; jeigu jisai ir suknistų procedūrą, nelabai galima būtų suversti viską jam, tiesa?

Kolis atidarė duris, išėjo ant slenksčio ir pridėjo prie burnos delnus, kad per stiprėjantį vėją jį išgirstų.

- Piteri! Misteri Džeksonai!

Džeksonas atsigręžė, nutaisęs užsispyrusį veidą, nes tikėjosi, kad jam bus paliepta nutraukti saviveiklą.

- Nelieskite kūno! - šūktelėjo Kolis. - *Nelieskite kūno!* Tik nuleiskite tą daiktą viršum jo nelyginant lovos užtiesalą! Supratot?

- Taip! - atsišaukė Piteris. Veterinaras irgi linksėjo.

- Mano garaže yra keletas cementinių blokų, sukrautų prie galinės sienos! - šaukė Kolis. - Durys neužrakintos! Paimkite juos ir prislėkite dangalą, kad vėjas nenupūstų! - dabar jie abu linksėjo, ir Kolis pasijautė kiek geriau.

- Mes galime taip plėvelę ištempti, kad uždengtų ir jo dviratį! - šūktelėjo seniokas. - Ar reikia?

- Taip, - atsakė Kolis, paskiau jam šovė kita mintis. - Pas mane garaže irgi yra plėvelės gabalas - kampe. Galėsite ja uždengti šunį, jeigu jums nebus sunku atsinešti dar kelis blokus.

Džeksonas parodė jam ratu sulenktus nykštį ir smilių, paskiau su veterinaru pasuko garažan, palikę gatvėje dangalą. Kolis vylėsi, kad vyrai suspės užtiesti ir pritvirtinti plėvelę, iki vėjas nesustiprės tiek, jog šį nuneštų. Jis gi sugrįžo vidun paklausti Sintijos, ar nesama krautuvės telefono - aišku, juk privalėjo būti - ir išvydo, kad ši jau padėjusi jam aparatą ant prekystalio.

- Dėkui.

Enterdžianas nukėlė ragelį, išgirdo ištisinį signalą, surinko keturis numerius, paskiau stabtelėjo, papurtė galvą ir nusijuokė.

- Kas ne taip? - paklausė panašus į hipį bernas.

- Nieko, - jeigu jis pasakytų vyriokui, kad ką tik susuko pirmuosius keturis savo senojo policijos skyriaus budėtojų numerio skaičius, nelyginant senas arklys, sugrįžtantis savo arklidėn, tasai nesuprastų. Kolis nuspaudė svirtelę ir šįsyk surinko numerį 911.

Telefonas jam prie ausies iškart suskambėjo... ir *skambėjo*, lyg būtų pataikęs į kieno nors namus. Kolis susiraukė. Kai surenki 911, - jeigu tik jie tenai nieko nepakeitė nuo to laiko, kai klausytis įrašytų pranešimų įeidavo į jo pareigas, - pasigirsta šaižūs monotoniški *pypsniai.*

“Ką gi, jie *vis dėlto* pakeitė signalą, štai ir viskas, - pagalvojo jis. - Padarė jaukesnį skambinančiajam”.

Vėl suūkė šaukiamieji signalai ir paskiau kitame linijos gale ragelį nukėlė. Tiktai užuot išgirdęs 911-ojo automatinio atsakiklio balsą, nurodantį, kokį mygtuką nuspausti ryšiui atitinkamu kritišku atveju, jis iš ragelio susilaukė tylaus, drėgno, šniaukraus alsavimo. Kas per *velniava?..*

- Alio?

- Lošt nemoki - bam! - atsiliepė kažkieno balsas. Jaunas balsas ir kažkoks nejaukus. Toks nejaukus, jog nugara Koliui pašiurpo žąsies oda. - Kojas uostyk man, gardėsių nešk stalan. Neneši - na ir kas, uosti teks glaudes manas, - šią tiradą sekė cyplus, adenoidiškas krizulys.

- Kas čia?

- Daugiau čionai neskambink, drauguži, - atsakė balsas. - *Tekas!*

Ragelyje jam prie ausies kurtinančiai trekštelėjo - taip kurtinančiai, jog išgirdo ir mergina. Ji klyktelėjo. “Ne dėl telefono, - pagalvojo jis. - Kaltas griaustinis. Ji klyktelėjo dėl griaustinio”. Bet ilgaplaukis vyriokas puolė prie durų, lyg jam degtų plaukai ir ugnis jau būtų persimetanti į subinę. Ragelis, kurį Kolis laikė rankoje, buvo negyvas, toks pat negyvas, kaip ir anas taksofono, kai šio plyšin įmetė savąjį ketvirtį dolerio. Tačiau garsas pasikartojo, ir jis atpažino, kas tai iš tikrųjų: ne griaustinis, bet vėl šūviai.

Kolis irgi puolė prie durų.

8

Merė Džekson paliko buhalterių firmą, kur dirbo dalį dienos ne nuo antros valandos, bet nuo vienuoliktos. Tačiau nuvažiavo ne į

prekybos centrą "Prie sankryžos", o į "Kolumbo viešbutį". Ten ji susitiko su vyriškiu, pavarde Džinas Martinas, ir kitas tris valandas dėl jo darė visa, ką gali daryti dėl vyriškio moteris, galbūt tik nekarpė jam kojų nagų. Veikiausiai būtų nukarpiusi ir tuos, jeigu ją būtų paprašęs. O dabar ji štai jau čia, beveik namie, ir atrodo (bent kiek galėjo spręsti iš užpakalinio vaizdo veidrodėlio) beveik susitvardžiusi... tačiau turėsianti kuo greičiausiai palįsti po dušu, kol Piteris nespės geriau į ją įsižiūrėti. Ir, priminė ji sau, reikės iš viršutiniojo komodos stalčiaus išsiimti naujas kelnaites, kad podraug su savo sijonu ir palaidinuke galėtų įmesti skalbinių pintinėn. Tos, kuriomis mūvėjo - tikriau tai, kas buvo iš jų likę - šiuo metu gulėjo po lova 203-iame numeryje. Džinas Martinas, tikrų tikriausias vilkas buhalterio drabužiais, nuplėšė anas nuo jos. Uhū, tu žvėrie - anot tos mergaitės iš pasakos.

Visas klausimas - ką ji daranti? Ir ką *ketinanti* daryti? Merė mylėjo Piterį visus devynerius jų santuokos metus, po persileidimo dar labiau nei anksčiau, jeigu tatai buvo įmanoma, ir vis tebemylėjo. Ir nieko nekeitė tas faktas, jog ji jau troško vėl būti su Džinu, išdarinėti dalykus, kurių niekad nebūtų pamanius daryti su Piteriu. Kaltės suvokimas stingdė pusę jos proto, aistra kaitino kitą pusę, o tarp jų, tokioje tartum vis siaurėjančioje prieblandos zonoje tebesilaikė išmintinga, linksma, racionali moteris, kokia ji visada įsivaizdavo esanti. Yra užmezgusi meilės romaniuką šone, ir vaikinas, su kuriuo tai užmezgė - turi šeimą, kaip, po šimts, ir ji pati; o dabar grįžta namo pas gerą vyrą, kuris nieko neįtaria (buvo įsitikinus, kad jis neįtaria, meldė Dievą, kad neįtartų, *žinoma,* juk jis ir neįtaria, kodėl turėtų įtarti?) pliku užpakaliu po sijonu, vis dar peršinti nuo nuotykių ant lovos. Merė nelabai tesuvokė, kaip visa tai prasidėjo ar kaip ji gali norėti, kad toksai kvailas ir bjaurus dalykas tęstųsi, prakeikta Džino Martino galva visai besmegenė, tik, žinoma, anaiptol ne jo galva ją domina, nusispjaut į *galvą,* ir ką ji dabar darys? Merė nežinojo. Tik žinojo viena tikrai, - ir tą pat jaučia narkomanai, - kad niekad to nebeatsisakys. Paprasčiausiai ištart "Ne"? Mamute, tik ne *tai.*

Merė važiavo tokioms chaotiškoms mintims besisukiojant jai galvoje, gatvės slinko pro šalį nelyginant atskiros peizažo detalės sapne, trokšdama, kad tik Piterio nebūtų namie, kai sugrįšianti, kad jis galbūt bus išėjęs Milės kavinukėn prie Skvero suvalgyt ledų (ar išvykęs kelioms savaitėms į Santa Fe aplankyti motinos, tatai būtų nuostabu, tatai galbūt būtų nuostabu, tatai galbūt suteiktų jai šansą sutramdyti tą siaubingą karštinę). Ji nepastebėjo tamsėjančio dangaus, nei to, kad daugelis automobilių, su kuriais prasilenkdavo 290-ajame

kelyje, važiavo su įjungtais žibintais; ji negirdėjo griaustinio, nei matė žaibus. Taip pat nepastebėjo ir geltono furgono, stovinčio netoliese Lokių ir Tuopų gatvės kampo, kai važiavo pro jį.

Iš susimąstymo atsibudo tik tada, kai išvydo Bredą ir Belindą Džozefsonus, stovinčius priešais savo namus. Kartu su jais buvo Džonis Marinvilis. Tolėliau kvartalu ji pamatė ir daugiau žmonių: Deividas Karveris, vilkintis maudymosi glaudėmis, kurios atrodė bemaž nepadoriai ankštos, stovėjo įsisprendęs rankomis į savo mėsingus klubus... Ridų dvyniai... Kamė, jų motina... Siuzė Geler su drauge, o tuoj už jų - Kimė Geler, visos išsipylusios ant savosios vejos...

Ją nuvėrė kraupi mintis: jie *žino. Žino* visi. Laukia jos, ketina padėti Piteriui pakarti ją ant obels, kur dar neprinokę obuoliai, o gal užmėtys akmenimis, kaip miestelėnai užmėtė akmenimis moterį tame Širlės Džekson apsakyme, kurį buvo skaičius vidurinėje mokykloje.

Nekvailiok, sudraudė Merę toji proto dalis, kuri *tebepriklausė* jai. Šiomis dienomis toji dalis bauginančiai sumažėjo, tačiau tebesilaikė. Ne *viskas* liečia tave, Mere; kad ir į kokį mėšlą esi įklimpus, pasaulis sukasi ne vien apie *tave,* tad kodėl tau nors kiek nenusiraminus? Tikriausiai nė perpus nesijaustum tokia paranojiška, jeigu nevažiuotumei dabar be...

O, šūdas. Nejau tai *Piteris* ten apačioje, kvartalo gale? Merė negalėjo tiksliai pasakyti, tačiau tarytum jis. Piteris ir senasis daktaras iš gretimo namo. Lyg kažką dengia ant vejos to namo priešais parduotuvę.

Griaustinis šįsyk trinktelėjo taip smarkiai, jog visi net pašoko ir aiktelėjo. Pirmi lietaus lašai užtiško ant priekinio stiklo, subarbendami it metalo trupinėliai. Merė susivokė sėdinti čia prie kampo su laisva eiga dirbančiu varikliu jau... na, ji nežinojo, kiek laiko, bet gan ilgai. Džozefsonai ir Džonis Marinvilis tikriausiai pamanė, kad ji kvanktelėjo. Betgi pasaulis iš tiesų *nesisuka* vien apie ją; jie visai nekreipia į ją dėmesio, pamanė Merė, įsukdama iš už kampo. Belinda tik mestelėjo jos pusėn žvilgsnelį, o dabar kartu su visais vėl žvelgė žemyn gatve į tai, ką darė jos vyras ir senasis Bilingslis. Jie kažką ten dengė.

Bandydama pati pamatyti, grabaliodama lango valytuvo jungiklio, nes vandens lašų - ir dargi didelių - padaugėjo, Merė nė neįtarė, kad geltonas kosminio amžiaus furgonas atsekė jai iš paskos į Tuopų gatvę, kol tas neįsirėžė į josios “Luminos” paskuigalį.

Ištrauka iš Džono P. Miulerio straipsnio "Suteiktų 1994-aisiais metais licencijų apžvalga", paskelbto tarptautiniame žaislų pramonės prekybos žurnale "Playthings" (1994 m., t. 94, nr. 2, p. 96):

Nors prekybiniai metai vos tik prasidėjo, vienas pokalėdinių laimėtojų susilaukė visuotinio pripažinimo. Mažmeninė apyvarta šiaip vangiais gilios žiemos mėnesiais leidžia spėti, kad netgi tokie įspūdingi licencijavimo sandėriai, susiję su Mutantiniais Vėžliukais Nindzėmis ir Stipriaisiais Galingojo Morfino Reindžeriais gali nublankti prieš naujausią šėlsmą, koks yra, kaip pasakys bet kurio vaiko nuo dvejų iki aštuonerių metų amžiaus (šiuo atveju tiek berniukų, tiek mergaičių) tėvas, "Motokopų 2200" komanda ir jos smarkūs, fantastiški autofurgonai.

Animacinio serialo, kurį NBC rodydavo šeštadienio rytais, visos svarbiausiosios atributikos gamyba pavėlavo tris savaites ir nesuspėjo įsiterpti į pagrindinę kalėdinių pirkinių bangą. Džonas Kleistas, firmos "Good Palz, Inc.", kuriai priklauso licencijos "Motokopų" gaminiams, vyresnysis viceprezidentas pripažįsta, kad tokia nesėkmė (šiuo atveju nulemta darbinių ginčų, kurie dabar sureguliuoti, kilusių "Palz'o" Tolydo gamykloje) paprastai prilygsta mirčiai, tačiau teigia, kad pavėluotas "Motokopų" pasirodymas prekyboje dargi galėjęs išeiti kompanijai į naudą. "Kai kada rinka pastebi jus kur kas aiškiau, jeigu pirmąkart pasirodai joje ne iš Santa Klauso dirbtuvės", su šypsena išdėstė savo nuomonę Kleistas.

Kad ir kaip ten būtų, bet "Motokopų" Pulkininkas Henris, Gyvačių Medžiotojas, Bauntis, Majoras Paikas, Robotas Rūtis ir mažne keisčiausia mergina Kasandra Stailz šią vasarą taps populiariausi personažai, taip pat ir aršūs jų priešai Beveidis ir Grafienė Lilė Marš.

O pagrindinis džiaugsmas "Palz'o" prekybininkams ir gamybininkams - tai nepaprastas pasisekimas, kokio susilaukė velniškai brangios "Motokopų" transporto priemonės, vadinamosios Kovinės Mašinos, futuristiški autofurgonai su įtraukiamais ratais ir išleidžiamais sparnais. Pulkininko Henrio geltonasis furgonas Teisingumo Važiuoklė, Gyvačių Medžiotojo Pėdsekio Strėlė, sidabrinis Rūčio Rūtis-tūtis ir lėliškai rožinis Kasės Stailz Svajonių Laivas perkami it bandutės, nepaisant svarios kainos. O iš visų aštuonių, šiuo metu esančių rinkoje, geriausiai perkamas visiškai juodas Mėsavežis, pilotuojamas grėsmingojo Beveidžio. Šitai visiškai nestebina viceprezidento Džono Kleisto. "Vaikai mėgsta blogiečius", juokiasi jis.

Kai kurie iš tėvų protestavo prieš animacinio serialo "Motokopai 2200", anot jų, "aukštą prievartos ingredientą", tačiau, pasak Kleisto, naujieji "Motokopų" epizodai (kurie prasideda per NBC kanalą nuo kovo) akcentuos "šeimynines vertybes ir taikingus sprendimus". Kad ir kokias vertybes stengiamasi įteigti "Motokopų" aistruoliams, "Good Palz" būstinėje tikrai jaučiama euforija. Ši mažutė kompanija, regis, laiko savo rankose labai stambaus laimėjimo bilietą.

"Playthings", t. 94, nr. 2.

KETVIRTAS SKYRIUS

TUOPŲ GATVĖ /1996-ŲJŲ LIEPOS 15-OJI/ 4.09 POPIET

Jis mato viską.

Visą gyvenimą tatai buvo jo laimė ir bėda - pasaulis jo akims vis dar atrodo toks, kokį jį mato vaikas: vienalytis, nedalomas, bešališkas it krentanti šviesa.

Mato prie kampo Merės "Luminą" ir žino, kad ši bando įminti atsivėrusio prieš ją vaizdo mįslę - kodėl gatvėje tiek daug žmonių sustingusiomis, lūkuriuojančiomis pozomis, visai nederančiomis prie šios vėlyvos, tingios liepos popietės? Kai jos automobilis vėl pajuda iš vietos, Džonis mato geltoną furgoną - dabar už jos - irgi pajudant įkandin. Išgirsta dar vieną piktą griaustinio trenksmą, ir pirmieji šalti lietaus lašai tekšteli ant jo įkaitusių dulkių. Štai "Lumina" ima leistis gatve žemyn, ir Džonis mato, kaip geltonasis furgonas staiga įsibėgėja, jis žino, kas tuoj turi įvykti, bet vis tiek negali tuo patikėti.

"Pasisaugok, seni, - mąsto jis. - Per daug į ją užsižiūrėjai, ir tau gresia būti suvažinėtam it voverei ant kelio".

Vis dar pasukęs galvą kairėn, išplėstomis akimis jis žingteli atgal ant šaligatvio priešais Džozefsonų namus. Mato prie "Luminos" vairo Merę, bet ši nežiūri į jį - jos žvilgsnis nukreiptas žemyn gatve. Tikriausiai atpažino savo vyrą, nuotolis iki tenai ne toks didelis, tikriausiai galvoja, ką jis ten veikia, ir ji nemato Džonio Marinvilio, nemato ir grėsmingai iš paskos artėjančio keisto geltono furgono su poliarizuoto stiklo langais.

- *Mere, saugokis!* - šūkteli Džonis. Bredas ir Belinda, jau bekopiantys laiptukais į savo priebutį, atsisuka. Ir tą pat mirksnį furgono aukštas, bukas priekis taranuoja "Luminos" paskuigalį, sutrupina jos užpakalinius žibintus, nuplėšia buferį, suraukšlėja bagažinę. Džonis mato, kaip Merės galvą mesteli atgal, paskiau priekin - nelyginant gėlės žiedą ant ilgo stiebelio, blaškomą stipraus vėjo. Sužvinga "Luminos" padangos, garsiai pokšteli susprogus priekinė dešinioji. Automobilis pasisuka kairėn, subliuškusi padanga plumpsi į asfaltą, gaubtas, nušokęs nuo ratlankio, vinguriuoja gatve nelyginant Ridų vaikių frisbis.

Džonis viską mato, viską girdi, viską jaučia; informacijos srautas užtvindo jį, o protas atkakliai reikalauja surikiuoti kiekvieną keistą detalę, tarytum visa, kas čia dedasi, turi nuoseklų ryšį - visa, ką paskiau būtų galima atpasakoti.

Audrotas dangus prasiveria, pradėdamas tuštinti pakibusį virš galvos šaltą rezervuarą. Džonas mato visą šaligatvį nusėjančius tamsius taškelius, junta vis didesniu greičiu lašus tekšnojant jam į sprandą, ir tuo pat metu Bredas Džozefsonas už jo surinka:

- *Dieve,* kas gi tai?

Furgonas vis dar nesitraukia nuo "Luminos" paskuigalio, daužo ją, skverbiasi į jos silpną užpakalinįąją dalį; bjauriai žviegia metalas, o paskiau *dunkt!* neišlaiko bagažinės spyna ir atšoka dangtis, atidengdamas atsarginį ratą, keletą senų laikraščių ir oranžinį polistirolinį kibirėlį vynui atšaldyti. "Luminos" priekis užšoka ant bordiūro. Automobilis perkerta šaligatvį ir įsirėmęs buferiu į tvorą tarp Bilingslio sodybos ir gretimos žemiau, Merės pačios namų, sustoja.

Žaibas - jis tvyksteli arti, labai arti - mirksnį nudažo gatvę palšai violetine spalva, paskiau seka griausmas it mortyrų kanonada, vėjas sustiprėja, švilpia medžiuose, ir lietus ima pliaupti šuorais. Matomumas greitai mažėja, bet Džonis dar suspėja išvysti, kaip geltonasis furgonas, padidinęs greitį, išnyksta lietuje, ir kaip prasiveria iš vairuotojo pusės "Luminos" durelės. Laukan kyšteli koja, o paskiau iškyla ir visa Merė Džekson. Atrodo taip, lyg absoliučiai nesusigaudytų, kur esanti.

Bredas savo labai stambia ir labai šlapia ranka jau suspaudžia jam alkūnę, klausia, ar Džonis matė tai, ar matė, kad tasai geltonas furgonas *tyčia trenkės į ją,* bet Džonis vos jį girdi. Džonis dabar mato kitą furgoną, šisai - su gaubtais šonais ir metališkai mėlynos spalvos. Jo priekis išnyra iš audros nelyginant priešistorinio žvėries snukis, lietus upeliais srūva stačiu poliarizuotu priekiniu stiklu, ant kurio nešvytuoja valytuvai. Ir staiga Džonis sumoja, kas tuoj atsitiks.

- *Mere!* - sušunka jis apsvaigusiai moteriai, ant aukštų kulniukų svirduliuojančiai nuo savojo automobilio, bet kita pašėlusi griaustinio kanonada nustelbia šūksnį. Ji net nepažvelgia jo pusėn. Lietus srūva jos veidu tartum pernelyg stambios dirbtinės ašaros kokioje nors pietų amerikiečių muilo operoje.

- *MERE, GULKIS!* - šįsyk sustunga jis taip garsiai, jog kone plyšta balso stygos. - *GULKIS PO AUTOMOBILIU!*

Paskiau priekinis mėlynojo furgono stiklas nusileidžia. *Nuslysta* žemyn. Taip. Tasai status priekinis stiklas nuslysta į furgono korpusą nelyginant stiklinio lifto priekis, ir už stiklo atsiveria tamsuma, o

tamsumoje - vaiduokliai. Vaiduokliai. Taip. Dvejetas jų. Ne kitaip - *tikrai* vaiduokliai. Būtybės šviesaus pilkumo kaip miglos, kuri gaubia kraštovaizdį prieš pat prasiskverbiant į jį saulės kaitrai. Sėdintysis prie vairo vilki Konfederacinių Amerikos Valstijų uniforma - Džonis beveik tuo tikras, - tačiau tai ne žmogus. Iš po atsmauktos kavaleristo skrybėlės pūpsanti kakta, keistos siauros akys ir burna, ritmiškai besikilnojanti iš veido nelyginant straublys. Jo bendras, nors toks pat šviesiai ir iliuzionistiškai pilkas, bent panašus į žmogų. Vilki elnio odos traperio marškiniais su įstrižai perjuostu šovinių diržu. Veidas lyg kokią savaitę neskustas, šeriai nenatūraliai sidabriškos odos fone atrodo labai juodi. Jisai stovi, tas vyriokas, o jo rankose - sunkus dvivamzdis medžioklinis šautuvas. Kol Džonis žiūri, traperis Džonas pakelia dvivamzdį, nusitaikydamas į kunkuliuojantį, verdantį margaspalvį pasaulį, kuriam jis nė kiek nepriklauso. Jis šypsosi, prasišiepusios lūpos apnuogina dantis, aiškiai niekad nepatyrusius dantisto pagalbos. Šisai pamėkliškas padaras atrodo kaip koks nors personažas iš siaubo filmų apie apsigimusius kretinus, gyvenančius tolimoje pelkėje.

“Ne, ne taip, - galvoja Džonis. - Iš tiesų atrodo kaip kokio nors filmo personažas, bet ne tokio”.

- *MERE!* - sušunka jis, ir šalimais prisijungia Bredas:

- *EI, MERE, PASIŽIŪRĖK UŽ SAVĘS!*

Bet ji taip ir nesuspėja pasižiūrėti. Tipas su elnio odos marškiniais atidengia ugnį, iššauna tris kartus, greitai po kiekvieno šūvio iš naujo užtaisydamas savo ginklą ir vėl prisidėdamas jį prie peties. Kiek Džoniui matyti, pirmas šūvis nueina prošal. Antrasis sunaikina “Luminos” radijo anteną. Trečiasis nuneša kairiąją Merės Džekson galvos pusę. Ji susverdėja ir vis dėlto dar žingteli senojo daktaro namų link; kraujas plūsta žemyn jos sprandu ir permerkia kairėje palaidinukę; po lietumi plyksteli liepsna (Džonis tai mato, jis mato viską), o paskiau Merė pasisuka į Džonį ir žvelgia į jį viena išlikusia akimi; tuo metu tvyksteli žaibas, užpildydamas tą akį ugnimi; paskutinę savo gyvenimo sekundę, o gal dvi, Merė tartum nuo visko tuščia, neskaitant elektros. Paskiau ji nebeišsilaiko ant vieno iš savo aukštakulnių batelių ir krenta atbula, palydėta perkūnijos griausmo; trumpos, žemos liepsnelės jos plaukuose užgęsta, o galva tebesmilksta nelyginant nerūpestingai užspausta į peleninę cigaretė. Ji išdrinka ant Bilingslio vejos šalimais keraminio vokiečių aviganio, ant kurio pritvirtinta lentelė su savininko pavarde ir namo numeriu, ir kai jos kojos išsikėtrioja į šalis, Džonis išvysta kai ką podraug baisaus, liūdno ir nesuvokiamo: tamsų šešėlį, kurio nepalaikysi niekuo kitu. Grotes-

kiškai it neoninis ženklas per galvą jam perbėga baigiamoji frazė iš seno anekdoto apie girtuoklį: *Dėl tų kitų dviejų nežinau, bet vyriokas per vidurį lyg panašus į Vilį Nelsoną.* Džonis garsiai nusijuokia po lietumi. Piterio Džeksono žmona, buhalterė, ką tik užmušta vaiduoklio, nušauta iš furgono, vairuojamo kito vaiduoklio (pastarojo - ateivio iš kitos planetos konfederato uniforma), ir damutė numiršta be kelnaičių. Nieko nėra čia taip juokinga, bet jis vis tiek juokiasi. Galbūt todėl, kad neimtų klykti. Jam baugu, kad tada jau nebepajėgs sustoti.

Čia švytįs padaras, kuris sėdi prie mėlynojo furgono vairo, pasisuka, ir mirksnį Džonis mato, kad šis žvelgia į jį, dėmisi savo didžiulėmis įkypomis akimis, ir Džonį apima jausmas, lyg *jau būtų matęs šitą padarą anksčiau* - žinoma, beprotybė, bet vis tiek tas jausmas labai stiprus. Tai trunka tik akimirką, ir paskiau - furgonas jau pravažiavęs pro šalį.

Bet jis mane matė, tikrai, pagalvoja Džonis. Tasai padaras su kauke (tai *turėjo* būti kaukė) mane matė, įsidėmėjo - kaip užlenkiamas knygos puslapis, kad vėliau sugrįžtum prie jo.

Dar dusyk trinkteli šūviai, ir iš pradžių Džoniui nematyti, kas per dalykas, nes užstoja mėlynasis furgonas, bet jis pro audros gausmą tartum išgirsta dūžtant stiklą, tik tiek. Paskiau furgonas pliaupiančiu, kliokiančiu lietumi pasitraukia, ir Džonis mato Deividą Karverį, gulintį negyvą ant savo įvažiuojamojo keliuko tarp panoraminio lango stiklo skeveldrų. Karverio pilve raudonuoja didžiulis klanas, kurio pakraščiuose - balto kūno draiskanos, atrodančios kaip lajus, ir Džonis nusprendžia, kad Karverio, kaip pašto tarnautojo, - ir kaip miestelėno, plaudavusio savo kieme automobilį, - dienos baigtos.

Mėlynasis furgonas sparčiai rieda aukštyn sankryžos linkui. Kai atsiduria ten ir pasuka dešinėn į Lokių gatvę, Džoniui jau atrodo, kad tai buvęs miražas, ne kas kita.

- *Dieve, pažvelkit į jį!* - surinka Bredas ir puola gatvėn.

- *Bredli, ne!* - žmona bando jį sugriebti, bet nesuspėja. Žemiau gatve jų linkui kreipia Ridų dvyniai.

Aptirpusiomis, netvirtomis kojomis Džonis išeina gatvėn. Jis pakelia ranką, mato, kad pirštų galai jau pabalę ir numelsvėję (taip, iš tiesų, jis mato viską, ir kaipgi galėjo tipas su ateivio "Iš artimųjų kontaktų"* kauke jam atrodyti *pažįstamas),* ir nubraukia sau nuo kaktos permirkusius plaukus. Žaibas zigzagu perskrodžia dangų - šviesus įs-

---

* Garsus rež. Stiveno Spilbergo filmas "Artimieji trečio laipsnio kontaktai" ("Close Enconuters of the Third Kind") apie ateivius iš kosmoso (1977).

kylis tamsiame veidrodyje; jį pasiveja griausmas. Pėdos jam žliugsi sportukuose, drėgname ore tvyro parako kvapas. Po dar dešimties ar penkiolikos sekundžių, Džonis žino, jis dings, bus suplaktas žemėn ir paskiau nuplautas pliaupiančio lietaus, bet kol kas jis tebetvyro, tartum vien tam, kad neleistų Džoniui netgi *mėginti* manyti, jog visa buvo tik haliucinacija... tai, ką jo buvusioji žmona vadino "smegenų mėšlungiu".

Ak taip, jam dar matyt Merės Džekson apželtukė - toji didžiai geidžiama moteriškojo kūno dalis, anais ūkuose dingusiais ankstyvaisiais mokykliniais laikais žinoma kaip "barzdotoji geldutė". Džonis nenori apie tai galvoti, - beje, ir nenori matyti to, ką mato, - bet nieko negali sau padaryti. Visos užkardos jo mintyse sugriuvo, kaip sugriūdavo tada, kai jis rašydavo knygas (tai buvo viena iš priežasčių, kodėl jis metė rašęs romanus, ne vienintelė, bet svarboka); suvokimui gilėjant, laiko tėkmė sulėtėja, plečiasi, kol galiausiai tartum pasijunti lyg viename iš Serdžo Leonės filmų, kuriuose žmonės miršta nelyginant šokdami baletą po vandeniu.

Mažyti mano Smiti, pagalvojo Džonis ir ausyse vėl jam suskambo balsas iš telefono. *Mačiau, kaip kandai mamai cycį.* Ir kodėl, po šimts, tasai balsas primena jam žmogų su keistu kostiumu ir netgi su dar keistesne įkypakio ateivio kauke?

- Kas gi, jergutėliau šventas, viešpatie aukštielninkas, atsitiko? - paklausia balsas Džoniui už nugaros. Kitų dėmesys sutelktas į Deividą Karverį, bet Garis Sodersonas atslinko čionai, ant senojo daktaro vejos. Išblyškusio veido ir sudžiūvusio kūno jis atrodo panašus į vidutinio sunkumo cholera sergantį žmogų. - Šūde švenčiausias, Džoni! Matau Paryžių, matau Prancūziją, bet jos nematau.

- Užsikimšk, girtas šikniau, - atrėžia Džonis. Jis pažvelgia kairėn. Ridų dvyniai ir jų motina, Kimė Geler su dukra, dar kažkokia raudonplaukė, jam visai nepažįstama, visi jie susibūrę apie Deivido Karverio lavoną - nelyginant futbolo žaidėjai, apsupę savo sužeistą komandos draugą. Gario pasiutžmonė irgi ten, bet susekusi vyrą dabar dreifuoja Bilingslio sodybos kryptimi. Paskiau ji pakerėta sustoja - Karverių namo durys atsilapoja ir į šliojantį lietų nelyginant guvernantė sename gotiškame romane išpuola Kirstė, per blyksinčius žaibus, besitrankančius griausmus šūkalodama savo vyro vardą.

Pamažu, tarsi kvailas vaikas, pakviestas ką nors padeklamuoti, Garis prataria:

- *Kaip* tu mane pavadinai?

Tačiau jis nežiūri į Džonį, nei netgi į sambūrį ant Karverių vejos; jis žiūri į tai, ką atidengė pasikėlęs žuvusiosios moters sijonas,

stengdamasis susikaupti įspūdžius būsimiems prisiminimams ir galbūt pokalbiams. Džonis vargais negalais nugali save, kad nepavaišintų Sodersoną kumščiu į nosį.

- Nesvarbu, tik nepraverk žiobtų. Aš rimtai kalbu, - Džonis pažvelgia dešinėn, išilgai gatvės. Jų pusėn bėga Kolis Entredžianas. Jo kojos apautos rausvais plastikiniais dušo sandalais. Jam įkandin seka Džoniui niekad nematytas ilgaplaukis vyriškis ir naujoji mergina iš parduotuvės - Sintija jos vardas.

O už jų, sparčiai lenkdamas senąjį Tomą Bilingslį ir beprisivejantis Sintiją, paklaikusiomis akimis lekia gyvenantis šioje gatvėje Džeimso Dikio ir Naujųjų Pietiečių ekspertas.

- *Tėtuk!* - veriantis, nelaimingas mergytės šūksnis: tai Elena Karver.

- Nuveskite iš čia tuos vaikus! - tvirtas ir įsakmus Bredo Džozefsono balsas, telaimina jį Dievas, bet Džonis netgi nežiūri ton pusėn. Artinasi Piteris Džeksonas, ir šiam, ko gero, dar labiau nei Džoniui ir Gariui Sodersonui nebūtų reikalo matyti, kas čia dedasi, nors Piteriui tikrai yra tekę anksčiau regėti tokių dalykų, o tiems - ne. Anglų literatūros mokytojo mįslė, ne kitaip, mąsto Džonis. Dar vienas trenktas sąmojis... šauna jam galvon: *Ei, misteri, pametėt savo ženkliuką!* Jis negali netgi prisiminti, iš kokio sukrušto anekdoto ši frazė. Jis apsidairo ir įsitikina, kad į Merę niekas, išskyrus Garį, nekreipia dėmesio. Tai, be abejo, stebuklas, kuris ilgai netruks. Jis pasilenkia, pasuka Merės klubą - kokia ji dabar sunki negyva, Dievuliau, kokia *sunki* - ir jos kojos susiglaudžia. Vanduo nuvarva nuo baltos šlaunies tartum nuo antkapinio akmens. Džonis trukteli sijono kraštą, tyčia taip pirma pasisukęs, kad to veiksmo nepamatytų kopiantys įkalnėn. Jis jau girdi Piterį šaukiant:

- Mere? *Mere?* - aišku, šis jau pamatė jos "Luminą", įsirėmusią nosimi į statinių tvorą.

- Kodėl... - praveria burną Garis, bet nuo nirtaus Džonio žvilgsnio tuoj pat nutyla.

- Dar ką nors pasakysi - taip trenksiu, kad žlibės užsivers, - pagrasino jis. - Aš rimtai kalbu.

Mirksnį Gario veidas atrodo nenuovokus, - mažne bukas, - paskiau jį užlieja iš pradžių tokia tartum sumišusi supratinga išraiška, kurią tuoj pat pakeičia apsimestinis iškilmingumas. Perbraukia ranka sau per lūpas lyg uždarydamas užtrauktuką, ir tai kol kas gerai. Kada nors ateity Garis bemaž tikrai prasitars, bet šiuo metu Džoniui Marinviliui kaip niekad nerūpėjo ateitis.

Jis pasigręžia į Karverių namus ir mato, kaip Deividas Ridas neša mažąją Karverių mergytę - ši klykia, spardosi - namų linkui.

“Bandutė” Karver ant kelių rauda, kaip Džonis prieš tieką daugelį metų girdėjo raudant moteris Vietnamo kaimuose (tačiau neatrodo, kad tai buvę taip seniai, kai ore dar tebetvyro parako tvaikas); ji apsikabinusi rankomis negyvėlio kaklą, ir Deivido galva pasibaisėtinai maskatuoja. O dar baisiau tai, kad mažylis Ralfas stovi šalia jos. Normaliomis aplinkybėmis nenustygstantis, nenuilstantis triukšmadarys; pintos talpos myžpuodis gryniausios ruginukės dabar stovi nelyginant vaškinė lėlė, žvelgdamas į savo negyvą tėvą veidu, kuris tartum tirpsta lietuje. Niekas jo nenuveda šalin, nes šįsyk, atvirkščiai, kelia triukšmą jo sesė, bet vis tiek kažkas privalėtų nuvesti.

- Džimai, - kreipiasi Džonis į antrąjį Ridų dvynį ir eina prie Merės automobilio paskuigalio, kad būtų išgirstas. Vaikinas pakelia akis nuo negyvo vyriškio ir raudančios moters. Jis atrodo apdujęs.

- Įvesk Ralfį vidun, Džimai. Jam nereikėtų čia būti.

Džimas linkteli, pakelia berniuką ir su juo nuskuba takučiu. Džonis laukia protesto klyksmų, - juk nors dar tik šešerių, Ralfis Karveris žino, kad jam kada nors lemta valdyti pasaulį, - bet berniukas tiktai karo ant jaunuolio rankų kaip lėlė, jo akys išplėstos ir nemirksinčios. Džonio nuomone, vaikystės traumų įtaka suaugusiųjų gyvenimui gerokai perdedama kartos, savo brendimo metais pernelyg prisiklausiusios ilgesingų bliuzų, bet čia visai kas kita; praeis daug laiko, mąsto Džonis, kol Ralfo Karverio gyvenimišką elgseną liausis lėmęs vaizdas tėvo, gulinčio negyvo ant vejos, ir motinos, kuri klūpanti šalimais po lietumi, klykdama vis kartoja tėčio vardą, lyg taip galėtų šį prikelti.

Džonis mąsto, ar nepamėginus atplėšti Kirsteną nuo lavono, - anksčiau ar vėliau tas privalo būt padaryta, - bet, nespėjus jam įsikišti, prie Bilingslio sodybos atkanka Kolis Entredžianas, o šiam tuoj pat iš paskos - “E-Z” krautuvėlės naujokė. Mergina pralenkė ilgaplaukį, kuris sunkiai pūškuoja. Vyriokas ne toks jaunas, kaip iš tolo galėjai spręsti pagal jo rokenrolo šokėjo plaukus. Bet galbūt labiausiai Džonį apstulbino Džozefsonai. Juodu stovi Karverių įvažiuojamojo keliuko pradžioje susiėmę už rankų ir per pliaupiantį lietų atrodo šiek tiek panašūs į Joniuką ir Grytutę iš Spaiko Li kino versijos. Marielė Soderson užeina už Džonio ir prisijungia prie savo vyro ant Bilingslio vejos. Džonis nusprendžia, kad jeigu Bredas ir Belinda Džozefsonai gali būti Joniukas ir Grytutė iš Spaiko naujojo niekalo, tai Marielė puikiai tiktų raganos vaidmeniui.

Situacija labai primena paskutinį Agatos Kristi detektyvo skyrių, kur mis Marpl ar Erkiulis Puaro viską išaiškina, netgi tai, kaip žudikas, padaręs nusikaltimą, išsigavo iš užrakinto miegamojo vagono

kupė. Mes visi čia susirinkę, išskyrus Frenką Gelerį ir Čarlį Ridą, kurie vis dar darbe. Tiesiog viso kvartalo vakarėlis. Beje, pataiso save Džonis, tai ne visai tiesa. Nėra čia Odrės Vailer, nei josios sūnėno. Ir tuoj pat sąmonės pakrašty jam kažkas lyg sušvinta. Blyksteli prisiminimas, - *užgulta nosimi vaiko balsas,* - bet vos tik jam pradėjus apgraibomis čiuopti, bandant ieškoti, ar tai su kuo nors nesusiję (Dievas žino kodėl, tačiau toks *jausmas,* jog susiję), prie Merės automobilio prieina Kolis Entredžianas ir ranka sugriebia Džonį už peties. Sugriebia stipriai, bemaž iki skausmo. Bet žiūri ne į Džonį, o į Karverių sodybą.

- Ką... *du?..* Kaipgi... *Dieve!*

- Misteri Entredžianai... Koli, - Džonis stengiasi nepakelt balso, nesusiraukt iš skausmo. - Jūs sulaužysit man petį.

- O! Atleiskite, žmogau. Bet... - jo akys laksto nuo nušautos moters prie nušauto vyriškio ir atgal. Deivido Karverio baltais, dribliais šonais vinguriuoja kraujo ūseliai. Regis, Entredžianas negali nuspręsti, ties katruo apsistoti, todėl jo akys laksto nelyginant žiūrovo per teniso rungtynes.

- Jūsų marškiniai, - prabyla Džonis, mąstydamas, kokia tai nevykus įžanga pokalbiui pradėti. - Pamiršote juos užsivilkti.

- Aš skutaus, - atsako Kolis ir perbraukia sau ranka per trumpus, varvančius vandeniu plaukus. Šis gestas parodo, - geriau nei bet kas kitas, - kad buvusysis policininkas ne tik sutrikęs, bet ir mažne pasimetęs. Džoniui tatai savotiškai graudulinga. - Misteri Marinvili, ar nė kiek nenujaučiate, kas čia dedasi?

Džonis papurto galvą. Jis tik viliasi, jog tai, kas dėjosi, jau pasibaigę.

Atkanka Piteris, pamato savo žmoną, tysančią priešais Bilingslio keraminį vokiečių aviganį, ir sustingsta. Nuo šio garso šlapios Džonio rankos vėl pašiurpsta žąsies oda. Piteris parpuola ant kelių šalimais žmonos - visai kaip "Bandutė" Karver parpuolė ant kelių šalimais savo vyro, ir, o Dieve, nejau Džonį Edvardą Marinvilį vėl ištiks toji begalinė melancholija kaip tuomet Vietname? Tetrūksta mums Hendrikso*, mąsto Džonis, su jo "purpurinių ūkų" įrašu.

Piteris sugriebia žmoną glėbin, ir Džonis mato, kad Garis tartum pakerėtas nepajėgia atplėšti nuo jų akių, laukdamas Piterį paverčiant žmonos kūną. Džonis gali perskaityti Sodersono mintis, tartum tos bėgtų telekso juostelėje jo kakta: *Ką Piteris apie tai pagalvos? Kai*

* Jimmy Hendrix (1942 - 1970) - roko muzikantas, kompozitorius, laikytas geriausiu rokenrolo gitaristu, turėjęs daug pasekėjų tarp hardroko atlikėjų. Mirė Londone, persidozavęs narkotikų.

Merę pavers, ir šiai kojos prasiskirs, ir jis išvys tai, ką išvys? Ką jis apie tai pagalvos? O gal čia nieko ypatinga, gal ji visad taip vaikščiojo?

- *MERE!* - šaukia Piteris. Jis nepaverčia jos (ačiū tau, Viešpatie, už mažytes malones!), bet pakelia viršutinę kūno dalį, prilaikydamas žmoną sėdimąja poza. Jis vėl surinka - šįsyk be žodžių, balsas visiškai nestruktūriškas, tiesiog sielvartingos nuostabos proveržis, - išvydęs, kokios būklės jos galva: pusės veido nėra, pusė plaukų nudegę.

- Piteri... - buvo bepradedąs senasis daktaras, ir tuo pat metu dangų perskelia ilgas elektros iškrūvis, nuvinguriuojantis žemyn lietumi. Džonis apsisuka apakintas, tačiau vis tiek mato visiškai gerai (o taip, žinoma, kurgi ne). Žaibui nė nespėjus užgesti, gatvėn rėžia griausmas - taip garsiai, lyg kažkas delnais iš abiejų pusių būtų skėlęs jam į ausis. Džonis mato, kaip žaibas trenkia į apleistąją Hobartų sodybą tarp kopo namo ir Džeksonų. Jisai sugriauna dekoratyvinį kaminą, kurį Viljamas Hobartas buvo pristatęs praeitais metais, prieš prasidedant jo finansinėms problemoms, kai turėjo paskelbti, kad namas parduodamas. Žaibas taip pat padega gontinį stogą. Dar nespėjus nutilti juos sukrėtusio griausmo trinksniams, dar nespėjus Džoniui identifikuoti į šnerves plūstelėjusio lankinio degiklio kvapo kaip ozono, apleistasis namas jau su ugnies vainiku. Nors pliaupia lietus, jis pašėlusiai liepsnoja, ir tatai atrodo nelyginant optinė iliuzija.

- Šū-ūde šventas! - prataria Džimas Ridas. Jis stovi ant Karverių namo slenksčio, vis dar su Ralfiu ant rankų. Džonis mato, kad Ralfis vėl čiulpia nykštį kaip kūdikystėje. Ir Ralfis vienintelis (neskaitant paties Džonio), kuris nežiūri į degantį namą. Jo žvilgsnis nukreiptas kalvos viršun. Ir dabar Džonis mato, kaip išsiplečia berniuko akys. Jis išsitraukia nykštį iš burnos ir pirma nei pradeda klykti iš siaubo aiškiai ištaria du žodžius... ir vėlgi šie pasirodo Džoniui įkyriai, tiesiog iš proto varančiai pažįstami. Tartum žodžiai, girdėti sapne.

- Svajonių laivas, - prataria berniukas.

Ir tada, lyg tie žodžiai turėtų kokią nors magišką reikšmę, Ralfio vaškinis, nenatūralus glebnumas išnyksta. Jis ima klykti iš baimės ir rangytis jaunojo Džimo Rido glėbyje. Netikėtai užkluptas Džimas paleidžia iš rankų berniuką, kuris šliopteli ant užpakalio. Tikriausiai jam velniškai skauda, pagalvoja Džonis ir nejučia patraukia tenlink, bet berniūkštis klykia ne iš skausmo, bet iš baimės. Jo išsipūtusios akys vis dar nukreiptos gatvės viršun. Įnirtingai spirdamasis kojomis, jis ima sėdyne slinktis atbulom į namą.

Džonis, jau prie Karverių įvažiuojamojo keliuko krašto, atsigręžia pasižiūrėti ir išvysta dar du furgonus, įsukančius iš už Lokių gatvės

kampo. Pirmas važiuoja saldainiškai rožinis ir tokios aptakios formos, jog Džoniui atrodo panašus į milžinišką "Good & Plenty"* vagonėlį su poliarizuotais langais. Ant stogo - radaro lėkštė Valentino širdutės pavidalo. Kitokiomis aplinkybėmis tai, galimas daiktas, būtų atrodę šauniai, bet dabar tik kelia nuostabą. Iš abiejų "Good & Plenty" furgono šonų kyšo kažkokie aerodinamiški padargai, iš pažiūros lyg šoniniai pelekai, o gal netgi trumpi sparnai.

Už šios transporto priemonės, kurią rasi galėtum arba negalėtum pavadinti Svajonių laivu, seka ilga juoda važiuoklė su išgaubtu, patamsintu priekiniu stiklu ir taip pat juodu šungrybio pavidalo įrenginiu ant stogo. Šisai juodas it naktis košmaras išraižytas chromo žaibų zigzagais, kurie atrodo kaip vos vos užmaskuoti nacių SS ženklai.

Važiuoklės ima įsibėgėti, jų varikliai burzgia vis garsiau.

Kairėje rožinės važiuoklės pusėje it vyzdžiai prasiveria iliuminatoriai. O ant juodojo furgono, kuris atrodo tartum katafalkas, bandantis transformuotis į lokomotyvą, šungrybio dalis nuslenka į šalį, atidengdama dvi figūras su šautuvais. Viena - barzdota žmogysta. Kaip ir ateivis, kuris vairavo mėlynąjį furgoną, vilki Pilietinio karo konfederato skarmalais. Tipo šalimais uniforma visai kitokia: juoda, aukšta apykakle, padabinta sidabrinėmis sagomis. Kaip ir juodasis chromuotas furgonas, uniforma turi kažką nacistiška, bet ne tai pagauna Džonio žvilgsnį ir sustingdo balso stygas tiek, jog pro jas nespėja išsiveržti perspėjantis šūksnis.

"Virš aukštos apykaklės tartum nieko nėra, vien tamsuma. Jis neturi veido, - dar suspėja pagalvoti Džonis, sekundę prieš būtybėms iš rožinio furgono ir to juodojo atidengiant ugnį. - Jis neturi veido, tas kažkas iš tiesų beveidis".

Ir Džoniui Marinviliui, kuris mato viską, topteli, jog jis galbūt miręs, čia turbūt pragaras.

---

* Firminis saldainių pavadinimas. Tai cilindro formos rožinė karamelė su saldymedžio įdaru.

Odrės Vailer (Ventvortas, Ohajo valstija) laiškas Dženisei Konroj (Pleinvjū, Niujorko valstija), datuotas 1994-ųjų metų rugpjūčio 18-ąja diena:

Brangioji Dženise,

Labai dėkui, kad paskambinai. Suprantama, taip pat ir už laiškutį su užuojauta, bet kad tu žinotum, kaip gera buvo vakar vakare išgirsti prie ausies tavo balsą - nelyginant vėsaus vandens gurkšnis karštą vasaros dieną. O galbūt - tai normalaus žmogaus balsas, kai pats jautiesi įkištas durnynan!

Ar supratai ką nors iš to, ką aš tau prikalbėjau per telefoną? Aš pati gerai neprisimenu. Dabar nebevartoju trankvų, - "Velniop tą mėšlą", kaip sakydavome koledže, - tačiau tik porą pastarųjų dienų, ir nors Herbas įsijungė ir padeda kaip įmanydamas, pasaulis man gerokai susijaukęs. Visa prasidėjo, kai paskambino Bilo draugas, Džo Kalabrizis, ir pranešė, kad mano brolis, jo žmona, dvejetas vyresniųjų vaikų užmušti, nušauti iš pravažiuojančio automobilio. Tasai žmogus, kurio visai nepažinojau, verkė, sunkiai galėjai suprasti jo žodžius, ir buvo *pernelyg* sukrėstas, kad kaip nors švelniau perteiktų šią žinią. Jis vis kartojo, kad jam taip gėda, jog šitai atsitiko jo namuose. Baigėsi tuo, kad aš ėmiau guosti jį, pati visą laiką galvodama: "Čia veikiausiai klaida, negali būti, kad Bilas numirė, mano broliui visada lemta atsirasti šalimais, kai man jo prisireiks". Aš vis naktimis pabundu, kankinama minties: "Tik ne Bilas, čia tėra kvailionė, negali *būti* Bilas". Kiek prisimenu, tik sykį gyvenime jaučiaus tokia paklaikus - tai buvo vaikystėje, kai visa šeima iškart atgulė nuo gripo.

Herbas ir aš nuskridome į San Chosė pasiimti Seto, paskiau sugrįžome į Tolydą tuo pat lėktuvu kaip ir žuvusiųjų kūnai. Juos pakrauna bagažo skyriun, tu tą žinojai? Aš irgi ne. Nei norėčiau žinoti.

Laidotuvės buvo man bemaž sunkiausia, ką patyriau gyvenime - galbūt *sunkiausia*. Tie keturi pagret surikiuoti karstai - mano brolio, brolienės, dukterėčios ir sūnėno. Iš pradžių bažnyčioje, paskiau kapinėse, kur kėpsojo prie duobės ant tų siaubingų chromuotų pastovų. Nori išgirsti kai ką visai trenkta? Per visas apeigas prie kapo aš vis galvojau apie savo medaus mėnesį Jamaikoje. Ten keliuose įrengti greitį ribojantys slenksčiai, kurie vadinami "migančiaisiais policininkais". Nežinau kodėl, bet ėmiau apie karstus galvoti kaip apie miegančius policininkus. Ką gi, jau tau

sakiau, kad man pasimaišę galvoje, tiesa? 1994-ųjų Ohajo valstijos valiumo karalienė, štai kas aš.

Per gedulingas pamaldas bažnyčia buvo sausakimša žmonių - Bilas ir Džunė turėjo daug draugų, ir visi bliovė. Išskyrus, žinoma, vargšelį Setą, kuris negalėjo bliauti. Ar nenorėjo. Kas žino? Jis tik sėdėjo tarp manęs ir Herbo su dviem savo žaislais ant kelių - rožiniu furgonu, kurį vadina "Svajonių laivu", podraug su pridedamu kartu veikiančiuoju personažu - seksualia raudongalve mažyte, vardu Kasandra Stailz. Žaislai pagaminti pagal televizijos serialą "Motokopai 2200" ir tų prakeiktųjų motokopų furgonų (labai prašau atleisti, motokopų *Kovinių Mašinų,* lia-lia-lia) pavadinimai yra tarp tų nedaugelio Seto tariamų posakių, kuriuos gali suprasti. (Vienas iš kitų: "Spulgų noliu, nupilk man" arba "Setas eiti ant puoduko", o tai reiškia, kad privalai ten eiti kartu su juo. Yra išmokytas daryti pats, bet turi labai savotiškus tualeto įpročius.)

Tikiuosi, berniukas nesuprato, kad gedulingos pamaldos - tai atsisveikinimas su savo šeima, kuri išėjo nuo jo visam laikui. Herbas įsitikinęs, kad vaikas to *nesuvokia* ("Mažylis net nenutuokia, kur esąs", sako Herbas), bet aš tuo abejoju. Čia ir visa velniava su tuo autizmu, ar ne? Visados abejoji, niekad tikrai nežinai, jie siunčia signalus, bet Dievas įtaisęs jiems šifratorių ir imtuve girdi tiktai kažkokią vapalionę.

Pasakysiu tau vieną dalyką - per pastarąsias dvi savaites įgijau naujos pagarbos Herbui Vaileriui. Jis sutvarkė VISKĄ, pradedant lėktuvų bilietais ir baigiant nekrologais Kolambo "Dispatch" ir Tolydo "Blade". O be to, nė kiek neniurzgėdamas sutiko priimti Setą, ne tiesiog našlaitį, bet našlaitį su *autizmo* požymiais, tai tikrai nuostabu. O gal jis taip pasielgė vien dėl manęs? Linkčiau manyti, kad nuostabu. Ir, atrodo, jis iš tiesų neabejingas šiam vargšui vaikeliui. Kartkartėm, kai žvelgia į berniuką, jo veide atsispindi rūpestis, galbūt netgi meilė. Arba bent jos pradai.

Man regis, tai dar labiau įstabu, kai suvoki, kiek maža toks vaikelis kaip Setas gali grąžinti atgalios. Dažniausiai jis tik tupi sulinkęs toje smėliadėžėje, kurią Herbas jam įrengė, kai tik sugrįžome iš Tolydo, - tokia tartum didžiulė vaiko pavidalo razina, - vilkėdamas savaisiais motokopiškais trikotažiniais apatiniais (turi taip pat ir skrynelę priešpiečiams), sava šneka beprasmiškai marmaliuodamas ir žaisdamas su furgonėliais bei jiems priklausančiais veikiančiaisiais

personažais, ypač su seksualiąja raudonplauke mėlynais šortais. Tie žaislai šiek tiek mane trikdo, nes (jeigu dar nors kiek abejoji, kad man ne visi namie, šitai turėtų tave įtikinti) *nelabai nutuokiu, iš kur jie atsiradę, Džen!* Setas tikrai neturėjo tokių brangių daikčiukų, kai paskutinįsyk lankiau Bilą ir Džunę Tolyde (aš pasitikrinau žaislų parduotuvėje ir sužinojau, kad "Motokopų" atributika LABAI BRANGI), galiu tau garantuoti. Šiaip ar taip, tie žaislai ne iš tokių, kuriems Bilas ir Džunė pritartų. Abu priklauso tokiems tėvams, kurie labiau linkę pirkti garvežiukus negu kovinius aparatus iš "Žvaigždžių karų", kad ir kaip nepatiktų jų vaikams. Vargšelis Setas tikrai negali man pasakyti, iš kur tie žaislai, pagaliau turbūt ne tiek tai svarbu. Aš tik žinau tų furgonų ir jiems priklausančių personažų vardus, nes kartu su Setu šeštadieniais ryte žiūriu tuos filmukus. Pagrindinis blogietis Beveidis - très* šiurpus.

Jis toks keistas, Džen (turiu galvoje Setą, ne Beveidį, cha-cha). Nežinau, ar Herbas jaučia tą pat kaip ir aš, bet žinau, kad jis irgi kai ką jaučia. Kartkartėm, kai pakeliu galvą ir pagaunu Setą žvelgiant į mane (jo akys tokios rudos, jog tarpais atrodo visai juodos), manimi nubėga kraupiausias šiurpulys - tartum kas nors grotų man stuburu lyg kokiu ksilofonu. Be to, nuo tada, kai Setas apsigyveno pas mus, nutiko kai kurių keistų dalykų. Nesijuok, pasitaikė netgi pora dalykų, panašių į bildukų vaideliones, kurios tiek išpučiamos tuose, anot Herbo, "parapsichonormalių reiškinių šou". Krintančios nuo lentynų stiklinės, pora išdužusių tartum be jokios priežasties langų ir nesuprantami vingiuoti kontūrai, kartais naktimis atsirandantys Seto smėliadėžėje - nelyginant keisti, siurrealistiški piešiniai ant smėlio. Kitąkart, kai tau rašysiu, atsiųsiu porą polaroidinių nuotraukų, jeigu tik prisiminsiu. *Niekam kitam* to nepasakočiau, Džen, patikėk manimi. Ačiū Dievui, žinau, kad galiu pasitikėti tavo domesiu... smalsumu ir MOKĖJIMU SAUGOTI PASLAPTĮ!

Apskritai dėl Seto jokių rūpesčių. O labiausiai įkyri, kai jis netoliese - tai savotiškas jo alsavimas! Traukia į save orą dideliais, šliurpsinčiais gurkšniais, visad pro burną, kuri nuolatos pražiota, o smakras nukaręs mažne iki krūtinės. Todėl berniukas atrodo kaip kaimo kvailelis, nors toks nėra, nors ir *turi* kai kurių proto problemų. Anądien pas mus apsilankė

---

* Labai *(pranc.)*.

misteris Marinvilis, kuris gyvena anapus gatvės, ir atnešė savo paties keptą bananų tortą (tai žmogus gana mielas, kad ir parašęs kadais knygą apie vyriškį, turėjusį meilės ryšį su savo paties dukra... ir dar pavadinęs tą knygą "Malonumu"). Misteris Marinvilis kurį laiką praleido su Setu, kuris buvo padaręs pertrauką nuo smėliadėžės ir atėjęs pasižiūrėti "Bonanzos". Pameni tą serialą? Per TNT kiekvieną savaitės dieną rodo jį pakartotinai (jie tai vadina "Popietės Viešnage Ponderozoje" - šaunu, ką?) ir Setas tiesiog peržavėtas. "Vestelnas, vestelnas!" šaukia jis, kai tik ekrane pasirodo titrai. Misteris Marinvilis, kuris mėgsta, kad jį vadintų Džoniu, šiek tiek pažiūrėjo su mumis, visi trys kaip seni draugeliai vaišinomės bananų tortu, gėrėme šokoladinį pieną ir, kai aš atsiprašiau dėl Seto drėgno alsavimo (žinoma, daugiausia todėl, kad tai *mane* varo iš proto), Marinvilis tik nusijuokė ir pasakė, kad Setas nekaltas dėl savo adenoidų. Nelabai nutuokiu, kas *tokie* tie adenoidai, bet, manau, mums reiks Setą parodyti daktarui. Dėkui Dievui už Žydruosius Dvynius - Kryžių ir Skydą*.

Vienas dalykas vis neduoda man ramybės, štai kodėl įdėjau į laišką kserokopiją atviruko, kurį brolis atsiuntė iš Karson Sičio netrukus prieš savo mirtį. Jame jis rašo, kad Setui įvyko persilaužimas - po teisybei, tai jis parašė *stebėtinas* persilaužimas. Didžiosiomis raidėmis, daugybė šauktukų. Pati pasižiūrėk. Suprantama, man buvo labai smalsu, tad paklausiau jį apie tai kitą kartą, kai mudu kalbėjomės telefonu. Tai buvo birželio 27-ąją ar 28-ąją, tada paskutinįsyk girdėjau jo balsą. Bilas sureagavo labai ypatingai - visai sau nebūdingai. Stojo ilga tyla, paskiau pasigirdo toksai keistas, dirbtinis juokelis: "Cha-cha-cha!" - kaip šitai užrašoma ant popieriaus, tačiau taip niekados neskamba tikras juokas, nebent tik nuobodžiuose kokteilių pobūviuose. Nesu kada nors girdėjusi, kad mano brolis šitaip juoktųsi. "Ką gi, Od, - išstenėjo jis, - galimas daiktas, gal šiek tiek per entuziastingai į tai sureagavau".

Bilas nenorėjo daugiau kalbėti šia tema, ir tada jis pasakė, kad Setas tapo lyg nuovokesnis, labiau esantis su *visais,* kai tik jie giliau įvažiavo Kolorado teritorijon, ir pasimatė Uoliniai kalnai. "Juk žinai, kaip jis visad mėgo vesternus - filmus ir televizijos serialus", pasakė jis, ir nors tuomet aš nežinojau, dabar tai tikrai žinau. Jaunasis Setas Gerinas pami-

---

* Sveikatos draudimo poliso ženklai, žydros spalvos.

šęs dėl kaubojų, gaudynių, pasalų tarpekliuose. Bilas pasakė, kad Setas veikiausiai nutuokė nesąs tikruosiuose Laukiniuose Vakaruose, nes aplinkui knibždėte knibždėjo automobilių ir turistinių priekabų, bet "vis tiek kraštovaizdis jį užvedė". Štai tokie buvo Bilo žodžiai.

Veikiausiai būčiau nuleidus šitai negirdom, jeigu jo balsas nebūtų nuskambėjęs taip keistai, visai kaip ne jo. Žmogus juk pažįsti savo giminiečius, tiesa? Arba tariesi pažįstąs. O Bilas visad būdavo atlapas ir plepus arba užsidaręs ir surūgęs. Be jokio vidurio. O to telefoninio pokalbio metu jis man pasirodė esąs kaip tik tame vidury. Tad aš vis neatlyžau nuo jo, o taip įprastomis aplinkybėmis nebūčiau elgusis. Pasakiau, kad STEBĖTINAS PERSILAUŽIMAS skamba kaip koks nors nepaprastas įvykis. Tad Bilas galiausiai pasidavė, pripažino, jog taip, kai kas iš tiesų įvykę netoliese nuo Elio, kuris yra vienas iš nedaugelio stambesnių miestukų šiauriau Las Vego. Vos tik jie pravažiavo kelio ženklą su krypties nuoroda į miesčioką, vardu Desperacija (na ir žavingus, turiu pasakyti, jie ten turi vardus, taip ir traukia apsilankyti), Setas "tartum supaikiojo". Tokie Bilo žodžiai. Jie važiavo 50-uoju keliu, nemokama magistrale, ir iš kairės, į pietus nuo plento išniro toji milžiniška žemės ketera.

Biliui pasirodė tai savotiškai įdomu, ne daugiau. O Setas, kai pasisuko ton pusėn ir ją išvydo, tiesiog pakvaišo. Ėmė mostaguoti rankomis ir vapalioti kažką nesuprantama ta savąja kalba. Man visados kyla įspūdis, jog kas nors leidžia atgalios įkalbėtą magnetofono juostelę.

Bilas, Džunė ir dvejetas vyresniųjų vaikų stengėsi jam pritarti, kaip tokiais atvejais elgiasi, - *elgdavosi,* - kai mažylis susijaudina ir pradeda skiemenuoti žodžius, kas pasitaiko retai, tačiau anaiptol ne išimtis. Supranti, kažką tokio kaip "Aha, Setai, tikrai, Setai, žinoma, tai jėga, Setai" - ir visą tą laiką, kol jie taip linksėjo, šisai gūbrys slinko vis toliau ir toliau už jų. Kol galiausiai Setas - tu tik pamanyk! - prabyla, ne kokia nors vapalione, bet angliškai. Jis *iš tiesų kalba*. "Sustok, tėti, - sako, - grįžk atgal. Setas nori pamatyti kalną, Setas nori pamatyti Hosą ir Mažylį Džo". Jeigu tu kartais nepameni, tai Hosas ir Mažylis Džo - du pagrindiniai "Bonanzos" herojai.

Anot Bilo, per visą savo gyvenimą Setas nebuvo draugėn sudėjęs tiek normalių žodžių, ir laikas, kurį praleidau šalimais Seto, mane įtikino, kaip šiam neįprasta

tiek daug iškart pasakyti suprantama kalba. Bet... STEBĖTINAS PERSILAUŽIMAS? Nenoriu pasirodyti šlykštuke ar dar kokia nors, tačiau vargu ar tai buvo Getisbergo Kreipimasis*, ką? Negalėjau pasišaipyti tada, negaliu šaipytis ir dabar. Iš atviruko jautėsi, kad Bilas tiesiog prisipumpavęs, jog iš džiaugsmo netveria savo kailyje; o per telefoną jo balsas skambėjo nelyginant apsimetėlio iš "Lavonų grobėjų įsiveržimo"**. Ir dar vienas dalykas. Atviruke jis rašo "daugiau smulkmenų vėliau", tartum jam nesikenčia viską išlieti, bet kai kalbėjausi telefonu, turėjau viską iš jo mažne traukte traukti. Keista!

Bilas dar pridūrė, kad tai, kas atsitiko, jam priminė seną anekdotą apie sutuoktinių porą, kuri manė, jog jų vaikas nebylys. Tačiau sykį, kai mažiui jau šešeri, šis prie pietų stalo prabyla ir paprašo: "Mama, ar galėtum man įdėti dar vieną kukurūzo burbuolę?" Tėvai pripuola prie sūnaus ir klausia, kodėl jis niekad nekalbėjęs anksčiau. "Neturėjau, ką pasakyti", atšauna berniukas. Bilas papasakojo man tą anekdotą (aš buvau girdėjus jį anksčiau, man regis, dar tada, kai Žaną d'Ark sudegino ant laužo) ir paskiau vėl nusikvatojo tuoju netikru kokteilių pobūvių juoku - "cha-cha-cha". Tartum tai būtų turėję galutinai užbaigti šią temą. Tiktai kad aš nebuvau nusiteikus ją užbaigti.

- Tad tu Setą paklausei, Bilai? - toliau tęsiau aš.

- Kai jį paklausiau? - nesuprato Bilas.

- Kodėl jis anksčiau nekalbėjo.

- Betgi jis *kalbėjo*.

- Tačiau ne *šitaip*. Jis *šitaip* nekalbėjo, štai kodėl tu man atsiuntei tokį sujaudintą atviruką, tiesa? - buvau bepradedanti niršti ant brolio. Nežinau kodėl, bet buvau bepradedanti. - Taigi ar paklausei jį, kodėl anksčiau niekad nėra ištaręs penkiolikos ar dvidešimties rišlių angliškų žodžių?

- Na, ne, - prisipažįsta jis. - Nepaklausiau.

- Ir jūs sugrįžote? Nusivežėte Setą prie Desperacijos, kad šis gautų pamatyti Ponderozos rančą ar dar ką nors?

- Mes tikrai negalėjome to padaryti, Od, - išspaudžia jis iš savęs po dar vienos ilgos pauzės. Tarytum

---

* Trumpa (iš viso dešimt sakinių), tačiau pati garsiausia Abraomo Linkolno kalba, kurią jis pasakė 1863 m. lapkričio 19-ą dieną, atidarydamas nacionalines karių kapines Getisberge. Visa kalba iškalta paminkle Linkolnui Vašingtone.

** "The Invasion of the Body Snatchers" (1956) - amer. rež. Dono Sigelo (Don Siegel) fantastinis siaubo filmas.

lauktum, kol šachmatų kompiuteris atsakys į stiprų ėjimą. Man nesmagu šitaip kalbėti apie savo brolį, kurį aš mylėjau ir kurio man stigs visą gyvenimą, bet noriu, kad tu suprastum, koks iš tikrųjų keistas buvo mūsų paskutinysis pokalbis. Nori žinoti tiesą? Aš tartum kalbėjau visai ne su savo broliu. Norėčiau, kad galėčiau paaiškinti, kodėl man kilo toks įspūdis, tačiau neįstengiau.

- Kodėl *negalėjote?* - klausiu jį.

- Negalėjome - vadinasi, negalėjome, - atkerta jis. Manau, jis kiek pyktelėjo ant manęs, bet aš neėmiau į galvą; iš balso tapo nors kiek panašesnis į save. - Būtinai norėjau pasiekti Karson Sitį iki tamsos, o šitai mums būtų nepasisekę, jeigu aš būčiau apsisukęs ir sugrįžęs prie to miestuko, dėl kurio Setas taip susijaudino. Visi man be paliovos pasakojo, koks klastingas kartais būna 50-asis kelias po saulėlydžio, ir aš nenorėjau statyti savo šeimynos pavojun, - tartum jis rengėsi važiuoti per Gobio dykumą, o ne per vidurinę Nevadą.

Ir čia beveik viskas. Mes dar kiek pasišnekėjome, paskiau jis pasakė:

- Nesijaudink, vaikuti, - šitaip jis visados užbaigdavo atsisveikindamas ir tai buvo paskutinis kartas, kai su juo kalbėjau... bent šiame pasaulyje. Paprasčiausiai "Nesijaudink, vaikuti", o pats paskiau išnyko pro kažkokio pravažiuojančio šikniaus šautuvo vamzdį. Visų jų nebėra, išskyrus Setą. Policija dar net nesugebėjo nustatyti kalibrą ginklo, iš kurio buvo jie nušauti, ar gali patikėti? Gyvenimas toks *netobulas,* palyginti su tuo, kuris vaizduojamas knygose ir filmuose! Sukrušta *mišrainė!*

Vis dėlto tas paskutinis pokalbis neduoda man ramybės. Vis grįžtu ir grįžtu prie to kvailo kokteilių pobūvių juoko. Bilas - *mano* Bilas - savo gyvenime niekad nėra šitaip juokęsis.

Ir ne tik aš pastebėjau, kad jis buvo šiek tiek nesavas. Jo draugas Džo, tas, pas kurį jie svečiavosi, pasakė, kad visa *šeimyna* atrodė kažkokia ne tokia, išskyrus Setą. Aš pasikalbėjau su Džo laidotuvių biure, kol Herbas pasirašinėjo popierius, reikalingus kūnų pergabenimui. Džo pasakė, kad jis kelissyk nusistebėjo, ar tik šeimyna nesusigriebusi kelionėje kokio nors viruso, galbūt gripo. "Išskyrus mažylį, - pasitaisė jis. - Tasai buvo žvitrus, vis kapstinėjosi smėliadėžėje su savaisiais žaislais".

Na, pakankamai prirašiau - turbūt netgi gerokai per daug. Bet pagalvok apie visa tai, gerai? Paleisk į darbą

savo išradingąją smegeninę, nes TATAI IŠ TIESŲ ŠIRDĮ KNISA! Pasikalbėt su Herbu - bergždžias dalykas, jis tai vadina perdėta graužatimi. Galvojau pasikalbėti su Dž. Marinviliu iš anapus gatvės, - atrodo toks malonus ir įžvalgus, - bet aš jo pakankamai gerai nepažįstu. Todėl lieki tik tu. Juk supranti mane, taip?

Myliu tave, Dženise, mergyt, ir ilgiuosi. O kartais, ypač pastaruoju metu, man norisi, kad mudvi vėl būtume jaunos, kol dar visos bjaurios kortos, kuriomis mus galėtų apdalyti gyvenimas, tebeguli giliai kaladėje. Prisimeni, kokios buvome koledže, kai manėme, kad gyvensime amžinai, ir tik tos kvailosios mėnesinės užklupdavo mus netikėtai?

Turiu baigti, antraip vėl apsižliumbsiu.

Daugybę daugybę kartų bučiuoju
Od.

PENKTAS SKYRIUS

1

Tą popietę, kai pasaulis nugarmėjo pragaran nelyginant kibiras į šulinį, nutrūkus virvei, Kolis Entredžianas, nuogas iki pusės, žvelgdamas vonios kambary į veidrodį, padarė tris svarbius sprendimus. Pirma - nebevaikščioti kasdien nesiskutus. Antra - mesti gerti, bent kol vėl neįstatys savo gyvenimo į normalias vėžes. Pernelyg mėgavosi kaušalu, ir tai kėlė jam nerimą. Būtina liautis. Trečia - nebedelsti su darbo paieškomis. Kolambo srityje veikė trys solidžios apsaugos firmos, dviejose iš jų dirbo gerai jam pažįstami žmonės, tad pats laikas ką nors kombinuotis. Galų gale juk jis *nenumirė;* gana inkšti, metas tvarkytis gyvenimą.

Dabar gi, kai Hobarto namas liepsnojo it laužas per pragaro šventę ir artinosi dvejetas keistų furgonų, jam terūpėjo, kaip išsaugoti šį gyvenimą. Ypač jį elektrino juodasis furgonas, slenkantis paskui rožinį, žadindamas visus instinktus tučtuojau kur nors išsidanginti, galbūt į Mongolijos pakraštį. Per pliaupiantį lietų jis pagavo tik ištrintus figūrų juodojo furgono bokštelyje kontūrus, tačiau pakako vien paties furgono. “Atrodo kaip katafalkas iš mokslinio fantastinio filmo”, - pagalvojo jis.

- Vidun! - išgirdo save sustaugiant. Kažkuri jo dalis, matyt, vis dar troško vadovauti. - Visi vidun, *greičiau!*

Šiuo momentu jis pametė iš akių susibūrusius apie žuvusį paštininką ir savo rypuojančią, klykaujančią žmoną: misis Geler, Siuzę, Siuzės draugę, Džozefsonus, misis Rid. Marinvilis, rašytojas, stovėjo kiek arčiau, bet ir jį Kolis pametė iš akių. Jo dėmesys susitelkė į esančiuosius priešais senojo daktaro bungalą: Piterį Džeksoną, Sodersonus, pardavėją, ilgaplaukį iš “Raiderio” sunkvežimio ir į patį senąjį daktarą, kuris pasitraukė iš veterinarinės praktikos prieš metus, visai nenujausdamas, kad jo laukia kas nors *panašaus.*

- *Bėk!* - sustūgo Kolis į šlapią, išsižiojusį, pusgirtį Gario veidą. Šį akimirksnį jam norėjosi užmušti tą žmogų, tiesiog pagriebt ir užmušt, padegti ar dar kaip nors pribaigt.

- *Bėk, po šimts, į NAMUS!* - už savęs jis girdėjo Marinvilį šaukiant tą pat, nors veikiausiai šis turėjo omeny Karverių namus.

- Kas... - pradėjo Marielė, žingtelėdama savo vyro pusėn, paskiau pažvelgė už Gario toliau, ir jos akys išsiplėtė. Užsidengė delnais veidą, burna jai atvipo, ir vieną mirksnį Kolis pamanė, kad moteris par-

puls ant kelių ir užtrauks "Mamyte" kaip Elas Džolsonas*, tačiau ji ne uždainavo, o ėmė klykti. Užpuolikai tartum to tik ir laukė: sutrinksėjo šūviai, šaižūs, trumpi sprogesiai, kurių niekas nesumaišytų su perkūnija.

Hipis sugriebė Piterį Džeksoną už dešiniojo riešo ir pabandė nutempti nuo negyvos žmonos. Piteris nenorėjo nuo šios atsiskirti. Jis vis kaukė ir, atrodė, nė kiek nenutuokė, kas dedasi aplinkui. KA-PAU! - nuskambėjo kurtinančiai it dinamitas, ir tuoj pat dūžtančio stiklo žvangesys. Dar garsiau - KA-BAM! - kurį sekė išgąsčio ar skausmo šūksnis. Kolis būtų lažinęsis, kad išgąsčio... bent *šįsyk*. Trečias šūvis - ir Bilingslio keraminis vokiečių aviganis nuo priekinių kojų aukštyn išsilakstė skeveldromis. Senojo daktaro vidinės paradinės durys žiojėjo atdaros už tinklelinio ekrano su ornamentiškai ant jo suraityta "B". Tamsus stačiakampis - anga, kuri galėjo vesti saugian prieglobstin - buvo tartum tūkstantį mylių atstu.

Kolis šoko pirmiausia bėgt prie Piterio, nė kiek neturėdamas galvoje pasirodyti drąsiu; paprasčiausiai visų pirma jis puolė ten. Dar vienas kurtinantis trenksmas, ir Kolis įtempė nugaros bei sėdmenų raumenis, rengdamasis pasitikti galbūt mirtiną pataikymą, nors protas painformavo, kad bent šįkart iš tiesų tai būta griaustinio. O po to sekęs garsas - anaiptol ne griaustinis. Vėl pliaukštelėjo KA-PAU, ir jam kažkas prašvilpė pro dešinę ausį.

"Pirmąsyk į mane šaudo, - pagalvojo jis. - Devynerius metus ištarnavau policininku, - ketverius - patruliu, ketverius - kriminalinėje policijoje ir vienerius - vidaus imuniteto tarnyboje, - kol man neprikabino to reikalo ir neišmetė, ir niekad per visą tą laiką iki dabar į mane nėra šaudę."

Vėl šūvis. Vienas iš Bilingslio svetainės langų išbyrėjo, ir baltos užuolaidos subangavo nelyginant vaiduoklio rankos. Šautuvai dabar už jo griaudėjo tartum artilerijos kanonada, *bam-bam-bam-bam,* ir Kolis pajuto, kaip dar viena įkaitus kulka prazvimbė pro šalį, šįkart kairiau jo galvos, ir lentų apkale po išdaužtu langu sujuodavo skylė. Koliui ta skylė atrodė kaip didelė išsigandus akis. Kita kulka prazvimbė jam pro šlaunį. Negalėjo patikėti, kad liko gyvas, tiesiog negalėjo patikėti. Pakvipo kedro gontų degėsiais, ir Kolis suspėjo prisiminti, kaip būdamas vaikas, spalio popietėmis kieme su tėčiu degindavo lapus, sugrėbstytus į aromatingai smilkstančias kupetas.

---

* Al Jolson (1885 - 1950), tikroji pavardė Asa Yoelson, kilęs iš Lietuvos aktorius, dainininkas, teatro ir kino superžvaigždė. Jo mirties dieną (spalio 23-ąją) Brodvėjuje buvo užgesintos šviesos. "Mamytė" ("Mammy") - viena iš geriausių jo dainų, pirmąsyk atlikta 1918 m.

Valandų valandas jis jau bėgo, jautėsi it ta niekinga keraminė antis sukruštoje šaudykloje, o dar nebuvo pasiekęs Piterio Džeksono, kas per velniava čia dedas?

Šaltesnioji jo proto dalis pakuždėjo, kad šaudymas prasidėjo prieš penkias sekundes. O gal tik prieš tris.

Hipis vis dar tampė Piterį už riešo, o dabar įsijungė ir toji mergina, Sintija, sugriebus kiek aukščiau tos vietos, kur buvo įsitvėręs hipis. Bet Piteris energingai jiems priešinosi. Kolis matė, kaip Piteris nori likti prie žmonos, kuri pasirinko itin prastą laiką sugrįžti namo.

Įsibėgėdamas dar greičiau (o kai norėdavo, jis galėdavo skelti bugį visai šauniai), Kolis pasilenkė ir iš eigos sugriebė klūpantį vyriškį už kairiosios pažasties. "Kaip iš pašto vagono, - pagalvojo jis. Piteris metėsi atgal, nesiduodamas visų jų trijų nutempiamas nuo žmonos. Kolio pirštai ėmė slysti. "Sukruštas reikalas, - pagalvojo jis. - Sukruštas mums visiems. Spruk šalin".

Už jo vėl pasigirdo šūksnis, pas Karverius. Akies krašteliu Kolis pastebėjo, kad rožinis furgonas jau pravažiavęs pro juos ir didindamas greitį nešasi pakalnėn, Hiacintų gatvės link.

- *Merė!* - klykė Piteris. - *Ji sužeista!*

- Aš ja užsiimu, Pitai, nesirūpink, aš ja užsiimu! - žvaliai sušuko senasis daktaras, ir nors jis niekuo neužsiėmė, - po teisybei, bėgo pro išdrikusį Merės kūną net nežvilgtelėjęs ton pusėn, - Piteris linktelėjo išsyk nusiraminęs. "Visa esmė - tonas, - pagalvojo Kolis. - Tas trenktai žvalus tonas".

Hipis dabar kaip reikiant ėmės pagelbėt, užuot tik bandęs tai daryti. Pirmiausia turėjo Piterį nusitvėręs už diržo, ir tatai suveikė geriau.

- Padėk man, vyruti, - ragino hipis Piterį. - Na, bent šiek tiek.

Piteris nekreipė į jį dėmesio, išplėstas, sustiklėjusias akis buvo įbedęs į Kolį.

- Jis užsiima ja, tiesa? Senasis daktaras - jis užsiima ja?

- Tikrai tiesa! - šūktelėjo Kolis, bandydamas nutaisyti žvalų daktaro toną - tokią tartum sprinterišką elgseną prie ligonio lovos, - bet išgirdo savo balse tik siaubą. Rožinis furgonas jau buvo dingęs, bet liko dar juodasis, kuris pamažėle riedėjo, mažne sustodamas. Jo bokštelyje bolavo figūros - nepaprastai šviesios, bemaž fluorescuojančios. - Bilingsli...

Iš kairės pusės Kolį pralenkė Marielė Soderson - mažne partrenkė jį, skuosdama senojo daktaro būsto paradinių durų linkui. Garis pralėkė iš dešinės, užkliudydamas petimi pardavėją. Ši kluptelėjo ant vieno kelio, perkreipta burna skausmingai sušukdama - matyt, nikstelėjo čiurną. Garis nė nepažvelgė į ją, jo akys buvo įsmeigtos į gei-

džiamą tikslą - juoduojantį paradinių durų stačiakampį. Mergina tuoj pat atsistojo. Kad ir vis dar perkreiptu iš skausmo veidu, ji narsiai laikė įsitvėrus Piterio alkūnę, tebesistengdama padėti. Kolio pagarba jai didėjo - kas, kad plaukai šizofreniškai dvispalviai.

Sodersonai nešėsi, kiek turėjo kvapo. Kol susigaudė bendroje situacijoje, užtruko mirksnį ar du, bet dabar, Kolis matė, jiems aiškiai visa užsifiksavę.

Vėl pokštelėjo. Ilgaplaukis šūktelėjo iš netikėto skausmo ir susigriebė už dešinės kojos. Kolis išvydo pro jo pirštus sunkiantis kraują - stebėtinai šviesų pilkoje audros prieblandoje. Mergina stebeilijo į sužeistąjį, burna jai atvipo, akys išsiplėtė.

- Viskas gerai, - pratarė hipis atsitiesdamas. - Tik grybštelėjo. Greičiau, greičiau!

Piteris galiausiai pasijuto turįs kojas - tiek tiesiogine, tiek perkeltine prasme.

- Kas per krušalynė... dedasi? - paklausė jis Kolį. Iš balso atrodė apsvaigęs.

Nespėjus Koliui ką nors atsakyti, iš juodojo furgono nugriaudėjo šūvis, ir pasigirdo garsas, - galėjai tai prisiekti, - lyg pro šalį būtų prašvilpęs patrankos sviedinys. Marielė Soderson, jau pasiekusi priebutį (Garis, joks džentelmenas, buvo suspėjęs pasislėpti viduje), suklikо ir susvirduliavus atsirėmė į duris. Tartum bekaulę jos kairiąją ranką mestelėjo aukštyn. Aliumininę daktaro namo apkalą aptaškė kraujas, kuris podraug su lietumi plonomis plėvelėmis nusruvo siena. Kolis išgirdo pardavėją suklinkant, ir pats mažne ėmė klykti. Kulka pataikė Marielei į petį ir kone visai atplėšė jai nuo kūno kairiąją ranką. Toji pavojingai kadaravo ir maskatavo ant blizgančios odos skuto su apgamu. Kažkodėl kaip tik dėl to apgamo - defektėlio, kurį, galimas daiktas, Garis meiliai bučiuodavo, kai buvo jaunesnis ir ne toks prasigėręs - visa atrodė tikroviška. Marielė stovėjo tarpduryje klykdama, jos ranka kadaravo kaip ir durys, kurios buvo nuplėštos nuo dvejeto iš trijų savo vyrių. O už jos juodasis furgonas, irgi padidinęs greitį, nurūko pakalnėn, šungrybiškas bokštelis ant jo stogo užsivėrė. Mašina išnyko lietuje ir dūmų kamuoliuose, besiritančiuose nuo tuščio Hobarto namo, kurio dabar liepsnojo ne tik stogas, bet ir sienos.

2

Ji turėjo, kur pasitraukti.

Kai kada tai atrodydavo kaip palaima, kai kada (kadangi užtęsė visą reikalą, neleido užbaigti to pragariško žaidimo) - kaip prakeiki-

mas, bet, šiaip ar taip, tik todėl ji vis dar išliko *savimi,* bent kol kas; tik todėl nebuvo sugraužta iš vidaus. Kaip tatai atsitiko Herbui. Nors galų gale Herbas sugebėjo dar vieną vienintelį sykį išlikti savimi. Sugebėjo susiimti tiek, kad nueitų garažan ir paleistų sau kulką į kaktą.

Bent šitaip norėjos jai manyti.

Tačiau kartkartėmis ji manydavo kitaip. Kartkartėmis mąstydavo apie tuos begalinius vakarus iki tol, kai garaže trinktelėjo šūvis, ir mintyse regėdavo Setą, sėdintį ant savosios kėdės, tos pačios, kurią juodu su Herbu perdirbdino į žirgo su balnu kopiją, suvokę, kaip labai berniukas mėgo "vestelnus". Setas paprasčiausiai sėdėdavo ten, nekreipdamas dėmesio į nieką, kas eidavo per televiziją (tai yra, jeigu nerodydavo vesternų ar filmų apie kosmosą), žvelgdamas į Herbą savosiomis bjauriomis drumzlinai rudomis akimis - akimis sutvėrimo, visą amžių nugyvenusio pelkėje. Sėdėdavo ant kėdės, kurią jo dėdė ir teta su tokia meile perdirbdino anksčiau, prieš tai, kai dar nebuvo prasidėjęs tasai košmaras. Bent prieš tai, kai jie dar nebuvo *suvokę,* kad jis prasidėjo. Sėdėdavo ten ir žvelgdavo į Herbą, bemaž niekad į ją, bent ne tada. Žvelgdavo į jį. *Mąstydavo* į jį. Iščiulpdavo jį iki paskutinio lašo nelyginant vampyras siaubo filme. Kaipgi kitaip pavadinsi tai, kas Seto viduje tūnojo? Tik vampyru. O jų gyvenimas drauge čionais, Tuopų gatvėje, ir buvo siaubo filmas. Tuopų gatvėje, dievaži, kur turbūt kiekvienuose namuose dar užsilikęs bent vienas Karpenterių* albumas. Malonūs kaimynai, žmonės, kurie mestų viską, išgirdę, kad "Raudonajam Kryžiui" reikia pagalbos, ir niekas iš jų nenutuokė, kad Odrė Vailer, rami našlė, gyvenanti tarp Sodersonų ir Ridų, dabar atlieka pagrindinį vaidmenį savo pačios "Hamerio" filme**.

Kai būdavo geriau nusiteikusi, ji mąstydavo, kad Herbas, kurio humoro jausmas buvo skydas, apsaugantis nuo tūnančio Seto viduje maumo ir podraug šį pakurstantis, prasilaikė gana ilgai, kol galop surado išeitį. Prislėgtos nuotaikos Odrė suprasdavo, kad visa tai šūdniekiai - Setas paprasčiausiai iščiulpė iš Herbo viską iki galo, o paskiau pasiuntė jį garažan su savinaikos programa, blykčiojančia galvoje nelyginant neoninė "Schlitz'o"*** reklama baro vitrinoje.

---

* Richard (g. 1946) ir Karen Carpenter (1950 - 1983) - garsūs popmuzikos dainininkai, labai populiarūs savo romantiškomis dainomis viduriniosios klasės sluoksniuose aštuntajame dešimtmetyje. Karena mirė nuo nervinės anoreksijos.

** Kino kompanija "Hammer Studios" nuo 1934-ųjų metų specializuojasi siaubo filmuose.

*** Alaus pavadinimas.

Tačiau tai buvo ne Setas, ne, tikrai; ne tasai Setas, kuris kartkartėmis (pirmosiomis dienomis) juos apkabindavo ir bučiuodavo trumpais pražiotburniais bučiniais, panašiais į sproginėjančius muilo burbulus. "Aš "aubojus", kai kada sumikčiodavo jis, sėdėdamas ant savo ypatingos kėdės - žodžiai prasiverždavo iš paprastai nesuprantamos jo vapalionės ir sukeldavo jiems jausmą, nors ir trumpam, kad galbūt pavyks šį tą pasiekti. *Aš kaubojus.* Anas Setas buvo mielas; galėjai jį mylėti nė nepaisydamas jo autizmo, bet kaip tik dėl to. Tačiau taip pat anas Setas buvo terpė - kaip ir užkrėstas kraujas, kuris vienu metu maitina virusą ir jį perneša.

Tasai virusas - *vampyras* - vadinosi Teku. Dovanėlė iš Didžiosios Amerikos dykumos. Anot Bilo, Gerinų šeima taip ir nesugrįžo į Desperaciją, nei sustojo pasižiūrėti, kas slypi už jų pamatyto nuo kelio žemės pylimo, kuris taip sujaudino Setą, jog šis trumpam nuo savo įprastos vapalionės perėjo prie aiškios anglų kalbos. *Mes tikrai negalėjome to padaryti, Od,* tuomet pasakė Bilas. *Būtinai norėjau pasiekti Karson Sitį iki tamsos.* Bet Bilas melavo. Ji tai sužinojo iš laiško, kurį gavo nuo žmogaus, pavarde Alenas Saimzas.

Saimzas, inžinierius geologas, dirbantis kažkam tokiam, kas vadinosi Žemės gelmių korporacija, matėsi su Gerinų šeima 1994-ųjų metų liepos 24-ąją, tą pačią dieną, kai Odrės brolis pasiuntė jai egzaltuotą atviruką. Saimzas patikino ją, kad nieko itin įdomaus neįvyko, paprasčiausiai jisai surengė Gerinams išvyką prie atviro karjero kasyklos (nusileisti vidun būtų reiškę nusižengti kasyklos administracijos taisyklėms, rašė jis) ir perskaitė paskaitėlę apie karjero istoriją, o paskiau šie keliavę toliau. Normaliomis aplinkybėmis Odrei būtų nekilę nė mažiausių abejonių dėl kiekvieno jo žodžio, bet ji žinojo kai ką, ko visai neįtarė misteris Alenas Saimzas iš Desperacijos miestelio, Nevados valstijos: kad Bilis apskritai neigė kur nors sustojęs pakeliui. Bilas tvirtino, kad jie paprasčiausiai linksmai važiavo toliau, nes jis norėjo būtinai suspėti į Karson Sitį iki tamsos. Ir jeigu Bilas melavo, ar negali būti, - netgi labai tikėtina - kad ir Saimzas melavo?

Melavo ką? Melavo ką?

Sustok, tėti, grįžk atgal, Setas nori pamatyti kalną.

Kodėl tu man melavai, Bilai?

Į šį klausimą ji manė galinti atsakyti. Bilas melavo, nes Setas *privertė* jį meluoti. Odrė įtarė, kad Setas veikiausiai stovėjo šalimais, kai Bilas kalbėjosi su ja telefonu, ir savo drumzlinai rusvomis akimis, derančiomis tūnoti kur nors pelkėje po rąstu, stebėjo žmogystą, kurios nebelaikė savo tėvu. Biliui buvo leidžiama kalbėti tik tai, ko norėjo Tekas - tartum kalbėjo žmogus, kuriam į smilkinį įremtas revol-

veris. Štai iš kur jo nevykę melai ir nenatūralus kokteilių pobūvių juokas cha-cha-cha.

Tas gaivalas, tūnantis Seto viduje, galiausiai surijo Herbą gyvą ir dabar bando suryti ją, bet vienu esminiu dalyku ji aiškiai skiriasi nuo Herbo, nes turi, kur pasitraukti. Šią prieglaudą ji aptiko galbūt atsitiktinai, o galbūt su Seto - *tikrojo* Seto - pagalba, ir teliko melsti Dievą, kad Tekas niekad nesužinotų, ką jinai veikia ar kur pasitraukia. Kad tasai pabaisa niekad neatsektų iš paskos į josios slėptuvę.

1982-ųjų gegužę, būdama dvidešimt vienerių metų ir dar Odrė Gerin, ji ir josios kambariokė Dženisė Gudlin studentų bendrabutyje (taip pat ir jos geriausia draugė tuomet ir dabar) praleido nuostabų savaitgalį - tikrų tikriausiai patį puikiausią per visą Odrės gyvenimą - "Mohonko kalnų pensione" Niujorko valstijos šiaurėje. Kelionę padovanojo Dženei tėvas, kuris laimėjo kažkokią piniginę premiją iš savo kompanijos už pagerėjusią apyvartą ir buvo paaukštintas dviem ar trimis karjeros laipteliais. Jeigu jam norėjosi pasidalyti su kuo nors savo laime, tai tokį tikslą kuo puikiausiai pasiekė, padarydamas laimingomis ir dvi jaunas moteris.

To žavingo savaitgalio šeštadienį jiedvi pasiėmė priešpiečius piknikui (virtuvėje supakuotus į nuostabią senamadišką pintinėlę) ir keletą valandų keliavo pėsčiomis, ieškodamos idealios vietelės poilsiui. Paprastai, kai stengies, to nepavyksta padaryti, bet joms pasisekė. Aptiko gražią ir pusiau laukinę aukštumų pievelę, nusėtą vėdrynų, baltagalvių ir erškėtrožių. Po ją dūzgė bitės, šiltame ore šoko balti drugeliai nelyginant užburti konfeti, niekad nenukrentantys ant žemės. Viename šios pievutės gale stirksojo neįprastos išvaizdos, kupolo formos pastatėlis, - Dženisė pasakė, kad tai vadinama pavėne, - ir tokie sutinkami visoje Mohonko teritorijoje. Jis turėjo stogą, teikiantį pavėsį ir prieglobstį nuo lietaus, tačiau iš visų pusių buvo atviras, kad leistų patekti orui ir gėrėtis kraštovaizdžiu.

Dvejetas moterų sočiai pavalgė, smagiai pasišnekėjo, trissyk skirtingose savo šnekos vietose pratrūkdamos kvatotis net iki ašarų. Odrei atrodė, kad nuo to laiko niekad taip skaniai nesikvatojus. Ir ji niekad nepamiršo tądien plytėjusios vasariškos vaiskumos, padriko baltų drugelių šokio virš pievos.

Kaip tik ten ji sugrįždavo, kai Tekas visiškai iškildavo paviršiun ir visiškai užvaldydavo Setą. Čia ji slėpdavosi kartu su Dženise, vis dar tebesančia Gudlin, o ne Konroj, vis dar tebesančia jauna. Kartkartėmis ji pasakodavo Dženisei apie Setą - kaip jis pas juos apsigyveno ir kaip nei ji pati, nei Herbas nepastebėjo ir neįtarė (bent iš pradžių), kas tūnojo Seto viduje. Tas gaivalas, labai ramus, juodu stebė-

jo, kaupė jėgas ir laukė tinkamo laiko. Kai kada tokiais kartais Odrė pasakodavo Dženei, kaip jai stinga Herbo ir kokia yra įbauginta... kad jaučiasi įkliuvus nelyginant musė voratinklyje arba kojotas spąstuose.

Tačiau tokios kalbos baugino, ir ji stengdavosi neliesti šios temos. Dažniausiai ji tik bandydavo atkartoti tas saldžiąsias kvailiones iš seniai nugrimzdusios praeitin dienos, kai dar Reiganas prezidentavo savo pirmąją kadenciją ir dar galėjai muzikinių įrašų parduotuvėse nusipirkti tikrų vinilinių plokštelių. Pavyzdžiui, gvildendavo tokius dalykus, kaip antai: galėtų ar negalėtų iš Rėjaus Soumzo, Dženės tuometinio draugužio, išeiti atidus meilužis (savanaudis paršas, dalykiškai pranešė Dženė po trijų savaičių ir netrukus po to visiems laikams atsisveikino su aistringuoju gražuoliu Rėjumi), kur jiedvi norėtų dirbti, keik turėti vaikų ir kuris iš jų bendrų draugų galėtų susilaukti didžiausios sėkmės.

Ir visa tai buvo didžiai persmelkta, nors ir neišsakoma, - galbūt jos *nedrįso* apie tai kalbėti, bijodamos nesugadinti tos atmosferos, - džiugesio šia diena, nepriekaištinga jaunatvės sveikata ir judviejų meile viena kitai. Kaip tik į tuos dalykus, o ne į savo dabartinius rūpesčius susitelkdavo Odrė, kai jausdavo, kad Tekas suleidžia į ją savo nematomus, tačiau nepaprastai aštrius dantis, bandydamas iš jos maitintis ir tukti. Kaip tik į anos dienos meilę ir giedrą pabėgdavo ji, ir iki šiol tai gelbėjo ir teikė prieglobstį.

Todėl ji tebegyveno.

O dar svarbiau - todėl tebeišliko savimi.

Toje pievoje sumaištis ir tamsuma išnykdavo ir visa pasimatydavo *aiškiai:* laikantys pavėnės stogą suskilinėję pilki stulpai, nuo kurių driekėsi ryškūs šešėliai; stalas (taip pat suskilinėjęs), prie kurio jiedvi sėdėdavo viena priešais kitą ant medinių suolų, stalas, išraižytas gilių inicialų, kuriuos daugiausia paliko įsimylėjėliai; piknikinė pintinėlė, jau pastatyta nuošaliau ant medinių grindų, ar tebeatvira, tačiau šiai dienai išbaigta, su tvarkingai sukrautais kelionei atgalios į viešbutį valgymo įrankiais ir plastikiniais maisto konteineriais. Odrė regėjo auksinius atšvaitus Dženės plaukuose, išsilaisvinusį siūlelį ant kairiojo jos palaidinukės peties. Girdėjo kiekvieno paukštelio ulbesį.

Tiktai vienu visa skyrėsi nuo to, kaip tada iš tikrųjų buvo. Ant stalo, kur pirma stovėjo piknikinė pintinėlė, iki jiedvi vėl ją užpildė rakandais ir padėjo į šalį, puikavosi raudonas plastikinis telefonas. Odrė tokį buvo gavus dovanų vaikystėje, kai turėjo penkerius metukus, ir juo ilgai ir karštai taukšdavo nesąmones su įsivaizduojamąja drauge Melisa Meilute.

Kai kurių apsilankymų ton pievon metu pavėnėje telefono ragelis turėdavo įspaustą žodį PLAYSKOOL*. Kitais kartais (paprastai tomis dienomis, kurios būdavo ypač siaubingos, o pastaruoju metu jos pasitaikydavo vis dažniau), Odrė išvysdavo įspaustą ragelyje trumpesnį ir kur kas grėsmingesnį žodį: vampyro vardą.

Tai buvo Teko telefonas, ir jis niekad neskambėdavo. Bent kol kas dar ne. Odrė įsikalė galvon, kad jeigu šisai kada nors imtų skambėti, tatai reikštų, kad Tekas aptiko jos saugiąją slaptavietę. Jeigu taip atsitiktų, Odrė neabejojo, kad tai būtų galas jai. Kurį laiką galbūt ji dar kvėpuotų ir valgytų, kaip šitai darė Herbas, bet vis tiek tai būtų buvęs galas jai.

Kartkartėmis ji mėgindavo pasiekti, kad Teko telefonas išnyktų. Odrė įsikalė galvon, kad jeigu galėtų jį pašalinti, atsikratyti to prakeikto daikto, galbūt jai pavyktų ištrūkti nuo to baisuoklio Tuopų gatvėje ir išsaugoti savo gyvybę. Tačiau kad ir kaip stengėsi, nieko nepajėgė padaryti - telefono realumas likdavo. Taip, jis kartais išnykdavo, bet niekad, kai žvelgdavo į jį ar mąstydavo apie jį. Atvirkščiai, tai atsitikdavo, kai ji žvelgdavo į besijuokiantį Dženės veidą (Dženė kalba apie tai, kaip kartais jai norisi pulti Rėjaus Somso glėbin ir išbučiuoti visą jo veidą, o kartais, - kaip tąsyk, kai pagavo jį slapčia krapštantis nosį, - kad šis papraščiausiai nuslinktų kampan ir nudvėstų), ir tada ji mesdavo žvilgsnį į stalą ir išvysdavo, kad ten nieko nėra, telefonas dingęs. Šitai reiškė, kad Tekas atsitraukė, bent kuriam laikui, kad jis miega (o gal tik snaudžia) arba pasišalino. Daugeliu tų atvejų, kai ji atsitokėdavo iš savo svajonių, aptikdavo Setą tupintį ant klozeto puodo. Žvelgdavo į ją sustingusiomis ir keistomis, bet vis dėlto atpažįstamai žmogiškomis akimis. Tekas, matyt, nemėgdavo rodytis, kai jo šeimininkas tuštindavosi. Odrės nuomone - keistai ir bemaž egzistenciškai švareiviška, kaip tokiam negailestingai žiauriam padarui.

Ji pažvelgė į stalą: telefonas buvo dingęs.

Odrė atsistojo, ir Dženė - ana jaunoji Dženė, dar su abiem sveikomis krūtimis - iškart liovėsi tauškėjus ir liūdnai pažvelgė į ją:

- Taip trumpai?

- Atleisk, - Odrė visai nenutuokė, trumpai ar ilgai ji užtruko. Sužinos grįžus namo ir pažvelgus į laikrodį, bet čionais būnant bet kokia mintis apie laikrodžius atrodė juokinga. 1982-ųjų gegužę Mohonko aukštumose jos regėtoji gėlėta pieva nepriklausė jokiai laiko zonai, laimė, čia netiksėjo laikrodžiai.

---

* Žaislų ir vaikiškų drabužių, išleidžiamų firmos "Playskool, Inc", prekinis ženklas.

- Galbūt kada nors įstengsi suvisam atsikratyti to prakeikto telefono ir pasilikti, - pasakė Džene.

- Galbūt. Gerai būtų.

Tačiau kažin? Ar iš tikrųjų būtų gerai? Odrė nežinojo. Kol kas ji privalanti rūpintis mažuoju berniuku. Ir dar vienas dalykas: ji nebuvo linkus pasiduoti, o tatai būtų reiškę, jos persikėlimą nuolatos gyventi 1982-ųjų metų gegužėje. Ir kas žino, kaip Odrė jaustųsi toje aukštumų pievoje, jeigu niekad negalėtų šios palikti? Tąsyk josios rojus, manding, taptų pragaru.

Tačiau visa keitėsi, ir ne į gerąją pusę. Tekas ne silpnėjo, kaip jinai per savo kvailumą tikėjosi, kad įvyks laikui bėgant; atvirkščiai, Tekas vis stiprėjo. Televizorius veikė ištisai, rodydamas ir rodydamas vis tas pačias juostas ir serialų pakartojimus ("Bonanzą", "Šaulį"... ir, žinoma, "Motokopus 2200"). Žmonės ekrane visi jai ėmė atrodyti kaip išprotėję demagogai, savo žiauriais balsais kaitindami nenustygstančią minią kokiam nors nenusakomam veiksmui. Odrė beveik tuo neabejojo. Tekas kažką planavo... jeigu apskritai tai galima pavadinti planavimu arba sumanymu. *Pakeisti* galbūt per švelnus žodis. Jos nepaliko jausmas, kad visa apsivers aukštyn kojomis, kaip tatai atsitinka per žemės drebėjimą. Ir jeigu taip įvyks, *kai* tai įvyks...

- Pabėk, - Dženės akys žybtelėjo. - Liaukis apie tai mąsčius, imk ir *padaryk,* Od. Atidaryk paradines duris, kol Setas miega ar šika, ir bėk lyg velnių genama. Išsinešdink iš namų. Kuo toliau, po galais, nuo to gaivalo.

Pirmąsyk Dženisė ryžosi jai patarti, ir Odrei tai buvo netikėta. Visai nežinojo, ką atsakyti.

- Aš... aš apie tai pagalvosiu.

- Tik ilgai negalvok, vaikuti - jaučiu, kad beveik jau laikas tau baigiasi.

- Man reikia eiti. - Nedrąsiai ji darsyk žvilgtelėjo į stalą, norėdama įsitikinti, kad "PlaySkool" telefono vis dar nėra. Nebuvo.

- Taip. Tvarka. Ate, Od, - dabar Dženės balsas sklido tartum iš tolo ir nyko nelyginant šmėkla. Spalvos ėmė blukti, ir ji vis labiau panėšėjo į moterį, artėjančią amžiumi prie Odrės - į moterį su viena krūtimi ir siauru, dažnai nepakančiu požiūriu į dalykus. - Greičiau sugrįžk. Galbūt pasikalbėsime apie "Seržantą Peperį".*

- Gerai.

Odrė išėjo iš pavėnės, pažvelgė pakalnėn linkui uolų sienos, apraizgytos rausvų vijoklinių rožių, į piruetais plevenančius baltus

---

* Kalbama apie "Bitlų" repertuarą: "Seržanto Peperio vienišų širdžių klubo orkestas" (Sergent Pepper's Lonely Hearts Club Band).

drugelius. Ūkų aptrauktu dangumi sudundėjo griaustinis. Dievas siunčia nuo Katskilų* lietų, ir nieko stebėtina: tokia puiki diena negali ilgai tęstis. *Kas auksu žiba, greit nublunka*... kuris poetas tą pasakė? Frostas? Nesvarbu. Dženisė Gudlin Konroj įsitikino, jog tai teisinga, ne tik poetiška. Laikui bėgant, įsitikino tuo ir Odrė Gerin.

Ji pasigręžė į pavasarinius audros debesis, bet išvydo ne jų kamuolius, atsiritančius nuo Katskilų, o savo pačios purviną, seniai nevalytą svetainę - po visais baldais dulkės, blizgantys paviršiai ištepti nešvarių pirštų, riebalų, palieto limonado arba visų trijų. Atsidavė prakaitu ir karščiu, bet labiausiai - spageti konservais ir pasenusiais keptais hamburgeriais, kuriais, regis, vien tik ir pageidavo maitintis josios keistasis įnamys.

Ji sugrįžo.

Ir jautės sušalus. Nužvelgė save ir išvydo, kad be šortų ir sportukų niekuo daugiau nevilkėjo. Žinoma, mėlynų šortų, nes juos daugiausia nešiojo Kasandra Stailz, o Kasė buvo Seto mėgstamiausioji iš motokopų. Rankos, riešai, kulkšnys ir blauzdos - viskas purvina. Paprastutė balta berankovė palaidinukė, kurią buvo užsivilkus rytą (kai Tekas ją užvaldė, nuo tada Odrė ištrūkdavo ir vėl papuldavo jo valdžion, bet daugiausia kontrolė priklausė jam - Tekas žaidė ja kaip savo elektriniu traukinuku), dabar gulėjo atsainiai numesta ant kušetės. Spenius Odrei tvinksėjo.

Tekas vėl mane privertė žnaibyti sau spenelius, pagalvojo ji eidama prie kušetės ir pakeldama palaidinukę. Kodėl? Kad Keris Riptonas, vaikinukas, išvežiojantis "Shopper'į" pamatė ją be viršutinės aprangos dalies? Taip. Galimas daiktas. Tikriausiai. Visa skendėjo ūke kaip paprastai, bet ji bemaž neabejojo, kad taip ir buvo. Tekas užpyko... sekė bausmė... ir ji pasitraukė į tas pasakiškąsias, seniai praėjusias dienas. Kai tik jis sugrįžo savo kambariūkštin vėl žiūrėti tų prakeiktų filmų.

Žnaibymas gerokai ją gąsdino. Kitais kartais skaudėdavo dar labiau, o ką jau kalbėti apie bjaurius smulkius prisiminimus, - Tekas šioje srityje buvo virtuozas, - tačiau podraug šįkart čia buvo ir aiškus seksualinis atspalvis. Ir dar tai, kaip ji rengdavosi... ar nusirengdavo. Vis dažniau ir dažniau Tekas, kai ant jos pykdavo ar ji būdavo jam įgrisus, versdavo Odrę nusivilkti drabužius. Tartum jis (ar Setas, o gal jie abu) regėjo ją kaip savo asmenišką kietos, tačiau nepriekaištingai teisingos Kasės Stailz versiją iš sulankstomos žurnalo fotografijos. Ei, vaikinai, tik pasižiūrėkite, kokie jūsų mėgstamiausios motokopės papyčiai!

---

* Žemų kalnų grandinė Niujorko valstijos rytinėje dalyje.

Odrė beveik neįžvelgė ryšio tarp šeimininko ir parazito, kas dar labiau sunkino jos padėtį. Ji manė, kad Setą kur kas labiau domina kaubojai nei krūtys; juk, šiaip ar taip, jam tik aštuoneri. Bet kiek metų tam gaivalui jo viduje? Ir ko jisai siekia? Esama ir kitų galimybių, einančių kur kas toliau nei žnaibymas, tačiau apie tai ji nenorėjo galvoti. Nors, netrukus prieš Herbo mirtį...

Ne, verčiau negalvot apie tai.

Ji užsivilko ir susisagstė bliuzelę, tuo pat metu žvilgtelėdama į laikrodį. Tik 4.15; Dženė buvo teisi, pasakius *taip trumpai.* Bet orai iš tiesų persimainė - kalti dėl to Katskilai ar niekuo dėti. Trankėsi griaustinis, blykčiojo žaibai, o lietus pylė taip pašėlusiai į panoraminį svetainės stiklą, jog langą temdė lyg kokie dūmai.

Kambariukyje mirguliavo televizorius. Žinoma, koks nors filmas. Ketvirta “Reguliuotojų” kopija. Pirmąją Herbas parnešė namo iš prekybos centro videokasečių skyriaus maždaug mėnesį prieš savižudybę. Ir tasai senas filmas dėl iki šiol jai nesuprantamų priežasčių buvo paskutinė paveiksliukinės mįslės detalė, paskutinis skaitmeninės kombinacijos skaičius. Kažkokiu būdu Teką išlaisvino... arba *sufokusavo,* kaip didinamasis lęšis sufokusuoja šviesą ir paverčia ją ugnimi. Bet iš kur Herbas galėjo žinoti, kad taip atsitiks? Iš kur jie abu galėjo žinoti? Tuo metu juodu beveik neįtarė Teką egzistuojant. Iš pradžių šis užsiėmė Herbu, taip, dabar ji tai žinojo, bemaž tiek pat tyliai, kiek dėlė, po vandeniu įsisiurbianti žmogui į koją.

- Nori mane išmėginti, šerife? - košė pro dantis Roris Kolhaunas.

Mašinaliai, pati to nejausdama, Odrė patylom sumurmėjo:

- Kodėl mums nepalūkėjus? Kad apsvarstytume tą dalyką?

- Kodėl mums nepalūkėjus? - atsiliepė iš televizoriaus Džonas Peinas. Odrė matė mirgančią nuo ekrano šviesą ant arkinės angos tarp dviejų kambarių. - Manai, šitai baigta?

Kišdamasi bliuzelę į šortus (vienerius iš kokio tuzino, visų tamsiai mėlynų, su baltomis siūlėmis šonuose - ko jau ko, bet mėlynų šortų Vailerių *casa** tikrai nestokojo), ji ant pirštų galų prisėlino prie durų arkos ir pažvelgė vidun. Setas nuogas, neskaitant purvinų “motokopiškų” glaudžių, gulėjo ant kušetės. Sienose, kurias Herbas pats buvo apkalęs pirmarūšėmis pušies dailylentėmis, styrojo vinys, Seto susirastos garažo dirbtuvėje. Dėl to daugelis dailylenčių vertikaliai suskeldėjo. Ant prastai įkaltų vinių buvo užkabinti paveikslėliai, Seto iškirpti iš įvairių žurnalų. Daugiausia kaubojai, astronautai ir - aiš-

---

* Taip JAV pietvakariuose kartais vadina namą(us), o ypač vesternuose *(iš isp. k.).*

ku - motokopai. Tarp jų kur ne kur ir paties Seto piešiniai, daugiausia peizažai, atlikti juodu flomasteriu. Ant kavos stalelio priešais jį stovėjo stiklinės su šokoladinio pieno likučiais, kurį vien ir tegerdavo Setas/Tekas, ir sujauktos pustuštės lėkštės. Valgiai jose buvo Seto mėgstamieji: "Chef Boyardee" spageti su hamburgeriu, pomidorų sriuba su kyšančiais iš stingstančio skystimo dideliais luitais hamburgerio - nelyginant Ramiojo vandenyno atolai, kuriuose buvo bandytos kartų kartos atominių bombų.

Seto akys buvo atmerktos, tačiau tuščios - taip, iš tiesų, tiek jis, tiek Tekas laikėsi kažkur toli, gal krovėsi akumuliatorius, gal miegojo atmerktomis akimis nelyginant driežas ant įkaitusios uolos, o gal tik gromuliavo kažkur pasąmonėje, primityviai, prakeiktąjį filmą. Odrei tai buvo nesuprantama, ir ji nenorėjo suprasti. Paprastų paprasčiausiai - jai nusispjaut, kur dabar jie abu. Galbūt ji eisianti ramiai pavalgyti, šito jai pakaktų. "Reguliuotojams" liko dar suktis apie dvidešimt minučių šiame kažinkelintmilijoniniame *casa* Vailer seanse, ir Odrė vylėsi, kad mažų mažiausia tiek laiko turės. Suspės suvalgyti sumuštinį ir brūkštelti kelias eilutes dienoraštyje, už kurį Tekas galėtų ją užmušti - tai yra, jeigu tik sužinotų, kad jinai rašo tą.

Pabėk. Liaukis apie tai vien mąsčius, o imk ir padaryk, Od.

Grįždama ji sustojo vidury svetainės, trumpam pamiršus salotas ir saliamį, gulinčius šaldytuve. Tas balsas buvo toks aiškus, jog mirksnį pasirodė einąs iš pašalies, o ne iš jos minčių. Trumpam dargi save įtikino, kad Dženisė atsekė ją iš 1982-ųjų, kad yra dabar drauge, čia, kambaryje. Bet kai išplėstomis akimis apsigręžė, nieko neišvydo. Tik balsai iš televizoriaus, Roris Kolhaunas sakė Džonui Peinui, kad kalbų metas baigėsi, o Džonas Peinas priėmė iššūkį: "Ką gi, jeigu tu šito nori". Tuoj pat atbėgus puls jų tarpan Karena Stil, šaukdama, kad liautųsi. Ji kris užmušta kulkos iš Rorio Kolhauno revolverio, tos, kuri buvo skirta Džonui Peinui, ir tada prasidės baigiamosios šaudynės. KA-PAU ir KA-BAM iki pat galo.

Nieko kambary nėra, tik ji viena ir jos žuvę draugai televizoriaus ekrane.

Atidaryk paradines duris ir bėk lyg velnių genama.

Kiek sykių ji ir ketino šitaip padaryti? Bet reikia pamąstyti apie Setą, juk jis toks pat įkaitas kaip ir ji, o gal net ir dar labiau. Juk Setas - vis tiek gyvas žmogus, nepaisant jo autizmo. Jai nesinorėjo galvoti, ką Tekas supykdytas galėtų jam padaryti. O Setas vis dar *tebėra,* visas visutėlis - ji tai žinojo. Parazitai minta savo šeimininkais, bet jų nenužudo... nebent būtų užsibrėžęs tokį tikslą. Tada, kai juos suerzina.

Betgi ji turi pagalvoti ir apie save. Dženė gali kalbėti apie pabėgimą, apie tai, kad atidarytum duris ir pabėgtum it velnių genama, bet Dženisė turbūt nesupranta, kad jeigu Tekas pagaus ją iki paspruNkant, mažne tikrai užmuš. O jeigu ji ir išsigaus iš namų, kiek toli turės nukakti, kad jaustųsi saugi? Kiton gatvės pusėn? Kvartalo apačion? Į Ter Hotą? Niū Hampšyrą? Mikroneziją? Kažin, ar netgi Mikronezijoje pavyktų pasislėpti. Kadangi tarp jų egzistuoja psichinis ryšys. Mažasis raudonas "PlaySkool" telefonas - Teko telefonas - tą įrodo.

Taip, ji nori išsidanginti iš čia. O taip, ir dargi kaip. Bet kai kada kas žinoma - geriau už nežinomybę.

Odrė vėl žingtelėjo virtuvės linkui, paskiau ir vėl sustojo, išpūtus akis į didįjį langą su vaizdu į gatvę. Ji pamanė, kad tai lietus taip pliaupia į langą, jog tas atrodė temdomas dūmų. Tačiau pirmasis audros nirtulys jau buvo bepraeinąs, o tai, ką Odrė matė už lango, ne tik *atrodė* it dūmai, bet ir *buvo* dūmai.

Ji nuskubėjo prie lango, pažvelgė gatvėn ir išvydo, kad žemiau po lietumi liepsnoja Hobarto sodyba, siųsdama į pilką dangų baltų dūmų kamuolius. Aplinkui nesimatė nei mašinų, nei žmonių (o dūmai trukdė jai pastebėti bernioko ir šuns kūnus), tad Odrė pažvelgė aukštyn, Lokių gatvės pusėn. Kurgi policijos automobiliai? Ugniagesių mašinos? Jų neišvydo, tačiau atsivėręs reginys privertė ją tyliai šūktelti pro prispaustus prie burnos delnus - kaip šie ten atsirado, Odrė pati nenutuokė.

Kažkoks automobilis - Merės Džekson, atpažino Odrė - stovėjo ant žolės tarp Džeksonų ir senojo daktaro namų bemaž nosimi aukštyn įsirėmęs į statinių tvorą tarp tų dviejų valdų. Bagažinės dangtis atšokęs, paskuigalis sulamdytas. Bet ne automobilis privertė ją surikti. Už jo, ant daktaro vejos, nelyginant nuvirtus statula tysojo moters kūnas. Odrė mintyse prisivertė save įtikinti, kad tai kas nors kita, - galbūt universalinės parduotuvės manekenas, kažkodėl numestas ant Bilingslio sklypo. Tačiau tuoj pat sumojo apsirinkanti. Taip, tai tikrai kūnas. Merės Džekson, ir ši tokia pat negyva kaip... na, kaip ir Odrės velionis vyras.

Tekas, pagalvojo ji. Nejau Tekas? Ar jis buvo lauke?

Juk žinojai, kad jis kažkam rengias, šaltai pagalvojo ji. Tu tai *žinojai.* Jautei jį kaupiant jėgas - nuolat sėdėjo smėliadėžėje, žaisdamas su tais prakeiktais furgonais, arba priešais televizorių, valgė hamburgerius, gėrė šokoladinį pieną ir vis stebėjo, stebėjo, stebėjo. Tu nujautei tai, kaip nujauti karštą popietę tvenkiantis audrą...

Už moters, prie Karverių namo, tysojo dar du kūnai. Deivido Karverio, kuris kartkartėmis ketvirtadieniais vakare lošdavo pokerį su Herbu ir Herbo draugais, gulėjo ant savo takučio nelyginant krantan išmestas banginis. Jo pilve, viršum maudymosi glaudžių, kuriomis visad vilkėdavo, kai plaudavo automobilį, žiojėjo didžiulė skylė. O ant Karverių priebučio sukniubus gulėjo moteris baltais šortais. Aplinkui jos galvą garbanotu vainiku buvo išdrikę raudoni plaukai. Lietaus lašai blizgėjo ant nuogos nugaros.

Betgi tai ne moteris, pagalvojo Odrė, visa pašiurpdama, lyg jos odą kas nors būtų patrynęs ledu. Tenai tik mergina, veikiausiai ne vyresnė kaip septyniolikos metų. Toji, kuri šiandien svečiavosi pas Ridus. Prieš pat man pasitraukiant į 1982-uosius. Siuzės Geler draugė.

Odrė vėl pažvelgė gatve žemyn, staiga nė kiek neabejodama, kad visa tai vien jos vaizduotė, ir tikrovė kaipmat sugrįš vieton, it atleidus ištemptą gumelę, kai tik įsitikins, kad Hobarto namas stovi sveikas. Bet šis tebeliepsnojo, vis tebesiuntė oran milžiniškus kedru kvepiančius dūmų kamuolius, o kai ji vėl nukreipė žvilgsnį įkalnėn, kūnai tebegulėjo ten pat. Jos kaimynų lavonai.

- Prasidėjo, - sukuždėjo ji, ir iš kambarėlio gilumoje lyg siaubingai išankstinis prakeiksmas atskriejo Rorio Kolhauno riksmas: *"Mes nušluosim šį miestą nuo žemės paviršiaus!"*

Pabėk! irgi riksmu atsiliepė Dženė - tas balsas nuskambėjo ne iš televizoriaus, o jos galvoje, tačiau tiek pat įtaigiai. *Ne beveik, o jau visai tau baigėsi laikas! Nebėra jo! Pabėk, Od! Pabėk! Nedelsk! Pabėk!*

Tvarka. Išmes iš galvos Setą ir bėgs. Vėliau - jeigu tik bus tas vėliau - galbūt grauš sąžinė, bet dabar...

Odrė puolė prie paradinių durų ir jau nusitvėrė už rankenos, tačiau tuo metu už nugaros suskambo balsas. Iš garso - vaikiškas balsas, tačiau tik todėl, kad ją pasiekė pro vaiko balso stygas. O šiaip buvo negyvas, be meilės, bjaurus.

O blogiausia, tam balsui nestokojo humoro.

- Palūkėkite, mem, - pasakė Tekas Seto Gerino, mėgdžiojančio Džoną Peiną, balsu. - Kodėl mums nepasikalbėjus ir neapsvarsčius to dalyko?

Ji pabandė pasukti durų rankeną, ketindama surizikuoti - kas bus, tas bus, vis tiek jau nuėjus per toli, kad sugrįžtų. Išpuls į pliaupiantį lietų ir paprasčiausiai pabėgs. Kur? Bet kur.

Bet užuot pasukus durų rankeną, jos ranka bejėgiškai nusviro prie šono ir sulingavo it besustojančio laikrodžio švytuoklė. Odrė ėmė gręžtis, priešindamasi iš visų jėgų, bet vis tiek gręžėsi, kad susidurtų

akis į akį su gaivalu arkos angoje, vedančioje į tą urvą... ir ji pagalvojo, kad atsižvelgiant į tai, kiek laiko jis ten praleisdavo, *urvas* kaip tik tinkamas žodis tam kambariūkščiui.

Ji sugrįžo iš savo saugios priebėgos.

Dieve padėk, sugrįžo iš savo saugios priebėgos, ir demonas, slypįs jos mirusiojo brolio autizmu sergančio sūnelio viduje, sučiupo ją, bebandančią pabėgti.

Odrė juto, kaip Tekas braunasi jos galvon, užvaldo protą, ir nors viską matė ir suvokė, nepajėgė netgi surikti.

3

Džonis peršoko per kniūbsčiom dryksantį Siuzės Geler raudonplaukės draugės kūną, o galvoje jam tebespengė nuo kvyktelėjusios pro kairiąją ausį kulkos... ir ta *iš tikrųjų* tartum kvyktelėjo. Širdis krūtinėje daužėsi kaip triušio. Jis jau buvo nubėgęs pakankamai toli Karverių namo link, todėl, kai furgonai vėl atidengė ugnį, atsidūrė tartum kokioje niekieno zonoje. Suprato esąs labai laimingas, jog dar liko gyvas. Mirksnį Džonis mažne sustingo - nelyginant laukinis žvėris prieš artėjančias automobilio šviesas. Paskiau kulka - kaip jam dingojos, didumo sulig antkapiniu akmeniu - prašvilpė pro ausį, ir jis strimgalviais repečkom įnėrė pro atviras Karverių namo duris vidun. Gyvenimas tiesiog stebėtinai supaprastėjo. Džonis pamiršo apie Sodersoną ir suokalbišką smalsumą apgirtusiame, ožiškame šio veide, pamiršo savo rūpestį, kad Džeksonas nesuprastų, jog jo ką tik išleidusi paskutinį kvapą žmona, matyt, važiavo namo po vienos iš tų pramogėlių, apie kokias kuriamos dainos kantri ir vesternų stiliumi, pamiršo Entredžianą, Bilingslį, visus kitus. Viską užgožė viena vienintelė mintis, kad tuoj teks numirti niekieno zonoje, tarp dviejų namų, nušautam psichų su kaukėmis ir keista apranga, švytinčių it vaiduokliai.

O dabar, atsidūręs tamsioje priemenėje, Džonis paprasčiausiai džiaugėsi, kad neprisišlapino į kelnes ar neatsitiko dar blogiau. Kažkur už jo klykė žmonės. Priemenės sieną dabino "Hummel'io" porceliano figūrėlės, kiekviena ant nedidelės lentynėlės... ir apskritai Karveriai tokie normalūs žmonės, pagalvojo ir sukrizeno. Tuoj pat atbulu delnu prisidengė burną, slopindamas krizulį. Situacija aiškiai ne iš tų, kad krizentum. Oda kažkuo kvepėjo, žinoma, jo paties prakaitu, bet mirksnį tai priminė apželtukės kvapą. Jis pasilenkė priekin, jautė, tuoj tuoj susivems. Suprato, kad jeigu tai atsitiks, bemaž tikrai apalps, ir ši mintis padėjo nuslopinti šleikštulį. Atitraukė del-

ną nuo burnos ir pasijuto lengviau. Be to, jam ir nebesinorėjo juoktis, ir tatai galbūt gerai.

- Mano *tėtukas!* - klykė jam už nugaros Elina Karver. Džonis pabandė prisiminti, ar kada nors - pavyzdžiui, Vietname - jam buvo tekę girdėti tokį veriamą, graudų sielvartą, besiveržiantį iš tokios jaunos krūtinės. Turbūt ne. - *Mano TĖTUKAS!*

- Ššš, brangute, - tai naujoji našlė - "Bandutė", kaip Deividas Karveris ją vadindavo. Pati tebekūkčiojo, o jau mėgino guosti. Džonis užsimerkė, stengdamasis atsijungti nuo viso to, bet bjaurioji atmintis tuoj pat iškėlė prieš akis tai, ką prieš mirksnį jis peržengė - tikriau *peršoko.* Siuzės Geler draugė. Mažytė raudonplaukė, visai kaip iš komikso "Smulkmės".

Negalima jos ten palikti. Tartum negyva kaip ir Merė ar vargšelis Deivas, bet juk peršoko per ją kaip per pagalį, kai ausyse tebespengė pro pat galvą prazvimbusios kulkos, o pautai buvo įsitraukę ir sustandėję it vyšnios kauliukai. Teisingos diagnozės tokios būklės nenustatysi.

Džonis atsimerkė. Porcelianinė mergytė su kepuraite ir piemeniška lazda rankoje tartum kvietė negyva šypsena: "Ei, jūreivi, nori su manimi pakedenti vilną?" Jisai stovėjo atsirėmęs rankomis į sieną. Viena iš kitų figūrėlių buvo nukritus nuo lentynėlės, skeveldromis pažirus jam apie kojas. Matyt, buvo ją nutrenkęs pats, kai kovojo su vėmuliu ir stengėsi išmesti tą anekdoto baigiamąjį akcentą - dėl tų kitų dviejų nežinau, bet vyriokas per vidurį lyg panašus į Vilį Nelsoną - sau iš galvos.

Pamažu jis pasuko galvą kairėn, išgirsdamas, kaip sprande trekšteli sausgyslės, ir išvydo, kad Karverių paradinės durys tebeatdaros. Pravira buvo ir tinklelinė širma; tarp jos ir staktos įstrigus raudonplaukės ranka, balta ir nejudri nelyginant išplauta paplūdimin jūržvaigždė. Lauke pilkavo lietus. Vandens srautai liejos žemėn, šniokšdami it didžiausias pasauly garinis lygintuvas. Kvepėjo šlapia žole, ir tasai mielas aromatas buvo atmieštas aitriu kedro dūmų priekvapiu. "Ačiū Dievui, kad trenkė žaibas, - pagalvojo jis. - Degantis namas prišauks policininkus ir ugniagesius. Bet kol kas..."

Mergina. Mažytė raudonplaukė - kaip ta, dėl kurios iš proto kraustėsi Čarlis Braunas*. Džonis peršoko tiesiai per ją, genamas aklo instinkto išnešti kudašių. Visai suprantama tuo karštu momentu, betgi dabar negalima visko šitaip palikti. Negalima, jeigu nori naktimis ramiai miegoti.

---

* Komiksų "Smulkmės" personažas.

Jis žingtelėjo prie durų. Kažkas sugriebė jį už rankos. Apsisukęs Džonis išvydo įdėmų, išsigandusį Deivo Rido veidą, to tamsiaplaukio iš dvynių.

- Neikit, - konspiratoriškai kimiu balsu sušnabždėjo Deivas. Jo Adomo obuolys slankiojo kaklu aukštyn ir žemyn lyg koksai slankiklis griovelyje. - Neikit, misteri Marinvili, jie dar gali būti tenai. Pritrauksite į save ugnį.

Džonis pažvelgė į jaunuolio plaštaką ant savo alkūnės ir kita ranka švelniai, tačiau tvirtai ją nukėlė. Iš už Deivo nugaros jį stebėjo Bredas Džozefsonas, apkabinęs žmoną per stambų juosmenį. Belinda tirtėjo visu kūnu, taigi tirtėti buvo daug kam. Ašaros sruvo jai skruostais, palikdamos spindinčius takelius ant kavos rudumo odos.

- Bredai, - tarė Džonis, - nuvesk visus, kurie čia yra, į virtuvę. Manau, kad tai atokiausia nuo gatvės patalpa. Pasodink juos ten ant grindų, gerai? - jis švelniai stumtelėjo Ridų bernioką tenlink. Deivas pajudėjo, tačiau pamažu, kojos jam nesilankstė. Džoniui jis panėšėjo į prisukamą žaislą, kurio mechanizmas surūdijęs. - Na, Bredai?

- Gerai. Tik žiūrėkit, kad jums neištaškytų galvos. To šiai dienai jau mums gana.

- Neištaškys. Man ji brangi.

- Tad ir pasistenkit, kad jums jos nenuneštų.

Džonis stebėjo Bredą, Belindą ir Deivą Ridą per priemenę nueinant pas kitus, - prietemoje šie matėsi tik kaip susiglaudę šešėliai - o paskiau vėl pasisuko į tinklelines duris. Viršutinėje jų dalyje žiojėjo kumščio didumo skylė dantytais suplėšyto tinklelio kraštais. Pro ją įlėkė kažkas didesnio nei norėjosi pagalvoti (galbūt dydžio sulig antkapiniu akmeniu), stebuklingai nekliudydamas jo susiglaudusių kaimynų... ar bent taip jis tikėjosi. Juk niekas nerėkia iš skausmo. Betgi, Dieve šventas, iš ko tie tipai furgone šaudė? Koks ginklas gali būti tokio kalibro?

Jis atsiklaupė ir ėmė šliaužti į vėsų, drėgną orą, dvelkiantį pro tinklelines duris. Linkui to malonaus lietaus ir žolės kvapo. Prišliaužęs kiek buvo įmanoma arčiau durų, kai nosimi bemaž įsibedė į tinklelį, jis pažvelgė dešinėn, paskiau kairėn. Dešinėje viskas gerai - jam buvo matyti bemaž iki pat kampo, nors pati Lokių gatvė slėpėsi lietaus ūke. Nei furgonų, nei ateivių iš kitų planetų, nei psichų, apsirengusių it bėgliai iš "Kietuolio" Džeksono* armijos. Gretimais matė savo namo duris; prisiminė, kaip skimbčiojo gitara ir rinko savo mėgs-

---

* Thomas Jonathan Jackson (1824 - 1863) - konfederatų generolas JAV Pilietiniame kare.

tamąsias senovines liaudies melodijas. Klajūnas Džonas Marinvilis, nuolat besistengiąs tais savo perdžiūvusiais batais nužengti už horizonto priešaky, nuolat ieškantis ryto brėkšmos žibuoklių. Pagalvojo apie savo gitarą su aitriu ilgesiu, nors dabar nieko negalėjai padaryti.

Vaizdas kairėje nedžiugino, po teisybei, buvo sumautas. Statinių tvora ir į ją įsirėmusi sudaužyta Merės "Lumina" trukdė apžvalgą nuokalnėn. Kas nors - tarkim, snaiperis pilka konfederato uniforma - galėjo būti užsiglaudęs bet kur, tykodamas kito gero taikinio. Visai tam tiktų kiek padėvėtas rašytojas, kurio galvoje dar tebesibasto gausybė senamadiškų kavinių įkvėptų fantazijų. Galbūt nieko ten ir nėra - juk tie tipai žino, kad bet kurią minutę prisistatys kopai ir federalai, tad pasistengė išgaruoti, - bet *galbūt* šiomis aplinkybėmis nepakanka. Kadangi šios aplinkybės - visiškai nesuvokiamos sveiku protu.

- Mis? - kreipėsi jis į išdrikusių anapus tinklelinių durų raudonų plaukų raizginį. - Ei, mis? Ar girdite mane? - Džonis nurijo seilę, išgirsdamas, kaip gerklėje kliuktelėjo. Ausyse nebespengė, tačiau giliau galvoje nepaliaujamai ūžė. Džonis nusprendė, kad kurį laiką turės su tuo susitaikyti. - Jeigu negalite kalbėti, pajudinkite pirštus.

Jokio garso, nesujudėjo nė merginos pirštai. Regis, ji nekvėpavo. Džonis matė, kaip lietaus srovelės varva blyškia raudonplaukės oda tarp liemenėlės krašto ir šortų juosmens, tačiau niekas daugiau nejudėjo. Vien tik jos plaukai atrodė gyvi, vešlūs ir vibruojantys, maždaug dviem atspalviais tamsesni nei oranžiniai. Ant jų it perliukai blizgėjo vandens lašeliai.

Sududeno griaustinis, dabar jau nebe taip grėsmingai, tolstantis. Džonis ištiesė ranką prie tinklelinių durų, ir tuo metu trinktelėjo šaižiau. Iš garso jam pasirodė, jog šauta iš mažakalibrio šautuvo, tad Džonis skubiai prigludo prie grindų.

- Tai tik skilinėja gontai, man regis, - kažkieno balsas sušnabždėjo tuoj už jo, ir Džonis šūktelėjo iš netikėtumo. Atsisukęs išvydo už savęs Bredą Džozefsoną. Bredas irgi gūžėsi keturpėstom. Tamsiame jo veide aiškiai ryškėjo akių baltymai.

- Kokį velnią čia veikiate? - paklausė Džonis.

- Žiūriu, kaip Baltieji Žmonės Žaidžia Patrulius, - atsakė Bredas. - Kas nors turi pasirūpinti, kad jūs, vyručiai, neperlenktumėte - gali pakenkti širdžiai.

- Man regis, jūs turėjot nuvesti visus kitus virtuvėn.

- Ir jie ten jau yra. Sėdi ant grindų tvarkinga eilute. Kamė Rid pabandė paskambinti. Telefonas neveikia kaip ir jūsiškis. Tikriausiai tai dėl audros.

- Aha, tikriausiai.

Bredas pažvelgė į raudonų plaukų kupetą ant Karverių priebučio grindų.

- Ji taip pat negyva, taip?

- Nežinau, bet... aš noriu truktelti į save tinklelines duris, kad šios atsidarytų, ir tada įsitikinsime. Jūs ne prieš?

Džonis vylėsi, kad Bredas tikrai nesutiks, šoks prieštarauti, išklos, po šimts, *visą krūvą* argumentų, tačiau tas tik papurtė galvą.

- Pasistenkit priglust žemiau, kai aš stumtelsiu duris, - perspėjo Džonis. - Iš dešinės mums niekas negresia, bet kairėje vaizdą užstoja Merės automobilis.

- Prisiplosiu prie grindų it dryžuotasis žaltys po presu.

- Tikiuosi, jūs niekad nepateksite į mano vedamus seminarus pradedantiesiems rašytojams, - pakomentavo palyginimą Džonis. - Ir pasisaugokit tų porceliano šukių - nesusižeiskit rankos.

- Nagi, - paragino Bredas. - Atidarykite, jeigu tam pasiryžote.

Džonis truktelėjo tinklelines duris, ir tos atsivėrė. Džonis delsė, nežinodamas, ką daryti toliau, paskiau pakėlė šaltą it jūržvaigždė ranką ir čiuptelėjo pulsą. Akimirka - nieko, paskiau...

- Man regis, ji gyva! - iš jaudulio švokšdamas sukuždėjo jis Bredui. - Lyg užčiuopiau pulsą!

Užmiršęs, kad vis dar ten iš lietaus gali tykoti žmonės su šautuvais, Džonis plačiai atlapojo tinklelines duris ir sugriebęs už plaukų pakėlė merginos galvą. Bredas jau irgi spraudėsi tarpdury greta; Džonis girdėjo jo sujaudintą alsavimą, užuodė prakaito ir odekolono kvapą.

Merginos veidas pasigręžė aukštyn, tačiau tai buvo anaiptol ne veidas. Džonis teišvydo raudoną makalienę ir juodą angą ten, kur anksčiau būta burnos, o žemiau - baltus trupinėlius, kuriuos iš pradžių palaikė ryžių grūdeliais. Paskiau sumojo, jog tai jos dantys - kas buvo likę iš jų. Dvejetas vyrų vienu metu šūktelėjo sopraniškais balsais. Išsiveržęs iš Bredo burnos spygsnis it smaigas dūrė Džoniui į ūžiančią ausį. Skausmas nuėjo tartum į patį galvos vidurį.

- Kas ten pas jus? - šūktelėjo Kamė Rid iš už švaistinių durų, kurios vedė į virtuvę. - O Dieve, kas gi ten dar?

- Nieko, - atsakė abu vyrai, taipgi drauge, ir susižvalgė vienas į kitą. Bredo Džozefsono veidas buvo keistai nupilkęs, pelenų spalvos.

- Neikite čia, - šūktelėjo Džonis. Norėjo, kad balsas būtų buvęs garsesnis, tačiau nepajėgė suteikti jam stiprumo. - Likite virtuvėje!

Susivokė tebelaikąs žuvusią merginą už plaukų. Šie buvo susiraizgę it pakulos...

"Ne, - šaltai pagalvojo jis. - Visai ne tokie, kokie dengia skalpą, žmogaus skalpą".

Jisai susiraukė ir atgniaužė pirštus. Merginos veidas vėl nukrito ant betoninės priebučio platformos, šlapiai dunktelėdamas. To garso verčiau jis būtų negirdėjęs. Šalimais suvaitojo Bredas ir vidine dilbio puse prisidengė burną, slopindamas garsą.

Džonis atitraukė ranką, ir kai tinklelinės durys vėrėsi atgal, jam lyg pasirodė, kad kitoje gatvės pusėje, Vailerių name, kažkas juda. Už panoraminio svetainės lango šmėkščiojo siluetas. Tačiau anie žmonės tenai jam nerūpėjo. Šiuo metu buvo pernelyg sukrėstas, kad kuo nors rūpintųsi, taip pat ir savimi pačiu. Troško tik viena - matyt, labiau už viską pasaulyje *trоško* - tai išgirsti besiartinančių policijos automobilių ir ugniagesių mašinų sirenas.

Tačiau tegirdėjo vien griaustinį, ugnies treškesį Hobarto sodyboje ir šniokščiant lietų.

- Paliekam... - pradėjo Bredas ir nutilo, lyg slopindamas vėmulį, lyg bandydamas nuryti seilę. Sąrėmis praėjo, ir jis vėl pamėgino išspausti iš savęs žodžius: - Paliekam ją.

Taip. O ką kitą, bent kol kas, jiems daryti?

Repečkom juodu ėmė trauktis priemenėn. Džonis iš pradžių ropojo atbulas, paskiau apsigręžė, savo mokasinais užkliudydamas sudužusios porceliano figūrėlės šukes. Bredas buvo jau už Karverių valgomojo slenksčio, kur jo laukė taip pat parkritus ant kelių žmona. Stambus Bredo užpakalis krypavo į šonus, ir kitomis aplinkybėmis Džoniui tai būtų pasirodę juokinga.

Kai kas pagavo Džonio žvilgsnį, ir jisai sustojo. Prie durų į valgomąjį, kur Deividas Karveris jau niekad nebepjaustys Padėkos dienos kalakuto ar Kalėdų žąsies, stovėjo dekoratyvinis stalelis, nukrautas - žiū, koks netikėtumas - dar tuzinu ar panašiai "Hummel'io" figūrėlių. Stalelis stovėjo ne tiesiai, bet pasviręs į sieną dešinėje durų - it girtuoklis, rymąs prie gatvės žibinto. Viena stalelio koja buvo nuplėšta. Porcelianinės piemenaitės, pienininkės, kaimo bernaičiai voliojosi nuvirtę aukštielninki ar kniūbsčiom, o po staleliu ant grindų matėsi daugiau šukių, kur viena ar kelios iš figūrėlių nukritusios sudužo. Tarp spalvotų skeveldrų gulėjo dar kažkas - kažkoks juodas daiktas. Prieblandoje Džonis iš pradžių tai palaikė didžiuliu negyvu vabalu. Priropojęs žingsnį arčiau, turėjo atsisakyti šios minties.

Atsigręžęs per petį, pažvelgė į kumščio didumo skylę tinklelinių durų viršuje. Jeigu ją pramušė kulka, bebaigianti skrieti žemėjančia trajektorija...

Mintyse jis nubrėžė tokios hipotetiškosios kulkos kelią ir įsitikino: taip, ji galėjo atplėšti staleliui koją ir pakreipti šį tokion girtuokliškos nuostabos pozon. O paskiau, išeikvojusi savo energiją, liko ilsėtis?

Džonis siekė tarp porceliano šukių, stengdamasis nesusižeisti rankos (kuri, nepaisant įtemptų valios pastangų, bjauriai drebėjo), ir pakėlė juodąjį daiktą nuo grindų.

- Ką čia turite? - paklausė Bredas, atropodamas prie Džonio.

- Bredai, grįžk čionai! - įsakmiai sušnabždėjo Belinda.

- Ša, patylėk! - sudraudė ją Bredas. - Ką jūs čia turite, Džoni?

- Nežinau, - atsakė jis, paduodamas daiktą Bredui. Po teisybei, tai jis *žinojo,* žinojo iš pat pradžių, kai tik suprato, jog tai ne kokio nors vasarinio vabalo liekana. Tačiau tokios iššautos kulkos dar niekad nebuvo regėjęs. Tačiau ne ji atėmė merginai gyvybę, šitai daugmaž tikra: būtų buvus suplota ir deformuota. O ant šios nesimatė nė įdrėskimėlio, nors iššauta kiaurai pramušė tinklelines duris ir nuplėšė stalelio koją.

- Duokit pasižiūrėti, - paprašė Bredas. Belinda, prišliaužus šalimais, pažvelgė jam per petį.

Džonis įmetė kulką blyškian Bredo delnan. Juodas korpusas, kokių septynių colių ilgio, smaigalys toks aštrus, jog juo galėtum persirėžti odą. Kaip spėjo Džonis, plačiausioje dalyje - apie dviejų colių skersmens. Vientisas juodas metalas, pagrinde nei koncentriškų įspaudų, nei duobutės, daužiklio padarytos iššaunant, nei gamintojo ženklo, nei kalibruotės žymės.

Bredas pakėlė galvą.

- Kas per *velnias?* - suglumęs paklausė Bredas. Toks pat buvo ir Džonis.

- Duok man pasižiūrėti, - tyliai paprašė Belinda. - Tėvas mane vesdavosi šaudyklon, ir aš buvau jo mažoji padėjėja, kai reikėdavo vėl užtaisyti šautuvą. Duokš.

Bredas padavė kulką žmonai. Ši pasukinėjo metalinį konusą tarp pirštų, paskiau pakėlė sau prie akių. Lauke vėl trenkė griausmas, stipresnis nei per pastarąsias penkias minutes, ir jie visi krūptelėjo.

- Kur ją radote? - paklausė Belinda Džonį.

Šis parodė jai į šukes po pasvirusiu staleliu.

- Taip? - Belindos balsas nuskambėjo skeptiškai.

- Kaipgi atsitiko, kad ji neįsmigo sienon?

Tik dabar Džonis sumojo, koks geras jos pateiktas klausimas. Kulka praėjo pro durų tinklelį ir ploną stalelio koją; *kodėl* neįsmigo sienon, tepalikdama paskui save skylę?

- Tokios pupytės man nėra tekę matyti, - prisipažino Belinda. - Žinoma, toli gražu nesu *visko* mačiusi, bet galiu tvirtinti, kad ji išlėkė ne iš pistoleto, nei iš paprasto ar medžioklinio šautuvo.

- Tačiau jie kaip tik šaudė iš medžioklinių, - pastebėjo Džonis. - Iš medžioklinių dvivamzdžių. Jūs tikra, kad tai ne...

- Aš net nežinau, kaip ta kulka iššauta, - tęsė Belinda. - Jos pagrinde nėra daužiklio duobutės, tai aiškiai matyti. Taip pat ji tokia *negrabi*. Lyg vaiko samprata, kaip kulkos atrodo.

Švaistinės durys tarp priemenės ir virtuvės atsilapojo trinktelėdamos į sieną ir išgąsdindamos juos labiau nei griaustinis. Jose stovėjo Siuzė Geler. Siaubingai nublyškusiu veidu ji pasirodė Džoniui visus vienuolika metų vyresnė.

- Gretimame name, pas Bilingslį, kažkas klykia, - tarė ji. - Iš balso lyg moteris, bet sunku tiksliai pasakyti. Vaikams baisu.

- Viskas gerai, brangute, - atsakė Belinda. Jos balsas nuskambėjo visiškai ramiai, ir tai sužavėjo Džonį. - O dabar grįžk virtuvėn. Mes tuoj ateisime.

- Kur Debė? - paklausė Siuzė. Laimė, apkūnūs Džozefsonai užstojo jai vaizdą į priebutį. - Ar ji įpuolė gretiman naman? Debė lyg bėgo tuoj pat už manęs, - ji kiek patylėjo. - Jums neatrodo, kad tai ji klykia?

- Ne, esu tikras, kad tai ne ji, - patikino Džonis ir pasibaisėjo, susizgribęs, kad vėl vos nepratrūko beprotišku juoku. - Na, eik, Siuze.

Ši vėl sugrįžo virtuvėn, durys paskui ją užsidarė. Trejetas jų suokalbiškai susižvalgė pavargusiomis akimis. Kažkas nepratarė nė žodžio. Paskiau Belinda sugrąžino Džoniui juodąjį nevėkšliškos formos konusą, pritūpus nukrypavo pro šalį ir stumtelėjo virtuvės duris. Bredas repečkom nusekė paskui ją. Džonis dar kiek žvelgė į kulką, apmąstydamas tai, ką pasakė ši moteris: lyg vaiko samprata, kaip kulkos atrodo. Ji teisi. Džoniui teko nemaža lankytis pradinukų klasėse, kai pradėjo rašyti katinėlio Peto nuotykių kronikas, ir ten prisižiūrėjo piešinukų su dideliais besišypsančiais tėtukais ir mamytėmis po skaisčiomis saulėmis, su nepaprastai žaliais peizažais, kuriuos dabino ryškiai rudi medžiai, ir tas daikčiukas jo rankoje atrodė tartum iškritęs iš tų piešinukų, sveikas ir nesužalotas, kažkokiu būdu tapęs tikru.

Mažyti mano Smiti, atsiliepė balsas kažkur pasąmonėje, bet kai Džonis pabandė vytis tą balsą, norėdamas pasiklausti, ar šis tikrai ką nors žino, o gal tik šiaip sau laido kakarinę, balsas jau buvo dingęs.

Džonis įsimetė kulką dešinėn priekinėn kelnių kišenėn, kur buvo ir automobilio rakčiukai, ir paskui Džozefsonus nusekė virtuvėn.

4

Stivenas Džėjus Eimzas, gana nežymus dalyvis didžiajame Amerikos stiplčeze, turėjo priežodį, ir šis priežodis skambėjo taip:

JOKIŲ PROBLEMŲ, ŽMOGAU.

Pirmąjį savo semestrą MIT'e* - ir šitai nepaisant kažkur likusių jonosferoje SAT** rezultatų - jis gavo vienus "D"***, tačiau, ei:

JOKIŲ PROBLEMŲ, ŽMOGAU.

Stivas perėjo iš elektros inžinerijos į bendrąją, ir kai jo pažymiai vis tiek nepakilo aukščiau tų užkerėtųjų 2,0 balų, jisai susikrovė daiktus ir patraukė į Bostono universitetą, nusprendęs išmainyti sterilias mokslo auditorijas į žaliąsias anglų literatūros lankas - Kolridžą, Kytsą, Hardį, šiek tiek T. S. Eliotą. Nors ketino skrajoti padebesiais, susidūrė su karčia realybe - dvidešimtojo amžiaus nerimastis, žmogau. Kurį laiką Bostono universitete viskas klostėsi puikiai, paskiau, į pirmųjų metų pabaigą, jį ištrenkė. Tapo auka pernelyg didelio potraukio bridžui, kaušalui ir žolytei. Bet

JOKIŲ PROBLEMŲ, ŽMOGAU.

Tada jis pasidavė Kembridžan, ten pasitrynė, skimbčiodamas gitara ir eidamas iš lovos į lovą. Gitaristas iš jo buvo nekoks, geriau sekėsi lovoje, bet

JOKIŲ PROBLEMŲ, ŽMOGAU,

tikrai. Kai ir Kembridžas ėmė pakyrėti, Stivas paprasčiausiai įgrūdo gitarą įmautėn ir, išėjęs į kelią, tranzuodamas, nusigavo iki Niujorko.

---

* Massachusetts Institute of Technology *(angl.)* - Masačiūsetso Technologijos Institutas, viena iš prestižiškiausių JAV technologinių aukštųjų mokyklų.

** Scholastic Aplitude Test *(angl.)* - tinkamumo mokytis testas - Amerikoje stojamasis egzaminas į aukštąją mokyklą. Čia žodžių žaismas SAT reiškia ir satelitą, dirbtinį žemės palydovą, naudojamą ryšiams.

*** Žinių įvertinimas aukštojoje mokykloje, rodantis jų menką ar vos patenkinamą lygį (minimalią kompetenciją).

Per tuos metus gerokai apsikūlė, numynė padus dirbdamas komivojažieriumi, pabandė nesaldaus diskžokėjaus amato neilgai gyvavusioje sunkiojo metalo stotyje, Fiškile, Niujorko valstijoje, vėlgi trainiojosi radijo stoties inžinieriumi, roko šou impresarijumi (šeši sėkmingi šou, kuriuos sekė košmariškas nešdinimasis vidur nakties iš Providenso - jis liko skolingas kai kuriems vaikinamas apie 60 000 dol., bet

JOKIŲ PROBLEMŲ, ŽMOGAU,

buvo chiromantijos guru ant lentatakių Vaildvude, Niū Džersio valstijoje, ir galiausiai baigė elektrinių gitarų techniku. Čia atrado save ir tapo labai paklausus Niujorko valstijos šiaurėje ir rytų Pensilvanijoje. Jam patiko derinti ir taisyti gitaras - tai buvo ramus užsiėmimas. Be to, jis kur kas geriau jas taisė, nei jomis grojo. Šiuo laikotarpiu jis metė rūkęs žolytę ir lošęs bridžą, ir tai labai supaprastino jam gyvenimą.

Prieš dvejus metus, kai gyveno Olbanyje, susidraugavo su Diku Eblesonu, kuriam priklausė naktinis klubas "Šypsena", gera pakelės užeiga, kur bet kurį vakarą galėjai iki soties klausytis bliuzų. Stivas pirmąsyk pasirodė "Šypsenoje" kaip laisvai samdomas gitarų technikas, paskiau nuolatinai pakeitė valdžiusį elektros pultą vyrioką, kurį ištiko nedidelis širdies priepuolis. Iš pradžių tai buvo problema, galbūt pirmoji rimta problema per visą Stivo suaugusiojo gyvenimą, bet kažkodėl jis laikėsi jos įsikibęs, nors ir bijojo, kad viską sukruš ir bus nulinčiuotas girtų ritmo vilkų. Iš dalies tai buvo Diko nuopelnas, kuris nė kiek nepanėšėjo į iki šiol Stivo pažinotus naktinių klubų savininkus: jis nebuvo vagis, mergišius ar iš tų, kurie įprasmina savo paties egzistenciją, padarydami kitus nelaimingais ir įbaugintais. Taip pat jis tikrai mėgo rokenrolą, kai daugelis kitų Stivui pažįstamų klubų tiesiog tokios muzikos nekentė, atiduodami pirmenybę Janiui* ar Zamfirui** su jo "Pano Fleita", kai važiuodavo vieni automobiliu. Dikas buvo kaip tik toksai vyriokas, kurį Stivas, prisiminęs užpildyti 1040-ąją formą*** tiktai vieną vienintelį sykį per savo gyvenimą, iš tiesų mėgo:

NULINIŲ PROBLEMŲ

---

*Yanni - žinomas gitaristas, 1986 - 1991 išleidęs keletą solinių albumų.
**George Zamfir - išpopuliarinęs senovišką instrumentą Pano fleitą ir šiuo vardu sukūręs rumunišką etnografinį ansamblį.
***Asmens deklaracija dėl pajamų mokesčių tarnybai.

vyriokas. Jo žmona irgi priklausė toms iš šaunesniųjų - miela bendrauti, apdovanota romiomis, mieguistomis akimis, humoro jausmu, gražiomis krūtimis ir, kiek Stivas galėjo spręsti, be mažiausio polinkio neištikimybei. O svarbiausia, Sendė irgi buvo beišsigydanti nuo aistros bridžui. Stivas daugelį kartų su ja giliai gvildeno bemaž nekontroliuojamą knietulį šaukti daugiau, ypač lošiant iš pinigų.

Šių metų gegužę San Franciske Dikas įsigijo labai didelį klubą - tokią nelyginant Bliuzų Salę. Prieš tris savaites jisai su Sende paliko rytinę pakrantę. Dikas pažadėjo Stivui gerą darbą, jeigu Stivas sukraus visą jų mėšliavą (daugiausia albumus, per du tūkstančius jų, su tokiomis senienomis kaip "Hot Tuna", "Quicksilver Messenger Service" ir "Canned Heat") ir perveš su išsinuomotu sunkvežimiu. Stivas atsakė:

JOKIŲ PROBLEMŲ, DIKAI.

Eigi, bemaž septynerius metus jis nebuvęs Vakarų pakrantėje, tad permaina išeitų tik į gera. Padėtų iš naujo pakrauti savąsias pasėdusias baterijas.

Tačiau surinkti visą mėšliavą Olbanyje, išsinuomoti ir pakrauti sunkvežimį ir pajudėti iš vietos užėmė daugiau laiko, negu jis tikėjosi. Dikas kelis kartus skambino, paskutinįsyk gan suirzęs, ir kai Stivas jam dėl to užsiminė, Dikas atšovė, - ką gi, ko norėti iš žmogaus, tris savaites prasivarčiusio miegmaišiuose ir kentusio su vis tuo pačiu pustuziniu sportinukų, tad važiuojąs jis ar nevažiuojąs? Važiuoju, važiuoju, atsakęs jam Stivas. Nesikarščiuok, viršininke. Ir jis išvažiavo. Tai yra, pakėlė sparnus prieš tris dienas. Iš pradžių visa ėjosi kaip per sviestą. Paskiau, šią popietę, jam susprogo kažkokia žarnelė ar dar kas ten, tad Stivas įsuko atšakon į Ventvortą, ieškodamas Išgirtojo Amerikos Serviso Stoties, ir tada - tprū, brolyt - po variklio antvožu smarkiai trinktelėjo, ir visos lemputės prietaisų panelyje ėmė rodyti, kad atsitiko kažkas negera. Stivas vylėsi, kad pramušė kur nors tarpiklį, bet iš garso panašiau, kad sulūžo stūmoklis. Šiaip ar taip, "Raiderio" sunkvežimis, kuris išvažiuojant iš Niujorko buvo gražumėlis, staiga pavirto pabaisa. Bet vis tiek

JOKIŲ PROBLEMŲ;

tik surask misterį Auksarankį, ir lai šis atlieka savo darbą.

Deja, Stivas pasirinko ne tą posūkį, nuvedusį ne į verslo rajoną šalimais magistralės, o į kur kas labiau priemiestinį kvartalą, ne iš tų,

kur darbo valandomis sukinėtųsi misteris Auksarankis. Jis jau įprašinėjo sunkvežimį it vaikutį, garas veržėsi pro radiatoriaus groteles, alyvos slėgis variklyje krito, temperatūra kilo, ir nemalonus degėsių kvapas smelkėsi pro vėdinamąsias angas... Bet iš tiesų

JOKIŲ PROBLEMŲ, ŽMOGAU.

Na... galbūt mažutėlaitė problemėlė.

"Raiderio" kompanijos žmonėms, tas tiesa, bet Stivas tikėjosi, kad anie pajėgs atlaikyti jos naštą. Paskiau, žiū, gražutė kvartalo krautuvėlė, o virš durų mėlyna iškaba, kad esama taksofono... o numeris, kuriuo skambinti sugedus varikliui - čia pat, po skydeliu nuo saulės vairuotojo pusėje.

VISIŠKAI JOKIŲ PROBLEMŲ

- tai jo gyvenimo istorija.

Tiktai kad *dabar* iškilo problema. Ir palyginus su ja perprasti garso pultą tuomet "Šypsenos" klube atrodė vieni juokai.

Stivas šiuo metu buvo nedideliame namukyje, kuriame kvepėjo pypkiniu tabaku, svetainėje, kurios sienas dabino įrėmintos gyvulių fotografijos, - labai ypatingos, sprendžiant iš užrašų po jomis, - svetainėje, kurioje vienintelis didžiulis, beformis fotelis priešais televizorių atrodė tikrai dažnai naudojamas. Jis ką tik sutvarstė kaklaskare sau koją, kurioje žiojėjo šautinė žaizda, negili, bet vis tiek tikrų tikriausia šautinė žaizda, o aplinkui rėkė žmonės, rėkė išsigandę. Liesa moteris su berankove bliuzele irgi buvo sužeista (bet apie ją anaiptol nepasakytum, kad žaizda buvo negili), o lauke gulėjo *negyvi* žmonės, ir jeigu visa tai ne problema, tuomet, spėjo Stivas, žodis "problema" - bereikšmė samprata.

Kažkas jį sugriebė už rankos aukščiau riešo, sugriebė skaudžiai. Tiesą sakant, ne paprasčiausiai sugriebė, o netgi *surakino.* Stivas pasisuko ir išvydo merginą su mėlynu krautuvėlės chalatėliu - tąją su trenktais įvairiaspalviais plaukais.

- Neapsimetinėk prieš mane, - subarė ji pavargusiu balsu. - Toji ledi reikalauja pagalbos, kitaip numirs, tad tik neapsimetinėk prieš mane.

- Jokių problemų, pyragiuk, - atsakė jis, ir vien išgirsti žodžiai, - bet kokie žodžiai, - išėję iš savo burnos, padėjo pasijausti tvirčiau.

- Nevadink manęs pyragiuku, ir aš nevadinsiu tavęs pyragu, - pyktelėjo ji, nelinkusi leistis į jokias paikystes.

Stivas nusijuokė. Šiame kambaryje juokas nuskambėjo labai ne vietoje, bet Stivui buvo nė motais. Regis, ir jai - taip pat. Mergina įsistebeilijo į jį, ir jos lūpų kampučiuose šmėstelėjo vos vos pastebima šypsenėlė.

- Gerai, - sutiko Stivas, - aš nevadinsiu tavęs pyragiuku, o tu manęs - pyragu, ir nė vienas iš mudviejų neapsimetinėsime. Sutarta?

- Aha. Kaip tavo koja?

- Tvarka. Panašiau į nudegimą nei į šautinę žaizdą.

- Tau pasisekė.

- Aha. Būtų gerai užpylus dezinfekuojančio skiedinio, jeigu kur rasčiau, bet palyginti su ja...

- *Gari,* - sustūgo lyginamasis objektas. Moters ranka, matė Stivas, vos tebuvo sukibus su kūnu, laikėsi tik už plonos odos juostelės. Josios vyras, taip pat liesas (bet jau su beiškylančiu provinciališku apvaliu pilvuku), supanikavęs bejėgiškai trypė apie ją tokį tartum šokį, primindamas Stivui čiabuvį iš seno filmo apie džiungles, atliekantį Mirties Traukulius priešais grasų akmeninį stabą.

- *Gari!* - vėl sukliko ji. Kraujas plūdo jai iš sužaloto peties pastoviu srautu, perdažydamas kairiąją jos rožinės palaidinukės pusę purvinai kaštonine spalva, išblyškęs it popierius veidas buvo šlapias nuo prakaito, plaukai kuokštais prilipę prie kiaušo išlinkio. - *Gari, liaukis atrodęs kaip ieškąs vietos nusišlapinti ir padėk man...*

Gaudydama kvapą, ji atšlijo prie sienos, skiriančios svetainę nuo virtuvėlės. Stivas laukė, kad tuoj tuoj sulinks jai keliai, tačiau to neįvyko. Atvirkščiai, sugriebusi kairįjį riešą dešine ranka, moteris atsargiai pakėlė savo sužeistą ranką Stivo ir Sintijos link. Krauju blizgantis kremzlės saitas, jungiantis galūnę su likusiu kūnu, sušliurpsėjo it gręžiamas skuduras, ir Stivas jau buvo besižiojąs jai pasakyti, kad nedarytų to, kad liautųsi kvailiojus, kol dar nenurovė tos prakeiktos bjaurasties nuo savęs it sparno nuo kepto viščiuko.

O paskiau Garis pradėjo savo Mirties Traukulių Šokį priešais Stivą, strykinėdamas aukštyn žemyn it pajacas su spyruokliniais kojūkais; išblyškęs jo veidas buvo išmuštas džiovininkiškų raudonų dėmių. "Duok man ramybę su ta kraipalione", pagalvojo Stivas.

- Padėk jai! - šaukė Garis. - Padėk mano žmonai! Ji mirtinai nukraujuos.

- Aš negaliu... - pradėjo Stivas.

Garis sugriebė Stivą už marškinėlių krūtinės. *Kai nebelieka vietos pragare,* bylojo šis veiksmas, *mirusieji vaikščioja po žemę.* Prisikišo artyn savo liesu, karštligišku veidu. Jo akys blizgėjo nuo išgerto džino, taip pat iš panikos.

- Tu su jais? Esi vienas iš jų?

- Aš ne...

- *Tu išvien su šaudžiusiais? Sakyk tiesą?*

Pikčiau negu pats to būtų tikėjęsis (paprastai pyktis visai nebuvo jam būdingas) Stivas nubloškė vyriškio ranką nuo savųjų sudėvėtų mėgstamų marškinėlių, paskiau nustūmė jį nuo savęs. Garis susverdėjo žingsnelį atgal, jo akys išsiplėtė, paskiau vėl susiaurėjo.

- Tvarka, - suurzgė jis. - Tvarka, aha. Tu pats prašeisi, tad atsiimsi savo. - Ir jis vėl metėsi priekin.

Sintija puolė tarp jų, metė trumpą žvilgsnį į Stivą - matyt, norėjo įsitikinti, kad šis dar nenusiteikęs kovai - ir įniršusi atsigręžė į Garį:

- Kas, po šimts, jus apsėdo?

Garis įsitempęs šyptelėjo:

- Juk jis ne vietinis, ką?

- Dieve, aš irgi ne! Esu iš Beikerfildo, Kalifornijos. Ar dėl to ir aš viena iš jų?

- Gari! - tai nuskambėjo it viauksnis šuns, ilgai bėgusio dulkėtu keliu ir gerokai nusilojusio. - Liaukis dinderiavęs aplink ir padėk man! Mano ranka... - moteris tebeprilaikė atkišusi ranką, ir nejučia Stivui toptelėjo galvon Mučio mėsinė Niutone. Pardavėjas baltais marškiniais, balta kepuraite, kruvina prikyšte tiesia jo motinai atkirstą nugarinę. *Paduokit į stalą ne visai perkeptą, su mėtiniais drebučiais, misis Eimz, ir jūsų šeimyna niekad nebereikalaus paskrudinto viščiuko. Aš jums garantuoju.*

- *Gari!*

Lieseikėlis, nuo kurio trenkė džinu, žingtelėjo prie žmonos, paskiau pasisuko į Stivą ir Sintiją. Įsitempusi, supratinga jo šypsena buvo išnykus. Dabar jis teatrodė pasiligojęs.

- Aš nežinau, ką su ja daryti, - pratarė.

- Gari, besmegeni žiurkėne, - sušnabždėjo Marielė balsu, kuriame nyko viltis. - Tu visiškas bukaprotis, - jos veidas vis labiau blyško. Iš tiesų, buvo tapęs, kaip sakoma, baltesnis už popierių. Po akimis plėtėsi tamsūs ratilai, o kairysis sportukas iš balto dabar buvo pavirtęs vientisai raudonu.

"Ji numirs, jeigu tuoj pat nesusilauks pagalbos", - pagalvojo Stivas. Nuo tos minties jisai sutriko ir pasijautė kvailai. Juk, aišku, turėjo omeny *profesionalią* pagalbą, ligoninės priimamojo vyrukus žalia apranga, komanduojančius, kaip antai: "Dvidešimt kubų epinefrino, tuoj pat". Tačiau tokių vyrukų čia nebuvo, ir, matyt, kol kas jie nevažiuoja. Stivas vis dar girdėjo ne sirenas, o tik besitraukantį į rytus griaustinio grumėjimą.

Ant sienos, jam iš kairės, kabojo įrėminta fotografija rudo šunyčio su baugiai protingomis akimis. Po ja dailiai, juodomis didžiosiomis raidėmis spausdintas užrašas: DEIZĖ, VELSO PEMBROKIO VEISLĖS KALĖ, 9 METŲ AMŽIAUS. MOKĖJO SKAIČIUOTI. PASIŽYMĖJO AIŠKIAIS GABUMAIS SUDĖJINĖTI NEDIDELIUS SKAIČIUS. Kairiau nuo Deizės, iš po dabar liesosios moters krauju aptaškyto stiklo žvelgė kolis, tartum besišypsantis į kamerą. Po šia fotografija spausdintas tekstas skelbė: ŠARLOTĖ, PASIENIO KOLIS, 6 METŲ AMŽIAUS. MOKĖJO SKIRTI FOTOGRAFIJAS IR ATSIRINKTI SAU PAŽĮSTAMUS ŽMONES.

Dar labiau į kairę nuo Šarlotės kabojo fotografija papūgos, rūkančios, regis, "Camel" cigaretę.

- Nieko tokio nevyksta, - Stivo balsas nuskambėjo pašnekovišku, bemaž linksmu tonu. Pats nesusigaudė, kam kalba - Sintijai ar tik sau vienam. - Lyg būčiau atsidūręs kokioje nors ligoninėje. Susidūręs kaktomušom su sunkvežimiu greitkelyje, štai koks jausmas. Panašu į "Alisą stebuklų šalyje", tiktai čia "Devyncolių Vinių"* versija.

Sintija išsižiojo atsakyti, ir tuo metu nešinas senu juodu sakvojažu pasirodė seniokas - veikiausiai tas pats, kuris stebėjo, kaip Velso Pembrokio veislės kalė prie šešių pridėjo du ir gavo aštuonis.

VISIŠKAI JOKIŲ PROBLEMŲ DEIZEI.

Jam iš paskos žengė kopas (ar tikrai jo vardas Kolis, svarstė Stivas, o gal tai kokia nors mano vaizduotės išdaiga, paskatinta fotografijų ant šio kambario sienų?), traukdamasis iš kelnių diržą. Paskutinis už jų vilkosi Piteris (Kas Gi Jo Veidui?), vyras nušautosios moters, kuri gulėjo tenai lauke, ant vejos.

- Padėkit jai! - sustūgo Garis, pamiršęs Stivą ir savuosius įtarimus, bent kol kas. - Padėkit jai, daktare, ji kraujuoja it padurta kiaulė!

- Juk tu žinai, Gari, jog aš iš tikrųjų ne gydytojas, taip? Paprasčiausiai tik nusenęs arklių daktaras, štai kas...

- Nedrįsk mane vadinti kiaule, - pertraukė jį Marielė. - Jos balsas buvo toks tylus, jog vos galėjai girdėti, bet akys, įbestos į vyrą, žėrėjo grėsmingu gyvybingumu. Ji pamėgino atsitiesti, tačiau nepajėgė -

* Nine Inch Nails - talentingo muzikanto, aranžuotojo Trento Reznoro (Trent Reznor) slapyvardė. Linkęs į niūrų hardroką. Pasirodo scenoje nuo 1988 m., "Grammy" premijos laureatas, sukūręs muziką Oliverio Stouno filmui "Žmogžudžiai iš prigimties".

atvirkščiai, dar žemiau nuslydo palei sieną. - Nedrįsk... vadinti mane šitaip!

Senasis arklių daktaras pasigręžė į kopą, stovintį viduje prie pat durų, iki juosmens nuogą, su ištemptu tarp kumščių diržu. Jis atrodė nelyginant išgrūdikas pigiame bare, kur Stivas kadais dirbo prie garso pulto grupei, kuri vadinosi "Didžiosios Geltonos Skylės".

- Ar tikrai reikia? - paklausė kopas nuoga krūtine. Irgi buvo išblyškęs, bet Stivui pasirodė, kad šis laikosi šauniai, bent kol kas.

Bilingslis linktelėjo ir pastatė sakvojažą ant didžiulio fotelio, riogsančio priešais televizorių. Atidarė sakvojažą ir ėmė jame raustis.

- Ir paskubėkit. Kuo daugiau ji neteks kraujo, tuo mažiau šansų išgyventi, - veterinaras atsitiesė. Vienoje senatvės išklaipytoje rankoje laikė ritelę siūlų žaizdoms siūti, kitoje - lenktas chirurgines žirkles. - Man čia irgi jokia pramoga. Paskutinįsyk mano matytas panašios būklės pacientas - tai ponis, palaikytas elniu ir pašautas į priekinę koją. Užveržkit diržą jai ant peties kaip įmanoma aukščiau. Sagtis pasukite vidun, krūties pusėn, ir užtraukite kuo *stipriau.*

- Kur Merė? - paklausė Piteris. - Kur Merė? Kur Merė? *Kur Merė?* - kassyk sulig kiekvienu ištartu klausimu jo balsas darėsi vis verksmingesnis. Ketvirtąsyk kvyktelėjo mažne falcetu. Staiga jis užsidengė veidą rankomis ir nusigręžė nuo visų, atremdamas galvą į sieną tarp BARONO, medžioklinio labradoro, kuris mokėjo kaladėlėm sudėlioti savo vardą, ir MURZIAUS, niaurios išvaizdos ožio, kuris, regis, gebėjo pagroti keletą nesudėtingų melodijų armonikėle. Stivui dingtelėjo mintis, kad jeigu kada nors jis būtų išgirdęs ožį grojant "Hohner'iu"* "Geltonąją Teksaso rožę", tikriausiai, velniai rautų, būtų išvirtęs iš koto.

Tuo tarpu Marielė Soderson žvelgė į Bilingslį neatplėšdama akių it vampyras, išvydęs žmogų, įsipjovusį besiskutant.

- Skauda, - sudejavo ji. - Duokit man ko nors nuo skausmo.

- Taip, - sutiko Bilingslis, - bet pirmiau užveršime turniketu.

Daktaras nekantriai linktelėjo kopui. Tas žingtelėjo prie Marielės. Diržo galą jau buvo prakišęs pro sagtį, padarydamas kilpą. Dabar atsargiai pasilenkė prie liesosios moters, kurios šviesūs plaukai buvo patamsėję nuo prakaito. Ši, išmetus sveikąją ranką, su stebėtina jėga atstūmė jį. Kopas to nesitikėjo. Atšlijo atatupstom du žingsnius, užkliuvo už išplerusio senioko fotelio ranktūrio ir klestelėjo į jį - visai kaip kokioje kino komedijoje.

---

* Garsi armonikų firma.

Liesuolė daugiau nė nežvilgtelėjo į jį. Jos dėmesys buvo sutelktas į senioką ir juodąjį sakvojažą.

- *Nagi!* - viauktelėjo jam, ir tai *iš tiesų* nuskambėjo it viauktelėjimas. - Duokit man *tuoj pat* ko nors nuo skausmo, sukruštas senas šarlatane, šitai mane žudo!

Kopas išsimuistė iš fotelio ir pasiuntė Stivui žvilgsnį. Stivas suprato, linktelėjo ir ėmė gretintis prie moters, vardu Marielė, sėlindamas iš dešinės ir apeidamas ją iš šono. "Būk atsargus, - perspėjo save Stivas, - ji paklaikus, gali įdrėksti, įkąsti ar dar ką nors iškrėsti, tad būk atsargus".

Marielė atsiplėšė nuo sienos, susvyravo, bet išsilaikė ant kojų ir žingtelėjo prie senioko. Ranką vėl pritūrėjo atkišus prieš save nelyginant svarbiausią daiktinį įrodymą teisme. Bilingslis žingsnį atsitraukė, nervingai pažvelgdamas nuo kopo nuoga krūtine į Stivą.

- Suleisk man demerolo, tu, sukata! - šūktelėjo ji tuo pačiu lojančiu, išvargusiu balsu. - Suleisk man, arba aš tave imsiu smaugti, kol užstaugsi it šuo! Aš...

Kopas vėl linktelėjo Stivui ir šoko prie moters iš kairės. Stivas pajudėjo kartu su juo ir iš už nugaros apkabino Marielės kaklą. Nesirengė jos prismaugti, bet jam baisu buvo atsidurti jai už nugaros, - galėjo per klaidą sugriebti jos sužeistą petį ir sukelti dar didesnį skausmą.

- Ramiai! - šūktelėjo jis. Visai neketino šaukti, norėjo papraščiausiai *pasakyti,* tačiau taip jau išėjo. Tuo pat metu kopas užnėrė savo diržo kilpą moteriai ant kairės rankos ir truktelėjo aukštyn iki peties.

- Laikyk ją, drauguži! - sušuko kopas. - Laikyk stipriai!

Sekundę ar dvi Stivas taip ir laikė, o paskiau prakaito lašas, karštas ir graužiantis, pateko jam į akį, ir jis nejučia kiek atleido savo ranką apie moters kaklą kaip tik tą akimirką, kai Kolis Entredžianas stipriai užtraukė iš diržo pasidarytąją varžtį. Marielė metėsi dešinėn, tebeįbedusi savąjį grėsmingą, sakališką žvilgsnį į senioką, ir jos ranka nutrūkus pasiliko nuogakrūtinio kopo gniaužte. Stivas matė jos laikrodį "Indiglo"; sekundinė rodyklė buvo sustojus tarp keturių ir penkių. Diržas mirksnį dar pasilaikė jai ant peties, o paskiau nukrito ant grindų, jo kilpoje nieko nebebuvo. Pardavėja sukliko, neatplėšdama nuo tos rankos akių. Kopas išsižiojęs irgi spoksojo žemyn į likusią jo gniaužte galūnę.

- Padėkite ją ant ledo! - subliuvo Garis. - Padėkite ant ledo tuojau pat! Tuoj... - ir tada staiga jisai, regis, įsisąmonino, kas iš tikrųjų nutiko. Ką kopas laiko savo gniaužte. Jis prasižiojo, keistai perkreipė galvą ir iškrovė savo skrandžio turinį ant cigaretę rūkančios papūgos fotografijos.

Marielė visiškai to nepastebėjo. Nusvirduliavo prie aiškiai pasibaisėjusio veterinaro ištiesus priekin pasilikusiąją ranką.

- Suleisk man vaistų, suleisk *tučtuojau!* - sukvarkė ji. - Tu mane girdi, sena boba? Suleisk man tų sukruštų...

Ji susmuko ant kelių. Galva jai nusviro ir liko kaboti ant krūtinės. Paskiau didžiulėmis valios pastangomis moteris vėl pakėlė smakrą. Mirksnį jos gręžiantis žvilgsnis susidūrė su Stivo akimis.

- Kas tu toks, po šimts, per vienas? - aiškiu, visiškai suprantamu balsu paklausė ji, paskiau kniūbsčia nusviro ant grindų. Jos viršugalvis atsidūrė kelis colius nuo Piterio - žmogaus, ką tik praradusio savo žmoną - kulnų. Džeksonas jo pavardė. Piteris Džeksonas tebestovėjo nusigręžęs į sieną, susiėmęs veidą rankomis. Jeigu tik jis pasitrauks žingsnį atgal, pagalvojo Stivas, užkliius už jos.

- Kad tu užsikruštum! - apstulbęs tyliai pratarė kopas. Paskiau vėl nuleido akis ir susivokė tebelaikąs sugniaužęs moters ranką. Nelanksčiomis kojomis pajudėjo virtuvėn, ištiesęs priešais save atplėštąją galūnę.

Stivui atrodė, kad lietus lauke šniokščia nepaprastai garsiai.

- Nagi, - suimdamas save į rankas pratarė seniokas. - Mes dar nebaigėme. Uždėk jai tą diržą. Sagtimi krūtinės pusėn. Sugebėsi?

- Pabandysiu, - atsakė Stivas, bet jam labai palengvėjo, kai Sintija, pardavėja, pakėlė nuo grindų diržą ir atsiklaupė šalia praradusios sąmonę moters.

"Jėgos Koridorius" - 55-asis "Motokopų 2200" epizodas, ištrauka iš originalaus Aleno Smičio telescenarijaus

ANTRAS VEIKSMAS

TAMSIAME EKRANE PAMAŽU IŠRYŠKĖJA VAIZDAS:

SCENA: KRIZIŲ CENTRAS, MOTOKOPŲ ŠTABAS.

Kaip visados, dominuojantis patalpos akcentas - didžiulis Situacinis ekranas. Priešais jį ant sklendžiančiosios platformos stovi Pulkininkas Henris, *jis atrodo susirūpinęs. Prie pasagos formos* Krizių Valdymo Stalo *sėdi kiti motokopų komandos nariai:* Gyvačių Medžiotojas, Bauntis, Majoras Paikas, Rūtis *ir* Kasė.

Situaciniame ekrane matome Kosminę Erdvę. *Tolumoje - Žemė, iš šio nuotolio - tik melsvai žalsvas pinigėlis. Atrodo gana taikiai.*

GYVAČIŲ MEDŽIOTOJAS *(kaip visados, su sau būdinga panieka):*
Tad kas čia tokio? Nematau nieko itin... Kas per??!!..

Staiga situaciniame ekrane pasirodo Jėgos Koridorius, *bemaž užpildo jo plotą, iš abiejų pusių užgoždamas žvaigždes. Tartum stebėtum atvykstant Darto Veiderio drednoutą pirmajame "Žvaigždžių karų" filme; žodžiu, tai kelia pagarbų baugulį!*

Koridorių *sudaro dvi ilgos metalinės plokštės su didelėmis ketvirtainiškomis iškyšomis tam tikrais intervalais.* Koridorius *grėsmingai ūžia, ir tarp ketvirtainiškų iškyšų blykčioja melsvi žaibai.*

Kasė Stailz *aikteli, išgąstingai žvelgdama į situacinį ekraną.* Pulkininkas Henris *savajame distancinio valdymo pultelyje nuspaudžia mygtuką, ir vaizdas ekrane sustabdomas. Mes tebematome Žemę, bet supama iš abiejų pusių* Koridoriaus *plokščių ji atrodo sugauta mirtinan elektros laukan.*

PULKININKAS HENRIS *(kreipiasi* į GYVAČIŲ MEDŽIOTOJĄ):
- Štai kas per dalykas! Jėgos Koridorius - seniai išnykusios kosminės rasės reliktas! Pragaištingas... ir skrieja tiesiai linkui Žemės!
KASĖ *(išgąstingai):*
O, Dievuliau!
PULKININKAS HENRIS:
Nusiramink, Kase - jis dar daugiau nei 150 000 šviesmečių atstu. Tai kombinuota nuotrauka.

MAJORAS PAIKAS:
Taip, bet kaip greitai jis juda?
PULKININKAS HENRIS:
Štai čia ir visa problema. Tarkime, taip: jeigu mums nepavyks išpainioti šios krizės per artimiausias septyniasdešimt dvi valandas, manau, galėsi atšaukti savuosius savaitgalio planus.
RŪTIS:
Rūt-rūt-rūt-rūt!
GYVAČIŲ MEDŽIOTOJAS:
Nutilk, Rūti (*kreipiasi į* Pulkininką Henrį). Tad koks mūsų planas?

Pulkininkas Henris *pakyla su savąja platformėle kiek aukščiau, kad galėtų spinduline rodykle apvesti porą iškyšų vidiniuose* Koridoriaus *šonuose*.

PULKININKAS HENRIS:
Telemetrija radijo zondu rodo, kad patsai Jėgos Koridorius yra per 200 000 mylių ilgio ir 60 000 mylių pločio - mirties ruožas, kuriame niekas neišlieka gyvas! Bet jis gali turėti savų silpnybių! Manau, tie ketvirtainiai - tai srovės generatoriai. Jeigu mums pavyktų išvesti juos...
BAUNTIS:
Ar mes kalbame apie ataką Kovinėmis Mašinomis, bose?

Stambiu planu nuožmus Pulkininko Henrio *veidas*.

PULKININKAS HENRIS:
Žemei tai vienintelis šansas.

SCENA: KRIZIŲ VALDYMO STALAS. PRIE JO SĖDI MOTOKOPAI.

GYVAČIŲ MEDŽIOTOJAS:
Ataka Kovinėmis Mašinomis kosmoso gelmėje? Tai galėtų būti tiesus kelias į tą dangiškąjį Nevykėlių Kalnelį*!
RŪTIS:
Rūt-rūt-rūt-rūt!
VISI:
Nutilk, Rūti!

SCENA: KRIZIŲ CENTRO KORIDORIUS.

Pulkininkas Henris *ir* Kasė Stailz *žengia priekyje, kiti motokopai seka jiems iš paskos*. Rūtis, *kaip paprastai, kėblina gale*.

---

* Laukiniuose Vakaruose taip vadintos pasienio gyvenviečių kapinės, kur buvo laidojami žuvę revolverininkai.

PULKININKAS HENRIS:
Tu susirūpinus, mažyte.
KASĖ:
Žinoma, susirūpinus. Gyvačių Medžiotojas teisus! Kovinės Mašinos nenumatytos apkrovoms atakuojant kosmoso gelmėje!
PULKININKAS HENRIS:
Tačiau tau ne tik *tas* galvoje.
KASĖ:
Kai kada imu *neapkęsti* tavosios telepatijos, Henkai.
PULKININKAS HENRIS:
Nagi... klok.
KASĖ:
Kažkaip man neduoda ramybės tie kontūrai Jėgos Koridoriuje. O jeigu tai ne srovės generatoriai?
PULKININKAS HENRIS:
O kas kita *galėtų* tai būti?

Jie pasiekė slankiojamąsias Kovinių Mašinų Koralio* duris. Pulkininkas Henris *paliečia delnu automatinį užraktą, ir durys pakyla į viršų.*

KASĖ:
Aš nežinau, bet...

SCENA: KOVINIŲ MAŠINŲ KORALIS. MOTOKOPAI STAMBIU PLANU:

Kasė *nustebusi aikteli, jos akys išsiplečia!* Pulkininkas Henris *paniuręs apkabina ją per pečius. Kiti komandos nariai susiburia apie juos.*

RŪTIS:
Rūt-rūt-rūt-rūt!
GYVAČIŲ MEDŽIOTOJAS:
Aha, Rūti, visai pritariu tau!

Jisai su kartėliu žvelgia į:

SCENA: KOVOS MAŠINŲ KORALIS, ŽVELGIANT IŠ MOTOKOPŲ TAŠKO.

Surikiuotų Kovinių Mašinų *vidury, tarp* Gyvačių Medžiotojo Pėdsekio Strėlės *ir sidabrašonio* Rūčio-Tūčio, *plevena niūrus svečias* - Mėsavežis. Jis TYLIAI DŪZGIA.

SCENA: VĖL MOTOKOPAI STAMBIU PLANU.

---

* Isp. kilmės žodis, reiškiantis aptvarą (arkliams, vežimams), čia, matyt, angarą.

PULKININKAS HENRIS:
Motokopai, pasirengt kovai!
GYVAČIŲ MEDŽIOTOJAS *(jau išsitraukęs iš dėklo stingdantįjį pistoletą):*
Aš jau, bose.

Kiti irgi išsitraukia ginklus.

SCENA: VĖL MĖSAVEŽIS STAMBIU PLANU.

Lemties Bokštelis *ant stogo prasiveria,* ir pasirodo BEVEIDIS, *kaip visada grasus su savąja juoda uniforma. Už jo prie valdymo pulto sėdi išdidžiai seksuali* GRAFIENĖ LILI. *Hipnotizuojantysis Brangakmenis jai ant kaklo* PAŠĖLUSIAI BLYKČIOJA *visomis vaivorykštės spalvomis.*

BAUNTIS:
Sklendžiančiąją platformą, grafiene. Tuoj pat!
GRAFIENĖ LILI:
Taip, Neprilygstamiausiasis.

Grafienė trukteli svirtį. Atplaukia sklendžiančioji platforma. Beveidis *užlipa ant jos ir yra minkštai nuleidžiamas ant* Koralio *grindų.* Beveidis *be ginklo, tad* Pulkininkas Henris, *žingtelėdamas priekin, sugrąžina savąjį stingdantįjį pistoletą dėklan.*

PULKININKAS HENRIS:
Ar ne per daug nutolote nuo namų, Beveidi?
BEVEIDIS:
Namai ten, kur širdis, mielasis Henkai.
BAUNTIS:
Dabar ne metas žaidimams.
BEVEIDIS:
Kaip tik, negaliu su jumis nesutikti. Artinasi Jėgos Koridorius. Jūs, Pulkininke Henri, rengiate Kovinių Mašinų ataką...
MAJORAS PAIKAS:
Iš kur jūs tai žinot?
BEVEIDIS *(lediniu tonu):*
Todėl, kad ir aš taip pat pasielgčiau, idiote!
(*kreipiasi į* Pulkininką Henrį)
Ataka Kovinėmis Mašinomis nepaprastai rizikinga, tačiau tai Žemei gali būti vienintelis šansas. Jums praverstų bet kokia įmanoma pagalba, o savo žinioje neturite tokios galingos mašinos kaip Mėsavežis.
GYVAČIŲ MEDŽIOTOJAS:
Nelygu, kaip pažiūrėsi, kvėša. Manoji Pėdsekio Strėlė...

PULKININKAS HENRIS:
Prikąsk liežuvį!
(kreipiasi į Beveidį)
Ką siūlote?
BEVEIDIS:
Partnerystę, iki baigsis ši krizė. Atidedam į šalį senus kivirčus, bent laikinai. Jungtinė ataka prieš Jėgos Koridorių.

Jis ištiesia juodai pirštinėtą ranką. Pulkininkas Henris *jau buvo beatsakąs tuo pačiu, bet priekin žingteli* Majoras Paikas. *Jo įkypos akys išsiplėtusios, straublinė burna išgąstingai virpčioja.*

MAJORAS PAIKAS:
Nedaryk to, Henkai! Juo negalima pasitikėti! Tai apgaulė!
BEVEIDIS:
Suprantu jūsų jausmus, majore... mes abu suprantame, taip, grafiene?
GRAFIENĖ LILI:
Taip, Neprilygstamiausiasis.
BEVEIDIS:
Bet šįsyk nėra jokios apgaulės, jokių užslėptų kortų.
PULKININKAS HENRIS (*kreipiasi į* Majorą Paiką):
Ir mes neturime pasirinkimo.
BEVEIDIS:
Iš tiesų neturime. Laikas greitai senka.

Pulkininkas Henris *paėmęs paspaudžia* Beveidžio *ranką.*

BEVEIDIS:
Partneriai?
PULKININKAS HENRIS:
Kol kas.
RŪTIS:
Rūt-rūt-rūt-rūt!

Vaizdas užtemsta. ANTRO VEIKSMO pabaiga.

ŠEŠTAS SKYRIUS

1

Dabar Tekas prašneko Beno Kartraito*, Ponderozos patriarcho balsu:

- Mem, man regis, jūs ruošiatės pasprukti.

- Ne... - jos balsas, tačiau silpnas ir tolimas, tartum radijo transliacija iš Vakarų pakrantės lietingą vakarą. - Ne, aš tik ėjau į parduotuvę. Nes mums pasibaigė... - pasibaigė *kas?* Kas galėtų būti jiems pasibaigę, dėl ko tas pabaisa susirūpintų, dėl ko patikėtų? Ir, laimė, jai dingtelėjo galvon: - Šokoladinis sirupas! "Hershey's"!

Nuo kambarėlio slenksčio pabaisa pajudėjo jos linkui - Setas Gerinas su motokopų apatiniais, tik ji dabar pastebėjo stulbinantį, kraupų dalyką: vaiko basų pėdų pirštai tik lietė svetainės kilimą, o šiaip jis plūduriavo ore nelyginant berniuko pavidalo pripučiamasis balionas. Kūnas Seto, - nepaprastai purvinais riešais ir kulkšnimis, - bet akyse - Seto nė žymės. Jokios! Dabar tai buvo tik padaras, kurio vieta - pelkėje.

- Žiūrėk, ji sakosi norėjus pasivaikštinėti universalinėn parduotuvėn, - ištarė Beno Kartraito balsas. Kad ir kas Tekas būtų, jis velniškai geras mėgdžiotojas. Tenka tai pripažinti. - Ką tu manai, Adamai?

- Manau, ji meluoja, tėt, - Pernelo Robertso, aktoriaus, kuris vaidino Adamą Kartraitą, balsas. Per tuos metus Robertsas visai nupliko, bet jam išpuolė geresnė nei kitiems dalia; aktoriai, kurie vaidino "Bonanzoje" jo tėvą ir brolius, jau seniai mirę, o patsai serialas nusirito savo saulėlydin, nuolat kartojamas per įprastą ir kabelinę televiziją.

Vėl Beno balsas, kai tas gaivalas prisislinko arčiau - tiek arti, jog Odrė užuodė aitrų prakaito tvaiką ir vos vos pagaunamą salsvą šampūno plaukams "Nebereiks ašarų" kvapą:

- O ką tu manai, Hosai? Kalbėk, vaikine.

- Meluoja, tėt, - atsiliepė Dano Blokerio balsas... ir mirksnį mažne plūduriuojantis ore vaikas iš tiesų atrodė kaip Blokeris.

- Mažyli Džo?

- Meluoja, tėt.

- Rūt-rūt-rūt-rūt!

- Nutilk, Rūti, - sudraudė Gyvačių Medžiotojo balsas. Sakytum, lyg koks nors nematomas ansamblis talentingų psichų suruošė jai

---

* Čia ir toliau minimi "Bonanzos", "Reguliuotojų", "Motokopų 2200" aktoriai ir herojai.

spektaklį. Gaivalas priešais ją vėl prabilo, Gyvačių Medžiotojas dabar buvo dingęs ir atgalios sugrįžo Benas Kartraitas - tasai griežtasis Siera Nevados Mozė. - Ponderozoje mes nelabai pakenčiame melagius, mem. Taip pat ir spektaklius. Na, tai kaip mums su jumis pasielgti?

Neskriauskit manęs, pamėgino ji pasakyti, bet žodžiai neišėjo jai iš burnos, netgi pašnabždomis. Odrė stengėsi persijungti į kokią nors vidinio ryšio grandinę, įsivaizduodama mažąjį raudoną telefoną, tiktai dabar ant ragelio buvo įspausta SETAS. Jai buvo baugu pabandyt susisiekti su Setu tiesiogiai, bet dar niekad anksčiau nebuvo įklimpus tokion keblastin. Jeigu tas gaivalas nuspręs, kad nori matyti ją negyvą...

Išvydo mintyse telefoną, išvydo save kalbančią į jį, ir tai, ką privalėjo pasakyti, buvo skaudžiai paprasta: neleisk jam skriausti manęs, Setai. Juk tu iš pradžių galėjai jį valdyti, žinau tai. Galbūt ne itin, bet šiek tiek. Jeigu dar tau likę nors kiek tos valdžios, nors kiek įtakos, prašau neleist jam mane nužudyti. Esu nelaiminga, bet ne tiek, jog norėčiau numirti. Dar ne.

Odrė stengėsi pamatyti plūduriuojančio padaro akyse žmoniškumo blyksnį, nors menkiausią Seto žymelę, tačiau neišvydo nieko.

Staiga kairė Odrės ranka šovė aukštyn, o paskiau krito žemyn, trenkdama jai per kairįjį skruostą - pokštelėjo, lyg būtų lūžusi balana. Karštis užliejo odą - tartum kažkas į šią jos veido pusę būtų nukreipęs šildomąją lempą. Kairioji akis ėmė ašaroti.

O dabar ir dešinė Odrės ranka švystelėjo jai prieš akis nelyginant iškilusi indų svamio gyvatė. Mirksnį kabojo ore, paskiau pamažėle susigniaužė į kumštį.

Ne, pamėgino ji pasakyti, prašau, ne, prašau, Setai, neleisk jam to, bet ir šįsyk - jokio garso, o kumštis smigo žemyn, kambario prieblandoje ryškiai subolavo krumpliai, ir nosis jai tartum susprogo - aukštyn šovė žiežirbos, kurios vis dar pašėlusiai mirgėjo jai prieš akis, kai kraujas, šiltas ir skystas, nubėgo per lūpas ir smakru. Odrė susvirduliavo atatupsta.

- Ši moteris - iššūkis dvidešimt trečiojo amžiaus teisingumui! - griežtai pratarė Pulkininkas Henris - tas balsas jai darėsi vis nekenčiamesnis ir teisuoliškesnis sulig kiekvienu nauju ekrane pasirodančio to sukrušto animacinio filmo epizodu. - Būtina jai parodyti, kad elgiasi neteisingai.

Hosas:

- Tikrai, pulkininke! Turime parodyti tai kalei, kas čia vyriausias!

- Rūt-rūt-rūt-rūt!

Kasė Stailz:

- Sutinku su Rūčiu! Ir pradžiai - pats tas jai šiek tiek pasaldinti gyvenimą!

Odrė vėl ėjo, tiksliau, ją vesdino. Svetainė plaukė jai pro akis nelyginant bėgantis atgalios kraštovaizdis, matomas pro traukinio langą. Skruostą peršėjo. Nosį tvinkčiojo. Burnoje Odrė juto kraujo skonį. Dabar ji stengėsi įsivaizduoti motokopišką telefoną, iš tokių, kur gali matyti asmenį, su kuriuo kalbiesi, stengėsi įsivaizduoti save kalbant per šį telefoną akis į akį su Setu. Setai, čia aš, tavo teta Odrė, ar atpažįsti mane, kad ir kitokios spalvos dabar mano plaukai? Tekas man liepė juos nudažyti, kad atrodytų kaip Kasės, ir kai aš išeinu iš namų, privalau aprišti galvą mėlynu kaspinu kaip Kasė, bet čia vis tiek aš, ta pati teta Odrė, kuri tave priėmė gyventi, kuri tavimi rūpinosi, šiaip ar taip, bandė tą daryti. O dabar tu privalai pasirūpinti manimi. Neleisk per daug mane skriausti, Setai, prašau, neleisk.

Virtuvėje šviesa nedegė - tikras knibždantis tamsių šešėlių kubilas. Stumiamą geltonu linoleumu (toksai linksmas, kai būdavo švarus, bet dabar purvinas ir geltligiškas) Odrę nuvėrė mintis, baisi savo logika: O *kodėl* Setas turėtų jai padėti? Net jeigu jis ir priima jos kreipimąsi ir jeigu gali jai padėti, kodėl turėtų jis to imtis? Pabėgti nuo Teko reiškė palikti Setą savo likimui, o kaip tik tai ji bandė daryti. Jeigu berniukas vis dar čia, jis turi tai žinoti neblogiau už Teką.

Kruvini jos dešinės rankos pirštai pagrabaliojo jungiklio šalimais viryklės, surado jį, pasuko, ir iš Odrės krūtinės išsiveržė kūksnis, silpnas ir atokus nelyginant ligonio atodūsis.

- Pasaldink jai gyvenimą, tėt! - viauktelėjo Mažylis Džo Kartraitas. - Pasaldink, dievaži! - balsas staiga paaukštėjo, pereidamas į šaižų Roboto Rūčio juoką. Odrė susivokė trokštanti, kad būtų išprotėjusi. Juk geriau negu toksai būvis, tiesa? Tikriausiai.

Bet Odrė - bejėgis keleivis savo pačios kūne - stebėjo, kaip Tekas apsuka ją, nuvesdina prie lentynėlės su prieskoniais ir pasinaudodamas jos ranka atidaro spintelę viršum šios. Antra jos ranka išgriebė nuo lentynėlės geltoną plastikinį konteinerį, kuris nukrito ant grindų, ir visomis kryptimis linoleumu pažiro makaronai. Po pirmojo sekė kitas, su miltais, apibėrusiais jai kojas. Ranka nėrė susidariusion angon ir sugriebė plastikinį meškutį su medumi. Kita ranka čiupo už dangtelio, atsuko jį, numetė šalin. Dar mirksnis, ir meškutis, apverstas kakliuku žemyn, kybojo viršum josios pražiotos, laukiančios burnos.

Ranka, apglėbusi putlų meškučio pilvuką, ėmė ritmiškai jį spaudinėti - daugmaž panašiai, kaip Odrė kadais spaudinėdavo guminę savo vaikiško dviratuko signalinę kriaušę. Kraujas iš sumuštos nosies

nusruvo gerklėn. Paskiau burną užpildė medus, tirštas ir kokčiai saldus.

- Nuryk! - šūktelėjo Tekas - dabar savo paties, niekieno kito balsu. - Nuryk, kale!

Ji nurijo. Vieną gurkšnį, antrą, trečią. Su trečiuoju gerklė tartum susigniaužė. Bandė kvėpuoti ir negalėjo. Košmariški saldūs klijai nepraleido oro... Odrė parpuolė ant kelių ir ėmė šliaužti virtuvės grindimis drimbančiais ant veido tamsiai raudonais plaukais, kosėdama krauju nudažyto medaus gumulais. Medus kimšo ir nosį, varvėdamas iš šnervių.

Regis, dar keletą sekundžių ji nepajėgė kvėpuoti, ir šokčiojantys prieš akis balti taškeliai užtemo. Aš prigersiu, pagalvojo ji. Prigersiu "Bitutės Sjū" meduje.

Paskiau kvėpuojamoji gerklė prasivalė, nedaug, tačiau vis dėlto pakankamai, ir Odrė žiopsniais gaudė orą, pro lipnią, apsivėlusią ryklę traukė jį į plaučius, verkdama iš siaubo ir skausmo.

Tekas parpuolė priešais ją ant šašuotų Seto Gerino kelių ir ėmė rėkti jai į veidą:

- *Niekad* nemėgink pabėgti nuo manęs! *Niekad* nemėgink! *Niekad!* Ar supranti? Linktelk galvą, tu, kvaila karve, parodyk man, kad supranti!

Jo rankos - tos, kurių Odrė negalėjo matyti, tos, kurios buvo jos mintyse - sugriebė ją ir iškart galva sukinkavo aukštyn ir žemyn, su lig kiekvienu nusileidimu kakta atsimušdama į grindis, o Tekas juokėsi. *Juokėsi.* Odrė jau manė, kad šis trankys jos galvą į grindis, kol prarasianti sąmonę ir išdryksianti tarp viso to jaukalo.

Tačiau visa baigėsi taip staiga kaip ir prasidėjo. Rankos išnyko. Išnyko ir jausmas, kad tas gaivalas užvaldęs jos protą.

Ji atsargiai pakėlė galvą, šluostydamasi nosį atbula plaštaka, vis dar tebegaudydama godžiai orą ir iškvėpdama jį su švogždesiu, bemaž rauguliu. Kaktą tvinkčiojo nuo skausmo. Odrė juto, kaip ta jau tinsta.

Į ją žvelgė berniukas. Ir jai atrodė, kad *tai* berniukas. Nebuvo visiškai tikra, bet...

- Setai?

Mirksnį jis tik gūžėsi ant kelių, nei linktelėdamas, nei papurtydamas galvą. Paskiau ištiesė purviną ranką ir nušluostė Odrei nuo smakro medų. Ji beveik nepajuto jo pirštų prisilytėjimo.

- Setai, kur jis išėjo? Kur Tekas?

Berniuko viduje vyko kova. Odrė matė, kaip jis kovoja. Galbūt su savo baime, tačiau ji nebuvo įsitikinus, kad Setas jaučia baimę. Jei-

gu ir jautė, tai veikiau šiuo metu jisai stengėsi įveikti savo paties komunikabilumo defektą. Sugurguliavo - garsas buvo toks, kaip į vonios vamzdžius patenka oras, ir Odrė pamanė, kad, ko gero, tai visa, ką jis gebės iš savęs išspausti. Paskiau, kai ji jau mėgino atsistoti, iš Seto burnos išsiveržė dvejetas duslių žodžių.

- Išėjo. Stato.

Odrė pažvelgė į berniuką, laikinai pamiršus apie medų gerklėje, kuris vis dar trukdė kvėpuoti. Išgirdus žodį *išėjo,* širdis jai sutvaksėjo greičiau. Juk pati galėjo susivokti, ypač po to, kas prieš akimirką įvyko, bet...

- Gal jis kokiame nors pastate, aukseli? Išėjo į kokį nors pastatą. Tą nori pasakyti? Į kokį nors pastatą?

- Stato, - pakartojo Setas. Jis įtempė visas jėgas, gręžiodamas į šalis galvą. Galiausia pratarė: - *Kuria.*

Taip, stato. Čia turimas galvoje veiksmas, ne daiktas. Tekas *stato.* Tekas *kuria.* Ką kita jis gali prikurt... išskyrus nemalonumus?

- Jis, - pratarė Setas. - Jis. Jis. *Jis!..*

Berniukas iš nekantrumo trinktelėjo kumščiu sau per šlaunį. Taip jį elgiantis anksčiau Odrė niekad nebuvo regėjus. Ji paėmė jo kumštį ir raminamai paglosčiusi atgniaužė delną.

- Ne, Setai, - diafragma jai vėl susitraukė, bandydama sukelti vėmulį, - medus sunkiu kamuoliu tebeslėgė skrandį, - bet ji susivaldė. - Nereikia, nereikia. Na, nusiramink. Pasakyk man, jei gali. Jeigu negali, nieko tokio, - melas, aišku, bet jeigu ji sujaudins Setą dar labiau, šis niekaip nesugebės išspausti to iš savęs. O dar blogiau - jis gali nutolti nuo jos. Nutolti, palikdamas savo viduje dar šiltą tuštumą, kurioje taip lengvai apsigyvena Tekas.

- Jis!.. - Setas ištiesė rankas ir palietė jos ausis. Paskiau, atbulus delnus užsidėjęs sau už ausų, pastūmė šias priekin. Odrei pasimatė, kad ir jo ausys purvinos nuo ilgų smėliadėžėje pratupėtų valandų - tiesiog priskretusios, ir akys jai superšėjo nuo ašarų. Tačiau Setas nenuleido nuo jos savo įdėmaus žvilgsnio, tad Odrė linktelėjo. Taip, ji suprato. Kai Setas iš tiesų stengdavosi, jam visai neblogai išeidavo - bent kiek jam buvo įmanoma.

Jis tave klausosi, kalbėjo berniukas. Tekas tave klausosi mano ausimis. Suprantama, anas klausėsi. *Tas kažkas* klausėsi. Tekas Nuostabusis, pabaisa su tūkstančiu balsų, daugelis iš kurių - vesterniška vogronė, ir su tik viena pora ausų.

Prie jos pirma atsiklaupė Tekas, bet atsistojo Setas, liesas berniukas įjuodusiomis apatinukėmis. Jis pasuko prie durų, paskiau atsigręžė. Odrė pati vis dar tebeklūpojo nenuspręsdama, ar ištiesus rankas

įsitverti į virtuvinį darbastalį, kuris buvo čia pat, ir atsistoti, ar pirmiau pabandyt dar kiek prišliaužti prie jo arčiau.

Odrė susigūžė, išvydus jį vėl prieinant. Pamanė, kad Tekas sugrįžo. Jai pasirodė, kad Seto akys lyg suspindo kietu ano gaivalo intelektu. Kai šis atsidūrė arčiau, jai paaiškėjo, kad gan atleistinai apsirikus. Setas verkė. Anksčiau niekad nebuvo mačiusi jo verkiant, netgi kai atbėgdavo pas ją nubrozdintais keliais ar užsigavęs galvą. Iki šiol ji netgi nebuvo įsitikinus, kad Setas *sugeba* verkti.

Berniukas apsivijo rankomis Odrės kaklą ir prisiglaudė galvele jai prie kaktos. Nors ir skaudėjo, Odrė nepasitraukė. Mirksnį jai prieš akis iškilo neryškus, tačiau įtaigus raudonojo telefono vaizdinys, tačiau išaugęs iki milžiniško dydžio. Paskiau vaizdas išnyko, ir galvoje jai suskambo Seto balsas. Ir anksčiau Odrei keletą kartų buvo pasirodę, kad ji girdi jį, kad berniukas telepatiškai bando užmegzti su ja kontaktą. Tokį jausmą dažniausiai ji patirdavo grimzdama į miegą arba vos tik pabusdama. Tas balsas visados būdavo tolimas, lyg atsklindantis per rūko uždangą. Tačiau dabar jisai skambėjo stulbinančiai arti. Balsas vaiko visai normalaus, be menkiausio proto defekto.

Nesmerkiu tavęs, kad bandei pabėgti, ištarė balsas. Jame Odrė pajuto skubrą ir slapukystę. Tartum klausytųsi vaikėzo, kuždančio kokią nors svarbią klasės paskalą savo bendramoksliui, kol mokytojas trumpam nusisukęs. *Prisijunk prie kitų, tų, kurie anapus gatvės. Tau teks palaukti, bet jau nebeilgai. Kadangi jis...*

Žodžiai nutrūko, bet po galvą jai išplito dar vienas neryškus vaizdinys, laikinai išstumdamas visas kitas mintis. Setas. Vilkįs margaspalviu juokdario apdaru ir kepuraite su skambalėliais. Jisai žongliravo. Bet ne sviedinukais - lėlėmis. Mažytėmis "Hummel'io" porceliano figūrėlėmis. Bet kol jis vienos neišleido iš rankų ir ta nesudužo ir kol ji neišvydo prie vienos iš baltai raudonų, rytietiškai riestanosių juokdario kurpaičių suskilusio Merės Džekson veido, Odrė nesumojo, kad lėlės - tai jos kaimynai. Matyt, šis vaizdinys bent iš dalies nulemtas jos pačios patirties, - juk daugybę kartų buvo mačiusi Kirstės Karver hiumeliškąsias figūrėles (Odrės nuomone, įkyresnio hobio nesurastum), - bet ji suprato, kad nors ir kiek būtų čia prisidėjus, šitai nė kiek nekeičia to, ką Setas bandė jai pasakyti. Kad ir kokią beprotybę Tekas buvo sumanęs, - *stato, kuria,* - toji laiko jį labai užsiėmusį.

Ne tokį užsiėmusį, kad nepastebėtų manęs, kai prieš kelias minutes patraukiau prie durų, pagalvojo ji. Ne tokį užsiėmusį, kad nesuspėtų sustabdyti manęs. Ir ne tiek užsiėmusį, kad nenubaustų manęs. Galbūt kitąsyk mano gerklėn bus supilta ne medus, o druska.

Arba kriauklių valiklis.

Aš tau pasakysiu, kada, vėl suskambo vaiko balsas. *Klausykis manęs, teta Odre. Po to, kai vėl pasirodys Kovinės Mašinos. Klausykis manęs. Svarbu, kad tau pavyktų ištrūkti. Kadangi...*

Šįsyk jai mintyse šmėkštelėjo daug vaizdinių. Kai kurie pasirodė ir išnyko per greitai, kad ji būtų suspėjus suprasti, kas tai, bet keletą užfiksavo: tuščia "Chef Boyardee" skardinėlė šiukšliadėžėj, senas sudaužytas klozetas, gulintis ant šono sąvartyne, pakeltas ant kaladėlių automobilis be ratų, be stiklų. Sudaužyti daiktai. Išmesti daiktai.

Paskutinis dalykas, kurį Odrė suspėjo pamatyti prieš jam nutraukiant kontaktą - tai jos pačios fotoateljė darytas portretas ant stalelio priemenėje. Portretas buvo be akių - jas, matyt, kažkas išskobė.

Setas paleido ją ir pasitraukė, stebėdamas, kaip pasiturėdama už virtuvinio darbastalio krašto ji stojasi. Skrandis, apsunkęs nuo tiršto medaus, kurį Tekas privertė ją nuryti, traukė žemyn it atsvaras. Setas dabar atrodė kaip paprastai - tolimas ir atsijungęs, emociškai prilygstantis uolai. Tačiau jam po akimis bolavo švarūs ruoželiai. Taip, jie ten buvo.

- A - o, - pratarė jisai savo įprastu neraiškiu balsu - ji su Herbu spėjo, kad tie garsai galėtų reikšti Odre - ir išėjo iš virtuvės. Atgal savo kambarėlin, kur vis dar įnirtingai poškėjo šūviai. O kai visa tai baigsis? Ką gi, tikriausiai persuks atgal iki FTB perspėjimo* ir pradės vėl viską iš pradžių.

Bet jis kalbėjo su manimi, mąstė Odrė. Garsiai ir viduj mano galvos. Savąja "PlaySkool" telefono atmaina. Tiktai šis jo telefonas toksai *didelis.*

Ji pasiėmė podėlyje iš kampo šepetį ir ėmė šluoti nuo grindų miltus bei makaronus. Iš kambarėlio atskriejo Rorio Kolhauno balsas:

- Niekur tu neisi, storapilvi janki!

- Nebūtinai šitaip, Džebai, - sumurmėjo Odrė, tebešluodama grindis.

- Nebūtinai šitaip, Džebai, - atkirto Tai Hardinas - filme šerifo padėjėjas Leinas - ir tada senas blogietis pulkininkas Merdokas nušovė jį. Paskutinė pulkininko piktadarystė; po trisdešimties sekundžių ir pats bus nušautas.

Odrei vėl sutraukė diafragmą. Stipriai. Viena ranka vilkdama šepetį, Odrė nuslinko prie kriauklės ir pasilenkė viršum jos. Suriaugčiojo, bet nieko neišvėmė. Po mirksnio sąrėmis atlėgo. Atsuko šal-

---

* Kovinių filmų kasečių pradžioje yra FTB perspėjimas dėl šaunamojo ginklo vartojimo.

to vandens čiaupą, pasilenkė, atsigėrė tiesiai iš srovės, paskiau atsargiai keliomis rieškučiomis sušlakstė kaktą. Kaip gera. Tiesiog nuostabu.

Ji užsuko čiaupą, sugrįžo podėlin ir pasiėmė semtuvėlį. Tekas stato, pasakė Setas. Tekas kuria. Tačiau ką?

Su šepečiu vienoje rankoje ir semtuvėliu - kitoje, nerangiai klaupdamasi prie sąšlavų krūvelės, ūmai nustėro, persmelkta svarbesnio klausimo: O jeigu ji *iš tiesų* paspruks, kas nutiks jos sūnėnui? Ką tas pabaisa padarys Setui?

2

Belinda Džozefson prilaikė duris savo vyrui, kol tas įropojo virtuvėn, paskiau išsitiesė ir apsidairė aplink. Lempa palubėje nedegė, bet jau darėsi kiek šviesiau nei pirma. Audra silpo, ir Belinda spėjo, kad po valandos ar dviejų vėl bus karšta ir giedra.

Ji pažvelgė į sieninį laikrodį viršum virtuvės stalo ir tiesiog nepatikėjo savo akimis. 4.03? Nejaugi praėjo tiek mažai laiko? Pasižiūrėjo atidžiau: sekundinė rodyklė nejudėjo. Vos tik Džonis irgi ropomis įšliaužęs virtuvėn atsistojo, ji siekė jungiklio prie durų.

- Nesivargink, - metė Džimas Ridas, kuris sėdėjo ant grindų tarp šaldytuvo ir viryklės su Ralfiu Karveriu ant kelių. Ralfis čiulpė sau nykštį. Jo akys buvo sustiklėjusios ir apatiškos. Belinda jo nemėgo, kažin ar gatvėje dar kas nors jį mėgo (nebent jo paties mama ir tėtis), bet vis tiek dabar pajautė gailestį vaikui.

- Dėl ko nesivargint? - paklausė Džonis.

- Dėl jungiklio. Srovės nėra.

Belinda juo patikėjo, tačiau vis tiek porąsyk spragtelėjo jungiklį. Veltui.

Virtuvėn susigrūdo nemažai žmonių - kartu su savimi Belinda suskaičiavo vienuolika - bet dėl nusistovėjusios slogios tylos atrodė, kad jų mažiau. Elė Karver vis dar kartkartėmis proverksmiais sugokčiodavo, tačiau sėdėjo įkniubus motinai į krūtinę, ir Belinda pamanė, kad mergytė, ko gero, miega. Deividas Ridas viena ranka buvo apglėbęs Siuzę Geler. Merginai iš kitos pusės sėdėjo jos motina ir taip pat glaudė ją prie savęs (laiminga, pagalvojo Belinda, tiek paguodos). Kamė Rid, dvynių motina, sėdėjo atsirėmus nugara į duris su užrašu JŪSŲ MIELUTIS PODĖLIS. Belindai neatrodė, kad Kamė tokia atsijungus kaip kai kurie kiti; jos akys žvelgė šaltai, mąstingai.

- Sakėt, kad girdėjote kažką klykiant? - kreipėsi Džonis į Siuzę. - Aš nieko negirdžiu.

- Jau nebeklykia, - negyvu balsu atsakė mergina. - Man regis, klykė misis Soderson.

- Tikrai taip, - patvirtino Džimas, pasitaisydamas sau ant kelių Ralfį ir kiek susiraukdamas. - Atpažinau jos balsą. Mes bemaž visą gyvenimą girdime, kaip ji klykia ant Gario. Tiesa, Deivai?

Jo brolis linktelėjo.

- Su malonumu būčiau ją užmušęs. Garbės žodis.

- Ak, bet šitai tau neįsigėrė į kraują, vaikine, - pastebėjo Džonis kuo tikriausiu V. K. Fildso* tonu. Nuėmęs nuo svirtelės virtuvės telefono ragelį, jis pasiklausė, porąsyk spustelėjo "O" mygtuką** ir vėl padėjo ragelį vieton.

- Debė negyva, taip? - Siuzė paklausė Belindą.

- Ššš, vaikuti, nereikia, - išsigandusiu balsu sudraudė ją Kimė Geler.

Siuzė nebojo motinos:

- Visai ji nenubėgo į gretimą namą. Juk taip? Nemeluokit man ir dėl to.

Belinda kaip tik ir ketino pameluoti, bet kažkaip jai atrodė, kad čia ne išeitis. Iš savo patirties žinojo, kad netgi kupinas geriausių norų melas paprastai dalykus tik pablogina, labiau veda iš proto. O beprotystės Tuopų gatvėje ir taip jau gana.

- Taip, mieloji, - pripažino ji, stebėdamasi, kaip pietietiškai skamba jos balsas, - bent jai pačiai, - kai turi kam nors pranešti blogas naujienas. Galbūt iš dalies tai susiję su juodųjų gyvenimiška patirtimi, kurios dar niekas nesugalvojo įdiegti kaip dėstomos disciplinos koledže. O kas įdomiausia - ji per visą savo gyvenimą niekad nėra buvus piečiau Meisono - Diksono linijos***. - Taip, mieloji, bijau, kad ji negyva.

Siuzė užsidengė rankomis veidą ir pratrūko raudoti. Deividas Ridas prisitraukė ją prie savęs, ir mergina įsikniaubė jam į petį. Kimė pabandė atplėšti dukterį nuo vaikino, bet Siuzė įtempus kūną pasipriešino. Motina metė į Deivą Ridą gaižų žvilgsnį, kuris vaikinui nepadarė jokio įspūdžio. Tad ji piktai užsipuolė Belindą:

- Kodėl jūs jai pasakėte?

---

* W. C. Fields (1879 - 1946) - amerikiečių kino režisierius, scenaristas ir populiarių komedijų aktorius.

** "Operator" - mygtukas telefonų centrinei iškviesti.

*** Riba, tarp Pensilvanijos ir Merilendo valstijų, nubrėžta 1763 - 1767 Meisono (Charles Mason) ir Diksono (Jeremiah Dixon). Prieš vergijos panaikinimą populiariai laikyta demarkacijos linija tarp laisvųjų ir vergovinių valstijų.

- Mergina guli čia pat lauke, ant priebučio, ir tos raudonų plaukų kupetos sunku nepamatyti.

- Nagi, ša, - sudraudė žmoną Bredas ir paėmęs už rankos nusitempė arčiau kriauklės. - Nejaudink jos.

"O Dievuliau, jau per vėlu", - pagalvojo Belinda, bet apdairiai nutylėjo.

Pro tinkleliu užtvertą langą už kriauklės dešinėje ji matė statinių tvorą tarp Karverių ir senojo daktaro sklypų. Taip pat matėsi ir žalias Bilingslio namo stogas. Regis, viršum jo jau sklaidėsi debesys.

Kiek pasigręžus ir kilstelėjus, Belinda šonu prisėdo ant kriauklės ir pasilenkė prie pat lango. Į ją dvelktelėjo tinklelio metalu ir vidun besismelkiančia vasariška drėgme. Šie sumišę kvapai mirksnį sukėlė jai nostalgiškus vaikystės prisiminimus; tas jausmas buvo podraug ir malonus, ir dilginantis. "Keista, - pagalvojo ji, - bemaž visados labiausiai atgalios sugrąžina daiktų kvapai".

- *Ėhei!* - sušuko ji, vamzdeliu sudėjus prie lūpų delnus. Bredas sugriebė ją už peties, matyt, bandydamas sutūrėti, bet Belinda energingai nusikratė jo rankos. - *Ėhei, Bilingsli!*

- Nereikia, Bi, - paprašė Kamė Rid. - Tai neišmintinga.

"O kas *būtų* išmintinga? - pagalvojo Belinda. - Vien sėdėt ant grindų ir laukti, kol atskubės kavalerija?"

- Po šimts, tęskite! - paragino Džonis. - Kas ištiks nuo to blogiau? Jeigu šaudžiusieji vis dar čia, manau, jiems jokia paslaptis, kur mes. - Staiga, apšviestas minties, jis pritūpė priešais velionio paštininko žmoną. - Kirstena, ar Deividas turėjo ginklą? Gal kokį medžioklinį šautuvą ar...

- Jo rašomojo stalo stalčiuje yra pistoletas, - pertraukė ji. - Antrajame nuo viršaus iš kairės. Jis užrakintas, bet raktas plačiajame stalčiuje, per vidurį stalo. Ant žalio kaspinėlio.

Džonis linktelėjo.

- O stalas? Kur stalas?

- Ak, jo mažajame kabinetėlyje. Viršuj, koridoriaus gale, - ištarė visa tai neatplėšdama žvilgsnio nuo savo kelių, paskiau kupinas nevilties, suglumusias akis pakėlė į kamantinėjantįjį. - Jis ten lauke, po lietumi, Džoni. Taip pat ir Siuzės draugė. Neturėtume jų palikti ant lietaus, Džoni.

- Lietus jau mąžta, - atsakė Džonis, ir iš jo veido buvo matyt, jog patsai suvokia, kaip kvailai tatai nuskambėjo. Tačiau, regis, "Bandutė" nusiramino, ir Belinda manė, jog tai svarbiausia. Galbūt nulėmė Džonio tonas. Tegul žodžiai ir kvaili, bet Belinda niekad nebuvo

girdėjus jo taip švelniai kalbant. - Tik užsiimk vaikais, Kirste, ir kol kas nesirūpink dėl visa kita.

Jis atsistojo ir pasilenkęs it mūšio lauke buvo beeinąs prie švaistinių durų.

- Misteri Marinvili? - pašaukė Džimas Ridas. - Man galima su jumis? - bet kai jis pabandė nusikelti Ralfį nuo kelių, berniuko akyse suspindo panika. Garsiai pokšteldamas šis išsitraukė nykštį iš burnos ir prilipo prie Džimo nelyginant polipas murmėdamas:

- Ne, Džimai, ne, Džimai.

Pridusęs jo balsas buvo toks gailus, jog Belinda perbėgo šiurpas. Pagalvojo, jog taip tikriausiai kalba bepročiai, būdami vieni naktimis savo celėse.

- Lik savo vietoje, Džimai, - metė jam Džonis. - Bredai? Kaip jūs? Pasivaikštinėsim į aukštesnes viršūnes? Pravėdinsim plaučius?

- Žinoma, - Bredas pažvelgė į žmoną tokiomis meilės ir nevilties kupinomis akimis, kokiomis žiūri tik žmonės, vedę daugiau nei dešimt metų. - Jūs tikrai manote, kad ši mano moteris gali plėšyti gerklę?

- Kartoju, kas ištiks nuo to blogiau?

- Pasisaugokit, - perspėjo Belinda ir perbraukė ranka Bredui per krūtinę. - Nekiškit galvos. Pažadėk man.

- Pažadu nekišt galvos.

Belinda pasisuko į Džonį.

- Dabar jūs.

- A? O! - šis kerinčiai nusišypsojo, ir Belinda staiga sumojo: štai kaip misteris Džonas Marinvilis visados šypsodavosi, kai ką nors žadėdavo moterims. - Pažadu.

Juodu išėjo, nejučia sulenkdami kelius, kai pro švaistines duris vėl pateko Karverių priemenėn. O Belinda vėl pasilenkė prie tinklelio saugomo lango. Be lietaus ir šlapios žolės kvapų iki jos atslinko ir degančios senosios Hobarto sodybos smarsas. Belinda tarės girdinti taip pat ir treškant medį bei ūžesį. Liūtis tikriausiai neleis gaisrui išplisti, bet kurgi ugniagesių mašinos, dėl Dievo meilės? Už ką jie moka mokesčius?

- *Ehei, Bilingsli! Ar yra kas ten?*

Po mirksnio atsiliepė jai nepažįstamas vyriškas balsas:

- *Čionais mūsų septynetas! Pora, gyvenanti kvartalo viršuje...*

Sodersonai, pagalvojo Belinda.

- *...taip pat kopas ir žuvusios moters vyras. Dar misteris Bilingslis ir Sintija iš krautuvės!*

- *Kas jūs?* - šūktelėjo Belinda.

- *Stivas Eimzas! Iš Niujorko. Man ėmė gesti sunkvežimis, tad išsukau iš Tarpvalstijinės autostrados ir pasiklydau! Sustojau prie krautuvės, ten apačioje, man reikėjo telefono!*

- Vargšas, - pakomentavo Deividas Ridas. - Išlošė loterijoje bilietą pragaran.

- *Kas čia dedas?* - šūktelėjo balsas iš anapaus tvoros. - *Ar žinote, kas čia dedas?*

- *Ne!* - atsišaukė Belinda. Mintys jai vijo viena kitą. Reikia dar kažką pasakyti, paklausti apie kitus dalykus, bet visai niekas nėjo galvon.

- *Ar jūs pasižiūrėjot gatvės viršun? Ten saugu?* - vėl šūktelėjo Eimzas.

Belinda prasižiojo atsakyti, bet jos dėmesį trumpam patraukė voratinklis kitapus lango tinklelio. Nors išsikišus viršuj atbraila apsaugojo jį nuo paties liūties smarkumo, lietaus lašai vis tiek kybojo ant plonyčių siūlelių it virpantys deimančiukai. Šio tinklo savininkas buvo įsitaisęs vidury. Nejudėjo. Galbūt negyvas.

- *Mem? Aš klausiau...*

- *Nežinau!* - atsakė Belinda. - *Džonis Marinvilis ir mano vyras anksčiau žiūrėjo, tačiau dabar jie užlipo viršun...* - bet ji nenorėjo užsiminti apie ginklą. Galbūt kvaila - slapukiška - mąstysena, tačiau tai nepakeitė jos nusistatymo, - *kad geriau apsižvalgytų! O kaip jūs?*

- *Čia buvo gana karšta, mem! Moteris iš kvartalo viršaus...* - pauzė. - *Ar jūsų telefonas veikia?*

- *Ne!* - šūktelėjo Belinda. - *Nei telefonas, nei elektra!*

Vėl pauzė. Paskiau per silpstantį lietaus šniokštimą Belinda išgirdo, kaip vyriškis tyliai pratarė "Šūdas!" Paskiau atsiliepė kitas balsas:

- Belinda, tai jūs?

- *Taip!* - atsakė ji, nors nepajėgė iškart nustatyti, kam tas balsas priklauso, nors ir buvo jai pažįstamas. Pasigręžė į kitus, laukdama, kad šie jai padėtų.

- Tai misteris Džeksonas, - pasakė Džimas Ridas per Ralfio petį. Berniukas dar ne visai buvo pasekęs savo sesute miego priebėgon, bet Belindai pasirodė, kad šitai ilgai nebetruks: nykštys jau buvo bepradedąs slysti jam iš burnos.

- *Aš buvau nuėjęs prie paradinių durų!* - vėl šūktelėjo Piteris. - *Gatvė žemyn tuščia iki pat kampo! Visiškai tuščia! Nei žioplių, nei smalsuolių iš Hiacintų gatvės ar iš kito Tuopų gatvės kvartalo. Ar ką nors suprantate?*

Belinda pagalvojo susiraukus, paskiau apsidairė aplinkui. Vien pasimetę žvilgsniai ir nuleistos galvos. Ji vėl pasisuko į langą.

- *Ne!*

Piteris nusijuokė. Tas juokas ją pašiurpino tiek pat, kiek ir mažojo Ralfio Karverio nerišlus murmesys.

- *Tad įsijunkit į mūsų klubą, Bi! Aš irgi nė velnio nesuprantu!*

- O kas gi kiš nosį mūsų kvartalan? - įgėlė Kimė Geler. - Kas gi, jeigu tik turi sveiko proto? Kai čia pyška šūviai, rėkia žmonės ir visa kita?

Belinda nesumojo, ką atsakyti. Žinoma, logiška, bet kažkas čia nesueina... nes žmonės niekad nesielgia logiškai, kai staiga ištinka bėda. Jie subėga ir žiopso. Paprastai iš saugaus, kaip jiems atrodo, nuotolio, bet žiopso.

- *Jūs įsitikinęs, kad ten apačioje ir už kampo nėra žmonių?* - šūktelėjo ji.

Šįsyk pauzė truko taip ilgai, jog jau Belinda buvo bepakartojanti klausimą, bet čia įsikišo trečias balsas, kurį ji atpažino be vargo - senasis daktaras.

- *Mes tenai nieko nematom, bet po lietaus nuo asfalto kyla rūkas! Kol jis neišsisklaidys, nieko tikra nesužinosim!*

- *Bet negirdėt sirenų!* - vėl Piteris. - *O iš šiaurės pusės ar ką nors girdite?*

- *Ne!* - atsakė ji. - *Bet gal užgožia audra!*

- Nemanau, - sumurmėjo Kamė Rid, veikiau *sau pačiai,* o ne visiems, esantiems virtuvėje; jeigu JŪSŲ MIELUTIS PODĖLIS nebūtų buvęs prie pat kriauklės, Belinda būtų jos neišgirdus. - Ne, aš visai taip nemanau.

- *Aš einu pasiimt savo žmonos!* - šūktelėjo Piteris Džeksonas. Iškart pasigirdo protestuojantys balsai. Belinda nepajėgė išskirti žodžių, bet iš emocinio atspalvio nuspėjo, kas per reikalas.

Staiga voras - tasai, kurį ji palaikė negyvu - nusikepurnėjo iš savo tinklo vidurio, užsiropštė ant vienos iš šilkinių gijų ir nuropojo aukštyn, iki pasislėpė po karnizu. "Vis dėlto gyvas, - pagalvojo Belinda. - Tik buvo apsimetęs nudvėsėliu".

Ūmai Kirstena Karver šoko prie lango, taip stipriai stumtelėdama Belindą, jog ši subine būtų įsivertus kriauklėn, jeigu nebūtų suskubus įsitvert į tosios kabančios spintelės kampą. "Bandutės" veidas buvo baltas it popierius, akys išplėstos iš baimės.

- *Tik neik laukan!* - riktelėjo ji. - *Jie sugrįš ir tave nužudys! Sugrįš ir nužudys mus visus!*

Keletą sekundžių iš gretimo namo - jokio atsako, paskiau prašneko Kolis Entredžianas. Jo balsas skambėjo atsiprašomai ir podraug suglumęs:

- *Veltui aušinat burną, mem! Jis išėjo!*

- *Privalėjot jį sulaikyti!* - suspigo Kirstena. Belinda uždėjo ranką ant moters pečių ir išsigando: toks tankus, smulkus drebulys šią krėtė. Atrodė, tuoj tuoj nebesusivaldys. - *Kas jūs per policininkas!*

- Jis jau *nebe,* - atsiliepė Kamė "kokio-velnio-tu-tikiesi" tonu. - Buvo išmestas iš tarnybos, nes varė prekybą vogtais automobiliais.

Siuzė pakėlė galvą.

- Aš tuo netikiu.

- Ką *tu* apie tai išmanai, tokio amžiaus? - subarė ją motina.

Belinda jau rengėsi nučiuožti nuo kriauklės krašto, bet pastebėjo ant vejos užpakaly namo kai ką, dėl ko nustėro. Tatai buvo įsikabinę į vieną vaikiškų sūpuoklių stovą ir spindėjo kaip ir voratinklis lietaus lašeliais.

- Kame?

- Ką?

- Eikš čia.

Kas kas, bet Kamė tikrai žinos, kas ten; už savo namų augino daržą, augalai vazonuose buvo pavertę jos namus džiunglėmis, o knygų apie augalus būtų užtekę visai bibliotekai.

Kamė atsistojo iš savo vietos prie podėlio durų ir priėjo prie lango. Prie jų prisijungė ir Siuzė su motina, taip pat Deivas Ridas.

- Kas yra? - paklausė "Bandutė" Karver, įbesdama į Belindą paklaikusį žvilgsnį. Jos duktė buvo apsivijus rankomis motinos koją tartum medžio kamieną ir vis bandė slėpti savo veidą prie šios džinsinių šortų. - Kas yra?

Belinda, nekreipdama į ją dėmesio, toliau kalbino Kamę:

- Pažvelk ten. Prie sūpuoklių. Matai?

Kamė buvo besižiojanti sakyti, jog nieko nemato, bet Belinda parodė pirštu, ir tada ji pamatė. Rytuose nuo jų sugrumeno audra, ir į langą pūstelėjo vėjo šuoras. Voratinklis už tinklelio suvirpėjo, ir nuo jo nusirito lietaus lašeliai. Tai, ką Belinda buvo pamačius, atsikabino nuo sūpuoklių ir nudriko per pusę Karverių kiemo, statinių tvoros linkui.

- Negali būti, - griežtai tarė Kamė. - Rusiškoji druskė neauga Ohajyje. O jeigu ir augtų... dabar vasara. O vasarą ji tik *šaknijasi.*

- Kas tai yra Rusiškoji druskė, mam? - paklausė Deivas. Viena ranka jis laikė apkabinęs Siuzę per liemenį. - Aš niekada apie tokią negirdėjau.

- Vijoklinė piktžolė, - atsakė tokiu pat griežtu tonu Kamė. - Rusiškoji druskė - tai vijoklinė žolė.

3

Bredas įkišo galvą pro Karverio kabinetėlio duris ir suspėjo pamatyti, kaip Džonis kėlė iš stalčiaus žaliai baltą dėželę su patronais. Kitoje rankoje rašytojas laikė Deivido Karverio revolverį. Buvo persukęs būgnelį, norėdamas įsitikinti, kad lizdai tušti, tačiau, nors ir įsitikinęs, laikė ginklą atsargiai, pirštais neliesdamas gaiduko saugiklio. Bredui jis priminė vieną iš tų vyrukų, kurie per kabelinę televiziją reklamuoja abejotinos vertės prekes: *Ei, žmonės, šis gražuoliukas ne tik padės jums prakiurdinti bet kurį nakties įsibrovėlį, neapdairiai pasirinkusį jūsų namus, taip, žinoma, bet tik palūkėkit, daro ir kai ką daugiau! Pjausto! Smulkina! O juk jūs mėgstate bulvyčių traškučius, bet neturite laiko pasigaminti jų namie?*

- Džoni, - šis pakėlė galvą, ir pirmąsyk Bredas aiškiai suprato, koks išsigandęs rašytojas. Dėl to jį užliejo šiltas jausmas Džoniui. Pats nenumanė kodėl, tačiau taip buvo. - Kažkoks kvailys lauke, ant daktaro vejos. Man regis, Džeksonas.

- Šūdas. Nelabai išmintinga, ką?

- Ne. Žiūrėkit, nepašaukit savęs tuo ginklu, - Bredas, jau beeinąs pro duris, atsisuko. - Nejau mes išprotėjom? Taip jaučiu.

Džonis skėstelėjo prieš save rankomis, tuo parodydamas, jog nieko nesupranta.

4

Džonis darsyk patikrino revolverio lizdus, - tartum viename iš jų, kol jis nežiūrėjo, būtų galėjęs išdygti patronas, - paskiau sugrąžino būgnelį vieton. Užsikišo revolverį už diržo ir dėželę su patronais įsimetė marškinių kišenėn.

Priemenė buvo Ralfio Karverio žaislų minų laukas; vaiką mylintys gimdytojai, matyt, dar nebuvo išmokinę susitvarkyti po savęs. Bredas įėjo į kambarį, kuris veikiausiai buvo mergytės miegamasis. Džonis įsekė paskui jį. Bredas parodė į langą.

Džonis pažvelgė žemyn. Tikrai, ten Piteris Džeksonas. Klūpėjo ant daktaro vejos šalimais savo žmonos. Viena ranka apkabinęs per nugarą, vėl pakėlęs ją sėdimon padėtin. Kitą ranką stengiasi prakišti po jos sulenktais keliais. Merės sijonas buvo gerokai nusislinkęs aukštyn šlaunimis, ir Džonis vėl pagalvojo apie nesančias kelnaites. Na tai kas? Po galais, na tai kas? Džonis matė, kaip krūpčioja nuo verksmo vyriškio pečiai.

Jo regėjimo lauko viršumi šmėkštelėjo sidabrinė šviesa.

Pakėlęs galvą, Džonis išvydo kažką panašų į seną "Airstream" treilerį - o galbūt užkandinę ant ratų - įsukant kairėn į Tuopų gatvę iš Hiacintų gatvės. Jam įkandin sekė raudonasis furgonas, iš kurio buvo nušautas šuo ir laikraščių išvežiotojas, o už šio - tamsiai mėlynasis su metališkais sparneliais. Jis pažvelgė kiton pusėn, Lokių gatvės link, ir išvydo pomadiškai rožinį furgoną su Valentino širdutės radaro lėkšte ant stogo, geltonąjį, pirmiau taranavusį iš užpakalio Merės automobilį ir nustūmusį tą nuo gatvės, ir galiausiai juodąjį su šungrybio formos bokšteliu.

Šešetas jų. Šešetas, dviem artėjančiomis viena į kitą voromis po tris. Labai seniai Vietname Džoniui buvo tekę matyti tokia kovos tvarka išsidėsčiusius amerikiečių desantininkų šarvuočius.

Jie rengėsi suformuoti ugnies koridorių.

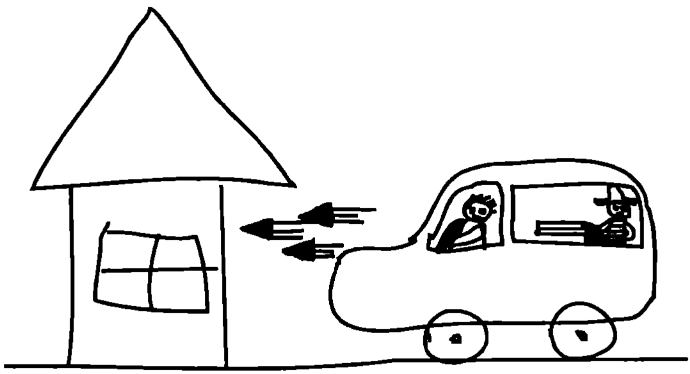
Mirksnį Džonis nustėro. Rankos it švininės karojo jam nuo pečių. Negali būti, pagalvojo jisai su keliančiu šleikštulį nepatikliu įšėliu. Nevalia jums *sugrįžti,* šunsnukiai, nevalia!

Bredas jų nematė, jis žvelgė į vyriškį ant vejos priešais gretimą namą. Sudomintas Piterio pastangų atsistoti su negyva žmona ant rankų. Ir Piteris...

Džonis prisivertė išjudinti dešiniąją ranką, tačiau, užuot truktelėjusi, ši tarytum plaukė oru. Pagaliau jisai užčiuopė revolverio rankeną ir išsitraukė iš už kelnių juosmens. Bet šaudyti nėra kuo. Lizdai be patronų. Nepajėgė tokios būklės ir užtaisyti revolverio. Tad, suėmęs už vamzdžio, rankena išmušė Elenos Karver miegamojo langą.

- *Vidun!* - riktelėjo Piteriui, ir jam pačiam balsas pasirodė tylus, stokojąs stiprumo. Dieve mano, kas per košmaras! Kaip atsitiko, kad jie įklimpo į tokį mėšlą? - *Vidun! Jie vėl atvažiuoja! Jau yra čia! Sugrįžta atgal!*

Sulankstytas lapelis su šiuo piešinuku rastas užrašų knygutėje be pavadinimo, veikiausiai atstojusioje Odrei Vailer dienoraštį. Nors ir nepasirašytas, piešinukas beveik tikrai - Seto Gerino darbas. Jeigu spėsime, kad piešinuko vieta dienoraštyje atitinka čia esančių įrašų laiką, tuomet jis buvo nupieštas 1995-ųjų vasarą, po Herberto Vailerio mirties ir staigaus Hobartų šeimos išsikraustymo iš Tuopų gatvės.

SEPTINTAS SKYRIUS

TUOPŲ GATVĖ /1996-ŲJŲ BIRŽELIO 15-OJI/ 4.44 POPIET

It besimaterializuojantys metaliniai dinozaurai furgonai tartum išnyra iš rūko, kylančio nuo gatvės dangos. Langai nusileidžia; rožinio Svajonių Laivo iliuminatorius vėl atsidaro lyg diafragma; Baunčio mėlynojo Laisvės furgono priekinis stiklas nuslysta žemyn, ir atsiveria vientisa tamsuma, iš kurios styro trejetas pilkšvų šautuvo vamzdžių.

Sugruma griaustinis, ir kažkur šaižiai klykteli paukštis. Trumpam stoja tyla, o paskiau prapliumpa šūviai.

Visur aplinkui vėl tartum sugriaudėja audra, tačiau dabar blogiau - ji liečia kiekvieną. Ir šūviai garsesni nei anksčiau; Kolis Entredžianas, kniūbsčiom prigludęs prie grindų tarpdury, iš Bilingslio virtuvės į svetainę, pirmasis tą pastebi, bet netrukus sumoja ir kiti. Kiekvienas šūvis - it granatos sprogimas ir yra palydimas žemo stūgesio - tokio maždaug per vidurį tarp zvimbulio ir švilpsmo.

Du šūviai iš raudonosios Pėdsekio Strėlės - ir iš Kolio Entredžiano namų kamino lieka tik rusvos dulkės bei stogu besiritančios it akmenėliai plytų atplaišos. Vienas šūvis pataiko į plastikinę plėvelę, kuria uždengtas Keris Riptonas, ir toji suvilnija it parašiutas, kitas - nuplėšia užpakalinį vaikino dviračio ratą. Pirma Pėdsekio Strėlės važiuoja sidabrinis furgonas - tasai, kuris primena senamadišką užkandinę ant ratų. Dalis jo stogo kampu atsiverčia ir pro angą išsikiša kažkokia sidabrinė figūra - pasirodo, tai robotas konfederatų pėstininko uniforma. Jis pasiunčia tris šūvius, tyčia nutaikytus į degantį Hobarto namą. Kiekvieno garsas prilygsta dinamito sprogimui.

Nuo Lokių gatvės pusės pakalnėn besileidžiąs Svajonių Laivas ir Teisingumo Važyklė pliekia ugnį į 251-ąjį ir 249-ąjį numerius - Džozefsonų ir Sodersonų namus. Langai išdūžta. Išlekia durys. Šūvis, nuskambėjęs it paleistas iš nedidelio priešlėktuvinio pabūklo, pataiko į Gario senutėlės "Saabos" galą. Bagažinė įlinksta, skraido raudonos užpakalinių žibintų skeveldros ir *bum!* - sprogsta benzino bakas, mažąjį automobilį apgaubia oranžinės liepsnos ir dūmų kamuolys. Buferio lipdukai (GAL AŠ IR LĖTAS, BET VIS TIEK PIRMA TAVĘS iš dešinės ir MAFIJOS AUTOMOBILIS - iš kairės) sumirgu-

liuoja karštyje lyg miražai. Judantis pietyn furgonų trejetas susitinka su judančiais šiauryn, prasilenkia ir sustoja priešais statinių tvoras, skiriančias Bilingslio sodybą nuo Karverių viršuje ir nuo Džeksonų - apačioje.

Odrė Vailer, kuri, kai prasidėjo šaudymas, virtuvėje valgė sumuštinį, užsigerdama skardinėle alaus, dabar stovi svetainėje, plačiomis akimis žvelgdama pro langą, pamiršus, kad tebelaiko rankoje pusę riekės ruginės duonos su salami dešra ir salotos lapu. Šūviai susilieję išvien, jų trenksmas skelia ausų būgnelius - tikras Trečiasis pasaulinis karas: visa ugnis nukreipta į du namus kitapus gatvės.

Ji pamato, kaip išlekia oran raudonasis Ralfio Karverio vežimaitis - Smarkiukas, vienas šonas sulankstytas, primena metalinę gėlę. Jis kūliavirsčiais persirita per įmirkusį Deivido Karverio kūną, nusileidžia ratais aukštyn, kurie tebesisuka, o paskiau kitas pataikymas sulenkia jį mažne perpus ir pasiunčia gėlių lysvėn kairiau įvažiuojamojo keliuko. Dar viena papliūpa nuplėšia nuo vyrių Karverių duris ir bloškia jas koridoriumi; du Baunčio "Laisvės" paleisti šūviai paverčia dulkėmis didžiumą "Bandutės" vertintų "Hummel'io" figūrėlių.

Vis naujos skylės pasirodo suknežintosios Merės Džekson "Luminos" paskuigalyje, ir paskiau ta irgi susprogsta, viršun pliūpteli liepsnos, kurios praryja automobilį nuo bagažinės iki radiatoriaus grotelių. Kulkos nuplėšia dvi senojo daktaro namo langines. Beisbolo kamuoliuko dydžio skylė prakiurdina pašto dėžutę prie durų; ši nukrinta ant priedurio kilimėlio ir ima rūkti: viduje dega reklaminis prospektas ir "Ohajo veterinarų draugijos" laiškas. Darsyk KABAM! - ir bungalo durų plaktukėlis - sidabrinė senbernaro galva - išnyksta taip įtikinamai kaip moneta iš mago delno. Regis, nekreipdamas dėmesio į vyksmą aplinkui, Piteris Džeksonas vargais negalais atsistoja su žuvusios žmonos kūnu ant rankų. Berėmiai apvalūs jo akiniai, linzės, aptaškytos lietaus lašų, spindi stiprėjančioje šviesoje. Atrodo labiau nei suglumęs - jo veidas kaip žmogaus, išeikvojusio visas savo jėgų atsargas. Tačiau jisai stovi, mato Odrė, stebuklingai sveikas, sveikutėlis, stebuklingai...

Teta Odre!

Setas. Balsas silpnas, bet aiškiai - Seto.

Teta Odre, ar girdi mane?

Taip! Setai, kas dedas?

Nesvarbu! Balsas mažne panikuojantis. *Ar turi, kur pasitraukti? Saugion vieton?* Nejau jis kalba apie Mohonką? Tikriausiai, nusprendžia Odrė.

Taip, aš...

Tad eik ten! silpnai šaukia balsas. *Eik ten, TUOJ PAT! Nes...*

Balsas nebaigia, bet ir taip aišku. Odrė jau nusisukus nuo pašėlusios šaudyklos gatvėje, pasigręžus į kambarėlį, kur vėl eina filmas - Filmas. Garsas kažkokiu būdu pasuktas iki stiprumo, toli pranokstančio jų "Zenito" galią. Seto šešėlis ekstaziškai šokčioja siena aukštyn ir žemyn, prailgintas ir kažkoks baisus; Odrei jis primena labiausiai jos bijotąjį raguotą nelabąjį iš "Nakties ant Pilkojo kalno" - vienos iš filmo "Fantazija" dalių. Vaiko kūne tarytum šėlsta Tekas - kraipo, tampo jį, negailestingai verčia nertis iš kailio.

Tačiau dedasi ne vien tai. Odrė vėl pasisuka į langą, pažvelgia laukan. Iš pradžių pamano, kad regėjimas ją apgauna, negali patikėti savo akimis, - gal Tekas jas kaip nors ištirpdė, sužalojo lęšiukus, - bet pakėlus rankas prieš veidą mato, kad tos atrodo normaliai. To nepasakytum apie Tuopų gatvę. Ta tartum vinguriuoja, kažkokiu nenusakomu būdu prarasdama perspektyvą, keičiasi plokštumos, deformuojasi kampai, susilieja spalvos. Atrodo, tikrovė tuoj tuoj suskystės, ir Odrei topteli, jog žinanti kodėl: ilgas Teko pasirengimų ir tykaus augimo laikotarpis baigėsi. Atėjo laikas veikti. Tekas *kuria.* Tekas *stato.* Setas jai paliepęs išsidanginti iš čia, bent kuriam laikui, bet kur *Setui* eiti?

Setai! pabando ji, iš visų jėgų sutelkdama mintis. *Setai, eime kartu!*

Negaliu! Išeik, teta Odre, išeik tuoj pat!

Kančios tame balse daugiau, nei ji pajėgia ištverti. Odrė vėl pasisuka į arką - tą, kuri veda kambarėlin, bet išvysta ne pastarąjį, o pievą, besileidžiančią linkui uolinės sienos, apaugusios vijoklinėmis rožėmis. Užuodžia jų aromatą, ją apgaubia jaudinantis, švelnus vasaron krypstančio pavasario karštis. O šalimais Dženisė, ir Dženisė klausia, kokia jos mėgstamiausia "Saimono ir Garfunkelio" daina, ir netrukus jiedvi įsigilina į diskusiją apie hitus "Namų link" ir "Aš esu uola" - tą, kuris prasideda žodžiais "Jei nemylėčiau, niekad neverkčiau".

Prisiglaudusieji Karverių virtuvėje guli ant grindų, sunėrę rankas virš pakaušio ir slėpdami veidus; aplinkui pasaulis tartum skilinėja dalimis. Dūžta stiklas, virsta baldai, kažkas sprogsta. Siaubingai stuksendamos kulkos skrodžia sienas.

Staiga "Bandutė" Karver nebegali pakęsti prilipusios prie jos Elės. Žinoma, ji myli dukterį, taip, tikrai, bet dabar jai reikia Ralfio, nori turėti prie savęs Ralfį - guvutį, žvitrutį Ralfį, tokį panašų į savo tėvą. Ji šiurkščiai atstumia mergytę nuo savęs, nekreipdama dėmesio į šios baugštų nuoskaudos šūksnį, ir metasi į nišą tarp viryklės ir

šaldytuvo, kur viršum paklaikusio klykiančio Ralfio susigūžęs Džimas, viena plaštaka it šalmu dengdamas vaiko galvutę.

- *Mammmmyyytee!* - surypuoja Elena ir pamėgina pult paskui ją. Kamė Rid atsiplėšia nuo podėlio durų, sugriebia mergytę per liemenį ir parverčia vėl ant grindų - kaip tik tuo pat metu per virtuvę prazurzia nelyginant milžiniškas skėrys, pataiko į čiaupą ir nukerta šį. Sukiodamasis it parado būgnininko lazdelė, čiaupas praplėšia lango tinklelį ir voratinklį anapus. Vanduo trykšteli iš vamzdžio likučio, iš pradžių mažne iki pat lubų.

- *Paduok jį man!* - surinka "Bandutė". - *Paduok man sūnų! Paduok man s...*

Vėl artėjantis zurzesys, palydėtas garsaus, nemuzikalaus klangtelėjimo, ir vienas iš kabėjusių šalia viryklės varinių puodų suskyla į galybę sulankstytų fragmentų, šrapneliu pažyrančių į šalis. O "Bandutė" pratrūksta rėkti, dabar be žodžių, vien rėkia. Rankomis ji užsidengus veidą. Kraujas plūsta jai pro pirštus, srūva kaklu žemyn. Kreivai susagstytos palaidinukės priekis nužertas vario trupinėlių. Taip pat tie ir jos plaukuose, o didelė skeveldra vibruoja vidur kaktos nelyginant kieno nors sviesto peilio geležtė.

- *Aš nieko nematau!* - suklinka ji ir nuleidžia rankas. Ir kaipgi matys - akių nebėra. Taip pat ir didesniosios veido dalies. Vario dygliai šiaušias iš skruostų, lūpų, smakro. - *Padėkit, aš nematau! Padėk man, Deividai! Kur tu?*

Džonis, gulintis kniūbsčiomis ant grindų greta Bredo viršuje, Elenos kambary, girdi moters klyksmą ir supranta: atsitiko kažkas baisaus. Kulkos švilpia ore viršum jų galvų. Ant tolimosios sienos - Edžio Vederio* fotografija; Džonis šliaužte pajuda durų į priemenę linkui, ir tuo pat metu Edžio krūtinėje atsiranda didžiulė, žiojėjanti, kulkos pramušta skylė. Dar viena pataiko į vaiko dydžio veidrodį virš Elenos tualetinio stalelio. Žybsinčios šukės ištyška per kambarį į visas puses. Kažkur kvartale sublerbia apsauginė automobilio signalizacija, kurios garsai pragariškai susilieja su "Bandutės" Karver klyksmais. O apšaudymas nesiliauja.

Atsidūręs žaislais nubarstytoje priemenėje, Džonis girdi greta savęs pridususį Bredo šniokštesį. Pragariška diena aerobikos kaip tokiam didžpilviui, pagalvoja Džonis... bet tuoj pat ši mintis, iš apačios atsklindantis moters klyksmas ir šūvių trenksmas nebepasiekia jo sąmonės. Lyg būtų užsirovęs ant Maiko Taisono dešinės.

---

* Eddie Vedder - roko grupės "Pearl Jam" vokalistas.

- Tas pats tipas, - sukužda jis. - O Dieve, Jėzau šventas, tas pats krušlius!

- Gulkitės, kvanki! - Bredas sugriebia jį už rankos ir trukteli žemyn. Džonis virsta priekin it automobilis, nuslydęs nuo blogai pastatyto domkrato, ir tik dabar, atsitrenkęs į grindis, sumodamas, jog buvo pasikėlęs keturpėsčiom. Nematomos kulkos varpo orą jam virš galvos. Sutrupa prie laiptų pradžios įrėmintos vestuvinės nuotraukos stiklas; pati nuotrauka gerąja puse nukrenta ant kilimo dunktelėdama. Sekundę vėliau sutrupa medinis suktinių laiptų kolonos bumbulas, pažerdamas spiečių aiženų; Bredas pasilenkia, užsidengdamas veidą, bet Džonis, užmiršęs viską, stebeilija į kažkokį daiktą ant koridoriaus grindų.

- Kas jums? - klausia Bredas. - Numirt užsimanėt?

- Tai jis, Bredai, - pakartoja Džonis. Jis panardina pirštus sau į plaukus ir smarkiai juos timpteli, norėdamas įsitikinti, kad visa tai iš tiesų dedasi. - Tas... - jiems virš galvų bjauriai suzvimbia - lyg kas būtų užgavęs gitaros stygą, ir koridoriaus šviestuvas susprogsta, apiberdamas abu stiklais. - Tas tipas, kuris vairavo mėlynąjį furgoną, - užbaigia sakinį jis. - Buvo dar vienas, kuris nušovė Merę, panašesnis į žmogų, bet kaip tik šitas sėdėjo prie vairo.

Jis ištiesia ranką ir paima nuo grindų, kurios dabar nužertos ne tik žaislais, bet ir stiklais bei aiženomis, vieną iš Ralfio Karverio kovinių figūrėlių. Tai kitos planetos gyventojas išsišovusia kakta, įkypomis, tamsiomis, didžiulėmis akimis ir burna, kuri visai ne burna, o tartum koks mėsingas straublys. Apsirengęs jis žalsva, mainančia spalvą uniforma. Jo galva plika, neskaitant styrančio šviesių plaukų kuokšto, Džoniui primenančio nelyginant romėnų centuriono šalmo skiauterę. "Kur tavo skrybėlė?" - pagalvoja Džonis, įsistebeilijęs į figūrėlę, o kulkos švilpia jam virš galvos, sminga į sienų apmušalus, aižo tinko balanas po jais. Figūrėlė atrodo šiek tiek panaši į Spilbergo filmo "ET" personažą. Kur tavoji atlenkta kavaleristo kepurė, mažiau?

- Apie ką jūs murmate, - klausia Bredas, visu ilgiu prisiplojęs pilvu ant grindų. Jis paima iš Džonio kokių septynių colių dydžio figūrėlę ir pažvelgia į ją. Vienas iš Bredo putnių skruostų prakirstas stiklo - nuo palubės šviestuvo, nusprendžia Džonis. Apačioj moters klyksmas nutyla. Bredas žiūri į ateivį iš kitos planetos, paskiau įbeda į Džonį bemaž komiškai suapvalėjusias akis.

- Šūdus paistot, - sako jis.

- Ne, - atsako Džonis. - Anaiptol. Ir Dievas paliudys, anaiptol. Aš niekad nepamirštu kartą matyto veido.

- Ką jūs norit pasakyti? Kad žmonės, kurie tai daro, užsidėję kaukes, idant tie, kurie išliks gyvi, negalėtų paskiau jų atpažinti?

Ši mintis iki šiol nebuvo atėjus Džoniui galvon, bet ji visai nebloga.

- Veikiausiai taip ir bus. Bet...

- Bet ką?

- Nebuvo *panašu* į kaukę. Štai kas. Nebuvo panašu į kaukę.

Bredas dar kurį laiką stebeilija į Džonį, paskiau numeta figūrėlę į šalį ir pradeda rangytis laiptinės link. Džonis pakelia žaislą, dar šiek tiek jį apžiūri ir susiraukia, kai dar viena kulka įskrieja pro langą koridoriaus gale - pro tą, kuris išeina į gatvę - ir prazyzia tiesiai jam virš galvos. Jis įsikiša kovinę figūrėlę kelnių kišenėn, bet ne ton, kurioje jau guli keistai didžiulė kulka, ir ima rangytis paskui Bredą.

Ant vejos priešais senojo daktaro namą tebestovi Piteris Džeksonas su žmona ant rankų, per visą tą ugnies uraganą likęs sveikas ir gyvas. Jis mato futuristiškų formų furgonus užtemdytais stiklais, mato šautuvų vamzdžius, besispjaudančius ugnimi, taip pat pro sidabriniojo ir raudonojo tarpą mato Sodersonų įvažiuojamajame keliuke liepsnojančią Gario Sodersono senąją mėšladėžę “Saabą”. Bet visa, kas dedasi aplink, jam nė motais. Jis mąsto apie tai, kaip ką tik sugrįžo iš darbo namo. Kažkodėl šitas dalykas jam svarbiausias. Mąsto, kad kiekvieną pasakojimą apie šią baisiąją popietę (mintis, kad galįs *neišgyventi* šios baisios popietės nė neatėjus jam į galvą, bent kol kas ne) žodžiais *Aš ką tik sugrįžau namo iš darbo.* Ši frazė jo galvoje tapo savos rūšies magiška konstrukcija - tiltu atgalios į normalų ir tvarkingą pasaulį, kuriame - kaip dar tik prieš valandą Piteriui atrodė - jis gyveno ir tikėjosi gyventi dar daugelį metų ir dešimtmečių: *Aš ką tik sugrįžau namo iš darbo.*

Taip pat jis mąsto apie Merės tėvą, Mirmonto dantistų koledžo profesorių Brukline. Henris Kepneris ir šio žmogaus kažkoks bauginantis padorumas visados Piteriui keldavo nemažą baimę; širdies gilumoje Piteris žinojo kad Henris Kepneris laiko jį nevertu savo dukters (ir su šia nuomone Piteris Džeksonas širdies gilumoje sutikdavo). O dabar Piteris stovi ant šlapios žolės, aplinkui siaučia uraganinė ugnis, ir jis klausia savęs, ar kada nors įstengs pasakyti misteriui Kepneriui, kad blogiausios neišsakytosios uošvio nuojautos išsipildė: nevertasis žentas nesugebėjo apsaugoti nuo žūties jo vienturtės dukters.

Tačiau tai ne mano kaltė, mąsto Piteris. Galbūt man pavyks padėt jam perprasti tiesą, jeigu pradėsiu žodžiais: Aš ką tik sugrįžau namo iš d...

- *Džeksonai!*

Tas balsas ištrina iš minčių jo rūpesčius. Piteris susvirduliuoja, vos susituri nesurikęs. Tartum kažkieno burna prasižiojo jo sąmonėje, iškąsdama tenai skylę. Merė slysta jam iš rankų, vos visai neišsprūsta, ir Piteris tvirčiau prispaudžia ją prie savęs, nebodamas raumenų skausmo. Ir tuo pat metu jis ima šiek tiek suvokti tikrovę. Didžiuma furgonų vėl pajuda, bet labai pamažu ir vis tebešaudo. Rožiškai rausvasis ir geltonasis dabar pliekia į Ridų ir Gelerių sodybas, sutrupina baseinukus paukščiams, numuša kranų čiaupus, išteškina pusrūsio langus, nukerta gėles ir krūmų šakeles, pramuša stogvamzdžius, kurie pakrypę nusmunka ant vejų.

Tačiau vienas furgonas nejuda. Juodasis. Stovi kitapus gatvės, bemaž visiškai užstodamas Vailerių namą. Bokštelio šarvas nuslysta į šonus ir iš jo, nelyginant šmėkla pro namo, kuriame vaidenasi, langą išnyra spindinti figūra, visa perdėm šviesiai pilka ir juoda it mirtis. Tiktai, mato Piteris, figūra ant kažko stovi. Tatai atrodo kaip sklendžiančioji pagalvė ir tartum dūzgia.

Ar tai žmogus? Piteriui sunku pasakyti. Vilki lyg nacių uniforma, ištisai juoda, iš žvilgančios medžiagos su sidabriniais apvadais, bet virš apykaklės nėra žmogiško veido; po teisybei, išvis nėra jokio veido.

Tik juoduma.

- *Džeksonai! Eikš šen, drauguži!*

Jis bando pasipriešinti, nepajudėti iš vietos, bet kai balsas vėl pasigirsta, Piterio sąmonėje jau nebe burna, o žvejo kablys, grimztantis vis gilyn, raunantis iš galvos mintis. Dabar jis žino, ką jaučia užkibęs ant meškerės upėtakis.

- *Na, judinkis, drauguž!*

Piteris žengia per lietaus išblukintus "klasių" kvadratėlius ant šaligatvio (šį rytą juos nubraižė Elena Karver ir jos bičiulė Mindė iš gretimo kvartalo), paskiau viena jo koja pataiko į nutekamąjį griovelį. Šniokšdamas vanduo užlieja batą, bet Piteris nė nepajunta. Jo protas dabar girdi kažką labai keista - tartum ten bėgtų garso takelis. Lyg skambėtų gitaros brunzgesys, tarytum sena Dueino Edžio instrumentinė pjesė. Melodija Piteriui pažįstama, tačiau jis tiksliai nepajėgia nustatyti kokia. Ir tai paskutinis siutinantis štrichas.

Šviesioji figūra ant sklendžiančiosios pagalvės nusileidžia iki gatvės dangos. Piteris prieina arčiau, tikėdamasis išvysti žmogaus veidą dengiantį juodą audeklą (gal nailoninį, o gal šilkinį), dėl kurio šis atrodo toks vaiduokliškai nesantis, bet *neišvysta,* ir kai susprogsta "E-Z" krautuvėlės vitrinos stiklas, Piteris suvokia baisų dalyką: veido jis nemato, nes ten šio nėra. Žmogus iš juodosios mašinos neturi veido!

- O Dieve, - suvaitoja jis - taip tyliai, jog pats vos išgirsta save. - O Dieve, tik ne tai.

Dvi kitos figūros žvelgia nuo juodojo furgono bokštelio žemyn. Viena - barzdotas tipas, vilkintis apdriskusia lyg Pilietinio karo laikų uniforma. Antroji - moteris glotniais juodais plaukais ir žiauriais, gražiais veido bruožais. Jos spalva blyški tartum vampyro iš komiksų. Uniforma, kaip ir to beveidžio, juoda su sidabriniais apvadais, gestapiška. Ant kaklo nuo grandinėlės jai kabo toks neva deimantas, - didumo sulig balandžio kiaušiniu, - kuris blyksi lyg psichodeliškojo septintojo dešimtmečio likinys.

Ji - iš piešinuko, mąsto Piteris. Kokio nors bręstančio berniuko pirmasis nedrąsus seksualinės fantazijos bandymas.

Atsidūręs dar arčiau prie beveidžio, Piteris suvokia kur kas baisesnį dalyką: to žmogaus išvis nėra. Nei anų dviejų kitų, nei juodojo furgono. Jam atminty iškyla vienas šeštadienio rytmetys, - tada galėjo turėti ne daugiau kaip šešerius ar septynerius metus, - kai jis kino salėje nuėjo iki pat ekrano ir pirmąsyk suprato, jog visa tai - tik pašvinkęs triukas. Iš dvidešimties colių atstumo vaizdai - tik ūkas; viena, kas tikra - tai šviesus atspindintis ekrano gruntas, kuris patsai visiškai švarus, toks pat neišraiškingas kaip sniego pusnis. Taip ir privalėjo būti, kad iliuzija nusisektų. Ir čia tas pat, Piteris ne mažiau kvailai nustebęs kaip tąkart. Aš manau Herbo Vailerio namą, galvoja jis. Matau kiaurai furgoną.

- *DŽEKSONAI!*

Bet *šitai* realu - tas balsas, taip pat ir kulka, atėmusi Merei gyvybę. Su skausminga grimasa jisai surinka, mirksnį stipriau prispaudžia sau prie krūtinės žmonos kūną, o paskiau pats nesuvokdamas, ką daro, nudrebia ją ant gatvės dangos. Tartum kažkas prie ausies jam būtų prikišęs portatyvinio megafono garsiakalbį ir įjungęs visu stiprumu, o paskiau subliuvęs jo pavardę. Kraujas pliūpteli Piteriui iš nosies, ima sunktis iš akių kampučių.

- *TENAI, DRAUGUŽ!* - juodsidabrė figūra, dabar nemateriali, bet vis tiek grėsminga, rodo į Vailerių namą. Realus vien balsas, bet Piteriui tiek ir tereikia to realumo, kuris - nelyginant grandininio pjūklo ašmenys. Jo galva lošteli - dargi taip smarkiai, jog akiniai ant nosies nuslysta įstrižai. - *MUMS REIKIA DAR GEROKAI PASIDARBUOTI! TAD VERČIAU PASKUBĖK!*

Jis ne eina linkui Herbo ir Odrės namo, o yra tenlink traukiamas, tempiamas vidun. Kai žengia kiaurai pro juodą, beveidę figūrą, Piterio mintį mirksnį užplūsta keistas vaizdinys: spageti, nenatūraliai

raudoni - tokie, kokie parduodami konservų dėžutėse, ir hamburgeris. Visa sumaišyta baltame dubenyje, kurio pakraščiu nupieštos šokančios "Warner Bros" animacinio filmuko figūrėlės - Bagsas, Elmeris ir Dafis. Vien *pagalvojus* apie tokį maistą, Piterį paprastai supykindavo, bet šiuo momentu vaizdinys nepalieka Piterio minčių, nes jaučiasi baisiai alkanas; jis geidžia tų blyškių tešlos juostelių ir to nenatūraliai raudono padažo. Netgi mirksnį išnyksta iš galvos skausmas.

Piteris pražengia pro juodojo furgono vaizdo projekciją kaip tik tuo metu, kai mašina vėl pajuda iš vietos, ir toliau artinasi cementiniu takučiu prie namo. Akiniai galutinai nebeišsilaiko ant nosies ir nukrenta, tačiau Piteris to nepastebi. Nors vis tebegirdi paskirus šūvius, bet jie tolimi, atsklindantys iš kito pasaulio. Gitaros brunzgesys vis tebeskamba jam galvoje, ir kai Vailerių namo durys atsiveria pačios savaime, prie gitaros prisijungia ragai, ir Piteris prisimena, iš kur ta melodija. Tai muzikinė ano seno televizijos serialo "Bonanza" tema.

"Aš ką tik sugrįžau namo iš darbo, - mąsto jis, įžengdamas į tamsų dvokiantį kambarį, kuriame tvyro prakaito ir seno hamburgerio tvaikas. - Aš ką tik sugrįžau namo iš darbo". Durys paskui jį užsitrenkia. Piteris perkerta svetainę arkinės angos ir televizoriaus garsų linkui. "Kodėl tu vilki ta uniforma? - kažkas klausia. - Karas jau pasibaigęs mažne prieš trejus metus, tu negirdėjai?"

"Aš ką tik sugrįžau namo iš darbo", - mąsto Piteris, tartum tai paaiškintų viską - jo žuvusią žmoną, šaudymą, žmogų be veido, sudvisusį šio kambarėlio orą. Sėdintysis prieš televizorių atsisuka į jį, ir Piteris nebemąsto nieko.

Tenai lauke, gatvėje, furgonai, kurie buvo suformavę ugnies koridorių, padidina greitį, juodasis sparčiai pasiveja Svajonių Laivą ir Teisingumo Važyklę. Barzdočius bokštelyje paleidžia paskutinį šūvį. Tasai pataiko į pašto dėžutę prie "E-Z" krautuvėlės, pramušdamas joje softbolo kamuoliuko didumo skylę. Paskiau užpuolikai pasuka kairėn, į Hiacintų gatvę, ir dingsta iš akių. Rūtis-Tūtis, Laisvė ir Pėdsekio Strėlė pasišalina Lokių gatve, išnykdami rūke, kuris iš pradžių išskydina anų siluetus, o paskiau ir visai praryja.

Pas Karverius Ralfis ir Elena klykia, regėdami savo motiną, sukritusią ant slenksčio iš virtuvės priemenėn. Tačiau ji nepraradus sąmonės; tampomas konvulsijų jos kūnas pašėlusiai blaškosi į šalis, tartum nervų sistema siaustų galingi dirginimo gūsiai. Lipnus kraujas tįsalais sunkiasi iš suknežinto veido, giliai gerklėje narna sudėtingi garsai lyg koks dainingas urzgesys.

- *Mamyte! Mamyte!* - klykia Ralfis, ir Džimas Ridas nebepajėgia nutures besimuistančio, besiveržiančio iš jo glėbio berniūkščio, kuris pribėga prie mirštančios ant virtuvės slenksčio motinos.

Džonis ir Bredas užpakaliais leidžiasi laiptais, - po vieną pakopėlę, lyg žaidžiantys vaikai, - bet kai Džonis pasiekia apačią ir sumoja, kas įvyko, kas vis dar vyksta, jis pašoka ant kojų ir puola bėgt, iš pradžių nuspirdamas į šalį suniokotas tinklelines duris, paskiau - traiškydamas Kirstenos mėgtųjų porcelianinių figūrėlių liekanas.

- Ne, gulkis! - sušunka jam Bredas, bet Džonis nekreipia dėmesio. Svarbiausia jo mintis - kaip kuo greičiau atskirti mirštančiąją nuo vaikų. Jie daugiau neturi matyti jos kančių.

- *Mamyyyte!* - spiegia Elena, bandydama ištrūkti iš Kamės rankų. Mergytės nosis kraujuoja. Jos akys paklaikusios, bet velniškai nuovokios. - *Mamyyyyte!*

Kirstena Karver negirdi - tos dienos, kai rūpinosi savo vaikais ir vyru, kai slapčia troško pati kurti gražias "Hummel'io" figūrėles (daugelis iš kurių, ji tikėjosi, veikiausiai bus panašios į jos žavutį sūnelį) jau praeity. Ji padūkusiai blaškos tarpdury - kojos spardos, rankos plakas, tai iškyla, tai nukrenta žemyn, sumušdamos jai per pilvą ir vėl pakildamos it pabaidyti paukščiai. Kirstena narna ir dejuoja, narna ir dejuoja garsais, kurie nesusideda į žodžius.

- Pašalinkit ją iš čia! - šaukia Džoniui Kamė. Pasibaisėjusi ir su gailesčiu ji žvelgia į "Bandutę". - Pašalinkit ją nuo vaikų, dėl Dievo meilės!

Džonis pasilenkia, kelia, ir gretimais atsiranda Belinda padėti jam. Abu nuneša Kirsteną svetainėn ir paguldo ant sofos, kurią ji ištisas savaites kamuodavo ir iš kurios dabar pro žiojėjančią skylę virsta kamšalas. Bredas atbulom traukiasi prieš juos, duodamas vietos, ir vis nervingai žvilgčioja per petį gatvėn, kuri vėl, regis, tuščia.

- Tik neprašykite *manęs,* kad šitai susiūčiau, - pratarια "Bandutė" žaismingu tonu ir siaubingai nusijuokia springdama.

- Kirstena, - sako Belinda, pasilenkdama ir paimdama vieną jos ranką. - Viskas bus gerai. Tu išgysi.

- Tik neprašykite *manęs,* kad šitai susiūčiau, - pakartoja moteris ant sofos. Šįkart jos balsas toks, lyg ką nors mokytų. Jų akyse, kai visi trys stovi, žvelgdami žemyn į Kirsteną, kruvina dėmė jai po galva tamsėja, kraujas nudažo medžiagą vis plačiau. Džoniui tai primena aureolę, kurią Renesanso dailininkai kai kada nutapydavo apie savąsias madonas. Ir tada vėl atsinaujina traukuliai.

Belinda pasilenkia ir sugriebia Kirsteną už besitampančių pečių.

- Padėkit man! - nirčiai sušvokščia ji Džoniui ir savo vyrui. Ji vėl verkia. - O, kvailiai, juk aš viena nepajėgsiu, *padėkit* man ją nuturėti!

Gretimame name Tomas Bilingslis vis stengiasi gelbėti Marielės gyvybę netgi per patį antpuolio įkarštį, dirbdamas pasitikinčiai it karo lauko chirurgas. Dabar žaizda jau susiūta ir kraujavimas beveik sustabdytas, pro trigubą marlės sluoksnį vos vos sunkiasi purvinai raudonas protėkis. Bet pakėlęs akis į Kolį senasis daktaras krato galvą. Jam didesnį rūpestį kelia šauksmai iš kaimyninio namo negu ką tik atlikta operacija. Šiaip ar taip, ne itin daug ką jaučia Marielei Soderson, bet daktaras bemaž neabejoja, kad ten šaukianti moteris - tai Kirstė Karver, o Kirstė jam labai patinka.

- Ėgi, ėgi, oho, - garsiai prataria jis. - Tikrai, tai bent!

Kolis žvilgteli Gario pusėn, norėdamas įsitikinti, ar tas išgirdo. Tačiau Garis dabar daktaro virtuvėje. Nekreipia dėmesio į vaikų klyksmus ir verksmą gretimame name, nesuvokia, kad jo žmona baigta operuoti, tik įnikęs atidarinėja ir uždarinėja spintučių dureles - nuodugniai, it prisiekęs alkoholikas, ieškantis kaušalo. Vildamasis surasti alaus ar šaldytos degtinės, tiktai labai trumpam dirsteli šaldytuvan, ir tai suprantama - ten, ant antros lentynos, guli jo žmonos ranka. Kolis pats ją ten padėjo, nustumdamas į šalį, kad padarytų vietos, čia esančius produktus - salotų uždarą, marinuotas daržoves, majonezą, šiek tiek užsilikusio pjaustyto kumpio, įvynioto į polivinilinę plėvelę. Jis netiki, kad ranka kada nors bus prisiūta netgi šiame stebuklų ir sensacijų amžiuje, bet vis tiek nepajėgė prisiversti padėt ją daktaro podėlin. Ten per šilta. Priviliotų muses.

- Ar ji numirs? - klausia Kolis.

- Nežinau, - atsako Bilingslis. Jis nutyla, irgi žvilgteli Gario pusėn, atsidūsta ir persibraukia rankomis žilus ir tankius kaip Alberto Einšteino plaukus. - Veikiausiai. Dargi tikrai, jeigu greit nepateks ligoninėn. Jai reikia nemaža pagalbos. Visų svarbiausia - kraujo perpylimo. Sprendžiant iš šauksmų, gretimame name taip pat kažkas sužeistas. Man regis, Kirstena. Ir, galimas daiktas, ne tik ji.

Kolis linkteli.

- Misteri Entredžianai, kaip jūs manote, kas čia dedasi?

- Nieko nesuprantu.

Sintija pačiumpa laikraštį (Kolambo "Dispatch", ne Ventvorto "Shopper'į"), kuris per visą tą sąmyšį buvo nukritęs ant grindų, susuka jį ir pamažu šliaužia prie paradinių durų. Laikraščiu pasišluoja iš kelio stiklo duženas - jų ten stebėtinai daug.

Stivas jau rengiasi ją sustabdyti, paklausti, nejau trokštanti mirties, paskiau nuryja žodžius. Kai kada jam apšviečia protą dėl įvairių dalykų. Beje, kartais dėl labai svarbių. Sykį, kai ant Vaildvudo lentatakių taikingai burdavo iš delnų ateitį, jį taip stipriai apšvietė, jog tą

pat vakarą metė šį darbą. Jam paaiškėjo, kad besijuokianti septyniolikmetė serga kiaušidžių vėžiu. Labai piktu, toli pažengusiu, bet koks įmanomas gydymas pavėluotas gal visu mėnesiu. Ne šitaip norėtum, kad tau apšviestų protą dėl dailios žaliaakės mokinukės, jeigu tavo gyvenimo devizas

JOKIŲ PROBLEMŲ.

Štai ir dabar jam apšviečia protą, taip pat aiškiai, kaip ir tąsyk, tačiau gerokai optimistiškiau: apšaudžiusieji pasitraukė, bent kol kas. Pats negali pasakyti, iš kur tai žino, bet vis tiek yra tuo įsitikinęs.

Užuot pašaukęs Sintiją atgal, Stivas prisijungia prie jos. Vidinės durys nuo kelių šūvių žiojėja atlapos (ir jos taip persikreipusios, jog Stivas abejoja, ar kada nors beužsidarys), ir vėjelis, dvelkiantis pro suplėšytą tinklelį, tiesiog palaima - maloniai glosto ir vėsina jo prakaituotą veidą. Gretimame name vaikiūkščiai tebeverkia, bet klyksmas liovėsi, bent kol kas, ir tai - atokvėpis.

- Kurgi jis? - iš balso Sintija atrodo suglumus. - Žiūrėk, čia jo žmona... - ji parodo į Merės kūną, kuris dabar guli gatvėje, beveik prie vakarinės pusės šaligatvio, ir jos plaukų sruogos plūduriuoja šniokščiančiame nutekamuoju grioveliu vandenyje. - Bet kurgi jis, Misteris Džeksonas?

Stivas parodo pro suplėšytą apatinę tinklelio dalį:

- Tame name. Tikriausiai. Matai jo akinius ant takučio?

Sintija prisimerkia, paskiau linkteli.

- Kas ten gyvena? - klausia ją Stivas.

- Nežinau. Aš čia neseniai, tad...

- Misis Vailer ir jos sūnėnas, - jiems už nugaros atsiliepia Kolis. Abu atsisuka ir išvysta, kad šis pritūpęs žvelgia laukan pro jų tarpą. - Berniukas ne visai išsivystęs, jam autizmas, disleksija ar katatonija... ar dar vienas iš tų prakeiktų dalykų, apie kuriuos nelabai susigaudau. Jos vyras numirė pernai, tad jie dabar dviese. Džeksonas... tikriausiai... tikriausiai bus... - sakinio jis nenutraukia, bet balsas silpsta sulig kiekvienu žodžiu, kol galop visai nutyla. Kai jis vėl prabyla, balsas toks pat silpnas... ir labai mąslus. - Kas per velnias?

- Ką? - neramiai klausia Sintija. - Ką?

- Jūs juokaujate? Nejau pati nematote?

- Nematau ko? Aš matau moterį, matau jos vyro aki... - dabar ir jos balsas nuslopsta.

Stivas žiojasi paklausti, koks reikalas, paskiau sumoja - bent šiek tiek. Jam dingojas, kad turėjo tai pamatyti anksčiau, nors ir esąs šioje gatvėje pašalietis, jeigu jo dėmesį nebūtų nukreipęs kūnas, nukritę

akiniai ir nerimas dėl misis Soderson. Jis žino, ką privaląs padaryti, ir iš esmės telkė drąsą šiam žygiui.

Tačiau dabar jis paprasčiausiai tik žvelgia per gatvę, jo akys pamažu slenka nuo "E-Z" krautuvėlės prie gretimo namo aukščiau - to, kur paaugliai žaidė frisbiu, kai jis įsuko gatvėn, o paskiau - dar prie vieno, tiesiai priešais - to, kur tikriausiai prisiglaudė Džeksonas, kai apšaudymas tapo itin įnirtingas.

Tenai kai kas pasikeitę nuo tada, kai pasirodė furgonai su šauliais. Kiek labai pasikeitę, Stivas negali pasakyti, nes jis čionai svetimas, gatvė jam *nepažįstama,* iš dalies trukdo gaisro dūmai ir tebekylantis nuo šlapios dangos rūkas, todėl namai anapus atrodo bemaž vaiduokliškai, tartum regimi kokiame nors miraže... Tačiau yra pasikeitę.

Vietoje Vailerių namo lentinės apkalos - rąstai, o ten, kur būta panoraminio lango, dabar trejetas kur kas paprastesnių - senamadiškų, kas nors galėtų pasakyti, - su daugeliu kvadratėlių. Paradinės durys iš statmenų lentų, sutvirtintų "Z" pavidalu sukaltų strypų. Namas šalimais iš kairės...

- Sakykit, - prataria Kolis, žvelgdamas į tą patį objektą, - nuo kada Ridai gyvena sukruštoje rąstų troboj?

- O nuo kada Geleriai gyvena plūktinėje *hasiendoje?* - klausimu į klausimą atsako Sintija, žvelgdama į dar vieną namą toliau.

- Jūs, žmonės, juokaujate, - atsiliepia Stivas. Ir silpnu balsu prideria: - Juk taip?

Nė vienas neatsako. Abu atrodo mažne užhipnotizuoti.

- Nesu tikras, kad iš tiesų tai matau, - pagaliau sako Kolis. Jo balsas neįprastai dvejojantis. - Tai...

- Oro mirgesys, - užbaigia mergina.

Kolis pasigręžia į ją.

- Aha. Toks vaizdas būna, kai į ką nors žiūri viršum šiukšlių degintuvo, arba...

- Padėkit kas nors mano žmonai! - šūkteli Garis iš svetainės prieblandos. Jisai susirado butelį kažko - Stivui nematyt ko - ir stovi prie Esteros - balandės, mėgusios piešti pirštais. "Ne, - pagalvoja Stivas, - neįmanoma, kad balandžiai turėtų pirštus". Garis tvirtai nepastovi ant kojų, velia žodžius. - Padėkit kas nors Marielei! Ji neteks savo phakeiktos rankos!

- Reikia iškviesti jai pagalbą, - linkteli Kolis. - Ir...

- ...taip pat mums visiems, - užbaigia Stivas. Tiesą sakant, jam kiek lengviau, kad ne tik jis vienas supranta šią tiesą, kad neturės pats

visko imtis ant savo pečių. Berniūkštis gretimame name liovėsi verkęs, bet Stivas tebegirdi mergytę, raudančią dreskiančiais, ašaringais pasikūkčiojimais. "Margritė Kirmėlytė, - pagalvoja jis. - Štai kaip broliukas ją vadino. Margritė Kirmėlytė myli Iteną Houką, sakė ansai".

Stivui staiga kilo noras, tiek pat stiprus, kiek ir neįprastas, nueiti į gretimą namą ir susirasti tą mergytę. Atsiklaupti, apkabinti ją, priglausti sau prie krūtinės ir pasakyti, kad galinti mylėti ką tinkama. Iteną Houką, Niūtą Gingričą*, bet ką. Bet, užuot padaręs tai, jis vėl nužvelgia gatvę. "E-Z" krautuvėlė, kaip jam atrodo, nepasikeitusi; vis dar tokio pat dvidešimtojo amžiaus pabaigos Parankiosios Parduotuvės stiliaus, kuris kartais įvardijamas kaip Pastelinis Šlakbetonis, kartais - kaip Natiurmortas Su Šiukšlių Konteineriu. Nėra graži, anaiptol, tačiau sava, ir esamomis aplinkybėmis tatai gera. "Raiderio" sunkvežimis tebestovi aikštelėje, mėlynas taksofono ženklas tebekabo, "Marlboro" reklama tebepuošia duris ir...

...ir stovai dviračiams dingę.

Na, *tiksliau,* ne dingę, o *pakeisti.*

Pakeisti kažkuo, įtartinai primenančiu turėklą arkliams pririšti, kokį gali pamatyti vesternuose.

Sutelkęs pastangas, jis vėl nukreipia iš pradžių akis, o paskiau ir mintis į kopą, kuris sutinka su Stivu, jog visi reikalingi pagalbos. Tiek pas Karverius, tiek ir pas senąjį daktarą, sprendžiant iš garsų.

- Šioje gatvės pusėje, už namų, tęsiasi žalioji juosta, - sako Kolis. - Ja eina takutis. Daugiausia juo naudojasi vaikai, tačiau ir man jis pažįstamas. Už Džeksonų namo takutis šakojasi. Viena atšaka eina linkui Hiacintų gatvės ir išnyra vidury kvartalo prie autobusų stotelės. Antroji veda į rytus, linkui Anderson aveniu. Jeigu pas andersoniečius irgi tokia pat, jūs man atleiskite, krušalynė...

- Kodėl turėtų būti? - klausia Sintija. - Toje pusėje nesigirdėjo šaudant.

Entredžianas keistai, kantriai ją nužvelgia.

- Iš tos pusės irgi nepasirodė jokios pagalbos. O mūsų gatvėje krušalynė, neturinti nieko bendra su šaudymu, jeigu jūs dar to nepastebėjote.

- O, - prataria mergina nupuolusiu balsu.

- Šiaip ar taip, jeigu Anderson aveniu toks pat šėlsmas kaip ir Tuopų gatvėje, - tikiuosi, taip nėra, bet jeigu būtų, - tai ten esama dre-

---

* Newt Gingrich - buvęs istorijos profesorius iš Džordžijos valstijos, 1994 m. tapęs JAV Atstovų rūmų spikeriu nuo respublikonų partijos.

nažinės pralaidos, kuri eina mažų mažiausia po gatve, gal dar toliau, iki pat Kolambo plačiosios. Ten turėtų būti žmonių, - tačiau neatrodo, kad jis iš tiesų tuo tikėtų.

- Aš eisiu su jumis, - pasisiūlo Stivas.
- Jūs įsitikinęs, kad tai gera mintis?
- Iš esmės, taip. Manau, kad piktadariai pasitraukė, bent laikinai.
- Kodėl jūs taip manot?

Stivas, kuriam visiškai nesinori pripažinti savosios trumpos lentatakinio ateities spėjiko karjeros, sako, tiesiog tą nujaučiąs. Jis mato Kolį Entredžianą svarstant pasiūlymą ir dar šiam nė nepravėrus burnos žino, kad kopas sutiks. Ir čia jokia aiškiaregystė. Trys žmonės buvo užmušti šią popietę Tuopų gatvėje (ką jau kalbėti apie Hanibalą, šunį, kuris vaikėsi frisbius), dar daugiau sužeistų, vienas namas dega iki pamatų ir nė viena, po šimts, ugniagesių mašina neatskuba gesinti gaisro, kažkokie bepročiai - maniakiški žmogžudžiai - važinėja gatvėmis, ir tam vyriokui būtų ne visi namie, jeigu norėtų pats vienas gautis per giraitę iki gretimo kvartalo.

- O kaip dėl jo? - paklausia Sintija, atbulu nykščiu krypteldama Gario pusėn.

Kolis susiraukia.

- Su juo tokios būklės, koks dabar yra, neičiau drauge į kiną, ką jau kalbėt apie mišką, kai aplinkui tokia šūdalynė. Bet jeigu jūs rimtai, misteri... Eimzai, tiesa?
- Vadinkit Stivu. Taip, rimtai.
- Tvarka. Pasižiūrėkim, gal daktaras turi rūsyje kokį šautuvą ar du. Kertu lažybų, turės.

Žemai pasilenkę, jie grįžta atgal per svetainę. Sintija apsisuka eiti paskui juos, bet akies krašteliu pastebi kažkokį judesį. Ji vėl apsigręžia ir išsižioja. Nuostabą seka pasidygėjimas, ir ji turi prispausti delną sau prie burnos, kad sulaikytų besiveržiantį šūksnį. Jau buvo bešaukianti vyrus atgalios, bet persigalvoja. Ką tai pakeis?

Grifas - galėtų būti grifas, nors tokio ji niekad nemačiusi jokioje knygoje ar filme - išniro iš kamuoliais besiveržiančių dūmų virš Hobarto namo ir nusklendė į gatvę prie Merės Džekson kūno. Didžiulis, neįprastai nerangus, bjauria, laupėta galva. Jis apeina lavoną ir, dievaži, primena pietautoją, besižvalgantį po bufetą, kol galiausiai išsirenka lėkštę, paskiau knapteli galvą ir snapu nurauna didžiumą moters nosies.

Sintija užsimerkia ir stengiasi save įtikinti, jog tai sapnas. Kaip ji norėtų tuo tikėti.

Iš Odrės Vailer dienoraščio:

1995, birželio 10.

Šįvakar aš bijaus. Taip, bijaus. Pastaruoju metu buvo ramu, - turiu omeny, dėl Seto, - bet dabar viskas pasikeitė.

Iš pradžių nė vienas iš mūsų nežinojo, kas ne taip - Herbas buvo suglumęs kaip ir aš. Mes trise išėjome pasivaišinti ledais į "Milę" aikštėje - tai mūsų pastovus šeštadienio ritualas, jeigu Setas būna "gerutis" (tai yra, jeigu Setas išlieka Setu), ir jis buvo aukselis. Po to, kai mes įsukome įvažiuojamajan keliukan, jis ėmė šniukščioti, kaip jam kartais užeina - na, iškelia aukštyn nosį ir uosto orą it šuo. Man baisiai nepatinka, kai jis taip daro, Herbui irgi.

Manau, taip pat ir fermeriams nepatinka girdėti, kai per radiją perspėjama apie tornadą. Esu skaičiusi, kad epileptikų tėvai išmoksta pastebėti panašius požymius, pranašaujančius priepuolių pradžią... vaikas įkyriai kasosi galvą, keikiasi, netgi krapštosi nosį. Seto atveju - tai šniukščiojimas. Bet pranašaujantis ne epilepsinius priepuolius. Trokščiau, kad tai būtų jie.

Vos tik pastebėjęs šitai Setą darant, Herbas paklausė jį, kas negera, ir nesulaukė jokio atsako, netgi tos įprastos garsų marmalionės, kuria šisai vograuja. Tas pat, kai ir aš pabandžiau paklausti. Nei žodžių, netgi nei vapesių. Tik dar labiau sušniukščiojo. O iškart, kai tik Setas atsidūrė namie, dar toji stypalionė - vaikštinėja iš vietos į vietą, lyg jam nesilankstytų kojos. Išėjo laukan prie smėliadėžės, užkopė viršun į savo kambarį, nulipo rūsin, ir vis toji grėsminga tyla. Kurį laiką Herbas sekiojo jį iš paskos, vis klausinėdamas, kas negera, paskiau liovėsi. Kai aš iškrovinėjau indaplovę, Herbas įėjo virtuvėn, mojuodamas religinio turinio lankstinuku, kurį rado kyšantį iš dėžės pienui prie šoninių durų, ir šaukdamas "Aleliuja! Jėzus - taip!". Herbas toks mielas, nuolat stengiasi mane pralinksminti, nors aš žinau, kad jam pačiam - ne pyragai. Dabar yra toks pablyškęs, ir man baugu, kad jis tiek neteko svorio, daugmaž nuo sausio ar panašiai. Kokius 20 svarų, o gal netgi 30, bet kai aš apie tai klausiu, jis tik viską nuleidžia juokais.

Šiaip ar taip, tas lankstinukas - tipiška baptistų mėšliava. Viršelyje pavaizduotas kenčiantis žmogus - iškištu liežuviu, suprakaitavusiu veidu, užverstomis akimis. Viršuje užrašas: ĮSIVAIZDUOKITE - BEGALĖ METŲ BE LAŠO VANDENS! O žemiau: BŪKIT PASVEIKINTI PRAGARE! Aš pasitikrinau kitoje pusėje, ir tikrai - Siono Priesako Baptistų Bažnyčia. Seniūno pasveikinimas. "Žiūrėk, - sako Herbas, - čia mano tėvukas, kol dar ryte nesusišukavęs plaukų".

Aš norėjau nusijuokti - žinau, koks Herbas būna laimingas, kai sugeba mane prajuokinti, bet aš negalėjau, ir tiek. Jutau visur aplinkui mus esant Setą, tas pojūtis bemaž dilgčiojo odą. Suprantate, tą pat kartais patiri artinantis audrai.

Ir kaip tik tuomet įėjo - įstypino - Setas, siaubingai susiraukęs, kaip būna visados, kai kas nors netelpa į jo bendrą gyvenimo sanklodą. Tiktai kad čia buvo ne jis, visai ne jis. Setas - mieliausias, švelniausias, paklusniausias vaikutis, kokį tik galiu įsivaizduoti. Bet jis turi ir kitą asmenybę, kurią mes regime vis dažniau ir dažniau. Tą, kuri vaikščioja pastirusiomis kojomis. Tą, kuri šniukščioja orą kaip šuo.

Herbas jį paklausė, kas negera, kas knieti jam mintyse, ir tada staiga jis - aš kalbu apie Herbą - siekė ranka ir susigriebė už apatinės lūpos. Ištempė ją it gumą ir ėmė sukt, kol ta pradėjo kraujuoti. Tuo pat metu vargšės jo akys ašarojo iš skausmo ir lipo ant kaktos iš baimės, o Setas vis tebestebeilija į jį, taip pat bjauriai susiraukęs, lyg sakydamas: "Aš darysiu, ką tinkamas, jūs manęs nesustabdysit". Ir galbūt mes negalime sustabdyt, bet manau, kad - bent kai kada - Setas gali.

- Liaukis jį vertęs šitai daryti! - sušukau jam. - Tuoj pat liaukis!

Kai tasai kitas, ne Setas, nejuokais užsiunta, jo akys tartum iš rudų tampa juodomis. Tada jis nukreipė tą žvilgsnį į mane, ir išsyk mano ranka kilstelėjo viršun ir aš sau skėliau per veidą. Taip stipriai, jog iš tos pusės akies ištryško ašaros.

- Liepk jam liautis, Setai, - pasakiau. - Taip neteisinga. Jeigu kas ir negerai, mes niekuo dėti. Dargi nežinome, koks reikalas.

Iš pradžių nieko. Tik ir toliau tasai juodas žvilgsnis. Mano ranka vėl kilstelėjo viršun, ir tada tas nejaukus žvilgsnis, kuriuo į mane stebeilijo, šiek tiek pakito. Nedaug, bet to pakako. Mano ranka nusileido, o Setas pasisuko ir pažvelgė į atdarą spintutę viršum kriauklės, kur mes laikome stiklus. Viršutinėje lentynėlėje - mano motinos krištoliniai bokalai, kuriuos aš išimu tik per šventes. Šiaip ar taip, jie ten buvo, bet susprogo, kai Setas pažvelgė į juos - vienas po kito lyg antytės šaudykloje. Kai jų nebeliko, - ten dar jų buvo vienuolika, - jis pažvelgė į mane su ta nedora, piktdžiugiška šypsena, kurią kartais nutaiso, kai jam paprieštarauji, o jis tave už tai įskaudina. Jo akys tokios juodos ir kažkokios senos, kaip tokiam vaikiškam veidui.

Aš pravirkau. Nepajėgiau susituręti. Išvadinau jį bjauriu berniuku ir paliepiau eiti šalin. Šypsena išnyko. Jis nemėgsta būti bet ką *liepiamas, o šitai - visų mažiausia. Pamaniau, kad jis, ko gero, vėl privers mane trenkti sau, bet čia tarp mūsų žingtelėjo Herbas ir pa-*

liepė jam tą pat - kad eitų šalin ir nusiramintų, o paskiau sugrįžtų, ir galbūt mes sugebėsime padėti jam sutvarkyti tai, kas negerai.

Setas išėjo, ir, dar jam nenukakus per svetainę iki laiptų, aš supratau, kad tasai kitas buvo arba irgi išėjęs, arba beišeinąs. Berniukas nebežengė tokia siaubinga, pastirusia eigastim. (Herbas tai vadino setiškąja Roboto Rūčio mėgdžione.) Paskiau mes išgirdome, kaip jisai savo kambary verkia.

Herbas padėjo man surinkti duženas, o aš visą tą laiką blioviau it kvaiša. Jis nebandė manęs paguosti ar pralinksminti kuriuo nors iš savųjų pokštų. Kai kada sugeba būti labai supratingas. Kai viską surinkome (tiesiog stebuklas, nė vienas neįsipjovėme), Herbas pasakė, kad, matyt, Setas bus ką nors pametęs. Atkirtau - nesidėk sušiktu Šerloku, kokia tavo pirmoji prielaida? Ir tuoj pat nesmagiai pasijautus apkabinau jį ir atsiprašiau, pasakydama, kad nenorėjau jo užgauti. Herbas patikino mane suprantąs, paskiau vėl paėmė tą kvailą baptistų lankstinuką ir užrašė ant užpakalinės pusės: "Ką darysime?"

Aš pakraipiau galvą. Dažnai mes netgi nedrįstame garsiai kalbėtis, bijodami, kad jis klausosi - tai yra tasai ne-Setas. Herbas suglamžė lankstinuką ir išmetė šiukšliadėžėn, bet man tai pasirodė nepakankama. Išėmiau jį ir sudraskiau į skutelius. Bet prieš tai dar žvilgtelėjau į prakaituotą, kančios perkreiptą veidą viršelyje. BŪKIT PASVEIKINTI PRAGARE.

Ar tai Herbas? O gal aš? Norėčiau pasakyti - ne, bet kai kada iš tiesų apima toks jausmas, jog esi pragare. Faktiškai daugsyk. Antraip, kodėl rašyčiau šį dienoraštį?

1995, birželio 11.

Setas miega. Galbūt išvargęs. Herbis lauke, kieme už namo, visur ieško pakampiais. Nors, manau, Setas jau ieškojo. Nors dabar žinome, kas dingę: jo Kovinė Mašina Svajonių Laivas. Setas turi visą tą motokopišką mėšlą - veikiančiąsias figūrėles, Krizių Štabą, Kasės Komandos Starto Aikštelę, Kovinių Mašinų Koralį, du stingdančiuosius pistoletus, netgi "sklendžiančiąsias paklodes" lovai. Bet labiausiai jis mėgsta Kovines Mašinas. Tai baterijomis varomi furgonai, gan dideli, itin futuristiški. Daugelis su sparnais, kuriuos jis gali iškišti nuspaudęs svirtelę dugne, taip pat su radaro lėkštėmis, kurios iš tiesų sukasi ant stogų (ant Kasės Stailz Svajonių Laivo - Valentino širdutės pavidalo, ir tatai po trisdešimties metų kalbų apie lygias teises ir moteriškus žaislų modelius mergaitėms; man tiesiog vemti norisi), blyksinčiais žiburėliais, sirenomis, kosminio blasterio garsais ir t. t.

Kad ir kaip ten būtų, Setas iš Kalifornijos atvažiavo su visais šešiais, kurie šiuo metu parduodami žaislų rinkoje: raudonuoju (Pėdsekio Strėlė), geltonuoju (Teisingumo Važyklė), mėlynuoju (Laisvė), juoduoju (Mėsavežis, priklauso blogiečiui), sidabriniu (Rūtis-Tūtis, ir pamanyki, kažkam dar moka pinigus, kad visą tą mėšlą sugalvotų) ir tokiu kvailu rožiniu, vairuojamu Kasės Stailz, mūsų jaunojo sūnėno gyvenimo meilės. Jo aistra, tiesą sakant, juokinga ir miela, bet nieko juokinga dėl to, kas dabar čionais dedas: Seto Svajonių Laivas dingęs, ir iš čia visas tas irzulys.

Herbis šįryt mane pažadino šeštą, ištraukė iš lovos. Jo ranka buvo šalta it ledas. Paklausiau, kas atsitiko, kas negerai, bet jis nenorėjo sakyti. Tik nusitempė mane prie lango ir paklausė, ar ką nors ten matau. Supratau, ką jis turėjo galvoje: ar aš matau tai, ką jis matė?

Taip, aš mačiau. Svajonių Laivą, atrodantį nelyginant "art deco" pavyzdį, tartum ištrauktą iš senų komiksų apie Betmeną. Tačiau tenai buvo ne Seto Svajonių Laivas, ne žaislas. Pastarasis kokių dviejų colių ilgio ir galbūt pėdos aukščio. O tas, kurį matėme mes, buvo natūralaus dydžio, gal dvylikos pėdų ilgio ir septynių pėdų aukščio. Stogo liukas buvo iš dalies atkeltas, o širdutės pavidalo radaras sukosi visai kaip tame seriale.

- Dieve šventas, - pratariau aš. - Iš kur tas atsirado? - visa, ką pajėgiau sugalvoti - tai, kad jis bus atskridęs ant savų trumpų įtraukiamųjų sparniukų. Toks pat jausmas, kai užsimiegojęs atsikeltum iš lovos ir išvystum savo kieme nusileidusią skraidančiąją lėkštę. Man užėmė kvapą. Lyg kas nors būtų trenkęs paširdžiuosna!

Kai Herbas man pasakė, kad jo tenai nėra, iš pradžių nesupratau, ką turi galvoje, o paskiau saulė pakilo aukščiau, ir aš sumojau, jog kiaurai pro tą važiuoklę matau drebules už mūsų tvoros. Iš tiesų jo tenai nebuvo. Ir tuo pat metu buvo.

- Setas mums rodo tai, ko nepajėgė pasakyti, - pakomentavo Herbas.

Aš paklausiau, ar Setas atsikėlęs, ir Herbas atsakė, kad ne, buvo nuėjęs koridoriumi prie jo kambario pasižiūrėti. Setas kietai miega. Mane nukrėtė šiurpas, kokio nemoku aprašyti. Kadangi tai reiškė, jog mudu stovime vienomis pižamomis prie miegamojo lango ir žvelgiame į savo sūnėno sapną. Tvyro tenai kieme nelyginant didžiulis rožinis muilo burbulas.

Stovėjome prie lango kokias dvidešimt minučių ir stebėjome. Nežinau, ko mes tikėjomės - kad išlips pro liuką Kasė Stailz ar dar ko nors, bet nieko panašaus neatsitiko. Rožinis furgonas paprasčiausiai

kėpsojo kieme pusiau praviru liuku ir besisukančia radaro lėkšte, o paskiau ėmė nykti, kol iš jo liko vien oro mirgesys. Galop nebūtum galėjęs pasakyti, kas tai buvo, jeigu pirma nebūtumei matęs jo ryškesnio. Netrukus išgirdome Setą atsikeliant ir einant koridoriumi. Kai po kurio laiko sušniokštė nuleidžiamas tualete vanduo, furgonas jau buvo visai dingęs.

Per pusryčius Herbas prisitraukė su kėde arčiau prie Seto - kaip visados, kai norėdavo pasikalbėti su berniuku. Kai kuriais atžvilgiais, manau, Herbas kur kas drąsesnis už mane. Ypač, kad tai Herbas...

Ne, negaliu to rašyti.

Kad ir kaip ten būtų, Herbas prisikiša veidu prie pat Seto - kad šis norom nenorom į jį pažiūrėtų - ir ima kalbėti tyliu, švelniu balsu. Pasako Setui, kad mudu žinome, kas negerai, kodėl jis toksai susisielojęs, bet nėra ko rūpintis, kadangi Kasės Kovinė Mašina tikrai atsiras kur nors namuose ar kieme. Mes ją surasime, pažada Herbas.

Per visą šią šneką Setas laikosi puikiai. Valgo savąją avižienę, ir jo veidas nesikeičia, bet kai kada paprasčiausiai žinai, kad tai jis, Setas, ir kad jis klausosi bei supranta - bent šiek tiek. Paskiau Herbas sako: "O jeigu mums nepavyks jo surasti, tuomet padovanosime tau naują", ir tada viskas nuėjo velniop.

Seto dubenėlis su avižiene nuskriejo per virtuvę, nutaškydamas visas grindis pienu ir avižų dribsniais. Atsitrenkė į sieną ir sudužo. Stalčius po viryklе atsidarė, ir visi daiktai, kuriuos jame laikau, - keptuvės, kepamosios skardos, formelės pyragėliams - pakilo skraidyti. Kriauklės čiaupai atsisuko. Indų plovyklė šiaip neveikia, kol jos durelės neuždarytos, bet dabar ėmė veikti, ir vanduo išsiliejo po visas grindis. Vazelė, kurią laikiau ant įstiklintos lentynėlės viršum kriauklės, nuskriejo skersai visą virtuvę ir sudužo, atsitrenkus į sieną. O labiausiai mane išgąsdino skrudintuvas. Jis buvo įjungtas, aš sau skrudinau porą griežinėlių, kuriuos ketinau suvalgyti užsigerdama apelsinų sultimis, ir staiga jo plyšiai sužėrėjo skaisčiai raudonai, tartum tai būtų buvęs žaizdras, o ne paprastas stalinis prietaisas. Rankenėlė atšoko, ir griežinėliai, juodi ir rūkstantys, nulėkė iki pat lubų. Nelyginant branduolinis sprogimas. Paskiau visi jie sukrito kriauklėn.

Setas atsistojo ir išėjo iš virtuvės. Savąja pastirusia eigastim. Mudu su Herbu tik susižvalgėme, o paskiau po sekundės ar dviejų jis tarė: "Tie skrebučiai tikriausiai būtų visai nieko, jeigu ant jų užsiteptum arachinio sviesto." Iš pradžių aš tik vėpsojau į jį išsižiojus, paskiau susijuokiau. Šitai ir jį paskatino. Mudu juokėmės ir juokėmės,

užsikniaubę ant stalo. Turbūt nenorėjome, kad Setas išgirstų, tačiau tai kvaila - Setui nebūtina visad girdėti, kad žinotų. Tiesą sakant, nesu tikra, ar jis moka skaityti mintis, tačiau kažkas tokio *yra.*

Kai aš galop susitvardžiau tiek, jog jau išdrįsau pakelti nuo stalo galvą, Herbas traukė iš po indų plovyklės skudurą, vis dar po truputėlį kikendamas ir šluostydamasis akis. Ačiū Dievui, kad padėjo jam išsikrauti. Aš atsikėliau pasiimti semtuvėlio ir šepetėlio, kad sušluočiau sudužusios vazos šukes.

- Man regis, Setas labai prisirišęs prie senojo Svajonių Laivo, - tepasakė Herbas. O ką daugiau pasakyt? Tai gana gerai viską paaiškina.

Dabar trečia popiet, ir "mes pergriozdėme visus prakeiktus namus", kaip mano sena mokyklos laikų draugė Dženė pasakytų. Setas bandė padėti kaip sugeba. Man tiesiog plyšo širdis matant, kaip jis vartinėja sofos pagalvėles, tartum Seto dingusysis furgonėlis būtų įsmukęs po jomis it dolerio ketvirtinė ar picos plutelė. Herbas pradėjo paieškas kupinas vilties, sakydamas, jog žaislas per didelis ir per ryškus, kad tokio nepastebėtum, ir aš su juo sutikau. Tiesą sakant, aš vis *tebemanau, jog jis teisus, tad kas per velnias, kad negalime to furgono surasti? Iš čia, kur rašau, nuo virtuvės stalo, matau Herbą šliaužiojant keliais prie gyvatvorės kiemo gale, grabinėjant po krūmais grėbliakočiu. Norėčiau jam pasakyti, kad liautųsi, - jau trečiąsyk ten ieško, - bet nedrįstu.*

Garsai viršuje. Setas keliasi po dienos miego, tad turiu baigti rašius. Padėti tai toliau nuo akių. Taip pat ir nuo minčių. Tačiau bus tvarka. Man regis, Setui lengviau sekasi skaityt Herbo mintis nei manąsias. Iš tiesų nežinau, kodėl taip yra, bet esu tuo įsitikinus. Todėl saugojaus pasakyti Herbui, kad rašau dienoraštį.

Suprantu, kad bet kas, perskaitęs dienoraštį, pasakys: mes trenkti. Trenkti, kad laikome berniuką namie. Kažkoks jis ne toks. Labai *ne toks, ir mes nesuprantame, kas per dalykas. Tačiau suprantame, jog tai* pavojinga. *Tad kodėl tą darome? Kodėl jį tebelaikome? Pati nežinau. Todėl, kad jį mylime? Kad jis kontroliuoja mus? Ne, kai kada pasitaiko kažkas panašaus (Herbas suka sau lūpą, aš save mušu per veidą) į stiprią hipnozę, bet ne itin dažnai. Daugiausia jis - tik Setas, vaikas, savo paties proto kalinys. Taip pat jis - paskutinioji mano brolio dalelytė.*

Bet, žinoma, už (taip pat virš, po ir aplinkui) viso to paprasčiausiai slypi meilė. Ir kiekvieną naktį, kai mudu su Herbu atsigulame miego, aš matau savo vyro akyse tą, ką jis tikriausiai mato manosiose: mes ištvėrėme dar vieną dieną, ir jeigu sugebėjome ištverti šian-

dien, sugebėsime ištvert ir rytoj. Naktį lengva save įtikinti, jog tai tik dar viena Seto autizmo išraiška, ir iš tiesų nieko čia tokio.

Žingsniai viršuje. Jis eina į tualetą. Kai baigs, nulips apačion, vildamasis, kad mes jau suradome dingusį žaislą. Tačiau katras iš jųdviejų išklausys blogą žinią? Setas, kuris atrodys tik šiek tiek nuviltas (ir galbūt šiek tiek paverks)? Ar tasai kitas? Pastirusia eigastim, svaidantis daiktus, kai negauna, ko užsimano?

Aš galvojau, ar nenuvežus jo darsyk parodyti daktarui, taip, žinoma, esu įsitikinus, kad ir Herbas apie tai galvojo... bet ne rimtai. Ypač po to paskutinio karto. Mudu abu buvome ten ir matėme, kaip tasai kitas, ne-Setas, slepiasi. Kaip Setas leidžia jam slėptis: autizmas - velniškai didelė priedanga. Tačiau tikroji problema - ne autizmas, nesvarbu, ką viso pasaulio daktarai tame įžvelgtų ar neįžvelgtų. Kai giliau pamąstau ir atmetu visa, ko tikiuosi ir ko trokštu, aš tai suprantu. Ir kai mudu bandėme pasikalbėti su daktaru, bandėme jam pasakyti, kodėl iš tikrųjų kreipėmės, neįstengėme. Jeigu kas nors perskaitys šias eilutes, nežinau, ar pajėgs suprasti, koks tai baisus jausmas, kai lyg kažkieno ranka nelyginant sklendė, užtvėrus tau gerklę tarp balso stygų ir liežuvio. PO ŠIMTS, NEĮSTENGĖME PASIKALBĖTI.

Aš taip bijaus.

Bijaus to pastirusia eigastim, taip, bet ir daugelio kitų dalykų. Kai kurių nemoku nė išreikšti, o kai kuriuos - moku, ir netgi labai gerai. Bet šiuo metu aš labiausiai bijaus to, kas nutiks mums, jeigu nesurasime Svajonių Laivo. To kvailo, prakeikto rožinio furgono. Kur, po galais, jis pasidėjo? Jeigu tik mums pasisektų jį surasti...

AŠTUNTAS SKYRIUS

1

Kirstenos Karver mirties akimirką Džonis mąstė apie savo literatūrinį agentą Bilą Harisą ir šio reakciją į Tuopų gatvę: gilus, neslepiamas pasibaisėjimas. Kad ir koks geras agentas jis buvo, sugebėjo išsaugoti neutralią, nors ir šiek tiek sustingusią šypseną, kol juodu važiavo iš oro uosto, bet šypsena ėmė slinkti nuo veido, prasidėjus Ventvorto priemiesčiui (stendas prie kelio skelbė jį esant LABAI SMAGIĄ OHAJO BENDRUOMENĘ!), ir suvis išnyko, kai jo klientas, kuris, buvo metas, vardytas vienoje gretoje su Džonu Steinbeku, Sinkleriu Lujisu ir (po "Malonumo") Vladimiru Nabokovu, įsuko į mažo ir visiškai neišvaizdaus namiūkščio prie Tuopų ir Lokių gatvių kampo įvažiuojamąjį keliuką. Bilas, išpūtęs akis, su kažkokiu nesupratingu stulbesiu žvelgė į vejos purkštuvą, aliuminines tinklelines duris su išraityta per vidurį M raide ir tą priemiestinio gyvenimo avatarą - žolės nudažytą motorinę vejapjovę, stovinčią ant įvažiuojamojo keliuko ir laukiančią, kad ją garbintų. Paskiau Bilas nukreipė savo žvilgsnį į paauglį, kitoje gatvės pusėje skriejantį riedučiais su portatyvinio "Walkman" magnetofono ausinėmis, tirpstančiu ledų kūgeliu iš "Milės" ledainės rankoje ir laiminga besmegene šypsena spuoguotame veide. Tai dėjos prieš šešerius metus, 1990-ųjų vasarą, ir kai Bilas Harisas, įtakingas literatūrinis agentas, vėl pažvelgė į Džonį, šypsena buvo dingus.

"Juk tu ne rimtai", - tada pasakė Bilas tiesiai šviesiai, negalėdamas patikėti. "O, Bilai, man regis, visai rimtai", - atsakęs ir, atrodo, jo tonas kažkaip įtikino Bilą, bent tiek, jog kai šis vėl prabilo, balsas buvo veikiau gailus nei nepatiklus. "Betgi kodėl, - paklausė jis. - Dieve brangus, kodėl būtent *čia?* Jaučiu, kad mano inteligencijos koeficientas jau krinta, o aš, po šimts, vos tik atvykęs. Man kyla bemaž nenugalimas noras užsiprenumeruoti "Reader's Digest" ir klausytis per radiją pašnekesių laidų. Taigi pasakyk kodėl? Manau, privalai man tai atskleisti. Iš pradžių tas greitomis sukurptas detektyvas, o dabar - gyvenamasis rajonas, kur vaisių koktelis tikriausiai laikomas delikatesu? Pasakyk man, kas per reikalas, gerai?" Ir Džonis atsakęs: "Gerai, reikalas tas, kad visa baigta."

Ne, žinoma, ne. *Belinda* tai pasakė. Ne Bilas Harisas, bet Belinda Džozefson. Ką tik dabar.

Sutelkęs valią, Džonis nuvijo prisiminimus ir apsidairė aplink. Jisai sėdėjo ant svetainės grindų, laikydamas tarp delnų Kirstenos ran-

ką. Šaltą ir sustingusią. Belinda su indų pašluoste rankoje ir baltu drobės keturkampiu - Džoniui tai atrodė kaip geriausios rūšies servetėlė - ant peties lyg padavėjas su rankšluosčiu lenkėsi viršum Kirstės. Ašarų Belindos akyse nebuvo, tačiau jos veide atsispindėjo meilė ir liūdesys, sugraudinę Džonio širdį ir privertę jį pagalvoti, kaip turėję būti, kai dvi Marijos - Magdalietė ir toji, kurią Matas tiesiog vadino "ta kita Marija" - rengė Jėzaus kūną laidojimui Juozapo Arimatiečio kapan. Bredo žmona valė kruviną Kirstenos veidą pašluoste, atidengdama tai, kas dar buvo iš jo likę.

- Jūs pasakėt... - pradėjo Džonis.

- Jūs mane girdėjot, - nežiūrėdama Belinda atkišo sukruvintą pašluostę, ir Bredas paėmė šią. Belinda nusiėmė nuo peties servetėlę, išlankstė ją ir uždengė Kirstenos veidą. - Tepasigaili Dievas jos sielos.

- Aš prisijungiu prie to, - pasakė Džonis. Negalėjo atitraukti akių nuo pražydusių ant baltos drobės raudonų aguonėlių - trejeto iš vienos pusės drapiruotos iškilumos, kuri buvus Kirstenos nosis, dvejeto - iš kitos, gal pustuzinio ties kakta. Džonis perbraukė delnu per savo paties kaktą ir nusišluostė prakaitą. - Viešpatie, kaip jos gaila.

Belinda pažvelgė į jį, paskiau - į savo vyrą.

- Manau, mums visiems gaila. Dabar klausimas - kas toliau?

Nespėjus nė vienam vyriškiui atsakyti, iš virtuvės atėjo Kamė Rid. Jos veidas buvo išblyškęs, tačiau ramus.

- Misteri Marinvili?

Jis atsisuko:

- Džoni.

Kamė ne iškart susigaudė, koks reikalas, - dar vienas klasiškas pavyzdys, kaip šokas sulėtina mąstymą, - tačiau galiausiai sumojo, kad yra kviečiama jį vadinti vardu. Ji linktelėjo.

- Džoni, tvarka, žinoma. Ar jūs radote revolverį? Ir patronų prie jo?

- Taip. Ir tą, ir tą.

- Galite man duoti. Mano berniukai nori eiti pagalbos. Aš pagalvojau ir nusprendžiau - tegul eina. Tai yra, jeigu jūs leisite jiems pasiimti Deivido ginklą.

- Aš ne prieš atiduoti jiems ginklą, - sutiko Džonis, ne visai įsitikinęs, ar sako tiesą, - bet palikti užuoglaudą galėtų būti itin pavojinga, jūs nemanot?

Kamė įdėmiai jį nužvelgė, nei akimis, nei balsu neišduodama nekantrumo, tačiau, kai prašneko, knebinėjo pirštais kraujo dėmę ant bliuzelės - prisiminimą apie Elenos Karver nosies kraujoplūdį:

- Aš suprantu pavojų, ir jeigu būtų kalbama apie kelionę gatve, pasipriešinčiau. Bet berniukai žino takutį, kuris eina per žaliąją juostą už namų šioje pusėje. Jie gali juo pasiekti Anderson aveniu. Ten yra apleistas pastatas, kadaise - krovinių pervežimo kompanijos sandėlys...

- "Veedon Brothers", - linktelėjo Bredas.

- ...ir drenažo kolektorius, einantis iš sklypo už jo iki pat Kolambo plačiosios, kur atsiveria į upokšnį. Jeigu nepasiseks nieko kita, jie bent gal suras veikiantį telefoną ir praneš, kas čia dedasi.

- Kame, ar katras nors iš jūsų berniukų moka naudotis ginklu? - paklausė Bredas.

Vėl įdėmus žvilgsnis, lyg norintis pasakyti: *Kam įžeidinėti mano protinius gabumus?*

- Jie abu su tėvu prieš dvejus metus baigė saugos kursus. Žinoma, ten pagrindinis dėmesys buvo skiriamas šautuvams ir medžioklės saugumui, bet buvo kalbama ir apie parankinius ginklus, taip.

- Jeigu Džimas ir Deivas žino tą takutį, užpuolikai irgi gali žinoti, - pasakė Džonis. - Ar jūs apie tai pagalvojote?

- Taip, - galiausiai balse suskambo nekantrumas, tačiau ne itin stiprus. Džonis žavėjosi jos savitvarda. - Tačiau tie... bepročiai... pašaliečiai. Kitaip būti negali. Ar kada nors anksčiau matėte tuos furgonus?

"Beje, galimas daiktas, - pagalvojo Džonis. - Dar nesu tikras kur, bet jeigu tik turėčiau šiek tiek laiko pagalvoti..."

- Ne, bet aš manau... - pradėjo Bredas.

- Mes atsikėlėme čion 1982-aisiais, kai berniukams buvo treji, - pertraukė jį Kamė. - Jie sako, kad ten eina takutis, kurio beveik niekas nežino, juo naudojasi tik vaikai, ir šie sako, kad ten yra kolektorius. Aš jais tikiu.

"Žinoma, žinoma, - vėl pagalvojo Džonis, - tačiau ne tai svarbiausia. Taip pat ir ne tai, kad jie atves pagalbą. Tu tiesiog nori juos iš čia išsiųsti, tiesa? Aišku taip, ir aš tavęs nesmerkiu".

- Džoni, - pasakė ji, spėdama, kad galbūt jo tylėjimas reiškia, jog nepritaria sumanymui, - juk ne taip seniai ne ką vyresni vaikinai už mano sūnus kovėsi Vietname.

- Kai kurie netgi jaunesni, - atsakė Džonis. - Aš ten buvau ir mačiau, - jis atsistojo, viena ranka išsitraukė iš už kelnių juosmens revolverį, kita - iš marškinių kišenės dėžutę su patronais. - Mielai atiduosiu visa tai jūsų berniukams... bet norėčiau eiti kartu su jais.

Kamė pažvelgė į Džonio pilvą - ne tokį didelį kaip Bredo, bet vis tiek nemažą. Ji nepaklausė, kodėl jis nori eiti, ar ką gera tikisi nuveikti. Buvo, bent kol kas, pernelyg šaltai nusiteikusi. Tik pasakė:

- Berniukai rudenį žaidžia futbolą, pavasarį bėgioja krosą. Ar paspėsite su jais?

- Žinoma, mylios ar keturis šimtus keturiasdešimt jardų neatlaikyčiau, - atsakė Džonis. - Tačiau per giraitę ir galbūt dar pro kolektorių? Manau, taip.

- Jūs stengiatės save apgaudinėti, ar ką? - staiga įsikišo Belinda. Ji kreipėsi į Belindą, ne į Džonį. - Klausykit, nejau mes vis dar sėdėtume čia su negyvėliais lauke ir iki pamatų degančiu namu, jeigu per girdimumo nuotolį nuo Tuopų gatvės būtų veikiantis telefonas?

Kamė žvilgtelėjo į ją, vėl palietė ant savo bliuzelės kruviną dėmę, paskiau atsisuko į Džonį. Iš už durų svetainėn spoksojo Elė. Mergytės akys buvo išsiplėtusios nuo sukrėtimo ir sielvarto, burna ir smakras išteplioti kraujo, nubėgusio iš nosies.

- Jeigu berniukai ne prieš, tai ir aš ne prieš, - pasakė Kamė, nuleisdama negirdom Belindos klausimą. Kamę Rid šiuo metu spėlionės nedomino. Galbūt vėliau užsiims jomis, bet tik ne dabar. Jai dabar *terūpėjo* vienas dalykas: pabandyti surizikuoti, kai jai atrodė, kad sėkmės šansai vis dar dideli. Pabandyti surizikuoti ir išsiųsti savo sūnus pro užpakalines duris.

- Tebūnie, - Džonis atidavė jai revolverį ir patronus, o paskiau vėl pasuko virtuvėn. Jie geri berniukai, puiku, ir devyniais iš dešimties atvejų linkę paklusti vyresniųjų valiai. O šioje situacijoje tai dar puikiau. Beeidamas Džonis palietė daiktą, kurį buvo įsikišęs priekinėn kairiojon kelnių kišenėn. - Bet prieš išvykstant privalau su kai kuo pasikalbėti. Tai labai svarbu.

- Su kuo? - paklausė Kamė.

Džonis pakėlė Eleną Karver. Priglaudė prie savęs, pabučiavo į sukruvintą skruostą ir apsidžiaugė, kai jos rankutės apsivijo jam kaklą. Mergytė irgi stipriai stipriai prie jo prisiglaudė. Tokios mylonės nenusipirksi.

- Su Ralfiu Karveriu, - pasakė jis ir nusinešė Ralfio sesutę atgal virtuvėn.

2

Kaip paaiškėjo, Tomas Bilingslis turėjo namie porą užsimetusių ginklų, bet pirma jisai surado Koliui marškinius. Ne kažkokius - se-

nus sportinukus su "Cleveland Browns" emblema, prairusia pažastim, bet XL dydžio - vis geriau, nei nuogam iki juosmens brautis takučiu pro žaliąją juostą. Koliui buvo tekę gana dažnai naudotis tuo keliu, tad žinojo, kad ten auga gervuogynai ir dar visokie kiti rinktiniai dygliakrūmiai.

- Ačiū, - padėkojo jis, vilkdamasis marškinius, kai senasis daktaras vedė juos pro pingpongo stalą pusrūsio gilumoje.

- Nėr už ką, - numojo Bilingslis. Pasistiebęs jis truktelėjo virvelę, kuria įjungė fluorescencines lempas. - Netgi neprisimenu, iš kur jie atsirado. Aš pats tai "Bengalų" aistruolis.

Kampe už pingpongo stalo riogsojo sumesti kaip papuola žūklės įrankiai, keletas oranžinių medžioklės liemenių ir neįtemptas lankas. Senasis daktaras skausmingai susiraukęs pritūpė, nustūmė į šalį liemenes ir atidengė susuktą ir perrištą virvute vatinę antklodę. Viduje buvo keturi šautuvai, tačiau du - išardyti. Bilingslis padavė sveikuosius.

- Turėtų tikti, - tarė.

Kolis išsirinko 0.30/0.6-kalibrį, kuris, matyt, buvo labiau tinkamas žvalgybai po mišką nei jo tarnybinis revolveris (ir sukeltų mažiau klausimų, jeigu jam tektų ką nors nušauti). Taigi Eimzui liko kitas, mažesnio kalibro šautuvas - "mosbergas".

- Jo spyna tik 0.22 kalibro patronams, - atsiprašomai paaiškino daktaras ir pasirausęs spintutėje šalimais saugiklių dėžės padėjo ant pingpongo stalo kartonines dėželes su patronais, - tačiau tai velniškai geras šautuvas. Pila taikliai. Ką jūs pasakysit?

Eimzas nusišypsojo, ir nejučia Kolis pajautė jam simpatiją.

- Pasakysiu - ui vei, geras dalykas, - paimdamas "mosį", tarė jis. Bilingslis nusijuokė gergždžiančiu senio krizuliu ir vėl nusivedė juos laiptais viršun.

Sintija buvo padėjus po Marielės galva pagalvę. Moteris vis dar gulėjo svetainėje ant grindų (kaip tik po Deizės, matematinių polinkių Velso kalės, fotografija). Nedrįsta jos judinti: Bilingslis baiminosi, kad neatlaikys siūlės. Ji tebebuvo gyva, kuo reikėjo džiaugtis, ir vis dar be sąmonės, kuo turbūt irgi reikėjo džiaugtis, atsižvelgiant į tai, kas ją ištiko. Tačiau jos alsavimas giliais, netvarkingais kvėpsniais Koliui visai nepatiko. Toks alsavimas bet kuriuo metu galėjo sutrikti.

Jos vyras, žavutis Garis, sėdėjo virtuvėje ant kėdės, apgręžęs šią taip, kad gerdamas matytų žmoną. Kolis pastebėjo, kad butelyje, kurį tas buvo susiradęs - "Motušės De Lucca Aukščiausiosios Rūšies Vyšnių Likeris kepsniams", ir jam supykino skrandį.

Garis pagavo (o gal tik pajuto) Kolio žvilgsnį ir pakėlė į šį akis - paraudusias ir užtinusias. Atrodančias nesveikai. Nelaimingas. Kolis pasirausė širdyje ir surado joje šiek tiek užuojautos tam žmogui. Nedaug.

- Neteko phakeiktos rankos, - pasiguodė Koliui, veldamas žodžius. - D... pa... jai.

Kolis pagalvojo ir iššifravo girtuoklišką kalbą kaip *Dieve, padėk jai* arba *Draugai, padėkit jai.*

- Taip, - nuramino jis, - mes einame paieškoti jai pagalbos.

- O, jau t... t... turėt... čia b... b... būti. N... neteko su... su... khuštos hankos... Su... khuštas... daiktas! *Baišu!*

- Žinau.

Prie jų priėjo Sintija.

- Jūs kadaise buvot veterinaras, tiesa, misteri Bilingsli?

Šis linktelėjo.

- Aš taip ir maniau. Gal teiktumėtės paėjėt su manimi? Pasižiūrėt į kai ką pro paradines duris.

- Manote, tai saugu?

- Man regis, bent šiuo tarpu. Į tai, kas ten lauke... na, norėčiau, kad pasižiūrėtumėt jūs pats, - ji žvilgtelėjo į kitus du vyriškius. - *Patys...*

Ji nusivedė Bilingslį per svetainę prie durų, išeinančių į Tuopų gatvę. Kolis žvilgtelėjo į Stivą. Šis truktelėjo pečiais. Kolis spėjo, kad mergina nori parodyti Bilingsliui, kaip pasikeitė namai anapus gatvės, nors ką tai turėjo bendra su tuo, jog Bilingslis - veterinaras, jis nenumanė.

- Viešpatie aukštielininkas! - pratarė Entredžianas Stivui, kai juodu pasiekė duris. - Namai vėl tokie pat, kaip paprastai! O gal mums pirma tik pasivaideno, kad jie pasikeitę? - jisai stebeilijo į Gelerių namą. Prieš dešimtį minučių, kai jis, hipis ir pardavėja žvelgė pro šias pat duris, Kolis būtų galėjęs prisiekti, kad Gelerių sodyba buvo pavirtus į plūkto molio hasiendą - kokias matai paveiksluose, vaizduojančiuose Naująją Meksiką ir Arizoną tais laikais, kai šios valstijos buvo tik teritorijos. Dabar namas vėl buvo su įprasta senojo Ohajo aliuminine apkala.

- Mums nepasivaideno, ir ne viskas vėl yra kaip anksčiau, - pasakė Stivas. - Bent ne iki pat galo. Pasižiūrėkit antai ten.

Kolis pasekė rodomuoju Stivo pirštu ir įsižiūrėjo į Ridų namą. Šiuolaikiškai aliuminizuota apkala buvo sugrįžus savo vieton, pakeisdama rąstus, o stogą vėl dengė dailios bitumo plokštės, o ne tai,

kas buvo pirma (velėna, pagalvojo jis); vidutinio dydžio palydovinė lėkštė vėl puikavosi virš priestato automobiliui. Bet namo pamatai buvo iš neapdorotų lentų klojinio, o ne plytiniai, langai - sandariai pridengti langinių. Beje, pastarosiose žiojėjo šaudomosios angos, tartum namo gyventojai tikėtųsi, kad jų kasdienes problemas sudarytų plėšikaujantys indėnai, Septintosios dienos adventistai ar keliaujantys draudimo agentai. Kolis gerai neprisiminė, bet jam dingojos, kad Ridų namas apskritai iki šios popietės neturėjo langinių, o ką jau kalbėti apie tas su šaudomosiomis angomis.

- Tik pa-saakykit, - nutęsė Bilingslis it žmogus, kuris galop ėmė manyti, kad visa tai - tik kino triukas. - Ar ten prieš Odrės namą turėklas arkliams pririšti? Juk taip, tiesa? Ką visa tai reiškia?

- Kol kas palikim tai ramybėje, - Sintija abiem rankomis suėmė senioko veidą ir pasuko it fotokamerą ant trikojo, nukreipdama jį Piterio Džeksono žmonos link.

- O, Dieve mano, - pratarė Kolis.

Ant nuogos moters šlaunies tupėjo didžiulis paukštis, savo geltonus nagus suleidęs odon. Buvo jau pasiskanavęs didžiuma jos išlikusio veido, o dabar nardino snapą kaklan po smakru. Mirksnį Kolis nesmagiai prisiminė, kaip vieną vakarą, kai "West Columbus" įvažiuojamajame kine taikėsi lygiai ton pačion vieton įsegti Kelei Eberhart bučinį, ši jį perspėjo, kad jeigu įtaisysiąs jai mėlynę, josios tėvukas tikriausiai nušaus juos abu.

Kolis nepajuto, kaip nusitaikė savuoju šautuvu, kol Stivas, uždėjęs delną ant vamzdžio, nenulenkė jo žemyn.

- Ne, žmogau. Aš to nedaryčiau. Galbūt geriau nekelti triukšmo.

Jis teisus, bet... *Dieve.* Ne tiek svarbu, ką tas padaras daro, bet kas jis *yra.*

- Neteko... savo phakeiktos rankos! - pranešė Garis iš virtuvės, tartum bijotų, kad jie apie tai užmirš, jeigu jis neprimins. Senasis daktaras nekreipė į jį dėmesio. Jis perkirto svetainę kaip žmogus, besitikintis, kad bet kuriuo momentu gali būti nušautas, bet dabar tartum visai pamiršo apie žudikus, keistuosius furgonus ir besimainančius namus.

- Dievuliau, tik pažiūrėkite ten! - sušuko jis mažne su pagarbia baime. - Turiu tai nufotografuoti. Taip! Atleiskit... aš tuoj atsinešiu kamerą...

Daktaras ėmė gręžtis. Sintija sugriebė jį už peties.

- Kamera palauks, misteri Bilingsli.

Šis lyg šiek tiek atsitokėjo, sugrįždamas į esamą padėtį.

- Taip, turbūt, bet...

Paukštis pasisuko, tartum juos nugirdęs, ir įbedė į veterinaro bungalą savąsias akis su raudonu apvadu. Jo rožinis pakaušis juodavo šeriais, snapas priminė paprastą geltoną kaplį.

- Tai grifas? - paklausė Sintija. - O gal maitvanagis?

- Grifas? *Maitvanagis?* - senasis daktaras atrodė išsigandęs. - Dievuliau, ne. - Gyvenime nesu matęs tokio paukščio.

- Norite pasakyti - Ohajuje, - patikslino Kolis, suprasdamas, kad ne tą Bilingslis norėjo pasakyti, tačiau troško tą išgirsti savo ausimis.

- Noriu pasakyti - *niekur.*

Hipis nukreipė žvilgsnį nuo paukščio į Bilingslį, paskiau nuo šio - vėl į paukštį.

- Tad kas tai? Nauja rūšis?

- Nauja rūšis - pabučiuok man subinėn! Atleiskit už šiuos negražius žodžius, panele, tačiau tai kažkoks sukruštas mutantas! - Bilingslis išpūtęs akis, sužavėtas spoksojo, kaip paukštis išskleidė sparnus, suplakdamas jais, kad sau palengvintų pasislinkti Merės koja kiek aukščiau. - Žiūrėkit, koks stambus jo korpusas ir kokie palyginti trumpi sparnai: greta to prakeikto padaro austrė - aerodinamikos stebuklas! Man regis, netgi jo sparnai nevienodo ilgio!

- Aha, - sutiko Kolis. - Man irgi taip regis.

- Kaip jis *paskrenda?*- stebėjosi daktaras. - Kaip apskritai gali *skraidyti?*

- Nežinau, bet paskrenda, - Sintija parodė į tirštus dūmų kamuolius, kurie dabar uždengė visus gyvenimo požymius žemiau Hiacintų gatvės. - Jis atskrido iš dūmų. Aš mačiau.

- Tikiu, kad matėte, nemanau, kad kas nors atvažiavo čia "Paukščiamobiliu" ir jį čia išmetė, tačiau kaip jis apskritai geba paskristi, tai pranoksta bet kokį... - Bilingslis nutilo, įsispygsodamas į paukštį. - Nors aš suprantu, kad jūs galėjote pamanyti, jog tai grifas, kol geriau neįsižiūrėjot, - Kolis pagalvojo, kad senasis daktaras čia kalba daugiau patsai sau, bet vis tiek įdėmiai jo klausėsi. - Jis iš tiesų šiek tiek panašus į grifą. Na, bent kokį galėtų nupiešti vaikas.

- A? - nesuprato Sintija.

- Kokį galėtų nupiešti vaikas, - pakartojo Bilingslis. - Galbūt toksai, kuris mintyse supainiojo jį su plikuoju ereliu.

3

Kai išvydo Ralfį Karverį, Džoniui suskaudo širdį. Paliktas Džimo Rido, kurio atjautą pakeitė būsimosios misijos jaudulys, Ralfis stovė-

jo tarp viryklės ir šaldytuvo, čiulpdamas nykštį. Priekyje jo šortų plito didelė dėmė. Visas varliūzo smarkumas buvo išgaravęs. Berniukas žvelgė plačiomis, sustingusiomis, žvilgančiomis akimis.

Peržengęs virtuvės durų slenkstį, Džonis sustojo ir pastatė Elę ant žemės. Mergytė nenorėjo paleisti jo, bet jam šiaip taip pavyko nukabinti jos rankas sau nuo kaklo. Elės akyse irgi atsispindėjo siaubas, tačiau jose nebuvo to išganingo blausumo, kurį Džonis matė jos broliuko žvilgsnyje. Kimė ir Siuzė Geler sėdėjo ant grindų, apsikabinusios viena kitą. Tikriausiai mamelę tai visiškai tenkina, pagalvojo Džonis, prisimenant, kaip moteris tarytum kovojo su jaunuoju Deividu Ridu dėl to, kad galėtų turėti mergaitę prie savęs. Tuomet jis laimėjo, bet dabar Deividas turėjo svarbesnių reikalų: nusigauti iki Anderson aveniu ir nežinia dar kur. Tačiau tai nekeitė fakto, kad čia buvo dvejetas vaikučių, kurie nuo popietės tapo našlaičiais.

- Kime? - paklausė jis. - Ar nepadėtumėt man šiek tiek su...

- Ne, - nukirto ji. Tiesiai šviesiai. Ir ramiai. Be prieštaros žvilgsnyje, be isterijos balse... Bet ir be atjautos aplinkiniams. Sėdėjo apsikabinus dukterį, jos duktė - ją, abiem buvo jauku - tiesiog porytė baltųjų mergelių, susigūžusių ir laukiančių, kad nuslinktų juodi debesys. Rasi moteriškę galima suprasti, tačiau vis tiek Džonis užsiuto; staiga jinai jam priminė visus tuos pažinotus žmones, kuriems veide atsispindėdavo nuobodulys, kai kalba nukrypdavo į AIDS, benamius vaikus arba tropinių miškų naikinimą; priminė visus tuos, kurie nė nemirktelėję peržengdavo miegantį ant šaligatvio benamį. Beje, kaip kai kada ir jis pats tą padarydavo. Džonis įsivaizdavo, kaip ją sugriebia už rankų, pastato ant kojų, apsuka ir nutaiko smagų spyrį tiesiai į vidurį josios siauros subinės, būdingos Vidurio Vakarų kraštietėms. Galbūt šitai ją pažadintų. O jeigu ir nepažadintų, vis tiek padėtų *jam* pasijusti gerėliau.

- Ne? - pakartojo jis, jausdamas, kaip smilkiniuose sutvinkčioja kvailas įniršis.

- Ne, - sutiko Kimė ir apdovanojo jį blankia šypsenėle, kuri tartum bylojo: pagaliau mane supratai. Paskiau ji nusisuko į Siuzę ir ėmė glostyti merginos plaukus.

- Ateik, širduže, - pašaukė Belinda Eleną, pasilenkdama ir atverdama glėbį. - Eikš čia ir pabūk su Bi.

Mergytė tylomis priėjo. Jos veidas buvo perkreiptas sielvarto, ir tai tylą darė dar slogesnę. Belinda apkabino vargšelę.

Ridų dvyniai stebėjo visa šią sceną, bet jos nematė. Jie stovėjo prie užpakalinių durų spindinčiomis nuo jaudulio akimis. Kamė pri-

ėjo prie jų, sustojo ir tiriamai nužvelgė. Iš pradžių Džoniui pasirodė, kad jos veide atsispindi griežtumas, tačiau tuojau pat sumojo, kas iš tikrųjų tai buvo: siaubas, ir dargi toks didelis, jog Kamė pajėgė jį nuslėpti tik iš dalies.

- Gerai, - pagaliau prašneko ji sausu, dalykišku tonu. - Tai katras jį nešis?

Vaikinai susižvalgė. Džoniui kilo toks jausmas, kad tarp jų užsimezgė ryšys - trumpas, bet sudėtingas, galbūt iš tokių, kokiu geba bendrauti tik dvyniai. "O gal, - pagalvojo jis, - tau tik perkaitę smegenys, Džonai. Ir anaiptol ne per daug pasakyta. Pojūtis toks, jog iš tiesų perkaitę".

Džimas ištiesė ranką. Tik mirksnį viršutinė jo motinos lūpa virptelėjo, paskiau Kamė vėl susitvardė ir padavė jam Deivido Karverio revolverį. Deivas paėmė ir atidarė dėželę su šoviniais, o jo brolis tuo tarpu persuko 0.45-kalibrio būgnelį ir iškėlė ginklą prieš šviesą, norėdamas įsitikinti, kad jo lizdai tušti, kaip anksčiau padarė Džonis. "Mes atsargūs, mat suprantame, kokią galią turi ginklai žalot ir žudyt, - pagalvojo Džonis, - tačiau ne vien tai. Kažkuriuo pasąmonės lygiu suvokiame, jog jie - blogis. Velniškas blogis. Netgi didžiausi jų aistruoliai ir šalininkai tą jaučia".

Deivas ištiesė broliui saują šovinių. Džimas, paėmęs juos po vieną, užtaisė revolverį.

- Elkitės taip, lyg kiekvieną minutę su jumis būtų tėvas, - tuo tarpu mokė juos Kamė. - Jeigu norėtumėt ką nors padaryti, ko jis būdamas čia neleistų jums, *nedarykite.* Supratote?

- Taip, mam, - Džimas sugrąžino būgnelį vieton, ir ištiesė rankoje revolverį, nukreipęs vamzdį į grindis ir neliesdamas gaiduko saugiklio. Jis atrodė nuo motinos pamokymų sutrikęs - ji kalbėjo it dalies vadas iš seno Leono Juriso romano, duodantis nurodymus porai žalių eilinių - ir podraug pašėlusiai sujaudintas ateities perspektyvų.

Kamė savo dėmesį perkėlė į antrąjį dvynį:

- Deividai?

- Ką, mam?

- Jeigu pamatysite miške žmones, pašaliečius, tučtuojau sugrįžkit. Tai svarbiausia. Neuždavinėkit klausimų, neatsakinėkit, kad ir ką jie sakytų, dargi nesiartinkite prie jų.

- Mam, jeigu jie bus be ginklų... - pradėjo Džimas.

- Neuždavinėkit *klausimų, nesiartinkit* prie jų, - pakartojo ji. Nors ir nekėlė tono, bet kažkokia gaidelė jos balse privertė abu susigūžti. Diskusija buvo baigta.

- O jeigu jie pamatys kopus, misis Rid? - paklausė Bredas. - Policija gali būti nusprendus, kad geriausia į mūsų gatvę patekti pro žaliąją juostą.

- Saugiausia laikytis atokiau, - įsiterpė Džonis. - Bet kurie kopai, ant kurių užsidursime, galimas daiktas, bus... na, susinervinę. O juk žinoma, kad nuo susinervinusių kopų nukenčia nekalti žmonės. Žinoma, jiems tai išeina netyčia, bet verčiau pasisaugoti, kad būtų išvengta nelaimingų atsitikimų.

- Jūs einate su mumis, misteri Marinvili? - paklausė Džimas.

- Taip.

Nė vienas iš dvynių nieko nepasakė, tačiau Džonis iš vaikinų akių matė, kad šiems palengvėjo.

Kamė rūsčiai žvilgtelėjo į Džonį - lyg klausdama: *Jau baigėt? Ar galiu sugrįžti prie reikalo?* - ir vėl atnaujino savuosius pamokymus.

- Eikite iki Anderson aveniu. Jeigu ten atrodys viskas gerai... - mirksnį ji užsikirto; tartum suprasdama, kaip šitai mažai tikėtina, o paskiau tęsė: - ...paprašykite ko nors, kad leistų paskambinti telefonu ir paskambinkite policijai. Bet jeigu Anderson aveniu panašiai kaip čia arba jeigu dalykai atrodys nors kiek... na...

- Pašvinkę, - padėjo Džonis. Vietname jie turėjo tiek pat daug žodžių apibūdinti tam, ką ji dabar norėjo pasakyti, kaip indėnai - epitetų orų permainoms nusakyti, ir keista, kaip visi dabar sugrįžo atgal, sušvisdami nelyginant neoninės reklamos tamsioje patalpoje. Pašvinkę. Trenkti. Pašliję. Suknisti. Šūdini. Taip, daktare, visa vėl man sugrįžta. Ilgai netruks, ir susuksiu kaklaskarę, ir apvyniosiu ją sau apie kaktą, kad sugertų prakaitą, arba tapsiu Nykmiesčio kongregacijos vadovu.

Kamė tebežvelgė į savo berniukus. Džonis nekantravo. Dvyniai vis stebėjo savo motiną su pagarba (ir šiek tiek su baime), bet kad ir ką ši dar pasakytų, per vieną ausį jiems įeis, per kitą - išeis.

- Jeigu jums nepatiks tai, ką išvysite Aderson aveniu, pasinaudokite jums žinomu kolektoriumi. Juo nukakite iki Kolambo plačiosios. Paskambinkite policijai. Papasakokite jiems, kas čia nutiko. Ir nė *nemanykite* sugrįžti Tuopų gatvėn!

- Bet, mam... - neiškentė Džimas.

Kamė pasistiebus ištiesė ranką prie jo lūpų, sugnybė jas ir taip nutildė sūnų. Nesukeldama skausmo, tačiau tvirtai. Džonis nesunkiai įsivaizdavo, kaip ji tą pat darė, kai dvyniai buvo dešimčia metų jaunesni, tiktai tada turėdavo pasilenkti.

- "Bet, mam" pasilaikyk kitam kartui, - nukirto ji. Šįsyk tik *prisiminkite,* ką pasakė mama. Nusigaukit iki saugios vietos, paskambinkit policijai ir pasilikite ten, iki ši beprotybė baigsis. Aišku?

Dvyniai linktelėjo. Kamė irgi linktelėjo ir paleido Džimo lūpas. Džimas sutrikęs šypsojosi - "Ką darysi, tokia jau mano mamelė" - ir paraudo iki ausų. Tačiau balsu prieštarauti nedrįso.

- Ir būkit atsargūs, - užbaigė ji. Kažkas šmėkštelėjo jos akyse - noras pabučiuoti sūnus, pagalvojo Džonis, o gal tik noras atšaukti tą visą reikalą, kol dar galima. Ir tuojau toji išraiška dingo.

- Pasirengęs, misteri Marinvili? - paklausė Deivas, su pavydu žiūrėdamas į revolverį nuleistoje brolio rankoje. Džonis pagalvojo, kad jie bus dar netoli nuėję takeliu per žaliąją juostą, kai Deivas paprašys, kad jam duotų panešėti ginklą.

- Sekundėlę, - atsakė jis ir atsiklaupė priešais Ralfį. Šis pasitraukė atatupstas, iki savo užpakaliuku įsirėmė į sieną, paskiau viršum savo tebečiulpiamo nykščio pažvelgė į Džonį. Čia, Ralfio aukštyje, šlapimo ir baimės kvapas buvo toksai stiprus, kad priminė džiungles.

Džonis išsiėmė iš kišenės figūrėlę, kurią aptiko koridoriuje viršuje - ateivį iš kitų planetų, didžiulėmis akimis, straubliška burna ir styrančia per vidurį šiaip plikos galvos geltonų plaukų skiautere. Atkišo jį Ralfiui prieš akis.

- Ralfi, kas tai?

Mirksnį Džonis pamanė, kad berniukas neatsakys. Paskiau šis pamažu ištiesė ranką - tą, kuri nebuvo įstrigus jam burnoje - ir paėmė figūrėlę. Pirmąsyk nuo tada, kai nugriaudėjo pirmieji šūviai, Ralfio veidas kiek pagyvėjo.

- Tai Majoras Paikas, - atsakė jis.

- O?

- Taip. Jis kanopietis*, - berniukas ištarė tą žodį rūpestingai, išdidžiai. - Tai yra ateivis. Bet geras ateivis. Ne toks kaip Beveidis, - pauzė. - Kartais jis vairuoja Baunčio kovinę mašiną. Majoras Paikas ne išvien su jais, ką? - Ralfio akys pritvinko ašarų, ir staiga Džonis prisiminė istoriją, kurią kiekvienas vaikas žino apie "Black Sox" beisbolo komandos skandalą 1919-aisiais. Neva prie "Bebačio" Džo Džeksono prisiartinęs verkiantis mažylis ir paprašęs, kad šis patvirtintų, jog rungtynių rezultatas nebuvo sutartas iš anksto - jog pasaky-

---

* Kanopas (lot. Canopus) - pirmo ryškio žvaigždė Karinos (Laivo Kilio) žvaigždyne (matoma tik Pietų pusrutulyje). Antra pagal ryškį (po Siriaus) visame danguje. Čia kalbama apie jos gyventoją.

tų, kad šito nebuvo. Ir nors Džonis *iš tiesų* matė tą baidyklę, - ar ką nors, užsidėjusį kaukę, kad atrodytų baidykle, - jis tučtuojau papurtė galvą ir guodžiamai patapšnojo Ralfiui per petį.

- Ar Majoras Paikas iš kokio nors filmo ar televizijos laidos? - paklausė Džonis, bet jis jau žinojo atsakymą. Dabar visa ėmė susieiti, galbūt privalėjo susieiti anksčiau. Per pastaruosius kelerius metus jam tekę dėstyti nemažai kursų mokyklose, kur suaugusieji turėdavo gerokai susilenkti, kad galėtų atsigerti iš vandens fontanėlių, tekę nemažai skaityti bibliotekų salėse, kur kėdės daugiausia būdavo trijų pėdų aukščio. Džonis girdėdavo mokinių šnekas, bet nežiūrėdavo jų televizijos laidų ir neidavo į jų kinus. Instinktyviai jautė, kad tokie tyrimai veikiau trukdys nei padės jo darbui. Tad jis žinojo ne viską, dar buvo likę daug klausimų, bet jam atrodė, kad buvo bepradedąs tikėti, jog šią beprotybę *įmanoma* perprasti.

- Ralfi?

- Iš telešou, - atsakė Ralfis pro nykštį. Jis vis tebelaikė sau prieš akis Majorą Paiką, visai kaip anksčiau darė Džonis. - Jis - motokopas.

- O Svajonių Laivas? Kas tai yra, Ralfi?

- Misteri Marinvili, - prašneko Deivas, - mes tikrai turėtume...

- Duok jam sekundėlę, sūneli, - paprašė Bredas.

Džonis neatitraukė nuo Ralfio akių:

- Svajonių Laivas?

- Kasės Kovinė Mašina, - atsakė Ralfis. - Kasės Stailz. Man regis, ji Pulkininko Henrio draugužė. Mano draugas Džeisonas sako, kad tai netiesa, nes motokopai neturi draugužių, bet aš vis tiek manau, kad ji yra jo draugužė. Kodėl Kovinės Mašinos Tuopų gatvėje, misteri Marinvili?

- Nežinau, Ralfi, - tiktai kad jis jau beveik žinojo.

- Kodėl jie tokie *dideli?* Ir jeigu jie geriečiai, tai kodėl nušovė mano tėtuką ir mamutę?

Ralfis numetė Majoro Paiko figūrėlę ant grindų ir nuspyrė per visą virtuvę. Paskiau jis užsidengė rankomis veidą ir pravirko. Kamė Rid buvo bepuolanti prie jo, bet Elena ją pralenkė. Išsiveržus iš Belindos glėbio, pribėgo prie Ralfio ir apkabino jį.

- Neverk, - ramino ji. - Neverk, Ralfi. Aš tavim pasirūpinsiu.

- Baisi čia laimė, - kūkčiodamas atkirto Ralfis, ir Džonis taip stipriai prispaudė delną sau prie lūpų, jog mažne iš jų trykštelėjo kraujas. Tik šitaip jis galėjo nuslopinti padūkusį, šaižų kvatulį.

Jeigu jie geriečiai, tai kodėl nušovė mano tėtuką ir mamutę?

- Eime, vaikinai, - tarė jis atsistodamas ir pasisukdamas į Ridų dvynius. - Einam, patyrinėsim apylinkę.

4

Tuopų gatvėje saulė ėmė ristis žemyn. Nors jai buvo dar per anksti, bet vis tiek ritosi žemyn. Pakibo vakaruos virš horizonto it grėsminga akis, priversdama ugnimi sužioruoti balutes gatvėje, įvažiuojamuose keliukuose ir ant priebučių grindų, kvartalą nusėjusias stiklo šukes paversdama žarijomis. Jos spinduliuose nevykėlio grifo akys blykstelėjo raudoniu, kai tas savo stebinančiais sparnais pakilo nuo Merės Džekson kūno ir nuskrido per gatvę Karverių vejon. Čia jis nutūpė, dėbsodamas tai į Deivido Karverio, tai į Siuzės Geler draugės kūnus. Atrodė, nenusprendžia, nuo katro pradėti. Tiek daug peno, tiek maža laiko. Pagaliau jis pasirinko Elenos ir Ralfio tėvą, nevikriais šuoliukais ėmė artintis prie negyvojo vyriškio. Viena jo geltona letena baigėsi penkiais nagais, kita - tik dviem.

Kitapus gatvės, Vailerių namuose - nešvarumų, pasenusių hamburgerių ir pomidorų sriubos tvaike - griaudėjo televizorius. Rodė "Reguliuotojus", pirmąją sceną salūne.

- Tu išties miela mažytė, - sakė Roris Kolhaunas.

Jo balse skambėjo numanios, gašlios gaidelės, kurios tartum bylojo: *Lėlyte, suvalgysiu tave it ledų porciją, iki užsibaigs šita sušikta muilo opera, ir mes abu tai žinome.* - Kodėl tau neprisėdus ir neišgėrus su manimi? Kad atneštumei man laimę?

- Aš negeriu su visokiais pašlemėkais, - šaltai atkirto Karena Stil, ir visi Rorio Kolhauno vyrai - tai yra tie, kurie nesislapstė už miesto ribų - sugageno.

- Nagi, nagi, tu mažumėlę pikčiurna? - laisvai nusišypsojo Roris Kolhaunas, ir jo vyrai vėl sugageno.

- Nori "Doritos"*, Pitai? - paklausė Tekas. Dabar jis kalbėjo Luko Makeino balsu - to, kuris apjodinėdavo ganyklas rodomame per kabelinę televiziją filme "Šaulys".

Piteris Džeksonas, sėdintis patogiame krėsle priešais televizorių, neatsakė. Jis plačiai šypsojosi. Judantys šešėliai šokinėjo jam po veidą, ir todėl kartkartėmis šypsnys atrodydavo tartum tylus riksmas, bet, be jokios abejonės, jis šypsojosi.

- Jis galėtų paimti, tikrai, tėt, - pasakė Tekas, dabar bemaž paaugliška Džonio Kroufordo balsu, kuris vaidino Luko sūnų. - Jie geri.

---

* Meksikietiškos tortilijos skonio firminiai traškučiai.

Aukščiausios rūšies. Nagi, misteri Džeksonai, sukramtykite ir pilvan, juk ten jiems vieta.

Berniukas ištiesė purvina ranka traškučius ir pamojavo jais Piteriui Džeksonui prieš nosį. Piteris nekreipė dėmesio. Žvelgė į televizorių, pro televizorių, akys jam buvo išlipusios ant kaktos nelyginant kokios egzotiškos giliavandenės žuvies, staigiai iškeltos į paviršių. Ir šypsojosi.

- Neatrodo, kad jis alkanas, tėt.

- Manau, alkanas. Alkanas kaip šuo. Juk tu alkanas, taip, Pitai? *Nagi, paimk tuos suknistus traškučius!*

Kambarėlyje pasigirdo kažkoks zurzesys. Televizoriaus ekrane, kur dabar Roris Kolhaunas bandė pabučiuoti Kareną Stil, trumpam pasirodė linijinis trukdis. Jinai trenkė jam per skruostą ir numušė skrybėlę. Pašaipus, gašlus šypsnys kaipmat išnyko Roriui nuo veido. Niekam, netgi moterims, nevalia nebaudžiamai numušinėti Džekui Merdokui skrybėlę.

Piteris pamažu pasiėmė traškučių. Tačiau aplenkė savo be paliovos prasišiepusią burną ir ėmė grūstis juos nosin, sutrupindamas ir kažkiek įkvėpdamas šnervėmis. Nenatūraliai išsprogusios jo akys vis neatsiplėšė nuo ekrano.

- Šiek tiek per aukštai, misteri Džeksonai. - Dabar nuskambėjo uolus Hoso Kartraito balsas. Hosas buvo vienas iš Seto numylėtinių prieš tai, kai jo viduje apsigyveno Tekas, o dabar jis tapo ir Teko numylėtiniu. Abu it ratai riedėjo vienon pusėn. - Gal dar kartelį pabandom, kaip tu manai?

Ranka nusileido, pamažu ir trūkčiodama it krovinių keltuvas.

Šįsyk traškučiai pataikė Piteriui burnon, ir jis mašinaliai ėmė kramtyti. Tekas nusišypsojo jam Seto lūpomis. Mat vylėsi, - keista, jam nesvetimos buvo emocijos, nors ir ne visai žmogiškos, - kad Piteriui patiks “Doritos”, nes tai bus paskutinis šio žmogaus valgis. Išsiurbė iš Piterio nemažai gyvybinių jėgų, iš pradžių pasipildydamas tą milžinišką kiekį energijos, kurį išeikvojo šią popietę, paskiau dar sukaupdamas atsargų. Rengdamasis sekančiam žingsniui.

Rengdamasis nakčiai.

Piteris kramtė ir kramtė, “Doritos” trupinėliai krito iš jo vypsnio ant sportinukų - tų su Misteriu Šaipoku ant krūtinės. Jo akių obuoliai, tiek išlipę iš orbitų, jog, atrodė, gulį ant žandų, krutėjo kartu su žandikauliu. Kairysis susprogo it sutrėkšta vynuogė, kai Tekas įsiskverbė į Piterio protą ir pavogė didžiumą jo - naudingąją dalį, - bet dešiniąja akimi Piteris vis dar šiek tiek matė. Pakankamai, kad sugebėtų

atlikti sekančią darbo dalį daugmaž savarankiškai. Tai yra, jeigu tik veiks jo motoras.

- Piteri? Ei, Piteri, tu mane girdi, seni? - Tekas dabar kalbėjo kapota, britiška Endriū Keizo, Piterio katedros vedėjo, intonacija. Kaip visos Teko mėgdžionės, ji buvo gana vykus. Ne tokia vykus, kaip vesternų ir teleserialų mėgdžionės (čia jis turėjo daugiau praktikos), bet vis dėlto nebloga.

O vyresnybės balsas daro stebuklus, patyrė Tekas, netgi turint reikalų su tokiais, kuriems galutinai pažeistos smegenys. Blanki gyvumo kibirkštėlė sugrįžo Piterio veidan. Atsisukęs jis išvydo Endriū Keizą elegantišku languotu švarku, o ne Setą Geriną su motokopiškom apatinukėm, padabintom raudonai oranžinėmis "Chef Boyardee" padažo dėmėmis.

- Noriu, jog dabar pereitumei kiton pusėn gatvės, seni. Giraitėn, gerai? Bet neverta tapenti iki senelės namų. Tik iki takučio. Ar žinai takutį, vedantį per giraitę?

Piteris papurtė galvą. Išsišovę jo akių obuoliai suvirpėjo viršum klouniškai prašieptų lūpų.

- Ne bėda, surasi. Sunku nepastebėti, senas biče. Kai prieisi šakojimąsi, gali prisėsti prie savo... draugelio.

- Mano draugelio, - pakartojo Piteris ne visai klausiamąja nuosaka.

- Taip, tikrai.

Tiesą sakant, Piteris niekados nepažinojo žmogaus, prie kurio turėjo prisijungti prie keliuko šakojimosi ir, po teisybei, nepažinos, tikrai ne, bet nebuvo prasmės sakyti tą Piteriui. Pirma, jam nebelikę tiek proto, kad tai suprastų. Antra, jis netrukus numirs. Kaip numirė Herbas Vaileris. Numirs kaip žmogus su krautuviniu vežimėliu - tas, kurį Piteris netrukus susitiks giraitėje.

- Mano draugelio, - antrąsyk pakartojo Piteris. Dabar kiek tikriau.

- Aha, - britų literatūros katedros vedėjas buvo dingęs; Tekas sugrįžo prie Džono Peino, besistengiančio mėgdžioti Garį Kuperį.*

- Na, geriausia šliaužte, drauguž.

- Takučiu iki išsišakojimo.

- Taigi.

Piteris atsistojo kaip senas mechaninis žaislas, kurio dantratukai užrūdiję. Sidabriniuose, sapną primenančiuose atšvaituose nuo televizoriaus jo akių obuoliai sukrūpčiojo.

---

* Gary Cooper - garsus Holivudo aktorius, vesternuose sukūręs klasikinių šerifo vaidmenų, į kuriuos bandė lygiuotis kiti panašių vaidmenų atlikėjai, taip pat ir Džonas Peinas.

- Geriausia šliaužte. Ir kai pasieksiu šakojimąsi, galiu prisėsti prie savo draugelio.

- Taip, sere, sutarta. - Dabar tai buvo perpus klastingas, perpus pašaipus Rorio Kolhauno balsas. - Šaunus vaikinas tas tavo draugelis. *Galima* sakyti, jis visą tą reikalą ir užsuko. Šiaip ar taip, prikišo degtuką prie padegamosios virvelės. Na, dabar judinkis, drauguži. Gero kelio tau, iki mes vėl susitiksime.

Piteris išėjo pro arką nė nežvilgtelėjęs savo vienintele akimi į Odrę, kuri atmerktomis akimis gulėjo šonu nusisukus ant vieno iš svetainės krėslų. Atrodė lyg apsvaigus, o gal net ištikta komos. Kvėpavo pamažu ir tolygiai. Jos kojos, ilgos ir dailios (pirmiausia jos patraukė Herbą tais laikais, kai ji dar buvo Odrė Gerin), buvo ištiestos priekin, ir Piteris mažne suklupo ant jų, žengdamas it lunatikas linkui paradinių durų. Kai atidarė jas ir raudona saulėlydžio šviesa krito ant jo vypsnio, šis dar labiau tapo panašus į riksmą.

Kai jau buvo nužengęs pusę kelio iki šaligatvio, nutviekstas tos raudonos šviesos, besisunkiančios it kraujas pro kylantį nuo Hobarto sodybos dūmų stulpą, Rorio Kolhauno balsas užpildė jam visą galvą, įsirėždamas lyg skustuvo ašmenys: *Uždaryk paskui save duris, drauguži, nejau esi gimęs daržinėj?*

Piteris tartum girtas apsisuko, sugrįžo ir įvykdė ką lieptas. Uždarė lygias, sveikutėlaites duris, vieninteles kvartale, kurios nebuvo išvarpytos kulkų. Jis vėl apsisuko (mažne nuvirsdamas nuo priebučio) ir leidosi per raudoną šviesą linkui savo paties namo, kur privaląs įvažiuojamuoju keliuku, dengtu praėjimu tarp namo ir garažo pasiekti galinį kiemą. Ten perlipti žemą vielinę tvorą ir patekti žaliojon juoston. Surasti takutį. Surasti šakojimąsi. Surasti savo draugelį. Prisėsti šalia draugelio.

Jis peržengė dryksantį savo žmonos kūną, paskiau stabtelėjo, išgirdęs laukinį stūgsmą, prarėžusį karštą, dūmų pritvinkusį orą: *Ūvūv-ūūū...* Kad ir koks jau buvo nustekentas, jam oda nubėgo pagaugai. Ką veikia Ohajyje kojotas? Kolambo priem...

Geriau šliaužte, drauguž. Pirmyn, vyruti.

Skausmas, dar labiau kankinantis nei pirma. Piteris suvaitojo pro sustingusį perkreiptose lūpose vypsnį. Kraujas išsisunkė iš jo suplyšusios akies ir nuvarvėjo skruostu.

Jis vėl pajudėjo priekin, ir kai stūgsmas pasikartojo, - šįsyk prisijungė dar antras, trečias ir galiausiai ketvirtas, - Piteris nebesureagavo. Galvojo vien apie takutį, šakojimąsi, draugelį. Tekas paskutinį sykį patikrino to žmogaus protą (ilgai neužtruko, nes tikrinti buvo likę nedaug ką) ir pasitraukė.

Dabar reikalas tik tarp Teko ir moters. Tas pabaisa tartum žinojo, kodėl vis dar leidžia jai gyventi - juk yra ir toks paukštelis, kuris gyvena tiesiog krokodilo nasruose, paukštelis saugus tarp krokodilo dantų, nes valo juos, tačiau Tekas jau nebeilgai ją tausos. Daugeliu atžvilgių berniukas buvo patogus šeimininkas, - galbūt *vienintelis* šeimininkas, kuriame iki šiol Tekas galėjo gyventi ir tarpti, - tačiau būta vieno ironiško trūkumo: ko Tekas užsimanydavo ir įsigeisdavo, berniuko kūnas nepajėgdavo išpildyti. Tekas galėdavo aprengti moterį ir nudažyti jos plaukus, galėdavo nuplėšti nuo jos visus drabužius, galėdavo priversti ją žnaibyti spenelius ir vykdyti visokius kitokius berniokiškus pramanus, jeigu tik užsigeistų. Bet Tekas to negeidė. O geidė su ja santykiauti, bet šito padaryti negalėjo. Tekas jautė, kad tam tikromis aplinkybėmis gal ir įmanoma kokia nors sueitis, nepaisant jo šeimininko nebrandos... Setas dar tebesilaikė savo viduje, ir visados tam pasipriešindavo. Tekas galėjo susiremti su berniuku ir tikrai būtų jį nugalėjęs, bet galbūt išmintingiau buvo to nedaryti. Juk po tūkstantmečių nelaisvės ne tam išsiveržė iš savo tamsios buveinės po Nevados dulkėmis, kad užsiimtų seksu su moterim, kuri kur kas jaunesnė už Teką ir kur kas vyresnė už jo šeimininko kūną.

Ir dėl ko jis *išsiveržė?*

Na... prasiblaškyti. Ir...

Ir pasižiūrėti televizijos, kažkoks balsas jo sąmonės užkaboriuose pašnabždėjo. *Pasižiūrėti televizijos, pavalgyti spageti ir kurti. Statyti.*

- Nori mane išbandyti, šerife? - paklausė Roris Kolhaunas, ir Teko akys nukrypo vėl į televizorių. Galbūt giraitėn juda dar kas nors. Jis būtų galėjęs vienaip ar kitaip tuo įsitikinti, jeigu iš tiesų būtų to troškęs, bet netroško. Lai sau eina giraitėn, jeigu nori. Jiems nepatiks tai, ką ten aptiks. O kur dar jie gali pasidėt? Sugrįžti atgalios. Atgalios į namus. Iš tikrųjų, *nėra* kur jiems pasidėti. O tuo tarpu Tekas pasitaupysiąs energiją. Paprasčiausiai atsipūsiąs ir pasižiūrėsiąs televizoriaus. Gana greit jau stos nakties metas.

- Kodėl mums nepalūkėjus ir visko neapmąsčius? - paklausė Džonas Peinas, ir Setas vėl susijungė su Teku, kaip vesternai - o ypač šisai - visados juos sujungdavo. Tekas palinko priekin, vis nenuleisdamas akių nuo ekrano, ir pasiėmė dubenį su atšąlusiais prancūziškais-amerikietiškais spageti ir hamburgeriu. Įbedęs žvilgsnį ekranan, pradėjo valgyti, nepastebėdamas, kad mėsos gabalėliai kartkartėmis krenta jam iš burnos ant nuogos krūtinės ir nusirita ant kelių. Netrukus vėl nugriaudės paskutinieji šūviai - taiklūs KA-PAU ir KA-

BAM, ir Tekas leido sau nugrimzti į fabulą bei sidabriškai nespalvotus vaizdus, siurbdamas į save prievartos atmosferą - tokią pat tvankią ir įelektrintą kaip oras prieš audrą.

Kol šisai sužavėtas žiūrėjo, Setas Gerinas atsiskyrė nuo Teko ir atsargiai, nelyginant Džekas pro miegantį milžiną, nusėlino tolyn. Jis žvilgtelėjo į televizorių ir nė kiek nenustebo aptikęs, jog nors ir ką Tekas manytų, jam jau nebe taip labai patinka "Reguliuotojai". Paskiau jis pasuko į šalį, susirado vieną iš slaptųjų koridorių, kuriuos buvo sau įsirengęs po to, kai Tekas jį užvaldė, ir patyliukais dingo jame. Kuo labiau gilinosi į savąsias mintis, tuo žemiau jį vedė koridorius. Iš pradžių jis ėjo, paskiau pradėjo risnoti. Suvokė šį pasaulį ne daugiau kaip tą išorinį, tačiau dabar jam tai buvo vienintelis pasaulis.

"Reguliuotojai", ištrauka iš Krego Gudžio ir Kventino Vulričo kino scenarijaus

SCENA: PAGRINDINĖ GATVĖ, DIENA.

ŠERIFAS STRITERIS *stebi, kaip jo* PADĖJĖJAS LEINAS *trukteli* KENDĮ *ant kojų. Už jų - molinė plūktinė, kurioje įsikūrusi Lušano kiniška skalbykla. Keletas kinų darbininkų, susigrūdę tarpdury, spokso, kas vyksta.*
KENDIS:
Į ką vėpsot, geltonukai?

Šįsyk tie nepasitraukia.

KINAS-SKALBYKLOS DARBININKAS:
Ei tu! Tavo dlabuzius neprosal būtų isskalbti, tiklai, tiklai!

Kiti KINAI *juokiasi. Net* STRITERIS *nežymiai šypsosi.* KENDIS *atrodo apdujęs. Negali patikėti, kad* STRITERIS *sumušė jį garbingoje kovoje, negali patikėti, kad tie geltonsnukiai juokiasi iš jo, negali patikėti, kad jam taip atsitiko.*

STRITERIS:
Verčiau eikite vidun, vaikinai.
SKALBYKLOS DARBININKAI *sueina vidun, tačiau sužiūra pro langus.*
STRITERIS (LEINUI):
Pasirūpink, kad jis pasiimtų skrybėlę, Džošai. Nenorėčiau, kad jam tektų keliauti cypėn be skrybėlės.

Šypsodamasis LEINAS *pakelia* KENDŽIO *plačiakraštę, atlenktu priekiu, konfederato kavaleristo skrybėlę, kuri nukrito* KENDŽIUI *nuo galvos, kai* STRITERIS *jį partrenkė per turėklą arkliams rišti. Dabar, dar plačiau išsišiepęs* ŠERIFO PADĖJĖJAS LEINAS *vėl užmaukšlina ją sumuštajam banditui. Nuo skrybėlės pakyla dulkių debesėlis.*

LEINAS:
Eime, kapitone. Dėl tavęs aš patausojau geriausią palapinę visoje stovykloje. Tik palūkėk, pats pamatysi.

Jisai stumteli apdujusį, pralaimėjusį KENDĮ *kalėjimo linkui.* ŠERIFAS STRITERIS *šypsodamasis stebi juodu nueinant ir iš pradžių nemato, kaip atsiveria švaistinės "Ledi Dei" salūno pusdurės ir ant šaligatvio išgriūna* MAJORAS MERDOKAS. *Bent sykį įprastinė firminė jo šypsena dingus.*

MERDOKAS:

Manai, kad įkišęs cypėn Kendį išspręsi savo problemas, šerife?

STRITERIS *atsisuka į jį.* MERDOKAS *atmeta atgal savąjį purvais sutaškytą kavaleristo apsiaustą, palaisvindamas armietiško "kolto" rankeną.*

STRITERIS *(šypsosi):*

Galimas daiktas, aš areštavau tik pirmąją šmėklą. Kur sulindę kiti tavieji reguliuotojai? Desatojos kanjonan? Skeit Roke? Gali man pasakyti?

MERDOKAS:

Tu pasiutęs it gyvatės įkąstas grobuonis!

STRITERIS:

Na, ir kas? Ką gi, pažiūrėsim. Manau, šiąnakt šmėklos nejodinės, nes nebus kapitono Kendelo, kuris apdalytų juos paklodėmis.

Vis tebesišypsodamas STRITERIS *vėl pasisuka kalėjimo linkui.*

MERDOKAS:

Tarkim, aš tau pasakysiu, kad reguliuotojai kur kas arčiau nei Desatojos kalne ar Skeit Roke? Tarkim, aš tau pasakysiu, kad jie čia pat už miesto, ir tik laukia pirmojo šūvio? Kaip tau šitai patiktų, prakeiktas jauti?

STRITERIS:

Manau, dargi labai patiktų.

Jis pažvelgia viršun, prisideda pirštus prie burnos ir SUŠVILPIA.

SCENA: PAGRINDINĖS GATVĖS NAMŲ STOGAI, VAIZDAS IŠ GATVĖS.

Iš už kiekvienos iškabos, kamino ir fasado paaukštinimo išlenda VYRAI. *Anksčiau įbauginti* MIESTIEČIAI *dabar atrodo nuožmūs ir ginkluoti šautuvais. Jie ir ant kinų skalbyklos, ir ant Oulo apygardos sandėlio, ir netgi ant Kreiveno laidotuvių biuro. Tarp jų matome* PAMOKSLININKĄ JOMENĄ *ir* ADVOKATĄ BREDLĮ. JOMENAS, *kuris jau nebemano, kad reguliuotojai - tai antgamtiniai atsilankėliai, turį tikslą nubausti miestą už nuodėmes, pakelia ranką, sveikindamas* ŠERIFĄ.

VĖL PAGRINDINĖ GATVĖ, JOJE STRITERIS ir MERDOKAS:

STRITERIS *atsako* JOMENUI *į pasveikinimą pamodamas ranka, paskiau vėl pasisuka į* MERDOKĄ, *kuris atrodo įniršęs ir sutrikęs. Pavojingas derinys!*

STRITERIS:

Aha, atsivesk juos, jeigu to nori.

MERDOKO *veidas įsitempia. Jis nuleidžia ranką, kol ta pakimba virš "kolto" rankenos. Nė vienas iš jų nemato* LAUROS, *kuri iš už* MERDOKO *nugaros išpuola iš salūno. Ji vilki viena iš savųjų tviskančių suknių ir rankoje laiko "derindžerį"*.*

MERDOKAS:
Nori mane išbandyti, šerife?
STRITERIS:
Kodėl mums nepalūkėjus ir neapsvarsčius to reikalo?

Bet jisai supranta, kad jau per vėlu, kad yra pastūmėjęs MERDOKĄ *per toli;* STRITERIO *ranka taip pat nusileidžia ir pakimba virš jo revolverio rankenos.*

MERDOKAS:
Metas kalboms baigėsi, šerife.
STRITERIS:
Ką gi, jeigu tu taip nori.
MERDOKAS:
Galėjai nesikišti, ir niekas nebūtų nukentėjęs.
STRITERIS:
Pas mus čia taip nedaroma. Mes... (*pastebi* LAURĄ).
STRITERIS:
Laura, ne!

Mirksnį jis nukreipia žvilgsnį, ir tuo metu MERDOKAS SUGRIEBIA REVOLVERĮ. LAURA *metasi tarp abiejų vyrų, nutaikydama "derindžerį" į* MERDOKĄ. *Ji nuspaudžia gaiduką, bet pasigirsta tik* SPRAGTELĖJIMAS. *Ginklas* UŽSIKIRTO! *Sekundės dalelytę vėliau* MERDOKAS *iššauna iš savojo kavaleristiškojo "kolto", ir kulka, skirta* STRITERIUI, *pataiko į* LAURĄ. *Ši sukniumba.*

SCENA: NAMŲ STOGAI.

MIESTIEČIAI *pakelia šautuvus, pasirengę atidengti ugnį.*

VĖL PAGRINDINĖ GATVĖ PRIEŠAIS SALŪNĄ.

MERDOKAS *mato, kas tuoj įvyks, ir neria pro švaistines duris atgal palyginti saugian "Ledi Dei" salūnan.* STRITERIS *pasiunčia jam įkandin kelis šūvius, paskiau pribėga prie* LAUROS *ir atsiklaupia šalimais.*

VĖL NAMŲ STOGAI.

FILIPAS MORANAS, *salūno savininkas, paleidžia šūvį. Pora kitų juo paseka, bet, laimė, tik pora.*

---

* Trumpavamzdis stambaus kalibro kišeninis pistoletas, labai populiarus Pilietinio karo metais. Pavadintas jo išradėjo pavarde.

VĖL PAGRINDINĖ GATVĖ PRIEŠAIS SALŪNĄ.

VIENA KULKA *atšoka su švilpesiu nuo švaistinių pusdurių, nuskeldama atplaišą.*

STRITERIS:

Nešaudykit, jis pabėgo!

VĖL NAMŲ STOGAI.

VYRAI *nuleidžia šautuvus.* FILIPAS MORANAS *atrodo sumišęs ir susigėdęs.*

SCENA: STRITERIS *ir* LAURA. STAMBIU PLANU.

ŠERIFO *kietas kiautas laikinai dingęs - sutrupintas. Jisai žvelgia į* MIRŠTANČIĄ SALŪNO ŠOKĖJĄ *ir tik dabar suvokia, jog ją myli!*

STRITERIS:

Laura!

LAURA *(kosėdama):*

Ginklas neiššovė... tu visad sakydavai... nepasikliauk paslėptu ginklu...

Jos žodžius nutraukia kosulys.

STRITERIS:

Nekalbėk. Aš pasiųsiu Džo Pradhemą dak...

LAURA *(kosėdama):*

Per... per vėlu. Tik apkabink mane.

STRITERIS *įvykdo prašymą. Jinai* SMALSIAI *pakelia į jį akis.*

LAURA:

Kaipgi, šerife... nejau tu verki?

SCENA: UŽPAKALINĖ "LEDI DEI" SALŪNO PUSĖ.

Pro duris išsiveržia MERDOKAS. SERŽANTAS MATISAS *vis dar ten pat, laiko žirgus.*

SERŽANTAS:

Kas nutiko? Aš girdėjau šūvius!

MERDOKAS *(užšoka ant žirgo):*

Nesvarbu. Metas atsivest vaikinus.

SERŽANTAS:

Manote?..

Staiga MERDOKO *beprotybė prasiveržia paviršiun. Jo akys* LIEPSNOJA, *lūpos prašieptos urzgesiu... Tai kampan įvaryto* ŽVĖRIES *šiepulys!*

MERDOKAS:

Mes nušluosime šį miestą nuo žemės paviršiaus!

Juodu apgręžia žirgus ir nušuoliuoja prisijungti prie kitų reguliuotojų.

DEVINTAS SKYRIUS

1

Stivui ir Koliui neteko kartis per tvorą daktaro kiemo gale, ten buvo vartukai, nors prieš pasinaudodami jais gavo gerokai paplušėti, kol nuplėšė juos apraizgiusias gebenes. Iki pasiekė takutį, juodu tik porąsyk apsimainė žodžiais. Pirmąsyk prašneko Stivas. Pasižvalgęs į medžius - žemus, plačiai išsikerojusius, daugiau panašius į krūmokšnius, dabar, kai nuo jų kapnojo lietaus lašai, atrodančius paslaptingai, - jis paklausė:

- Ar tai tuopos?

Kolis, kuris kaip tik stengėsi apeiti ypatingai bjaurų erškėtkrūmį, atsigręžė:

- Ką sakai?

- Klausiau, ar tie medžiai - tuopos. Kadangi mes atėjome nuo Tuopų gatvės, tai aš ir pamaniau, gal čia tuopos.

- O, - Kolis dvejodamas apsidairė, perkeldamas ginklą iš vienos rankos į kitą, o paskiau perbraukdamas delnu sau per kaktą. Žalioji juosta tvoskė karščiu. - Nežinau, gal tuopos, gal pušys, o gal ir eukaliptai. Prisipažinsiu tau, botanika niekad nebuvo man prie širdies. Ana ten - susnašiknis beržas, tiek teišmanau, - ir jis leidosi žingsniuoti toliau.

Po penkių minučių (Stivas jau buvo ėmęs abejoti, ar iš tiesų čia esama takučio, o gal jie tik trosko, kad šis būtų) Kolis sustojo. Atsigręžęs pažvelgė už Stivo taip įdėmiai, jog šis irgi atsigręžė pažiūrėti. Nieko neišvydo, užpakalyje tik pynėsi žalumos raizgalynė, pro kurią juodu ką tik prasibrovė. Nei senojo daktaro, nei Džeksonų namų nė ženklo. Jam vien pasimatė mažytis raudonumos pleištas, kuris galėjo būti Karverių namo kaminas, tik tiek. Tartum jie būtų atsidūrę šimtus mylių nuo artimiausios žmonių gyvenvietės. Apie tai pagalvojus - ir suvokus, jog tai mažne tiesa - Stivu nubėgo šiurpulys.

- Kas yra? - pasidomėjo jis, pagalvodamas, kad kopas tuojau jį paklaus, kodėl jie negirdi jokių automobilių, netgi kokio nors vaikino tyliaeigio su stiklopaketiniu duslintuvu, nė vieno nedidelio triukšmingumo variklio ar motociklo, nė jokio signalo, šūksnio, nieko. Tačiau Kolis ištarė kitką:

- Temsta.

- Negali būti. Dabar tik... - Stivas pasižiūrėjo į laikrodį, tačiau tas buvo sustojęs. Veikiausia išsieikvojo elementas; nekeitė jo nuo tada, kai prieš porą metų gavo tą laikrodį per Kalėdas dovanų nuo sesers.

Tačiau keista, kodėl rodyklės sustojo tuoj po ketvirtos, matyt, netrukus po to, kai jis įvairavo į šį nuostabų kvartalėlį.

- Kas - tik?

- Negaliu tiksliai pasakyti, mano laikrodis sustojęs, tačiau pats pagalvok. *Negali būti* daugiau nei pusė šešių, be penkiolikos šešios. O gal dar anksčiau. Argi nesakoma, kad kritiškose situacijose pervertini prabėgusį laiką.

- Nežinau, kas taip sako, niekad tokių nepažinojau, - atšovė Kolis. - Tačiau tik pažvelk į šviesą. Jos *pobūdį*.

Stivas pažvelgė. Taip, kopas teisus. Kad ir nesinorėjo, tačiau Stivas gavo tai pripažinti. Šviesa įkypai skverbėsi pro tankmę (ir kaip tik šis žodis tinkamas, o ne žalioji juosta) karštais raudonais spinduliais. "Raudona saulė vakare - jūreiviui tiktai džiaugtis ja", - pagalvojo jis, ir staiga, lyg to būtų tetrūkę, visa, kas buvo įvykę, grėsė jį sutraiškyti - visi tie negeri dalykai, ir jis nevaliojo jiems atsispirti. Pakėlęs rankas, užsidengė akis, stipriai užvoždamas 0.22-kalibrio rankena sau per skruostą - mat buvo pamiršęs, kad šį nešasi. Juto - šlapimo pūslė tuoj tuoj nebeatlaikys, ir jis prisivarys kelnes, tačiau neėmė į galvą. Susverdėjo atatupstas ir tartum iš tolo išgirdo Kolį Entredžianą klausiant, ar jam viskas gerai. Regis, didžiausiomis pastangomis Stivas prisivertė atsakyti *taip* ir vargais negalais atplėšęs rankas nuo veido pažvelgė į tą klaikią raudoną šviesą.

- Nepyk, jei užduosiu tau vieną asmenišką klausimą, - Stivas negalėjo atpažinti savo paties balso. - Tu labai bijai?

- Labai, - stambuolis kopas vėl nusišluostė nuo kaktos prakaitą. Čia buvo labai karšta, tačiau, nepaisant varvančių nuo lapų lašų, karštis Stivui atrodė labai sausas, nė kiek neprimenantis šiltnamio atmosferos. Kvapai irgi buvo tokie. Nepasakytum, kad nemalonūs, tačiau sausi. Bemaž egiptietiški. - Tačiau nepraraskim vilties. Man regis, matau takutį.

Iš tiesų tai buvo takutis, netruko nė minutės, kai vėl pajudėję juodu pasiekė jį, ir Stivas pastebėjo požymius - šiomis aplinkybėmis itin paguodžiančius - gyvulių, kurie naudojosi ta žvėrių pramina: pakelį nuo bulvių traškučių, įvynioklį nuo beisboliškų kortų kaladės, porą dvigubo dydžio "A" elementų, išmestų iš kokio nors paauglio "Walkman" mago, kai tie nusėdo, ant medžio kamieno išpjaustytus inicialus.

Kitoje takučio pusėje, tarp žagrenių ir žemaūgių medžių, jis išvydo kai ką anaiptol ne taip paguodžiama: keverziškus augalus, dygius ir piktai žalius. Dar dvejetas styrojo už jų, išskėtę savo gumbuotas, stangias rankas, primindami ne šio pasaulio kelių policininkus.

- Viešpatie aukštielninkas, matai tuos? - paklausė Stivas.
Kolis linktelėjo.
- Panašūs į kaktusus. Ar dar kaip nors ne vieną iš jų galėtumei pavadinti.
"Taip, - pagalvojo Stivas, - bet jie tiek panašūs į kaktusus, kiek Pikaso kubistiniu laikotarpiu nutapytos moterys - į tikrąsias moteris". Tų kaktusų paprastumas ir simetriškumo stoka - kaip ir ano paukščio su nevienodais sparnais - teikė jiems siurrealistišką išvaizdą, nuo kurios jam įsisopo galvą. Tartum žvelgtų į ką nors nevisiškai sufokusuota.
Jis iš tiesų šiek tiek panašus į grifą, tada pasakė senasis daktaras. *Kokį galėtų nupiešti vaikas.*
Visa ėmė grupuotis Stivui mintyse. Ne *susieiti* vienumon, bent kol kas ne, bet savaime dėstytis atgaline tvarka, kaip juos mokė tatai vadinti algebros kurse. Furgonai, kurie atrodė nelyginant filmo vaikams rekvizitai. Paukštis. O dabar tie ryškiai žali kaktusai, tartum iš kokio nors energingo pirmaklasio piešinuko.
Kolis priėjo prie artimiausio nuo takučio augalo ir bandydamas ištiesė pirštą.
- Žmogau, nedaryk to, tu proto netekai? - šūktelėjo Stivas.
Kolis nekreipė į jo žodžius dėmesio. Toliau kišo pirštą. Arčiau. Dar arčiau.
- *Oi!* Kad tave kur!
Stivas krūptelėjo. Kolis atitraukė ranką ir įsispitrijo į pirštą lyg vaikiūkštis, įsigijęs naują įdomų brėžinuką. Paskiau atsisuko į Stivą ir atkišo šiam pirštą. Kraujo lašas, mažutis, tamsus ir tobulai lygus, formavosi ant smiliaus pagalvėlės.
- Jie pakankamai tikri, kad badytųsi, - pasakė jis. - Bent šitas.
- Žinoma. O kas, jeigu jis nuodingas? Kaip koks nors, augantis Kongo baseine ar panašus.
Kolis truktelėjo pečiais, lyg sakydamas, jog dabar jau per vėlu, bičiuli, ir vėlei nužingsniavo takučiu. Šioje vietoje tas vingiavo pietyn, linkui Hiacintų gatvės. Iš dešinės liejosi raudonai oranžinė saulės šviesa, ir pamesti kryptį buvo neįmanoma. Juodu ėmė leistis nuokalnėn. Eidamas Stivas matė iš rytinės takučio pusės vis daugiau ir daugiau keverziškų kaktusų. Vietomis jie stelbė medžius. Pomiškis retėjo, ir ne be priežasties: keitėsi viršutinysis dirvos sluoksnis, pereidamas į rupų, pilką, smėlingą paviršių, kuris atrodė kaip... kaip...
Aitrus prakaitas užpylė Stivui akis. Turėjo nusišluostyti jį ranka. Taip karšta, o šviesa tokia stipri ir raudona. Jam ėmė pykinti skrandį.

- Žiūrėk, - parodė Kolis. Dvidešimt jardų priekyje dar vienas kaktusų guotas saugojo takučio šakojimąsi. It laivo nosis iš kaktusų kyšojo apverstas krautuvinis vežimėlis. Blėstančioje šviesoje metaliniai krepšelio virbai atrodė tartum sumirkyti krauju.

Kolis nurisnojo žemyn prie šakojimosi. Stivas nuskubėjo iš paskos, stengdamasis neatsilikti, nes nenorėjo netgi keliais jardais atsiskirti nuo bendro. Vos tiktai Kolis pribėgo takučio šakojimąsi, keistame ore nuaidėjo stūgsmai, stiprūs ir kažkokie šleikščiai švelnūs, nelyginint vyriško kvarteto melodija? *Vūūūū! Vūūū! Vū-Vū-Vūūūū!* Stojo pauzė, paskiau stūgsmai vėl suskambo, šįsyk buvo jų daugiau, persipynę ir pratisi, ir visa Stivo oda nubėgo pagaugai. "O mano nakties vaikai", pagalvojo jis, ir mintyse išvydo Belą Lugozį,* bespalvį vaiduoklį, skleidžiantį savo apsiaustą. Gal ir ne itin mielas vaizdinys šiomis apinkybėmis, bet ką darysi - kartais mintys nuklysta prieš tavo valią.

- Dieve! - pratarė Kolis, ir Stivas pamanė, kad jis turi galvoje tuos stūgsmus - kojotus, staugiančius kažkur į rytus nuo jų, ten, kur turėjo būti namai, parduotuvės ir penketas įvairių "Makburgerių" restoranų, tačiau stambuolis kopas nežiūrėjo tenlink. Jisai žvelgė žemyn. Stivas pasekė jo žvilgsniu ir išvydo kažkokį žmogų, sėdintį šalia apversto krautuvinio vežimėlio. Nugara jis buvo atsirėmęs į kaktusą, užsismeigęs ant jo dyglių it groteskiška iš žmogaus padaryta atmintinė, palikta čionais, kad juodu surastų.

Vū-Vū-Vūūūū!

Mašinaliai Stivas ištiesė ranką ir sugriebė kopo plaštaką. Kolis spustelėjo jam pirštus. Spūsnis išėjo stiprus, tačiau Stivas nesupyko.

- O, šūdas, aš esu matęs šį vyrioką, - prakošė pro dantis Kolis.

- Dievaži, iš kur tu žinai?

- Iš jo drabužių. Vežimėlio. Nuo vasaros pradžios jis du ar tris kartus buvo pasirodęs mūsų gatvėje. Jeigu vėl būčiau jį pamatęs, ketinau perspėti, kad daugiau nesirodytų. Gal ir nekenksmingas, bet...

- Kas bet? - Stivui buvo tekę gyvenime sykį ar du valkatauti, tad dabar jis nežinojo, užpykti ar nuleisti viską juokais. - Kaip tau atrodė, ką jis gali padaryti? Pavogti iš ko nors mėgstamą saldžiabalsio Elvio portretą? Pamėginti pakabinti tą vyrioką Sodersoną stikleliui viskio?

Kolis truktelėjo pečiais.

---

* Bela Lugosi - (1882 - 1956) - vengrų kilmės aktorius, išgarsėjęs vampyro Drakulos vaidmeniu to paties pavadinimo rež. Todo Brouningo (Tod Browning), tapusio šio žanro klasika.

Prismeigtasis prie kaktuso žmogus vilkėjo sulopytomis chaki spalvos kelnėmis ir trumparankoviais sportinukais, netgi dar senesniais, purvinesniais ir labiau suplyšusiais nei tie, kuriuos Bilingslis surado Koliui. Nudėvėti sportukai buvo suvarstyti izoliacine juosta. Valkatos apranga ir daiktai, išsipylę iš vežimėlio, kai tas apvirto, liudijo tą pat: pora kiaurais galais senų išeiginių batų, nušiurusios virvės atkarpa, lėlė Barbė, mėlyna striukė su auksinių siūlų užrašu BUSKEYE LANES ant nugaros, perpus nugertas butelis vyno, užkimštas kažkuo panašiu į moteriškos vakarinės pirštinės pirštą, ir portatyvinis radijas, mažų mažiausia kokių dešimties metų senumo. Plastmasinis korpusas taisytas epoksidiniais klijais. Taip pat mėtėsi koks tuzinas plastikinių maišelių, kiekvienas tvarkingai susuktas ir perrištas špagatu.

Negyvas valkata miškelyje. Bet kaipgi, dėl Dievo meilės, jis numirė? Jo akys buvo iššokusios iš orbitų ir nuo išdžiūvusių regimųjų nervų kabojo ant skruostų. Abi atrodė subliuškusios, tartum jėga, kuri išstūmė laukan, dar jas ir susprogdino. Gausiai išbėgęs iš nosies kraujas buvo sukrešėjęs ant lūpų ir žilsvais šeriais apaugusio smakro. Tačiau kraujas neslėpė burnos, o Stivui būtų to norėjęsi. Ši buvo ištempta didžiuliu pamišėlio vypsniu, dėl ko valkatos lūpų kampučiai mažne siekė purvinas ausis. Kažkas - kažkokia jėga - nubloškė žmogų kaktusų guotan ir užmušė tiek skausmingai, jog jam akys išvirto ant veido. Tačiau ta pati jėga paliko jį vypsantį.

Kolis dar stipriau suspaudė Stivui ranką. Tiesiog traiškė jo pirštus.

- Gal paleisi? - paprašė Stivas. - Tu laužai man...

Jis pažvelgė rytų kryptimi einančio takučio atšakon - ton, kuri turėjo juos nuvesti į Anderson aveniu, kur būtų pabandę susirasti pagalbos. Už dešimties jardų atšaka tarytum piltuvėlis platėjo, pereidama į košmarišką dykumos pasaulį. Kad ši dykuma nė kiek nepanėšėjo į Ohajo valstijos kraštovaizdį, Stivenui Eimzui nepadarė jokio įspūdžio - paprasčiausiai dėl to, kad nepanėšėjo į jokį kada nors jo regėtą kraštovaizdį. Netgi sapnuose.

Už paskutinių kelių normalių žalių medžių plytėjo balzgana skalūninė lyguma, nusidriekianti iki horizonte kyšančių dantytų kalnų viršūnių, be jokių toninių atspalvių, be raukšlių, gūbrių ar slėnių. Tamsiai juodi kalnai, it vaiko nupiešti kreidele.

Takutis ne nyko, bet platėjo, tapdamas tokiu tartum keliu, kokie vaizduojami animaciniuose filmuose. Kairėje kelio pusėje matėsi pusiau palaidotas smėlyje vežimo ratas. Už jo - uolėta griova, kurioje

viešpatavo šešėliai. Dešinėje - rodyklė; juodomis raidėmis ant baltos išblukusios lentos buvo parašyta:

Į PONDEROZĄ

Ant kelrodinio stulpo pamauta karvės kaukolė, tokia pat keverziška kaip ir kaktusai. Už rodyklės kelias bėgo tiesiai horizonto link nenatūraliai mažėjančia perspektyva, kuri Stivui atmintyje prikėlė plakatus, reklamuojančius filmą "Artimi trečio laipsnio kontaktai". Danguje virš kalnų jau žibėjo žvaigždės - neįtikėtinai didžiulės žvaigždės. Jos ne mirguliavo, bet mirksėjo tai užgesdamos, tai vėl užsižiebdamos nelyginant Kalėdų eglutės lempikės. Vėl nuaidėjo stūgsmai, šįsyk ne trio, ne kvartetas, o jau visas choras. Ne nuo prieškalnių: *nebuvo* jokių prieškalnių. Vien lygi, balta dykuma, žali kaktusų lopinėliai, kelias, griova ir tolumoje aštriadantė kalnų grandinė.

Kolis sušnabždėjo:

- Kas per velnias?

Nespėjus Stivui atsakyti - jeigu būtų turėjęs progą, jis būtų pasakęs: *Kokio nors vaiko fantazija* - iš griovos pasigirdo duslus urzgesys. Pagal garsą Stivui tai nuskambėjo it laisva eiga dirbantis galingo katerio motoras. Paskiau sutemose sužibo pora žalių akių. Stivas žingtelėjo atgal, burna jam išdžiūvo. Pakėlė prie peties "mosbergą", bet rankos buvo sunkios it kaladės, o šautuvas atrodė mažutis, niekam vertas. Akys plaukė oru (nelyginant akys tamsiame kambaryje, kaip piešiama komiksuose), buvo sulig *futbolo* kamuoliu, ir Stivui nesinorėjo nė pagalvoti, kokiam dideliam gyvūnui jos galėtų priklausyti.

- Ar sugebėsim jį užmušti? - paklausė Kolį. - Jeigu jis puls mus, kaip manai, ar...

- Apsidairyk! - pertraukė jį Kolis. - Žiūrėk, kas dedasi aplink!

Stivas padarė, ką liepiamas. Žaliasis pasaulis traukėsi nuo jų, jo vietoje artinosi dykuma. Lapai jiems po kojomis iš pradžių nublanko, tartum kas nors iš jų būtų iščiulpęs visus syvus, paskiau išnyko, o tamsi, juoda dirva blyško ir rupėjo. *Karoliukai.* Štai apie ką Stivas prieš kelias akimirkas pagalvojo. Dirvą keitė ta keista, karoliukus primenanti mėšliava. Dešinėje vienas iš žemaūgių medžių staiga išsipūtė. Tą palydėjo garsas, kokį išgauni, kai įsikiši pirštą žandan ir ištraukdamas pokšteli. Medžio balkšvas kamienas pažaliavo, iš jo išdygo dygliai. Lapų spalva skaidėsi ir skydo, šakos susiliejo, virsdamos kaktuso ataugomis.

- Žinai, manau, metas mums iš čia trauktis, - sušnabždėjo Kolis.

Stivas nepasivargino atsakyti; už jį kalbėjo kojos. Po akimirkos abu bėgo takučiu linkui tos vietos, kur į jį pirmiau įžengė. Iš pradžių

Stivui tik rūpėjo neišsidurti akies į šaką, neįpulti į gervuogyną ar neprabėgti pro išmestus dvigubus "A" elementus, kur jie turėjo pasukti tiesiai į vakarus, Bilingslio vartukų link. Paskiau jis vėl išgirdo kosulingą urzgesį, ir visa kita liko nebesvarbu. Urzgesys atsklido iš visai arti. Žaliaakis padaras iš griovos sekė jiems iš paskos. Velnias *persekiojo* juos. Ir atstumas mažėjo.

2

Driokstelėjo šūvis, ir Piteris Džeksonas pamažu pasuko galvą garso pusėn. Jisai suprato (kiek jis dar gebėjo suprasti) stovįs savo kiemo pakrašty ir žvelgiąs (kiek jis dar gebėjo į ką nors žvelgti) į stalelį po pavėsine. Stalelis buvo nukrautas knygomis ir žurnalais, iš daugelio jų kyšojo rožiniai skirtukai. Piterio dirbta prie mokslinio straipsnio, kuris vadinosi "Džeimsas Dikis ir naujoji Pietų tikrovė", mėgaujantis mintimi, kad kai kuriuose apkerpėjusiuose akademiniuose sluoksniuose straipsnis sukels nemaža polemikos. Po šio straipsnio pasirodymo jis tikėjosi būti pakviestas į kitus koledžus viešoms diskusijoms! Ir dargi su visomis apmokėtomis kelionės išlaidomis! (Suprantama, protingose ribose.) Kaip jis apie tai svajojo! Dabar visa tai atrodė tolima ir nebesvarbu. Kaip ir tas šūvis miške ir po šio sekęs riksmas, ir dvejetas šūvių, sekusių po riksmo. Netgi ir tas riaumojimas - nelyginant pabėgusio iš zoologijos sodo ir pasislėpusio jų žaliojoje juostoje tigro - atrodė tolimas ir nereikšmingas. Viena, kas buvo svarbu - tai... tai...

- Surasti savo draugelį, - pratarė jis. - Pasiekti takučio šakojimąsi ir prisėsti prie savo draugelio. Geriausia... šliaužte.

Jis perkirto įstrižai pavėsinę, pakeliui užkliudydamas stalelio kraštą šlaunimi. "Verse Georgia" numeris ir keletas jo mokslinių knygų nukrito ant suplūktų rausvų plytų. Piteris nė nepažvelgė jų pusėn. Jo nykstanti rega buvo įbesta į žaliąją juostą, kuri tęsėsi už namų rytinėje Tuopų gatvės pusėje. Bemaž viso gyvenimo pomėgis pastaboms paraštėse buvo Piterį apleidęs.

3

Kai tai atsitiko, Džene nevisiškai kalbėjo apie Rėjų Soumsą; ji stebėjosi, kodėl Dievas sutvėrė tokį pasaulį, kai prieš savo valią trokšti, kad tave bučiuotų ir lytėtų vyras, kurio dažnai - velnias, visad - purvinos kojos, o galva plaunama gal keturis kartus per mėnesį. Ko gero, dar rečiau. Iš tikrųjų tai ji *kalbėjo* apie Rėjų, tik neminėjo vardo.

Ir pirmąsyk nuo tada, kai čion atkakadavo, čion *pabėgdavo,* Odrė pajautė šiokį tokį nekantrumą, nedidelį nuovargio nuo draugystės priepuolį. Regis, galop buvo beprarandanti kantrybę dėl Dženės manijos.

Odrė stovėjo prie įėjimo į pavėnę, žvelgdama į besileidžiančią iki uolinės sienos pievą, ir klausdama savęs, ką ji vis dėlto čia veikia. Esama žmonių, reikalingų jos pagalbos, žmonių, kuriuos ji pažinojo ir dažniausiai mėgo. Kažkuri josios dalis - beje, gana gerai gebanti įtikinėti - bandė jai įteigti, kad jie ne tik keturi šimtai mylių į vakarus nuo čia, bet ir keturiolika metų ateity, tačiau tai buvo melas, nors ir koks įtikinamas, bet melas. Kaip tik *šioji* vieta - iliuzija. *Šioji* vieta - melas.

"Bet man reikia pabūti čionai, - pagalvojo ji. - Iš tiesų, iš tiesų man reikia".

Galimas daiktas, bet Dženisės meilės-neapykantos ryšys su Rėjumi Soumsu staiga įgriso jai iki ašarų. Panoro apsisukt ant kulnų ir pasakyt: *Na, kodėl tu nesiliauji inkštus ir nepalieki jo? Esi jauna, graži, dailios figūros. Neabejoju, surastum sau vyriškį švariais plaukais ir be kvapo iš burnos, kuris tau pakasytų tas dalis, kurios labiausiai niežti.*

Pasakyti tokią baisenybę Dženei reikštų išvyti ją iš šios saugios vietos taip tikrai, kaip Adomas ir Ieva buvo išvyti iš Rojaus sodo už suvalgytą ne tą obuolį, tačiau tatai nekeitė jos nusistatymo. Ir jeigu ji sugebėjo nutylėti dėl Dženės meiliškos manijos, kas toliau seks? Šimtas penkiasdešimtą kartą Dženė patikins, kad nors Polas ir šauniausias Bitlas, Džonas - vienintelis, su kuriuo ji rimtai ryžtųsi permiegoti? Tartum "Bitlai" dar neiširę, tartum Džonas dar nenumiręs.

Bet nespėjus Odrei ką nors pasakyti ar padaryti, naujas garsas įsibrovė į šią ramią vietelę, kur tesigirdėdavo bičių dūzgesys ir dvejeto jaunų moterų murmesys. Tilindžiuojantis garsas, silpnas, tačiau kažkaip reiklus, nelyginant varpelio, kuriuo senų laikų mokyklos direktorė sukviesdavo mokinius po pertraukos atgal į klases.

Odrė pasisuko, suvokus, kad Dženės balsas nutrūko. Ir nieko nuostabaus. Dženė buvo dingus. O ant rakščiuoto stalo su išraižytais persipynusiais inicialais ir datomis, siekiančiomis atgal mažne iki Pirmojo pasaulinio karo, skambėjo Teko telefonas.

Skambėjo pirmąsyk per visus jos atsilankymus čionai.

Pamažu ji nuėjo prie stalo - pakako tik trijų žingsnelių - ir stipriai tuksinčia širdimi pažvelgė į telefoną. Kažkuri jos dalis žinojo dabar

ir visados žinojo anksčiau, ką tas telefono skambutis galėjo reikšti. Kad Seto demonas surado ją. Bet ką kita liko daryti?

Bėgti, šaltai pasiūlė kažkoks balsas (galbūt josios pačios demono balsas). Išbėk į šį pasaulį, Odre. Žemyn pakalnėn, blaškydama peteliškes priešais save, per uolos sieną ir į kelią anapus jos. Jis, tas kelias, veda į Niū Palcą, ir nesvarbu, kad tau teks žygiuoti kiaurą dieną, iki pateksi ten su pūslėmis ant kulnų. Niū Palcas - koledžų miestas, ir kur nors pagrindinėje gatvėje pasitaikys vitrina su iškaba viduje - REIKALINGA PADAVĖJA. Iš ten tu galėsi dirbdama prasimušti viršun. Pirmyn. Esi jauna, vėlei vos peržengusi dvidešimtį metų, esi sveika, nebjaurios išvaizdos, ir niekas iš šito košmaro dar nenutikę.

Ji negali to padaryti... nejau gali? Juk visa tai *nerealu*. Priebėga, egzistuojanti tik jos sąmonėje.

Tilin, tilin, tilin.

Skambesys silpnas, tačiau reiklus. Atsiliepk, mygo jis. Atsiliepk, Odre. Atsiliepk, drauguž. Mums reikia joti į Ponderozą, tačiau šįsyk tu atgal nesugrįši.

Tilin, tilin, tilin.

Staiga ji pasilenkė ir rankomis abipus raudonojo telefonėlio atsirėmė į stalą. Pajuto po delnais sausą medį, pirštų galiukais užčiuopė išpjaustinėtų inicialų vageles ir suprato, kad jeigu įsivarys rakštį šiame pasaulyje, tai kraujas bėgs, kai ji sugrįš atgal į aną kitą. Kadangi šis pasaulis *yra* realus, taip, *yra* realus, ir Odrė žinojo, kas jį sukūrė. Setas jai sukūrė šį dangų; staiga ji nustojo abejojus tuo. Nuaudė iš jos gražiausių prisiminimų, suteikė jai vietą, kai grėsdavo beprotybė, ir jeigu fantazijos audeklas darėsi šiek tiek praskydęs, nelyginant kilimas, išdilęs tose vietose, kur labiausiai vaikščiojama, tai čia ne Seto kaltė.

Ir ji negalėjo palikti jo pasirūpinti savimi.

Nenorėjo.

Odrė sugriebė telefono ragelį - juokingai mažutį, žaislinį, bet ji vos tą pastebėjo.

- Nekankink jo! - sušuko. - Nekankink jo, pabaisa! Jeigu tau reikia ką nors kankinti, kankink m...

- Teta Odre! - Seto balsas, tikrai, bet pasikeitęs. Ne mikčiojantis, ne ieškantis žodžių, ne pereinantis į vapalionę, ir nors išsigandęs, neatrodė, kad būtų panikuojantis. Bent kol kas ne. - Teta Odre, paklausyk!

- Aš *klausaus*. Kalbėk!

- Sugrįžk! Dabar tu gali išsigauti iš namų! Gali pabėgti! Tekas miškelyje... Bet Kovinės Mašinos netrukus vėl pasirodys! Privalai pasišalint, iki tos atvažiuos!

- O kaip tu?

- Man nieko neatsitiks, - atsakė telefoninis balsas, ir Odrei pasirodė, jog išgirdo jame melą. Bent netikrumą. - Tu privalai nusigauti pas kitus. Bet prieš išeidama...

Odrė klausėsi, ką Setas norėjo, kad ji padarytų, ir ūmai jai kilo absurdiškas noras nusijuokti - kodėl pati niekad apie tai nepagalvojo? Tai buvo taip paprasta! Bet...

- Ar tu pajėgsi tai nuslėpti nuo Teko? - paklausė ji.

- Taip. Bet privalai paskubėti!

- Ką mes turime daryti? Net jeigu aš nusigausiu pas kitus, ką *galime* mes...

- Dabar negaliu aiškinti, nėra laiko. Privalai patikėti manimi, teta Odre! Grįžk tuojau pat ir tikėk manimi! *Grįžk! GRĮŽK!*

Tas paskutinis šūksnis nuskambėjo taip garsiai, jog ji atplėšė ragelį nuo ausies ir žingtelėjo atatupsta. Krisdama mirksnį visiškai, svaiginančiai prarado orientaciją, o paskiau galvos šonu trenkėsi į grindis. Smūgį sušvelnino svetainės kilimas, bet vis tiek iš akių pasipylė žiežirbos. Ji atsisėdo, užuosdama pasenusio hamburgerio taukus ir suplėkusį tvaiką namų, metus ar daugiau iš pagrindų nevalytus nuo viršaus iki apačios. Odrė pažvelgė į krėslą, nuo kurio ką tik nukrito, paskiau į sugniaužtą dešinėje rankoje telefono ragelį. Matyt, sugriebė jį nuo stalo tuo metu, kai čiupo sapne Teko telefoną.

Tik šitai nebuvo joksai sapnas, jokia haliucinacija.

Odrė prisidėjo ragelį prie ausies (šis buvo juodas ir jos veidą atitinkančio dydžio), pasiklausė. Žinoma, nieko. Ne taip, kaip visame kvartale, namuose elektra veikė, - juk Tekui reikėjo žiūrėti savąjį televizorių, - bet kažkuriuo metu telefoną buvo patvarkęs.

Ji atsistojo, pažvelgė į arką, vedančią kambarėlin, ir suprato, ką ten išvystų, jeigu dirsteltų vidun: Setą transe. Tekas visiškai pasišalinęs. Išgirdo neaiškius šūksnius ir bemaž tikrai šūvį anapus gatvės, ir jai galvon atėjo eilutė iš Pradžios knygos, kažkas apie Dievo Dvasią, sklendenančią viršum vandenų. Teko dvasia, jai dingojos, irgi kažkur judėjo, buvo užsiėmus savais reikalais, ir jeigu dabar ji pabandytų pasprukti, veikiausiai sugebėtų tą padaryti. Bet jeigu ji nusigautų pas kitus ir pasakytų jiems, ką pati žino, ir jeigu šie patikėtų ja, ką galėtų padaryti, kad ištrūktų iš tų kerų, į kuriuos buvo įkliuvę? Ką jie galėtų padaryti Setui, kad ištrūktų nuo Teko?

Setas man liepė išeiti, pagalvojo ji. Verčiau juo tikėti. Bet pirmiausia...

Pirmiausia - tas dalykas, kurį Setas liepė jai padaryti prieš paliekant namus. Toks paprastas dalykas... bet galėtų atskleisti daug ką. Viską, jeigu jiems pasisektų.

Odrė nuskubėjo virtuvėn, nuleisdama negirdom šauksmus ir balsų klegesį anapus gatvės. Dabar, kai buvo mintyse apsisprendusi, visą ją užvaldė būtinumas paskubėti, atlikti tą paskutinį darbą prieš Tekui vėl atgręžiant savo dėmesį į ją.

Arba prieš vėl čion atsiunčiant Pulkininką Henrį ir šio draugus.

4

Kai dalykai pakrypsta ne taip, šitai atsitinka stulbinančiai netikėtai. Vėliau Džonis klausė save, kiek dėl to kaltas buvo jis - vėl ir vėl klausė to save - ir niekaip negalėjo surasti aiškaus atsakymo. Žinoma, jo dėmesys buvo nusilpęs, nors tai atsitiko anksčiau, nei užgriuvo visa ta velniava.

Jis sekė paskui Ridų dvynius, besistumiančius per miškelį takučio link, ir leido savo mintims nuklysti kažkur kitur, nes vaikinai slinko įkyriai pamažu, stengdamiesi nešlaminti krūmų, netrekštelėti šakelių. Niekas iš trejeto nė neįtarė, kad jie takutyje ne vieni; kai Džonis ir dvyniai įžengė į jį, Kolis ir Stivas buvo jau gerokai priekyje, ramiai judėdami pietų kryptimi.

Džonio mintys vėl sugrįžo prie to Bilo Hariso pasibaisėjimo aną dieną, kai 1990-aisiais atsilankęs išvydo Tuopų gatvę. Bilas iš pradžių pasakęs, jog negali būti, kad Džonis rimtai, o paskiau, kai supratęs, kad šis išties rimtai, paklausęs, kas per reikalas. Ir Džonis Marinvilis, kuris dabar kronikavo renkančio pirštų atspaudus katino nuotykius, atsakęs: *Reikalas tas, kad aš dar nenoriu mirti, o tai reiškia, kad reikia tapti savo paties redaktoriumi. Jeigu nori - antruoju Džonio Marinvilio rankraštiniu variantu. Ir aš galiu tai padaryti. Kadangi, pirma, to trokštu, kas yra svarbu, antra, tam turiu išteklių, kas yra būtina. Galima sakyti, kad tai tik antras variantas to, ką aš jau veikiu. Perrašinėju savo gyvenimą. Iš naujo jį lipdau.*

Kaip tik Terė, jo pirmoji žmona, suteikė jam galbūt paskutinį šansą, tačiau Biliui to neprisipažino. Bilas dargi nežinojo, kad beveik po penkiolikos metų bendravimo vien tik per advokatus Džonis ir buvusioji Tereza Marinvil užmezgė atsargų asmeninį dialogą, kartais laiškais, o dažniausiai telefonu. Šie kontaktai suintensyvėjo nuo 1988-ųjų, kai Džonis galiausiai metė kaušalą ir narkotikus - kaip jis vylė-

si, visiems laikams. Tačiau kažkas vis tiek buvo negerai, ir kažkur tuo metu, 1989-ųjų pavasarį, susigriebė sakąs savo pirmai buvusiajai, kurią sykį vos nenudūrė virtuviniu peiliu, kad blaivusis jo gyvenimas beprasmis ir betikslis. Prisipažino, kad vargu ar kada nors sugebės parašyti naują romaną. Ši liepsna, regis, užgesus, ir jis nė kiek nesigaili rytais pabudęs be jokio noro rašyti... ir be neišvengiamų pagirių. Su šia gyvenimo dalimi, matyt, baigta. Ir su tuo Džonis galėjo susitaikyti. Bet jo galva, sunkiausia susitaikyti, kad senasis gyvenimas, kurio dalimi buvo ir jo romanai, tebesupa jį aplinkui, kužda iš visų pakampių ir murma iš senutės "IBM" mašinėlės kaskart, kai ją įjungia. "Aš esu tas, kuo tu buvai, - rašomosios mašinėlės zurzesys kalbėdavo jam, - ir kuo visad būsi. Esmė ne tavo įvaizdis savo paties akyse ar netgi ne savimeilė, o tai, kas iš prigimties įspausta tavo genuose. Bėki kad ir į pasaulio kraštą, išsinuomoki kambarį kad ir paskutiniame viešbutyje, nueiki kad ir paties tolimiausio koridoriaus galan, bet kai tu atidarysi duris, aš lauksiu tavęs tenai viduje, ant stalo, zurzendama vis taip pat kaip seniau, vis tuo pačiu garsu, kurį tu girdėdavai tieką pagiringų rytų, ir šalimais tavo užrašų stovės skardinėlė "Coors" alaus, o viršutiniame komodos stalčiuje gulės užsilikęs gramas koko, nes toks ir tik toks tu esi. Kaip kažkuris gudragalvis sykį yra pasakęs, svorio jėgos nėra, žemė tiesiog traukia į save".

- Tu turėtum imtis knygų vaikams, - anuomet ji pasakė, nubaidydama šias jo mintis.

- Kokių knygų vaikams? Aš niekad...

- Ar neprisimeni "Katinėlio Peto - Detektyvo"?

Minutėlę užtruko, bet pagaliau jis prisiminė.

- Tere, tą istorijėlę aš sukūriau tavo sesers pasiutvaikiui, kai vieną vakarą šis niekaip nenorėjo nusiraminti, ir pamaniau, jog ją ištiks nervų...

- Tačiau ta istorijėlė tau gan patiko, jeigu nepatingėjai užrašyti, tiesa?

- Neprisimenu, - atsakė jis, tačiau prisiminė.

- Tu *žinai,* kad ją užrašei, ir turi kažkur pasidėjęs, nes niekad nieko neišmeti. Ak, šunsnuki! Visad įtariau, kad saugai netgi savo prakeiktus *smurgus.* Galbūt brangenybių skrynelėje podraug su blizgėmis žuvims.

- Todėl, kad iš jų, matyt, išeitų geros blizgės, - atrėmė jis mašinaliai, tuo pat metu svarstydamas, kur galėtų būti ta nedidukė istorijėlė - aštuoni ar devyni ranka prirašyti puslapiai. "Marinvilio Rinktiniuose raštuose" Fordheime? Galimas daiktas. Name Konektikute, kur

kadais juodu su Tere drauge gyveno, tame pačiame, kuriame ji tebegyveno, iš kurio kaip tik tuo metu jinai kalbėjo? Visai galimas daiktas. Pokalbio metu tas namas buvo mažiau nei dešimtį mylių atstu.

- Turėtum surasti tą istorijėlę, - mygo Terė. - Ji gera. Parašei ją tuo metu, kai nė pats nenutuokei visų savo gerųjų pusių, - stojo tyla. - Tu klausais?

- Aha.

- Aš visad suprantu, kai kalbu tau nemalonius dalykus, - linksmai tęsė ji, - nes tik tada tu užsičiaupi. Tampi paniuręs.

- Visai ne.

- Tampi, tampi, - ir tada ji pasakė turbūt visų svarbiausia. Tai, kad ji atsitiktinai prisiminė istoriją, kurią jis kadais buvo sukūręs, kad priverstų savo nepakenčiamąjį sūnėną eiti miegot, vėliau atnešusią per dvidešimt milijonų atsiskaitymais už autorinę teisę ir galybę visame pasaulyje parduodamų knygų, aprašinėjančių kvailus Peto nuotykius. Bet tolesni žodžiai, išėję jai iš burnos, pasirodė svarbesni už visus baksus ir už visas knygas. Ir tada, ir dabar. Regis, Terė kalbėjo visai kasdienišku tonu, bet žodžiai jam įsmigo į širdį, lyg juos būtų ištarus pranašė Delfų šventyklos oloje.

- Tau reikia grįžt atgalios, - pasakė moteris, kuri dabar buvo Terė Olvi.

- A? - paklausė jis, vos tik atgavęs žadą. Nenorėjo, kad Terė suprastų, kaip jį sukrėtė tie žodžiai. Nenorėjo, kad ji žinotų, kokią turi jam galią, netgi po tiekos metų. - Ką *tai* reiškia?

- Į tuos laikus, kai tu gerai jauteis. Kai tau buvo gera. Aš prisimenu tą vyrioką. Buvo visai nieko. Ne tobulybė, bet visai nieko.

- Neįmanoma sugrįžt į namus, Tera. Tu tikriausiai sirgai tą savaitę, kai Tomą Vulfą* priėmė Amerikos literatūron.

- Ak, pataušok mane nuo tų niekų. Pažįstame vienas kitą pernelyg seniai, kad užsiimtume "Debatų draugijos" žaidimais. Tu gimei Konektikute, augai Konektikute, išgarsėjai Konektikute, tapai prasigėrusiu, narkotikais apsisvaiginusiu valkata Konektikute. Tau reikia ne *sugrįžt* į namus, o *palikti* namus.

- Tuomet tai ne sugrįžimas atgalios, o tai, ką mes, anoniminiai alkoholikai, vadiname gydymu pakeičiant vietą. Ir šitai nepadeda.

- Tau reikia sugrįžt atgalios savo *galvoje,* - atsakė ji kantriai, lyg kalbėdama su vaiku. - Be to, manau, tavo kūnas reikalingas naujų vietų pasivaikštinėjimams. Beje, tu nebegeri. Nei kvaitinies narkotikais, - trumpa pauzė. - O gal?

---

* Thomas Wolfe (1900 - 1938) - amerikiečių literatūros klasikas; viena jo apysaka vadinasi "Neįmanoma sugrįžti į namus".

- Ne. Na, nebent heroinu.

- Cha-cha.

- Kur man siūlytum išvykti?

- Vieton, kuri tau mažiausiai ateitų į galvą, - nedvejodama atsakė ji. - Neįtikimiausion Žemės vieton. Į Akroną ar Afganistaną, jokio skirtumo.

Šis telefoninis pokalbis Terę praturtino, nes pajamas, gautas už Katinėlį Petą, pasidalijo su ja, centas į centą. Ir šis pokalbis atvedė jį čionai. Ne į Akroną, bet Ventvortą, Ohajo Smagiąją Bendruomenę. Vieton, kurioje jis niekada anksčiau nebuvojo. Pasirinko šią sritį užsimerkęs ir dūręs smeigtuku į sieninį Jungtinių Valstijų žemėlapį, ir Terė pasirodė buvus teisi, nepaisant pasibaisėjusios Bilo Hariso reakcijos. Tai, ką jis iš pradžių laikė nelyginant metinėmis kūrybinėmis atostogomis, pavirto...

Paskendęs mintyse Džonis bežingsniuodamas atsitrenkė tiesiai į Džimo Rido nugarą. Vaikinai buvo sustoję takučio pakrašty. Džimas laikė pakėlęs revolverį, taikydamasis pietų kryptimi. Jo veidas buvo pabalęs ir nuožmus.

- Kas per... - pradėjo Džonis, ir Deivas Ridas tučtuojau uždengė jam burną delnu.

5

Nuaidėjo šūvis, paskiau riksmas. Tartum tas riksmas buvo signalas: Marielė Soderson atsimerkė, išrietė nugarą, iš jos lūpų išsiveržė kažkokie gerkliniai garsai, kurie galėjo būti žodžiai, paskiau ji ėmė visa drebėti, kulnais sutrinksėdama į grindis.

- Daktare! - sušuko Sintija, pribėgdama prie Marielės. - *Daktare!*

Pirmas atskubėjo Garis. Užkliuvo už virtuvės slenksčio ir būtų suklupęs tiesiai ant žmonos pilvo, jeigu Sintija nebūtų nustūmus jo atgal. Aplinkui jį tvyrojo pyraginio vyšnių likerio aromatas.

- Kaš atšitiko? - paklausė Garis. - Kaš mano šmonai?

Marielė blaškė galvą, kuri vis dunkteldavo į sieną. Deizės, Velso kalės, mokėjusios skaičiuoti, fotografija, atsikabinus nuo vinies, nukrito Marielei ant pilvo. Laimė, stiklas nesudužo. Sintija sugriebė fotografiją ir nubloškė šalin. Ir tuo pat metu pastebėjo, kad marlė ant moters rankos bigės paraudonavus. Siūlės - bent kai kurios - neatlaikė.

- *Daktare!* - sukliko ji.

Bilingslis per svetainę atskubėjo nuo durų, kur stovėjo stebeilydamas laukan, mažne užhipnotizuotas vis dar tebevykstančių pasikeiti-

mų. Nuo žaliosios juostos už namų atskriejo urzgesys, vėl riksmai, ir vėl driokstelėjo šūviai. Mažų mažiausia du. Garis pažvelgė ton pusėn, pelėdiškai mirkčiodamas.

- Kaš atšitiko? - vėl paklausė jis.

Marielė liovės drebėjusi. Jos pirštai sujudėjo, tartum bandytų jais spragtelti, o paskiau nurimo. Akys nematančiai žvelgė į lubas. Iš kairiosios kampučio nuvarvėjo ašara. Daktaras paėmė Marielės riešą ir pabandė užčiuopti pulsą. Ir tuo pat metu su įdėmiu ryžtu žvelgė į Sintiją.

- Manau, jeigu ketinate toliau dirbti ten, apačioje gatvės, teks pakeisti tą kasininkės chalatėlį šokių aikštelės suknia, - tarė jis. - "E-Z" krautuvėlė dabar tapus salūnu "Ledi Dei".

- Ji mirė? - paklausė Sintija.

- Aha, - daktaras nuleido Marielės ranką. - Šiaip ar taip, manau, jau prieš penkiolika minučių ji nebeturėjo šansų. Jai reikėjo traumatologų komandos, o ne seno veterinaro su drebančiomis rankomis.

Vėl riksmai. Šūksniai. Kažkas ten verkė ir šaukė: "Privalėjai jį sustabdyti, privalėjai jį sustabdyti". Staiga Sintiją nušvietė tikrumas: Stivas, vyriokas, kuris jai buvo bepradedąs patikti, negyvas. Šaudžiusieji užpuolikai tenai lauke, ir jie užmušė jį.

- Kaš atšitiko? - trečiąsyk paklausė Garis. Nei seniokas, nei mergina jam neatsakė. Ir nors Garis buvo čia pat, klūpojo virtuvės tarpdury šalimais žmonos, kai Bilingslis pasakė, kad ši mirė, jis tartum nesuvokė, kas atsitiko, kol senasis daktaras nenutraukė nuo sofos užtiesalo ir neuždengė Marielės kūno. Tada Gariui viskas paaiškėjo, kad ir koks buvo girtas. Jo veidas suvirpėjo. Pagrabinėjęs po užtiesalu, susirado žmonos ranką, ištraukė ir pabučiavo ją. Paskiau pakėlė sau prie skruosto ir pravirko.

6

Kai Džimas Ridas išvydo sparčiai besiartinančius takučiu šešėlius, jo entuziazmas išgaravo, o šio vietą užėmė siaubas. Pirmą sykį jam eiti čia buvo ne itin protingas sumanymas.

"Jeigu pamatysite miškelyje pašaliečius, tuoj pat sugrįžkite". Taip pasakė mama. Bet jis netgi nepajėgė pajudėti. Stovėjo sustingęs. O paskiau iš pomiškio pasigirdo urzgesys, žvėries urzgesys, ir Džimą apėmė panika. Jis išvydo ne Kolį Entredžianą ir Stivą Eimzą, kai šie išnėrė iš tarp medžių, bet žudikus, kurie paliko savuosius furgonus ir įsismelkė giraitėn. Jis neišgirdo prislopinto Džonio šūksmo, nei matė, kaip šis stengiasi ištrūkti iš įsikibusio Deivo rankų.

- *Šauk, Džimi!* - sukliko Deivas virpančiu, pergąsdintu falcetu. - *Šauk, Jėzau Šventas, tai jie!*
Džimas iššovė, ir tas, kuris buvo kairėje, susmuko ant žemės, griebdamasis už galvos, kuri ištiško raudonais skalpo plaukų ir kaulų purslais. Šautuvas, kurį žmogus turėjo prie savęs, nukrito pakraštin takučio. Kraujas pliūptelėjo jam pro pirštus, užliedamas veidą.
- *Nudėk ir antrąjį!* - rėkė Deivas. - *Nupilk jį, Džimi, nupilk, kol jis nenupylė mūsų!*
- Nešaudykit! - sušuko antrasis vyriškis, ištiesdamas rankas. Vienoje turėjo šautuvą. - Prašau, žmogau, nešauk į mane!
Bet Džimas būtų jį nušovęs. Jau nusitaikė revolveriu, vargiai suvokdamas, kad šaukia ant vyriškio, plūsdamas šį paskutiniais žodžiais: byblaiži, išpera, krušliau. Troško tik viena: nudėti tą tipą ir sugrįžti pas motiną. Abu su Deivu. Eiti čia buvo baisi klaida.

7

Džonis abiem alkūnėmis atbulom trenkė Deivui Ridui į pilvą, tvirtą ir kietą, tačiau neparengtą smūgiui. Deivas nustebęs aiktelėjo, ir Džonis išsiplėšė iš jo glėbio. Nespėjus Džimui vėl iššauti, Džonis sugriebė jo ranką ir užsuko. Vaikinas suriko iš skausmo, atgniaužė pirštus, ir Deivido Karverio revolveris bumptelėjo ant takučio.
- *Ką darote?* - sustūgo Deivas. - *Jūs išprotėjote? Juk jis mus užmuš!*
- Tavo brolis ką tik nušovė Kolį Entredžianą, kvartalo kaimyną, tad kas išprotėjęs? - atkirto Džonis. Taip, berniokas nušovė Kolį, bet kas dėl to kaltas? Juk Džonis čia vienintelis suaugusysis. Privalėjo paimti iš jų ginklą, kai tik visi atsidūrė toli nuo Kamės Rid fanatiškų akių ir sausų įsakymų. Galėjo tą padaryti, tad kodėl nepadarė?
- Ne, - sukuždėjo Džimas, atsigręždamas ir purtydamas galvą. - Ne! - bet iš akių buvo matyti, kad jis jau žinojo; jos buvo plačios plačios, betvinkstančios ašarų.
- Kodėl reikėjo *jam* čionais atsirasti? - paklausė Deivas. - Kodėl jis mūsų neperspėjo, dėl Dievo...
Urzgesys, tiesą sakant, visąlaik nesiliovęs, vėl suvirpino raudonai įkaitusį orą, sparčiai sustiprėdamas iki riaumojimo. Vyriškis, kuris išliko ant savo kojų - nuomojamojo sunkvežimio vairuotojas - pasisuko to garso link, instinktyviai pakeldamas rankas. Šautuvas jose buvo visai nedidutis, ir vyriokas galbūt teisingai elgėsi, apsaugodamas juo sau kaklą, o ne nusitaikydamas į krūmus, iš kur sklido riaumojimas.

Ir tada padaras, kuris vijosi Kolį ir Stivą, iššoko ant takučio. Džonio gebėjimas blaiviai ir rišliai mąstyti išnyko, kai jis išvydo tą žvėrį. Pajėgė *tik* žiūrėti. Regos aštrumas - veikiau bėda nei laimė - niekad jo neapgaudavo, neapgavo ir šįsyk.

Košmaras - prieš jį stovėjo gyvūnas šviesiai rusvo kailio, įkypomis žaliomis akimis ir nasrais, pilnais aštrių oranžinių dantų. Ne katė, bet niekingas plėšrūno apsigimėlis. Žvėris šoko priekin, savo milžiniškomis letenomis šipuliais paversdamas ir išplėšdamas iš Stivo rankų pakeltą "mosbergą". Paskiau teberiaumodamas metėsi prie šio gerklės.

Iš Odrės Vailer dienoraščio:

1995, birželio 12.

Šitai vėl atsitiko - tasai sapnas vidur dienos. Jeigu taip gali jį vadinti. Trečią ar ketvirtą kartą, bet pirmą (man regis) - nuo tada, kai ėmiau rašyti šį dienoraštį, ir šis pats ryškiausias. Atrodo, šitai visados atsitinka, kai reikalai čionais klostosi ne per geriausiai, ir, o Dieve, reikalai čionais visą laiką klostosi ne per geriausiai.

Šįryt Herbas atsikėlė kartu su Setu, abu drauge nusiprausė po dušu (tai sutaupo daug laiko), ir kai juodu nulipo apačion, Setas buvo paniuręs, o Herbui paaky ėmė ryškėti mėlynė. Iš kur ji, man neprireikė klausinėti. Žinoma, tai Setas privertė Herbą sau trinktelt, kaip ir priversdavo jį sukti sau lūpą tais kartais, kai mums visiems sugrįžus iš ledainės Setas aptikdavo, kad jo prakeiktoji Kovinė Mašina dingusi. Aš pažvelgiau į Herbą, ir šis nežymiai papurtė galvą, duodamas suprasti, kad tylėčiau. Tą aš ir padariau. Esu patyrus, kad visados gali rasti, kuo džiaugtis, o šiuo atveju - kad Setas privertė Herbą sau tik trenkti, nieko daugiau (nors iš tiesų tai ne Setas krečia visas blogybes, o tasai kitas, Pastirų Kojų Berniūkštis). Setas mėgsta stovėti prie vonios kambario kriauklės ir žiūrėti, kaip Herbas rytais skutasi. Tarkim, būtų galėjęs staiga išnirti PKB ir priversti Herbą vienkarčiu skutimosi peiliuku persirėžti gerklę. Man baisu rašyti tokį dalyką, bet kai kada geriau viską išdėstyti popieriuje, nei nešioti savo viduje. Tas pat, kaip įsipjovus išspausti iš žaizdos užkratą.

Pastirų Kojų Berniūkštis ėmė reikštis man dar nespėjus paduoti į stalą pusryčius - aš visad žinau, kad tai jis, o ne Setas, nes akys iš tamsiai rudų tampa mažne juodos.

- Kul mano Svahonių Laivas? - paklausė jis.

- Mes dar neradome tavo Svajonių Laivo, - pasakiau. - Bet mes tikrai jį surasime.

- Aš noliu savo Svahonių Laivo! - sustūgo jis iš visų plaučių, ir Herbas lyg susiraukė. Aš - ne. Kai jis šaukia, tai bent nesvaido daiktų. - Noliu savo suklusto SVAAHONIŲ LAIVO!

- Nesikeik šitaip prie savo tetos Odrės, - sudraudė Herbas, ir aš išsigandau nuo žvilgsnio, kokį PKB pasiuntė jam, labai išsigandau, bet Herbas nė nemirktelėjo. Jis toks drąsus. Paprasčiausiai drąsus, o ne tik vaizduoja tokį ar apsimetinėja.

Ir galiausiai nuleido akis PKB.

- Aš noliu savo Svahonių Laivo, - suniurnėjo jis niūriu balsu, kokio labiausiai nekenčiu. - Noliu savo Svahonių Laivo, sulaskit jį.

Sutaisiau jam prancūzišką skrebutį, kokį labiausiai mėgsta, bet jis nenorėjo valgyti, tik nuėjo (atsiprašau, nustypino) į kambarėlį. Netrukus išgirdau veikiant vaizdajuosčių leistuvą, paskiau pradėjo suktis viena iš jo "Motokopų" juostų. Jis turi jų keturias ar penkias, kiekvieną su tuzinu epizodų. Ėmiau iš tiesų nekęsti tų kvailų animacinių balsų, ypač Kasės. Kartais aš trokštu, kad Beveidis ją užmuštų ir įverstų jos begalvį kūną kur nors griovin. Dieve, padėk man, norėčiau pasakyt, kad juokauju, bet čia anaiptol ne juokai.

Kol jie tenai keknojo (jis visad paleidžia garsą visu stiprumu, ir kartais tai visai mums neblogai), aš paklausiau Herbą, kaip jis ketina paaiškinti mėlynę paaky, kai nukaks darban. Jis nutaisė ploną balsą, sumirksėjo akimis ir paaiškino:

- Paprasčiausiai pasakysiu vaikinams, kad nepataikiau į duris, mieloji, - bandė visa nuleisti juokais, tačiau nepavyko.

Šiandien blogiausia buvo ne tai, kad Setas svaidėsi daiktais, kaip šitai darė, Herbui pasiūlius nupirkti pakaitalą Svajonių Laivui. Šito jis šiandien nedarė, nors aš beveik būčiau norėjus, kad jis tą darytų. Paprasčiausiai tik stypino iš kambario į kambarį, rūsčiomis akimis, atkišęs apatinę lūpą, vis ieškodamas SL. Kartkartėmis nudūlindavo kambarėlin pasižiūrėti televizoriaus, bet šiandien dargi "Bonanza" ilgam jo neužlaikydavo. Bandžiau prašnekinti, bet jis nenorėjo kalbėti, ir dar štai kas... o, noriu tai parašyti geriau, aiškiau, kad kas nors, kuris skaitys šias eilutes (beje, nemanau, kad taip atsitiktų), galėtų suprasti. Kai būna užsiutęs, jis - PKB - tartum generuoja kažkokią nuodingą elektrą. Lyg spinduliuotų ją tiesiai iš savo kūno - visai kaip voras, verpiantis elektrišką šilką ar juodus audros debesis, svaidančius žaibus. Šita energija tvenkiasi ir tvenkiasi, kol tau kyla noras puldinėti iš kambario į kambarį, klykti ir daužyti galvą į sienas. Ši energija reali, ne tik toks jausmas, bet ir fiziškai suvokiama (ir prakaitas dvokiantis, *koks esti, kai tau aukšta temperatūra), tau dreba*

raumenys, džiūsta burna. Parašysiu čia kai ką, ko niekad nesu sakiusi Herbui. Kartkartėmis, kai šitaip darosi, aš nueinu vonios kambarin, užsirakinu duris ir masturbuojuos kaip padūkus. Tai vienintelis dalykas, kuris tartum pašalina įtampą. Orgazmai tokie stiprūs, jog net baugu. It sproginėjančios bombos!

Visa tai aš jausdavau ir anksčiau, kai Pastirų Kojų Berniūkštis Seto viduje dėl ko nors užsiusdavo, bet niekad netrukdavo taip ilgai ir taip intensyviai. Maždaug apie popietę mane apėmė toks jausmas, kad visi namai pripildyti gamtinių dujų, tik tereikia prikišt degtuką, kad visa išlėktų oran. Aš buvau virtuvėje, be tikslo vaikštinėjau aplinkui, galvą taip skaudėjo, jog jutau, kaip tvinkčioja akių obuoliai, ir man vis norėjos šypsotis. Nežinau kodėl, visame tame nieko juokinga, bet kuo stipriau skaudėjo galvą, kuo smarkiau tvinkčiojo akių obuoliai, tuo aiškiau jaučiau slegiančią namų atmosferą, tuo labiau norėjos šypsotis. Dievuliau!

Nuėjau prie kriauklės ir pažvelgiau pro langą į kiemą. Setas sėdėjo smėliadėžėje, žaidė su kitomis savosiomis Kovinėmis Mašinomis. Bet jeigu dar kas nors, be manęs, būtų išvydęs, kaip jis ten žaidžia, neabejoju, dar iki nakties Setas būtų atsidūręs kokioje nors vietoje, kur valdžia tiria ypatingų gabumų vaikus.

KM-os turi išleidžiamuosius sparnus, bet, žinoma, jos iš tikrųjų neskraido. O Seto - retsykiais skraido. Jisai sėdėjo ant smėlio, pasidėjęs rankas ant kelių, o aplink jo galvą skriejo ir skriejo jos - Pėdsekio Strėlė, Rūtis-Tūtis, Mėsavežis ir visos kitos, žemėjo ir nardė viena po kita, suko ratus ir leidosi ant Seto smėliadėžėje įrengtos oro uosto juostos ir vėl kilo, kartais, pamojus jam ranka, išsirikiuodavo kovos tvarka ir pralėkdavo per kiemą, prašvilpdavo po suolu kaip kaskadininkai pilotai filmuose, paskiau apsisukdavo ir sugrįždavo atgal. Vaikiški žaislai, visi ryškių spalvų, skraidantys su kovinėmis užduotimis po kiemą. Suprantu, kas nors pagalvos, kad čia pamišėlių kliedesiai, bet, prisiekiu Dievu, visa tai tiesa. Kartkartėm Setas jais piketuoja Hanibalą, kaimynų šunį, šis sprunka pabrukęs uodegą tarp kojų. Herbas irgi tai yra matęs.

Bet kuris kitas vaikas, regėdamas motokopų Kovines Mašinas krečiant tokius triukus, juoktųsi ir džiugiai plotų rankutėmis, bet tik ne Pastirų Kojų Berniūkštis. Jis tik sėdi ten smėlyje atvipusia lūpa ir piktai žioruoja akimis.

Setas stebi mašinas, o aš stebiu jį, jausdama, kaip to kažko bangos sklinda iš jo, pripildo orą dūzgesiu, kuris iš esmės yra tavo pačios galvoje. Gatava buvau išsinerti iš kailio, gatava buvau pradėt

masturbuotis čia pat prie kriauklės, ir staiga, visai netikėtai, pasireiškė tasai sapnas vidur dienos. Pats nuostabiausias dalykas, ir nors aš tai vadinu sapnu vidur dienos, yra ne visai taip; jis atrodo tikrove. Jame aš vėl iš naujo išgyvenu savaitgalio popietę, kurią praleidau Mohonko kalnų pensione su savo drauge Džene. Seniai seniai, 1982-aisiais, abi dar buvome netekėjusios. Sėdėjome ir kalbėjomės nežinau kaip ilgai - jinai apie tą žioploką riebiais plaukais vyrioką, dėl kurio tada buvo pametus galvą, aš - apie tai, kaip man norėtųs baigus mokslus trejetą mėnesių pasiimti atostogų ir pakeliauti po šalį.

Ten, Mohonke, taip gražu, tokia ramybė. Mudvi per iškylą priešpiečiaujame. Oras šiltas. Dženė atrodo, o aš jaučiuosi žavingai. Aš žinau, kad tai nerealu, kad turėsiu sugrįžti į visą šį jovalą, bet kol kas aš ten, ir niekas daugiau nesvarbu. Dženė ir aš kalbamės, juntu sau ant veido saulės šilumą, uodžiu gėlių kvapus. Nuostabu. Nežinau, kas tai yra ar kodėl taip dedasi, bet kaip priešnuodis nuo PKB siaubulių veikia dešimteriopai stipriau, nei trynioti save pirštu vonios kambary. Įdomu, ar kuo nors čia dėtas Setas?

Norėčiau, kad ir Herbis turėtų vietą, kur pasitraukti, bet nemanau, kad jis turi. Vargšelis, tie kvaili juokeliai - toliausia, kur gali pasislėpti. Norėčiau, kad galėčiau jam papasakoti apie savąją priebėgą, galbūt net pasiimti jį tenai, tačiau tai būtų neprotinga. Man regis, PKB geba skaityti Herbo mintis, o mano - ne. Be to, Herbas atrodo toks pavargęs. Kaip neteisinga, kad mums abiems turėjo šitai nutikti, bet Herbio atžvilgiu - siaubingai *neteisinga.*

1995, birželio 13.

"Svahonių Laivas" sugrįžo. Ką tik dabar. Nežinau, ką turiu jausti - baimę ar palengvėjimą.

Tai yra, žinoma, aš jaučiu palengvėjimą, bet kuris taip jaustųsi, nuo šeštadienio šie namai buvo nelyginant koncentracijos stovykla, bet kas nutiks toliau? Kaip elgsis PKB? Ačiū Dievui, kai sučirškė durų skambutis, vaikas miegojo, ir, ačiū Dievui, Herbas buvo darbe, nes PKB kartkartėmis pasiklauso Herbo minčių, žinau, kad jis tai daro. Nemanau, kad jis tai gali daryti su manimi, jeigu tik jo neįsileidžiu į savo mintis arba jeigu tik nesu užklupta nepasirengusi.

Aiman. Aš ką tik darsyk perskaičiau šiuos savo parašytus žodžius, ir jie visiškai pamišėliški. Ką gi, tik įkvėpsiu giliau oro ir pradėsiu viską nuo pat pradžios. Manau, turėčiau nepritrūkti laiko. Nuo penktadienio Setas naktimis blogai miegodavo, ir jeigu mane lydės laimė,

jis gali nusnūsti pokaičio iki pusės penktos. Tai man suteikia mažų mažiausia valandą.

Apie trečią, kai valiau kambarius dulkių siurbliu, į virtuvės duris kažkas pasibeldė. Aš atidariau ir išvydau misterį Hobartą, kuris gyvena žemėliau mūsų gatvėje, ir jo sūnų, raudonplaukį dručkį su storais akinių stiklais ir papurtusia oda. Po teisybei, gan atstumiančios išvaizdos. Berniokas laikė rankose Svajonių Laivą. Be jokios abejonės, Seto furgoną. Man nereikėjo nė pamatyti sudaužytos užpakalinės lemputės ir brėžio šone iš vairuotojo pusės, kad šitai suprasčiau, bet aš, beje, pamačiau. Vos neišvirtau iš koto. Bandžiau ką nors pasakyti ir neįstengiau, gerklė man užsigniaužė. Nežinau, kas būtų iš jos išsiveržę, jeigu būčiau pajėgus *kalbėti!*

Šiandien karšta, apie 30 laipsnių, bet Viljamas Hobartas buvo apsirengęs it bažnyčios dekanas (esu įsitikinus, kad jis toks ir yra) juoda eilute ir juodais batais. Jo vaikiščias vilkėjo tokios pat aprangos atmaina jaunikliams ir šniurkščiojo. Be to, ant skruosto turėjo stamboką mėlynę. Galėčiau lažintis iš savosios banko sąskaitos, kad ją užtaisęs buvo jo seniokas.

Ne bėda, kad nepajėgiau kalbėti, nes Hobartas turėjo parengęs visą scenarijų.

- Mano sūnus nori kai ką jums pasakyti, misis Vailer, - prašneko jis ir pažvelgė žemyn į berniūkštį, lyg šį ragindamas: "Na, dabar tavo eilė, žiūrėk, neapsikiaulink". - Hjū?

Sušniurkščiodamas dar stipriau, Hjū pasakė, kad buvo pasidavęs Gundančiam Šėtono Balsui (manau, tai bus GŠB, kaip Pastirų Kojų Berniūkštis - PKB) ir pavogęs Seto žaislą. Kalbėjo jis labai greitai ir kuo toliau - tuo graudžiau ir graudžiau verkė. Vaikiokas baigė tardamas: "Jūs galite kreiptis į policiją, ir aš viską prisipažinsiu. Galite išperti man kailį, arba tėtis išpers". Klausytis šitų jo žodžių buvo tas pat, kaip teirautis orų tarnybos automatinio atsakiklio, kuris tau sako: "Dėl esamų oro sąlygų, nuspauskite mygtuką vienąsyk. Dėl artimiausios prognozės - dusyk. Dėl kelio sąlygų - trissyk". Turbūt laimė, kad aš likau tokia bežadė. Antraip būčiau susijuokusi, nors nieko juokinga jų laikysenoje nebuvo - stovėjo tokie šventuoliški ir susigėdę. Man buvo labiau jų baugu - ypač tėvo - nei daugumą dienų - Seto.

Taip pat - baugu dėl *jų.*

- Aš labai gailiuosi, - sako vaikiokas, tebeberdamas žodžius lyg iš pasirašyto iš anksto lapelio: - Prašiau tėtį, kad man atleistų, prašiau Viešpatį Jėzų, kad man atleistų, o dabar prašau jus, kad man atleistumėte.

Galiausiai aš tiek atsipeikėjau, jog paėmiau iš jo rankų furgoną - buvau tokia susijaudinusi, jog mažne išmečiau tą sau ant kojų - ir pasakiau, kad perti nieko nereikia.

- Berniukas turi taip pat atsiprašyti jūsų sūnaus, - pridūrė misteris Hobartas. Toks pat orus kaip Mozė, tik švariai nuskustu veidu ir tvarkingai nukirptais plaukais, jeigu tik gali įsivaizduoti Mozę dvieiliu trijų dalių kostiumu iš "Sears'o". Po visų tų dalykų, kurie čia dėjosi pastaruosius kelis mėnesius, be vargo galiu įsivaizduoti bet ką. Čia iš dalies mano bėda. - Jeigu tik palydėtumėte mus pas jį, misis Vailer...

Po šimts, tas teisuoliškasis kalės vaikas mažne pabandė įsibrauti vidun! Bet, pasakysiu, aš nustūmiau jį atgal. (Ir tai darydama vėl vos neišmečiau iš rankų Svajonių Laivo.) Mažiausiai už viską norėjau, kad tasai riebus vagišiukas atsidurtų priešais Pastirų Kojų Berniūkštį. Troškau, kad juodu išsidangintų iš mano namų - ir kuo greičiau. Kol jų balsai ar emocinės srovės (ir nors neverkė, Hobartas buvo nemažiau susijaudinęs už savo sūnų, o gal ir daugiau) nepažadino jo.

- Setas ne mano sūnus, o sūnėnas, - pasakiau, - ir jis dabar miega pokaičio.

- Labai gerai, - Hobartas manieringai linktelėjo. - Mudu sugrįšim vėliau. Ar šįvakar patogu? Jeigu ne, galiu atvesti Hjū rytoj popiet. Nors man sunku bus antrą popietę atsiprašyti iš darbo, - žinote, aš dirbu štampavimo gamykloje Ten Maile, - bet Dievo reikalai visad pirmiau žmogiškųjų.

Kalbėdamas jis vis kėlė balsą, kas, matyt, būdinga visiems panašiems į jį tipams - lyg negalėtų jums pasakyti, kad jiems reikia nusišikt, nepavertę to pamokslu. Mane išties suėmė baimė, kad Setas atsibus, ir visą tą laiką, prisiekiu - tai tiesa, vaikiūkštis žvalgėsi aplink, lyg ieškodamas, ar nėra dar ko nors verta nugvelbti. Drįsčiau spėti, kad ateis diena, kai Hjū atsidurs ant kokio nors sumauto smegenų sunkiko kušetės, tiktai kad tokie žmonės kaip Hobartai nepripažįsta smegenų sunkikų, ar ne? Aš išgarbinau juos pro duris ir palydėjau takučiu, tikrai, jaučiaus kaip ant adatų. O vaikiūkštis vis klausia ir klausia lyg įskilusi plokštelė: "Ar jūs man atleidžiat? Ar jūs man atleidžiat?" Kai pagaliau pristačiau juos iki šaligatvio, supratau, kad esu įniršus ant jų abiejų. Ne tik dėl pragaro, kurį per juos išgyvenome, bet ir todėl, kad abu elgėsi taip, lyg tai aš kažkokiu būdu būčiau prasikaltusi nemirtingosios to pizdžiuko sielos vagyste. Be to, aš vis prisiminiau, kaip visur naršė jo akys, norėdamos pamatyti mūsų namuose tai, ko neturi savuosiuose.

Esu beveik įsitikinusi, - tiesą sakant, mažne galiu teigti, - kad didžiuma Seto "keistųjų galių" siekia labai netoli - kaip radijo siųstuvai, kuriuos anksčiau turėdavo įvažiuojamuosiuose kinuose, tokie, kurie perduodavo filmo garsą tiesiai į automobilio imtuvą. Tad kai aš išgrūdau juos gatvėn, pasijaučiau tiek saugi (šiaip ar taip, bent reliatyviai saugi), jog paklausiau, kaip Hjū Hobartui pavyko visų pirmiausia nukniaukti Seto Kovinę Mašiną.

Père ir fils susižvalgė. Apsimainė tokiais savotiškai neramiais žvilgsniais, ir aš supratau, kad nė vienas iš judviejų nebuvo prieš kailio pėrimą ar netgi kopų apsilankymą, bet nebuvo linkę kalbėti apie pačią vagystę. Nė kiek. Tad nereikia stebėtis, kad fundamentalistai taip nekenčia katalikų. Nuo minties apie išpažintį jiems sutraukia kiaušius.*

Vis dėlto užspeičiau juodu į kampą, ir galiausiai viskas paaiškėjo. Daugiausia kalbėjo Viljamas, ogi tuo tarpu vaikis nusprendė, jog aš jam nepatinku. Jo akys susiaurėjo ir jau nebeašarojo.

Didžiumą galėjau nuspėti pati. Hobartai priklauso Siono priesako baptistų bažnyčiai, ir tarp kitų dalykų jie, kaip geri bažnyčios nariai, "skleidžia Evangelijos žodį". Tai yra, palieka lankstinukus, panašius į tokius, kokį Herbas aptiko mūsų dėžėje pienui - apie milijoną metų pragare be lašelio vandens. Viljamas ir Hjū užsiima tuo drauge, toksai atseit tėvo-sūnaus ryšys, šventas Mažosios Lygos ar supaprastintojo futbolo pakaitalas. Daugiausia jie apsiriboja namais, kurie atrodo laikinai tušti, norėdami "skleisti Dievo žodį ir diegti sėklą, nesileisdami į ginčus" (anot Viljamo Hobarto) arba palieka tuosius meilės laiškučius po stovinčių gatvėje automobilių stiklų valytuvais.

Jie, matyt, pataikė į mūsų namus netrukus po to, kai mes išsirengėme Milės ledainėn. Hjū užbėgo įvažiuojamuoju keliuku ir pakišo lankstinuką po dėže pienui. Aišku, jis pamatė kažkur Seto paliktą Svajonių Laivą. Vėliau, kai tėvas paskelbė, kad likusiai dienai jo pareiga atlikta, Hjū prieš mums grįžtant iš prekybos centro išėjo pasivaikštinėti aukštyn gatve... ir pasidavė amžinai populiariam GŠB (Gundančiam Šėtono Balsui). Jo motina tik vakar, tai yra pirmadienį, aptiko KM, kai tvarkė Hjū kambarį, kol šis buvo mokykloje. Vakare jie surengė "šeimos pasitarimą" šiuo reikalu, paskiau paskambino savo pastoriui, klausdami patarimo, šiek tiek pasimeldė per telefoną, ir šit dabar jie čia.

---

* Tėvas ir sūnus *(pranc.)*.

Kai tik visa istorija buvo atskleista, vaikiūkštis vėl užtraukė: "Ar jūs man atleisit?" Antrąsyk jam kartojant, pertraukiau: "Liaukis inkštęs".

Tartum būčiau skėlus jam antausį, o tėvo veidas suakmenėjo. Bet man buvo nusišikt. Pritūpiau, kad galėčiau pažvelgti tiesiai į kiauliškai mažutes Hjū akis. Beje, ne taip lengva buvo jas pamatyti per pleiskanas ir riebaluotas dėmes ant akinių stiklų.

- Atleidimas - tai tavo ir tavojo Dievo reikalas, - pasakiau. - O aš tylėsiu dėl to, ką tu padarei ir patariu Hobartams daryti tą pat. - Neabejoju, jie taip ir darys. Kad tą suprasčiau, pakako tik pažvelgti į mėlynę ant Hjū skruosto. Nežinau, kaip dėl to šliužo motinos, bet tėvą šiuo savo poelgiu jis tikrai žudė.

Hjū pasitraukė žingsnį nuo manęs, ir iš jo veido mačiau, kad visa vyko ne taip, kaip derėtų, ir kad jis manęs nekenčia. Na ir kas. Aš irgi šiek tiek jo nekenčiu. Nieko nuostabaus, atsimenant savaitgalį, kokį praleidome dėl jo miklių pirštų, tiesa?

- Mes dabar jus paliksime, misis Vailer, jeigu jau baigėte, - pasakė Hobartas. - Hjū turi daug ką permąstyti. Savo kambary. Ant kelių.

- Bet aš dar nebaigiau, - paprieštaravau. - Ne visai, - nežiūrėjau į tėtušį, vis nenuleidau akių nuo berniuko. Turbūt stengiausi įžvelgti pro neapykantą, gėdą ir teisuoliškumą, ar kur nors jo viduje dar likęs tikras berniukas. Ar išvydau tokį? Iš tiesų, nežinau.

- Hjū, - tariau, - juk tu žinai, kad žmonės tik tada turi prašyti, kad jiems atleistų, kai padaro ką nors negera, taip?

Jis atsargiai linktelėjo... lyg liudytų teisme ir manytų, kad vienas iš advokatų spendžia jam spąstus.

- Taigi tu žinai, kad pavogti Seto žaislą buvo negerai?

Jis vėlei linktelėjo, dar nenoriau. Šiuo metu faktiškai jis jau slėpėsi už savo tėvo kojos kaip koksai trimetis bambizas, o ne aštuonerių ar devynerių metų bernėkas.

- Misis Vailer, aš nemanyčiau, kad jums būtina taip užsisėsti berniuką, - įsiterpė jo senis. Kas per apsimetėlis! Mielai leistų man persimesti vaikiūkštį per kelį ir tvatyti šio subinę it būgną, bet kai aš noriu berniūkščiui garsiai paaiškinti, ką šis negerai padarė, iškart duoda suprasti, kad peržengiamos ribos. Šitai pamokoma, tačiau trauk mane galas, jei žinau, ko galima pasimokyti.

- Aš jo neužsisėdu, bet noriu, kad jūs žinotumėte, jog kelios pastarosios dienos pas mus buvo labai sunkios, - atsakiau suaugusiajam, bet iš tiesų vis tebesikalbėjau su vaikiūkščiu. - Setas labai mėgs-

ta savąsias Kovines Mašinas. Tad štai ko aš noriu, Hjū. Noriu, kad tu man pasakytum, jog pasielgei negerai, visai blogai, ir jog tu gailies. Ir mes būsim atsiskaitę.

Hjū piktai dėbsojo į mane, ir jeigu žvilgsniu būtų galima užmušti, dabar aš nerašyčiau į šį sąsiuvinį. Bet ar aš išsigandau? Na, jau atsiprašau. Jei kalbėt apie nirčius vaikus, tai aš gyvenu su čempionų čempionu.

- Misis Vailer, jūs iš tiesų manot, jog tai būtina? - paklausė Hobartas.

- Taip, sere. Daugiau dėl jūsų sūnaus, nei dėl savęs.

- Tėt, ar privalau tą sakyt? - suinkščia dručkis. Pro savo ištepliotus akinius jis vis dar gręžia mane mirtinu žvilgsniu.

- Nagi, pasakyk jai, ką nori iš tavęs išgirsti, - paragina Hobartas. - Kartų vaistą geriausia išgert vienu gurkšniu, - ir jis patapšnojo vaikiūkštį per petį, lyg duodamas suprasti: "Taip, ji bjauri, tikra kalė, tačiau turime su tuo susitaikyti".

- Pasielgiau negerai - visai blogai - aš gailiuos, - išbėrė vaikiūkštis, vėl lyg pasirašęs iš anksto. Ir visąlaik tas piktas į mane įbestas žvilgsnis - jau jokių ašarų ar šniurkščiojimo. Pakėliau galvą ir išvydau tokį pat tėvo žvilgsnį. Abu niekad nebuvo tokie panašūs kaip tuo metu. Vis dėlto kokie žmonės keisti. Ateina gatve išsigandę, bet podraug ir kažkaip pakylėti minties, kad bus nukryžiuoti - kaip atsitiko jų bosui. O vietoje to aš priverčiau vaiką prisipažinti, kuo jis esąs, ir šitai žeidė, todėl jie abu suliepsnojo neapykanta man.

Tačiau svarbiausia štai kas: 1) SL sugrįžo; 2) Hobartai apie tai tylės. Kai kada gėda - vienintelis kamšalas, kuris uždaro žmonėms burną. Turiu sugalvoti kokią nors pasakėlę dėl Seto, paskiau ją perpasakoti Herbui. Paprasčiausiai teisybę atskleisti nėra saugu.

Žingsniai viršuje, šlepsi į miegamąjį. Jis atsikėlė. Padėk Dieve, tikiuosi, aš neapsirinku, kad jis negali skaityti mano minčių.

Vėliau

Galima lengviau atsikvėpti. Ir galbūt sau patapšnoti per petį. Manau, Svajonių Laivo Krizė jau praeity, žalos nepadaryta (išskyrus keletą sudaužytų lėkščių ir mano gražiuosius Voterfordo krištolus). Setas ir Herbas miega. Aš irgi užlipsiu viršun, kai tik šį tą užrašysiu į šį sąsiuvinį (šiomis aplinkybėmis rašyti dienoraštį gali būti pavojinga, bet, Dieve, kartais tai taip nuramina), paskiau padėsiu jį atgal į vietą viršum virtuvinės spintelės, kur visados jį laikau.

Nėra to blogo, kas neišeitų į gera, kad Setas atsikėlė anksčiau nei aš spėjau sugalvoti, ką jam pasakysiu. Kai vis dar užsimiegojusiomis akimis Setas nulipo apačion, aš tik ištiesiau jam SL. Jo veidas persimainė - išsiskleidė nuostaba ir pasitenkinimu it gėlė saulėje - ir šitai tiesiog buvo verta ištiso siaubo spektaklio. Tame džiugiame žvilgsnyje išvydau abu juos - Setą ir PKB. PKB vien džiaugėsi atgavęs savąją Kovinę Mašiną. Setas, manau, džiaugėsi dėl kitų priežasčių. Gal aš ir klystu, per daug priskirdama jam nuopelnų, tačiau man taip neatrodo. Sakyčiau, Setas džiaugėsi, nes žinojo, kad PKB dabar nuo mūsų atstos. Bent kuriam laikui.

Būta meto, kai aš, tokia gerutė koledžo merguželė, maniau, kad PKB - tai tik kita Seto asmenybės pusė, - amoralioji pusė, kurią Froido pasekėjai vadina "idu", - tačiau dabar nesu tuo įsitikinusi. Aš vis mąstau apie tą Gerinų kelionę skersai visą šalį, prieš pat tai, kai Bilas, Džunė ir dvejetas vyresniųjų vaikų buvo nušauti. Taip pat ir apie tai, ką kalbėdavo mums paauglystėje tėvas, kai rengėmės gauti vairuotojo teises, pirma Bilas, paskiau aš. Jisai sakė, kad niekad nedarytume trijų dalykų: nevažinėtume nepakankamai pripūstomis padangomis, nesėstume prie vairo išgėrę, neimtume pakeliui tranzuotojų.*

Galbūt Bilas paėmė dykumoje tranzuotoją, pats to nežinodamas? Ir tasai tranzuotojas vis tebetūno Seto viduje? Tegul ir beprotiška mintis, bet esu pastebėjusi, kad kaip tik visos beprotiškos mintys ateina naktimis, kai namuose ramuma ir visi kiti miega. Ir beprotiška - ne visada neteisinga.

Šiaip ar taip, neturėdama laiko sugalvoti įmantraus melo, pamelavau paprastai. Pasakiau, kad suradau SL rūsyje, kai nulipau ten pasižiūrėti, ar nėra užsilikusių maišelių dulkių siurbliui. Žinoma, mes jau ten ieškojome, bet paaiškinau, kad jis buvo užsimetęs giliai po laiptais. Setas patikėjo tuo melu, neuždavinėdamas jokių klausimų (nemanau, kad jam tai rūpėjo, buvo toks laimingas, atgavęs "Svahonių Laivą", bet iš tikrųjų aš vis dėlto visa tai pasakojau PKB). Herbas tepaklausė, kaipgi KM iš pat pradžių ten pateko? Setas niekad nenulipa rūsin, yra įsitikinęs, jog ten vaidenas baubai, ir H. tai žino. Atsakiau, kad visiškai nenutuokiu, ir - o stebuklų stebuklai! - tai užbaigė pokalbį.

Kiaurą naktį Setas sėdėjo kambarėlyje ant savo pamėgtojo krėslo su Svajonių Laivu ant kelių, nelyginant mergytė su savo mylimąja

* Psichoanalizės terminas, reiškiantis pasąmonę.

lėle, ir žiūrėjo televizorių. Herbas iš "Videoklipo" parnešė namo naują filmo kasetę. Kažkokį nespalvotą šlamštą iš atpigintųjų skyriaus, bet Setui tikrai patinka. Vesternas (žinoma) iš šeštojo dešimtmečio pabaigos. Jau dusyk jį žiūrėjo.

Ten vaidina Roris Kolhaunas. Filmo pavadinimas - "Reguliuotojai".

1995, birželio 19.

Man regis, pas mus nemalonumai.

Šįryt atėjo Viljamas Hobartas, įsiutęs. Dėkui Dievui, Herbas išvažiavo į darbą dvidešimt minučių iki jam pasirodant, o Setas žaidė kieme už namų.

- Noriu jus kai ko paklausti, misis Vailer, - kreipėsi jis. - Ar jūs arba jūsų vyras turite ką nors bendra su tuo, kas šiąnakt nutiko mano automobiliui? Pakaks, jei atsakysite taip arba ne. Jeigu turite, būtų geriausia tai pasakyti dabar.

- Aš nesuprantu, apie ką jūs kalbate, - atsakiau, ir, matyt, mano balsas skambėjo įtikinamai, nes jis šiek tiek nusiramino.

Jis nusivedė mane takučiu prie gatvės (aš mielai ėjau, kuo toliau nuo Seto kieme už namų - tuo geriau) ir parodė pirštu linkui savo namo. Misteris Hobartas važinėja vienu iš tų visureigių su visais keturiais varomais ratais, galbūt "Eksploreriu", na kažkuo panašiu. Mašina kėpsojo ant keturių nuleistų ratų, visi langai buvo išdaužyti. Įskaitant priekinį ir didžiulį užpakalinį.

- O Dieve mano, kaip man gaila, - pratariau. Man ir buvo gaila, bet gal ir ne, dėl tų priežasčių, kurias turėjo Hobartas galvoje.

- Atsiprašau, kad jus apkaltinau, - išlemena jis ceremoningai. - Tiesiog pamaniau... kad žaislas, kurį Hjū paėmė... gal jūs vis dar pykstat... - važiuoklė už važiuoklę - turbūt norėjo jis pasakyti - kaip akis už akį.

- Man visas tas dalykas nebeaktualus, misteri Hobartai, - patikinau jį. - Ir aš jokiu būdu nesu iš tų, kaip jūs pavadintumėte, kerštingų asmenybių.

- "Mano kerštas, aš atmokėsiu, sako Viešpats", - pacitavo Hobartas.*

- Teisybė! - sutikau. Nežinau, ar tikrai taip, bet aš jau norėjau kuo greičiau jo atsikratyti. Nemalonus tipas.

- Turbūt kokie nors vandalai, - svarstė jis. - Girtuokliai. Tikrai, nė vienas iš mūsų gatvės to nepadarytų.

---

* NT, Rom 12,19.

Tikiuos, tai padarė vandalai. Tikiuos, kad taip ir buvo, kaipgi galėjo tai padaryti Setas, - arba Pastirų Kojų Berniūkštis, jeigu norite, - turint omeny, kad jo galia netoli siekia? Nebent jo sugebėjimai auga. Veikimo nuotolis plečiasi?

Nedrįstu Herbui apie tai užsiminti.

1995, birželio 24.

Kai šįryt nulipau apačion ruošti pusryčių, pamačiau Ridus, stovinčius ant savo takučio dar su chalatais. Aš išėjau laukan. Buvo karšta, bet vidur nakties nulijo - smarkiai - ir šįryt oras tapo vėsesnis, persisunkęs tuo maloniu drėgmės kvapu, koks tvyro praėjus vasaros lietui.

Ankstyvas šeštadienio rytas arba, manau, visi jau būtų išsipylę gatvėn. Priešais Hobartų namą stovėjo policijos automobilis, visur, ant įvažiuojamojo keliuko ir ant vejos, saulėje blykčiojo stiklo šukės. Viljamas ir jo žmona (Irena) stovėjo priebutyje vienomis pižamomis ir kalbėjosi su kopais. Mažasis vagišius glaudėsi priebutyje už jų, čiulpdamas nykštį. Šiek tiek per didelis tam, bet, matyt, pas Hobartus pasitaikė blogas rytas. Kaipgi ne - nė vieno sveiko lango tiek viršuje, tiek apačioje.

Kamė papasakojo, kad tai atsitiko maždaug be ketvirčio šeštą, ji ką tik buvo pabudus ir išgirdo dūžtant stiklą.

- Ne taip garsiai, kaip galėtum tikėtis, kai jo ten tiek daug, bet pakankamai, kad suprastum, kas atsitiko, - paaiškino ji. - Keista, ką?

- Labai, - sutikau. Mano balsas skambėjo gana normaliai, bet nedrįsau pasakyt ką nors daugiau, nes bijojau, kad jis ims drebėti.

Kamė pridūrė, kad vos tik išgirdus žvangesį pažvelgė pro langą, bet svaidžiusieji akmenis jau buvo dingę (jeigu policija iš tiesų suras *bent kokių akmenų, aš pasirengus juos suvalgyti pasiskaninus kečupu).*

- Kad ir kas jie buvo, pasišalino labai mikliai, - ji stuktelėjo alkūne Čarliui. - O tasai stuobrys viską pramiegojo.

- Pirma jo automobilis, o dabar šitai, - pakraipė galvą Čarlis. - Vandalai, po galais! Kas nors atsigviešė ant Vilo Hobarto.

- Taip, - linktelėjau. - Kas nors.

Vėliau

Suradau Seto "phakeiktas thiušenos" šlepetes, nukištas po lova. Visai atsitiktinai, ieškodama kažkur užsimetusios kojinės. Šlepetės drėgnos, rausvas kailiukas susivėlęs, prie padų prilipę žolės galiukai.

Taigi jis naktį buvo išėjęs. Arba anksti šįryt. Ir aš žinau, kur jis ėjo. Tiesa?

Blogai... bet, ačiū Dievui, jo poveikio nuotolis nesiplečia, ko aš bijojau. Tai būtų dar blogiau.

1995, birželio 26.

Palaukiau, kol Herbas išvažiuos darban, - aš nenorėjau, kad jis važiuotų, atrodė toks išblyškęs ir nesveikas, bet pasakė man turįs užbaigti svarbų pranešimą, o popiet - didelį pristatymą, - o paskiau nuėjau pasikalbėti su Setu.

Jisai sėdėjo smėliadėžėje, ramiai žaidė su savaisiais motokopais, Krizių Centro Štabu ir tuo, ką Herbas juokais vadina "Ponderoza". Tai rančos ir koralio maketas, kurį Herbas kažkurią kovo ar balandžio dieną pamatė priekrautuviniame išpardavime, važiuodamas iš darbo į namus. Jis apsisuko ir sugrįžo jį nupirkti. Žinoma, iš tikrųjų tai ne Ponderozos ranča iš "Bonanzos", bet pagrindinis pastatas su savo rąstų sienomis šiek tiek primena ją. Taip pat makete yra barakas darbininkams (dalis stogo įlūžus, bet šiaip geros būklės) ir kažkiek plastikinių žirgų (pora tik su trim kojomis) koralyje. Herbas sumokėjo už viską du baksus. Nuo tada tai vienas iš Seto mėgstamiausių žaislų. Stebėtina (ir šiek tiek keista), kaip greitai ir be pastangų jis įjungė rančą į savo motokopiškųjų žaidimų fantazijas. Turbūt visi vaikai tokie, sąlygiškos ribos jų nedomina, ypač kada žaidžia, bet vis dėlto nuo tokios žanrų maišalynės tiesiog svaigsta akis, kai matai Kasę ar Beveidį jodinėjančius po koralį trikojais plastikiniais kuinais.

Prisipažinsiu, šį rytą aš apie tai visai negalvojau. Buvau išsigandusi, širdis krūtinėje daužės it būgnas, bet kai berniukas pažvelgė į mane, pasijaučiau šiek tiek geriau. Kaskart, kai regiu išblyškusį, mielą Seto veidelį, vis labiau jį myliu. Galbūt tatai kvaila, tačiau tiesa. Noriu labiau jį globoti, o to kito dar labiau nekenčiu.

Paklausiau jį, kas dedasi pas Hobartus, - nėra prasmės save apgaudinėti, kad jis nežino, kas buvo nutikę Svajonių Laivui, - bet jis neatsakė, tik sėdėjo ir žvelgė į mane. Paklausiau, ar buvo šįryt išsmukęs iš namų ir nuėjęs ten išdaužyti jų langų. Vis jokio atsako. Tada paklausiau, ko jis nori, kas turi atsitikti, kad liautųsi. Nesitikėjau, kad jis atsakys ir į šį klausimą. Bet jis pratarė, kaip Setui - labai aiškiai.

- Jie privalo išsikraustyti. Privalo išsikraustyti tuoj pat. Aš nebegaliu jo sutūrėti.

- Ko suturėti? - paklausiau, bet nieko daugiau jis nepasakė, tik nuėjo sau, kur paprastai eina. Vėliau, kai valgė priešpiečius (kaip paprastai, "Chef Boyardee" ir šokoladinį pieną), aš užlipau viršun, atsisėdau ant lovos ir susimąsčiau. Kai buvo nušautas mano brolis ir jo šeima, liudytojai pasakojo apie raudoną furgoną, kuris ant stogo turėjo radaro lėkštę ar kokią nors kitą telekomunikacinę įrangą. "Paslaptingasis furgonas", rašė laikraščiai.

Pėdsekio Strėlė - raudona. Ir turi ant stogo lėkštę.

Pasakiau sau, kad esu visai beprotė, o paskiau prisiminiau Svajonių Laivą, kurį Herbas ir aš matėme kieme. Žinoma, jis buvo netikras, bet natūralaus dydžio... Ir Setas miegojo, kai mes aną matėme. Galbūt veikė ne visu savo pajėgumu?

Tarkim, PKB pabos vien daužyti langus? Tarkim, pasiųs Pėdsekio Strėlę (arba Svajonių Laivą, Teisingumo Važyklę ar Laisvę) pravažiuojant papyškinti į Hobartus?

"Aš negaliu ilgiau jį suturėti", pasakė Setas.

1995, birželio 27.

Didžiumą dienos praleidau Mohonke su Džene Gudlin. Žinau, neprivalėjau to daryti, - tai tokia pat priebėga kaip narkotikai ar alkoholis, bet sunku atsispirti. Kalbėjomės apie savo namiškius ir nemalonius dalykus, nutikusius mums mokykloje. Kaip paprastai. Trivialu ir nuostabu. Taip tęsėsi iki pat pabaigos. Mačiau, kad telefonėlis buvo dingęs, o tai reiškė, kad metas grįžti, ir čia Džene paklausė: "Tu žinai, iš kur jis gauna energijos Hobartams įbauginti, tiesa, Od?"

Aišku, žinau: iš Herbo. Siurbia vogčiomis iš jo, kaip vampyras - kraują. Ir, manau, Herbas taip pat žino.

1995, birželio 28.

Vėlyvą rytą, kai sėdėjau virtuvėje prie stalo, sudarinėdama pirkinių sąrašą, išgirdau greitosios pagalbos mašinos sireną: - jū-jū-jū. Išėjau į priebutį kaip tik laiku ir suspėjau pamatyti, kaip greitukė, blyksėdama švyturėliu, sustojo prie Hobarto namų. Iš jos iššoko greitosios pagalbos personalas ir nuskubėjo vidun į namus. Aš irgi sugrįžau - teisingiau, įbėgau - vidun ir pažvelgiau pro virtuvės langą į kiemą. Seto nebuvo. Kovinės Mašinos išrikiuotos smėliadėžėje, sustatytos įkypai, kaip visados Setas jas palikdavo, kai kuriam laikui pasitraukdavo. Ponderoza sutvarkyta, plastikiniai arkliai koralyje, Kri-

zių Centro Štabas tolėliau, šalia sūpuoklių... bet Seto niekur nematyti. Jeigu pasakyčiau, kad buvau nustebusi, pameluočiau.

Kai sugrįžau į priebutį, žmonės visoje gatvėje jau stoviniavo ant šaligatvių priešais savo namus, žvelgdami Hobartų sodybos link. Paklausiau Deivą ir Džimą Ridus, kurie buvo išėję ant savojo įvažiuojamojo keliuko, ar jie nematė Seto.

- Ana, jis ten, misis Vailer, - atsako Deivas ir parodo parduotuvės linkui. Setas stovi šalia dviračių stovo ir žiūri kiton pusėn gatvės kaip ir mes visi. - Turbūt nuėjo nusipirkti šokoladuko.

- Taip, - atsakiau aš, žinodama, kad: a) Setas neturi pinigų; b) Setas vos geba susišnekėti su Herbu ir manimi, o ką jau kalbėt apie pardavėjus, kurių nepažįsta; c) Setas niekad nepalieka kiemo už namų.

Setas nepalieka, bet, matyt, Pastirų Kojų Berniūkštis kartkartėmis - taip. Turbūt, kad išsaugotų poveikio nuotolį.

Po penkių minučių sanitarai padeda Irenai Hobart išeiti pro duris, Hjū, sūnus, laiko ją už rankos ir verkia. Nekenčiau to vaikiūkščio, tikrai taip buvo, bet neapykantos nebeliko. Dabar man tik gaila jo ir baisu dėl jo. Visas jos suknelės priekis kruvinas. Ji laiko prisispaudus prie nosies kompresą, kitą tokį pat sanitaras pridėjęs jai prie pakaušio. Jie įsodino moterį greitukėn, - Hjū įsiropštė iš paskos, - ir visi nuvažiavo.

Sugrįžo ji po dviejų valandų (tuo metu Setas jau buvo saugiai įsitaisęs kambarėlyje ir per kabelinę televiziją žiūrėjo senus vesternus). Kimė Geler užbėgo puodeliui kavos ir papasakojo man, kad buvo nuėjus pasižiūrėti, gal Irenai galėtų kuo nors padėti. Ji mūsų kvartale vienintelė, kuri palaiko su Hobartais, galima sakyti, draugiškus santykius. Papasakojo, kad ten viskas gerai, tik Irena labai išsigandusi. Ji serganti sunkia hipertenzija. Geria vaistus, bet kraujospūdis sunkiai pasiduoda kontroliuojamas. Buvę ir anksčiau kraujoplūdžių iš nosies, bet niekad tokio stipraus kaip šis. Papasakojusi Kimei, kad prasidėjo staiga, kraujas tiesiog pliūptelėjo *iš šnervių, ir nepadėjo netgi ledas. Hjū išsigando ir susuko 911. Gydytojas užsispyrė vežti ją ligoninėn, kad būtų pažiūrėta, ar nereikia nosį iš vidaus prideginti, nors kraujoplūdis jau buvo mažne liovęsis, kai greitukė sustojo prie namų.*

Aš įsivedžiau Setą vidun ir ėmiau purtyti. Pasakiau, kad jis privaląs liautis. Setas vien tik žvelgė į mane, jo lūpos drebėjo. Tai aš pati lioviaus, pikta ant savęs ir susigėdus. Mat purčiau visai ne tą, kurį derėjo.

Tačiau aš mačiau tą aną kitą. Prisiekiu, mačiau. Besislepiantį už Seto akių ir besijuokiantį iš manęs. Man regis, užvis baisiausia tai, kaip PKB geba palikti Hjū Hobartą ramybėje. Tik leidžia jam viską stebėti.

1995, birželio 29.

Atsibudau 3.00 val. paryčiui, ir kita lovos pusė buvo tuščia. Vonios kambarys - taip pat. Išsigandusi nulipau apačion. Nieko - nei svetainėje, nei kambarėlyje, nei virtuvėje. Nuėjau į garažą ir suradau Herbą - sėdėjo prie savo darbastalio vienomis glaudėmis, su kuriomis miega, ir verkė. Prieš dvejus metus čia buvo įsirengęs pastiprintą apšvietimą, - lempas su metaliniais gaubtais, panašias į tas, kokias matai biliardinėse, - ir šitame tviskesy pastebėjau, koks jisai sulysęs. Atrodė siaubingai. *Lyg sirgtų anorexia nervosa*. Apkabinau jį, ir jis įsikūkčiojo it vaikas. Ir vis kartojo, koks jaučiasi pavargęs, nuolat pavargęs. Pasakiau kažką tokio, kad iš pat ryto turime nuvažiuoti pas daktarą Eversą. Bet Herbas tik nusijuokė ir pasakė, kad aš žinau, kas jam negera.*

Iš tiesų aš žinau.

1995, liepos 1.

Šiandien pavakare prie Hobartų namų - vėl greitukė. Kai tik ją pamačiau, užbildėjau viršun pasitikrinti dėl Seto, kuris turėjo miegoti. Seto nebuvo. Langas - antro aukšto langas - atdaras, o Seto - nė kvapo. Išėjau laukan, ir pamačiau jį kitapus gatvės, įsitvėrusį senajam Tomui Bilingsliui į ranką. Nubėgau ten ir sugriebiau Setą.

- Nesibaiminkit, jam viskas gerai, Od, - nuramino Tomas. - Tik mažumėlę nuklydo, tiesa, Setai, berneli?

- Niekad neik pats vienas per gatvę! - subariau sūnėną. - Niekad nedrįsk! - nesusiturėjau ir papurčiau jį. Kvaila; lygiai taip pat būčiau galėjusi purtyti vaško luitą.

Tuo tarpu iš namo pasirodė sanitarai su neštuvais. Ant jų gulėjo V. Hobartas.

- Atrodo, pastaruoju metu Hobartams baisiai nesiseka, - pastebėjo Tomas.

Šią savaitę misteris Hobartas turėjo išeiti atostogų, tačiau bent dalį jų jis praleis Apygardos ligoninėje. Jis nukrito nuo laiptų, susilaužydamas koją ir klubą. Vėliau Kimė man papasakojo, kad jis ge-

---

* Nervinis nevalgumas *(lot.)*.

ria - kas, kad Siono priesako bažnyčios dekanas. Gal jis geria, bet nemanau, kad dėl to nukrito nuo laiptų.

1995, liepos 3.

Nėra jokio Pastirų Kojų Berniūkščio. Ir niekad nebuvo. Yra kaž-kas *Seto viduje - ne idas, ne kita jo asmenybės apraiška, ne tranzuotojas, bet kas nors toks, kaip kaspinuotis. Tai gali mąstyti. Ir kalbėti. Ir šiandien su manim kalbėjosi.*

Tai save vadina Teku.

1995, liepos 6.

Kažkas praeitą naktį nušovė mylimą Hobartų angorinę katytę. Iš jos teliko kraujo klanas ir kailis. Kimė sako, kad Irena H. isterioja, yra įsitikinus, kad visi gatvėje griežia ant jų dantį, nes žino, kad Hobartai nueis dangun, o visi kiti - pragaran. "Todėl jie užkūrė mums pragarą žemėje", štai ką ji pasakė Kimei. Maldavo, kad Kimė jai pasakytų, kas tą padarė, sakė, kad Hjū sugniuždytas sielvarto, neina iš savo kambario, tik guli lovoje, verkia ir kartoja, kad dėl visko kaltas jis, nes yra nusidėjėlis. Kai Kimė atsakė nežinanti ir nenumananti, kad kas nors iš Tuopų gatvės būtų galėjęs nušauti Hobartų katę, misis Hobart pareiškė Kimei, kad ši ne geresnė už kitus ir todėl jiedvi nebe draugės. Kimė labai susikrimtus, bet ne tiek, kiek aš.

Dieve brangus, ką man daryti? Tekas kol kas dar niekam per daug nepakenkė, bet...

1995, liepos 8.

O, dėkui Tau, Dieve! Tuoj po devynių mūsų gatvėn įsuko "Mayflower" furgonas ir sustojo priešais Hobartų sodybą.*

Jie išsikrausto.

1995, liepos 16.

Ak, tu, sukruštas mažas nenaudėli, šūdžiau. O, kaip tu galėjai! O, kad galėčiau iki tavęs prisikasti. Jeigu tik tu paliktum Setą ir aš galėčiau iki tavęs prisikasti. O Dieve, Dieve, Dieve. Aš kalta? Taip. Tik visas klausimas, KIEK aš kalta. Jėzau brangus, kaip aš išgyvensiu be jo? Kaip toliau tversiu tokį gyvenimą? Nežinojau, kad šiame plačiajam pasauly tiek daug kančios; ir kiek čia mano kaltės, KIEK? Tu

* Čia - krovinių pervežimo kompanija.

niekšas, Tekai, niekšas. Daugiau neberašysiu į šį sąsiuvinį. Šiaip ar taip, kokia iš to nauda?

O Herbai, man taip gaila, aš myliu tave, man taip gaila.

1995, spalio 19.

Šiandien gavau atsakymą į savo laišką; jau seniai buvau atsižadėjus vilties jį sulaukti. Mano respondentas - kalnakasybos inžinierius Alenas Saimzas. Jis dirba vienoje tokioje vietoje, kuri vadinasi Kinų karjeras, Desperacijos mieste, Nevados valstijoje. Rašo matęs Bilą ir jo žmoną, bet nieko ypatinga neatsitikę, tik parodęs jiems kasyklą, ir šie keliavo toliau, nieko ypatinga.

Jis meluoja. Tikriausiai niekad nesužinosiu, kodėl ar kas tenai iš tiesų nutiko, bet viena tikrai žinau - jis meluoja.

Dieve, padėk man.

DEŠIMTAS SKYRIUS

1

Visa nutiko greitai, bet Džonis neprarado savojo iš dalies nuostabaus, iš dalies baisaus gebėjimo matyti ir fiksuoti įvykių seką.

Entredžianas, mirštantis, bet pernelyg sunkiai sužeistas, kad tą suvoktų, šliaužė prie vieno iš primityviųjų kaktusų takučio kairėje, žemai nusvirusia galva, palikdamas paskui save žolėje kraujo ruožą. Tarp atkarusių plaukų lopų jo kiaušas blizgėjo it blausus perlas. Buvo tartum nuskalpuotas.

O takučio viduryje sukosi neįprastas valsas. Sutvėrimas iš griovos - kraupi puma lyg iš Pikaso paveikslo, su atsikišusiais oranžiniais dantimis - stovėjo ant užpakalinių kojų, užkėlęs letenas Stivui Eimzui ant pečių. Jeigu Stivas būtų nuleidęs rankas tuo metu, kai žvėris išplėšė iš jo mažakalibrį šautuvėlį, jau būtų buvęs negyvas. Tačiau jisai sukryžiavo jas sau viršum krūtinės, ir dabar alkūnėmis ir dilbiais buvo įsirėmęs į plėšrūno krūtinę.

- *Nušaukit jį!* - suriko Stivas. - *Dėl Dievo, nušaukit jį!*

Nė vienas iš dvynių nepajudėjo pakelti nukritusio ant žemės revolverio. Jie nebuvo tapatūs dvyniai, bet dabar abiejų veiduose sustingo tokia pati siaubo išraiška.

Puma (vien pažiūrėti į ją Džoniui buvo bjauru) šaižiai, moteriškai suniauzgė, ir jos trikampė galva metėsi priekin. Stivas loštelėjo atgal ir pabandė numesti nuo savęs žvėrį į šalį. Tačiau šis laikėsi įsitvėręs letenomis į Stivo pečius, ir abu girtai svyrinėdami sukosi susikibę mirties šokyje. Žvėries nagai vis giliau smigo Stivui į kūną, ir dabar Džonis matė, kaip apie tuos nagus - perdėtai didelius kaip ir dantys, tiktai ne oranžinius, o juodus - marškinėliuose plinta kraujo dėmės. Puma uodega pasėlusiai plakės į žemę.

Abu pasisuko dar pusratį, ir čia kojos Stivui susipynė. Mirksnį jis vos neprarado pusiausvyros, sukryžiuotomis rankomis vis stumdamas nuo savęs puolančią pumą. O tuo tarpu Entredžianas už jų pasiekė kaktusą, savo kraujuojančios ir siaubingai išpampusios galvos pakaušiu įsirėmė į dyglius, paskiau sukniubo ir nuvirto ant šono. Džoniui jis priminė mašiną, kurios varomasis mechanizmas galop sustojo. Sustūgo kojotai, jau arčiau, nors jų dar nebuvo matyti; ore tvyrojo aitrus degančio namo dūmų tvaikas.

- *Nušaukite tą sukruštą padarą!* - rėkė Stivas. Nors jam pasisekė išlaikyti pusiausvyrą, bet netrukus nebeturės kur trauktis: jau stovėjo takučio pakrašty. Dar žingsnis, du dyglian pomiškin, ir jis nuvirs. Ir

tada pabaisa perplėš jam gerklę. - *Nušaukite, greičiau, jis mane drasko!*

Džonis niekad nebuvo patyręs tokio siaubo, tačiau vis tiek suprato, kad sunkus tik pirmasis žingsnis; vos tik surakinusi spyna lūžta, siaubas tartum nebetenka reikšmės. Šiaip ar taip, blogiausia, ką gali padaryti žvėris - tai mirtinai sudraskyti jį, o mirtis galop tik nutrauks tą jausmą, lyg protą vartytų žemės drebėjimas.

Sugriebęs nuo žemės Entredžiano šautuvą, - kur kas didesnį nei tas, kurį žvėris išplėšė iš ilgaplaukio rankų, - Džonis pamatė, kad saugiklis nuleistas, nykščiu perstūmė svirtelę kiton padėtin ir įrėmė stambiakalibrio vamzdį į didžiulę pumos galvą.

- *Stumk!* - sustūgo jis, ir Stivas pastūmė. Žvėries galva loštelėjo aukštyn, hipiui toliau nuo gerklės. Aštrūs dantys suspindo it nuodingieji koralai. Saulėlydžio atšvaitai atsispindėjo žaliose jo akyse, kurios tartum sužioravo ugnimi. Džoniui nebuvo laiko pagalvoti, ar Entredžianas įvaręs lizdan šovinį, - jeigu Entredžianas to nepadarė, Džonis nebeparašys kitos knygelės apie Katinėlį Petą, - paskiau jis šiek tiek pasuko į šalį galvą ir nuspaudė gaiduką. Ačiū Dievui, trinktelėjo šūvis, iš vamzdžio tvykstelėjo liepsnos liežuvis, ir Džonis užuodė ne tik degančio namo, bet ir svylančių plaukų kvapą. Puma nuvirto ant šono, iš jos galvos beveik nieko nebeliko, plaukai ant sprando smilko. O iš nunešto kiaušo pasimatė ne kraujas, ne kaulų skeveldros, ne smegenų audinys, o pluoštinė rausva medžiaga, kuri Džoniui priminė išsprogdintą termoizoliacinę dangą, kokią buvo įsigijęs antram aukštui ir palėpei metai po to, kai įsikraustė į savo naująjį namą.

Stivas susvirduliavo, išskėtė rankas, stengdamasis išsilaikyti ant kojų. Marinvilis ištiesė ranką jam padėti, bet buvo apdujęs, ir toji pagalba maža ką padėjo. Stivas nuvirto į krūmus takučio pakrašty, greta trūkčiojančių užpakalinių pumos letenų. Džonis pasilenkė, sugriebė hipį už riešo ir patraukė į save. Akyse aptemo, ir siaubingą sekundės dalį jis pamanė, kad tuoj tuoj nualps. Bet Stivas atsistojo, ir rega Džoniui ėmė skaidrėti.

Vū-vū-vūūūūūū...

Džonis nervingai apsidairė aplink. Vis dar nebuvo nieko matyti, bet tų kalės išperų stūgsmai skambėjo čia pat.

2

Deivas Ridas be perstogės galvojo, kad jis netrukus atsibus. Kas, kad jam į šnerves mušė kraujo ir prakaito kvapas, kai atsiklaupė prie

kopo, kas, kad girdėjo sunkų šio (ir savo paties) alsavimą, matė mirštančią akį ir *smegenis,* - pilkas, raukšlėtas smegenis, - išsivertusias pro sutrupintą kiaušą. Čia tikrai sapnas, juk negalėjo jo brolis nušauti kaimyno iš anapus gatvės - tegul ir nedoro policininko, bet vis dėlto vyrioko, kuris sykį pamokė Kerį Riptoną, kaip mesti beisbolo kamuolį (pirštais suėmus ne išilgai siūlių, bet skersai jų)... ir kuris pats paskiau tai pademonstravo.

"Kvapas toks, lyg šis dar prisišikęs kelnes", - pagalvojo Deivas, ir staiga jį supykino. Šiaip taip nuslopino šleikštulį. Jam nesinorėjo darsyk apsivemti, kad ir sapne.

Kopas ištiesė ranką ir pirštais įsikibo Deivui į marškinius.

- Sužeistas, - sušvokštė jis. - *Sužeistas.*

- Ne... - Deivas nurijo seilę ir atsikrenkštė, - nesistenkit kalbėti.

Neįtikėtinas dalykas: sau už nugaros jis girdėjo, kaip Džonis Marinvilis ir tasai hipis svarsto, ar eiti jiems toliau. Jie turbūt išprotėję, ne kitaip. O Marinvilis... kur buvo Marinvilis? Kaip jis galėjo leisti, kad šitai atsitiktų? Po šimts, juk jisai *suaugęs žmogus!*

Iš paskutiniųjų jėgų Kolis Entredžianas pasikėlė ant alkūnės. Išlikusioji jo akis stebeilijo į vaikiną su nuožmiu įdėmumu.

- Niekad, - sukuždėjo jis. - *Niekad...*

- Sere... misteri Entredžianai... jums geriau...

Vū-vū-VŪŪŪŪŪŪŪ!

Taip arti, jog Deivui Ridui pašiurpo oda. Panoro pulti prie Džonio Marinvilio ir sudraskyti šiam veidą už tai, kad viso to nesustabdė, kol dar buvo įmanoma. Tačiau kopo akis sulaikė jį vietoje it vabalą, perdurtą smeigtuku, o kruvina šio ranka laikė sugniaužus netvirtan kumštin Deivo marškinių priekį. Gal jis ir pajėgtų išsiveržti, tačiau...

Tačiau tai buvo melas. Jis ir *jautėsi* it vabalas, perdurtas smeigtuku.

- Niekad nevartojau narkotikų... nepardavinėjau jų... visai ne, - kuždėjo Kolis. - Niekad nepaėmiau nė cento. Papirkti specialiosios tarnybos šnipeliai... Aš sužinojau.

- Jūs... - pratarė Deivas.

- *Aš sužinojau!* Supranti... ką aš sakau? - jis iškėlė ranką, kuria nebuvo įsitvėręs Deivo marškinių, atgniaužė pirštus ir tartum tyrinėjo delną. - Rankos... švarios.

- Aha, tvarka, - sutiko Deivas. - Bet verčiau nesistenkit kalbėti... Jums... Na, šiek tiek nubrozdino, ir...

- *Džimai, ne!* - suriko jam už nugaros Marinvilis. - *Nedaryk to!*

Deivas staiga sumojo, kad jam visai nesunku atsiplėšti nuo mirštančiojo.

3

- Tad ką darysime? - paklausė Džonis ilgaplaukį, kol kitoje takučio pusėje juodbruvasis dvynys klūpojo prie žmogaus, kurį nušovė brolis. Džonis girdėjo silpną Entredžiano murmesį, tarytum šis norėjo prieš mirtį atlikti nuoširdžią išpažintį. Džonis šią popietę vėl susidūrė su slegiančiu faktu: apskritai žmonės miršta sunkiai, ir kai jie išeina iš šio pasaulio, išeina ne itin oriai... ir veikiausia išvis nesuvokdami, kad jį palieka.

- *Darysim?* - perklausė Stivas. Žvelgė į Džonį bemaž komiškai suglumęs ir perbraukė ranka sau per plaukus, ištepdamas žilsvumą raudonumu. Kraujas dar labiau plito jo marškinių pečiais, kur buvo susmigę žvėries nagai. - Ką turite galvoje klausdamas,*ką darysim?*

- Eisim toliau ar grįšim atgal? - patikslino klausimą Džonis kimiu susirūpinusiu balsu. - Kas priekyje? Ką jūs matėte?

- Nieko, - atsakė Stivas. - Ne, aš atsiimu savo žodį. Blogiau negu nieko. Ten... - jo akys nukrypo nuo Džonio ir išsiplėtė.

Džonis atsisuko, manydamas, kad hipis tikriausiai pamatė kojotus, kurie galop prisistatė, tačiau tai buvo ne kojotai.

- *Džimai, ne!* - suriko jis. - *Nedaryk to!*

Bet suprato, kad jau per vėlu, matė tai parašyta jauname Džimo Rido veide - kad atšaukti nieko nebeįmanoma.

4

Vaikinas stovėjo su revolveriu, prispaustu sau prie smilkinio gan ilgai, ir Stivas Eimzas ėmė tikėtis, kad šis galbūt to nepadarys, persigalvos priešpaskutinį momentą, tą galutinį prieangį koridoriun be pabaigos, kai jau yra per vėlu, ir tada Džimas paspaudė gaiduką. Vaikino veidas persikreipė, lyg būtų užėjęs ne itin stiprus pilvapūčio priepuolis. Oda ant kiaušo tartum trūkinėjo į šalis, kairysis skruostas pūtėsi. Paskiau galva ištiško į visas puses, iš garbėtroškiškų siekių kurti puikius rašinius (ką jau kalbėti apie tuos, kaip patekus į Siuzės Geler kelnaites) liko ūkas keisto saulėlydžio ore, raudoni glitėsiai, it seilės nutaškę vieną iš pamišėliškųjų kaktusų. Džimis svirstelėjo žingsnį priekin, keliai jam sulinko, ginklas iškrito iš rankos, ir galop jaunuolis susmuko ant žemės. Stivas priblokštas pasisuko į Džonį mąstydamas: "Aš to nemačiau, kas ką tik įvyko mano akyse. Pervyniokite juostelę, paleiskite ją iš naujo, ir patys pamatysite. Aš nemačiau to, kas ką tik įvyko mano akyse. Nė vienas iš mūsų nematė. Ne, žmogau. Ne".

Tiktai kad jis matė. Vaikinukas, priveiktas sąžinės graužaties ir siaubo dėl to, ką padarė savo gatvės kaimynui, prieš mirksnį jo akyse impulsyviai nusižudė.

- *Jūs privalėjote jį sulaikyti!* - suriko Deivas Ridas, puldamas prie Džonio. - *Privalėjote sulaikyti, kodėl to nepadarėt? Kodėl jo nesulaikėt?*

Stivas pabandė sugriebti bėgantį pro šalį vaikiną, tačiau skausmas pečiuose sukaustė jį. Liko tik bejėgiškai stebėti, kaip Deivas Ridas sugriebia Džonį ir partrenkia ant žemės. Juodu dukart persirito nuo vieno takučio krašto prie kito. Džonis atsidūrė viršuje, bent kažkurį mirksnį.

- Deividai, paklausyk...

- *Ne! Ne! Jūs privalėjot jį sulaikyti! Privalėjot jį sulaikyti!*

Vaikinas skėlė Džoniui į žandą, pirma dešine, paskiau kaire ranka. Jis raudojo, ašaros sruvo išblyškusiais skruostais. Stivas vėl pabandė įsikišti, tačiau tuo tik nukreipė Džonio dėmesį, kai šis bandė keliais prispausti bernioko rankas. Deivas, staiga pasikėlęs ant vienos šlaunies, nubloškė Džonį kairėn nuo takučio. Pastarasis krisdamas ištiesė ranką, stengdamasis sušvelninti smūgį, tačiau tik susivarė delnan saują kaktuso dyglių. Sustūgo iš skausmo ir netikėtumo.

Stivas dešine ranka - toji bent šiek tiek jo klausė - sugriebė Deivą Ridą už peties, bet berniokas lengvai juo nusikratė, netgi negrįžtelėjęs atgal, o paskiau užšoko ant plačios Džonio Marinvilio nugaros, sugriebė rankomis šio kaklą ir ėmė smaugti. O iš visų pusių sparčiai tamsėjančioje prieblandoje sustūgo kojotai - tobulai lygiais stūgsniais, tokių Stivui niekad neteko girdėti, nors gimė ir augo Teksase.

Tokius stūgsmus girdi tiktai filmuose.

5

Abu vyrai norėjo eiti drauge su ja, bet Sintija nesutiko: vienas buvo senas, antras - girtas. Vartukai pievutės apačioje tebebuvo atdari, kaip paliko Stivas ir Kolis. Sintija, išėjusi pro juos, tuoj pat gavo brautis pro pomiškio krūmynus, kad patektų į takutį. Prieš jį pasiekdama, pastebėjo keletą kaktusų (dabar jų matėsi daugiau ir jie buvo beišstumią įprastą žaliosios juostos augmeniją), bet neatkreipė į juos dėmesio. Priekyje savęs išgirdo kovos triukšmą: švokščiantį, sunkų alsavimą, skausmingą šūksnį, smūgio dunksnį. Ir kojotus. Nematė jų, tačiau atrodė, kad šie slepias visur aplinkui.

Kai pasiekė takutį, kaip vėjas ją pralenkė daili blondinukė su džinsais, nė nepasisukdama pažiūrėti. Sintija atpažino: Kamė Rid,

dvynių motina. Paskui ją, sunkiai šnopuodamas, pumpavo Bredas Džozefsonas. Prakaito čiurkšlės sruvo jam skruostais; vėlyvo vakaro šviesoje atrodė, kad jis verkia kruvinomis ašaromis.

"Saulė leidžiasi, - pagalvojo Sintija, įsukdama į takutį ir leisdamasi bėgti paskui anuos. - Jeigu mes iš čia greitai neišsigausime, galime pasiklysti. Ir *šitai* nė kiek nebūtų įdomu".

Priekyje, visai netoli, pasigirdo riksmas. Ne, ne riksmas, bet *klyksmas*. Pritvinkęs podraug siaubo ir sielvarto. Ridų moteriškė. Sintija, jau pasivijusi juos, išgirdo Bredą pratariant: "O ne, o šūdas!"

Mirksnį plati Džozefsono nugara užstojo, kas dedasi, paskiau jis pasilenkė šalia Kamės, ir Sintija išvydo abipus takučio du išdrikus kūnus. Tirštėjančiose sutemose ji nepajėgė įžvelgti, kas anie, - matė tik, jog tai vyriškiai, ir panašu, kad mirę bjauriai, - bet pastebėjo nuošaliau žmonių maišaties, kairėje takučio pusėje, stovintį Stivą, ir jai palengvėjo. Bemaž prie pat jo kojų gulėjo kažkokio siaubingai iškreipto pavidalo žvėries maita su nunešta puse galvos.

Kamė Rid klūpojo šalimais vieno lavono, neliesdama jo, tačiau, ištiesusi ties juo priekin rankas delnais į viršų, raudojo. Jos veide atsispindėjo begalinė kančia. Iš "Eddie Bauer" šortų Sintija atspėjo, jog tai vienas iš moters sūnų.

"Betgi jų tokie nuostabūs dantys, - nei iš šio, nei iš to pagalvojo Sintija. - Tikriausiai kainavo jai ir jos vyrui krūvą pinigų".

Bredas stengėsi atplėšti antrąjį dvynį (Deivas jo vardas, prisiminė Sintija, o gal Dagas) nuo Džonio Marinvilio. Juodasis stambuolis prakišo rankas jaunuoliui po pažastimis ir sunėrė savo stambias plaštakas viršum Deivo sprando, kilsteldamas šį tikru Nelsono veiksmu. Tačiau Ridų berniokas taip lengvai nepasidavė.

- *Paleisk*, - subliuvo jis. - *Paleisk, tu, kalės vaike! Jis nužudė mano brolį! Jis nužudė Džimį!*

Misis Rid liovėsi rypavus. Pakėlė galvą, ir sustingusi, klausiama išraiška baltame jos veide išgąsdino Sintiją.

- Ką? - pratarė ji taip tyliai, lyg kalbėtų pati su savimi. - *Ką* tu pasakei?

- *Jis nužudė Džimį!* - vėl subliuvo Deivas Ridas. Kad ir nenorom, jo galva linko priekin, neatlaikydama stumiančių Bredo rankų, bet jis vis tiek teberodė pirštu į Džonį, kuris stojosi nuo žemės. Iš vienos rašytojo šnervės sruveno kraujas.

- Ne, - uždusęs pratarė Džonis. Moteris jo nesiklausė. Sintija aiškiai tai matė iš jos blyškaus, sustingusio veido, bet Marinvilis šito nepastebėjo. - Suprantu, ką tu jauti, Deividai, bet...

Moteris pažvelgė žemyn. Sintija pasekė jos žvilgsniu. Abi vienu metu išvydo ant takučio revolverį, ir abi siekė jo. Sintija parpuolė ant kelių ir palietė ranka jį pirmoji, bet šitai nepadėjo. Šalti it marmuras ir tvirti it erelio nagai pirštai susigniaužė jai ant plaštakos ir išplėšė ginklą.

- ...tai buvo siaubinga klaida, - vėlė žodžius Džonis, regis, labiausiai skirdamas juos Deivui. Atrodė, tuoj tuoj nualps. - Štai kaip turi į tai žiūrėti. Kaip apie...

- Saugokis! - suriko Stivas, o paskiau: - Jėzau šventas, ponia, ne! Nereikia!

- Tu nužudei Džimį? - paklausė moteris mirtinai lediniu tonu. - Kodėl? Kodėl tu tą padarei?

Tačiau atsakymas, matyt, jos nedomino. Ji pakėlė revolverį, nusitaikydama į Džonio Marinvilio kaktą. Sintijai nekilo abejonių, kad moteris rengiasi jį nušauti. Būtų jį nušovusi, jeigu ne naujasis atvykėlis, kuris įsiterpė tarp Kamės ir jos taikinio prieš pat šiai nuspaudžiant gaiduką.

6

Bredas atpažino tą zombį, nepaisant šio trūkčiojančios, kerėpliškos eigasties ir iškreipto veido. Tik nepajėgė suprasti, kas per jėga pakeitė malonų koledžo anglų literatūros dėstytoją, gyvenantį žemiau šiame pat kvartale, į tai, ką matė dabar, ir nenorėjo suprasti. Vien jau žiūrėti buvo negera. Lyg kažkas, kurio nepaprastą jėgą tik pranoko sadistiškas žiaurumas, būtų suėmęs delnais Piterio Džeksono galvą ir suspaudęs. Žmogaus akys buvo išvirtusios iš akiduobių, kairioji, faktiškai susprogus, gulėjo ant skruosto. O dar blogiau - tai jo šypsena: groteskiškas šiepulys iki pat ausų, kuris tuoj pat Bredui priminė Džokerį iš komiksų apie Betmeną.

Visi jie sustingo, tarsi jų tarpan būtų įžengęs Kolridžo* Senasis Jūreivis su savo spindinčiu, pakerėtu žvilgsniu. Sunerti ant Deivo sprando Bredo pirštai atsileido, bet vaikinas nė nepamėgino išsilaisvinti. Ilgaplaukis su kruvinais sportinukais iš dalies užstojo Piteriui kelią, ir mirksnį Bredas pamanė, kad juodu susidurs. Paskutinę sekundę hipis netvirtai žingtelėjo atbulas, padarydamas vietos. Piteris pasuko į jį savo keistai ištemptą galvą. Gęstanti šviesa atsispindėjo nuo jo išvirtusių akies obuolių ir prašieptų dantų.

---

* Samuel Taylor Coleridge (1772 - 1834) - anglų poetas, kritikas ir mąstytojas. Čia minimas Senasis Jūreivis - iš "Posmų apie Senąjį Jūreivį", paskelbtas rinkinyje "Lyrinės baladės".

- Surasti... savo... draugą, - sumikčiojo jis hipiui. Balsas nuskambėjo silpnai, drebulingai, lyg žmogus buvo tiek apsinešęs, kad turėtų sujauktą protą, bet nepakankamai, kad visai išvirstų iš koto. - Prisėsti... šalimais... savo... draugo.

- Pirmyn, žmogau, virsk pailsėti, - netvirtai atsiliepė hipis, paskiau patraukė į save petį, kuo toliau nuo prasišiepusio žmogaus. Hipis kažkiek buvo sužeistas, ir kiekvienas judesys aiškiai kėlė jam skausmą, bet jis vis tiek pasitraukė. Bredas jo nesmerkė. Ir pats nenorėtų, kad tas padaras jo prisiliestų, tegul ir eidamas pro šalį.

Šisai slinko toliau takučiu, užkliudė tysančio žvėries koją, ir Bredas išvydo keistą dalyką: žvėris - matyt, kažkokios kačių genties atstovas - iro pagreitintos fotografijos spartumu: kailis juodo, nuo jo nudriko bjauraus kvapo išgarų ar dūmų dryžiai.

Visi jie suakmenėjo: hipis su kruvinais, nusvirusiais pečiais; pardavėja, priklaupus ant vieno kelio; Kamė, stovinti priešais merginą ir nusitaikius revolveriu; Džonis, iškėlęs rankas, lyg mėgintų pagauti kulką; Bredas ir Deivas Ridas imtynininkų poza. O Piteris vis tolo takučiu pietų link, dabar jau nugara į juos, nėsyk neatsigręždamas. Vakaras buvo visiškai ramus, nuščiuvęs nykstančios dienos prieblandoje. Netgi kojotai nurimo, bent kol kas.

Paskiau Deivas pajuto, kad rankos, lenkiančios sprandą, nebe tokios tvirtos, ir išsiveržė iš Bredo gniaužtų. Tačiau Džonis bernioko jau nebedomino. Jis užsipuolė motiną:

- *Tu irgi!* - suriko. - *Tu irgi jį nužudei!*

Kamė pasisuko į sūnų, jos veidas atrodė sukrėstas ir apstulbęs.

- *Kodėl mus išsiuntei čion, mam? Kodėl?*

Deivas išplėšė revolverį iš motinos rankos, - ši visai nesipriešino, - palaikė sekundę jį sau prieš akis, o paskiau nusviedė į krūmus... tiktai kad tie buvo ne krūmai, jau nebe. Kol galynėjosi vienas su kitu, permainos tęsėsi, ir dabar jie stovėjo pasišiaušusioje, atšiaurioje kaktusų girioje. Netgi degančio namo tvaikas pakito: dabar atrodė, kad ten dega meskitmedis, o gal pelynai.

- Deivai... Deivi, aš...

Kamė nutilo, vien tik žvelgė į sūnų. O šis žvelgė į ją, toks pat išblyškęs, toks pat suvargęs. Bredui toptelėjo galvon, kad dar ne per seniausiai berniokas juokėsi ir svaidė frisbį, siausdamas su savo broliu ir dviem merginomis po veją. Deivo veidas persikreipė, burna virptelėjusi atvipo, tarp lūpų nutįso blizgantys seilių siūleliai. Jis pratrūko raudoti. Motina apkabino jį ir ėmė linguoti.

- Nereikia, viskas gerai, - ramino ji, bet pačios akys blizgėjo it tamsūs akmenėliai išdžiūvusios upės dugne. - Nereikia, viskas gerai. Nereikia, mielasis, viskas gerai. Mamutė su tavimi, viskas gerai.

Džonis sugrįžo į takutį. Greitomis žvilgtelėjo į negyvą žvėrį, kuris dabar mirguliavo, tarsi žiūrėtum į jį pro karštą viršum krosnies tvyrantį ūkelį, iš jo sunkėsi tiršto rausvo skysčio srovelės. Paskiau Džonis vėl nukreipė žvilgsnį į Kamę ir jos išlikusį sūnų.

- Kame, - prašneko jis. - Misis Rid. Aš nenušoviau Džimo. Prisiekiu, nenušoviau. Tai, kas atsitiko, buvo...

- Tylėkit, - atsakė ji, nežiūrėdama į Džonį. Deivas buvo pusę pėdos aukštesnis už motiną ir bent septyniasdešimčia svarų sunkesnis, bet ši dabar lingavo jį taip lengvai, kaip turbūt anuomet, kai jam buvo aštuoni mėnesiai ir skaudėdavo pilvuką. - Nenoriu girdėti, kas atsitiko. Man nesvarbu, kas atsitiko. Tik grįžkime atgal. Tu nori grįžti atgal, Deividai?

Verkdamas, nepakeldamas galvos, jis linktelėjo jai prie peties.

Siaubingai sausas savo akis ji nukreipė į Bredą:

- Parneškite kitą mano berniuką. Juk nepaliksime jo čia šalia tos bjaurybės, - ji žvilgtelėjo į garuojančią, dvokiančią pumos maitą, paskiau - vėl į Bredą. - Parneškite jį, jūs suprantate mane?

- Taip, mem, - atsakė Bredas. - Be abejo, aš jus suprantu.

7

Tomas Bilingslis stovėjo prie virtuvės durų, pro tamsėjančią prieblandą stengdamasis įžiūrėti atvirus galukiemio vartukus ir perprasti garsus ir balsus, kuriuos girdėjo atsklindant nuo žaliosios juostos už jų. Kai kažkieno pirštai patapšnojo jam per petį, senioką mažne ištiko širdies smūgis.

Kadais jis būtų mikliai apsisukęs ir partiesęs įsibrovėlį kumščiu ar alkūne, abiem jiem nė nespėjus suvokti, koks reikalas, bet liekno jaunikaičio, gebančio taip greit ir gyvai sureaguoti, jau seniai nebelikę. Taip, seniokas smogė, bet raudonplaukė mėlynais šortais ir berankove palaidinuke lengvai suspėjo žingtelti atgal, ir Tomo artritiški krumpliai tepataikė į orą.

- Dievulėliau, moterie! - sušuko jis.

- Atleiskite, - Odrės veidas, paprastai toks dailus, dabar atrodė iškankintas. Kumščio dydžio mėlynė ant kairiojo skruosto, nosis ištinusi, ant šnervių prikepęs kraujas. - Norėjau ką nors pasakyti, bet pamaniau, kad tik dar labiau jus išgąsdinčiau.

- Kas jums nutiko, Od?
- Nesvarbu. Kur kiti?
- Kai kurie giraitėje, kai kurie gretimame name.
- Ne... - per orą nubangavo stūgesiai. Raudona saulėlydžio šviesa išblėso, liko tik oranžinė pilkuma. Ne per geriausia tiems, kurie lauke. Daug riksmų. Daktaras kažką prisiminė. - O kur Garis?

Moteris pasitraukė į šalį ir parodė pirštu. Garis gulėjo duryse tarp virtuvės ir svetainės. Tebelaikydamas žmonos ranką, buvo atsijungęs. Dabar, kai klyksmai ir šauksmai nutilo, - bent kuriam laikui, - senasis daktaras išgirdo jį knarkiant.

- Po tuo užtiesalu - Marielė? - paklausė Odrė.

Tomas linktelėjo.

- Turime prisijungti prie kitų, Tomai. Kol vėl neprasidėjo. Kol jie nesugrįžo.
- Ar tu žinai, kas čia dedas, Od?
- Vargu ar kas nors gali tikslai žinoti, kas čia dedas, bet kai ką aš žinau, taip, - ji prispaudė atbulas plaštakas sau prie kaktos ir užsimerkė. Tomui ji priminė matematikos studentę, besigalynėjančią su kokia nors didžiule lygtimi. Paskiau moteris nuleido rankas ir vėl pažvelgė į senioką. - Verčiau eikime į gretimą namą. Mes visi turėtume būti drauge.

Tomas smakru kryptelėjo knarkiančio Gario pusėn:

- O kaip dėl jo?
- Mes nepajėgsim jo panešti, o tuo labiau - perkelti per galinę Deivido Karverio tvorą. Pasiseks, jeigu jūs pats per ją perlipsit.
- Kaip nors sugebėsiu, - atsakė jis, kiek įsižeidęs. - Dėl manęs nesirūpink, Od. Aš susidorosiu.

Iš giraitės atskriejo riksmas, dar vienas šūvis ir priešmirtinis kažkokio žvėries maurojimas. Į jį atsiliepė tartum tūkstantis kojotų.

- Jiems nereikėjo ten eiti, - tarė Odrė. - Žinau, kodėl jie tai padarė, bet sugalvota buvo blogai.

Senasis daktaras linktelėjo:

- Manau, dabar jie ir patys tai supranta.

8

Piteris pasiekė takučio šakojimąsi ir pažvelgė į boluojančią dykumą, kurios pakraštyje tekėjo mėnulis. Paskiau jis nuleido akis ir išvydo prismeigtą prie kaktuso vyriškį sulopytomis chaki spalvos kelnėmis.

- Sveikas... drauguži, - pratarė jis ir nustūmė į šalį valkatos krautuvinį vežimėlį, kad galėtų prisėsti šalimais. Įsitaisydamas prie

kaktuso, jusdamas, kaip šio dygliai sminga nugaron, jis išgirdo riksmą, šūvį ir priešmirtinį riaumojimą. Visa tai toli. Ir nesvarbu. Piteris uždėjo ranką ant negyvėlio peties. Judviejų šypsenos buvo visiškai tokios pat. - Sveikas... dranguži, - pakartojo kadainykštis Džeimso Dikio kūrybos tyrinėtojas.

Jis pažvelgė į pietus. Nors išlikusioji rega jau buvo mažne dingus, bet dar sugebėjo pamatyti tobulai apvalų mėnulį, kylantį tarp juodų, it kreidele nupieštų kalnų ilčių, sidabrinį nelyginant senoviško kišeninio laikrodžio nugarėlė, o virš jo - besišypsantį, viena akimi primerktą misterio Mėnuliuko veidą iš vaikiškos knygutės "Motulės Žąsies eilėraštukai".

Tačiau šitas misteris Mėnuliukas tartum turėjo ant galvos kaubojišką skrybėlę.

- Sveikas... dranguži, - sušnabždėjo jam Piteris, dar stipriau atsiremdamas į kaktusą. Nejuto, kaip nenormaliai ilgi spygliai pradūrė jam plaučius, nei kaip iš prašieptos burnos nuvinguriavo pirmosios kraujo srovelės. Jis sėdėjo šalia savo draugo. Sėdėjo šalia savo draugo, ir dabar viskas gerai, jie abu žiūri į kaubojų misterį Mėnuliuką, ir viskas gerai.

9

Dienos šviesa išnyko tokia sparta, jog tai priminė Džoniui tropikus, ir netrukus dygliuotas kraštovaizdis aplinkui tapo vien neryškia juoduma. Takutis matėsi aiškiai, bent kol kas, - pilka, maždaug dviejų pėdų pločio juosta, vingiuojanti per šešėlius, - bet jeigu nebūtų patekėjęs mėnulis, jie būtų atsidūrę dar gilesniame mėšle nei dabar. Šįryt Džonis klausėsi orų prognozės ir žinojo, kad dabar jaunatis, o ne pilnatis, tačiau esamomis aplinkybėmis toksai nesutapimas neatrodė labai svarbus.

Jie žengė takučiu po du, nelyginant gyvūnai, kopiantys trapu Nojaus arkon: Kamė su likusiu gyvu sūnumi, paskiau jis ir Bredas (su kadaruojančiu tarp jų Džimo Rido lavonu), galiausiai Sintija ir hipis, vardu Stivas. Mergina buvo pakėlusi šio numestą šautuvą, ir kai iš kaktusų giraitės, dunksančios rytinėje takučio pusėje, išniro kojotas - dar košmariškiau darkaus pavidalo nei puma - kaip tik jinai suvedė su šiuo sąskaitas.

Mėnulis visur metė fantastiškus šešėlių raizginius, ir mirksnį Džonis pamanė, kad kojotas - vienas iš jų. Paskiau Bredas šūktelėjo: "Ei, saugokitės!", ir mergina bemaž išsyk paleido šūvį. Atatranka ją būtų

nuvertus it kėglių kuokelę, jeigu hipis nebūtų merginos sutūrėjęs už kelnių sėdynės.

Kojotas suinkštė ir nuvirto aukštielninkas, tampydamasis kojomis. Mėnesiena buvo pakankamai šviesi, ir Džonis suspėjo pamatyti, kad žvėries letenos baigėsi priedėliais, kurie siaubingai panėšėjo į žmogaus pirštus, o kaklą vietoj apykaklės juosė šovinyno diržas. Kojoto draugai dar garsiau sustūgo, gal gedėdami, gal juokdamies.

Padaras iškart ėmė irti, letenų pirštai pajuodo, krūtinės ląsta įkrito, akys įdubo it akmenėliai. Nuo kailio pakilo garas, o kartu su juo - ir dvokas. Po vienos dviejų sekundžių iš skystėjančios maitos nusruveno tie rausvi drūželiai.

Džonis ir Bredas atsargiai padėjo ant žemės Džimo Rido kūną. Paėmęs iš merginos šautuvą, Džonis vamzdžiu stumtelėjo kojotą. Sumirksėjo iš nuostabos (*nuosaikios* nuostabos, šiandien jau buvo nebelikę jėgų stipresnėms emocinėms reakcijoms), kai vamzdis praslydo pro tamsėjantį kailį visai be jokio pasipriešinimo.

- Tartum badytum cigarečių dūmus, - pakomentavo, sugrąžindamas šautuvą Sintijai. - Nemanau, kad jis apskritai čia egzistuoja. Nemanau, kad *bet kuris* iš jų egzistuoja, iš tiesų ne.

Stivas Eimzas žingtelėjo priekin, paėmė Džonio ranką ir padėjo sau ant peties. Džonis pajuto po pirštais įdrėskimus, likusius nuo pumos letenų. Prasisunkęs pro marškinėlius kraujas net sužliugsėjo, Džoniui prisilietus.

- Tas, kas man tai padarė, - anaiptol ne cigaretės dūmai, - pastebėjo Stivas.

Džonis jau buvo beatsakąs, bet jo dėmesį atkreipė keistas barškesys. Panašų girdėdavęs savo jaunystėje, kai bibopo baruose būdavo sutaisinėjamas kokteilis. Tatai buvo seniai, šeštajame dešimtmetyje, kai užmiesčio klube su kompanija negalėdavai nusitašyti, jei ateidavai be kaklaraiščio. Garsas sklido nuo Deivo Rido, sustingusio šalia motinos. Barškėjo šio dantys.

- Nagi, - paragino Bredas. - Reikia grįžti, po šimts, užuoglaudon, kol dar kas nors nepasirodė. Gal kraugeriai šikšnosparniai ar...

- Gal šioje vietoje ir sustosite, - pertraukė jį Sintija. - Perspėju jus, stambuoli.

- Atleiskite, - linktelėjo Bredas. Paskiau švelniai pridūrė: - Judam, Kame, gerai?

- Nenurodinėk man! - šiurkščiai sureagavo ši. Prilaikė Deivą, apkabinus per liemenį. Tiek pat sėkmingai būtų galėjus glaust prie savęs geležies strypą, kiek Džoniui buvo matyti. Tiesa, neskaitant

drebulio. O dar tie dantys. - Nejau nematote, kad berniukas mirtinai išsigandęs?

Per tamsą vėl atskriejo stūgsmai. Dvokas nuo kojoto, kurį Sintija nušovė, sparčiai darės nebepakenčiamas.

- Taip, Kame, matau, - Bredo balsas buvo tykus ir švelnus. Džonis pagalvojo, kad šis žmogus būtų galėjęs susikrauti turtą, dirbdamas psichiatru. - Bet jums reikia išsijudinti. Antraip mums teks eiti vieniems ir palikti jus čia. Mes *privalome* atsidurti tarp sienų. Privalome atsidurti užuoglaudoje. Jūs tą supratote, taip?

- Tik, žiūrėkit, paimkit mano kitą berniuką, - griežtai atsakė ji. - Juk nepaliksite jo šalia tako, kad... Tiesiog nepaliksite jo šalia tako. *Ne!*

- Mes jį nešimės, - patvirtino Bredas tokiu pačiu tykiu, raminančiu balsu. Jis pasilenkė ir vėl sugriebė Džimo Rido kojas. - Tiesa, Džonai?

- Taip, - linktelėjo Džonis, svarstydamas, kas bus likę iš vargšo senuko Kolio Entredžiano, kai ateis rytas... jeigu tik rytas ateis. Kolis čia neturėjo motinos, kuri jį užsistotų.

Kamė stebėjo, kaip juodu kelia savo tarpan josios sūnaus lavoną, paskiau pasistiebė ir kažką pašnabždėjo Deivui į ausį. Matyt, surado tinkamus žodžius, nes vaikinas pajudėjo iš vietos.

Jie nuėjo vos kelis žingsnius, kai priekyje pasigirdo negarsus brazdesys, sugurgždėjo kažkieno užmintas naujasis dirvos paviršius ir atskriejo prislopintas, suirzęs skausmo šūksnis. Deivas šaižiai suklikо - nelyginant kokia nors aktorikė siaubo filme. Labiau nuo šio klyksmo nei nuo svetimų garsų giraitėje Džoniui sutraukė mašnelę. Akies kampučiu jis pastebėjo, kaip hipis sugriebė už šautuvo vamzdžio, kuriuo nusitaikė Sintija. Stivas nulenkė vamzdį žemyn, sušnabždėdamas merginai, kad palauktų, kad dar kiek palauktų.

- Nešaukite! - šūktelėjo balsas iš šešėlių tirštumos priekyje ir kiek kairiau jų. Šį balsą Džonis atpažino. - Mes draugai, tad nusiraminkit! Gerai?

- Daktaras? - Džonis, kuriam nedaug trūko, kad būtų išleidęs iš rankų Džimo Rido kūną, dabar tvirčiau įsikibo jį, nebodamas žąstų ir pečių skausmo. Prieš pasigirstant garsams priekyje, jis mąstė apie tai, ką buvo perskaitęs “Palaikų išniekintojuje”. Žmonės numirę pasunkėja, rašo Folkneris. Tarsi mirtis - vienintelis būdas, kokiu neišmanus nenaudėlis sunkis geba įrodyti savo egzistavimą. - Daktare, tai jūs?

- Aha, - iš tamsos išniro du šešėliai, atsargiai artindamiesi jų linkui. - Velniškai pasidūriau į prakeiktą kaktusą. Iš kur kaktusai Ohajuje?

- Puikus klausimas, - atsakė Džonis. - Kas čia su jumis?
- Odrė Vailer iš anapus gatvės, - atsiliepė moteris. - Ar galime išsigauti iš to miško?
Staiga Džonis suprato, jog nebeįstengs nunešti savąją Džimo Rido kūno dalį atgalios iki Karverių namų, o juolab - padėti Bredui perkelti šį per tvorą. Jis apsidairė aplink.
- Stivai? Ar negalėtumėte trumpam mane užva... - ir nutilo, prisiminęs Stivo šokį su pikasiška puma. - Velnias, juk nevaliosite, taip?
- O Die... eve, - Tomas perskyrė žodį į dvi dalis, paskiau antrąją dalį ištarė lūžtančiu balsu it paauglys. - Katras iš dvynių?
- Džimas, - atsakė Džonis. Paskiau, kai Tomas žingtelėjo prie jo, pridūrė: - Tu nepajėgsi, Tomai, tave ištiks širdies smūgis ar dar kas nors.
- Aš padėsiu, - pasisiūlė Odrė, prieidama prie jų. - Pirmyn. Eime.

10

Stivas pastebėjo, kad senasis veterinaras ir moteris, gyvenanti kitoje pusėje gatvės, išėjo į takutį toje pat vietoje, kaip ir jisai su Entredžianu. Kur anksčiau gulėjo išmesti elementai, dabar iš žemės kyšojo pusiau įgrimzdus karvės kaukolė, o vietoje pakelio nuo bulvių traškučių voliojosi sena, surūdijusi pasaga, tiktai įvynioklis nuo beisbolo kortų kaladės tebebuvo ten pat. Stivas pasilenkęs pakėlė jį ir pasuko taip, kad popierių apšviestų mėnesiena. Aukščiausios rūšies kortos. Albertas Belis užsimojęs lazda viršum galvos, akyse plėšrus žvilgsnis. Stivui šovė galvon keista mintis: *šitai* atrodo anachronizmas, o ne kaktusas ar karvės kaukolė ir netgi ne išsigimėliškas plėšrūnas, slėpęsis griovoje. “Taip pat ir mes, - pagalvojo jis. - Gal ir mes dabar anomalija”.
- Apie ką susimąstei? - paklausė Sintija.
- Apie nieką.
Jis leido įvyniokliui išslysti iš pirštų. Pusiaukelėj iki žemės tasai staiga *išsilygino,* išsipūtė it burė ir iš šviesiai žalio, koks galbūt buvo (mėnesienos šviesoje sunku pasakyti), tapo skaisčiai baltas. Stivas aiktelėjo. Sintija, kuri buvo atsigręžus pasitikrinti, ar neseka kas nors jų takučiu, tuoj pat atsisuko.
- Kas?
- Ar matei?
- Ne. Ką?
- Šitai, - jis vėl pasilenkė ir pakėlė įvynioklį, kuris buvo pavirtęs šiurkštaus popieriaus lapu. Į juos žvelgė barzdotas piktadarys sunkių

vokų pusiau pridengtomis blizgančiomis akimis. PAIEŠKOMAS, skelbė plakatas. ŽMOGŽUDYS, BANKŲ IR TRAUKINIŲ PLĖŠIKAS, REZERVACIJOS FONDŲ PASISAVINTOJAS, PRIEKABIAUTOJAS IR TERORIZUOTOJAS, MIESTO ŠULINIŲ NUODYTOJAS, GALVIJŲ IR ARKLIŲ VAGIS, SKLYPŲ UŽGROBĖJAS. Visa tai virš fotografijos. Po ja stambiomis juodomis raidėmis piktadario vardas ir pavardė: DŽEBEDAJAS MERDOKAS.

- Tai bent, - kvėptelėjo Sintija.

- Ką turi galvoje?

- Tai ne nusikaltėlis, o kažkoks aktorius. Mačiau jį per televizorių.

Stivas pakėlė galvą ir išvydo, kad kiti tolsta nuo jų. Paėmė Sintiją už rankos, ir abu nuskubėjo vytis.

11

Tekas kyburiavo arkinėje angoje tarp kambarėlio ir svetainės, purvinais Seto pėdų pirštais vos liesdamas kilimą. Jo akys spindėjo, degė karščiu; naudodamasis berniuko plaučiais alsavo greitais, sunkiais kvėpsniais. Seto plaukai styrojo stati ne tik ant galvos, bet ir ant viso kūno. Kai tik šis švelnus gyvaplaukių pūkelis prisiliesdavo sienos, pasigirsdavo silpnas traškesys. Berniuko raumenys ne tik virpėjo, bet ir tartum *zvimbė* nuo įtampos.

Kopo mirtis išplėšė Teką iš televizinio svaigulio, ir šisai paskubom, instinktyviai pasidavė linkui kopo esybės, pasiekdamas kone savo poveikio ribą... ir paskiau peržengdamas ją, šokdamas prie grobio nelyginant centro gynėjas - sugriebti kamuoliuko, jau perskriejusio centrinio lauko aptvarą. Ir pagaudamas šį! Energija plūstelėjo į Teką it napalmas: įveiktas dar vienas barjeras, ir jis pats atsidūrė arčiau negu bet kada pirma prie unikalaus Seto Gerino centro. Dar ne jame pačiame, - ne visai, - bet dabar jau taip arti.

Sustiprėjo ir Teko percepcijos pajėgumai. Jis išvydo bernioką su smilkstančiu revolveriu rankoje, suprato, kas atsitiko, pagavo bernioko siaubą ir kaltės jausmą, sumojo atsivėrusias galimybes. Negalvodamas - Tekas niekad negalvodavo, tikrai ne - įšoko į Džimo Rido protą. Iš tokio atstumo nepajėgė jo kontroliuoti fiziškai, bet patikima savireguliacinė įranga, sauganti jaunuolio emocinį arsenalą, laikinai užsitrumpino, palikdama šią jo sritį plačiai atvirą išoriniams poveikiams. Tekas turėjo sekundę - daugiausia dvi - patekti vidun ir iki maksimumo pasukti visus valdymo įtaisus, kad sukeltų berniokui grįžtamosios reakcijos perkrovą, bet pakako ir tos sekundės. Gal net-

gi berniokas, šiaip ar taip, būtų tai padaręs. Juk viena, kuo prisidėjo Tekas - tai tik sustiprino jau susitvenkusias emocijas.

Energija, išsilaisvinusi po Džimo Rido savižudybės, įplieskė Teką it signalinę raketą ir įtempė jo pasiskolintuosius nervus iki kraštutinumo. Šviežia energija - *jauna* energija - plūstelėjo vidun, papildydama iki šiol Teko išeikvotus milžiniškus jos kiekius. Ir dabar šis kyburiavo tarpduryje dūgzdamas, visiškai pasikrovęs, pasirengęs užbaigti tai, ką pradėjo.

Pirmiausia - pavalgyti. Tekas juto pašėlusį alkį. Nuplaukė oru per pusę svetainės ir čia sustojo.

- Teta Odre? - pašaukė Seto balsu. Saldžiu balsu - galbūt todėl, kad taip retai juo naudojosi. - Teta Odre, tu čia?

Ne. Tekas pajuto, kad jos nėra. Teta Odrė gebėdavo - su Seto pagalba - kai kada užblokuoti savo protą, bet niekad - pastovių to proto impulsų, signalizuojančių, kad esąs čia pat, *šalimais*. O dabar šių nebebuvo, bet galbūt tik namuose. Galimas daiktas, ji su kitais, tikriausiai taip, toliau nenuėjo. Kadangi dabar Tuopų gatvė supama Nevados dykumos... tiktai kad čia ne visai tikroji Nevada, veikiau minčių sukurta Nevada, tokia, kokią vaizduotėje įkūnijo Tekas. Žinoma, su Seto pagalba. Be Seto *nieko* nebūtų išėję.

Tekas vėl pasuko virtuvėn. Gal ir geriau, kad teta Odrė paliko namus. Bus lengviau sukontroliuoti Setą, mažesnė tikimybė, kad šis lemiamu momentu pamaišys. Ne tai, kad mažylis bet kuriomis aplinkybėmis galėtų sukelti didelių problemų; nors jis ir galingas, bet daugeliu atžvilgių bejėgis. Iš pradžių tai buvo dviejų lygiaverčių varžovų galynėtuvės... tiktai kad jie *nebuvo* lygiaverčiai varžovai, tikrai ne. Galų gale šiurkšti jėga niekad neprilygsta suktumui, o Tekas turėjo ilgus tūkstantmečius, per kuriuos tobulino savąsias klastas ir gudrybes. Dabar pamažėle jis ėmė viršų, išnaudodamas nepaprastąsias Seto Gerino galias prieš šį patį, kaip sumanus karatė meistras, kovojantis su stipriu, tačiau kvailu priešininku.

Setai? paklausė, slinkdamas oru šaldytuvo linkui. *Setai, kur tu, drauguži?*

Mirksnį Tekas iš tiesų pagalvojo, kad Setas galbūt išėjęs... tiktai kad taip negalėjo būti. Juodu dabar visiškai persipynę, partneriai, saistomi ryšio tokio pat saprofitiško kaip Siamo dvyniai, susilieję stuburu. Jeigu Setas paliktų šį kūną, visos parasimpatinės sistemos - širdis, plaučiai, šalinimo organai, audinių gaminimasis, cerebralinių bangų virpesiai - liautųsi funkcionavusios. Tekas nebegalėtų jų palaikyti veikiančių - kaip astronautas negali palaikyti veikiančių aibės sudėtingų sistemų, kurios iš pradžių išsviedžia jį kosminėn erdvėn, o

paskiau padeda jam išbūti pastovioje aplinkoje. Setas atlieka kompiuterio vaidmenį, o be kompiuterio jo operatorius numirtų. Tačiau Setas Gerinas negalėtų pasirinkti savižudybės. Tekas gebėtų jį sutu-rėti nuo šio veiksmo, kuriam pastūmėjo Džimą Ridą. Be to, Tekas jautė, kad Setas nenori nusižudyti. Dalis Seto faktiškai netgi *nenori* išsilaisvinti nuo Teko, tikrai. Kadangi Tekas viską pakeitė. Tekas jam davė Kovines Mašinas, kurios nebuvo vien žaislai; Tekas jam davė filmus, kurie buvo tikras gyvenimas; Tekas išniro iš Kinų karjero su septynmyliais kaubojiškais batais, kaip tik tinkamo dydžio vienišam mažyliui kaubojūkščiui. Kas gi *norėtų,* kad jį paliktų toks nuostabus draugas? Ypač jeigu po to, kai pasišalintų tavo ištikimasis klajonių draugas, vėlei liktum uždarytas savo paties kiaušo gulage?

Setai? vėl paklausė Tekas. Kur esi, *senas kuine?*

Ir iš kažkur toli, iš olų, urvų, požemio slėpynių labirinto, kurį berniukas susikūrė (toji jo dalis, kuri nenorėjo Teko, toji dalis, kuri baisėjosi pašaliečiu, dabar gyvenančiu jo galvoje), Tekas pagavo prošvaistėlę, silpną impulsą, kurį atpažino.

Šalimais!

Tai Setas, tikrai. Slepiasi. Įsitikinęs, kad Tekas jo nepamatys, neišgirs, neužuos. Taip tai taip, bet impulsai vis dėlto sklido nelyginant kokio nors sonaro pypsniai, ir jeigu prireiktų, Tekas galėjo jį susekti ir išvilkti paviršiun. Setas to nežinojo, ir nors mažylis - geras galvijų varovas išmintais takais, jam ir nėra reikalo kada nors sužinoti.

"Taip, sere, - pagalvojo Tekas, atidarydamas šaldytuvą, - aš tikras į nusikaltėlio gaudynes išsirengęs vienišius. Bet ir per gaudynes valgoma. Besivaikydami bankų plėšikus ir galvijų vagis, gaudytojai baisiai išalksta, kaipgi ne."

Viršutinėje lentynoje stovėjo šokoladinis pienas. Purvinomis Seto rankomis Tekas išsiėmė plastikinį ąsotį, pastatė ant spintutės viršaus, paskiau apžiūrėjo, kas yra mėsos skyriuje. Aptiko ten hamburgerį, bet nežinojo, kaip jį pasigaminti, tokia informacija Seto atminties bankuose tikrai nebuvo sukaupta. Tekas ne prieš žalią mėsą, - po teisybei, ją mėgo, - bet porą ar tris kartus užvalgius tokio hamburgerio Seto kūnas susirgo. Bent teta Odrė tvirtina, kad žalia mėsa jį susargdino, ir Tekas *nemanė,* kad ji meluoja (nors dėl tetos Odrės niekad negali žinoti). Paskutinysis bandymas baigėsi blogiausiai - kiaurą naktį vėmulys ir tryda. Tekas pasitraukė iš buveinės, iki visa pasibaigs, kartkartėmis pasitikrindamas, ar tebesitęsia ta bjaurastis. Nekentė šalinamųjų Seto funkcijų netgi tada, kai tos būdavo normalios, o aną naktį jų tokiomis niekaip nepavadintum.

Taigi, tik ne hamburgeris.

Bet greta dar buvo sausos dešros ir keletas riekelių sūrio - geltonojo, kurį Tekas ypač mėgo. Seto rankomis jis padėjo maistą ant virtuvės darbastalio, o paskiau, pasitelkęs nepaprastąjį protą, kuriuo išvien su Setu dalijosi, perplukdė ten pat plastikinę Makdonaldo stiklinę iš pakabinamosios spintelės, kur tos buvo laikomos. Kol Tekas taisėsi sau sumuštinį, dėdamas dešrą ir sūrį ant baltos duonos, suteptos garstyčiomis, plastikinis ąsotis pasikėlė ir įpylė šokoladinio pieno Makdonaldo stiklinėn, ant kurios buvo benusitrinąs paveikslėlis, vaizduojantis Čarlzą Barklį vienas prieš vieną su Tasmanijos velniu. Keturiais dideliais gurkšniais Tekas išgėrė pusę šokoladinio pieno, atsiriaugėjo ir ištuštino stiklinėlę iki dugno. Ir savo proto pagalba vėl įsipylė, tuo pat metu plėšdamas dantimis sumuštinį, nekreipdamas dėmesio į garstyčias, varvančias ir tiškančias ant purvinų Seto pėdų. Tekas rijo, kando, čepsėjo, rijo, gėrė, riaugėjo. Urzgesys žarnose ėmė rimti. Visa bėda su televizoriumi ta, - ypač, jeigu sukdavosi "Reguliuotojų" ar "Motokopų 2200" juostos, - kad Tekas įsitraukdavo, pasinerdavo į savąsias ryškias svajas ir užmiršdavo pamaitinti Seto kūną. Paskiau staiga abu pasijausdavo tokie alkani, jog vos bepajėgdavo mąstyti, o ką jau sakyt apie veiksmus arba planus.

Tekas išbaigė antrą stiklinėlę šokoladinio pieno, palaikė šią prie burnos, kad nenueitų perniek paskutiniai lašai, paskiau nusviedė kriauklėn, prie kitų nešvarių indų.

- Nieko nėra geriau, kaip ėdalas prie laužo, tėt! - sušuko Tekas savo puikiausiu Mažylio Džo Kartraito balsu. Paskiau vėl nuplaukė prie virtuvės durų - purvinas berniūkštis-balionas su likučiais sumuštinio rankoje.

Pro svetainės langus vidun liejosi mėnesiena. Už jų Tuopų gatvė buvo dingus. Ją pakeitė Pagrindinė gatvė Desperacijoje, Nevados valstijoje, - tokia, kokia ji buvo 1858-aisiais, dvejus metus po to, kai keli likusieji aukso ieškotojai suprato, kad įkyrus mėlynas molis, kurį jie gramdė savo sklypuose, iš tikrųjų buvo sidabro rūda... ir nykstantis miestukas atgijo, plūstelėjus pašėlusiems avantiūristams iš Kalifornijos aukso verslovių.

Kita žemė, tie patys seni potroškiai: kuo greičiau išrausti sau turtą iš miegančių gelmių. Tekas nieko to nežinojo ir tikrai nepasisėmė tokių žinių iš "Reguliuotojų" (kurių veiksmas vyko Kolorade, o ne Nevadoje); tai buvo informacija, kurią Setas gavo iš Aleno Saimzo netrukus prieš susitikdamas su Teku. Pasak Saimzo, kaip tik 1858-aisiais įsmuko "Barškuolės" šachta nr. 1.

Anapus gatvės, kur pirma stovėjo Bilingslio ir Džeksonų namai, dabar atsirado Lušano kinų skalbykla ir Vorelo "Sausi maisto pro-

duktai". Kur anksčiau būta Hobarto namo, dabar iškilo "Oulo apygardos universalinė", ir nors Tekas vis dar uodė dūmus, krautuvės sienose nesimatė nė vienos apanglijusios lentos.

Tekas pasisuko ir pastebėjo ant grindų vieną iš Kovinių Mašinų. Bemaž nedrąsiai ta kyšojo iš po vieno sofos galo. Tekas pakėlė ją oran ir perplukdė per svetainę. Lėtai besisukančiais ratais mašina pakibo priešais tamsiai rudas Seto akis, o Tekas tuo tarpu baigė valgyti sumuštinį. Teisingumo Važyklė. Kartais Tekui norėdavosi, kad ji priklausytų Mažyliui Džo Kartraitui, o ne Pulkininkui Henriui. Tada šerifas Striteris iš "Reguliuotojų" galėtų persikelti į Virdžinija Sitį ir vairuoti mėlynąjį furgoną Laisvę, užuot jodinėjęs žirgu. Striteris ir Džekas Merdokas - kuris, pasirodo, buvo tik sužeistas, o ne užmuštas - susidraugaus... taip pat susidraugaus su Kartraitais... Ir tada Lukas Makeinas ir jo sūnus atsikels iš savosios rančos Naujojoje Meksikoje... ir... a...

- Ir aš būsiu Tėtis, - sukuždėjo Tekas. - Ponderozos šeimininkas ir svarbiausias žmogus Nevados teritorijoje. Aš.

Šypsodamasis pasiuntė Teisingumo Važyklę apsukti porą lėtų, dailių ratų aplinkui Setą Geriną. O paskiau išmetė fantazijas iš galvos. Vis dėlto mielos fantazijos. Galbūt dargi pasiekiamos, jeigu pavyktų pasisemti pakankamai syvų iš pasilikusiųjų anoj pusėj gatvės žmonių - tos medžiagos, kuri iš jų išeina, kai miršta.

- Jau metas, - sukuždėjo jis. - Apsupties metas.

Tekas užsimerkė, pasinaudodamas Seto atminties jungtimis, kad sau prieš akis iššauktų Kovines Mašinas... ypač Mėsavežį, kuris vadovaus šiam antpuoliui. Beveidis vairuos, Grafienė Lili bus jo šturmanė, o Džekas Merdokas sėdės šaulio bokštelyje. Kadangi Merdokas - pats niekšiškiausias.

Užsimerkęs, protu, nutviekstu naujos energijos nelyginant dangus - Liepos ketvirtosios fejerverkų, Tekas ėmė telkti jėgas. Šiek tiek dar užtruks, bet dabar, kai dalykai nuėję taip toli, laiko yra.

Netrukus atvyks reguliuotojai.

- Pasirenkite, žmonės, - sukuždėjo Tekas. Jo rankų gale gniaužėsi Seto kumščiai - gniaužėsi ir drebėjo. - Nagi, pasistenkite, nes mes nušluosime šį miestą nuo žemės paviršiaus.

Alenas Saimzas dirbo Žemės gelmių korporacijoje inžinieriumi geologu dvidešimt šešerius metus, nuo 1969-ųjų iki 1995-ųjų. Netrukus prieš 1995-ųjų Kalėdas išėjo pensijon ir persikėlė gyventi į Klirvoterį Floridoje, kur numirė nuo širdies smūgio 1996-ųjų rugsėjo 19-ąją. Žemiau pateikiamas dokumentas aptiktas jo dukters rašomojo stalo stalčiuje. Jis buvo užantspauduotame voke su atžyma APIE KEISTĄ ĮVYKĮ KINŲ KARJERE ir PERSKAITYTI TIK PO MANO MIRTIES.

Šis dokumentas čia perspausdinamas visai nepakeistas.

1995, spalio 27-oji.

Tiems, kuriuos tai gali liesti:

Aš rašau šitai dėl trijų priežasčių. Pirma, noriu paaiškinti kai ką tokio, kas įvyko prieš penkiolika mėnesių, 1994-ųjų metų vasarą. Antra, tikiuosi palengvinti sau sąžinę, kuri, šiek tiek jau aprimus, buvo vėl gerokai sudrumsta po to, kai man parašė iš Ohajo toji moteriškė Vailer, ir aš jai atsakydamas pamelavau. Nežinau, ar žmogus gali palengvinti sau sąžinę, viską surašydamas popieriuje su viltimi, kad šitai bus perskaityta kažkada ateityje, tačiau, manau, pabandyti verta; galimas daiktas, išėjęs pensijon, panorėsiu šiuos užrašus kam nors - sakysim, kad ir tajai Vailer - parodyti. Trečia, niekaip negaliu pamiršti, kaip tas mažas berniukas šypsojosi.

Kaip jis *šypsojosi*.

Aš pamelavau misis Vailer, norėdamas išsaugoti kompanijos reputaciją ir išsaugoti savo darbą, bet svarbiausia todėl, kad *galėjau* pameluoti. 1994-ųjų liepos 24-oji išpuolė sekmadienis, kasykla buvo tuščia, ir be manęs niekas kitas jų nematė. Ir manęs tenai nebūtų buvę, jeigu nebūčiau turėjęs sutvarkyti kai kurią užleistą dokumentaciją. Tas, kuris mano, kad būti kalnakasybos inžinieriumi - vien nuotykiai ir kelionės, turėtų pamatyti krūvas ataskaitų ir formuliarų, prie kurių plušau visus tuos metus!

Šiaip ar taip, tądien jau buvau bebaigiąs visus darbus, kai prie kontoros sustojo "Volvo" universalas ir iš jo išsipylė visa toji šeimynėlė. Turiu pasakyti, kad visą savo gyvenimą už cirko sienų nebuvau matęs tokios pakilios nuotaikos žmonių. Atrodė tartum televizijos reklaminių klipų laimingieji, ką tik išlošę žirgų lenktynių totalizatoriuje!

Jų buvo penketas: Tėtušis (tai turėjo būti tosios moters iš Ohajo brolis), Mamelė, Vyresnysis Broliukas, Vyresnioji Sesytė ir Jaunesnysis Broliukas. JB

atrodė kokių ketverių metukų ar apie tiek, nors perskaitęs tos Vailer laišką (kuris buvo išsiųstas šių metų liepą) dabar žinau, kad jis turėjo šiek tiek daugiau, bet, kaip savo amžiui, buvo per mažas.

Kaip ten būtų, pamačiau juos atvykstant pro langą prie rašomojo stalo, ant kurio buvau paskleidęs visus savo popierius. Pamačiau kaip ant delno. Minutę ar dvi jie pasisukinėjo apie savo automobilį, vis rodydami pirštais į pylimą piečiau miesto, susijaudinę it viščiukai prieš audrą, o paskiau mažylis nusitempė savo tėtį prie kontoros treilerio.

Visa tai įvyko Žemės gelmių korporacijos Nevados skyriaus būstinėje, įrengtoje dvigubo pločio treileryje apie dvi mylias nuo pagrindinio trakto (50-ojo greitkelio), Desperacijos pakraštyje - miesto, Pilietinio karo laikais garsėjusio sidabro gavyba. Šiuo metu pagrindinė mūsų veikla ribojosi Kinų karjeru, kur plaunamas varis. Ir nors "žalieji" tai vadina niokojančiąja kalnakasyba, žinoma, nėra taip blogai, kaip jie mėgsta vaizduoti.

Taigi Jaunesnysis Broliukas nusitempė Tėtušį prie treilerio laiptukų, ir išgirdau jį sakant: "Pabelsk, tėti, kažkas yra namie, žinau, kad yra". Tėtušis atrodė velniškai nustebintas, nors aš nesupratau kodėl, nes mano automobilis buvo pastatytas čia pat, prie durų; negalėjai, po šimts, jo nepastebėti. Greit sužinojau, kad tėtušį apstulbino ne tai, ką jaunasis varliūzas pasakė, o tai, kad jis išvis ką nors pasakė!

Tėvas peržvelgė likusius savojo klano narius, ir visi jie pasakė tą pat: pabelsk į duris, pabelsk į duris, pirmyn, pabelsk į duris! Pašėlusiai sujudę. Gana keista ir savotiška. Prisipažįstu, man tapo smalsu. Mačiau jų automobilio registracijos numerius ir tiesiog nepajėgiau įsivaizduoti, ką galima veikti sekmadienio popietę tokiame velnio užkampyje kaip Desperacija. Jeigu Tėtušis būtų neišdrįsęs pasibelsti, aš pats ketinau atidaryti duris ir praleisti likusią dienos dalį su juo. Žinia, smalsumas pražudė katytę, bet malonumas padėjo vėl jai atgyti!

Bet jis vis dėlto pasibeldė, ir vos tik aš atidariau duris, mažasis varliūzas pro pat mane šmurkštelėjo vidun! Nubėgo tiesiai prie tos pačios skelbimų lentos, prie kurios Salė paskiau prisegė misis Vailer laišką, kai tasai atėjo, pažymėdama raudonu rašalu stambiomis raidėmis: GAL KAS NORS GALI PADĖTI ŠIAI DAMAI?

Varliūzas patapšnojo vieną po kitos visas Kinų karjero aerofotografijas, kurias mes laikėme prisegtas prie skelbimų lentos. Ko gero, jums patiems reikėjo tenai

būti, kad suprastumėte, kaip keistai tai atrodė, bet dabar patikėkite mano žodžiu. Tarytum tuziną kartų anksčiau jo lankytasi kontoroje.

- Štai, tėtuk! Štai, tėtuk! - džiugiai šūkčiojo jis, paeiliui tapšnodamas nuotraukas. - Štai! Štai! Štai kasykla, sidabro kasykla!

- Na, - susijuokiau aš. - Čia kasamas varis, sūneli, bet, manau, tu nedaug apsirikai.

Misteris Gerinas užraudęs kreipėsi į mane:

- Atleiskite, mes tikrai neketinome įsibrauti, - tačiau jis pats įsibrovė vidun ir sugriebė mažylį ant rankų. Mane šitai kiek pralinksmino. Nejučiom nusišypsojau.

Jis nusinešė varliūzą ant laiptukų, matyt, manydamas, kad tik ten jiems dera stovėti. Spėju, kad, kaip atvykėlis iš Ohajo, jis negalėjo žinoti, kad čia, Nevadoje, mes laikome įsibrovimą į namus visai natūraliu dalyku. Varliūzas nei spardėsi, nei spyriojosi, tačiau jo akys vis nesitraukė nuo tų fotografijų skelbimų lentoje. Žibančiomis akutėmis žvelgdamas per savo tėčio petį, jis atrodė mielas it koks nors indėniūkštis. Likusieji šeimynykščiai stovėjo apačioje susibūrę apie laiptukus ir išpūstomis akimis žvelgė viršun. Vyresnėliai tiesiog nenustygo iš jaudulio, mamelė irgi mažai nuo jų tesiskyrė.

Tėvas pasakė, kad jie iš Tolydo, paskiau prisistatė pats ir pristatė savo žmoną ir abu vyresniuosius vaikus.

- O čia - Setas, - užbaigė jis. - Setas - *ypatingas* vaikas.

- Ką gi, o aš maniau, kad vaikai visi ypatingi, - ištiesiau mažyliui ranką. - Duokš penkis, Setai, aš - Alenas Saimzas.

Jis iš tiesų šauniai paspaudė man ranką. Kiti šeimynykščiai liko apstulbę, ypač jo Tėtušis, nors aš niekaip nesupratau kodėl. Mano paties tėtis išmokė mane sveikintis paspaudžiant ranką, kai turėjau vos trejus metus; ne taip jau tai sunku - ne tas, kaip išmokti žongliruoti ar kortų kaladės viršun išplukdyti tūzus. Bet netrukus visa man paaiškėjo.

- Setas nori žinoti, ar jam galima pamatyti kalną, - sako Gerinas, parodydamas pirštu į Kinų karjerą. Šiaurinė pusė *iš tiesų* šiek tiek panaši į kalną. - Man regis, jis iš tiesų turi galvoje kasyklą...

- Taip! - sušunka varliūkštis. - Kasyklą! Setas nori pamatyti kasyklą! Setas nori pamatyti sidabro kasyklą! Hosą! Mažylį Džo! Adamą! Hopą Singą!

Aš nusikvatojau - taip seniai buvau girdėjęs tuos vardus, tačiau kiti nesijuokė, tik tebežvelgė į tą berniuką, lyg šis būtų Jėzus, mokantis vyresniuosius šventykloje.

- Ką gi, - sakau aš, - jeigu tu nori pažiūrėti į Ponderozos rančą, tai, manau, gali tą padaryti, nors ji gerokai toliau į vakarus nuo čia. Ir ten esama ekskursinių maršrutų, kuriuose tave pavėžina po žeme tikrais rūdos gabenimo vagonėliais. Geriausias iš jų turbūt - Betė Kar, Falone. Bet čia, Kinų karjere, nerengiamos ekskursijos. Tai veikianti kasykla, ir ne tokia įdomi kaip senosios aukso ar sidabro verslovės. Ana siena, kuri tau atrodo kaip kalnas - ne kas kita, kaip tik vienas didelės duobės žemėje šonas.

- Jis nelabai geba sekti tai, ką jūs pasakojate, misteri Saimzai, - įsiterpė vyresnysis brolis. - Jis geras broliukas, bet ne itin pagavus, - ir jis patapšnojo pirštu sau į smilkinį.

Tačiau varliūzas *pagavo,* tai nesunku buvo matyti, nes jis pravirko. Ne garsiai ir aikštingai, bet tylomis, kaip vaikiukas, pametęs savo labai mėgstamą daiktą. Visi kiti, tai išgirdę, labai nusiminė, lyg būtų nugaišęs šeimos šuo. Mergaitė netgi pasakė kažką tokio, kad Setas niekad neverkdavo. Mano smalsumas dar labiau sustiprėjo. Niekaip negalėjau perprasti, kas pas juos dedasi, tad man velniškai knietėjo sužinoti. Dabar aš norėčiau, kad būčiau numojęs į visa tai, tačiau to nepadariau.

Misteris Gerinas paklausė, ar negalėtų su manimi vieną ar dvi minutes pasišnekėti asmeniškai, ir aš, žinoma, sutikau. Jis perdavė varliūzą savo žmonai - berniukas vis dar taip pat tyliai verkė, stambios ašaros ritosi jam skruostais, ir trauk mane devynios, jei Vyresnoji Sesytė nebuvo bepradedanti irgi mažumėlę ašaroti. Tuo tarpu Gerinas įėjo treilerin ir uždarė paskui save duris.

Per trumpą laiką jis man daug papasakojo apie mažąjį Setą Geriną; bet svarbiausia - kaip jie visi jį mylėjo. Ne tai, kad Gerinas atsivėrė ir išsakė tai žodžiais (žodžiais aš būčiau galėjęs ir nepatikėti). Tiesiog tai buvo *matyti.* Jis papasakojo, kad Setas serga autizmu, vargu ar kada nors yra ištaręs žodį, kurį galėtum suprasti, arba parodęs daugiau domesio "kasdieniu gyvenimu", bet kai nuo kelio išvydo šiaurinę Kinų karjero sieną, suskato marmaliuoti kaip padūkęs, visąlaik rodydamas į tą pylimą.

- Iš pradžių mes tik stengėmės jam pataikauti ir važiavome toliau, - pasakojo Gerinas. - Paprastai Setas

esti ramus, bet kartkartėmis jam užeina vienas iš tokių vapalionės priepuolių. Džunė vadina tas jo vapaliones pamokslavimu. Bet paskiau, išvydęs, kad mes neapsisukame ir netgi nesumažiname greičio, jis prašneko. Ne paskirais žodžiais, bet *sakiniais: "Prašau* grįžkim atgal, Setas nori pamatyti kasyklą. Setas nori pamatyti Hosą ir Adamą, ir Mažylį Džo".

Man kai kas žinoma apie autizmą; geriausio mano draugo brolis gydomas "Sieroje-4"; tai valstybinė psichiatrijos klinika Boulder Sityje (netoliese Vego). Keletą kartų buvau ten su juo nuvažiavęs ir iš arti mačiau autistus. Nežinau, ar būčiau patikėjęs Gerino pasakojimu, jeigu savo akimis nebūčiau regėjęs tokių žmonių. Daugelis iš jų "Sieroje" ne tik nekalba, bet dargi nejuda. Sunkiausieji ligoniai atrodo kaip negyvėliai, sustiklėjusiomis akimis, vos vos besikilnojančia krūtine.

- Jis mėgsta vesternus - filmus ir televizijos serialus, - tęsė Gerinas, - ir aš galiu tik spėti, kad tasai terikonas jam primena kokį nors matytąjį viename iš "Bonanzos" epizodų.

Aš pamaniau, kad mažylis gal iš tiesų *matė* tą terikoną kuriame nors "Bonanzos" epizode, nors neprisimenu, kad būčiau Gerinui tai pasakęs. Daugeliui tų senų televizijos serialų natūrinės atkarpos (vadinamos "antruoju planu") filmuotos šiuose kraštuose, o Kinų karjeras eksploatuojamas nuo 1957-ųjų, taigi visai įmanoma.

- Šiaip ar taip, - pridūrė misteris Gerinas, - Setui tai didžiulis persilaužimas, tačiau tinkamesnis žodis - stebuklas. Kad jis kalba kaip dabar, tai dar ne viskas.

- Taip, - linktelėjau, - be to, jis sugrįžo į realųjį pasaulį, tiesa?

Aš mąsčiau apie žmones, kuriuos mačiau Lahota Hole - korpuse, kuriame patalpintas mano draugo brolis. Tie vargšai *niekad* negyveno šiame pasaulyje. Net kai verkdavo, juokdavosi ar leisdavo kitokius garsus, atrodydavo, kad skambindavo į jį kažkur iš toli.

- Taip, iš tiesų, - pritaria man Gerinas. - Tartum jo galvoje užsižiebė daugybė šviesų. Nežinau, kas tą paskatino ir kiek ilgai šitai tęsis, bet... ar kaip nors jūs negalėtumėte nusivesti mus į eksploatuojamąją kasyklą, misteri Saimzai? Suprantu, kad šitai užginta taisyklių ir, kertu lažybų, jūsų draudimo kompanija užsiustų, jeigu šis dalykas iškiltų aikštėn, bet Setui tai reikštų tiek daug. Taip pat ir mums *vi-*

siems. Žinoma, mūsų lėšos gana ribotos, bet galėtume sumokėti jums keturiasdešimt dolerių už sugaištą laiką.

– Nesutikčiau nė už keturis šimtus, – atsakiau. – Tokie dalykai daromi už dyką arba visai nedaromi. Eime. Paimsime vieną iš mūsų visureigių. Jūsų vyresnysis berniukas galės jį vairuoti, jeigu jūs neprieštaraujate. Tuo nusižengiama kompanijos taisyklėms, bet, kaip sakoma, būt pakartam už ėriuką ar ožiuką – tas pats galas.

O kiekvienam, kuris skaitydamas šias eilutes galbūt palaikys mane kvailiu (ir be to *nutrūktgalvišku* kvailiu), reikėjo pamatyti, kaip nušvito Bilo Gerino veidas. Man velniškai gaila dėl to, kas ištiko jį ir kitus šeimos narius Kalifornijoje, – apie tai aš žinau tik iš jo sesers laiško, – bet patikėkite manimi, kai aš sakau, kad aną dieną jis buvo laimingas, ir aš džiaugiuosi prie to prisidėjęs.

Puikiai praleidome popietę iki to mūsų "lengvo išgąsčio". Gerinas iš tiesų leido savo vyresniajam sūnui Džonui nuvežti mus visureigiu iki terikono, ir koks šis buvo sujaudintas! Beveik manau, kad Džonas Gerinas tučtuojau būtų atidavęs už mane savo balsą, jeigu būčiau iškėlęs savo kandidatūrą užimti Dievo vietai. Jie buvo miela šeima ir atsidavę mažajam berniūkščiui. Sujungti genties jausmo, spėju, kad gerokai apstulbo, kai jis šitaip pradėjo kalbėti, bet kiek žmonių nė nesusimąstę būtų pakeitę visus savo planus dėl tokio dalyko? O šie žmonės pakeitė ir, kiek galiu spręsti, visiškai tarp savęs nesiginčydami.

Varliūzas visą kelią iki karjero, lygiai mylią, tarškėjo. Daug kas buvo vapalionė, bet ne viskas. Jis vis malė apie personažus iš "Bonanzos", Ponderozą, išguituosius už įstatymo ribų ir sidabro kasyklas. Taip pat jo mintyse sukosi kažkoks animacinis filmukas. Man regis, tai buvo "Motorizuotieji kopai". Jis man parodė žaislinę figūrėlę, vaizduojančią to filmuko heroję – raudonplaukę panelę su blasteriu, kurį mažkis galėdavo išimti iš dėklo ir įkišti jai į ranką. Be to, jis vis tapšnojo rankutėmis visureigį ir vadino šį Teisingumo Važykle. Tada Džonas prie vairo neva pasipūtė (jis varė visureigį ne greičiau kaip dešimt mylių per valandą) ir pasakė: "Aha, o aš Pulkininkas Henris. Perspėju – tiesiai priekyje Jėgos Koridorius!" Ir jie visi nusijuokė. Aš irgi, nes jau ir mane buvo pagavęs bendras entuziazmas.

Buvau taip įsitraukęs į visuotinę nuotaiką, jog, po teisybei, tik daug vėliau prisiminiau kai kuriuos Seto kalbėtus žodžius. Jis vis kartojo apie "senąją ka-

syklą". Jeigu tada aš ir susiejau tai su kuo nors, tai turbūt vien su "Bonanza". Man nė ateit neatėjo galvon, kad jis kalba apie "Barškuolę-1", nes negalėjo apie tą atodangą žinoti! Netgi Desperacijos gyventojai nežinojo, kad vos prieš savaitę atvėrėme ją sprogdindami. Po šimts, štai kodėl aš tiek daug·kuičiausi su popieriais sekmadienio popietę; mat rašiau pranešimą į mūsų centrinę kontorą apie tai, ką mes atidengėme, su įvairiais pasiūlymais dėl tolesnių veiksmų.

Kai man pagaliau toptelėjo, kad Setas Gerinas kalbėjo apie "Barškuolę-1", prisiminiau, kaip jis įbėgo kontoros treilerin, lyg šimtus kartų anksčiau čia lankęsis. Numovė tiesiai prie skelbimų lentos su fotografijomis. Aš visas pašiurpau, bet dar kai kas, - tai, ką pamačiau po to, kai Gerinų šeima išvažiavo, toliau keliaudma į Karsoną, - mane surakino dar didesniu šalčiu. Tuoj aš prie to prieisiu.

Kai nukakome iki pylimo papėdės, aš apsimainiau vietomis su Džonu ir nuvairavau visureigį viršun įrangai gabenti skirtu keliu, kuris dailiai žvyruotas ir platesnis, nei kai kurios tarpvalstijinės magistralės. Mes persiritome per viršūnę ir nusileidome kitu šlaitu. Jie visi ūkčiojo ir aikčiojo, ir man regis, *iš tiesų* tai šiek tiek daugiau nei paprasta duobė žemėje. Karjeras giliausioje vietoje siekia bemaž tūkstantį pėdų ir kerta uolienos sluoksnius netgi iš paleozojaus eros, prieš tris šimtus dvidešimt penkerius milijonus metų. Kai kurie porfirinių struktūrų sluoksniai labai gražūs, su žaižaruojančių purpurinių ir žalių kristalų intarpais, kuriuos mes vadiname "druožėtaisiais granatais". Nuo viršaus žemkasės atrodo mažutės it žaisliukai. Misis Gerin pajuokavo nemėgstanti aukščio ir netgi galinti nuo jo susivemti, tačiau, po teisybei, ne tokie tai juokai. Kai kurie žmonės *tikrai* susivemia atsidūrę prie karjero ir išvydę žemyn smengančią gelmę!

Paskiau mergaitė (atleiskite, nepamenu jos vardo, gal ji buvo Luiza), parodė ranka apačion, prie pat karjero dugno ir paklausė:

- Kas toji anga su geltonomis juostomis aplinkui? Panaši į didžiulę juodą akį.

- Mūsiškis metų radinys, - atsakiau aš. - Kai kas nepaprasta, nes vis dar laikoma griežta paslaptimi. Aš jums pasakysiu, jeigu pažadate dar kurį laiką ją išsaugoti. Pažadate, tiesa? Antraip galėčiau susilaukti nemalonumų iš savo kompanijos.

Jie pažadėjo, ir aš pamaniau, kad visai nepavojinga papasakoti - juk tai pravažiuojantys pro šalį keliau-

ninkai ir taip toliau. Be to, pamaniau, kad mažyliui patiks tai išgirsti, nes yra toks pamišęs dėl "Bonanzos" ir panašiai. Ir, kaip jau sakiau, man tik daug vėliau toptelėjo, kad jis apie tai jau žinojo. Kaip buvo galima tą numanyti?

- Tai senoji "Barškuolė-1", - pasakiau. - Bent mes taip *manome*. Atidengėme ją besprogdindami uolienas. Priekinė "Barškuolės" dalis įgriuvo 1858-aisiais.

Džonas Gerinas panoro sužinoti, kas ten viduje. Pasakiau, kad mums nežinoma, niekas senojoje kasykloje nepabuvojo dėl Kalnakasybos saugos agentūros taisyklių. Misis Gerin (Džunė) pasidomėjo, ar kompanija ją išžvalgys vėliau, ir aš atsakiau, kad galimas daiktas, jeigu gausime reikalingus leidimus. Nieko jiems nepamelavau, bet ir nepasakiau *visos* tiesos. Taip, mes aptvėrėme įėjimą kasyklon perspėjančiomis juostomis, kaip reikalaujama Saugos agentūros, tačiau tai nereiškia, kad ši sužinojo apie mūsų radinį. Atidengėme kasinį visiškai atsitiktinai, atlikdami įprastą sprogdinimų seriją, nieko nesiskiriančią nuo kitų, ir kai žemės nustojo byrėjusios ir nusėdo dulkės, mes išvydome angą, bet niekas iš mūsų kompanijos nebuvo įsitikinęs, kad tai toks atsitiktinumas, apie kurį būtina skelbtis.

Be abejo, visi didžiai susidomėtų, jeigu ši žinia būtų iškilus viešumon. Pasak kai kurių legendų, kasyklai užgriuvus, joje liko palaidoti keturiasdešimt ar penkiasdešimt kinų. O jeigu taip atsitiko iš tikrųjų, tai jie vis dar turėtų tebebūti ten, išsilaikę it mumijos egiptietiškoje piramidėje. Istorijos aistruoliams būtų tikra šventė vien aptikti jų drabužius ir kalnakasybos įrankius, o ką jau kalbėt apie pačius kūnus. Daugeliui mūsų čia vietoje irgi buvo labai įdomu, bet negalėjome leistis žvalgyti, negavę visiško "Žemės gelmių" tūzų Fynikse pritarimo, ir niekas iš kartu su manimi dirbusiųjų nemanė, kad mes jį gausime. "Žemės gelmės" - anaiptol ne pelno siekianti organizacija, kaip, esu įsitikinęs, kiekvienam, kuris skaitys šias eilutes, aišku, ir kalnakasyba, ypač šiais laikais - tai veikla, susijusi su labai didele rizika. Kinų karjeras pradėjo duoti pelną tik maždaug nuo 1992-ųjų, ir tenai dirbantys žmonės atsikėlę iš ryto niekad nėra garantuoti, kad nuvykę savo darbo vieton dar jį turės. Daug kas priklauso nuo išgaunamo vario savikainos (o išplaunamoji gavyba nepigi), dar labiau - nuo aplinkosaugos problemų.

Pastaruoju metu reikalai pagerėjo, dabartinės viešosios nuomonės apklausos rodo nors kiek daugiau sveiko

proto, bet apygardos ir federaliniuose teismuose laukia dar koks tuzinas "ieškininių pretenzijų", paduotų žmonių (daugiausia "žaliųjų"), reikalaujančių mus uždaryti. Todėl daugelis mūsų - galiu prisipažint, tarp jų ir aš - nemanė, kad kompanijos valdžia norėtų prisidurti problemų, visam pasauliui paskelbdama, kad mes aptikome seną kasyklavietę, galbūt turinčią didelę istorinę vertę. Kaip pasakė Ivona Beitmen, mano kolegė inžinierė, sprogimams atidengus angą: "Visai tikėtina, kad gamtos mylėtojai pamėgins pasiekti, jog visas karjeras federalinės valdžios ar Nevados istorikų komisijos būtų paskelbtas istoriniu draustiniu. Tai galėtų būti dingstis sustabdyti visus mūsų darbus, ko jie nuolat ir siekia". Galite pavadinti tokias pažiūras paranojiškomis, jeigu norite (labai prašom), bet kai toks vyriokas kaip aš žino, kad kasykla aprūpina darbu 90 ar 100 žmonių, maitinančių savo šeimas, į viską žiūri kitaip ir tampi atsargus.

Duktė (Luiza?) pastebėjo, kad vieta jai atrodanti nejauki, lyg ten lankytųsi vaiduokliai, ir aš jai pritariau. Mergaitė paklausė, ar aš išdrįsčiau įžengti štolnėn. Atsakiau - nieku gyvu. Tuomet ji paklausė, ar bijaus šmėklų, o aš atsakiau - ne, užgriuvų. Tiesiog keista, kad bet kuris iš tų statramsčių dar laikosi. Jie buvo sukalti tiesiai į špatus ir kristalinį riolitą - liekanas vulkaninio įvykio, ištuštinusio Didįjį Baseiną, ir tai gana netvirta medžiaga, net jeigu aplinkui ir nesproginėja dinamito užtaisai. Pasakiau jai, kad neičiau tenai už dvigubą užmokestį, kol nebus įrengti kas penkias pėdas betoniniai ir plieniniai sutvirtinimai. Visai nenujaučiau, kad atsidursiu joje taip giliai, jog iki pat dienos pabaigos nematysiu saulės šviesos!

Nusivedžiau juos lauko kontoron, apdalinau šalmais, o paskiau pavedžiojau po karjerą, parodžiau kasinius, atliekas, plovyklas, rūšiuotuvus ir sunkiąją įrangą. Vienui vieni suorganizavome geologijos pamokėlę atvirame ore. Mažasis Setas ekskursijos metu beveik nieko nebekalbėjo, bet jo akutės spindėjo nelyginant granatai, kuriuos mes nuolat aptinkame bergždžioje uolienoje.

Gerai, aš jau priėjau prie to "lengvo išgąsčio", kuris man sukėlė tiek daug abejonių ir blogų sapnų (ką jau kalbėti apie stiprią sąžinės graužatį, o tai anaiptol ne juokai mormonui, labai rimtai žiūrinčiam į religinius dalykus). Ir tuo metu tas išgąstis nė vienam iš mūsų neatrodė toks "lengvas", ir, tiesą sakant, neatrodo man ir dabar. Vis svarsčiau ir svarsčiau jį min-

tyse ir lankydamasis Peru (kaip tik ten buvau boksito klodų paieškoje, kai į "Žemės gelmių" pašto dėžutę Desperacijoje atėjo Odrės Vailer laiškas) keliolika kartų apie tai susapnavau. Galbūt dėl karščio. Mat ir "Barškuolės" kasykloje buvo karšta. Savo laiku man teko nemažai buvoti šachtinėse kasyklose, ir paprastai jose būna žvarboka ar netgi tiesiog šalta. Esu skaitęs, kad kai kurios iš giliųjų Pietų Afrikos aukso kasyklų šiltos, bet niekad man neteko jose lankytis. O šitojoje buvo ne šilta, bet *karšta*. Ir drėgna kaip šiltnamyje.

Tačiau aš nejučia užbėgu sau už akių. Iš tikrųjų tai noriu papasakoti viską nuo pradžios iki galo ir padėkoti Dievui, kad nieko panašaus daugiau niekad nebeatsitiks. Rugpjūčio pradžioje, nepraėjus nė dviem savaitėm po šių įvykių, visa kasyklavietė įgriuvo. Gal gelmėse virptelėjo devono sluoksnis, o gal patekęs oras niokojamai paveikė atidengtus paraminius rąstus. Tikros priežasties aš niekad nesužinosiu, bet nušliaužė žemyn milijonai tonų moliasmėlio, skalūno ir klinties. Kai pagalvoju, kiek nedaug trūko, kad misteris Gerinas ir jo mažylis (ką jau kalbėti apie misterį Aleną Saimzą, genialųjį geologą) būtų atsidūrę po visu tuo, mane apima siaubas.

Vyresnysis berniukas, Džonas, panoro apžiūrėti Mo, mūsų didžiausią žemkasę. Ji vikšrinė ir dirba vidiniuose nuožulniuose kasiniuose, dažniausiai rausdama terasas penkiasdešimties pėdų intervalais. Vienu metu, aštuntojo dešimtmečio pradžioje, Mo buvo didžiausia žemkasė visoje Žemės planetoje, ir daugelis vaikų - ypač berniukai - ja sužavėti. Taip pat ir paaugliai! Vyresniajam Gerinui ne mažiau už Džoną norėjosi pamatyti Mo iš arti. Spėjau, kad ir Setas to geidžia. Tačiau šiuo atžvilgiu aš suklydau.

Parodžiau jiems kopetėles, kylančias Mo šonu iki mašinisto kabinos, kuri yra bemaž 100 pėdų aukštyje. Džonas paklausė, ar galima jiems užlipti viršun, ir aš atsakiau, kad ne, šitai pernelyg pavojinga, bet jeigu norį, jie galį pasivaikštinėti vikšrais. Šitai irgi gana įspūdinga, kiekvienas vikšras bemaž miesto gatvės pločio, o kiekviena iš atskirų jį sudarančių plieno plokščių - jardo skersmens. Misteris Gerinas pastatė Setą ant žemės, ir jie kopetėlėmis užlipo ant Mo vikšrų. Aš lipau paskui juos, kaip beprotis vildamasis, kad niekas nenukris. Jeigu taip atsitiktų, teisiškai visa atsakomybė būtų suversta man. Džunė Gerin stovėjo atsitraukus toliau, kad galėtų nufotografuoti mus ant vikšrų, stovinčius apsikabinusius vienas kitą ir

besijuokiančius. Mes vaipėmės ir maivėmės prieš fotoaparatą, visiems buvo labai linksma, kol moteris nesušuko: "Grįžk atgal, Setai! Tuoj pat! Tau ten negalima!"

Aš jo nemačiau, nes iš tos vietos, kur stovėjau ant Mo vikšrų, užstojo visas likęs žemkasės korpusas, bet puikiai mačiau jo motiną, taip pat ir išgąstį šios veide, kai pastebėjo savo mažylį.

- *Setai!* - suriko ji. - *Tučtuojau sugrįžk!*

Du ar tris sykius ji pakartojo paliepimą, paskiau nusviedė fotoaparatą ant žemės ir puolė *bėgti*. Šio vaizdo buvo gana: numetė brangų "Nikon" aparatą it tuščią cigarečių pakelį. Kokiais trim šuoliais nusikeberiojau kopetėlėmis žemėn. Dar stebuklas, kaip nenukritau ir nenusilaužiau sprando. O turbūt dar didesnis stebuklas, kad nenusilaužė Gerinas ir vyresnysis berniukas, bet tuo metu aš apie tai nebegalvojau. Tiesą sakant, man jie tada visai nerūpėjo.

Mažylis jau ropštėsi šlaitu prie senosios kasyklos angos, kuri buvo tik kokius dvidešimt pėdų aukščiau karjero dugno. Išvydau tai ir supratau, kad motina niekaip nesuspės sūnaus pagauti, ir šis įlįs vidun. Niekas nesuspės, jeigu tik jis ketino tai padaryti. Širdis man vos nenusmuko į padus, bet susitvardžiau ir šokau bėgti iš visų jėgų.

Pasivijau misis Gerin kaip tik tą pačią akimirką, kai Setas pasiekė įėjimą į kasyklą. Sustojo ten sekundėlę, ir aš vyliaus, kad neis vidun. Pamaniau, galimas daiktas, jis išsigąs jei ne tamsos, tai tos vietos kvapo - tokio nelyginant seno laužavietės smarso, atsiduodančio prisvilusia kava ir senais mėsos skrudėsiais, o paskiau jis *vis dėlto* įėjo vidun, nė negrįžtelėjęs pažiūrėt, kaip aš visa gerkle šaukiau, kad sustotų.

Paliepiau jo mamelei, kad nieku gyvu nesiartintų, aš pats įlįsiu vidun ir parvesiu jai sūnų.

Paliepiau, kad tą pat pasakytų kitam savo sūnui ir vyrui, bet, žinoma, Gerinas nenorėjo klausytis. Nemanau, kad juo dėtas ir aš būčiau klausęsis.

Užsiropščiau šlaitu ir pralindau po geltonomis juostomis. Varliūzas buvo pakankamai žemas, tad prasmuko po jomis nė nepasilenkęs. Girdėjau silpną gausmą, kuris bemaž visad sklinda iš apleistų kasyklų štolnių. Lyg gaustų vėjas ar tolimas krioklys. Nežinau, nuo ko iš tikrųjų toks garsas, bet man jis nepatinka, niekad nepatiko. Ir nežinau, ar kam nors patinka. Vaiduokliškas garsas.

Tačiau tądien išgirdau ir kitokį, kuris man dar mažiau patiko: tylų, šnabždantį cypimą. Anksčiau, kai

kelis kartus buvau užsukęs pasižvalgyti štolnėn po to, kai ta buvo atidengta, tokio garso negirdėjau, bet aš išsyk atpažinau, kas jį kėlė - tai trynėsi viena į kitą skalūninės ir riolitinės padermės. Tartum kalbėjo žemė. Senaisiais laikais tas garsas priversdavo kalnakasius pasišalinti, nes perspėdavo, kad bet kuriuo metu kasykla gali užgriūti. Spėju, kad kinai, kurie tada, 1858-aisiais dirbo "Barškuolėje", arba nežinojo, ką šis garsas reiškia, arba jiems buvo įsakyta jo neboti.

Kai lindau po juostomis, slystelėjo iš po kojų gruntas, ir aš suklupau ant kelio. Ir tuo pat metu išvydau kažką gulint ant žemės. Tai buvo viena iš berniuko plastikinių žaislinių figūrėlių, raudonplaukė su blasteriu. Matyt, iškrito iš kišenės, prieš pat šiam įlendant štolnėn. Išvysti ją čia gulinčią ant tos sutrupintos uolienos - jos atliekas mes vadiname "ganga" - atrodė grėsmingiausias piktos lemties ženklas, ir man visas kūnas pagaugais nuėjo. Aš pakėliau figūrėlę, įsigrūdau kišenėn ir užmiršau apie ją iki to laiko, kai visas jaudulys jau buvo atslūgęs. Tada tik sugrąžinau ją tikrajam savininkui. Vėliau aš papasakojau apie figūrėlę savo mažajam sūnėnui, ir šis pasakė, jog tai - Kasė Stailz, personažas iš "Motorizuotųjų kopų", apie kuriuos marmaliavo varliūzas.

Išgirdau už savęs nusiritant akmenis ir šniokštesį; atsigręžęs išvydau kopiantį šlaitan Geriną. Likusieji trys stovėjo susiglaudę apačioje. Mergaitė verkė.

- Nagi, grįžkite! - paliepiau. - Ši štolnė kiekvieną akimirką gali užgriūti! Jai šimtas trisdešimt metų! Netgi daugiau!

- Nesvarbu, tegul ir tūkstantis metų, - atšovė jis tebekopdamas. - Tai mano sūnus, ir aš einu jį atsivesti.

Neketinau stovėti čia ir ginčytis su juo; kai kada viena, kas lieka tau daryti - tai imti veikti, nesustoti ir tikėtis, kad Dievas neleis įgriūti luboms. Taip mes ir padarėme.

Per ilgametę savo kalnakasybos inžinieriaus praktiką man yra tekę būti baugiose vietose, bet dešimt minučių ar apie tiek (gal daugiau ar mažiau, aš buvau visai praradęs laiko nuovoką), kurias mes praleidome senosios "Barškuolės" štolnėje, buvo pačios baugiausios. Išgrąža ėjo gilyn ir žemyn gana stačiu kampu, ir nenužengus vidun nė dvidešimties žingsnių mums ėmė stigti šviesos. O dar šios vietos kvapas - atvėsusių pelenų, suplėkusios kavos, degintos mėsos - sparčiai stip-

rėjo, ir tai taip pat buvo keista. Kai kada senosios kasyklos turi "mineratišką" kvapą, bet daugiausia - tik tiek. Gruntas po kojomis buvo nubertas skaldos, ir mes turėjome žengti labai apdairiai, kad neužkliūtume ir nepargriūtume ant nosies. Atramos ir skerssijos buvo išrašinėtos kiniškais hieroglifais, kai kuriais įrėžtais medyje, bet daugiausia - nutepliotais žvakės suodžiais. Kai žvelgi į tai, supranti, kad visa, ką skaitei savuosiuose istorijos vadovėliuose, iš tiesų yra įvykę. Nė kiek nepramanyta.

Misteris Gerinas šaukė berniuką, reikalavo sugrįžti, kartojo, jog čia nesaugu. Norėjau jam pasakyti, jog vien nuo jo balso gali užvirsti lubos, panašiai, kaip kai kada kalnuose šūkaudami žmonės išjudina lavinas. Tačiau nepasakiau, vis tiek jis nebūtų liovęsis šaukti. Todėl, kad jam terūpėjo sūnus.

Prie savo raktų žiedo turėjau lenktinį peiliuką, didinamąją lupą ir pieštukinį žibintuvėlį. Atkabinau pastarąjį ir pasišviečiau priešais mus. Leidomės gilyn štolne, o iš visų pusių dusliai šnarėjo netvirtos skalūninės padermės, ausyse ūžė tas tylus gausmas, į šnerves brovėsi tasai kvapas. Darėsi vis šilčiau, o su šiluma stiprėjo ir tasai laužavietės smarsas. Tačiau galiausiai atsidavė jau nebe laužaviete, o nelyginant puvėsiais. Lyg pūtų kažkokia maita.

O paskiau pradėjome užtikinėti kaulus. Mes, tai yra "Žemės gelmių" personalas, buvome nukreipę štolnėn prožektorius, tačiau ne kažinką tepamatėme. Nemažai ginčijomes dėl to, ar iš tikrųjų kas nors tenai viduje *buvo*. Ivona tvirtino, jog nebuvo, kad niekas nebūtų lindęs štolnėn, iškirstoje tokiame grunte, netgi kinų samdinių kuopelė. Jie kalbėjo, kad, girdi, tai vien pramanai,- anot Ivonos, legendų kūryba, - bet vos tik mudu su Gerinu nuėjome porą šimtų jardų giliau vidun, pakako mano pieštukinio žibintuvėlio, jog pamatytume, kad Ivona klydo.

Štolnės grindys buvo nuklotos kaulų: įskilusių kaukolių, blauzdikaulių, šlaunikaulių ir dubenų. Ypač baisiai atrodė krūtinės ląstos, kiekviena tartum šypsojosi it Češyro katinas iš "Alisos Stebuklų šalyje". Kai mes užmindavome ant jų, nė nesugurždėdavo, kaip būtum galėjęs tikėtis, tik pakildavo dulkės it kokių nors miltelių. Kvapas dar labiau sustiprėjo, ir jutau, kaip mano veidu srūva prakaitas. Tartum būtum atsidūręs boilerinėje, o ne kasykloje. O sienos! Čia, kur stovėjome, kinai buvo atsižymėję ne vien savo vardus ar inicialus; *jos visos* ištisai buvo išrašinėtos žvakių suodžiais. Matyt, kai štolnė užgriuvo, įkalindama

visus, jie nusprendė surašyti ant atraminių sijų savo paskutiniąsias valias ir testamentus.

Aš sugriebiau Geriną už peties ir tariau:

- Nuėjome per toli. Berniukas stovėjo prisišliejęs kur nors nišoje, ir mes patamsy jo nepastebėjome.

- Aš taip nemanau, - atsakė jis.

- Kodėl?

- Todėl, kad aš vis dar jaučiu esant jį priekyje, - Gerinas vėl ėmė šaukti: - *Setai! Atsiliepk, mielasis! Jeigu tu ten žemai, apsisuk ir sugrįžk pas mus!*

Nuo atsako man pastiro ant sprando plaukai. Iš tosios štolnės gilumos, kur grindys buvo nusėtos skalūno trupinių, kaukolių ir kaulų, išgirdome dainavimą. Ne žodžius, tik berniuko balsą, traukiantį " Lia-lia-lia" ir "dam-didl-dam". Ne itin melodingai, bet pakankamai, kad atpažinčiau muzikinę temą iš "Bonanzos".

Gerinas pažvelgė į mane - tamsoje subolavo išplėstų jo akių baltymai - ir paklausė, ar aš vis tebemanau, kad jį praėjome. Į tai neturėjau ką atsakyti, ir mes pajudėjome toliau.

Netrukus tarp kaulų ėmė rodytis kalnakasių įrankiai: puodukai, kirtikliai surūdijusiomis galvutėmis ir keistai trumpomis rankenomis, alavinės dėželės su pervertais per jas odiniais dirželiais. Pastarąsias atpažinau - tokias buvau matęs Ilio kalnakasybos muziejuje. Kalnakasiai jas vadino "žibalinukėmis". Nešiojo jas ant kaktos it filakterijus, po apačia pakišę skepetaitę, kad nenusidegintų odos. Ant sienų ėmė rastis ir piešinių iš žvakių suodžių, ne tik kiniškų žodžių. Vaizdavo jie visokias baisybes - kojotus vorų galvomis, pumas su ant jų jojančiais skorpionais, šikšnosparnius su kūdikių galvomis. Iki šiol dar svarstau, ar mačiau tuos dalykus iš tikrųjų, o gal oras štolnės gilumoje buvo toks prastas, jog man kilo haliucinacijos. Vėliau aš nepaklausiau Geriną, ar jis matė bent vieną iš tų piešinių. Tiksliai nežinau, ar pamiršau tai padaryti, o gal tik paprasčiausiai neišdrįsau.

Staiga jisai sustojo, pasilenkė ir kažką pakėlė nuo žemės. Tai buvo juodas kaubojiškas batukas, įstrigęs tarp dviejų akmenų. Varliūzas, matyt, pataikė į plyšį ir išsinėręs iš batuko nubėgo toliau. Misteris Gerinas palaikė jį prieš mano žibintuvėlio šviesą, kad pamatyčiau, kas tai per daiktas, o paskiau įsikišo už marškinių. Iš tolo vis dar girdėjosi lialionė ir damdidldonė, tad žinojome, kad berniukas vis dar priekyje. Balsas, regis, skambėjo kiek arčiau, bet neleidau sau guostis viltimi. Po žeme niekad negali žinoti - garsas sklinda savotiškai.

Mudu ėjome ir ėjome, nežinau, kiek toli, bet štolnė vis leidosi žemyn, o oras vis kaito. Kaulų ant žemės sumažėjo, bet padaugėjo atplyšusios uolienos gabalų. Galėjau pasišviesti ir pasižiūrėti, kokios būklės štolnės lubos, tačiau pabijojau išsiaiškinti padėtį. Netgi bijojau pagalvoti, kaip jau giliai nusigavome. Turbūt nuėjome mažų mažiausiai ketvirtį mylios nuo tos vietos, kur sprogdinimai, perkirtę štolnę, atidengė jos angą. O gal ir daugiau. Man jau ėmė atrodyti, kad mes tikrai nebesugrįšime žemės paviršiun. Paprasčiausiai užgrius lubos, ir visa bus baigta. Tai įvyks greitai, greičiau, nei kinams, kurie šioje pačioje štolnėje užduso ar mirė nuo troškulio. Nesilioviau mąstęs apie penkias ar šešias iš bibliotekos paimtas knygas savo namuose, ir kas pasirūpins jas grąžinti, taip pat, ar bus atskaičiuota bauda už pavėlavimą iš kuklaus mano palikto turto?

Prieš pat žibintuvėlio spinduliui išgriebiant mažylį iš tamsos, šis pakeitė melodiją. Naujosios neatpažinau, tačiau jo tėtušis paskiau, kai išėjome laukan, man paaiškino, kad tai muzikinė tema iš "Motorizuotųjų kopų". Aš užsimenu apie tai tik todėl, kad mirksnį ar du man pasirodė, kad lyg dar *kažkas kitas* dainuoja kartu su juo, stengdamasis prisiderinti. Tikriausiai tai tik buvo tas tylus gausmas, apie kurį jau minėjau, bet pasijutau it kuolu trenktas. Gerinas irgi girdėjo: savo žibintuvėlio šviesoje šiek tiek jį mačiau, ir jis atrodė beveik toks pat išsigandęs kaip ir aš. Prakaitas liejosi jam veidu, marškiniai buvo prilipę prie krūtinės.

Paskiau jis ištiesia ranką ir sako: "Man regis, aš jį matau! *Tikrai* jį matau! Ana ten! Setai! Setai" Pasinešė bėgti prie jo, kliuvinėdamas už uolienų ir svirdinėdamas it girtas, bet kažkaip išsilaikydamas nepargriuvęs. Tik meldžiau Dievą, kad jis neatsitrenktų į kurį nors iš tų atraminių šulų. Tas tikriausiai subyrėtų į miltus, kaip tie kaulai, ant kurių užmindavome pakeliui, ir tada - visiems sudie.

Čia ir aš pamačiau vaikiūkštį - niekaip nepasiriktum dėl džinsų ir raudonų marškinių, kuriais vilkėjo. Stovėjo ten, kur baigėsi štolnė. Aiškiai buvo matyti, jog tai ne dar viena užgriuva, nes čia buvo lygi uolos siena, - mūsų vadinama "nuoslanka", - o ne skaldos krūva. Per vidurį jos ėjo plyšys, ir minutėlę pamaniau, kad vaikiūkštis stengiasi pro jį prasisprausti. Gerokai persigandau, nes vaikis buvo pakankamai mažas, kad panorėjęs galėtų tą padaryti, o mes, dvejetas suaugusiųjų, niekaip nebūtume pajėgę pralįsti paskui jį. Ta-

čiau jis to nebandė daryti. Priėjęs arčiau pamačiau, kad jisai stovi visiškai ramiai. Matyt, mane suklaidino nuo žibintuvėlio judantys šešėliai, tik taip galima būtų paaiškinti.

Tėtušis pribėgo pirmas ir sugriebė jį ant rankų. Prigludo galva prie berniuko krūtinės, todėl negalėjo pamatyti tai, ką aš pamačiau, tiesa, tik sekundę. Šįsyk akys manęs neapgaudinėjo. Berniūkštis šypsojosi, ir toji šypsena anaiptol neatrodė maloni. Jo burnos kampučiai buvo užsikėlę bemaž iki ausų, matėsi visi dantys. Veidas toks ištemptas šiepulio, jog akys tartum lipo ant kaktos. Paskiau tėvas patraukė jį toliau nuo savęs, kad galėtų pabučiuoti, ir tas šiepulys pradingo. Aš tuo apsidžiaugiau. Su tokiu išsišiepusiu veidu jis nė kiek nepanėšėjo į tą mažylį, su kuriuo susipažinau pirma.

- Ką tu čia sugalvojai? - klausia jį tėvas. Nors ir šaukė, bet nepasakytum, kad bardamas, nes faktiškai kas kiekvieną žodį bučiavo berniūkštį. - Tavo mama išsigandus mažne numirė! Kodėl tu tai padarei? Dievuliau, kodėl čion lindai?

Tai, ką šis atsakė, buvo paskutinioji tikra jo kalba, ir aš ją gerai prisimenu:

- Man liepė Pulkininkas Henris ir Majoras Paikas. Pasakė, kad aš galėsiu pamatyti Ponderozą. Štai ten viduje, - jis parodė į nuoslankos viduriu einantį plyšį. - Bet aš nepamačiau. Ponderoza dingus, - paskiau padėjo galvą tėvui ant peties ir užsimerkė lyg visiškai nusibaigęs.

- Grįžtame, - pasakiau. - Aš eisiu iš paskos ir kiek dešiniau, šviesdamas jums po kojomis. Nedelskite, bet ir nebėkite. Ir dėl Dievo meilės, pasistenkite neatsimušti į kurį nors iš tų šiaudinių ramsčių, prilaikančių uolienas.

Kai tik berniuką atgavome į savo rankas, toji žemės vaitonė dar labiau sustiprėjo. Man dargi vaidenos, kad girdžiu, kaip girgžda sijos. Apskritai aš žmogus ne itin lakios vaizduotės, bet garsas buvo toks, lyg tie stengias kalbėti. Bandydami mums pasakyti, kad greičiau iš čia išsigautume, kol dar įmanoma.

Tačiau prieš mums pasukant atgal neatsispyriau pagundai pašviesti žibintuvėliu į tą plyšį. Kai pasilenkiau prie jo, pajutau iš ten dvelkiant orą, tad čia ne tik plyšys nuoslankoje; anapus jos - koks nors skirumas. Gal netgi ola. Plūstantis iš ten oras buvo karštas it iš krosnies. Sykį kvėptelėjau ir turėjau sulaikyti alsavimą, kad nesusivemčiau. Tas pats senos laužavietės kvapas, tik kur kas stipresnis. Sukau smegenis, stengdamasis prisiminti, kas tiek giliai po žeme

galėtų taip bjauriai dvokti, ir niekaip neradau atsakymo. Grynas oras vienintelis, kuris gali padėti kilti tokiai smarvei, o tai reiškia, kad turi būti kokia nors ventiliacinė anga, bet Žemės gelmes rausė šiose vietose nuo pat 1957-ųjų, ir jeigu būtų buvus ventiliacinė anga, pakankamai didelė, kad pasigamintų šitoks dvokas, tikriausiai ji būtų buvus aptikta ir užtaisyta arba būtų pasekta, kur ji eina.

Plyšys buvo zigzaginio "S" arba žaibo pavidalo, ir nepanašu, kad pro jį daug ką galėtum pamatyti, tik uolos storį - bent dviejų, gal trijų, pėdų. Bet aš vis tiek pajutau, kad už jos esama ertmės, o be to - dar ir besiveržiantis karštas oras. Man lyg pasirodė, kad išvydau šokinėjančių keletą raudonų dėmelių, nelyginant kibirkštėles, bet galbūt tik taip pasivaideno, nes kai sumirksėjau, jos jau buvo dingusios.

Apsigręžiau ir pasakiau Gerinui, kad metas judėti.

- Sekundėlę, duokit man tik sekundėlę, - paprašo šis. Išsitraukęs iš už marškinių juodą kaubojišką batuką, bandė užmauti vaikiukui ant kojos. Švelniausias reginys. Tereikėjo pamatyti, kaip jis tai darė, kad suprastum tėvo meilę. - Gerai, - tarė užbaigęs, - eime.

- Puiku, - tariu aš. - Tik pasistenkit žiūrėti sau po kojomis.

Mes skubėjome, kiek galėjome, bet vis tiek užtruko, regis, amžinybę, kol išsigavome laukan. Savo minėtuose sapnuose visąlaik matau savo žibintuvėlio šviesos skritulėlį, slenkantį kaukolėmis. Iš tikrųjų jų nebuvo tenai tiek daug ir kai kurios buvo subyrėjusios, bet mano sapnuose jų tarsi tūkstančiai, styrančios nuo sienos iki sienos it kiaušiniai iš kartoninio dėklo, ir visos išsišiepusios kaip tas mažylis šiepėsi, kai tėtušis jį pakėlė nuo žemės, o jų akiduobėse regiu šokinėjančias dėmeles nelyginant kibirkštėles virš besiplieskiančio gaisro.

Apskritai kelionė buvo gana siaubinga. Aš vis spitrijau priekin, nekantraudamas išvysti dienos šviesą, ir vis nemačiau. Paskiau, kai galiausiai ją išvydau (iš pradžių tik mažutėlytį kvadratėlį, kurį būčiau galėjęs uždengti nykščio galu), skalūninės uolienos sugaudė dar garsiau, ir aš nusprendžiau, kad štolnė luktels, iki būsime pasiekę angą, ir tada užgrius, sutraiškydama mus it muses. Tartum skylė žemėje gebėtų mąstyti! Bet kai atsiduri tokioje vietoje, vaizduotė linkusi šėlti. Ne tik garsas skrieja keistai, bet ir mintys.

Ir galiu pasakyti, kad tebeturiu keistų minčių apie "Barškuolę-1". Nesiimu tvirtinti, netgi "slaptoje atas-

kaitoje", kad joje lankosi vaiduokliai, tačiau taip pat nesiimu tvirtinti, kad jie nesilanko. Šiaip ar taip, kurioje vietoje labiau būtų galima tikėtis vaiduoklių, jeigu ne kasykloje, pilnoje negyvėlių? O anapus tos uolos nuoslankos, jeigu tik aš tikrai ten ką nors mačiau, - tąsias šokčiojančias raudonas švieseles, - slypėjo anaiptol ne vaiduokliai.

Sunkiausia buvo įveikti paskutiniąsias šimtą pėdų. Turėjau iš paskutiniųjų suimti save į rankas, kad nustūmęs misterį Geriną nepasineščiau išėjimo link, bet iš veido mačiau, kad ir šis jaučia tą pat. Vis dėlto nepuolėme bėgti, nes abu žinojome, kad išgąsdinsime likusius lauke kitus šeimos narius, o šie tikrai būtų išsigandę, jeigu būtume išsivertę iš štolnės panikos perkreiptais veidais. Taigi mes išnirome pamažu, kaip ir dera vyrams. Gerinas nešinas berniuku, kuris kietai miegojo.

Štai tas mūsų "lengvas išgąstis".

Misis Gerin ir abu vyresnieji vaikai verkė, liejo savo jausmus Setui, mylavo ir bučiavo, tartum negalėdami patikėti, kad jis vėl tarp jų. Vaikiūkštis pabudo, šypsojosi jiems, bet jokių rišlių žodžių nebepasakė, vien kažką "vapaliojo". Misteris Gerinas nusvirduliavo prie parako sandėlio, - mažos metalinės pašiūrės, kur mes laikome sprogmenis, - ir atsisėdo, nugara atsiremdamas į sieną. Sunėrė rankas sau ant kelių ir panardino į jas galvą. Žmona paklausė, ar jam viskas gerai, ir šis atsakė taip, tik turįs pailsėti ir atgauti kvapą. Aš pasakiau, kad ir man neprošal kiek atsipūsti, paskiau paklausiau misis Gerin, ar nenuvestų vaikų atgal prie visureigio. Pridūriau, kad galbūt Džonas norėtų parodyti savo broliukui mūsiškę Mo. Misis Gerin nusijuokė, kaip juokiamasi, kai nėra nieko juokinga.

- Manau, šiandien mums jau gana nuotykių, misteri Saimzai. Tikiuosi, jūs manęs nesuprasite neteisingai, bet tik trokštu kuo greičiau išsidanginti iš čia.

Pasakiau, kad suprantu ją, ir, manau, ji savo ruožtu suprato, jog noriu šiek tiek šnektelti su jos vyru, iki susirinksime savo žaislus ir išsiskirsime kas sau. Nors nepasakyčiau, kad ir man nereikėjo kiek atsigauti! Kojos linko it vatinės. Nuėjau prie parako sandėlio ir atsisėdau šalimais misterio Gerino.

- Jeigu mes pranešime apie tai, kas įvyko, gali kilti daug nemalonumų, - pasakiau. - Kompanijai, o taip pat ir man. Gal manęs ir neišvytų, bet ką gali žinoti.

- Aš niekam neprasitarsiu nė žodžio, - Gerinas pakėlė galvą nuo rankų ir pažvelgė man į akis. Ir, ma-

nau, niekas nepalaikys už bloga, jei pridursiu, kad jis verkė. Bet kuris tėvas verktų, patyręs tokį išgąstį. Aš pats buvau netoli ašarų, o iki šios dienos jų visų nė regėt nebuvau regėjęs. Kaskart, kai prisimenu, kaip švelniai Gerinas žvelgė, audamas tą batuką ant sūnaus kojytės, man kamuolys gerklėje atsistoja.

– Aš būsiu be galo jums dėkingas.

– Niekai, – numojo jis. – Tik aš nežinau, kaip jums dėkoti. Netgi nesugalvoju, nuo ko pradėti.

Pasijaučiau šiek tiek nepatogiai.

– Liaukitės. Mes abu čia prisidėję, ir visa gerai, kas gerai baigiasi.

Pagelbėjau jam atsistoti, ir mudu pasukome prie kitų. Pusiaukelėje jisai mane sulaikė, uždėjęs ranką ant peties.

– Neturėtumėte nieko ten leisti. Net jeigu inžinieriai pasakys, kad gali sutvirtinti štolnę. Joje kažkas negerai.

– Žinau, – linktelėjau aš. – Aš irgi tą jaučiau, – prisiminiau šiepulį berniūkščio veide – netgi dabar, jau praėjus tiekai mėnesių, pagalvojęs apie tai nusipurtau – ir mažne pasakiau, kad jo sūnus irgi tą jautė. Paskiau persigalvojau. Kokia iš to būtų buvus nauda?

– Jeigu priklausytų nuo manęs, – tęsė jis, – aš įmesčiau tenai užtaisą iš jūsų sprogmenų sandėlio ir užverščiau kasyklą. Tai kapas. Tegul ten ilsisi mirusieji.

– Nebloga mintis, – sutikau, ir Dievas, matyt, manė tą patį, nes nepraėjus nė dviem savaitėm tenai nugriaudėjo sprogimas. Ir, kiek žinau, tartum be jokios aiškios priežasties.

Gerinas nusijuokė, papurtė galvą ir tarė:

– Dar dvi valandos kelio, ir aš netgi nepatikėsiu, kad visa tai atsitiko.

Atsakiau jam, kad galbūt šitai tik į gera.

– Bet vieno dalyko aš nepamiršiu, – pridūrė jis. – To, kaip Setas šiandien kalbėjo. Ne vien žodžiais ir posakiais, suprantamais tik jo šeimai. *Jis iš tiesų kalbėjo*. Jūs neįsivaizduojate, kaip tatai nuostabu, tačiau tikrai taip yra, – misteris Gerinas pamojavo šeimynai, kuri jau buvo įsiropštus į visureigį. – Ir jeigu jam tas pasisekė sykį, pasiseks ir vėl.

Ir galbūt jam pasisekė, aš taip tikiuosi. Norėčiau tą žinoti. Berniukas mane sudomino ir netgi ne vienu atžvilgiu. Kai aš padaviau tą žaislinę moters figūrėlę, jisai nusišypsojo ir pabučiavo, nors ant jo odos aš lyg užuodžiau silpną kasyklos kvapelį... tartum pelenų, mėsos ir šaltos kavos.

Mes palinkėjome Kinų karjerui viso geriausio, ir aš parvežiau juos prie kontoros treilerio, kur buvo palikę savo automobilį. Kiek mačiau, niekas į mus neatkreipė dėmesio, nors važiavau Pagrindine gatve. Karštą sekmadienio popietę Desperacija - nelyginant vaiduoklių miestas.

Prisimenu, kaip stovėjau ten, treilerio laiptukų apačioje, ir mojavau jiems, kai nuvažiavo linkui to siaubo, kuris, pasak Gerino sesers, laukė jų kelionės gale - beprasmiška mirtis nuo šūvių iš pravažiuojančio automobilio. Visi jie man irgi pamojavo atsakydami... tai yra, išskyrus Setą. Kad ir kas buvo toje kasykloje, manau, mus lydėjo laimė, kad iš jos išsigavome... Ir jį, kad tuomet liko vienintelis gyvas po tų šūvių San Chosė! Tartum būtų įgijęs vadinamąjį "apžavėtą gyvenimą".

Kaip minėjau, aš sapnuodavau apie tai Peru, - daugiausia kaukoles ir kaip šviečiau žibintuvėliu į tą plyšį, - bet nelabai ėmiau galvon, kol neperskaičiau Odrės Vailer laiško, to, kurį radau prisegtą prie skelbimų lentos, sugrįžęs iš Peru. Salė pametė voką, bet tvirtino, kad jis atėjo adresuotas Kalnakasybos kompanijai Desperacijoje. Perskaičiau laišką ir likau dar labiau įsitikinęs, kad kažkas atsitiko, kai Setas lindėjo po kalnu (taip mes savo versle sakome), kažkas, apie ką būtų negerai meluoti, bet aš pamelavau. Ir kaip nepameluot, jei netgi nenutuokiau, kas tas kažkas buvo.

Vis dėlto tas šiepulys.

Tas šiepulys.

Jis buvo mielas berniukas, ir aš taip džiaugiuos, kad nežuvo "Barškuolėje" (o galėjo žūti; mes visi galėjome) ar kartu su visais kitais San Chosė, bet...

Šiepulys tartum priklausė visai ne berniukui. Norėčiau suprantamiau pasakyti, bet nelabai man išeina.

Noriu pažymėti dar vieną dalyką. Galbūt prisimenante, aš rašiau, kad Setas kalbėjo apie "senąją kasyklą", tačiau tuomet aš nesiejau jo žodžių su "Barškuolės" štolne, nes vargu ar kas nors *mieste* žinojo apie ją, o ką kalbėt apie pravažiuojančius keliauninkus iš Ohajo. Ką gi, vėl susimąsčiau apie jo pasakytus žodžius stovėdamas prie treilerio ir stebėdamas, kaip nusėda paskutiniosios dulkės įkandin jų automobilio. Apie juos ir apie tai, kaip berniūkštis nubėgo per kontorą tiesiai prie Kinų karjero fotografijų ant skelbimų lentos, lyg būtų anksčiau čia buvęs tūkstančius kartų. Tartum būtų *žinojęs*. Tada man kilo mintis, nuo kurios visas atšalau. Įėjau treilerio vidun pasižiūrėti į nuot-

raukas, nes žinojau, kad tik taip galėsiu save nuraminti.

Iš viso buvo šešios aerofotografijos, darytos pavasarį, kompanijai užsakius. Nusegiau nuo savojo raktų žiedo didinamąjį stikliuką ir perslinkau juo per visas nuotraukas vieną po kitos. Man suko pilvą, jau iš anksto žinojau, ką išvysiu. Aerofotografijos buvo darytos gerokai anksčiau prieš tai, kai sprogdinimai atidengė "Barškuolės" štolnę, todėl šių nuotraukų būti negalėjo. *Tiktai kad ji ten buvo.* Prisimenat, aš parašiau, kad jis patapšnojo nuotraukas sakydamas: "Štai ji, štai ką aš noriu pamatyti, štai kasykla"? Mes pamanėme, kad jis kalba apie kasyklos *karjerą,* nes tai šis buvo fotografuojamas. Bet su didinamąja lupa aš mačiau jo paliktus ant glotnaus fotografijų paviršiaus pirštų atspaudus. *Visi jie buvo ant pietinio šlaito,* kur mes paskiau atidengėme štolnę. *Štai* ką jisai sakė mums norįs pamatyti - ne kasyklos karjerą, bet kasyklos štolnę, kurios nuotraukose netgi nebuvo žymu. Žinau, kaip beprotiškai tai turi skambėti, bet aš tuo neabejoju. Jis žinojo, kad ji tenai buvo. Šitai man įrodo jo pirštų žymės ant fotografijų - ne ant vienos fotografijos, bet ant visų šešių. Suprantu, teisme niekas nepatikėtų tokiu paliudijimu, tačiau tai nekeičia to, kas man žinoma. Tartum kažkas toje kasykloje pajuto jį pravažiuojant pro šalį greitkeliu ir pasišaukė pas save. Iš visų kamuojančių mane klausimų turbūt svarbiausias vienas: ar Setui Gerinui viskas gerai? Norėjau parašyti Gerino seseriai ir paklausti, tiesą sakant, vieną ar du sykius jau ėmiausi plunksnos, bet paskiau prisimindavau pamelavęs, o man sunku prisipažint melavus. O be to, ar iš tiesų noriu bakštinti miegantį šunį, kuris atsibudęs galbūt parodys didžiulius dantis? Aš taip nemanau, bet...

Rasi būtų galima pasakyti ir daugiau, tačiau nėra ką. Viskas vėl sugrįžta prie to šiepulio.

Man nepatinka, kaip jis šypsojosi.

Čia aš teisingai išdėsčiau tai, kas įvyko; Dieve, kad aš žinočiau, ką ten mačiau!

Alenas Saimzas

VIENUOLIKTAS SKYRIUS

1

Senasis daktaras pirmas persiropštė per Karverių kiemo galinę tvorą. Nustebino juos visus (taip pat ir save) tuo, kaip lengvai stryktelėjo ant tvoros; tik pradžiai Džonis turėjo jam šiek tiek stumtelti sėdynę. Atsidūręs viršuje, daktaras sekundei ar dviem stabtelėjo, taikydamasis patogiau įsitverti rankomis. Bredui Džozefsonui jis priminė perkarusią beždžionę mėnesienoje. Paskiau Bilingslis nušoko. Iš anapus atskriejo tylus krenkštelėjimas.

- Jūs sveikas, daktare? - paklausė Odrė.

- Taip, - atsiliepė Bilingslis. - Kaip ridikėlis. Tiesa, Siuze?

- Žinoma, - nervingai sutiko Siuzė Geler, paskiau per tvorą pridūrė: - Misis Vailer, čia jūs? Iš kurgi atsiradote?

- Šiuo metu tai nesvarbu. Mums reikia...

- Kas ten pas jus nutiko? Ar visi sveiki? Mano mama tiesiog paklaikus. *Baisiai.*

Ar visi sveiki? Klausimas, į kurį Bredui nesinorėjo atsakyti. Atrodo, nesinorėjo ir nė vienam kitam.

- Misis Rid? - paklausė Džonis. - Pirma Deivas, paskiau jūs?

Kamė sausai nužvelgė jį ir pasisuko į Deivą. Vėl kažką jam pašnibždėjo į ausį, tuo pat metu glostydama šio plaukus. Deivas klausėsi susirūpinusiu veidu, paskiau irgi jai sušnabždėjo, pakankamai garsiai, kad Bredas išgirstų: "Aš nenoriu". Ji vėl sušnabždėjo, šįkart karščiau. Pabaigoje Bredas pagavo žodžius *tavo brolis.* Tuomet Deivas ištiesė rankas, sugriebė už tvoros viršaus ir sklandžiai peršoko anon pusėn. Kiek suspėjo Bredas pamatyti, šitai padarė negyvu, be jokios išraiškos veidu, neskaitant to šiek tiek sunerimusio žvilgsnio. Toliau ėmė lipti Kamė, padedama Odrės ir Sintijos. Kai atsidūrė viršuje, Deivas ištiesė rankas ją pasitikti. Kamė nuslydo į jas, nė nepabandžius saugumo dėlei prisilaikyti tvoros. Bredui toptelėjo, kad šią minutę ji galbūt mielai būtų sutikus nukristi. Dargi nusilaužti sprandą. *Kodėl tu pasiuntei mus čia, mam?* tada sušuko vaikiščias, galbūt nujausdamas, kad jo paties - ir Džimo - nekantrumas eiti niekad nebūtų tapęs jos mintyse lengvinančia aplinkybe. Kamė visados kaltintų save, o jis tikriausiai tam niekad neprieštarautų...

- Bredai? - apsidžiaugė išgirdęs tą balsą, nors retai girdėdavo šį tokį švelnų ir susirūpinusį. - Tu čia, mielasis?

- Čia, Bi.

- Kaip tu?

- Puikiai. Klausyk, Bi, ir tik nepasimesk. Džimas Ridas negyvas. Taip pat Entredžianas, kuris gyveno gatvės apačioje.

Kažkas aiktelėjo, o paskiau Siuzė Geler ėmė klykdama kartoti Džimo vardą. Bredui, emociškai ir fiziškai išsekusiam, tie klyksmai sukėlė veikiau irzulį nei gailestį... ir baimę, kad jie gali prišaukti ką nors dar nemalonesnio nei didžioji katė ar kojotas su žmogiškais pirštais.

- Siuze? - atskriejo iš namo išsigandęs Kimės Geler balsas. Ir tuoj pat sukliko ir ši, it skutimosi peiliuku perrėždama mėnesienos nutviekstą orą: - *Siuuuuu - zeeeeee! Siuuuuuu - zeeeeee!*

- *Nutilk!* - šūktelėjo Džonis. - *Jėzau, Kime, NUTILK!*

O, stebuklas: ji nutilo, bet mergina ir toliau klykė ir klykė, tartum neteisėta santuoka sujungtoji Džuljeta iš penktojo tragedijos veiksmo.

- Dieve mano, - sumurmėjo Odrė. Delnais užsispaudusi ausis, panardino pirštus sau į plaukus.

- Bi, - pro tvorą paprašė Bredas, - užčiaupk tą vištytę. Nesvarbu kaip.

- *DŽIMAI!* - klykė Siuzė. - *OOOO DIEEEVE, DŽIMAI! O DIEEEVE, NE! O...*

Nuskambėjo pliaukšnis. Klyksmai iškart liovėsi. O paskiau:

- Nedrįsk mušti mano dukters! Nedrįsk mušti mano dukters, kale, nesvarbu, kokias idėjas esi pasisėmus iš... iš skatinamosios iniciatyvos*, stora juoda *kale!*

- Oho, laikykit mane, nugriūsiu! - Sintija susigriebė už savųjų dvejaip dažytų plaukų ir tvirtai užsimerkė - it vaikas, nenorįs matyti paskutiniųjų kelių siaubo filmo minučių.

Bredas išsižiojo ir sulaikė kvapą, laukdamas, kad Bi tuoj sprogs it bomba. Tačiau Bi nuleido moters žodžius negirdom ir tyliai šūktelėjo per tvorą:

- Perduodi mums kūną, Bredli? - iš balso atrodė visai rami, ir Bredas dėl to buvo jai dėkingas.

- Aha. Tu, jo motina ir brolis, prilaikykite, kai mes jį perkelsime.

- Gerai, - vis taip pat šaltai, be jokių jausmų.

- Kime? - pašaukė Bredas pro tvoros statinius. - Misis Geler? Kodėl jums negrįžus vidun, mem?

- Taip! - maloniai sutiko Kimė. - Manau, tai gera mintis. Mudvi eisim vidun, tiesa, Siuze? Suvilgysim sau veidus šaltu vandeniu ir pasijusim geriau.

---

* Visuomeninė iniciatyva, skatinanti, kad plačiau būtų reprezentuojamos moterys ir etninės mažumos įvairiose gyvenimo srityse, ypač įdarbinant.

Pasigirdo žingsniai. Šniurkčiojimas rimo, ir tai buvo gerai. O paskiau vėl sustūgo kojotai, ir tai buvo blogai. Bredas atsigręžė per petį ir žaliosios juostos šešėlių tankumyne pastebėjo judančius sidabrinius taškučius. Akys.

- Turime paskubėti, - tarė Sintija.

- Jūs dar nė pusės visko nežinote, - išsiveržė Odrei.

"Kaip tik to ir bijojau", - pagalvojo Bredas. Pasisukęs suėmė Džimą Ridą už pečių. Užuodė silpnus šampūno ir losjono, kuriuo vaikinas rytą trynėsi veidą nusiskutęs, kvapus. Tikriausiai tuo metu galvojo apie mergaites. Džonis nervingai pasižiūrėjo atgal, - į tuos judančius šviesius taškučius, spėjo Bredas, - paskiau pakišo vieną ranką po negyvo bernioko juosmeniu, o kitą - po užpakaliu. Odrė ir Sintija įsitvėrė jo kojas.

- Pasirengę? - paklausė Džonis.

Visi linktelėjo.

- Tad keliam, kai pasakysiu "trys". Vienas, du... *trys*.

Jie pakėlė kūną nelyginant akrobatų kvartetas, atliekantis numerį su suoleliu. Vieną siaubingą mirksnį Bredas pamanė, kad nugarą, pastaruosius dešimt ar apie tiek metų laikiusią gėdingai didelį jo pilvą, surakins. Pagaliau jie užkėlė Džimo kūną ant tvoros. Negyvojo vaikino rankos karojo abipus jos - poza cirko akrobato, prašančio aplodismentų nuostabaus triuko kulminacijoje. Atviri jo delnai kupini mėnesienos.

Bredui atrodė, kad greta Džoniui tuoj tuoj sustos širdis. Džimo galva glebiai kadaravo nuo kaklo. Pusiau ataušusio kraujo lašas nukrito Bredui ant skruosto, kažkodėl jam sukeldamas mintyse sąsają su mėtiniu želė, ir skrandį sugniaužė it žnyplėmis.

- Padėkit mums! - dusdama žioptelėjo Sintija. - Dėl Dievo, *kas nors...*

Viršum bukų tvoros statinių išniro rankos, mirksnį padelsė, paskiau pirštai išsiskleidė ir sugriebė Džimą už marškinių ir šortų juosmens. Ir kaip tik tada, kai Bredas suprato, jog dar sekundė, ir kūno nebeišlaikys (niekad iki šiol jis iš tiesų nesuprato sąvokos *negyvasis svoris*), tasai buvo nutemptas kiton pusėn tvoros.

Pasigirdo sunkus dunksnis, ir iš kiek toliau (nuo Karverių užpakalinio priebučio, spėjo Bredas) vėl atskriejo Siuzės Geler klyksmas.

Džonis pažvelgė į Bredą, ir šis būtų galėjęs prisiekti, kad rašytojas šypsosi.

- Regis, jie išleido jį iš rankų, - sušnabždėjo Džonis. Ranka perbraukė per prakaituotą veidą, paskiau vėl ją nuleido. Šypsena - jeigu tik jos būta - buvo dingus.

- Uf, - atsiduso Bredas.
- Aha, uf, kad tave kur!
- Ei, daktare! - tyliai šūktelėjo Sintija. - Laikykit! Nebijokit, saugiklis nuleistas.

Ji pasistiebus pakėlė šautuvą buože viršun, stengdamasi persverti per tvorą.

- Turiu! - atsišaukė Bilingslis, paskiau tylesniu balsu pridūrė: - Toji moteris ir jos idiotė dukra galiausiai įėjo vidun.

Sintija įsitvėrė tvoros ir lengvai persirito per jos viršų. Odrę prireikė stumtelti iš apačios ir prituręti už klubo, kad nenukristų, bet galop ir ji atsidūrė kitoje pusėje. Jomis pasekė Stivas, pasistojęs kaip ant balnakilpės ant sunertų Bredo ir Džonio rankų, mirksnį pasėdėjo viršuje, laukdamas, kad nors kiek nurimtų skausmas sudraskytuose pečiuose, o paskiau, pakibęs ant tvoros iš Karverių pusės, veikiau nušoko, nei pamažu nusileido ant žemės.

- Aš neperlipsiu, - pasakė Džonis. - Niekaip. Jeigu garaže būtų kopėčios...

Vū-vū-VŪŪŪŪŪŪ! ...VŪ-vū-VŪŪŪŪŪŪ!

Beveik čia pat už jų. Dvejetas vyrų nesąmoningai puolė vienas kitam į glėbį tarsi maži vaikai. Pasukęs galvą, Bredas išvydo beslenkančius artyn šešėlius. Kiekvienas judėjo už poros tų žybsinčių pusmėnulinių taškučių.

- Sintija! - šūktelėjo Džonis. - Paleisk šūvį!

Merginos balsas atskriejo išsigandęs ir dvejojantis.

- Sakot, man vėl sugrįžt per...
- Ne! Ne! Tik šauk į orą!

Ji dusyk nuspaudė gaiduką, šūviai perskrodė orą. Pro tvoros statinius prasismelkė aitrus parako dūmų kvapas. Siluetai, slenkantys artyn per žaliąją juostą, stabtelėjo. Ne atsitraukė, bet nors sustojo.

- Vis dar nusiplūkęs, Džonai? - tyliai paklausė Bredas.

Džonis žiūrėjo į siluetus medžių šešėly. Jo burna buvo perkreipta keistos, netvirtos šypsenos.

- Ne, - atsakė. - Atgavau kvapą. Aš... Ką tu čia sugalvojai?
- O į ką tai panašu? - paklausė Bredas. Jis klūpojo keturpėsčiom prie pat tvoros. - Paskubėk, vyruti.

Džonis užlipo jam ant nugaros.

- Jėzau, - tarė jis, - jaučiuosi kaip Pietų Afrikos prezidentas.

Iš pradžių Bredas, atrodo, nesuprato. Galiausiai, kai pagavo mintį, sukrizeno. Nugarą velniškai skaudėjo, Džonis Marinvilis tartum svėrė mažų mažiausia penkis šimtus svarų, vyrioko batų kulnai, rodės, plėšia duobeles iškankintame stubure, bet Bredas vis tiek nepa-

jėgė sutūrėti krizulio, kad ir kaip stengėsi. Štai baltasis amerikietis, intelektualas, nuo mažumės teisingiausiai auklėtas - rašytojas, kadaise kartu su "Panteromis"* dalyvavęs pobūvyje pas Lenį Bernšteiną** - naudojasi juoduoju žmogumi nelyginant suoleliu pasilypėjimui. Žiauresnį pragarą liberalui sunku ir įsivaizduoti, Bredui netgi kilo mintis suvaitoti ir šūktelti: "Greičiau, masa, jūs žudot šy vargšą vaikyną!", ir jo krizulys mažne perėjo į juoką. Nors ir baiminosi netekti dalies savo aukštyn iškeltos subinės, kurios tykojo tie pasalūnai giraitėje, bet jis vis tiek juokėsi. "Užtrauksiu jam chorą iš "Šaunuolis juodasis Džo"***, pagalvojo Bredas, ir patsai sustūgo it kojotas. Ašaros tryško jam iš akių. Padaužė kumščiu į žemę.

- Bredai, kas tau? - sukuždėjo iš viršaus Džonis.

- Nesvarbu! - vis tebekrizendamas išstenėjo Bredas. - Tik greičiau lipk man nuo nugaros! Viešpatie aukštielninkas, kas tavo per batai? Su pakalom?

Ir pagaliau, o laimė, svoris nuo nugaros atlėgo. Džonis kriuktelėjo, stengdamasis perkelti koją per tvorą. Bredas atsitiesė, išgyvendamas siaubingą akimirką, kai, atrodė, nugarą tuoj vėl surakins, paskiau pakišo mėsingą petį Džoniui po subine. Dar mirksnis, ir išgirdo, kaip Džonis darsyk kriuktelėjo nuo pastangų, o po to šūktelėjo, nušokęs ant žemės.

Taigi Bredas liko visai vienas ir be jokio suolelio pasistoti.

Iš akies įvertino tvoros aukštį ir jam pasirodė, kad tas kokių devyniasdešimties pėdų. Paskiau žvilgtelėjo už savęs ir išvydo, kad siluetai vėl sujudėjo, suglaudindami pusratį aplink jį.

Jis įsitvėrė porą tvoros statinių, ir tuo metu užpakaly kažkas suurzgė. Krūmai sutreškėjo. Bredas vėl žvilgtelėjo per petį ir išvydo padarą, kuris labiau panėšėjo į šermą negu į kojotą... tiktai kad šis iš tikrųjų atrodė kaip prastas vaikiškas piešinys, po teisybei, ne kas daugiau nei skubi keverzonė, kuri kažkokiu būdu atgijo. Visos kojos buvo skirtingo ilgio ir baigėsi bukomis bigėmis, nepanašiomis nei į letenas, nei į pirštus. Atrodė, uodega styro tiesiai vidur nugaros, akys - negyvi sidabriniai skrituliukai, snukis - kiauliškas-mopsiškas. Tiktai

---

* Čia, matyt, kalbama apie "Juodąsias Panteras" - radikalią JAV juodųjų politinę organizaciją, aktyviai pasireiškusią 7-ojo dešimtmečio pabaigoje ir 8-ojo pradžioje.

** Leonard Bernstein - amerikiečių dirigentas, kompozitorius ir pianistas, liberalių politinių pažiūrų.

*** "Old Black Joe" - populiari šio amžiaus pradžios daina apie JAV negrus.

dantys, sakytum, iš tiesų buvo tikri: didžiulės karpytos iltys, kyšančios abipus žvėries nasrų.

Adrenalinas mušė Bredo nervų sistemon, lyg senasis daktaras vienu tų savo švirkštų būtų suleidęs arklišką dozę. Visai užmiršęs nugarą, jis prisitraukė aukštyn, pariesdamas po savim kojas, ir tuo pat metu išgirdo, kaip žvėris puolė. Trenkėsi po pat Bredo kojomis tvoron taip smarkiai, jog ta sudrebėjo. Ir čia Džonis sugriebė Bredą už vieno riešo, Deivas Ridas - už kito, ir jis užsikeberojo ant tvoros viršaus, palikdamas paskui save nemažai odos. Pabandė perkelti kairiąją koją per tvorą ir užkliuvo čiurna už vieno iš bukų statinių. Ėmė kristi, vienas marškinių šonas perplyšo, bebandant jam dešiniąja ranka susiturėti už tvoros viršaus. Tačiau suspėjo laiku pasileisti, kad nesusilaužytų žasto, bet kai nukrito (iš dalies ant Džonio, iš dalies ant savo žavingai apkūnios žmonos), pajuto, kaip iš pažasties srūva kraujas.

- Tu nemanai nulipt nuo manęs, gražuoli? - žavingai apkūni dama paklausė kiek pridusus. - Tai yra, jeigu tik šitai tau nesudarys nepatogumų?

Bredas nušliaužė nuo jų abiejų, sukniubo it maišas, paskiau persivertė ant nugaros. Pažvelgė aukštyn į kažkokias svetimas žvaigždes, išsipūtusias ir mirksinčias it kalėdinės lemputės, tuoj po Padėkos dienos pakabinamas viršum Pagrindinių mažųjų miestukų gatvių. Tai, į ką Bredas žvelgė, tiek pat tikros žvaigždės, kiek jis - Prūsijos karalius... bet vis tiek jos švytėjo ten aukštai, tiesiai jam virš galvos, ir kokia bloga yra padėtis, jeigu netgi dangus dalyvauja prakeiktame suokalbyje?

Bredas užsimerkė, nenorėdamas daugiau jų matyti. Ir tuomet mintyse jam prieš plačiai atmerktas akis - nors tos iš tikrųjų buvo užmerktos - iškilo Keris Riptonas, sviedžiantis jo linkui “Shopper’į”. Išvydo savo paties ranką - tą, kuria nelaikė žarnos - pakylant ir sugaunant laikraštį. *Šaunu, misteri Džozefsonai!* šūktelėjo Keris, nuoširdžiai sužavėtas. Tas balsas atskriejo iš kažkur toli, lyg aidas kanjonu. Kur kas arčiau jis išgirdo stūgesius anapus tvoros, nuo žaliosios juostos (tiktai dabar toji buvo dykumos juosta). Juos palydėjo serija stiprių dunksnių: šernai-kojotai bandė pralaužti tvorą.

Dievuliau!

- Bredai, - išgirdo jis Džonio balsą. Tylų - sprendžiant iš garso kažkur viršum savęs.

- Ką?

- Tu sveikas?

- Sveikas kaip ridikėlis, - atsakė vis dar nepraverdamas akių.

- Bredai.
- Ką?
- Man kilo idėja. Kino filmui.
- Tu maniakas, Džonai, - tarė vis tebeužsimerkęs. Šitaip viskas atrodo geriau. - Bet aš užkibau. Kaip vadinasi filmas, kuriame aš pasirodysiu?
- "Juodieji nemoka įveikti tvorų", - atsakė Džonis ir nusikvatojo visa gerkle. Juokas nuskambėjo iškankintas, pusiau pamišėliškas. - Režisieriumi pakviesiu Marijų Šiknių fon Piblzą. O tave vaidins Levis Fišbernas.
- Žinoma, - Bredas skausmingai atsisėdo. - Mėgstu Larį Fišberną. Labai įtaigus. Pasiūlyk jam iš anksto milijoną. Kas galėtų atsispirti?
- Gerai, gerai, - sutiko Džonis, kvatodamasis taip smarkiai, jog vos pajėgė kalbėti... tačiau jo veidu ritosi ašaros ir, Bredui dingojosi, ne nuo juoko. Nepraėjo dar nė dešimt minučių, kai nedaug trūko, kad Kamė Rid būtų ištaškius jam galvą, ir Bredas įtarė, kad Džonis dar to nepamiršo. Faktiškai Bredas įtarė, kad Džonis apskritai nieko nepamiršo. Be abejo, tai talentas, kuriuo, pasitaikius progai, šis pasinaudos.

Bredas atsistojo, paėmė Bi už rankos ir padėjo jai atsikelti nuo žemės. Dunksniai į tvorą nesiliovė, taip pat ir stūgesiai, pertraukiami gremžiančių garsų, lyg alkani išsigimėliai bandytų prasigraužti pro tvoros statinius.
- Taigi, ką tu apie tai manai? - paklausė Džonis, irgi duodamasis Bredo pakeliamas. Susvirduliavo, atgavo pusiausvyrą ir nusišluostė ašarojančias akis.
- Man regis, kai žibėjo apačioje tie taškučiai, man visiškai puikiai pavyko perlipti tvorą, - tarė Bredas ir apsikabinęs per juosmenį žmoną pažvelgė į Džonį: - Nagi, nagi, baltuk. Pakeliui į sėkmę perkopei per savo pirmą juodąjį, todėl tikriausiai esi visiškai nusibaigęs. Tad eime vidun.

2

Padaras, netvirtai prašokavęs pro vartukus į Tomo Bilingslio galukiemį, priminė vaikišką versiją nuodadančio driežo, kurį Džekas Merdokas šūviu nuneša nuo uolos, rungdamasis taiklumu su Kendžiu maždaug per vidurį "Reguliuotojų". Tačiau driežo galva atrodė it pabėgėlio iš Juros periodo parko.

Jis užšokavo užpakalinio priebučio laiptukais, nuslinko prie tinklelinių durų ir snukiu pastūmė jas. Nieko neįvyko: durys atsidarinėjo

išorėn. Driežas ištiesė savo ropliškąją galvą ir ėmė dantimis krimsti apatinį durų rėmą. Pakako trijų krimsnių, ir gyvūnas atsidūrė senojo daktaro virtuvėje.

Garis Sodersonas tartum iš tolo pajuto puvėsišką dvelksmą sau į veidą. Pabandė jį numoti į šalį, tačiau kvapas tik sustiprėjo. Pakėlė ranką, užčiuopė kažką iš pojūčio panašaus į aligatoriaus odos batą - labai didelį batą - ir atsimerkė. Tai, ką išvydo palinkusį bučinio atstumu viršum jo, spitrijantį mažne su žmogišku smalsumu, atrodė taip groteskiška, jog jis netgi nepajėgė surikti. Driežiško padaro akys buvo ryškiai oranžinės.

"Taigi taip, - pagalvojo Garis, - mano pirmasis rimtas baltosios karštinės priepuolis. A-ū, draugužiai, tiesiai priešaky - "Anoniminiai alkoholikai".

Jis užsimerkė. Pabandė save įtikinti, jog neužuodžia pelkių kvapo, nei girdi monotoniško besivelkančios virtuvės linoleumu uodegos kliksėjimo. Vis tebelaikė šaltą savo žmonos ranką. Tarė sau: "Nieko nėra. Nieko nėra. Nie..."

Nespėjus jam pakartoti trečiusyk (o visiems juk žinoma, kad trys - laimingas skaičius), pabaisa suleido dantis jam į gerklę ir perplėšė ją.

3

Pro atdaras podėlio duris Džonis pastebėjo mažutes pėdas ir dirstelėjo vidun. Elė ir Ralfis gulėjo ant kažko panašaus į futoną*, vienas kitą apsikabinę. Abu kietai miegojo, nors ir trinksėjo už kiemo šūviai, bet netgi ir per miegą jie ne visai buvo ištrūkę iš to, kas dėjosi; jų veideliai buvo išblyškę ir įsitempę, alsavimas tartum teliuškuojantis, primenantis Džoniui verksmą, o Ralfio kojytės trūkčiojo, lyg šis sapnuotų bėgąs nuo ko nors.

Džonis spėjo, kad veikiausiai Elena susirado futoną ir atitempė į podėlį, kad turėtų kur su broliuku atsigulti; tikrai ne Kimė Geler tai padarė. Kimė su dukra vėl užėmė tą pačią vietą prie sienos, tik dabar sėdėjo ne ant grindų, o ant virtuvės kėdžių.

- Ar Džimas tikrai negyvas? - paklausė Siuzė, pažvelgdama į Džonį drėgnomis, blizgančiomis akimis, kai šis paskui Bredą ir Belindą įėjo vidun. - Tiesiog negaliu patikėti, mes žaidėme frisbį kaip visados ir ketinome šįvakar eiti į kiną...

Džonį ji visiškai išvedė iš kantrybės:

---

* Japoniškas čiužinys, tiesiamas ant grindų.

- Kodėl nenuėjus į virtuvės priebutį ir pačiai neįsitikinus?
- Kodėl jūs toks nedoras? - piktai paklausė Kimė. - Galbūt mano duktė daugiau *niekad* neatsigaus po tokios traumos. Ji ištikta *gilaus šoko!*
- Ji ne vienintelė, - atkirto Džonis. - Ir kai jau apie tai...
- Gana, žmogau, mums dar to betrūko, kad imtume kivirčytis, - įsiterpė Stivas Eimzas.
Be abejo, tiesa, bet Džonis nebeėmė galvon. Atkišo rodomąjį pirštą į Kimę, kuri pykčiu degančiomis akimis spygsojo į Džonį.
- Ir kai jau apie tai prašnekome, dar sykį pavadinsite Belindą Džozefson juoda kale - išmalsiu jums dantis.
- O, Dievuliau, tik neįsivaizduokite, kad *jūsų* šūdas nesmirda, - supurškė Kimė ir demonstratyviai užvertė aukštyn akis.
- Liaukitės, Džonai, - sudraudė Belinda ir paėmė jį už alkūnės. - Tuoj pat. Turime svarbesnių dalykų...
- Stora juoda kalė, - metė Kimė Geler, žiūrėdama ne į Belindą, o į Džonį. Nors akys tebedegė, tačiau dabar ji šypsojosi. Ir Džonis pagalvojo, kad gyvenime nėra matęs šlykštesnės šypsenos. - Stora juoda kalė. *Negrų,* - šitai pasakius, ji parodė pirštu sau į dantis pravertoje burnoje, tartum moteris šaradų žaidime bandanti pavaizduoti savižudybę. Duktė apstulbusi žvelgė į motiną. - Na? Girdėjai? Pirmyn. Išmalk man dantis. Pažiūrėsim, kaip tau išeis.
Džonis žingtelėjo priekin, ketindamas kaip tik tą padaryti. Bredas sugriebė jį už vienos rankos, Stivas - už kitos.
- Dink iš čia, kvaiša, - šiurkščiai, sausu balsu riktelėjo senasis daktaras. Šie žodžiai Kimę kažkaip pasiekė, ir ji išgąstingai, negalėdama patikėti, pažvelgė į Bilingslį. - Dink iš čia, tuoj pat!
Kimė atsikėlė nuo kėdės, patraukdama kartu su savimi ir Siuzę. Mirksnį atrodė, kad jiedvi pereis svetainėn drauge, bet Siuzė išsiplėšė iš motinos. Kimė vėl siekė paimti ją už rankos, bet Siuzė traukėsi atatupsta.
- Ką tu čia sugalvojai? - paklausė. - Mudvi einame svetainėn! Toliau nuo tų...
- Tik ne aš, - Siuzė greitai papurtė galvą. - Tu gali eiti, tik ne aš. Aha.
Kimė išpūtė į ją akis, paskiau vėl pažvelgė į Džonį. Jos veidas atrodė liguistas, perkreiptas pagiežingos sumaišties.
- Eikit iš čia, Kime, - Džonis vis dar įsivaizdavo, kaip trenkia kumščiu jai į dantis, bet įsiūtis slūgo, ir jo balsas nuskambėjo bemaž tvirtai. - Jūs nesivaldot.
- Siuze? Eikš. Toliau nuo tų bjaurių žmonių.

Siuzė, visa drebėdama, atsuko motinai nugarą. Džonis nesirengė keisti savo nuomonės apie merginą - vis tiek ji tuščia, lengvabūdė pamaiva... tačiau atrodė stovinti bent vienu dviem nareliais aukščiau mitybos grandinėje.

Pamažu, tartum surūdijęs robotas, Deivas Ridas pakėlė rankas ir apkabino merginą. Kamė tartum buvo bešokanti protestuoti, tačiau nurimo.

- Gerai, - tarė ji aiškiu, santūriu balsu žmogaus, kalbančio per miegą. - Kai tau manęs prireiks, rasi svetainėje, - jos akys sugrįžo prie Džonio, kurį, matyt, laikė visų savo bėdų priežastimi. - O jūs...

- Liaukitės, - griežtai tarė Odrė. Išsigandę visi sužiuro į ją, tačiau tik ne Kimė, kuri įsmuko svetainės tamson. - Nėra laiko šiai *mėšliavai.* Gal ir turime šansą - nedidelį - išsigelbėti, bet jeigu jūs, kvailiai, ir toliau riesitės, mes visi žūsime.

- Kas jūs tokia, mem? - paklausė Stivas.

- Odrė Vailer, - aukšta, ilgų kumelaitiškų kojų, iš po mėlynų šortų atrodančių gana seksualiai, tačiau veidas išblyškęs ir suvargęs. Tas veidas prišaukė Džoniui į mintis Karverio vaikučius, miegančius apsikabinusius vienas kitą, ir staiga jis atitoko bandąs prisiminti, kada paskutinįsyk matė Odrę, praleido su ja dienos dalį. Niekaip nesisekė. Tartum visiškai būtų iškritęs iš įprasto, dyko gatvės gyvenimo.

Mažyti mano Smiti, ūmai prisiminė jis, *mačiau, kaip kandai mamai cycį.* O paskiau prisiminė furgonėlius Vailerių kambariukyje ant grindų, kai jis kurį laiką žiūrėjo su Setu “Bonanzą”. Ir kai jam šitai nušvito, galvoje prasidėjo tartum griūtis. Nusikaltėliai, atrodantys kaip kino žvaigždės. Majoras Paikas, gerietis ateivis iš kosmoso tapęs blogiečiu. Vesterniškas kraštovaizdis. Užvis labiausiai tai. *Jis mėgsta senus vesternus,* tądien pasakė Odrė. Kalbėdama ji pakėlė nuo žemės keletą Seto žaislų. Taip elgiasi žmonės, kai dėl ko nors nervinasi. *“Bonanza” ir “Šaulys” - jo mėgstamiausieji, bet kad ir ką kartotų per kabelinę, jis viską žiūrės. Tai yra, jeigu tik ten būna žirgų.*

- Tai jūsų sūnėnas, Odre, tiesa? Juk Setas visa šitai krečia?

- Ne, - pakėlusi ranką, perbraukė sau per akis. - Ne Setas. O tas, kuris jo *viduje.*

4

- Papasakosiu jums visa, ką galiu, bet laiko turime nedaug. Kovinės Mašinos netrukus sugrįš.

- O kas jų viduje? - paklausė senasis daktaras. - Ar jūs žinote, Od?

- Reguliuotojai. Nusikaltėliai. Mokslinės fantastikos policininkai. O vietovė, kurioje mes gyvename - iš dalies senieji Laukiniai Vakarai, kokius rodo per televiziją, iš dalies Jėgos Koridorius, kuris egzistuoja tik animaciniame filmuke apie dvidešimt trečiąjį amžių, - ji giliai atsiduso ir perbraukė rankomis sau per plaukus. - Aš visko nežinau, bet...

- Supažindinkit mus su tiek, kiek sugebėsite, - paprašė Džonis.

Ji pasižiūrėjo į laikrodį ir susiraukė.

- Sustojęs.

- Manasis irgi, - atsiliepė Stivas. - Spėju, sustoję visų.

- Manau, dar yra laiko, - svarstė Odrė. - Tai yra, noriu pasakyti, aš manau, jog dar per anksti bet kokiems... bet kokiems veiksmams, - netikėtai ji nusijuokė, išgąsdindama Džonį. Atrodo, išgąsdindama juos visus. Tokią reakciją sukėlė ne tiek isteriškas jos juoko atspalvis, kiek tikras jį palydėjęs linksmumas. Išvydusi nustebusius jų žvilgsnius, Odrė susitvardė. - Atleiskite, čia toks tartum sąmojis. Nebūtina jums suprasti. Vis dėlto turime laukti. Jeigu tuo tarpu jisai sugrąžins reguliuotojus, manau, papraščiausiai... teks juos ištverti.

- Ar jie darosi stipresni? - staiga paklausė Kamė. - Tie reguliuotojai, ar jie darosi galingesni?

- Taip, - linktelėjo Odrė. - Ir jeigu tasai, kuris tai daro semiasi energiją iš žmonių, kurie žuvo ten, giraitėje, kitas antpuolis bus dar bjauresnis. Meldžiu Dievą, kad jos nebūtų pasisėmęs, bet, manau, tatai įvyko.

Ji apsidairė aplink, giliai įkvėpė oro ir pradėjo.

5

- Tas, kuris yra Seto viduje, vadinasi Tekas.

- Ar tai demonas, Od? - paklausė senasis daktaras. - Koks nors demonas?

- Ne. Jis neturi jokios... jokios religijos, manau, taip galima pasakyti. Jeigu neskaitytumėm televizijos. Man regis, tai nelyginant auglys. Auglys, kuris turi sąmonę ir mėgaujasi žiaurumu bei prievarta. Tūno Seto viduje jau mažne dvejus metus. Sykį esu girdėjus istoriją apie moterį iš Vermonto, kuri savo virtuvės kriauklėje aptiko vorą, vadinamą Juodąja našle. Jis, matyt, pateko į namus su tuščia dėže, kurią jos vyras parsinešė iš supermarketo, kur dirbo. Dėžė buvo pilna bananų iš Pietų Amerikos. Voras pateko dėžėn kartu su jais, kai buvo pakuojami. Štai maždaug taip, manau, Tekas pateko Tuopų gatvėn. Tiktai čia kalbame apie Juodąją našlę - vorą, turintį balsą. Šis

pašaukė Setą, kai berniukas ir jo šeima važiavo per dykumą. Važiavo per Nevadą. Pajuto jį, pajuto, kad pro šalį važiuoja žmogus, kuriuo galėtų pasinaudoti, ir pašaukė pas save.

Ji pažvelgė į stipriai sunertas ant kelių savo rankas. Kimė Geler dabar jau stovėjo svetainės tarpdury, sudominta pasakojimo. Odrė vėl pakėlė galvą. Kalbėjo ji visiems, tačiau akimis nuolat sugrįždavo prie Džonio.

- Manau, iš pradžių Tekas buvo silpnas, bet ne tiek silpnas, kad suprastų, jog Seto šeima jam kelia grėsmę. Nežinau, kiek jie nutuokė ar įtarė, tačiau tikrai žinau, kad mano paskutinysis pokalbis telefonu su broliu buvo *labai* keistas. Turbūt Bilas būtų galėjęs man daug ką papasakoti... jeigu Tekas būtų jam leidęs.

- Jis tą gali? - paklausė Stivas. - Šitaip kontroliuoti žmones?

Odrė bakstelėjo pirštu savo ištinusias lūpas:

- Tai padarė mano ranka, bet aš jos nevaldžiau.

- Dieve, - pratarė Sintija ir nervingai žvilgtelėjo į peilius, kabančius ant magnetinių laikiklių viršum virtuvinio darbastalio. - Blogai atrodo. *Labai.*

- Galėjo būti blogiau, - pasakė Odrė. - Tekas fiziškai kontroliuoti gali tik iš nedidelio atstumo.

- Kiek nedidelio? - paklausė Kamė.

- Paprastai ne daugiau kaip iš dvidešimties ar trisdešimties pėdų. Toliau jo fiziškas poveikis sparčiai silpsta. *Paprastai.* Tačiau dabar padėtis pasikeitus. Kadangi jis dar niekad nebuvo taip pasikrovęs energijos.

- Tegul ji baigia pasakoti, - pasiūlė Džonis. Juto laiką, bemaž kaip apčiuopiamą daiktą slystant iš jų. Nežinojo, ar šis pojūtis jam persiduoda iš Odrės, ar tiesiog kyla iš jo paties intonacijos, tačiau ne tiek tai svarbu. Laiko liko maža. Dar niekad savo gyvenime neturėjo tokios stiprios nuojautos. Laiko liko maža.

- Ten vis dar gyvena berniukas, - Odrė kalbėjo pamažu, ryškiai pabrėždama žodžius. - Mielas, ypatingas vaikutis, kurį vadina Setu Gerinu. Ir bjauriausia, kad Tekas pasinaudojo tuo, ką vaikas myli, jog galėtų žudyti. Mano brolio ir jo šeimos atveju tą atliko Pėdsekio Strėlė, viena iš motokopų Kovinių Mašinų. Kai tai atsitiko, jie buvo Kalifornijoje, užbaigę kelionę per Nevadą. Nežinau, iš kur Tekas šiame savo vystymosi etape pasisėmė energijos, kad iškviestų iš Seto minčių ir svajų Pėdsekio Strėlę. Setas - pagrindinis energijos tiekėjas, bet Seto negana. Kad galėtų kaip reikiant užsivesti, jos reikalingas daugiau.

- Tai vampyras, tiesa? - paklausė Džonis. - Tačiau siurbia ne kraują, o psichinę energiją.

Odrė linktelėjo.

- Ir jo suvartojamos energijos galima daugiausiai pasisemti, kai kas nors kenčia. Bilo ir jo šeimos atveju galbūt kas nors kaimynystėje numirė ar buvo sužeistas. Arba...

- Arba buvo kas nors, kurį jis pats galėjo sužeisti, - įsiterpė Stivas. - Kokį nors po ranka pasitaikiusį valkatą. Seną girtuoklėlį, stumiantį krautuvinį vežimėlį. Kad ir kas tai buvo, kertu lažybų, mirė su šypsena lūpose.

Odrė liūdnu, iškamuotu veidu pažvelgė į jį.

- Taigi jūs žinote, - tarė.

- Ne tiek jau daug, tačiau tai, ką žinau, sutampa su jūsų žodžiais. Tenai aptikome vieną vyrioką, - atbulu nykščiu Stivas parodė žaliosios juostos pusėn. - Entredžianas jį atpažino. Pasakė nuo vasaros pradžios matęs jį du ar tris kartus gatvėje. Tikriausiai anas pateko į jūsų sūnėno poveikio zoną. Kokiu būdu?

- Nežinau, - atsakė ji nusiminus. - Turbūt aš buvau kitur.

- Kur? - paklausė Sintija. Ji buvo susidariusi įspūdį, kad misis Vailer daugiau iš namisėdų padermės.

- Nesvarbu. Tiesiog vienoje vietelėje, kur pasišalinau. Jūs nesuprastumėt. Esmė ta, kad Tekas nužudė mano brolį Bilą ir likusią jo šeimyną. Ir tam pasinaudojo viena iš Kovinių Mašinų.

- Veikiausiai tuomet jis galėjo groti tik vienu trombonu, bet dabar turi savo žinioje visą orkestrą, tiesa? - paklausė Džonis.

Odrė žvelgė į šalį, kramtydama perdžiūvusias, peršinčias lūpas.

- Herbas ir aš pasiėmėm jį pas save, ir kai kuriuo atžvilgiu - daugeliu atžvilgių - niekados dėl to nesigailėjau. Mes patys negalėjome turėti vaikų. Jis buvo mielas berniukas, tiesiog širdies atgaiva...

- Tikriausiai kas nors mylėjo ir Šiltininę Merę*, - sausu, švogždžiančiu balsu pastebėjo Kamė Rid.

Vis tebekramtydama lūpas, Odrė pažvelgė į ją, paskiau - vėl į Džonį, maldaudama akimis šio supratingumo. Tačiau Džonis *nenorėjo* suprasti, nenorėjo - po viso to, kas įvyko, ypač po to, kai matė siaubingai perkreiptą Džimo Rido veidą, kulkai ištaškant jam smegenis. O paskiau pagalvojo, kad vis dėlto galbūt šiek tiek supranta. Patinka jam tai ar ne.

---

* Typhoid Mary - Merė Malon (Mallon, 1870? - 1938) - airė virėja, kuri, tarnaudama pas nemaža amerikiečių šeimų, užkrėtė vidurių šiltine per 50 žmonių, iš kurių trys numirė. Buvo bacilų nešiotoja, tačiau pati turėjo imunitetą ligos sukėlėjui.

- Geriausi buvo pirmieji šeši mėnesiai ar panašiai. Nors, žinoma, netgi tuomet mudu suvokėme, kad kažkas ne taip.

- Ar buvote nuvedę jį pas daktarą?

- Kokia iš to nauda? Tekas būtų pasislėpęs. Testai nieko nebūtų parodę, beveik esu tikra. O paskiau... vėliau... kai grįžtume namo...

Džonis nužvelgė jos ištinusias lūpas:

- Būtų jus nubaudęs.

- Taip. Mane ir... - Odrės balsas prikimo, nutrūko ir užbaigė ji mažne pakuždom. - Mane ir Herbą.

- Herbas nenusižudė, tiesa? - paklausė Tomas. - Jį nužudė tasai Tekas.

Ji vėlgi linktelėjo.

- Herbas norėjo mus išvaduoti nuo jo. Tekas tą jautė. Ir dar suprato, kad negalės pasinaudoti Herbu tam... tam, ką geidė daryti. Užsiimti seksu... *patirti* seksą... su manimi. Herbas būtų nesutikęs. Tai Teką įpykino.

- Dieve mano, - pratarė Bredas.

- Jis nužudė Herbą ir pasipildė energija. Po šito Setas liko jo vienintelis įkaitas... tačiau Setas jam buvo reikalingas, kad priverstų mane paklusti.

- Nes jūs mylite jį, - pastebėjo Džonis.

- Taip, teisybė, nes aš jį myliu, - jos balse Džonis išgirdo ne iššūkį, bet keistą kankinamą gėdą. Sintija padavė jai popierinį rankšluostį, bet Odrė paėmusi tik laikė rankoje, tartum nežinodama, ką su tuo veikti. - Taigi tam tikra prasme turbūt kalta mano meilė dėl to, kas atsitiko. Baisu, bet veikiausiai tiesa, - Odrė ašarojančias akis nukreipė į Kamę Rid, kuri sėdėjo ant grindų apsikabinus per pečius savo likusįjį sūnų. - Aš niekad nemaniau, kad iki to prieis. Patikėkite. Netgi po to, kai jis išgujo Hobartus ir nužudė Herbą, visai nenutuokiau apie jo galias. Kiek tos galios *toli sieks*.

Kamė pažvelgė į ją, tačiau tylėjo, akmeniniu veidu niekuo neišsiduodama.

- Po Herbo mirties Setas ir aš gyvenome ramiai, - tęsė Odrė. Džonis pagalvojo, kad tai buvo pirmas aiškus melas, nors galbūt ir anksčiau sykį ar du prasilenkė su tiesa. - Setui aštuoneri, bet dėl mokyklos problemų nėra. Aš vykdau tam tikrus namų mokymo programos reikalavimus ir kartą per mėnesį siunčiu užpildytą formą į Ohajo švietimo valdybą. Po teisybei, tai tik juokai. Setas vien žiūri ir žiūri per televiziją filmus ir laidas vaikams. Tai jo *tikrasis* švietimas. Jis žaidžia smėliadėžėje, valgo - daugiausia hamburgerius su franko-

amerikietiškaisiais spageti - ir geria vien tik šokoladinį pieną, kurį jam sutaisau. Dažniausiai tai *būdavo* Setas, - ji maldaujamai pažvelgė į juos. - Dažniausiai *būdavo*. Tiktai kad... visą tą laiką... viduje tūnojo Tekas. Augdamas. Leisdamas savo šaknis vis giliau ir giliau. Skverbdamasis į jį.

- Ir jūs nenumanėte, kad šitai dedasi? - paklausė Kamė iš tarpdurio. - O, palaukite, aš užmiršau. Jis nužudė jūsų vyrą, bet jūs paprasčiausiai neatsižvelgėte į tai, tiesa? Veikiausiai palaikėte nelaimingu at...

- *Jūs nesuprantate!* - Odrė mažne rėkė. - Nežinote, kaip buvo gyventi su juo, ir su tuo, kuris jo viduje! Išoriškai tai būdavo Setas, ir kai man kildavo kokia nors mintis, kurios pakankamai gerai neužmaskuodavau, staiga pasijusdavau vis atsimušanti į sieną - tartum prisukamas žaisliukas, kurį stengiasi sudaužyti juo žaidžiantis vaikas. Ar trankydavau sau per veidą, arba žnaibydavaus... na... odą...

Dabar ji pasišluostė popieriniu rankšluosčiu, bet ne ašaras akyse, o prakaitą nuo kaktos.

- Sykį jis privertė mane nukristi nuo laiptų, - toliau pasakojo ji. - Tai atsitiko praeitais metais apie Kalėdas. O aš tik jam pasakiau, kad liautųsi naršęs paketus po eglute. Suprantate, maniau, kad kalbuosi su Setu, kad Tekas nulindęs giliai vidun. Užmigęs. Nugrimzdęs į žiemos miegą. Ar dar kažin ką veikiąs. Paskiau išvydau, kad jo akys per tamsios, visai ne Seto akys, bet jau buvo per vėlu. Atsikėliau nuo kėdės ir užkopiau laiptais. Nepajėgiu jums pasakyti, į ką tai panašu, kaip baisu... lyg būtumei keleivis automobilio, kurį vairuoja maniakas. Viršuje apsisukau ir tada paprasčiausiai... nužengiau nuo laiptų aikštelės. Lyg nuo tramplino baseinan. Aš nieko nesusilaužiau, nes paskutinę sekundę jisai sušvelnino kritimo smūgį. O gal tai padarė Setas. Šiaip ar taip, stebuklas, kad nenusilaužiau rankos ar kojos.

- Ar sprando, - pridūrė Belinda.

- Aha, ar sprando. Noriu tik pasakyti, kad taip, aš mylėjau jį, bet baisėjaus to, kuris jo viduje.

- Setas buvo masalas, o Tekas rimbas, - pastebėjo Džonis.

- Tikrai taip. O be to, aš turėdavau kur pasišalinti. Kai visa tapdavo pernelyg beprotiška, Setas man *padėdavo,* aš žinau. Taigi laikas paprasčiausiai slinko. Kaip sergantiems vėžiu. Tu tęsi visa po senovei, nes kito pasirinkimo nėra. Pripranti prie tam tikro skausmo ir baimės lygmens ir manai, kad šiame taške jis nusistovės, *privalo* nusistovėti. Aš visai neįtariau, kad jis planuoja šitai. Patikėkite manimi. Dažniausiai man pasisekdavo užmaskuoti savo mintis nuo jo. Man

niekad neatėjo galvon, kad Tekas gali turėti minčių, - *planų,* - kuriuos slepia nuo *manęs.* Jis laukė... O paskiau, manau, prie namų pasirodė tas valkata, kai manęs čia nebuvo... kai lankiau savo draugę, Dženę... ir tada...

Ji nutilo, aiškiai stengdamasi susitvardyti, nusiraminti.

- Tas košmaras, į kurį patekome - tai "Reguliuotojų", jo mėgstamiausio vesterno, ir "Motokopų 2200", mėgstamiausio animacinio serialo, derinys. Ypač vieno epizodo iš pastarojo - apie Jėgos Koridorių. Mačiau jį daug sykių. Setas jį persirašė ne į vieną, o netgi į tris vaizdajuostes. Kaip animaciniam filmukui, šis epizodas labai baisus. Labai įtaigus. Setui įvarė siaubą - pirmąsyk išvydęs "Jėgos Koridorių", po to tris naktis iš eilės prisišlapino lovon. Tačiau tas epizodas taip pat Setą itin smagiai nuteikė. Daugiausia todėl, kad nuolatiniai serialo herojai, geriečiai ir blogiečiai, susivienija, kad galėtų sunaikinti baisius ateivius, besislepiančius Jėgos Koridoriuje. Tie ateiviai tūno kalnuose, kuriuos Pulkininkas Henris iš pradžių palaiko energijos generatoriais, ir toji dalis, kurioje šie išsiveržia iš kokonų ir užpuola motokopus, galėtų pergąsdinti bet kurį. Tiktai aš manau, kad šiame "Jėgos Koridoriaus" atkartojime kokonai - tai mūsų *namai.* O *mes...*

- Mes - baisieji ateiviai, - užbaigė Džonis ir linktelėjo. Visa įgyja siaubingai aiškią prasmę. - Ir, spėju, labiausiai abiem Seto - ar to kito - dalim patrauklu - priverstinis apsijungimas. Arba tu su mumis, arba... Vaikams patinka tokia pažiūra, nes išvaduoja juos nuo būtinumo vertinti dalykus, o daugelis jų šioje srityje ne itin stiprūs.

Odrė irgi linktelėjo.

- Taip, skamba įtikinamai. Štai ir personažai iš "Reguliuotojų", geriečiai ir blogiečiai, visados sutardavo su motokopais Seto fantazijose, kai žaisdavo smėliadėžėje. Netgi šerifas Striteris ir Džebas Merdokas sutardavo, nors filme jie - mirtini priešai.

- Ar tai, kas dabar dedasi - Setui vis dar žaidimų fantazijos? - paklausė Džonis. - Kaip manote, Od?

- Kategoriškai negaliu teigti. Mat sunku žinoti, kur baigiasi Tekas ir prasideda Setas... tą gali tarytum pajausti. Suprantate, tam tikrame lygmeny veikiausiai Setas ne toks jau kvailas - kaip vaikas, sulaukęs aštuonerių ar devynerių metų, ne toks jau kvailas, kad patikėtų Santa Klausu... Bet mums taip nesinori atsisakyti šitų fantazijų, tiesa? Yra tokios... - trumpam Odrė nutilo, apatinė jos lūpa virptelėjo ir tuoj vėl sutvirtėjo. - Yra tokios mielos, bent pačios geriausiosios iš jų, kurios padeda mums įveikti sunkumus. Tekas leido Setui prasukti sa-

vo fantazijas platesniame ekrane nei daugeliui iš mūsų tai įmanoma, štai ir viskas.

- Po šimts, jis rengiasi jas prasukti virtualioje realybėje, - pastebėjo Stivas. - Tai, ką jūs pasakojate - pats gryniausias žaidimas virtualioje realybėje.

- Esama ir kitos galimybės, - paprieštaravo Odrė. - Galbūt Setas nepajėgia Teko sutūrėti ar bent įjungti stabdžius. Galimas daiktas, Tekas Setą surišo, užkimšo burną ir įmetė drabužių spinton.

- Jeigu Setas *galėtų* sutūrėti Teką, ar jis tą padarytų? - paklausė Džonis. - Kaip manote? Ką *jaučiate?*

- Esu tikra, kad sutūrėtų, - iškart atsakė Odrė. - Esu tikra, kad kažkur giliai savo viduje jis yra pasibaisėjęs. Kaip Peliukas Mikis "Fantazijoje", kai šluotos tampa nebevaldomos.

- Tarkime, jūs teisi. Tarkime. Tekas pats vienas valdo visa tai, kas dabar mums nutinka. Kodėl jis tą daro? Kokia jam iš to nauda? Kuo apsimoka?

- *Anam,* - pataisė Odrė, kaip Džoniui pasirodė, visiškai nesąmoningai nutaisydama pasibjaurėjimo grimasą. - Anam, ne jam.

- Gerai, tebūnie *anam.* Seto akimis Tuopų gatvė - Jėgos Koridorius, namai - kokonai, o mes visi - blogi ateiviai, gyvenantys juose. Tai šaudynės Laukinių Vakarų koralyje, tik čia jo kosminė versija. Tačiau ką Tekas iš to laimi?

- Tai, kas jam padėtų pasiekti savo, - atsakė Odrė, ir Džoniui staiga prisiminė senas "Bitlų" posmas: *Ką regi tu, kai šviesą išjungi? Nesakysiu, priklauso tik man.* - Manau, fantazijos visad buvo skiriamos vien Setui - tokiu būdu Tekas vagia iš Seto galias, šitaip papildydamas savąsias. Tekui... man regis, Tekui patinka tai, kas dedasi mums.

Virtuvėje įsiviešpatavo tyla.

- Patinka, - pagaliau prašneko Belinda. Kalbėjo patylom, tartum viską svarstydama. - Ką turite galvoje - *patinka?*

- Kai mes kenčiame. Kentėdami kažką atiduodame, kažką... ir Tekas šitai sulaižo it ledus. O kai mes mirštame, tuomet dar geriau: jam nebereikia laižyti. Gali tiesiog ryti syvus.

- Vadinasi, mes - užkandis, - pastebėjo Sintija. Šitą norite pasakyti? Kad Setui mes - videožaidimas, o tam Tekui - užkandis.

- Daugiau nei užkandis, - pataisė Odrė. - Tik pagalvokite, kas maistas yra mums: energijos šaltinis. Tekas *kuria,* štai ką Setas man pasakė. *Kuria* ir *stato.* Nemanau, kad dykuma, kur Setas jį pasigavo - tai šio namai. Veikiau kalėjimas. Gal kaip tik namus galų gale jis stengiasi sau atkurti.

- Sprendžiant iš iki šiol pamatyto, nebenoriu netgi lankytis jo kaimynystėje, ką jau kalbėti apie gyvenimą šalimais, - pakomentavo Stivas. - Iš teisybės...

- Gana, - šiurkščiai ir nekantriu balsu pertraukė jį Kamė. - Kaip mums jį nužudyti? Pasakėte, kad būtų galima rasti būdą.

Odrė sukrėsta pažvelgė į ją.

- Jūs nenužudysite *Seto,* - griežtai pasakė ji. - Niekam nevalia nužudyti *Seto.* Galite išmesti šią mintį iš galvos. Jis tik nekaltas mažylis berniukas...

Kamė pašoko ir sugriebė Odrę už pečių pirmiau, nei Džonis suspėjo jai sukliudyti.

- Pasakyk tai Džimiui! - šūktelėjo apstulbusiai Odrei į veidą. - Jis negyvas, mano sūnus negyvas, tad neverkšlenk apie tai, koks tavo sūnėnas nekaltas! *Nedrįsk!* Tas šlykštynas jo viduje - nelyginant kaspinuotis arklio pilve! *Jo viduje!* Ir jeigu jis neišeis...

- Betgi jis išeis! - tarė Odrė. Buvo jau besusitvardanti, kalbėjo vėl ramesniu balsu. - Išeis!

Kamė pamažu atleido gniaužtus, nors dar buvo matyti, kad netiki Odrės žodžiais. - Kaip? Kada?

Nespėjus Odrei atsakyti, įsiterpė Kimė:

- Girdžiu kažkokį ūžesį. Lyg dirbtų elektros motorai, - ir garsiau, virpančiu balsu pridūrė. - O Dieve, jie grįžta.

Dabar ir Džonis išgirdo. Toks pat elektriškas ūžesys, kokį girdėjo anksčiau, tiktai garsesnis. Kažkoks labiau pritvinkęs galios. Grėsmingesnis. Jis žvilgtelėjo į rūsio duris ir nusprendė, kad jau turbūt per vėlu bandyti ten slėptis, ypač kai podėlyje miega dvejetas vaikų.

- Gulkitės, - paliepė jis. - Visi gulkitės ant grindų.

Džonis išvydo, kaip Sintija paėmė Stivą už rankos ir ne visai tvirtu pirštu parodė į atviras podėlio duris. Stivas linktelėjo, ir abu įėjo vidun pridengti vaikų savo kūnais.

Ūžesys stiprėjo.

- Melskitės, - staiga pasakė Belinda. - Visi melskitės.

Bet Džonis buvo pernelyg išsigandęs, kad pajėgtų melstis.

Iš Odrės Vailer dienoraščio:

1996, vasario 7.

Pastebėjau kai ką įdomaus, tai galėtų būti raktas, padėsiantis nustatyti, katras iš judviejų kiekvienu duotuoju momentu yra šeimininkas kūno, kuriuo dalijasi. Abiems jiems labai patinka Kasandros

Stailz žaislinė figūrėlė, tačiau Tekui ji patinka mažne perdėm seksualiai. Glosto jos plastikines krūtis ir vedžioja pirštais po plastikines kojas. Prieš dvi dienas mačiau, kaip sėdėjo ant laiptų ir laižė jos mėlynųjų šortų šakumą, tuo pat metu patirdamas erekciją (sunku to nepastebėti, kai visas dienas mūvi vien apatinukėmis). Ir, žinoma, tas faktas, kad nori, jog aš nešiočiau Kasės stiliaus drabužius, ir kad privertė mane nusidažyti plaukus raudonai kaip Kasės Stailz (beje, siaubingo atspalvio) taip pat neprasprūdo man pro akis.

Antra vertus, Setas... kai tatai būna Setas... kartkartėmis tik glaudžia prie savęs Kasės figūrėlę ar glosto jos pastirusius raudonus plaukus, arba bučiuoja jai skruostus. Įsivaizduoja, kad jinai - jo motina. Neaišku, iš kur aš tai žinau, tačiau žinau.

Turiu liautis rašius. Vėl verkiu.

DVYLIKTAS SKYRIUS

DESPERACIJA, PAGRINDINĖ GATVĖ/ REGULIUOTOJŲ LAIKAS

Kaip ir per ankstesnįjį antpuolį, furgonai pasirodė nelyginant fantomai, tačiau šįsyk jie išniro ne iš ūko, o iš vėjo nešiojamų dykumos dulkių, tviskančių it sidabru austas brokatas šauniojo kaubojaus misterio Mėnuliuko spindesy.

Pirmas važiuoja Svajonių Laivas, prie vairo Kendis kaip paprastai su atlenkta kavaleristiškąja skrybėle, o pati Kasė sėdi greta jo. Ant stogo smagiai sukasi širdukės pavidalo radaro lėkštė. Tartum ant kekšyno stogo, būtų pasakęs Džonis Marinvilis, jeigu būtų pamatęs ją, bet jis nemato, nes guli Karverių virtuvėje ant grindų, šalimais senojo daktaro, sunėręs rankas sau viršum galvos ir kietai užsimerkęs, o jo veidas - nelyginant žmogaus, laukiančio prasidėsiant Armagedoną, ir dargi labai greitai.

Svajonių Laivas į dulkėtą Desperacijos Pagrindinę gatvę neįsuka iš Hiacintų gatvės; tos nebėra. Kur kadaise ji ėjo, dabar driekiasi suplūkta dykuma, lygi, bemaž be ryškesnių orientyrų... kaip ir dangus tenlinkui virš jos - beveik visai be žvaigždžių. Sakytum, Kūrėjas, nukreipęs savo žvilgsnį į pietus už šios menkos kuopelės namų plytinčių tyrų, prarado didžiumą turėto įkvėpimo.

Trumpi Svajonių Laivo sparnai iškišti, ratai - iš dalies įtraukti; jisai sklendžia oru kokias tris pėdas aukščiau gatvės provėžų. Variklis tolygiai dudena. Mašina slenka pro "Ledi Dei" prie gatvės kampo, ir tuo metu prasiveria šaudomųjų angų diafragmos. Pro vieną jų laukan išslenkia Laura Demot iš "Reguliuotojų". Savo gležnose rankose laiko ne "derindžerį", o medžioklinį šautuvą. Paprasčiausią dvivamzdį. Bet kai paleidžia iš jo šūvį, garsas toks, lyg trinkteltų reaktyvinis sviedinys. Šį trinksnį palydi trumpas, šaižus kauksmas, ir priekinė dalis salūno susprogsta. Oran išlekia švaistinės pusdurės, mirksnį jos pašėlusiai vartosi ore ir *iš tiesų* atrodo lyg švaistikliai. Akimirką oras viršum salūno likučių sumirguliuoja lyg nuo karščio bangos, ir tą vieną akimirką, jeigu tik kas nors būtų žiūrėjęs, būtų išvydęs už salūno "Ledi Dei" šmėkštelint nelyginant dvigubos ekspozicijos fotografiją parankiąją "E-Z" krautuvėlę - tokią pat perpus sugriautą ir liepsnojančią.

Paskui Svajonių Laivą seka Pėdsekio Strėlė, o už jos - Laisvė. Pastarosios poliarizuoti stiklai vėl nusileidžia. Majoras Paikas, gerasis kanoplietis, tapęs blogiečiu, šiuo metu sėdi prie Baunčio furgono vairo, bet be konfederato uniformos ir skrybėlės (su šia dabar Kendis; reguliuotojai nuolat keičiasi aksesuarais ir atskiromis uniformos dalimis, čia ir yra tam tikras įdomumas). Majoras vėlei vilki spalvas kaitaliojančiu motokopų kombinezonu, be skrybėlės, gerai matyti mohavkiška* šviesių jo plaukų ševeliūra. Šalia Majoro navigacijos kabinoje sėdi gauruotas žilas traperis, jau Džonio pastebėtas anksčiau: Seržantas Matisas, Džeko Merdoko pagrindinis padėjėjas po to, kai buvo sumuštas ir pateko nelaisvėn kapitonas Kandelas.

Kolio Entredžiano namo vietoje - skrybėlaičių parduotuvė "Dvi seserys", kur gali rasti Visa, Kas Puikiausia Moterų Madoje. Seržantas išsilenkia pro langelį, nusitaiko šautuvu į parduotuvę ir nuspaudžia gaidukus. Vėl dvigubas trenksmas, tasai pratisas šaižus kauksmas, tartum smingančios tiesiai į taikinį bombos.

- *Liaukitės!* - surinka Siuzė. - *O, tegul kas nors PRIVERČIA TAI LIAUTIS!*

Viršutinė "Dviejų seserų" dalis išsilaksto lentų, plytgalių, stiklo šukių, vinių fontanu. Vėl tasai oro mirgulys, tankus it kolibrio sparno plevenimas, ir jame šmėkšteli Entredžiano namas, netgi Kerio Riptono dviratis ir plastikine plėvele uždengtas kūnas, virpantis tarsi miražas, kuriuo dabar tapo. Paskiau namas išnyksta ir pasilieka tik "Dvi seserys" (kur "Reguliuotojuose" mes pirmąsyk išvystame Laurą Demot, auksinės širdies salūno merguželę, slapčia perkančią medžiagą bažnytinei suknelei), pusė parduotuvės stogo nunešta, visi langai išdužę.

Nuo prastųjų žemių pusės (kur vien pelynai ir didžiuliai vienas ant kito suvirtę rieduliai, kokie vaizduojami animaciniuose filmukuose), šiauriau Tuopų gatvės, kur dabar nebėra Lokių gatvės, pasirodo Rūtis-Tūtis, sidabrinė Kovinė Mašina. Prie vairo Rūtis, jo akys mirkčioja tai užsižiebdamos, tai užgesdamos it šviesoforai; greta su nerūpestinga šypsenėle veide sėdi Mažylis Džo Kartraitas, rankose spausdamas medžioklinį šautuvą, kurio buožė nusagstyta futuristiško piešinio chrominiais blizgučiais. Tuoj pat įkandin Rūčio-Tūčio seka Teisingumo Važyklė, o už šios - elektriškai dūzgiantis košmaras. Kauliškai boluojančioje mėnesienoje Mėsavežis atrodo tartum įsuptas į juodą šilką. Prie valdymo pulto Beveidis, prie navigacinio - Grafienė Lili; seksualiai žėri pilkame it mergelės vampyrės veide jos

* Mohavkai - viena iš Šiaurės Amerikos indėnų irokėzų genčių.

akys. Džekas Merdokas aukščiau jų, Lemties Bokštelyje, iš kur patogiausia šaudyti.

Nes jis pats niekšiškiausias.

Taigi prasideda paskutinioji Kovinių Mašinų ataka, trejetas furgonų įsuka Jėgos Koridoriumi iš šiaurės, trejetas - iš pietų. Bjauriai sustiprinti šūvių sprogesiai drebina orą; iš anų ginklų paleistos kulkos švilpia it škotiškų raganų pulkas. Galvijų varovų viešbutis (anksčiau - Sodersonų namas) sudrebinamas iš pamatų, kairioji pusė iš pradžių smukteli, o paskiau įgriūva, pasišiaušdama lentomis ir šipuliais. Gretimas namas šiauriau jo - drėbtinio molio statinys, kurio Bredas Džozefsonas niekaip nebūtų atpažinęs kaip savojo dviejų lygmenų būsto - tartum susprogsta iš vidaus, išsilakstydamas į visas puses dantytais medgaliais ir sauso molio gabalais.

Kitoje gatvės pusėje Vorelo "Maisto ir namų apyvokos prekės" (kadais Bilingslio namas; Sodersonų lavonai tyso praėjime tarp išsipūtusių maišų) paaukštintasis fasadas sugriūva nuo serijos šūvių, paleistų iš Teisingumo Važyklės - kiekvienas jų skrieja su mortyros sviedinio garsu. Vairuoja Pulkininkas Henris; pusiau išlindęs pro šaudomąjį liuką tratina Čakas Norisas, žinomas taip pat ir Šaulio pravarde. Greta - jo sūnus, išsižiojęs iki ausų.

- Puikūs šūviai, tėt! - sušunka jis, o tuo tarpu nuo rūkstančių paaukštintojo fasado lentų užsidega per dešimtmečius už jo nusėdusios dulkės. Netrukus liepsnos visas pastatas.

- Dėkui, sūnau, - atsako Lukas Makeinas ir nukreipia savąjį raketiniais sviediniais šaudantį "Vinčesterį" į Lušano kinų skalbyklą. Toji, o kadais Piterio ir Merės Džeksonų namas, buvo jau gerokai suniokota Rūčio-Tūčio, tačiau Šaulio tai nesustabdo. Įsijungia ir jo sūnus, šaudydamas iš pistoleto. Pastarasis nedidelis, bet kiekvienas šūvis nugriaudi it paleistas iš bazukos.

Pasibaigus antpuoliui, viršum pagrindinės gatvės pakimba parako dūmai. Keletas namų vakarinėje gatvės pusėje - plaušaplytė hasienda, kur kadais gyveno Geleriai, rąstų pirkia, kur Ridai buvo susisukę lizdelį, molio drėbtinė, kurią kadais Bredas ir Belinda vadino savo namais - buvo beveik visiškai sugriauti. Galvijų varovų viešbutis tebestovėjo, - daugiau ar mažiau, - taip pat ir "Dvi seserys" rytinėje pusėje, bet iš Vorelo maisto prekių parduotuvės kaip ir Oulo apygardos krautuvėlė (anksčiau - Hobartų sodyba) netrukus liks vien vėjo blaškomi pelenai.

Tiktai vienintelis namas rytinėje gatvės pusėje išlieka toks pat kaip ir iki pasirodant reguliuotojams. Tai Karverių sodyba. Po

ankstesnės atakos jo lentinėje apkaloje likę kulkų pramuštos skylės ir išdaužyti langai, bet šio antpuolio metu jis visiškai nepaliestas.

Svajonių Laivas, Pėdsekio Strėlė ir Laisvė pasiekė šiaurinį galą to, kas pirma buvo du šimtai keturiasdešimtasis Tuopų gatvės kvartalas. Rūtis-Tūtis, Teisingumo Važyklė ir Mėsavežis atsiduria pietiniame gale. Šaudymas silpsta ir galop liaujasi. Žmonės Karverių name girdi ugnies treškesį anapus tvoros, - tai dega Vorelo maisto ir namų apyvokos prekių parduotuvė, kurią jie vis tebelaiko senojo daktaro bungalu, - bet šiaip tvyro visiška rimtis, kuri tartum balzamas vis dar nuo šūvių skambančioms jų ausims. Išgyvenusieji siaubą atsargiai pakelia galvas.

- Kaip manote, jau baigėsi? - klausia Stivas tonu žmogaus, vengiančio atvirai pasakyti, jog nebuvo taip blogai, kaip jis tikėjosi... tačiau tą manančio.

- Mes turėtume... - pradeda Džonis.

- Aš vėl juos girdžiu! - sušunka Kimė Geler iš svetainės. Moters balsas spigus, mažne isteriškas, bet visiems kitiems nėra pagrindo ja netikėti; šiaip ar taip, ji - arčiausiai gatvės. - Tas baisus ūžesys! *Sustabdykite jį!* - Išsprogusiomis ant kaktos akimis, paklaikus, Kimė įpuola pro duris virtuvėn. - *Sustabdykite jį!*

- Gulkis, mam! - sušunka Siuzė, bet pati nepasijudina nuo Deivido Rido, kuris guli šalia, viena ranka ją apkabinęs, o kitą (kuri nemaloniajai merginos mamelei nematoma) uždėjęs ant krūties. Siuzė visai neprieštarauja dėl tos rankos; tiesą sakant, nenorėtų, kad vaikinas ją patrauktų.

Siaubas ir podraug bemaž motiniškas rūpestis dėl likusio gyvo dvynio pirmąsyk gyvenime sužadino merginai geismą. Ir viena, ko ji iš tiesų trokšta - tai dabar tuoj pat atsidurti su Deivu kokioje nors vietelėje, kur juodu niekieno nevaržomi galėtų nusimauti kelnaites.

Kimė nuleidžia dukters žodžius negirdomis. Prieina prie Odrės, sugriebia šią už plaukų, atlošdama galvą ant grindų.

- Priversk jį liautis! - surinka į išblyškusį Odrės veidą. - *Jis tavo giminietis, tu jį čia atsigabenai. TAD PRIVERSK JĮ LIAUTIS!*

Belinda Džozefson sureaguoja greitai. Nespėjus Bredui nė mirktelt, ji pašoka nuo grindų, perbėga per virtuvę ir sugriebus užlaužia Kimei Geler laisvąją ranką už nugaros.

- *Oi!* - suklinka Kimė, iškart atgniauždama pirštus, panardintus į plaukus. - *Oi, paleisk! Paleisk, tu, juoda ka...*

Kaip vienai dienai, Belinda ganėtinai jau soti rasistišku mėšlu ir, Kimei nespėjus baigti, užlaužia šios ranką dar aukščiau. Siuzės mamelė, kuri remia skautiškąsias mergaičių organizacijas ir niekad tuš-

čiomis rankomis nenusiunčia nuo durų moteriškės, renkančios aukas "Vėžio draugijai", žviegia it fabriko sirena darbui pasibaigus. O Belinda ją apsuka ir keliu stukteli į užpakalį. Kimė paknopstom išlekia svetainėn ir atsitrenkia į sieną. Aplink krenta savo liūdnon lemtin dar išlikusios hiumeliškojo porceliano figūrėles.

- Taigi, - dalykišku tonu sako Belinda. - Pati šitai užsidirbo. Aš nepakęsiu tokio...

- Neimkit galvon, - pertraukia jį Džonis.

Ūžesys dabar garsesnis - garsesnis negu bet kada anksčiau, pastoviu motociklišku ritmu, lyg netoliese veiktų galingas elektros transformatorius.

- Gulkitės, Bi. Tučtuojau. Visi gulkitės. Stivai, Sintija? *Pridenkite tuos vaikus!* - bemaž atsiprašomu tonu jis kreipiasi į Seto Gerino tetą. - Ar jūs negalite priversti jį, kad liautųsi, Od?

Ši papurto galvą:

- Tai *ne* jis. Dabar tai ne jis. Čia Tekas.

Prieš nuleisdama galvą vėl ant grindų, suspėja pagauti į ją nukreiptą Kamės Rid žvilgsnį, ir tasai šaltas žvilgsnis baugina labiau, nei visi Kimės Geler riksmai ir kibimas į plaukus. Tai *rimtas* žvilgsnis. Jame jokios isterijos, tik neslepiamas noras žudyti.

Tačiau ką gi Kamė norėtų nužudyti? Ją? Setą? Abu? Odrė nežino. Tiktai žino, kad negali pasakyti kitiems, ką ji padarė prieš palikdama namus, tokį paprastą dalyką, kuris galbūt išspręstų tiek daug... *jeigu tik*... Jeigu tik atsivers, kaip ji tikisi, laiko langas; jeigu ji pasielgs teisingai, kai tai įvyks. Negali pasakyti jiems, kad yra vilties, nes jeigu Tekui pavyks pasiekti ir pagauti jų mintis, visos viltys žlugs.

Burzgesys stiprėja. Pagrindine gatve vėl rieda Kovinės Mašinos. Svajonių Laivas, Pėdsekio Strėlė ir Laisvė, buvę arčiau Karverių namo, pasiekia jį pirmieji. Jie sustoja viena linija, raudonoji Pėdsekio Strėlė su Gyvačių Medžiotoju prie vairo - vidury, blokuodamas įvažiuojamąjį keliuką, ant kurio guli negyvas (ir atrodo kur kas prasčiau, nes jau praėjo šiek tiek laiko) šios valdos šeimininkas. Kitas trejetas - Rūtis-Tūtis, Teisingumo Važyklė ir Mėsavežis - prisiartina nuo pietinio gatvės galo ir prailgina važiuoklių rikiuotę.

Karverių namas (matyt, ironija - jis rančos stiliaus) dabar visiškai atkirstas Kovinių Mašinų. Iš šaudomojo Svajonių Laivo lizdo Laura Demot nusitaiko į išdaužtą panoraminį langą; iš Pėdsekio Strėlės šaulių vietų Hosas Kartraitas ir labai jaunas Klintas Istvudas - po teisybei, čia įsikūnijęs į Roudį Jeitsą iš "Rimbo" - taip pat nukreipę ginklus į namą. Džebas Merdokas stovi Mėsavežio Lemties Bokštelyje su

dviem šautuvais, kurių kiekvieno vamzdis nupjautas keturis colius aukščiau atlaužtų gaidukų, buožes įrėmęs į klubus. Jis plačiai šypsosi, veidas Rorio Kolhauno - aktoriaus karjeros viršūnėje.

Stogo liukai su trenksmu atsilapoja. Kaubojai ir ateiviai iš kitų planetų užima likusias šaudomąsias pozicijas.

- Dievaži, tėt, panašu, čia varžybos "kas pataikys į kalakutą"! - sušunka Markas Makeinas ir šaižiai nusikvatoja.

Rūt-rūt-rūt!

- NUTILK, RŪTI! - choru sušunka visi ir juokiasi.

Išgirdus tą juoką, kažkas Kimės Geler viduje smarkiai įtempta galiausiai nutrūksta. Ji svetainėje pašoka ant kojų ir žengia prie tinklelinių durų, už kurių vis tebeguli Debė Ros. Kimės sportukai grikši per "Bandutės" Karver taip vertinto hiumeliškojo porceliano šukes. Motocikliškas garsas gatvėje - tasai keistas *brum-brum-brum,* lyg plaktų kokia nors elektrinė širdis - varo ją iš proto. Ir vis dėlto lengviau susikoncentruoti į šį garsą, negu galvoti apie tai, kaip toji įžūli negrė iš pradžių vos nesulaužė jai rankos, o paskiau lyg maišą skalbinių ar dar ką nors ištrenkė į gretimą kambarį.

Kiti nė neįtaria Kimę išėjus laukan, kol neišgirsta jos balso, kivirčiško ir šaižaus:

- Nešdinkitės iš čia! Baikite visą tą bjaurastį ir nešdinkitės iš čia *tuoj pat!* Žinokit, policija jau važiuoja!

Išgirdus tą balsą, Sintija visiškai pamiršta, kaip malonu, kai Deivas Ridas lytėja jai krūtį ir kaip ji norėtų padėti vaikinui pamiršti brolio mirtį, nusivedus jį viršun ir nustekenus iki sąmonės netekimo.

- *Mama!* - aikteli ji ir ima stotis.

Bet Deivas trukteli ją žemyn ir užspaudžia ranka per juosmenį, pasistengdamas, kad mergina tikrai nebeištrūktų. Yra jau praradęs brolį, tad nusprendžia, kad kaip vienai dienai tikrai gana.

"Greičiau, greičiau, *greičiau,* - mąsto Odrė... tačiau jai atrodo, kad veikiau tai malda. Akis yra užmerkus taip stipriai, jog mato už vokų sproginėjant raudonus taškučius, o rankas sugniaužus į kumščius - dantyti nagų likučiai susmigę į delną. - Nagi, imkis darbo kaip privalėtum, pradėk..."

- Įsijunk, - ji nebejaučia, kad šnabžda garsiai. Džonis, kuris pakėlė galvą, išgirdęs Kimės balsą, dabar žvelgia į Odrę. - Įsijunk, ko lauki? Dėl Dievo meilės, *įsijunk!*

- Apie ką kalbat? - klausia Džonis, bet Odrė neatsako.

Lauke Kimė žengia takučiu prie Kovinių Mašinų, kurios sustojusios prie šaligatvio krašto. Čia vienintelė vieta visoje ankstesnėje Tuopų gatvėje, kur dar šiek tiek jo išlikę.

- Paskutinįsyk jums sakau, - Kimės akys slysta nuo vienos keistos ypatos prie kitos. Kai kurie su absurdiškomis kosmonautų kaukėmis, o vienas - tas, kuris prie vairo kažko panašaus į užkandinę ant ratų - vilki faktiškai ištisiniu skafandru. Tartum padidinta kopija R2D2 iš "Žvaigždžių karų" filmų. Kiti panėši į pabėgėlius iš vesterniškų šokių pamokos. Keletas netgi atrodo lyg kažkur matyti... Bet nėra laiko blaškyti dėmesio tokiomis kvailystėmis.

- Paskutinįsyk jums sakau, - pakartoja ji, sustodama šiek tiek aukštėliau tos vietos, kur Karverių centrinis takutis susijungia su išlikusiąja Tuopų gatvės šaligatvio atkarpa. - Keliaukite, kol dar galite. Antraip...

Slankiojamosios Laisvės furgono durys atsidaro, ir ant žemės nulipa šerifas Striteris. Ant kairiojo liemenės antkišenio mėnesienoje blausiai spindi sidabrinė žvaigždė. Jis pažvelgia į Džebą Merdoką - seną priešą, o dabar sąjungininką - Mėsavežio Lemties Bokštelyje.

- Na, Striteri? - klausia Merdokas. - Ką tu manai?

- Manau, turėtum pribaigti tą viauksinčią kalę, - šypsodamasis atsako Striteris, ir abu Merdoko nupjautvamzdžiai nugriaudėja, išspjaudami baltą liepsną. Vieną mirksnį Kimė Geler stovėjo Karverių takučio gale, kitą - jos nebėra. Ne, ne visai nebėra. Tebelikę sportukai, o juose - jos pėdos.

Sekundės dalelytę vėliau, kažkas - tartum kibiras tamsaus, dumblino vandens, tačiau ne tai - šliopteli į Karverių namo fasadą. Dar nenutilus dvigubo šūvio aidui, Striteris surinka:

- *Šaudykit! Šaudykit, po velnių! Nušluokite juos nuo žemės paviršiaus!*

- Gulkitės! - vėl surinka Džonis, žinodamas - tai nepadės; namas išnyks kaip vaiko pastatyta smėlio pilis nuo potvynio bangos, o kartu su namu - ir jie visi.

Reguliuotojai ima šaudyti. Tokio griaudesio Džonis negirdėjo netgi Vietname. Štai taip turėjo būti, mąsto jis, prieš trisdešimt metų ar daugiau apkasuose prie Ipro ar Dresdene. Trenksmas neįtikėtinas, išvien susiliejančių KA-PAU ir KA-BAM epicentras, ir nors Džonis jaučia, kad tuoj tuoj apkurs (o galbūt žus vien nuo smogiančių decibelų), jis vis tiek girdi, kaip aplink juos griūva sušaudomas namas: lūžta lentos, dūžta langai, porceliano figūrėlės ištykšta nelyginant taikiniai tire, byra tinkas. Labai silpnai, bet jis girdi ir rėkiančius žmones. Aitrūs parako dūmai skverbias į šnerves. Kažkas nematomas, bet didžiulis praskrieja virtuve viršum jų, ir staiga didesnioji užpakalinės virtuvės sienos dalis virsta vien nuolaužomis, išsklaidytomis po kiemą bei plūduriuojančiomis baseino paviršiuje.

"Taip, - mąsto Džonis. - Taigi. Tai galas. Galbūt ir geriau".

Bet čia ima dėtis keistas dalykas. Apšaudymas nesiliauja, tačiau jisai *silpsta,* tarsi kažkas būtų prisukęs garso stiprumo rankenėlę. Tai liečia ne tik pačius šūvius, bet ir viršum galvų praskriejančių sviedinių kauksmą. Ir vyksta šitai greitai. Mažiau nei per dešimt sekundžių - o gal netgi per penkias - nuo tada, kai Džonis pastebėjo griausmo stiprumą mažtant, šis visiškai dingsta. Taip pat ir keistas, ritmingas Kovinių Mašinų dudenimas.

Gulintys ant grindų žmonės pakelia galvas ir dairosi aplinkui vienas į kitą. Podėlyje Sintija mato, kad juodu su Stivu balti it vaiduokliai. Ji pakelia ranką ir pūsteli. Nuo odos pakyla baltos dulkės.

- Miltai, - konstatuoja ji.

Stivas perbraukia sau ranka per ilguosius plaukus ir ištiesia merginai netvirtą delną. Jame - krūvelė blizgančių juodų rutuliukų.

- Miltai - ne taip jau blogai, - sako jis. - Man teko alyvukės.

Sintijai dingojas, kad tuoj tuoj pratrūks kvatotis, tačiau tuo tarpu įvyksta stulbinantis ir visiškai netikėtas dalykas.

SETO VIETA/ SETO LAIKAS

Iš visų koridorių, kuriuos jisai savo viduje išrausė Teko - Teko PIKTADARIO, Teko Žiauriojo, Teko Despoto - viešpatystės metu - šisai pats ilgiausias. Tam tikra prasme Setas savaip atkartojo "Barškuolę-1". Štolnė eina gilyn juodon žemėn, kuri, įsivaizduoja Setas, yra jis pats, o paskiau vėl kyla paviršiaus linkui nelyginant viltis. Ir tos štolnės gale - geležimi apkaustytos durys. Setas nebando jų atidaryti, bet ne todėl, kad bijo rasiąs jas uždarytas. Kaip tik atvirkščiai. Tų durų jam nevalia prisiliesti, kol nebus visiškai pasirengęs; įžengus pro jas, kelio atgal nebus.

Setas meldžiasi, kad štolnė vestų kaip tik tenai, kur jis ir tikisi...

Pro durų plyšius tarp geležinių strypų prasiskverbia pakankamai šviesos ir apšviečia tą vietą, kurioje jisai stovi. Ant keistų, mėsiškų sienų fotografijos; viena - grupinis jo šeimos portretas: Setas sėdi tarp savo brolio ir sesers; kita - jo paties, stovinčio tarp tetos Odrės ir dėdės Herbo ant vejos priešais šį namą. Visi šypsosi, Setas, kaip visados rimtas, atrodantis mintimis kažkur toli, ne visai suvokiantis, kas aplinkui dedasi. Taip pat esama dar fotografijos su Alenu Saimzu, stovinčiu (ir atrodančiu it nykštukas) šalia vieno iš Mis Mo vikš-

rų. Misteris Saimzas su Žemės gelmių šalmu ir šypsantis. Jokios tokios fotografijos neegzistuoja, tačiau tai nesvarbu. Čia Seto vieta, Seto laikas, Seto **protas,** *ir jis dalija jį kaip tinkamas. Ne taip seniai čia būtų kabėję motokopų bei personažų iš "Reguliuotojų" nuotraukos, ir ne vien čia, bet išilgai viso tunelio. Dabar nebekabo. Jie praradę jam bet kokį žavesį.*

"Aš išaugau iš jų", mąsto jis, ir tai tiesa. Nesvarbu, kad jam autizmas, nesvarbu, kad aštuoneri metai, jau yra per senas tiems pykšt - pokšt vesternams ir animaciniams filmukams šeštadienių rytmečiais. Staiga jisai suvokia, jog tai bemaž neabejotinai esminė tiesa, kurios Tekas niekad nesupras: yra išaugęs iš jų. Nešiojasi kišenėje (kai prisireikia kišenės, jis paprasčiausiai ją įsivaizduoja, tai labai patogu) Kasės Stailz figūrėlę, nes vis dar truputėlį ją myli, bet visa kita? Ne. Vienintelis klausimas, ar pajėgs jis pabėgti nuo jų - tų saldžiųjų fantazijų, kurios galbūt perdėm pritvinkusios nuodų.

Ir atėjęs metas Setui tai sužinoti.

Greta Aleno Saimzo fotografijos iš sienos išsikišus lentynėlė. Tokias Setas buvo matęs Karverių koridoriuje ir labai jomis grožėjosi. Kiekviena lentynėlė - atskirai porcelianinei figūrėlei. Kaip tik panašią lentynėlę jisai susikūrė mintyse. Pakankamai šviesos skverbiasi per durų plyšius, kad Setui matytųs, kas ant jos: ne porcelianinis piemenukas ar pienininkėlė, bet raudonas žaislinis telefonas.

Setas nukelia ragelį ir plastikiniu sukamuoju disku surenka skaičius du - keturi - aštuoni. Karverių namų telefono numerį. Ausyje jam skamba telefono signalai... skamba... ir skamba... Bet ar telefonas skamba kitame linijos gale? Ar **jinai** *girdi? Ar* **kuris nors** *iš jų girdi?*

- Nagi, - kužda jis, visiškai nuovokus ir žvitrus; šioje vietoje, savo pasąmonės gelmėse, autizmo turi ne daugiau nei Stivas Eimzas, Belinda Džozefson ar Džonis Marinvilis... Čionais jis, po teisybei, nelyginant genijus.

Bet šiuo metu - išsigandęs genijus.

- Nagi... prašau, teta Odre, prašau, išgirsk mane... prašau, atsiliepk...

Kadangi laiko nedaug, ir tas laikas - esamasis.

DESPERACIJA, PAGRINDINĖ GATVĖ/ REGULIUOTOJŲ LAIKAS

Karverių svetainėje suskamba telefonas, ir tai lyg savos rūšies signalas, nukreiptas tiesiai į jo giliausius ir pačius jautriausius nervinius centrus - Džonio Marinvilio išskirtinis gebėjimas matyti ir nuosekliai fiksuoti įvykius užsikerta pirmąsyk gyvenime. Perspektyva maišosi lyg figūros kaleidoskope, pasukus vamzdelį, paskiau susiskaido prizmėmis ir spalvingomis šukelėmis. Jeigu stresinėse situacijose šitaip mato ir išgyvena visi kiti žmonės, mąsto jis, nieko nuostabaus, kad padaroma tiek daug blogų sprendimų, kai tenka veikti karštomis. Jam šitai nepatinka. Tartum būtum atgulęs su aukšta temperatūra ir matytum apie savo lovą pustuzinį žmonių. Žinai, keturi iš jų tikrai stovi čia... bet *kurie* keturi? Siuzė Geler verkia ir garsiai šaukia savo motiną. Žinoma, abu Karverių vaikai vėl atsibudę; galiausiai Elena nebepajėgia išsaugoti santykinį stoiškumą, ją ištinka tarsi kokia emocinė konvulsija, ji rėkia iš visos gerklės ir kumščiais daužo Stivui nugarą, kai šis mėgina mergytę apkabinti ir paguosti. O Ralfis bando užpulti kumštukais savo vyrėlesnę sesytę!

- Liaukis glėbesčiavęs Margritę! - putoja berniūkštis ant Stivo, o Sintija mėgina jį sutūrėti. - Liaukis glėbesčiavęs Margritę Kirmėlytę! Ji turėjo atiduoti man *visą* šokoladuką! Turėjo atiduoti man *VIIISĄ*, bet šito nepadarė!

Bredas pasuka svetainėn, - tikriausiai atsiliepti į telefono skambutį, - bet Odrė sugriebia jį už rankos.

- Ne, - sako ji ir su savos rūšies siurrealistišku mandagumu priduria: - Tai man.

O dabar pašokus ir Siuzė; ji bėga prie paradinių durų pažiūrėti, kas nutiko jos motinai (labai neprotingas sprendimas, tylomis pagalvoja Džonis). Deivas Ridas vėl bando Siuzę sutūrėti, tačiau šįsyk jam nepavyksta, tad nuseka paskui merginą, šaukdamas ją vardu. Džonis tikisi, kad vaikiną sutūrės šio motina, bet Kamė netrukdo jam palikti virtuvę, o tuo tarpu lauke, už namo, kojotai, nė kiek nepanašūs į Dievo sutvertuosius šioje žemėje, pakelia savo kreivus snukius į mėnulį ir užstaugia paklaikusias meilės dainas.

Ir visa tai vyksta vienu metu, sukasi aplinkui Džonį nelyginant šiukšlės vėtros sūkury.

Nejučiom jis atsistoja, nusekdamas paskui Bredą ir Belindą svetainėn, kuri atrodo taip, lyg ją būtų piktai pražengęs Žaliasis Milži-

nas*. Iš podėlio dar tebeklykia vaikai, o Siuzė bliauna nuo priemenės durų į gatvę. Sveiki atvykę į nuostabųjį stereofoninės isterijos pasaulį, mąsto Džonis.

O tuo metu Odrė dairosi telefono aparato, kurio nebėra, kaip paprastai, ant stalelio prie sofos. Tiesą sakant, ir paties stalelio nebėra prie sofos; tas kitame svetainės kampe perskeltas pusiau. Telefono aparatas guli šalimais ant grindų tarp gausybės stiklo šukių. Ragelis nušokęs nuo svirtelės, taip toli nuo korpuso, kiek tik leidžia laidas, tačiau telefonas vis tiek skamba.

- Atsargiai, Od, stiklai, - griežtai perspėja Džonis, kai ši žingteli per svetainę prie telefono.

Tomas Bilingslis eina prie dantytos kiaurymės vakarinėje sienoje, kur anksčiau būta panoraminio lango, žengdamas per rūkstančias susprogusio televizoriaus nuolaužas.

- Jų nėra, - sako jis. - Furgonų, - kiek patylėjęs priduria: - Deja, Tuopų gatvės irgi nėra. Panašiau į Dedvudą Pietų Dakotoje. Maždaug iš tų laikų, kai Džekas Makolas šūviu į nugarą nudėjo Padūkėlį Bilą Hikoką.

Odrė pakelia nuo grindų telefono aparatą. Dabar už jų Ralfis Karveris klykia:

- *Nekenčiu tavęs, Margrite Kirmėlyte! Padaryk taip, kad sugrįžtų mamutė ir tėtukas, arba aš neapkęsiu tavęs amžinai! Nekenčiu tavęs, Margrite Kirmėlyte!*

Džonis už Odrės mato, kaip Siuzės pastangos išsiveržti iš Deivo Rido glėbio silpsta; savo glamonėmis jis išveda merginą iš siaubo būklės prie ašarų srauto ir, atsižvelgiant į aplinkybes, Džonis neatsižavi vaikino kantrumu.

- Alio? - atsiliepia Odrė. Ji klausosi, blyškus jos veidas įsitempęs, rimtas. - Taip, - linksi ji. - Taip. Tuoj pat. Aš... - ji dar kiek pasiklauso, ir šįsyk susiranda akimis Džonį Marinvilį. - Taip, tvarka, tik jį. Setai? Aš myliu tave.

Ji nepadeda telefono ragelio, paprasčiausiai numeta jį. Kodėl? Džonis paseka akimis jungiamąjį laidą ir mato, kad sprogimo banga, perskėlusi stalelį ir nusviedusi telefoną kampan, taip pat išrovė iš rozetės ir šio šakutę.

- Eime, - sako Odrė. - Turime pereiti kiton gatvės pusėn, misteri Marinvili. Tik mes dviese. Visi kiti lieka čia.

- Bet... - pradeda Bredas.

---

* Užuomina į konservuotų žaliųjų žirnelių reklamą, kurioje vaizduojamas besišypsantis žalias milžinas.

- Nesiginčykit, nėra laiko, - nukerta jį Odrė. - Privalom eiti tuoj pat. Džoni, jūs pasirengęs?

- Ar man pasiimti šautuvą, jų atsineštą iš gretimo namo? Jis virtuvėje.

- Šautuvas nepadės. Eime.

Odrė ištiesia ranką. Jos veidas ryžtingas ir pasitikintis... neskaitant akių. Tos pasibaisėjusios, maldaujančios, kad nepaliktų jai vienai pačiai atlikti šią užduotį, nors ir kokia būtų. Kojomis braukdamas nuolaužas ir stiklo duženas, Džonis žingteli prie Odrės ir paima pasiūlytą ranką. Jos oda šalta, po savo pirštais jis užčiuopia kiek patinusius krumplius. "Tai ranka, kuria mažasis pabaisa privertė ją daužyti save", pagalvoja jis.

Jie išeina priemenėn, aplenkdami jaunuolius, kurie tylomis stovi apsikabinę vienas kitą. Džonis stumtelėjęs atidaro tinklelines duris ir pirma savęs praleidžia laukan Odrę, kuri peržengia Debės Ros lavoną. Namo fasadas, priebutis ir negyvos merginos nugara aptaškyti Kimės Geler likučiais, - kraujo dryžiais bei tiškalais ir mėsgaliais, kurie mėnesienoje atrodo juodi, - tačiau abu apie tai neužsimena. Priekyje, ten, kur prie trumpos šaligatvio krašto atkarpos baigiasi takutis ir kur nestovi Kovinės Mašinos, driekiasi plati, su giliomis provėžomis purvina gatvė. Džoniui į veidą dvelkteli lengvas, dūmais atsiduodantis vėjelis, pro šalį šokčiodamas tartum ant paslėptų spyruoklių nusirita vėjo genamas burnotis. Džoniui jis atrodo tiesiog kaip iš Makso Fleišerio animacinio filmuko, tačiau tai jo nestebina. Juk jie kaip tik ten ir esą, tiesa? Tarsi kokiame nors animaciniame filmuke? "Duok man atramos tašką, ir aš pajudinsiu žemę", - pasakė Archimedas; tas kažkas kitoje pusėje gatvės veikiausiai su tuo būtų sutikęs. Žinoma, jis norėjo pajudinti tik vieną vienintelį Tuopų gatvės kvartalą, ir atramos tašku turėdamas Seto Gerino fantazijas, padarė tai be didelių pastangų.

Kad ir kas lauktų tenai, Džonis pasijautė kažkaip lengviau, kai atsidūrė lauke, ištrūkęs nuo tos šaukalynės name.

Vailerių namo priebutis atrodo daugmaž toks pat, tačiau tai ir viskas, kita - ryškiai pasikeitę: dabar tai ilgas, žemas rąstų statinys. Išilgai visą jo priekį rikiuojasi stulpai arkliams pririšti. Nors naktis ir šilta, iš akmeninio kamino verčiasi dūmai.

- Panašu į miegamąjį baraką, - pastebi Džonis.

Odrė linkteli.

- Į baraką Ponderozoje.

- Kodėl pasišalino, Odre? Seto reguliuotojai ir ateities kopai? Kas privertė juos pasišalinti?

- Mažų mažiausia vienu atžvilgiu Tekas - nelyginant piktadarys iš Brolių Grimų pasakos, - atsako ji, vesdama jį gatvėn. Iš po jų batų kyla dulkių debesėliai. Vežimų provėžos išdžiūvusios, kietos it geležis. - Jis turi Achilo kulną, silpnybę, kurios niekas neįtartų, neišgyvenęs su juo tiek ilgai kaip aš. Jis nemėgsta tūnoti Seto viduje, kai šis tuštinasi. Nežinau, ar dėl kokių nors keistų estetinių sampratų, ar psichologinės fobijos, o gal dėl savo paties fizinio egzistavimo fakto, - kaip, pavyzdžiui, nejučia susiraukiame, kai kas nors mums stukteli, - tačiau man tai nerūpi.

- Jūs tuo tikra? - klausia Džonis. Jie jau pasiekę kitą plačios Pagrindinės gatvės pusę. Džonis pasižvalgo gatve abiem kryptimis: furgonų nematyt, tik užgriozdinti uolienomis bergždi tyrai dešinėje ir tuštuma - nelyginant dar nesukurtas pasaulis - kairėje.

- Visiškai, - niūriai atsako Odrė. Vedantis prie Tuopų gatvės 247-ojo numerio cementinis takutis dabar tapęs tašytų akmenų keliūkščiu. Nužengęs juo iki vidurio, Džonis išvysta mėnesienoje ant žemės blizgantį kokio nors rančos darbininko pamestą pentino ratuką. - Setas man pasakė - kai kada aš girdžiu jį savo galvoje.

- Telepatija.

- Aha, turbūt. Ir kai Setas kalba šiame lygyje, jokių protiškų sunkumų neturi. Šiame lygyje jis toks nuovokus, jog net baugu.

- Bet ar jūs neabejojate, kad tai *Setas* kalbasi su jumis? O jeigu ir taip, ar neabejojate, kad Tekas leidžia jam pasakyti tiesą?

Odrė sustoja. Ji vis tebelaiko Džonį už rankos; dabar ji paima kitą jo ranką ir atgręžia Džonį į save.

- Paklausykite, turiu laiko pasakyti šitai tik vieną kartą, o jums nėra kada mane klausinėti. Kartkartėmis, kai Setas su manimi šnekasi, jis leidžia Tekui pasiklausyti... nes, manau, tuomet Tekas įsitikinęs, kad girdi visus mūsų pokalbius mintimis. Tačiau taip nėra, - ji pastebi, kad Džonis nori prašnekti ir suspaudžia jam rankas, priversdama nutilti. - Ir aš *žinau,* kad Tekas palieka Setą, kai šis tuštinasi. Jis paprasčiausiai ne nulenda gilyn, o *išeina* iš jo. Mačiau taip dedantis. Išeina pro jo akis.

- Pro akis, - sukužda Džonis peržavėtas, pasibaisėjęs ir su šiokia tokia nuostaba.

- Aš tą jums pasakoju, nes noriu, kad žinotumėte, jeigu šitai pamatytumėte. Šokinėjantys raudoni taškučiai tartum kibirkštėlės virš laužo. Supratote?

- Dievuliau! - sumurma Džonis ir priduria: - Supratau.

- Setas mėgsta šokoladinį pieną, - tęsia Odrė, vėl patempdama jį paskui save. - Tokį, kokį gali pagaminti su "Hershey" sirupu. O Te-

kas mėgsta tai, ką mėgsta Setas... pernelyg mėgsta, manau, galima pasakyti.

- Jūs įpylėt vidurius paleidžiamųjų, tiesa? - klausia Džonis. - Jūs įpylėt jam į pieną paleidžiamųjų? - jam bemaž kyla noras staugti kaip kojotui prieš mėnulį. Tačiau staugti iš juoko. Regis, siurrealistinės gyvenimo galimybės neišsemiamos; vienintelis jų visų šansas išgyventi šį košmarą priklauso nuo tokio vasaros stovyklų pokšto.

- Setas pasakė man, ką daryti, ir aš tą padariau, - atsako Odrė. - Na, eime. Kol jis vis dar triedžia kaip padūkęs. Kol dar yra laiko. Mes turime sugriebti jį ir paprasčiausiai pabėgti. Išgabenti iš Teko poveikio zonos, kol šis suspės sugrįžti jo vidun. Ir mes galime tai padaryti. Teko poveikio nuotolis trumpas. Mes nubėgsime pakalnėn. Jūs nešite jį. Ir kertu lažybų, kad dar nenubėgę iki tos vietos, kur būta krautuvėlės, išvysime, kaip visa aplink ima ryškiai keistis. Tik atminkite - svarbiausia veikti greitai. Kai tik jį sugriebsime, jokių dvejonių, jokios delsos.

Odrė tiesia ranką atidaryti durų, bet Džonis sulaiko. Moteris įbeda į jį podraug baimingą ir įsiutusį žvilgsnį.

- Jūs girdėjote, aš pasakiau, kad turime įeiti vidun *tuojau pat!*

- Taip, bet pirma privalote man atsakyti į vieną klausimą, Od.

Iš kitos gatvės pusės juos neramiai stebi. Belinda Džozefson atsiskiria nuo grupelės stebinčiųjų ir grįžta virtuvėn pasižiūrėti, kaip Stivui ir Sintijai sekas tvarkytis su vaikučiais. Pasirodo, ne taip jau blogai. Elena šniurkščioja, bet šiaip jau nurimus. O Ralfis išsikvėpęs tartum žemyno gilumon judantis uraganas. Belinda greitai apsižvalgo po ištuštėjusią virtuvę, dabar susisiekiančia su užpakaliniu kiemu, paskiau apsisuka, ketindama koridoriumi vėl eiti pas kitus. Žingteli žingsnį ir sustoja. Kaktos vidurį jai sutraukia statmena raukšlė, kurią Bi vyras vadina minčių linija. Ir yra apie ką susimąstyti. Prie tinklelinių durų ne visai tamsu, priemenėn krenta mėnesiena... ir, žinoma, ten jos kaimynai. Nėra sunku juos atskirti. Bredą lengviausia atpažinti, nes šis - jos artimiausias kaimynas, toks artimas, jog dvidešimt penkerius metus ji galėdavo ištiesus ranką niūktelt jį naktimis. Nesunku atpažinti ir Deivą su Siuze, nes šiuodu tebeapsikabinę. Senąjį daktarą - irgi nesunku, nes jis toks liesas. Bet Kamę įžiūrėti nelengva. Tikrai nelengva, nes Kamės tenai nėra. Nėra jos ir virtuvėje. Užlipo ji viršun ar žingtelėjo kieman pro kiaurymę virtuvės sienoje? Galimas daiktas. Ir...

- Ei, judu! - staiga išsigandus šūkteli ji podėlin.

- Ką? - klausia Stivas, jo balse girdėt šioks toks nekantrumas. Iš tiesų jis ima nebetekt kantrybės. Juodu su Sintija galop nuramino

vaikučius, ir jeigu ši moteris vėl viską sugadins, neapsikentęs užveš jai per galvą pirma po ranka pasitaikiusia keptuve.

- Misis Rid išėjo, - sako Bi. - Ir ji pasiėmė su savimi tą šautuvą. Ar jis neužtaisytas? Nagi, nudžiuginkit mane. Pasakykit, kad jis neužtaisytas.

- Aš taip nemanau, - apgailestaudamas atsako Stivas.

- Sušiktas reikalas, - prataria Belinda.

Baimingai besiplečiančiomis akimis Sintija per susigūžusio Ralfo petuką pažvelgia į ją.

- Ar čia mums iškilo keblumų? - klausia ji.

- Galbūt, - atsako Bi.

TEKO VIETA / TEKO LAIKAS

Kambarėlyje, kur jis praleido tiek daug laimingų valandų, - prigludęs prie pavergtosios Seto Gerino vaizduotės galėtum sakyti, - Tekas laukia ir klausosi. "Zenito" ekrane nespalvoti kaubojai, vilkintys pamėkliška kaubojų apranga joja per dykumai būdingą kraštovaizdį. Vyksta tai tylomis. Dabar, kai palikęs Setą tapo bekūnis, Tekas pritildė televizorių pačiu geriausiu distanciniu valdytuvu - savuoju protu.

Tualete prie virtuvės jis girdi berniuką tyliai kriuksint, ir tuos garsus Tekas įprato sieti su pastarojo tuštinimusi. Dargi garsai Tekui yra bjaurūs, o patsai tas aktas su sąrėmiais ir pojūčiu, kad kažkas slysta, bejėgiškai pasišalina, yra tiesiog šlykštus. Net vėmulys geriau - op, viskas pakyla gerklėn, ir nebėra.

Dabar Tekas žino, ką moteris jam padarė: įpylė į pieną kažkokių vaistų, kurie sukeltų ne vieną vienintelį tuštinimosi aktą, bet drebinančius ištisinius sąrėmius. Kiek daug ji uždavė? Arklišką dozę, sprendžiant iš Seto pojūčių prieš Tekui pabėgant. Dabar jam viskas aišku.

Jis bliksi patamsy viršutiniame kambario kampe - Tekas Žiaurusis, Tekas Despotas - nelyginant santalka išnarstytų užpakalinių dviračio atšvaitėlių, pulsuojančių ir besisukančių vienas apie kitą. Netgi išjungęs televizoriaus garsą jis negirdi tetos Odrės ir Marinvilio, bet žino, kad abu ten lauke, už paradinių durų. Kai galop liausis kalbėjęsi ir įeis vidun, Tekas juos užmuš - pirma vyriškį, kad pasipildytų energijos, kurią išeikvojo (kai paliko berniuko kūną, atsargos jam

ypač greitai senka), Seto tetą - už tą, ką ši mėgino padaryti. Tekas pasikraus ir iš jos, bet moteris mirs pamažu, nuo savo pačios rankos.

O berniukas bus nubaustas už tai, kad mėgino pasipriešinti Tekui. Jisai stebės, kaip miršta jo teta.

Tačiau Tekas gerbia Setą; šio būta verto priešininko (kaipgi kitaip - juk tai indas, gebantis sutalpinti savo viduje Teką). Nuo tada, kai vakar į namus užsuko tas prasilakėlis, Tekas ir berniukas lošia nervingą kilmingojo pokerio partiją, visai kaip Laura ir Džebas Merdokas "Reguliuotojuose". Dabar visa pastatyta į "banką" ir visos kortos ant stalo atverstos, išskyrus paskutiniąsias kaladėje. Tekas žino, kad laimės, kai bus atverstos ir šios. Aišku, jis laimės. Šiaip ar taip, juk jo priešininkas - tik vaikas, nesvarbu kad ir kokių nuostabių giluminių intelekto resursų, ir galų gale pasirodys, kad vaiko įsivaizduota mažumėlę per daug, nei būtų jam sveika. Tekas žinojo, kad Setas planavo laikinai jį išvyti iš savęs, ir nors konkretus būdas jam tapo netikėtumu (ir dargi labai nemaloniu), Setas apie tai nenutuokia. Tačiau esama dar vieno dalyko.

Setas netiki, kad Tekas gali sugrįžti jo vidun, kol atlieka tą nemalonų veiksmą, kuriam skirtas kambarėlis šalimais virtuvės.

Setas klysta. Tekas ***gali*** *sugrįžti į jį. Šitai bus nemalonu, - gal netgi skausminga, - tačiau Tekas* ***gali*** *sugrįžti. Bet iš kur žino, kad Setas nematė tos paskutiniosios kortos, juk matė kai kurias kitas, Teko laikytąsias rankoje, nors ir kaip šisai stengėsi jas paslėpti?*

Kadangi Setas pasišaukė savo numylėtąją tetulę atgal į namus, kad ši padėtų jam pasprukti.

Ir kai šio numylėtoji tetulė tenai priebutyje pagaliau liausis delsus, ji bus... na...

Sureguliuota.

Visiškai sureguliuota.

Raudoni žiburiukai patamsy ima suktis greičiau, pagyvėję nuo šios minties.

DESPERACIJA, PAGRINDINĖ GATVĖ / REGULIUOTOJŲ LAIKAS

- Jūs girdėjote, aš pasakiau, kad mes turime įeiti vidun *tuoj pat?*

Džonis linkteli. Nė vienas jų nemato, kaip gatvę nuo plaušamolio bažnyčios, į kurią buvo pavirtus Džonio Marinvilio užmiesčio prie-

bėga, Kamė Rid perkerta linkui plūktinės pirkelės, kurios vietoje anksčiau stovėjo Bredo ir Belindos namas. Žengia susigūžus, nešina šautuvu rankoje.

- Taip, bet vis tiek noriu užduoti tą vieną klausimą, Od.

- Kokį? - ji bemaž rėkia. - Dėl Dievo meilės, *kokį?*

- Ar jis negali peršokti į ką nors kitą? Pavyzdžiui, į jus arba mane?

Odrei tartum palengvėja.

- Ne.

- Iš kur toks tikrumas? Setas jums pasakė?

Mirksnį Džonis pagalvoja, kad ji neatsakys, ir ne vien todėl, kad nori kuo greičiau pasiekti berniuką, kol šis vis dar ant klozeto puodo. Iš pradžių jis pamano, kad Odrė sutriko, tačiau geriau įsižiūrėjęs mato, kad yra ne sutrikusi, bet susigėdusi.

- Setas man to nepasakė, - galiausiai prabyla ji. - Žinau tai, nes Tekas bandė įlįsti į Herbą. Kad tada... suprantate... galėtų turėti mane.

- Tekas norėjo su jumis mylėtis, - linkteli Džonis.

- Mylėtis? - pakartojo ji, vos tramdydama balsą. - Ne. O, ne. Tekas nieko nesupranta apie meilę. Norėjo tik mane dulkinti, štai ir viskas. Kai sumojo, kad šitam tikslui negali pasinaudoti Herbu, nužudė jį, - skruostais jai ritosi ašaros. - Suprantate, jeigu Tekas ko nors užsigeidžia, lengvai neatsisako. Ką jis padarė Herbui... na, įsivaizduokite, kas atsitiktų mažojo Ralfio Karverio batukui, jeigu jūs pabandytumėt užsimauti šį ant savo didelės pėdos. Jeigu jūs atkakliai spraustumėte ir spraustumėte jį sau ant kojos, stipriau ir stipriau, nekreipdamas dėmesio į skausmą, nekreipdamas dėmesio į tai, ką anam darote, žūtbūt užsispyręs nešioti tą batuką, vaikščioti su juo...

- Gerai, - nutraukia Džonis ir pažvelgia pakalnės apačion, beveik tikėdamasis išvysti sugrįžtančius furgonus, tačiau tenai nieko nėra; Kamė stovi nepastebima pavojingai pasvirusio galvijų varovų viešbučio šešėlyje. - Pagavau užuominą.

- Tuomet galime įeiti? Ar jūs nors *ketinat* įeiti? Gal išsigandote?

- Ne, - atsidūsta Džonis.

Barako durys su senovišku geležiniu, nykščiu nuspaudžiamu klapčium, bet kai Džonis pabando nuspausti ąselę, nykštys prasmenga kiaurai. Po ja pasirodo nelyginant koks plūduras purviname vandenyje įprastas senamadiškas durų bumbulas, kokie buvo paplitę priemiesčių rajonuose. Džonis sugriebia už jo, ir aplinkui susiformuoja provincijos miestuko namų durys, iš pradžių guldamos viršum

paprastų lentų ir geležinių apkaustų, paskiau suvis pakeisdamos tuos. Džonis pasuka bumbulą ir atidaro duris. Tamsiame kambary tvyro suplėkęs nelyginant nešvarių skalbinių kvapas. Vidun įsilieja mėnesiena ir tas, ką Džonis išvysta, priverčia prisiminti kartkartėmis skaitytas istorijas apie nusenusius milijonierius, leidžiančius paskutiniuosius savo gyvenimo metus vienam vieninteliame kambaryje, kraunančius krūvon knygas ir žurnalus, auginančius namų gyvūnėlius, švirkščiančius sau demerolą, besimaitinančius konservais tiesiai iš skardinėlių.

- Greičiau, paskubėkite, - ragina Odrė. - Setas apatiniame tualete. Greta virtuvės.

Ji prasispraudžia pro Džonį, paima jį už rankos ir nusiveda svetainėn. Joje nėra sukrautų į krūvas knygų ir žurnalų, bet uždarumo ir beprotystės pojūtis, kai juodu žengia toliau, ne silpnėja, o stiprėja. Grindys lipnios nuo prilaistyto padažo ir limonado; taip pat jaučiasi ir gaižus sutraukto pieno priekvapis; sienos nukeverzotos kreideliniais piešiniais, kurie baugūs savo primityviu susitelkimu į žudynes ir mirtį. Jie Džoniui primena neseniai skaitytą romaną, kuris vadinosi "Kruvinasis meridianas".

Kairėje kažkas šmėkšteli. Džonis pasisuka ton pusėn, širdis jam suspurda, kraujotakon plūsteli adrenalinas. Neišvysta jokių kaubojų su nutaikytais į jį revolveriais ar grėsmingų ateivių iš kitų planetų, netgi puolančio su peiliu vaikiūkščio. Tai tik šviesos atspindžių mirgesys. Iš televizoriaus, nusprendžia Džonis, nors garso negirdėt.

- Ne, - kužda Odrė, - tenai neikite.

Ji nusiveda jį prie durų angos tiesiai priekyje, iš kur sklindanti šviesa ant maistu apdžiūvusio kilimo meta ryškų stačiakampį. Tegul visose kitose anksčiau buvusiosios Tuopų gatvės dalyse elektra dar neišrasta, bet čia jos ganėtinai.

Džonis išgirsta stenančius garsus, pertraukiamus šiek tiek apsunkinto alsavimo. Garsai visai žmogiški ir nesunkiai atpažįstami: šnarpštesys, čiaudulys, švokštesys, švilpesys. Kažkieno, tupinčio tualete. Darančio didelį, kaip sakydavo vaikystėje. Džoniui galvon topteli pradinukų kupletas: *Mama man girdo limonadą, kažkas už kampo rudį deda.* Tprū, mąsto Džonis, tas ten tikrai *mažytis mano Smitis.*

Kai juodu įeina virtuvėn, Džonis apsižvalgo, ir jam staiga dingteli mintis, kad gerieji Tuopų gatvės žmoneliai galbūt nusipelnę to, kas dabar jiems nutinka. "Odrė šitaip gyveno dievažin kiek ilgai, o mes ničnieko nežinojome, - mąsto jis. - Mes, artimi kaimynai, visi pasiun-

tėme jai gėles, kai jos vyras apžiojo revolverį ir nuspaudė gaiduką, daugelis nuėjo į jo laidotuves (patsai Džonis tuo metu lankėsi Kalifornijoje, kalbėjo vaikų bibliotekininkų suvažiavime), bet mes ničnieko nežinojome".

Ant virtuvės darbastalio galybė puodelių, praplėštų pakelių, tuščių stiklinių ir skardinėlių nuo gaivinamųjų gėrimų. Daugelis pastarųjų tapę skruzdėlynais. Jis mato plastmasinį ąsotį su dar užsilikusiu "pagardintuoju" šokoladiniu pienu, o greta - sudžiūvęs Teko sumuštinis su bolonine dešra ir sūriu. Kriauklė priversta nešvarių indų. Šalia indų džiovyklės - apverstas plastikinis butelis detergento, kai dar Herbas Vaileris buvo gyvas. Aplink butelio kaklelį - seniai sudžiūvusi žalio ploviklio masė. Ant valgomojo stalo - irgi rietuvės nešvarių lėkščių (vienoje iš jų - Van Haleno kasetė), suspaudžiamoji garstyčių tūbelė, visur pilna trupinių, aerozolinis flakonėlis plaktos grietinėlės, du buteliai kečupo, vienas beveik tuščias, kitas - apypilnis, pakuotė nuo duonos, "Twinkie" popierėliai ir "Doritos" maišelis, pamautas ant tuščio pepsės butelio tartum savotiškas prezervatyvas. Taip pat krūvų krūvos komiksų. Kiek matyt Džoniui - Marvelo "Motokopų 2200" serijos. Paberti saldinti kukurūzų spragėsiai pasklidę po vienos knygelės viršelį, kuriame pavaizduoti Kasė Stailz ir Gyvačių Medžiotojas, iki šlaunų įklimpę pelkėn ir šaudantys savaisiais stingdančiaisiais pistoletais į grafienę Lilę Marš, kuri atakuoja juos kažkuo panašiu į reaktyvinį motorolerį. SPROGIMAI PELKYNE! - skelbia antraštė. Atokiajame virtuvės kampe - krūva pūpsančių plastikinių maišų su šiukšlėmis, nė vienas neužrištas, skleidžiantys smarvę ir knibždantys skruzdėlių. Regis, ant visų skardinėlių - šypsantis "Chef Boyardee" veidas. Viryklė nukrauta puodais, apskretusiais oranžiniu Šefo padažu. Ant šaldytuvo - savotiškas baigiamasis štrichas: sena plastikinė Rojaus Rodžerso, raito ant ištikimojo Gaiduko, statulėlė. Džoniui nė nereikia klausti - statulėlė Setui padovanota dėdės, galbūt koks nors paties Hebo Vailerio jaunystės prisiminimas, kantriai atkastas iš kokios nors apdulkėjusios kartoninės dėžės palėpėje.

Už šaldytuvo - kiek praviros durys, pro jas ant purvino linoleumo irgi krenta šviesos pleištas. Durys pravertos ne itin dideliu kampu, ir Džonis ant jų perskaito užrašą:

PASINAUDOJĘ TUALETU, TARNAUTOJAI PRIVALO NUSIPLAUTI RANKAS (O KLIENTAI - TURĖTŲ).

- *Setai!* - sceniniu kuždesiu pašaukia Odrė, paleisdama Džonio ranką ir puldama prie tualeto durų. Džonis žingteli iš paskos.

Už jų, pro arkinę kambariuko angą, išsipila šokčiojančios raudonos kibirkštėlės, nelyginant kokios nors meteoro nuotrupos jos žybteli per tamsią svetainę virtuvės link; ir tuo pat metu pro laukujas duris naman įžengia Kamė. Dabar ji laiko šautuvą abiem rankomis ir stovi dairydamasi po tamsią svetainę, prakiša dešinės rankos smilių pro saugiklio lankelį ir piršto galą atremia į gaiduką. Dvejoja, nežinodama, kur toliau eiti. Jos žvilgsnį patraukia televizoriaus mirgesys kambariuke, o klausą - žmonių žingsniai virtuvėje. Balsas galvoje, reikalaujantis atkeršyti už Džimį, nutilo, ir ji nežino, kurlink pasukti. Kamės akys užregistruoja raudoną blyksnį, bet mintys neapdoroja gautos informacijos; šios užimtos klausimu - ką daryti toliau? Marinvilis ir Vailer virtuvėje, yra tuo įsitikinusi, bet ar su jais vaikiūkštis-žudikas? Kamė dvejodama vėl pažvelgia ten, kur mirguliuoja televizorius. Jokio garso, bet gal vaikams, sergantiems autizmu, jo nė nereikia, užtenka vien vaizdų?

Jai būtina *tikrai* žinoti, kur vaikiūkštis. Šautuvo spynoje turbūt vos pora šovinių... bet, šiaip ar taip, jie neduos jai nuspausti gaiduką daugiau nei sykį ar du. Kamė nori, kad balsas galvoje vėl prabiltų, pasakytų, ką daryti.

Ir jis prabyla.

Anapus gatvės, nuo cementinio takučio tarp Karverių namų ir šaligatvio, Sintija matė Kamę įžengiant į Vailerių namą. Merginos akys išsiplečia. Nespėjus jai ką nors pasakyti, Stivas stipriai niūkteli į šoną. Sintija pasisuka ir mato, kad jis pridėjęs pirštą prie lūpų. Kitoje rankoje laiko peilį, pasiskolintą iš Karverių virtuvės.

- Eime, - sumurma Stivas.

- Tu juk nesirengi paleist jį į darbą, ką?

- Tikiuosi, neprireiks. Na, eini?

Sintija linkteli ir nuseka iš paskos. Kai juodu nužengia nuo šaligatvio krašto tekiškon Laukinių Vakarų versijon, iš Vailerių namo atskrieja riksmų ir šauksmų maišalynė. *Dink iš jo,* tai ar kažką panašaus girdi Sintija, kitų žodžių ji nė nebando išskirti. Daugelis jų ar netgi visi tartum išrėkiami tos moters Vailer, nors Sintija išgirsta ir Kamės Rid riksmą ("Pastatyk jį ant žemės"! Ką ši ten rėkia?) ir kimų šūksnį, tikriausiai Marinvilio. Paskiau trinkteli du šūviai, palydimi klyksmo - agonijos ar begalinio siaubo. Sintija tiksliai negali pasakyti katro, bet ir kažin, ar ji nori žinoti.

Šiaip ar taip, kitą Desperacijos Pagrindinės gatvės pusę abu su Stivu pasiekia bėgčia.

SETO VIETA / SETO LAIKAS

Dabar. Jau laikas.

Jis nusisuka nuo lentynėlės, ant kurios stovi žaislinis telefonas. Kitoje koridoriaus sienoje įmontuotas nedidelis valdymo pultas, panašus į tuos, kurie yra Kovinių Mašinų šturmano šuliny. Iš jo eilute kyšo septynios svirtelės, kiekviena pakelta padėtin "ĮJUNGTA". Virš kiekvienos svirtelės šviečia žalia indikatorinė lemputė. Kai Setas pasiekė koridoriaus galą, to valdymo pulto čia nebuvo. Kabėjo tik jo šeimyninės nuotraukos, misterio Saimzo fotografija, o ant lentynėlės stovėjo telefonas. Bet čia Seto vieta, Seto laikas: kada tik panorėjęs gali papildyti juos daug kuo - visai kaip savo šortų kišenes.

Setas tiesia ranką prie pulto.Ta šiek tiek dreba. Kino filmuose ir televizijos laidose personažai tartum niekad nesibijo, ir kai Tėtušiui Kartraitui tenka veikti, kad išgelbėtų Ponderozą, jis visad žino, ką daryti. Lukas Makeinas, Roudis Jeitsas ir Šerifas Striteris niekad nestinga ryžto. Bet Setas stinga. Labai stinga. Dabar lošimo pabaiga, ir jis bijo padaryt lemtingą klaidą. Mat jis vis dar tebežino, kas dedasi viršuje (taip dabar jis įsivaizduoja Teko pasaulį - kaip esantį viršuje), tačiau jeigu jis nustums tuos svertukus žemyn...

Deja, nėra laiko svarstyti. Odrė jau tualete, Odrė puola prie berniuko, sėdinčio ant puodo nuleistomis apatinukėmis, kurios tabaluoja jam ant vienos iš purvinų čiurnelių, puola prie berniuko, kuris - bent šiuo metu - tik vaškinė lėlė su kvėpuojančiais plaučiais ir plakančia širdimi, žmogiškoji mašina, palikta abiejų savo dvasių. Ji atsiklaupia ir apkabina mažylį, apiberia jo veidą bučiniais, užmiršusi viską - patalpą, aplinkybes, už jos tarpdury stovintį Marinvilį.

Ir šiuo metu Setas pajunta raudoną spiečių - tai Tekas, švystelintis per virtuvę nelyginant antgamtiškų bičių srautas, - taigi jau metas, taip, dabar.

Jo ranka pasiekia pultą ir ima stumdyti vieną po kitos svirteles žemyn. Žalios indikatorinės lemputės viršum jų gęsta; apačioje užsižiebia raudonos. Sulig kiekviena žemyn nuspausta svirtele blėsta suvokimas apie tai, kas dedasi viršuje. Ne, jis neišjungia vaškinės lėlės, dabar bučiuojamos jo tetos, pojūčių, jis abejoja, ar galėtų tą padaryti, jeigu ir norėtų, bet jis **gali** *juos užblokuoti... ir jis tai daro.*

Galiausiai lieka vien jo protas. To turės pakakti. Stumdamas svirteles žemyn, pasuko jas taip, kad negalėtų sugrįžti viršun. Setas tiesiasi prie tetos Odrės, vildamasis, kad pajėgs ją surasti šioje tamsoje.

VAILERIŲ NAMAS / REGULIUOTOJŲ LAIKAS

Tą pačią akimirką, kai Odrė sugriebia berniuką nuo puodo ir užsikelia ant rankų, kažkas prašauna Džoniui Marinviliui pro ausį - kažkas podraug deginančio it karštinė ir šalto it varlės kurkulas. Galvą jam užplūsta akinantis raudonos šviesos sūkurys, sukeldamas prisiminimus apie pigių bariūkščių neonines reklamas ir kantri muziką. Kai sūkurys išnyksta, Džoniui sugrįžta galia viską matyti ir fiksuoti - netgi vienas ant kito besigramozdijančių įvykių seką. Tartum pro šalį praskriejęs dalykas būtų trenkęs savos rūšies elektros smūgį. Pojūtis toks, ir dar šleikštus svaigulys, užliejęs smegenis it dumblo banga.

Kai Odrė atsitiesia su Setu glėbyje (apatinukės nusmunka vaikui nuo pėdos, ir šis dabar visai nuogas), Džonis mato, kaip tasai grobuoniškų kibirkščių sūkurys sukasi apie berniuko galvą nelyginant nimbas apie kūdikėlio Jėzaus galvą senovės tapyboje. Paskiau tarsi termitų spiečius kibirkštys nusėda šiam ant skruostų, ausų, suprakaitavusių plaukų. Susigrūda į jo pramerktas sustiklėjusias akis ir nudažo dantis ryškiai raudona spalva.

- Ne! - suklinka Odrė. - Dink *iš* jo! *Dink IŠ jo, bjaurybe!*

Su berniuku rankose ji puola prie durų. Seto galva tartum degte dega. Džonis ištiesia ranką - sutureėt ją? Berniuką? Abu? Jis nežino, pagaliau tai ir nesvarbu, nes Odrė prasiveržia pro jį purvinon virtuvėn, klykdama ir braukdama delnu knibždančias apie Seto galvą kibirkštėles. Jos ranka nieko nepešus praslysta kiaurai raudoną gaisą. Odrei su berniuku spraudžiantis pro šalį, Džonio galva prisipildo siaubingo mašininio burzgesio. Jisai surinka ir užsidengia delnais ausis. Tai trunka tik mirksnį, kol Odrė iššoka virtuvėn, bet vis tiek tas mirksnis Džoniui tęsiasi tiesiog amžinybę. "Kas gali būt likę iš berniuko nuo tokio garso?" stebisi jis. "Dievaži, apskritai kas gali išlikti nuo tokio garso?

- *ATSTOK nuo jo!* - surinka ji. - *ATSTOK nuo jo, byblaižy, ATSTOK nuo jo!*

O virtuvės tarpduris jau nebe tuščias. Ant slenksčio stovi Kamė Rid su šautuvu rankoje.

TEKO VIETA / TEKO LAIKAS

Pasiekęs Setą, Tekas aptinka, kad įprasti keliai užblokuoti, ir jo gan atlaidi pagarba berniuko gabumams sušlubuoja pirmąsyk nuo ano laiko, kai pajuto pro šalį keliaujant nepaprastąjį Seto protą ir visomis savosiomis išgalėmis pasišaukė jį. Atlaidumą pakeičia suglumimas, o paskiau ir pyktis.

Pasirodo, jis klydęs - Setas visąlaik žinojo, kad Tekas gali vėl įeiti vidun dargi jam tuštinantis. Žinojo ir sėkmingai slėpė tą žinojimą, kaip sumanus lošėjas slėptų rankovėje papildomą tūzą. Galų gale netgi ne tai svarbu; Tekas vis tiek pateksiąs vidun. Berniukas niekaip jam nesutrukdys. Jokios apgulties nebus; Setas Gerinas - dabar Teko būstas, ir jis nepakęsias, kad būtų trukdoma patekti į savąjį būstą.

Moteriai nešant pro rašytoją berniuko kūną virtuvėn, Tekas užpuola Seto akis, arčiausiai šio nuostabaus proto esančias įeinamąsias angas, braudamasis į jas nelyginant stambuolis kopas, verčiantis duris, prilaikomas kokio nors dvasnos. Mirksnį Teką pagauna visiškai jam nebūdinga panika, nes iš pradžių jokio rezultato - lyg plaktumeis į plytų sieną. Paskiau plytos ima minkštėti, pasiduoti. Šaltą Teko protą nuveria pergalės džiaugsmas.

Jau greitai... dar mirksnis... daugių daugiausiai du...

SETO VIETA / SETO LAIKAS

Po jo ranka dvejetas svirtelių slenka aukštyn. Netgi padvigubinęs pastangas Setas nepajėgia jų nulaikyti apačioje, junta, kaip tos tartum gyvos priešinasi jo rankai. Indikatorinės lemputės vis spindi raudonai, bet jau nebeilgai taip spindės, įsižiebs žalios. Dėl vieno dalyko Tekas teisus: nors abu jie gali pasirungti protu, Setas dabar joks varžovas prieš Teko šiurkščią jėgą. Kažkada gal toks ir buvo. Iš pat pradžių. Šiuo metu jau nebe. Vis dėlto, jeigu Seto būta teisaus, tatai gali nebeturėti reikšmės. Jeigu jo būta teisaus ir jeigu jam pasiseks.

Mirksnį Setas ilgesingai žvilgteli į žaislinį telefoną, - tetos Odrės vadinamą Tekofonu, - bet, žinoma, telefonas jam nereikalingas, tikrai ne; visad šis buvo tik simbolis, konkretus daiktas, padedantis juodviems lengviau palaikyti telepatinį ryšį, kaip svirtelės ir indikatorinės lemputės - tik priemonės, padedančios sutelkti valią. Šiaip ar

taip, telepatija dabar Setui nerūpi. Jeigu telepatija būtų visa, kas juodu sieja, šitas reikalas būtų bergždžias.

Svirtelės jam po ranka atkakliai slenka aukštyn, varomos primityvios Teko jėgos, primityvios valios. Raudonos indikatorinės lemputės po jomis sumirksi ir užgęsta, viršuje įsižiebia žaliosios. Setas išgirsta galvoje baisų mašininį burzgesį, bandantį nuslopinti jo mintis; mirksnį vidaus regą užtemdo sūkuriuojanti purpurinė šviesa su žaižaruojančiomis ir blyksinčiomis kibirkštėlėmis.

Setas iš visų jėgų stumia svirteles žemyn. Žalios lemputės užgęsta. Vėl įsižiebia raudonosios. Tačiau tik mirksniui.

Jau laikas, lošime likus tik viena užversta korta, ir dabar Setas ją atverčia.

VAILERIŲ NAMAS / DŽONIO LAIKAS

Kažkuria prasme tartum vėl būtum patekęs į dar vieną reguliuotojų ugnies ruožą, tačiau šįsyk Džonį perskrodžia ne kulkos, o mintys. Bet, iš teisybės, ar tos kulkos visąlaik nebuvo tik mintys?

Pirmoji nukreipta į Kamę Rid, stovinčią ant virtuvės slenksčio su šautuvu rankose:

- *Laikas! Padaryk tai!*

Antroji - į Odrę Vailer, kuri atšlyja tartum nuo antausio ir staiga liaujasi graibiusi Setui nuo galvos vaiduokliškas raudonas miazmas:

- *Laikas, teta Odre! Jau laikas!*

Ir galiausiai - baisus nežmogiškas stūgsmas, kuris pripildo Džoniui galvą ir ištrina visas kitas mintis:

- *NE, MAŽASIS IŠPERA! NE, TU NEIŠDRĮSI!*

"Ne, - pagalvoja Džonis, - jis neišdrįs". Niekad neišdrįstų. Paskiau jis nukreipia žvilgsnį į Kamės Rid veidą. Šios akys išlipa ant kaktos, lūpas ištempia sausa, baisi šypsena.

Bet *ji* išdrįs.

TEKO VIETA / TEKO LAIKAS

Kai moteris su šautuvu sušunka, jam lieka kokios trys sekundės, kad suspėtų suvokti, jog buvo aploštas. ***Kokiu būdu*** *buvo aploštas. Kelios nepatiklumo sekundės stebintis, kaip tatai galėjo atsitikti, kad*

po tų visų tūkstantmečių, kuriuos Tekas praleido įstrigęs patamsiuose, mąstydamas ir planuodamas. Ir tada, kai jam ima aiškėti, kad Seto iš tiesų nebėra kūne, į kurį bandė sugrįžti, moteris nuo slenksčio atidengia ugnį.

VAILERIŲ NAMAS / DŽONIO LAIKAS

Kamė jau nebe tokia tikra, kad veikia savo pačios laisva valia, tačiau tai nesvarbu; jeigu ir turėtų laisvą valią, vis tiek pasielgtų taip pat. Toji Vailer laiko tą pabaisišką išperą, susirangiusį nuogą jai ant rankų, tartum kokį peraugusį kūdikį, tik jo užpakalis išterliotas ne krauju ir placenta, o šūdais. Laiko jį sau ant rankų nelyginant skydą. Nuo tos minties Kamė mažne susijuokia.

- Pastatyk jį ant žemės! - surinka Kamė, bet, užuot pastačius Setą ant žemės, Odrė pakelia jį aukščiau sau prie krūtinės, tarsi mesdama iššūkį. Vis tebesišypsodama ta sausa, pikta šypsena, imančiomis lipti ant kaktos akimis (vėliau Džonis sau pasakys, jog tai buvo tik optinė iliuzija, ne kitaip), Kamė nutaiko šautuvą į vaiką.

- *Ne, Kame, nereikia!* - sušunka Džonis, ir tada ji iššauna. Pirmas šūvis pataiko vis dar bejėgiškai krūpčiojančiam nuo vidurių spazmų Setui Gerinui į smilkinį ir nuneša pusę galvos, apdrėbdamas savotiškai giedrą jo tetos veidą krauju, plaukais, skalpo skuteliais. Kulka praeina kiaurai jam per smegenis, pramuša užpakaly kiaušą ir įsminga kairėn Odrės krūtin. Tačiau skriejimo energija gerokai nusilpus, kad padarytų daugiau rimtos žalos. Tačiau tokią padaro antras šūvis, pataikydamas Odrei į gerklę tuo pat metu, kai ši susvirduliuoja nuo pirmojo. Moteris sėdyne atsitrenkia į nukrautą virtuvės stalą. Lėkščių stirtos nukrenta ant grindų ir sudūžta.

Su kruvinu vaiku vis dar ant rankų Odrė pasisuka į Džonį, ir šis išvysta stulbinantį dalyką: jos veidas atrodo laimingas. Kai ji susmunka ant grindų, Kamė surinka, galbūt džiūgaudama, galbūt pasibaisėjus tuo, ką padarė.

Netgi mirdama Odrė kažkaip sugeba išlaikyti Setą savo glėbyje. Ir jai krentant nerimstantis raudonas spiečius pakyla nelyginant vaisiaus plėvė nuo Seto veido likučių. Virš purvino linoleumo skaisčiai raudonos kibirkštėlės sūkuriuoja ore kiekviena savo orbita tartum elektronai.

Džonis ir Kamė Rid žvelgia pro šį raudoną ūką vienas į kitą nežinia kiek ilgai, - abu tartum sustingę, - ir paskiau kažkas sušunka:

- *O, šūdas! O, šūdas, kodėl tu tai padarei, trenkta kale?*

Džonis mato, kaip Stivas ir Sintija perkerta tamsią svetainę ir galiausiai atsiranda Kamei už nugaros. Sintija šoka į priekį, sugriebia Kamę už rankos ir purto ją.

- *Kale! Kvaila pize, kodėl tu juos nužudei? Gal manai, kad tuo susigrąžinsi sūnų? Nejau nieko neišmokai sukruštoje MOKYKLOJE?*

Kamė tartum negirdi. Plačiomis, nemirksinčiomis akimis tarsi užhipnotizuota žvelgia į raudoną besisukantį spiečių... *o tasai savo ruožtu žvelgia į ją.* Džonis nesuvokia, iš kur jis šitai žino, tačiau taip yra. Ir staiga spiečius metasi į jį nelyginant kometa... arba Gyvačių Medžiotojo raudonoji Pėdsekio Strėlė Kovinių Mašinų antpuolio metu.

Džonis Odrės klausęs, ar Tekas gali peršokti į ką nors kitą. Ši, atsakiusi ne, buvo tikra, kad negali. O kas, jeigu ji klydo? Kas, jeigu Tekas ją apgavo? Jeigu šis...

- *Saugokitės!* - sušunka Džonis Sintijai. - Pasitraukit nuo jos!

Panelytė su dvejopų atspalvių plaukais tik išpučia per Kamės petį į jį akis, nieko nesuprasdama. Regis, nesupranta ir Stivas, bet sureaguoja į Džonio balse aiškiai nuskambėjusią paniką ir trukteli Sintiją atgal.

Sūkuriuojantys raudoni taškučiai pasidalija į dvi dalis. Mirksnį išorinis Teko pavidalas Džoniui primena tartum šakutę, kokia pasmeigę jie paauglystėje skrudindavo pyragėlius, sėdėdami aplinkui sukrautą iš atplukdytų medgalių laužą prie Seivin Roko. Tiktai tos šakutės dantys susminga tiesiai į išlipusias Kamės Rid akis.

Tos sužėruoja skaisčiai raudonai, dar labiau išsipučia, paskiau susprogsta, išvirsdamos iš akiduobių. Šypsnys Kamės veide išsitempia taip plačiai, jog lūpos praplyšta, ir smakru ima srūti kraujas. Beakė būtybė susvirduliuoja priekin ir paleidžia iš rankų šautuvą, aklai grabaliodama orą. Džonis pagalvoja, kad niekad gyvenime nėra matęs nieko panašiai silpno ir podraug plėšraus.

- *Teko!* - gerklinis balsas, nė kiek nepanašus į Kamės balsą. - *Teko ah nohiu! Teką myhju! Sehu jį yš pašhos!* - pauzė. Paskiau gergždžiančiu, nežmogišku balsu, kurį, Džonis žino, girdės savo košmaruose iki pat gyvenimo pabaigos, beakis padaras prataria: - Aš pažįstu jus visus! Aš surasiu jus visus. Iškasiu jus iš po žemių; *Tekas! Sehu jį yš pašhos!*

Padaro kiaušas ima pūstis; tai, kas likę iš Kamės galvos, tampa nelyginant didžiulio grybo kepure. Džonis išgirsta dryksėjimą, lyg kas nors plėšytų popierių, ir sumoja, jog tai skiriasi nestora oda viršum jos kiaušo. Apkrešėjusios akiduobės išsiplečia į šalis, pavirsda-

mos plyšiais; besipučiantis kiaušas ištempia nosį į knyslę su ilgomis rombo pavidalo šnervėmis.

"Taigi, - pagalvoja Džonis, - Odrės būta teisios. Tik Setas galėjo talpinti tai savo viduje. Setas arba kas nors, panašus į Setą. Kas nors, pasižymintis ypatingomis savybėmis. Kadangi..."

Tartum kuo vaizdingiau užbaigdama šią mintį, Kamės Rid galva susprogsta. Karšti mėsgaliai, kai kurie tebepulsuojantys gyvybe, tykšteli Džoniui į veidą.

Klykdamas, mažne išprotėjęs nuo šleikštulio, Džonis abiem rankomis puola šluostytis bjaurastį, nykščiais bandydamas prasikrapštyti akis. Kažkur iš tolo, kaip būna, kai pašnekovas kitame linijos gale trumpam padeda ragelį ant stalo, jis girdi Stivą ir Sintiją, kurie irgi klykia. Paskiau akinanti šviesa, staìgi ir sukrečianti it netikėtas antausis, užlieja kambarį. Džonis iš pradžių pamano, kad įvyko koks nors sprogimas - ir tai galas jiems visiems. Bet kai jo akys (vis tebeperšinčios nuo Kamės kraujo sūrumo) vėl ima matyti, Džonis išvysta, jog tai ne sprogimas, o dienos šviesa - stipri, padūmavus vasaros popietės šviesa. Rytuose gruma griaustinis, nors garsas gerklinis, tačiau visai negrėsmingas. Audra praėjo; ji padegė Hobartų sodybą (bent dėl to Džonis neabejoja, nes uodžia dūmus), paskiau nuslinko tolyn krėsti šunybes kitiems. Tačiau ataidi ir kitas garsas - tas, kurio jie taip karštai ir tuščiai laukė anksčiau: sumišę sirenų kauksmai. Veikiausiai policijos, ugniagesių, greitosios pagalbos mašinų, gal netgi sukruštosios Nacionalinės gvardijos. Bet ar tai svarbu. Šiuo metu sirenų garsai Džoniui nė motais.

Audra baigėsi.

Džonis mąsto, kad reguliuotojų laikas irgi baigėsi.

Jisai sunkiai sėdasi ant virtuvės kėdės ir žvelgia į Odrės ir Seto kūnus. Jie primena jam beprasmiškai žuvusiuosius Džonstaune, Gvajanoje. Odrė tebeapkabinusi Setą, o šio plonos, menkutės rankytės - neapdraskytos nuo žaidimų su savo bendraamžiais - vis dar apsivijusios jos kaklą.

Iš Odrės Vailer dienoraščio:

1995, spalio 31.

Vėl dienoraštis. Niekad nemaniau, kad dar prisėsiu prie jo, tikriausiai niekad to ir nedarysiu nuolat, tačiau kartkartėmis rašymas teikia tokią paguodą.

Šįryt prie manęs priėjo Setas ir vos ne vos, žodžius perpindamas mykesiais, įstengė paklausti, ar jis kaip ir kiti vaikai galėtų eiti po

kaimynus, prašinėdamas "išdaigą priimk arba vaišink". Jokių Teko požymių, ir vaikutis yra paprasčiausiai Setas, nieko negaliu jam atsakyti. Man nesunku prisiminti, kad ne Setas kaltas dėl to, kas įvyko; iš tiesų tai visai lengva. Štai kodėl tam tikra prasme visa taip baisu. Nerandu jokios išeities. Nemanau, kad kas nors pajėgtų suprasti, ką noriu pasakyti. Nesu įsitikinus, kad aš pati save suprantu. Bet aš tai jaučiu. O Dieve, tikrai jaučiu.*

Pasakiau jam - gerai, mudu eisime prašinėti išpirkos, bus labai smagu. Pažadėjau, kad kaubojišką aprangą, ko gero, galėsiu sudaryti jam namie, jeigu tokios norėtų, bet jei užsimanytų persirengti motokopu, turėsime nueiti į "Mokėk mažiau" ir įsigyti krautuvinį komplektą.

Dar nespėjau pabaigti, o Setas jau energingai purtė galvą. Nenorėjo eiti persirengęs kaubojumi, nei motokopu. Purtė galvą taip stipriai, jog atrodė mažne apimtas siaubo. Manau, kaubojai ir ateities policininkai jam, ko gero, jau ima įgristi.

Įdomu, ar žino tai anas kitas?

Vis dėlto paklausiau jį, kuo gi norėtų apsirengti, jeigu ne Gyvačių Medžiotoju ar Majoru Paiku. Setas sumojavo ranka ir ėmė šokinėti po kambarį. Kurį laiką stebėjusi jo pantomimą supratau, kad vaizduoja kovą kardais.

- Piratu? - paklausiau, ir jo veidukas visas nušvito miela Seto Gerino šypsena.

- Pi-hatu! - pakartojo jis ir sutelkęs pastangas pabandė ištarti teisingai: - Pi-ratu!

*Tad suradau seną šilkinę skarelę, kurią aprišau jam apie galvą, ausin įkabinau auksinį auskarą, o iš senos Herbo pižamos sukurpiau piratiškas kelnes. Klešnes apačioje suveržiau elastine juosta, ir šios visai tinkamai išsipūtė. Su akių tušu nupiešta barzda, kosmetiniu pieštuku užbrėžtu randu ir senu žaisliniu kardu (pasiskolintu iš kaimynės Kamės Rid - mielo prisiminimo iš jos dvynių vaikystės) Setas atrodė gan įspūdingai. Ir kai apie ketvirtą mudu išėjome "apdoroti" mūsiškio Tuopų gatvės ir dviejų Hiacintų gatvės kvartalų, jis nė kiek nesiskyrė nuo visų kitų bildukų, raganių, Barnių** ir piratų. Kai parėjom namo, Setas pažėrė visus savo surinktus saldainius ant svetainės grindų (jis visą dieną nebuvo užsukęs kambariukan pasižiūrėti televizoriaus, Tekas turbūt giliai miega, kaip norėčiau, kad tas bjaurybė būtų negyvas, tačiau bergždžios viltys) ir džiaugėsi jais tartum*

---

* Čia turima omeny Helouvyno šventė.

** Barney - personažas iš animacinio serialo "Flintstones".

tikru piratišku lobiu. Paskiau jis apkabino mane ir pabučiavo į kaklą. Toks laimingas.

Eik po galais, Tekai. Eik po galais.

Eik po galais, tikiuosi, kad tu padvėsi.

1996, kovo 16.

Pastaroji savaitė buvo siaubinga, visiškai siaubinga, Tekas bemaž viską valdo ir vis labiau įsitvirtina. Visur lėkštės, stiklinės su pridžiūvusiu šokoladiniu pienu, namuose jovalas! Skruzdės! Dievuliau, skruzdės kovą! Tartum šiuose namuose gyventų psichai, negi jau taip blogai?

Mano speniai tiesiog dega, tiek juos nusižnaibiau Teko verčiama. Aišku, žinau, kodėl jis taip elgiasi: pyksta, kad negali daryti, ką nori, su savąja Kasandros Stailz versija. Aš jį maitinu, perku jam naujus motokopiškus žaislus, kokių tik užsigeidžia (ir, žinoma, komiksus, kuriuos turiu jam skaityti, nes Setas nesugeba), tačiau tam kitam tikslui aš netinku.

Apskritai didžiumą savaitės, kiek tik sugebėjau ištaikyti, praleidau su Džene.

O šiandien, bandydama bent šiek tiek apsikuopti (dažniausiai esu pernelyg išsekusi ir be nuotaikos, kad netgi mėginčiau pradėti), sudaužiau mėgstamą mamos dekoratyvinę lėkštę, tą su rogutėmis besivažinėjančių vaikų "Currier & Ives" litografine scenele. Tekas čia niekuo dėtas; norėdama pavalyti dulkes, nukėliau ją nuo židinio atbrailos valgomajame, kur laikydavau atremtą, bet toji paprasčiausiai išslydo man iš negrabių pirštų ir sudužo ant grindų. Iš pradžių pamaniau, kad kartu su ja sudužo ir mano širdis. Žinoma, ne dėl pačios lėkštės, kad ir kaip visad ją mėgau. Tartum žvelgčiau ne į senos porcelianinės lėkštės šukes ant valgomojo grindų, o į savo pačios sušiktą gyvenimą. Pigi simbolika, tikriausiai pasakytų Piteris Džeksonas iš anapus gatvės. Pigi ir sentimentali. Gal ir tiesa, bet kai mes kenčiame, retai pasižymime lakia vaizduote.

Susiradau virtuvėje plastikinį maišą šiukšlėms ir ėmiau rinkti šukes, visą laiką kūkčiodama. Netgi neišgirdau, kaip išsijungė televizorius, - beveik visą dieną Tekas ir Setas mėgavosi "Motokopais 2200", - bet paskiau ant manęs krito šešėlis, aš pakėliau galvą ir išvydau prieš save jį.

Iš pradžių pamaniau, jog tai Tekas, - beveik visą pastarąją savaitę Setas buvo pasišalinęs ar kažkur užsislėpęs, - bet paskiau išvydau akis. Abu jie naudojasi ta pačia jų pora, pamanytum, kad šios ne-

*turėtų, **negalėtų** keistis, bet vis dėlto keičiasi. Seto akys šviesesnės, jose platesnė skalė jausmų, kokios Tekui niekad nepasiekt.*

- Sudaužiau savo mamos lėkštę, - pasakiau. - Tai visa, kas man buvo likę po jos, ir šit išsprūdo iš pirštų.

*Mane apėmė dar didesnis graudulys. Apsikabinau rankomis kelius, padėjau veidą ant jų ir pravirkau. Setas priėjo arčiau, rankutėmis apsikabino man kaklą, prigludo prie manęs. Ir tuo metu atsitiko kažkas nuostabaus. Tiksliai nemoku to paaiškinti, bet buvo taip gera, jog, palyginti su tuo, apsilankymai pas Dženę Mohonke visai nublanksta. Tekas gali priversti mane blogai pasijausti, iš teisybės, baisiai, tartum pasaulis - purvo kamuolys, knibždantis kirminų, tokių kaip aš. Tekas **mėgsta,** kai aš jaučiuosi blogai. Jis nulaižo nuo manęs tuos blogus jausmus kaip saldainį nuo pagaliuko. Žinau, kad jis taip daro.*

*O šįsyk buvo atvirkščiai... ir netgi daugiau. Ašaros man liovėsi, ir liūdesį pakeitė toks džiugulys ir... ne, ne visai ekstazė, bet kažkas panašaus. Ramybė podraug su optimizmu, tartum visa galų gale tikrai susitvarkys. Tartum visa **jau** susitvarkė, tik aš, būdama savo įprastos nuotaikos, to nematau. Jaučiausi kupina pasitenkinimo, kokį jauti, kai išalkęs pasisotini maistu. Jaučiuos atsinaujinusi.*

Ir tai padarė Setas. Padarė, priglusdamas prie manęs. Ir tai jis padarė, manau (žinau), visai taip pat, kaip Tekas priverčia mane pajausti ką nors bloga ir liūdna. Aš tai vadinu sloguliu. Panorėjęs Tekas gali priversti mane pasijausti slogiai. Bet jis gali tai daryti vien todėl, kad turi po ranka Seto energiją, kuria maitinasi. Ir, manau, šią popietę Setas gebėjo pašalinti iš manęs liūdesį todėl, kad pasimaitino Teko energija. Abejoju, ar Tekas žinojo Setą tai darant, nes antraip būtų jį sustabdęs.

Iki šiol man niekad nebuvo atėję galvon: Setas galbūt stipresnis, nei Tekas mano.

Kur kas stipresnis.

TRYLIKTAS SKYRIUS

1

Džonis nežinojo, kiek jau ilgai jisai sėdėjo virtuvėje ant kėdės nulenkta galva, krūpčiodamas nuo raudos, prilygstančios šaltkrėčiui, srūvančiomis iš akių ašaromis, kai pajuto sau ant sprando švelnią ranką. Pakėlęs galvą išvydo pardavėją iš krautuvėlės - tą, su šizofreniškais plaukais. Stivo greta jos nebebuvo. Džonis pažvelgė pro panoraminį svetainės langą - iš tos vietos, kur sėdėjo, galėjo tai padaryti - ir pamatė vyrioką, stovintį ant bedžiaugsmės Vailerių vejos ir žvelgiantį gatve žemyn. Kai kurios iš sirenų nutilo, kai automobiliai, kurie jas buvo įjungę, pasiekė Tuopų gatvę ir sustojo; kitos artėdamos vis dar kaukė nelyginant indėnai.

- Jums viskas gerai, misteri Marinvili?

- Aha, - jis norėjo pasakyti dar kažką, bet vietoje žodžių išsiveržė pusiau rauda. Atbula ranka Džonis nusišluostė nosį ir pamėgino nusišypsoti. - Sintija, ar ne?

- Taip, Sintija.

- O aš Džonis. Tiesiog Džonis.

- Tvarka, - ji žvelgė į apsikabinusius kūnus. Odrės galva buvo atlošta, akys užmerktos, o veidas vis toks pat ramus it mirties kaukė. O berniukas savo gležna nuogybe tebeatrodė it kūdikėlis. Kūdikėlis, miręs gimdamas.

- Pažvelkit į juos, - sukuždėjo Sintija. - Kaip jis apsivijęs rankomis jos kaklą. Turbūt labai ją mylėjo.

- Jis ją nužudė, - trumpai konstatavo Džonis.

- Negali būti!

Nors ir atjautė atsispindėjusiam merginos veide sukrėtimui, tačiau tai nekeitė to, ką jis žinojo.

- Tačiau taip yra. Jis iššaukė ant jos Kamę.

- Iššaukė ant jos? Ką norite tuo pasakyti?

Džonis linktelėjo, lyg mergina jau būtų sutikus su jo nuomone.

- Iššaukė visai taip, kaip dalių vaidai džiunglėse iššaukdavo artilerijos ugnį ant priešo kaimų Vietname. Po teisybei, berniukas iššaukė ją ant jų abiejų. Aš girdėjau, kaip jis tai darė, - Džonis patapšnojo sau per smilkinį.

- Manote, Setas įsakė Kamei nužudyti juos abu?

Jis linktelėjo.

- Tas kitas galbūt. Veikiausiai jūs girdėjote jį... tą aną...

Džonis papurtė galvą.
- Ne. Tai buvo Setas, ne Tekas. Aš atpažinau jo balsą, - jis nutilo, pažvelgė į negyvą vaikutį, paskiau vėl pakėlė akis į Sintiją: - Net mano mintyse jis kalbėjo per nosį.

2

Namai vėl tapo, kokie buvo iš tikrųjų, matė Stivas, tačiau tai nereiškė, kad jie atgavo įprastą išvaizdą. Jiems aiškiai buvo gerokai kliuvę. Hobartų namas jau nebeliepsnojo, nors tiek; liūtis nuslopino ugnį, tačiau iš gaisravietės tebekilo niūrūs dūmai, kaip po vulkano išsiveržimo. Senojo daktaro bungalas kentėjo labiau - liepsnų liežuviai kyščiojo pro langus, ir juodi, apanglįję lopiniai plėtėsi pakraigėmis ir burbulais kėlė dažus. O tarp tų dviejų Piterio ir Merės Džeksonų būstas riogsojo sušaudytų griuvėsių krūva.

Gatvėje stovėjo dvi ugniagesių mašinos ir pagalbon skubėjo kitos. Ten, ant vejų, jau driekėsi persipynusios žarnos, primenančios riebius žalsvus pitonus. Taip pat matėsi ir policijos automobilių. Trejetas jų stovėjo priešais Entredžiano namą, kur uždengtas plastikine plėvele su užsilikusiomis po liūties vandens balutėmis gulėjo laikraščių išvežiotojo kūnas (taip pat ir Hanibalo, nepamirškite). Sukosi ir blykčiojo raudoni jų švyturėliai. Dar dvi patrulinės mašinos stovėjo gatvės viršuje, visiškai blokuodamos sankryžą su Lokių gatve.

"Tai nieko nepadės, jeigu jie sugrįš, - pagalvojo Stivas. - Jeigu reguliuotojai sugrįš, vaikinai, jie pūste nupūs jūsų užkardą".

Tačiau jie nesugrįš. Apie tai bylojo tolstantis griaustinio grumesys. Visa nutiko iš tikrųjų, - Stivui tereikėjo pažvelgti į degančius namus ir tuosius sugriautus per apšaudymą, kad tuo neabejotų, - bet nutiko tatai kažkokioje keistoje laiko plotmėje, apie kurią kopai niekad nesužinos ar nenorės sužinoti. Stivas pasižiūrėjo į laikrodį ir nenustebo išvydęs, kad tas vėl eina. Rodyklės rodė 5.18 - veikiausiai tokį tikrą laiką, kokį kada nors gebėjo rodyti jo "Timex'as".

Stivas vėl nukreipė žvilgsnį gatve žemyn, į kopus. Kai kurie turėjo išsitraukę ginklus, kiti - ne. Atrodė, nė vienas iš jų aiškiai nenutuokia, kaip derėtų elgtis. Šiaip ar taip, prieš jų akis - tikra šaudykla, o veikiausiai niekas aplinkiniuose kvartaluose negirdėjo nė vieno šūvio. Galbūt griaustinį - taip, bet šūvius, stiprumu prilygstančius mortyrų sviedinių sprogimams? Jokiu būdu ne.

Policininkai pastebėjo stovintį ant vejos Stivą, ir vienas iš jų pamojo jam, kad prieitų. Tuo pat metu dvejetas kitų mosikavo, kad jisai sugrįžtų Vailerių naman. Jie panėšėjo į šerifo pašauktus nusikal-

tėlio gaudyti piliečius, kuriems visai susijaukęs protas, tačiau Stivas jų nesmerkė. Kažkas čia įvykę, jie tai matė, tačiau *kas gi?*

"Kurį laiką jūs narpliosite, kas kaip, - pagalvojo Stivas, - bet galiausiai surasite atsakymą, kuris jus patenkintų. Jūs, vyručiai, visad surandate. Ar tai būtų sudužusi skraidančioji lėkštė Rozvele, Naujojoje Meksikoje, ar tuščias laivas vidur Atlanto vandenyno, ar ugnies ruožu paversta priemiesčio gatvė Ohajuje, jūs visad surandate, ką pasakyti. Jūs, vyručiai, niekad nieko nepagausite, galiu kirst lažybų iš visų savo ne tokių jau gausių gyvenimo santaupų, ir nepatikėsite, po šimts, nė vienu mūsų pasakytu žodžiu (po teisybei, kuo mažiau pasakysime, tuo bus mums geriau), bet galų gale jūs ką nors surasite, kad galėtumėte ramiai užsegti dėkluose savo ginklus... ir naktimis miegoti. Ir žinote, ką aš į tai pasakysiu?

JOKIŲ PROBLEMŲ, štai, ką!

JOKIŲ... SUKRUŠTŲ... PROBLEMŲ!

Vienas iš kopų dabar buvo nukreipęs į jį megafoną. Stivą neypatingai tai sužavėjo, bet jau geriau megafonas negu revolveris.

- JŪS ĮKAITAS? - subaubė misteris Megafonas. - AR ESATE PAĖMĘS ĮKAITŲ?

Stivas išsišiepė, pridėjo delnus apie burną ir atsišaukė:

- *Aš Svarstyklės! Draugiškas su nepažįstamaisiais, mėgstantis smagius pokalbius!*

Pauzė. Misteris Megafonas pasitarė su keliais savo bendrais. Tie sumaskatavo galvomis. Paskiau jis vėl pasisuko į Stivą ir prisidėjo prie burnos megafoną.

- MES JŪSŲ NESUPRATOME, GAL PAKARTOTUMĖT?

Stivas nepakartojo. Didesnę savo gyvenimo dalį buvo praleidęs pramogų versle, na, kažkame panašiame - ir žinojo, kaip lengva paverst perniek gerą sąmojį. Kopų važiavo vis daugiau - ištisos kolonos juodai baltų automobilių su įjungtais raudonais švyturėliais. Taip pat daugiau ugniagesių mašinų. Dvi greitukės. Kažkas panašaus į desantinį šarvuotį. Kopai praleido tik ugniagesių mašinas, bent kol kas, nors - ačiū lietui - nė viena gaisravietė Stivui neatrodė verta didelių pastangų.

Kitoje gatvės pusėje iš Karverių namų pasirodė Deivas Ridas ir Siuzė Geler apsikabinę vienas kitą. Jie atsargiai peržengė negyvą merginą prie slenksčio ir pamažu nuėjo prie šaligatvio. Už jų žengė Bredas ir Belinda Džozefsonai, vesdamiesi Karverių vaikus ir stengdamiesi, kad šie nepamatytų savo tėvo, tebedryksančio ant įvažiuojamojo keliuko ir vis dar tokio pat negyvo. Paskutinis iš namo išniro

Tomas Bilingslis. Savo gumbuotose rankose jis laikė kažką panašų į lininę staltiesę. Išskleidė šią viršum merginos lavono, nė kiek nekreipdamas dėmesio į žmogų kvartalo apačioje, besistengiantį megafonu prisišaukti jį.

- Kur mano mama? - šūktelėjo Deivas Stivui. Vaikino akys atrodė paklaikusios ir podraug išvargusios. - Ar nematėt mano mamos?

Ir Stivas Eimzas, kurio gyvenimo devizas buvo

NULLO IMPEDIMENTUM*,

nesumojo, ką atsakyti.

3

Žengdamas ant pirštų galų ir kaip įmanydamas stengdamasis neįmaknoti į Kamės paliktą makalienę, Džonis pasuko svetainėn. Aplenkęs tą kliūtį, durų link jis judėjo greičiau ir užtikrinčiau. Jau buvo sutramdęs ašaras, bent kol kas, ir manė, jog tai gerai. Nežinojo kodėl, tačiau taip manė. Pažvelgė į laikrodį ant židinio atbrailos. 5.21. Panašu į tiesą.

Sintija nutvėrė jį už rankos. Džonis atsisuko, šiek tiek nekantriai. Pro panoraminį langą matė kitus išgyvenusiuosius antpuolį renkantis gatvės vidury. Kol kas jie nekreipė dėmesio į kopų šūksnius, kurie tartum nežinojo, kaip elgtis - prieiti artyn ar likti savo vietose. Džonis norėjo prisijungti prie kaimynų, kol dar kopai neapsisprendė vienaip ar kitaip.

- Jis pasišalino? - paklausė Sintija. - Tekas... tasai raudonas spiečius... ar kas ten buvo... pasišalino?

Džonis atsigręžė pažiūrėt virtuvėn, nors jam bemaž fiziškai buvo skaudu, tačiau šiaip taip prisivertė tą padaryti. Raudonumo ten buvo apstu, - raudonai aptaškytos sienos, taip pat netgi lubos, - bet nė ženklo žėrinčio, kibirkščiuojančio darinio, besistengiančio surasti sau saugų prieglobstį Kamės Rid galvoje po to, kai žuvo jo ankstesnysis šeimininkas.

- Ar jis numirė kartu su ja? - mergina žvelgė į Džonį maldaujančiomis akimis. - Sakykit, kad numirė, gerai? Nuraminkite mane, pasakykit, kad numirė.

- Tikriausiai, - linktelėjo Džonis. - Jeigu nebūtų numiręs, manau, dabar bandytų prisimatuoti vieną iš mūsų.

Sintija garsiai atsiduso.

- Aha. Atrodo logiška.

---

* Jokių sunkumų *(lot.)*.

Gal ir taip, bet Džonis tuo netikėjo. Nė kiek. *Aš pažįstu jus visus,* pasakė anas. *Aš surasiu jus visus. Iškasiu jus iš po žemių.* Galbūt ir taip. Ir jeigu pabandytų, ko gero, anam tektų šiek tiek daugiau pakovoti, negu tikėjosi. Šiaip ar taip, dabar nėra prasmės dėl to rūpintis.

Teko ah nohiu! Teką ah myhju! Sehu jį yš pašhos!

- Kas yra? - paklausė Sintija. - Kas nors vėl negerai?

- Apie ką jūs?

- Jūs drebate.

Džonis nusišypsojo.

- Šiaip sau, nemalonūs prisiminimai, - jis nuėmė sau nuo alkūnės jos ranką ir suspaudė delne. - Eime laukan. Pažiūrėsime, kaip laikosi kiti.

4

Juodu jau beveik pasiekė gatvę ir kitus jos gyventojus, kai Sintija staiga sustojo.

- O Dieve mano, - tyliu, bejėgiu balsu pratarė ji. - O Dieve mano, pažiūrėkit.

Džonis pasisuko. Audra jau buvo nuslinkus, bet vakaruose atsiskyrė vienas perkūndebesis. Jis kybojo viršum Kolambo centro, susijungęs su Ohajo žeme permatoma lietaus virkštele, ir savo forma priminė milžinišką kaubojų, šoliuojantį ant juodo ristūno. Žirgo groteskiškai prailgintas snukis buvo nukreiptas į rytus, Didžiųjų ežerų linkui, o uodega driekėsi toli atgalios, kur plytėjo prerijos ir dykumos. Skrybėlę kaubojus laikė rankoje, galbūt mosikuodamas ja atsisveikinimo ženklan. Kol Džonis išsižiojęs ir nustėręs žiūrėjo, žmogaus galva blykstelėjo žaibu.

- Vaiduokliškas raitelis, - sušuko Bredas. - Šūdeli šventas, nagi vaiduokliškas raitelis šuoliuoja dangumi. Tu jį matai, Bi?

Pridėjus ranką sau prie burnos, Sintija sudejavo. Išpūtus akis, sukiodama galvą į šalis, lyg negalėtų patikėti, žvelgė į debesį - raitelį danguje. Dabar jau žvelgė ir kiti - ne ugniagesiai ir ne kopai, kurie tuoj atsibus iš savojo neryžtingumo ir prisijungs prie miestiečių sambūrio, bet Tuopų gatvės žmonės, išgyvenę reguliuotojų antpuolį.

Stivas paėmė Sintiją už liesų rankų ir švelniai atitraukė nuo Džonio.

- Liaukitės! - sudraudė jis. - Nieko bloga mums nepadarys. Tai tik debesis, jis nieko bloga mums nepadarys. Jau nueina. Matote?

Iš tiesų, dangaus žirgo šonas kai kuriose vietose drisko, kitose - tirpo, ir pro plyšius nusidriekė ilgi padūmavę saulės spinduliai. Pap-

rasčiausiai vėl vasaros popietė, pats vidurvasaris, kai mintyse vien melionai, "Kool-Aid" ir beisbolo lazda.

Stivas pažvelgė gatvėn. Iš jos apačios jų linkui pajudėjo policijos automobilis, pakeliui risdamasis per susipynusias ugniagesių žarnas. Jis vėl atsigręžė į Džonį:

- Ei!

- Ką?

- Ar jis nusižudė, tas vaikiūkštis?

- Nežinau, kaip kitaip šitai pavadinti, - atsakė Džonis, tačiau jam dingojos, jog suprato, kodėl hipis paklausė: į savižudybę čia *nė iš tolo* nepanašu.

Patrulinė mašina sustojo. Iš jos išlipo vyriškis chaki spalvos uniforma su mažne tona auksinių apvadų. Ryškiai mėlynos jo akys slėpėsi raizgytų raukšlelių tinkle. Rankoje vyriškis laikė stambaus kalibro revolverį. Džoniui jis priminė lyg ką nors matytą anksčiau ir po mirksnio sumojo: velionį Beną Džonsoną, kuris vienodai grakščiai ir gerai vaidino dievobaimingus rančerius (paprastai su gražiomis dukterimis) ir šėtoniškus nusikaltėlius.

- Ar kas nors man pasakys, vardan Jėzaus Kristaus, mūsų Atpirkėjo, kas čia nutiko? - paklausė jis.

Niekas neatsakė, ir tuoj pat Džonis Marinvilis sumojo, kad visi žvelgia į jį. Tad žingtelėjo priekin, perskaitė prisegtą prie vyriškio uniformos krūtinės kišenėlės kortelę ir tarė:

- Nusikaltėliai, kapitone Ričardsonai!

- Atleiskite?

- Nusikaltėliai. Reguliuotojai. Renegatai iš tyrų.

- Drauguži, jeigu jūs čia matot ką nors juokinga...

- Ne, sere. Tikrai ne. Ir taps dar mažiau juokinga, kai jūs žvilgtelsite ten, - Džonis parodė pirštu į Vailerių namą ir tuo pat metu prisiminė savo gitarą. Lyg pagalvotum apie stiklinę atšaldytos arbatos, kai esi sukaitęs, ištroškęs ir pavargęs. Kaip gera būtų atsisėsti ant savo priebučio laiptuko, pabrazdinti stygas ir sudainuoti "Baladę apie Džesį Džeimsą"*, tą, kuri prasideda žodžiais: "O, Džesis turėjo žmoną, kuri jo gedi, ir tris šaunius vaikus". Ko gero, senoji jo gitara išvarpyta skylių, namas juk gerokai nukentėjęs (regis, dargi ne visai laikosi ant pamatų), bet, antra vertus, gal ir išlikus sveika. Juk kai kurie iš jų irgi išliko sveiki.

---

* Jesse James (1847 - 1882) - garsus banditas, daugelio vesternų, baladžių ir legendų herojus.

Džonis buvo bežengiąs savo namo linkui, jau girdėdamas ausyse skambant dainą, ištrūksiančią iš jo lūpų, pritariant gitarai: "O Robertai Fordai, Robertai Fordai, kaip tau jaustis? Juk miegojai Džesio lovoj, duoną valgei jo, o dabar nuvarei jį kapan".

- Ei! - priekabiai šūktelėjo panašus į Beną Džonsoną kopas. - Kur, velniai rautų, jūs einate?

- Užtraukti dainos apie gerus ir blogus vaikinus, - atsakė Džonis ir ėjo toliau, nuleidęs galvą, jusdamas tvoskiantį sprandan padūmavusios vasaros karštį.

Misis Patricijos Alen laiškas Katerinai Gudlou, gyvenančiai Montpeljere, Vermonto valstijoje

Mohonkas
Kalnų Pensionas
NACIONALINĖ ISTORINĖ ĮŽYMYBĖ

1986, birželio 19.

Brangioji Kete,

Mohonkas - pati gražiausia vieta visame pasaulyje, esu tuo įsitikinusi. Medaus mėnuo - devynios saldžiausios mano gyvenimo dienos. Ir naktys!.. Aš buvau išauklėta, kad apie kai kuriuos dalykus nedera kalbėti, tad leisk man tik pasakyti, kad mano baimės pasirodė be pagrindo. Bijojau per vėlai patirsianti, kai jau nieko nebus galima atitaisyti, kad padariau didžiausią savo gyvenimo klaidą, "išsaugodama tai" vedyboms. Nieko panašaus. Aš jaučiuosi tartum vaikas, gyvenantis saldainių fabrike!

Tačiau apie tai pakaks. Rašau tau ne todėl, kad papasakočiau apie naujosios Misis Alen seksualinį gyvenimą (nors ir nuostabų) ar netgi apie Katskilų grožį. Rašau tau todėl, kad šiuo metu Tomas apačioje, muša biliardą, o aš žinau, kaip tu mėgsti "vaiduokliškas istorijas". Ypač jeigu jose esti senas viešbutis; tu esi vienintelė iš mano pažįstamųjų, suskaičiusi iki skutelių ne vieną "Švytėjimo" egzempliorių, bet visus du! Tačiau jeigu tai būtų tik istorija, aš tikriausiai palaukčiau, iki mudu su Tomu sugrįžtume, ir papasakočiau tau viską, kai susitiktumėme. Bet man gali būti likę netgi kai kurių to "apsakymo iš anapus" suvenyrų, štai kodėl šį tokį gražų vakarą, kai šviečia mėnulio pilnatis, aš imuosi plunksnos.*

*"Kalnų pensionas" buvo atidarytas 1869-aisiais, todėl jį galima laikyti senu viešbučiu, ir nors aš nemanau, kad jis nors kiek panašus į Stiveno Kingo "Panoramą"**, tačiau čia pakanka keistų užkampių ir nejaukių koridorių. Turima ir savų vaiduokliškų istorijų, tačiau toji, apie kurią tau rašau, priskirtina savotiškoms - nėra joje nė vienišos šimtmečio pradžios damos, nei savižudžio, nukentėjusio per 1929-ųjų biržos krachą. Tie du vaiduokliai - taip, kalbama apie porą, dvejetą už tą pačią kainą kaip už vieną - aktyviai vaidenasi pastaruosius ketverius metus ar panašiai, kiek man pavyko sužinoti, o man pavyko sužinoti gana nemažai. Pensiono personalas labai pa-*

* Vienas iš Stiveno Kingo romanų.
** "Švytėjime" aprašomas viešbutis ("Overlook").

lankus svečiams, kurie pageidauja slapčia užsiimti "vaiduoklių medžiokle"; manau, tai suteikia papildomo žavesio klientams privilioti!

Šiaip ar taip, pensiono teritorijoje išsimėtę per šimtas pavėsinukių, ekscentriškų medinių namukų, kurie svečių kartais vadinami "kvailionėmis", o Mohonko brošiūrų - "altanomis". Aptinki jas išdėstytas vietose, iš kurių atsiveria nuostabiausi vaizdai. Vienas iš tokių pastatėlių įrengtas šiauriniame pakrašty aukštapievės, esančios apie tris mylias nuo paties "Kalnų pensiono". Žemėlapyje šios pievos pavadinimo nėra (šįryt aš specialiai pasitikrinau topografiniuose planuose, kurie yra kontoroje), tačiau aptarnaujantysis personalas vadina jį "Motinos ir sūnaus" pieva.

Tų motinos ir sūnaus, pagal kuriuos pavadinta pieva, šmėklos svečių pastebėtos 1982-ųjų vasarą. Jas visad matydavo kaip tik apie tą altaną, kuri stovi kalvos viršūnėje ir nuo kurios pieva leidžiasi linkui uolų sienos, gausiai apaugusios sausmedžiais ir vijoklinėmis rožėmis. Tai ne pati vaizdingiausia vieta kurorte, bet, manau, ji, ko gero, taps mano mėgstamiausia, kai po daugelio metų mintimis grįšiu į savo medaus mėnesį. Ten viešpatauja ramybė, kokią man sunku aprašyti. Gal tokią nuotaiką iš dalies lemia gėlių aromatas, iš dalies - bičių dūzgesys, pastovus, migdantis. Tačiau kas tos bitės, gėlės ir graži uolų siena; kiek pažįstu savąją Keitę, ji nekantrauja sužinoti apie vaiduoklius. Jie anaiptol ne iš tų klaikiųjų, tad šiuo atžvilgiu nepuoselėk didelių vilčių, tačiau jų vaidelionės yra bent dokumentuotos. Adrianas Givensas, durininkas, man papasakojo, kad jie matyti kokio trejeto tuzinų svečių nuo tada, kai ėmė rodytis, visados maždaug toje pačioje vietoje. Ir nors nė vienas iš liudytojų nepažinojo vienas kito, atseit nepanašu, kad būtų galėję susimokyti ar susitarti, jų nupasakojimai stebėtinai panašūs. Moteris nupasakojama kaip kokių trisdešimties su trupučiu metų, daili, ilgų kojų, su kaštoniniais plaukais. Josios sūnus (kai kurie liudytojai pabrėžia išorinį jų panašumą) mažutis, liesutis, kokių šešerių metukų. Rudaplaukis kaip ir moteris. Jo veidas nupasakojamas kaip "protingas", "gyvas" ir netgi "gražus". Ir nors juodu per virtinę metų matyti daugelio įvairių žmonių, pažymima, kad visados vilkėdavo tais pačiais drabužiais: ji - baltais bėgiojimo šortais, berankove palaidinuke ir tenisinukėmis; jis - krepšinio kelnaitėmis bei marškučiais ir kaubojiškais aulinukais. Kaip tik kaubojiški aulinukai mane labiausiai glumina, Keite! Kurių galų visiems tiems žmonėms aprengti vaikiuką tokiu neįtikėtinu deriniu, kaip krepšinio kelnaitės ir kaubojiški aulinukai, jeigu jie visa tai tik prasimano? Gynyba neturi ką atsakyti.

Kai kurie žmonės iškėlė prielaidą, kad tie vaiduokliai - tikri žmonės, galbūt netgi kokia nors Mohonko tarnautoja su savo vaiku, nes šie palikę materialių, pastovių savo buvimo įrodymų, kas nebūdinga vaiduokliams (tie dažniausiai palieka paskui save tik šalto oro gūsį ar ektoplazmos dėmelę, kaip, neabejoju, tu žinai). Šioje vienoje altanoje buvo randama visokiausių mažučių suvenyrų. Žinai koks iš jų keisčiausias? Pusiau išvalgytos lėkštės "Chef Boyardee" spageti! Taip! Suprantu, tai skamba beprotiškai, juokingai, bet minutėlę stabtelk ir susimąstyk. Neskaitant dešrainių, ar yra pasaulyje kas nors vaikų labiau mėgstama nei Šefo tešlos gaminiai?

Būta ir kitų dalykų, - žaislų, spalvinimo knygučių, sidabrinė pudrinė, galinti priklausyti berniuko gražiajai mamelei, - bet, prisipažįstu, tai tie pusiau išvalgyti dubenėliai vaikiškų spageti mane labiausiai stebina. Kas yra girdėjęs apie vaiduoklius, valgančius spageti? O ką dėl to pasakysi? 1984-ųjų rudenį grupelė turistų aptiko toje altanoje vaikišką plastikinį grotuvą su ant jo uždėta 45 aps./min. plokštele - Bitlų "Braškynai per amžius". Sutelpa į protą, a?

Mano bičiulis iš durininko kontorėlės, Adrianas, šypsosi ir linksi, kai imi jam įrodinėti, kad visa tai inscenizacija, kad vaiduokliai nepalieka paskui save materialių dalykų (nei sumindo žolę ar palieka pėdų įspaudus altanoje). "Bent įprasti vaiduokliai nepalieka, - sutinka jis. - Bet šitie nėra įprasti. Pirmiausia kiekvienas, kuris matė, tvirtina, kad šie tankūs, per juos kiaurai negali matyti kaip "Vaiduoklių gaudytojuose". Galbūt jie ne vaiduokliai, ar tu apie tai pagalvojai? Rasi jie tikri žmonės, gyvenantys šiek tiek kitoje plotmėje nei mes. Spėju, kad lankydamasis Mohonke kaip svečias neįgysi astrališkų savybių; regis, tiktai dirbant čia tas fokusas pavyksta.

Anot Adriano, žmonių, kurie buvo įsitikinę, kad visas tas dalykas vien apgaulė, bent trejetą kartų ryžtingai bandyta sugauti motiną ir sūnų, ir visus tris kartus pastangos nuėjo perniek (tačiau vieną sykį tyrėjai sugrįžo su dar vienu tų dubenėlių su spageti). Taip pat, anot jo, - ir šitai aš laikau dar įdomiau, - šmėklos vaidenosi toje altanoje ketverius metus. Jeigu jos būtų buvusios realūs žmonės, apgavikai ar pokštautojai, arba ir vieni, ir kiti, kaipgi berniukas galėtų likti vis šešerių ar septynerių?

Gerai, dabar priėjome vietą, kur pagal vaiduokliškų istorijų tradiciją turėčiau prisipažinti, kad pati mačiau tas šmėklas. Tiktai kad aš nemačiau. Aš vis dar nesu savo gyvenime mačiusi nė vieno vaiduoklio. Bet galiu paliudyti, kad toji pieva kažkuo ypatinga, kažkokia pritilusi ir - tik nesijuok - mažne šventa. Aš nemačiau vaiduoklių,

tačiau tikrai jaučiau juos. Nuėjau ten be Tomo, ir mielai sutiksiu, kad šitai padarė mane imlesne, bet jeigu ir taip, aš žinojau ir dabar tebežinau, kad buvau patekusi į labai nepaprastą vietą. Sprandą man dilgčiojo - jutau, labai aiškiai ir konkrečiai, kad kažkas mane stebi.

Paskiau, kai įėjau pačion altanon pasėdėt ir pailsėt prieš kelionę atgalios, aptikau daikčiukus, kuriuos tau siunčiu. Kaip matai, jie visiškai realūs, nė kiek ne vaiduokliški, ir vis dėlto kažkuo jie labai keisti, ką tu pasakysi?

Iš šių dviejų, įdomesnė moters figūrėlė su mėlynais šortais. Ji aiškiai primena tai, ką vaikai vadina "veiksmo figūrėlėmis", bet aš jau trejus metus dirbu vaikų darželyje ir maniau, kad pažįstu jas visas. Tačiau šitos nepažįstu. Iš pradžių man pasirodė, kad tai Skarletė iš eilinio Džo komandos, bet šitos damutės raudoni plaukai visiškai kitokio atspalvio. Šviesesni. Ir paprastai vaikai brangina tokius dalykus, pešasi dėl jų žaidimų aikštelėje. O šitoji voliojos kampe tartum išmesta. Palaikyk ją dėl manęs, Keite, rudenį parodysiu ją savo auklėtiniams... bet iš anksto kertu lažybų, kad nė vienas jos neatpažins ir visi norės! Mąstau apie tai, ką Adrianas man pasakė: kad galbūt Pieviniai motina ir sūnus gyvena šiek tiek kitoje plotmėje, galimas daiktas, kokioje nors astralinėje, galimas daiktas, laikinasi, ir kartkartėmis (po teisybei, dažnai), manau, mis Raudonplaukė ateina iš tos plotmės! (Ar nuo tokios minties tavęs nekrečia šiurpuliai? Mane krečia!)

Gerai, gerai, lauke pakilo toks vėjas, šviesa mirkčioja. Taigi tuo ir baigiu, jeigu tu ne prieš.

Tiesa, dar piešinys. Aptikau jį altanoje po stalu. Vaikuti, juk tu menų magistrė, pasakyk man, ką apie tai galvoji. Ar čia kokia nors išdaiga - galbūt kokio nors vietinio vaikėzo sumanyta apgaulė, kuriam smagu pasišaipyt iš svečių? O gal aš suradau piešinuką, kurį pabraižė vaiduoklis? Kas per prielaida, a?

Gerai, mergyt, štai manoji šiurpinanti istorija nakčiai. Aš įdedu visus daikčiukus dėželėn minkštu vidumi, kurią nusipirkau dovanų parduotuvėje, ir einu pažiūrėti žaidimų salėn, gal man pavyks įtikinti Tomą, kad mestų mušęs tą įkyrųjį biliardą ir ropštųsi lovon. Jeigu atvirai, tai aš nesitikiu, kad iškiltų problemų.

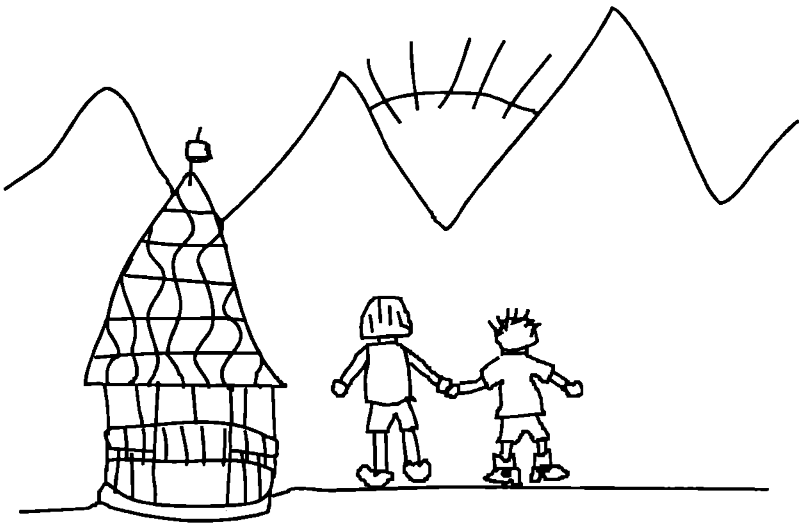
Man patinka būti ištekėjusiai, patinka Mohonkas, vaiduokliai ir visa kita.

Vis tokia pat karšta tavo bičiulė

Petė

P. S. Būk gerutė, išsaugok dėl manęs piešinuką, gerai? Noriu jį pasilaikyti. Apgaulė tai ar ne, man regis, iš jo dvelkia meile. Ir bemaž jausmu, kad pareini namo.

P.

VAGA

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS

Ramaus ir taikingo
Ventvorto miestelio Ohajo
valstijoje idilę sudrumsčia
šūvių papliūpos pro nežinia
iš kur pasirodžiusių keistų
automobilių langus.
Jie labai panašus į žaislų
parduotuvėse pardavinėjamas
mašinas iš vaikiško animacinio
serialo apie “motokopus”,
bet... liejasi tikras kraujas,
žūsta realūs žmonės.
Taip šiurpiai Stepheno Kingo
vizijoje ima materializuotis
vaikams skirtų smurtinių
kino filmų dvasia...

4 770764 490084